

بہارگی دوووم

gl3a.com

چیروؤکی

تہ و بہ کاران

۱۰۰ چیروؤکی واقعی

ومر گیرانی:
حسین مہمود مہلبجہی

بۆدابهزاندنی چۆرهما کتیب:سەردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

پدای دانیود کتایهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (كوردی ، عربی ، فارسی)

چیرۆکی

تەوبەکاران

﴿ ١٠٠ ﴾ چیرۆکی واقعی

بەرگی دووهم

وهرگیرانی
حسین مه حمود هه له بجهیی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ناوی کتیب: چیرۆکی تەوہ کاران

ومرگیان: حسین مەحمود ھەلە بەجەیی

بابەت: چیرۆک

تایپ: نیگا حسین

نۆبەتی چاپ: یەكەم

ژمارەى سپاردن: ئە بەرئوہ بەرایەتی کتیبخانە گشتیەکانی سلیمانی

ژمارە (۱۴۳۰) ی سالی ۲۰۱۳ ز پیندراوہ

پيشه‌كى

زۇنن ئەوانەى بەھۇى وتەيەك يان ھەلۇيىستىك يان رووداويك يان بىرکردنەوہيەك يان رامانىك يان...يان...رەوتى ژيانيان بە تەواوى دەگۇردىت و لەوپەرى رەشبينەوہ بۇ ئەمپەرى گەشبينى و لەوپەرى سەرگەردانىەوہ بۇ ئەمپەرى بەختەوہرى و لەوپەرى تياچونەوہ بۇ ئەمپەرى رزگاربوون و لە ناو زۇنگاۋوہ بۇ كەلى ناسۇ ھەنگاۋ دەننن.. ئىمەى موسلمان نابى بىنومىد بىن لە ھىچ كەس و نابى رەشبين بىن بە تەواوى بەرامبەر بە ھىچ دلىك، لە ھەر كوئىيەك و لە ھەر جىيەك و لە ھەر كات و لە ھەر ساتىكدا وتەيەكى خىرت پى بوو بىكە و شەرم مەكە، ئەم ئاينە ئاينى خىر و سەرفرازى و بەختەوہرىە، پالەوانانى ئەم چىرۇكانە بە قەناعەتەوہ ئەم بەسەرھاتانەيان نوسىوہتەوہ تا نەوہكان بە ھەموو چىن و تويزەكانيانەوہ سوودمەند بن لىى و زياتر پابەند بن بەم ئىسلامەوہ، ئەم چىرۇكانە واقيعىن و روويانداوہ و لىرەو لەوى نمونهكانىشيان چەند بارە دەبنەوہ تەنھا كارەكتەرەكان و ناوى كەسەكان جياوازيان ھەيە، گەر بىت و بكوئىنەوہ لە ژيانى ھەر يەكىكمان بەدەر نىە لەو ساتە ناسكانە و لەو كاتانەى كە خەرىكە بە تەواوى شتەكان وەك خۇيان وىنا دەكەين..منىش لىرەوہ دەخوازم خوئىنەرى بەرىز نەگەر تۆش بەسەرھاتىكت لايە پىت وايە سوودى بۇ ھەموان ھەيە تا ببىتە رىنمايى بۇيان، دەتوانىت لە رىنگاى ئىمىيا يان فەيسبوكەوہ بۇمان بنىرىت و ئىمەش بە ئەمانەتەوہ بلاوى بكەينەوہ بۇ سوودى ھەموان..لەگەل ھىواى سەرکەوتن بۇ ھەموو لايەك

جسین مەحمود ھەلەبجەيى

۰۷۵۰۱۱۱۵۵۲۹

ھەيسبوك: husainhalabja

ئىمىل: Husain.halabga@googlemail.com

۱- ﴿پیاوه که هاواریکرد: خوایه گیان لیبورده بیت﴾

پیاویک هه بوو، له پیناو دنیا و دیناردا ده ژیا، گرنگی نه ده دا به پوژی دوايي، کاری بلیت برین بوو له فرمانگه ی ریگاوباندا... پوژنکیان نریک بوویه وه له یه کی له نه فرمانگان، که یه کی بوو له لاوانی پابوون، پرسیری حسابگه کی لی کرد نهویش به سوعبه ته وه ووتی ﴿حسابه که داینی بو (یوم الحساب)﴾ وه نرخی بلیته که ی پیندا.

نهو وشه یه کاریگه ریبه کی سهیری کرده سهر پیاوه که... به لی به خوا وایه... ﴿حسابه که بو (یوم الحساب)﴾، بوچی بیرناکه ی نه وه لهو پوژه مه زنه ترسناکه.. بوچی دنیا سهرقانی کردووین و دینمان فراموش کردوه، بوچی توتیشوو کونه که ی نه وه بو پوژی لیپرسی نه وه.. هاواریکرد پهروه دگارا، به زه بیت... چهند مانگی تینه پری و نهو لاره له یه کی له مزگه وته کااندا نوژی ده کرد، پیاویکی بینی پریشی هاتبوو، له روخساریدا شوینه واری ته قواو خواناسیی دیاربوو.. دانه ویه وه بوی و پنی ووت: نایا من ده ناسیته وه.

لاوه که -به داوای لیبورده نه وه- ووتی: ناتناسمه وه.

پنی ووت: من نهو بلیت بره بووم، که پوژنکیان پینت ووتم ﴿حیساب پوژی حیسابه﴾ به خوا نهو ووتانه ت کاریان تی کردم و وایان لی کردم زور بیر بکه مه وه لهو پوژه مه زنه.. تا بوویه هوکاریک بو هیدایه تدانی من.. لاره که ش سوپاسی خوی کرد و داوای دامه زراوه یی بو کرد و بوونه دووبرای نایینی.. پیغه مبهری خوا-ص- ده فهرموی: ﴿إِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ الْكَلِمَةَ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ، مَا يَظُنُّ أَنْ تَبْلُغَ مَا بَلَغَتْ، يَكْتُبُ اللَّهُ لَهُ بِهَا رِضْوَانَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ الْكَلِمَةَ، مِنْ سَخَطِ اللَّهِ مَا يَظُنُّ أَنْ تَبْلُغَ مَا بَلَغَتْ، يَكْتُبُ اللَّهُ عَلَيْهِ سَخَطَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ صححة الالبانی. دهی با هه موومان نازیزان سووربین له سهر چاکه کردن و بلاکردنه وهی خیر و چاکه له نیو خه لکیداو.. چهنده مان بیست و بینی، که خوی گه وره هیدایه تی دان به لکو موسلمان بوون و هاتنه ناو نه مانینه مه زنه وه، به هوژی وشه یه که وه، و هه بوو به هوژی کاسیتیک یان نامیلکه یه که وه، هه شبوو به هوژی خه نده یه ک یان مامه له یه کی باشه وه له گه لیدا.

به فزلی خوی گه وره هوکاره کانی بانگه واز نه مرؤ زور و فراوانه، به لام کوان نه وانه ی لهو بواره دا کارده که ن؟ وه نازیزم بزانه که پاداشتی چاکه چاکه یه به داوای خویدا، وه

هیچ چاکه‌یک نه‌هنده‌ی نه‌وه مه‌زن نیه که موسلمان خه‌می فرمان‌ره‌وایه‌تی نه‌م
ناینه‌ی مه‌لگرت‌بیت له زه‌ویدا و ئی‌صلا‌حی برا موسلمان‌ه‌کانی، نه‌وه‌ی نه‌م خه‌مه‌ی
مه‌لگرت و مه‌ول‌ی بو‌یدا، خ‌وای گه‌وره توشی خیر و چاکه‌ی ده‌کات و ده‌رگای
ره‌حمه‌ت و به‌ره‌کاتی خو‌ی لی ده‌کاته‌وه..

﴿له‌کتیبی ﴿التائبون إلى الله﴾ به‌ده‌ستکاریه‌وه﴾..

۲- ديمەنىكى تۆقىنەر لە شوينى مردو شۆردنىكدا

لە بەروارى پۆزى ۱۴۲۲/۳/۲۰ك، بەيانى سەعات ھوت پۇشتم بۇ شوينى كارەكەم وەك پۇژانى تر پيش نويزى عەسر بە نيو سەعات گەرامەو، پاشان بەپەلە نانى نيوپۇم خوارد، زەنگى تەلەفونەكە لىيدا... بەرپرسى شوينى مردو شۆردنەكە كە نزيك بوو لەمالى ئىمەو، داواى لىكردم ھاوكارى بكەم لە شۆردنى يەككە لە مردوان بۇ ئەوھى داواى نويزى عەسر نويزى لەسەر بكرىت.. تەنھا پىنج خولەكى مابوو بۇ بانگى عەسر.. پشتەم بەست بەخوا و بەخىرايى پۇشتم بۇ شوينى مردو شۆردنەكە و گەشتمە ئەوى و بانگىز بانگى فەرموو...

ئەوھ يەكەم جارم نەبوو بەشداربم لە شۆردنى مردودا، پىشترىش چەند جارى ھاوكارىم دەكردن.. بەلام ئەوھى كە ئەم جارە پالى پىوھنام بىنوسم، ئەو شتە بوو كە بە چاوى خۆم بىنىم لە بارودۇخى ئەو مردوھ، لەخوای گورە دەخوازم من و ئىوھش عاقىبەت خىر بكات.

پۇشتمە شوينى مردو شۆرەكە، مردوھكەيان لە ئۇتۇمبىل داگرت، و پيش ئەوھى من بگەم بۇنىكى بەھىز لەشوينى مردو شۆردنەكەوھات، مردوھكەش بە تەواوى داپۇشرابوو، ھىچ شوينىكى بەدەرەوھ نەبوو...

دەستمانكرد بە لابردنى ئەوشتانەى كە پىنى داپۇشرابوو.. جەستەى پىاويكەم بىنى بە لای سپىدا دەپرواند، لەگەل كەمىك زەردىدا..

بەلام سەرسامىكە لەوھدا بوو كە تەماشای پوخسارى و سەرىم كرد.. پوخسارىكى رەشم بىنى كە لای كرددوو بە لای چەپدا.. ويستمان لەكاتى شۆردندا سەرى بچولىتىن، و مىلى رىك بەكەينەوھ بۇ بارى ئاسايى، يان بۇ لای راست، بەلام سوودى نەبوو، مىلى بە تەواوى رەق بوو بوو، كەس نەيدەتوانى بىجولىنىت..

لە شۆردن و كفنكردنى بوينەوھ... پاشان من و سى پىاوى بەھىز ھەلمان گرت، خستمانە سەر نەقالە تا بىبەين بۇ مزگەوت نويزى لەسەر بكەين...

خستمانە سەر نەقالەكە، و دوورى ئىمە لە مزگەوتەكەوھ نزيكەى سەد مەترىك دەبوو، كىشى قورس بوو، بە ئەندازەيەك كە خەرىك بوو دەستەكانم دەپچران و پشتيشم بە

هۆی ئهوهوه نازاری پینگهشت.. سوپاسی خوام کرد که توانیم لهگه‌لیاندا بیگه‌یه‌نینه
ناو مزگه‌وته‌که. هه‌ر که گه‌شتین ئیمام سلّوی نوێژی عه‌سری دایه‌وه...
پاشان نوێژیان له‌سه‌ر کرد.. به‌لام من نه‌متوانی نوێژی له‌سه‌ر بکه‌م به‌هۆی سه‌رسامی
ئهو دیمه‌نه‌ی که بینیبووم.

له‌ یه‌کێک له‌و که‌سه‌نه‌م پرسى که هاوڕێی بوون، ووتی ئهو پزیشکی هه‌ناوی بووه و
ته‌مه‌نی نزیکه‌ی په‌نجا سال بوو...

پاشان لێم پرسى ئهو پیاوه به‌ چ شیوه‌یه‌ک مردووه، پینی ووتم: توشی سنگه‌ بری
﴿الذبحه صدریة﴾ بووه به‌ کتوپری، کاتی که له‌ هه‌مامدا بووه، دوینی شه‌و که‌وتوه و
له‌هه‌مامدا کتوپر گیانی ده‌رچووه... له‌ خوای گه‌وره‌ ده‌خوایزین عاقیبه‌ت خیرمان
کات... دواى ئه‌وه نه‌متوانی پرسى پزیشکی ئه‌وه بکه‌م ئایا نوێژکه‌ر بووه یان هه‌ندی
پزیشکی تر.. له‌ ترسی ئه‌وه‌ی وشه‌یه‌ک له‌منه‌وه ده‌رنه‌چی و فه‌رح نه‌بیت...
که‌رامه‌وه بۆ مائی خۆمان، ئهو دیمه‌نه‌ زۆر کاری تیکردبووم، جه‌سته‌م په‌یتا په‌یتا
عه‌ره‌قی ئی ده‌بووه‌وه، دلێشم به‌ نازار و سوێ بوو بۆ ئهو پیاوه...

ئهو دیمه‌نه‌ وای لێکردم که سه‌ره‌له‌نوێ ده‌ست بکه‌مه‌وه به‌ حساباتی خۆم له‌گه‌ل خوای
گه‌وره‌دا... و داوا له‌ هه‌ریه‌کی ده‌که‌م که ئه‌م چیرۆکه‌ ده‌خوینیته‌وه پیاچوونه‌وه‌ی
خۆی بکات به‌ راستگۆیانه‌وه بگه‌ڕیته‌وه بۆ لای خاوه‌ن ده‌ورکه‌وێته‌وه له‌ گونا‌ه و تاوان،
چونکه‌ هۆکاره‌ بۆ عاقیبه‌ت شه‌ری، له‌وانه‌یه‌ تۆ به‌سه‌ر تاوانیکه‌وه به‌مریت و ئه‌م دنیا و
ئهو دنیا‌ش له‌ده‌ست به‌دیت.

ده‌خوایزیم له‌خوای گه‌وره‌ من و ئیوه‌ش عاقیبه‌ت خیر بکات و به‌هه‌شت بکات به
نسیبمان و پزگه‌رمان بکات له‌دۆزه‌خ.

۳- ﴿دوكانى (تۆمارگى گۆرانىھكان) بۇ نامۆزگار يىكردن﴾

لەشارى مەدىنەى پىنغەمبەر(د.خ) يەكى له بانگخوازن بوى باس كردم و ووتى: لەمانگى رەمەزاندە بوو پۇشتم بۇ دوكانى ﴿تۆمارگى گۆرانى﴾ بۇ نامۆزگارى، لە دەرگى دوكانەكەدا قسەم لەگەل لاويكدا كرد و ووتم: ﴿دواى سلاوكردن﴾ سەرىم ماچ كرد، و خەندەيەكم بۇ كرد، و پىم ووت: ئەگەر لە رەمەزاندە واز لە گۆرانى نەھىنيت، ئەى كەى وازى ئى دىنيت. لاوھەكم جى ھىشت، ئەويش ھات بە دوامدا و داواى ژمارەى مۇبايلەكەمى كرد. بە بەردەوامى پەيوەندى پىوہ دەكردم، دواى چەند پۇژىك لاوھەكە تەوبەى كرد و وازى ھىنا، ھاتە سەر پىنى راست، وورده وورده داواى زانىارى دەكرد، ئىستا ئەو لە باشتىنى قوتابىانى زانستە لە شارى مەدىنەى پىرشنگداردا.

منيش ووتم: ھىدايەتدانى ئەو لاوہ، لە ئەنجامى خورەوشتى جوانى ئەو بانگخوازە مېھرەبانوہ بوو. كە خەندەى بۇ كرد و چاك بوو لەگەلئىدا و خوشى ويست. تەماشاي ئەنجام و كاريگەرى و بەرھەمى خەندە بەكن... بانگخوازە نازىزەكان.

بەراستى لاوان پىويستيان بە ئىمەيە، بەلام پىويستە ئىمە سۆز و مېھرەبانيمان ھەبىت و نەرم و نىان بىن و دەم بەخەندە بىن، ئەو كاتەش وەلام و خوشەويستى ئەوان دەبىنن بەرامبەرمان. بەراستى ئەو لاوانەى رىگايان ھەلەكردووہ و لايانداوہ لەرنگاي راست، و كەوتونەتە ناو زۆنگى تاوانەوہ، بەراستى ئەوانە چاوەپوانى خىرى زۇريان ئى دەكرىت گەر ھەوليان لەگەلئدا بەدىن.

بەلام ئەبى كى بىت بەو كارە خىرە ھەستىت؟؟ كى ئەو خىرە لە دلەكانياندا دەيەنئىتە دەرەوہ؟

بەراستى وشەيەكى چاك و خەندەيەكى راستگويانە و دلئىكى بەسۆز، ئەمانە دەرمانى دلەكانن بۇ ئەو لاوہ سەرگەردان و دوور لە خويانە..

دەى ئەى بانگخواز، تۇش مېھرەبان و بەسۆز و خوشەويست و ئاسانكار و نزيك بە، ئەو كاتەش لاوھەكان دەبىنيت كە زۆر بە شىوہيەكى سەرسوپھىنەر دىن بە پىرتەوہ.

۴- ئەم جاره پېشكەشمان كرد، بۇ جارى داھاتوو تۆ

پېشكەشى دەكەيت ﴿

ئەمە چىرۆكىكى واقىيە و دەخووزم سوودى ئى بىينن.

چەند ھاورپىيەك دەبن پىكەو ھەموو شەوئ شەونشینی دەكەن، لاویکیان تىدا دەبیت
كە ناسراو ھە سووعەت چى و قسەخۆش.. بەلام خاوەنى زمانىكى زىرى سەیر
دەبیت، كەس لە زمانى دەرباز نابیت. لە مالى يەكى لە ھاورپىگان كۆبوونەو،
پۆژىکیان ئەو لاو ھە زمان زىرە پۆشت بۇ لاى ھاورپىيەكى كە لەبارىكى نامۇدا بوو..
ھاورپىكەى گونى ئەدايە، بەلام سەیر بوو بە لایەو كاتى بىنى لە سەر مېزەكە دانىشت
و دەبوت: خاويەگيان لىم خۆشە، خاويە گيان لىم خۆشە، خاوەن مالىكە سەرسام
بوو لە پەفتارى ھاورپىكەى، بەلام ھىچى بۇ نەكرد.. دواى ساتىك ئەو لاو ھەستايەو
﴿با وای دانىن ناوى محمد﴾ محمد ھەستايەو و پۆشت بۇ ھەمام و دەست نوئىزى
گرت و دەستى كرد بە نوئىزى چىشتەنگا و ﴿الضحى﴾.. ھاورپىكەى سوئندى خوارد و
وتى: كاتى محمد سوچدەى برد، سەرى بەرز نەكردەو لە سوچدە، كاتى نەبى كە
بانكى نيوھپۆيدا، و بەدرىزايى ئەو ماويە ھەر دەگريا، و دەبوت: خاويەگيان لىم
خۆشە.. خاويە گيان لىم خۆشە.. دواى ئەو ھى محمد لە نوئىزەكەى بوويەو، خاوەن
مالەكە دەستى گرت و پىنى ووت: ئىستا دەبى پىم بلئیت، تۆ چیتە، دەى پىم بلئى..
محمدىش كە بە كول دەگريا ووتى: من دوئىنى مەوعىدم لەگەل سى كچدا ھەبوو لە
شوقەيەكدا.. كاتى بە رىگاوە بووم بۇ ئەوى، وەستام تا لە شەقامەكە بپەرمەو،
كەسىم بىنى وەستاو لە تەنىشتەو، گرنگىم پى ئەدا، بەلام ھەستەم كەردبوو ھەر كە
من دەجولئەو و ھەنگاوى دەنىم، ئەويش ھەنگاوىك دەنىت.. منىش دوو ھەنگاو
ھاتمە دواو، ئەويش دوو ھەنگاو ھاتمە دواو. و لە ھەمان كاتدا پىكەو بە
شەقامەكەدا پەرىنەو، لە پەر ئۆتۆمبىلىكى خىرا ھات، منىش ھەنگاوىك گەرامەو
دواو، ئەويش ھەنگاوىك گەرايەو دواو، و ھەر كە ئۆتۆمبىلەكە نىزىك بوويەو،
ئەويش بەرە و ئۆتۆمبىلەكە پۆشت و زۆر بەسەختى ئۆتۆمبىلەكە كەردى بە ژىرەو..
خەلكى لە شەقامەكەدا كۆبوونەو، ھەندىکیان بە ھوى سەختى پووداوەكە و
ترسناكى دیمەنەكە دەستیانكرد بە گریان، پەلەكانى لە لەشى جىابووبوونەو، منىش

دەستام و ھىچ نەجولام، و ھىچ گىرنگىيەكم بەپىياوۋەكە نەدا، پىياۋىكم بىنى بە توندى
شانى گىرتم و ووتى پىنم: ﴿ئەم جارەيان ئەومان پىش خىست و تۆمان دواخىست،
بۇجارى داھاتوو، سوئىند بە خىۋاى مەزن، تۆ پىش دەخەين﴾.
تەماشى دەوربەرى خۆم كىرد، كەسم نەبىنى، بەلام جارىكى تىرىش دەنگەكەم
بىستەۋە: ﴿ئەمپۇ تۆمان دواخىست و ئەومان پىش خىست، سوئىند بە خىۋاى مەزن،
جارى داھاتوو تۆ پىش دەخەين﴾.
گەپامەۋە بۇ مائەۋە، لە ترساندا دەلەرزىم، دەستىم كىرد بە كۆكردنەۋەى وئىنەى
ئافرەتان و كاسىتە فېدىۋىيەكان، و ھەمويانم خىستە ناو سەللەى زېلدانەكەۋە، ھەموو
شەيتانەكانى دنيا دەيانوئىست پىگىرىم ئى بىكەن، نەفس و دەروونم خەرىك بوو
گومانىيان بۇ دروست دەكردم لەو كارەم..
بۇيە جارىكى تىرىش ئەو دەنگەم بىستەۋە ﴿ئەمجارەيان ئەومان پىش خىست و تۆمان
دواخىست، بۇ جارى داھاتوو، سوئىند بە خىۋاى مەزن، تۆ پىش دەخەين﴾.. خىۋايە گىيان
ھەموومان عاقىبەت خىركەيت.

۵- ﴿پشت به نارامگرتن و نوپژ ببهستن﴾

﴿م.س﴾ له شانشینى سعودى چىرۆكى خویى بۇ گىرامهوه، ووتى: من پىنگای مزگهوتم نهدهزانى، لهگهله نهوهشدا، باوكم مهلا بوو، خهلكى فیرى قورشان خویندن دهکرد. نهو پارهیهی لهبهردهستمدای بوو بهراستی سهرگهردانى کردبووم و دورى خستبوومهوه لهپىنگای خوا. پاشان ویستی خوا وابوو که توشى پوداویکی ئوتومبیل بووم و وام لیها که بهتهواوی توانای پوشتنم نهماوو، پزیشکهکانیش جهختیان لهوه دهکردهوه، که هوکارینکی ئاشکرا نیه بۇ نهو کهمنهندامیه، تهنه لهوانیه بهرکهوتنیکى دهمارى بوویت، که وای کردوو له چوارپهلی خستووم، پوژنیکیان دهپوشتم بۇ لای هاوپرئیهکم، نهو عههربانهیهی که بههویهوه پنی دهپوشتم، هر که له ئوتومبیلهکهم تایبته به کهمنهندامان بوو براکهام دایهزاندم و خستمیه سهر عههربانهکه پیش نهوهی براکهام بمخاته سهر عههربانهکه، بانگبیژ بانگی ئیوارهی فرموو. دهنگی زور خوش بوو، دلمی کهمنهنگیش کرد و ویژدانمی بهتوندی ههژاند. وهک نهوهی یهکهم جار بیته لهژانمدا گویم لهبانگهوه بوو بیته، چارهکانم پریوون لهفرمیسک، براکهام سهرسام بوو کاتیک داوام لیکرد تابمبات بۇ مزگهوت و نوپژى به کومهل نهجام بدهم. پوژانیکى زور تینهپین و منیش وابهستهی نوپژهکانم بووم لهمزگهوتتا. تهنانهت نهدههیشته نوپژى بهیانیاویشم لهکیس بجیته. لهگهله نهو مهینهتیه زورانهشمدا سوربووم لهسهر نهوهی کهپاشهکشه نهکهم لهپىنگای گهپانهوهم بۇلای خوا.

شهویکیان، پیش نوپژى بهیانى، لهخهونمدا باوكمم بینى، لهگۆرهکهیدا ههستایهوه و کیشای به شانمدا و منیش دهگریام، پنی ووتم: کوپى خۆم، غهبارمهیه، به راستى خوای گهوره بههوی تووه لهمن خوش بوو، منیش بههوی نهو مردهیهوه زور دلشاد بووم و پوشتم نوپژم کرد و سوچهدهی سوپاسگوزاریم برد بۇ خوای گهوره. نهو خهونم چهندين جار دووباره دهبوویهوه، دواى چهند سالی، من نوپژى بهیانیا له مزگهوتهکهی پال مالماندا نهجام دهدا، و دادهنیشتم لهسهر کورسى له کوتایى ریزی یهکهمدا، نیمام دوعایهکی زوری لهکاتى ﴿دوعای قنوت﴾ دا خویند. منیش به هوی دوعاکهیهوه دلّم زور هاته جوش و فرمیسک به چاوانمدا دههاته خوارهوه. ههستم

دەکرد چەستەم دەلەرزىت و خەرىكە دالم لە سىنەم يەتەدەرەو، هەستەم كرد كه مردن خەرىكە نەزىك دەبىتەو، لىم، لەپەر هينور بوومەو، نوژنەكەم تەواوكرد، دواى ئەوئى سلوم داىو، لەسەر كورسىيەكەم هەستامەو و كورسىيەكەم خستە لاو، تا لەسەر پىنى خۆم بوەستەم و دوو پرکات نوژنى شوكرانه بژىرى نەنجام بەدم بۆ خواى گەورە.. نوژنگەرانى دەوروبەرم هاتن بۆ لام و پەرۆزباييان ئى دەکردم.. فرمىسكەكانيان تىكەل بە فرمىسكەكانم بووبوون، بەراستى دلخۆشبوون بە هەستە راستگۆيەكانيان وەسەف ناكړيت، نىمام هات تا بچرپىنى بەگويمدا، لەكاتىكدا باوئى پىاداكردم و ووتى: نەكەى فەزل و پەحمەتى خواى گەورە بەسەرتەو، لەبىركەيت، ئەگەر خۆت توشى سەرپىچى خوا بكەيتەو، ئەو دەگەرپىتەو بۆ سەر كورسىيەكەت و هەرگىز دەست بەردارت نابىت، تا پەند وەرېگړيت!

۶- ﴿پیی ووتم: مامۆستا دوتوانیت لیم بهیت﴾

مامۆستا ﴿ترکی الغامدی﴾ ووتی: دواى ئەوهى له پێشکەشکردنى موحازەرەیهک بوومهوه، لایک هات بۆلام و ووتی: من دەمەوى قسەت لەگەڵدا بکەم، کاتى دانیشتم لەگەڵیدا ووتی: بەراستم من کاریگەر بووم بەوهى که بیستم، بەخوا نیستا من هیچ ناوى تەوبەکردن نهییت.

منیش ووتم: کاریکی باشت کرد، مژدەت لى بییت بە تەوبەکردنەکت، و کاتى قسەم بۆ دەکرد سەبارەت بە فەزەلەکانى تەوبە، سەرى پادەوه شاند و سەرى شوێدە کردەوه بۆ زهوى و بەرزى دەکردهوه، بەردهوام وای دەکرد.

پاشان پیى ووتم: مامۆستا گیان دوتوانیت لیم بدەیت؟

منیش بە سەرسامیەوه پیم ووت: بەلى!!

ئەویش ووتی: دوتوانیت لیم بدەیت؟

ووتم: نایا تۆ بەراستیتە؟

ووتی: بەلى، بەراستمه..

منیش ووتم: چى وای لیکردوویت وا بلاییت؟

ووتی: من نیستا که قسە لەگەڵ تۆدا دەکەم لەحالهتى سەرخۆشیدام، و تەریکیزم کەمە و هەندى جاریش هۆشم لای خۆم نیه، بەلام بەخوا من خیر و چاکەم دەوێت تۆ بکێشە بەسەردما، بەلکو بێمەوه هۆش خۆم و ناگام لە قسەکانتەوه بییت.

بەخوا منیش سەرم سوپما، ئەمە یەکەم جارە دیمەنى واببینم.. داواکاریەکەم بەجیهینا.. پاشان سەرى بەرز کردەوه و ووتی: بەلى... گویم لایه. قسەم کرد لەگەڵیدا

و ووتم: تەمەنت چەندە؟

ووتی: تەمەنم هەژدە سألە.

ووتم: هەژدە سألیت و سەرخۆشیت؟! چى ئەبى گەر باوکت بەم شیوازە بتبینیت.

ووتی: نای داد و بیداد لە باوکم.. پاشان بێدەنگ بوو.

پاشان ووتم: بۆچی؟

ووتی: چونکە باوکم فیری عارەق خواردنەوهى کردم!!

ووتم: باوکت عارەق دەخواتەوه؟!

و ووتى: به خوا من كه جارى يه كه م قسم له گه ل تۇدا كرد، به راستى بىرم له خۆكوشتن ده كرده وه.

منيش پىم ووت: پىويسته هاوپرىكانى پيشووت بگوييت و خواى گه وره به صالحان قهره بووت بۇ ده كاته وه.

پىم ووت: دواى ههفته يه كى تر ده تبينمه وه.

باشان بينيمه وه و پىي و وتم: مژ ده بيت... هاوپرىكانم واز ئى هينا و وازيشم له گورانى هينا.. مژدهت ده ده مى من ئىستا پوزانه به لاي كه موره يه ك جوزء قورئان ده خوئىنم... نويزه سوننه ته كان ئه نجام ده دم و كرده وهى چاك ده كم، ئه و كرده وانهى كه له نيوان خوم و خواى گه وره دان.. و ئه وه نده به خته وه رم، ئه گهر هه موو دنيا م به نى يه كسان نابيت به و ئاسوده يى و به خته وه ريه كه ته نها له خوا په رستيدا ده بينيمه وه..

سبحان الله! رحم و به زه يى خوا چهنده فراوانه..

پيش مانگيك ئه و لاوه به سهر خوئى قسه ي له گه لدا ده كردم، به لام ئىستا شه و هه لده ستيت بۇ خوا په رستى و ته هليله ي په روه ردگار..

ئه وه يه نور و پروناكى ئيمان.

خوشك و برايانم! نويز... نويز، وه سىتى پىغه مبه ر(د.خ)، ته نانه ت له و كاته دا كه نه خوئ بوو، له سه ره مه رگدا بوو، و له سه ر ئه و كه سانه پىويسته كه نويز ناكهن، كه له خواى گه وره بترسن، و ئه وانهى كه مته رخنه من له نويز كردندا ئاگادار بن كه خوا چاوديره به سه ريانه وه، ئازيزان ده ي بگهن به ريزى نويز گه راندا..

سه رچاوه: له شريتى ﴿چىركانىك نه تبىستون﴾ شيخ: تركى الغامدى..

۷- ﴿موسلمان بوو.. ناوی خوئی کوږی بو (ضیف الله)﴾

عمری کوږی قهیس ووتی: ﴿نه‌گه‌ر خیرت پی گشت کاری پی بکه، با یه‌ک جاریش بیټ، و بیټه نه‌هلی نهو﴾.

دوای نارېحه‌تیه‌کی، زور خویندنه له ﴿په‌یمانگای ته‌ندروستی﴾ ته‌واوکرد.. ری‌کوپینک نه‌بووم له خویندنه‌که‌مدا... به‌لام خوای گوره‌ده‌رچوونی بو‌ئاسان‌کردم... دامه‌زرام له یه‌کی له نه‌خو‌شخانه‌ی گون‌دی‌کی نزی‌ک شاره‌که‌مان.. سوپاس بو‌خوا کاروبارم به ری‌کی ده‌رپوشت به‌رپوه، له گه‌ل دایک و باوک‌مدا ده‌ژيام، بریارمدا پاره‌کوږکه‌مه‌وه بو‌ژن هی‌نان.. نه‌وکاره‌ی که هم‌وو پوژنی دایک هانی ده‌دام بو‌ی..

هم‌ووکاره‌کان به‌شپوه‌یه‌کی باش و ری‌ک و پینک به‌رپوه‌ده‌چوون، به‌تایبه‌تی کارکردن له نه‌خو‌شخانه‌یه‌کی سه‌ربازی، حه‌زم له جو‌له‌بوو، بو‌یه له کاره‌که‌مدا سه‌رکه‌وتنی‌کی باشم به‌ده‌ست هی‌نابوو، به‌به‌راورد له‌گه‌ل خویندنه‌که‌مدا، که‌سست و بی‌زاری کردبووم.. نه‌خو‌شخانه‌که پینک‌هاتبوو له فه‌رمانبه‌ری زوربه‌ی په‌گه‌زه‌کان.. په‌یوه‌ندیم له‌گه‌لیاندا په‌یوه‌ندی کارکردن بوو.. هه‌روه‌ها نه‌وانیش سو‌دمه‌ند ده‌بوون له بوونی من له‌گه‌لیاندا وه‌ک کوږی ولات و شاره‌که.. من ری‌به‌ریان بووم بو‌شوینه‌واره‌کان.. و بازاره‌کان.. و هه‌روه‌ها هه‌ندی‌کیشیانم ده‌برد بو‌کینگه‌که‌مان، په‌یوه‌ندیم له‌گه‌لیاندا به‌هیژبوو.. ناساییه له‌کو‌تایی ته‌واو‌بوونی گری‌به‌ستی یه‌کی له فه‌رمانبه‌ره‌کان.. نیمه هه‌لده‌ستاین به‌سازدانی نا‌هنگی خوا‌حافی‌زی.. پوژنی‌کیان یه‌کی له پزیشکه به‌ریتانیه‌کان بریاریدا بگه‌رپته‌وه بو‌ولاته‌که‌یان، به‌هوی کو‌تایی هاتنی ماوه‌ی کاره‌که‌ی له‌گه‌لماندا.. راویژمان‌کرد تا نا‌هنگی خوا‌حافی‌زی بو‌سازبه‌کین.. شوینی دیاری‌کراویش کینگه‌که‌ی نیمه‌بوو.. به‌شپوه‌یه‌کی گشتی و کاروبار ری‌کخرا.. به‌لام نه‌وه‌ی که هم‌وو بیر و هوشی منی سه‌رقال کردبوو.. نه‌وه‌بوو که چ دیاریه‌کی پینشکه‌ش بکه‌م.. به‌تایبه‌تی من بو‌ماوه‌یه‌کی دریژ‌کارم له‌گه‌لدا کردبوو، دیاری به‌هادر و گونجاوم له‌یه‌ک کاتدا به‌بیرداهات، نه‌و پزیشکه‌حزی له‌کو‌کردنه‌وه‌ی پارچه‌شوینه‌واره‌کان بوو.. وه‌به‌بی‌ماندوو‌بوون و نارېحه‌تی.. باوکم له‌و جوړه‌ش‌تانه‌ی زور له‌لابوو.. منیش داوام له‌باوکم کرد.. نه‌ویش پارچه‌یه‌کی له‌که‌پوره‌کانی پینبه‌خشی‌م که‌دروست‌کراوی کو‌نی ناوچه‌که‌بوو.. کوږی مامی‌کیشم

نامادهی ئەو قسانەم بوو لەگەڵ باوکمدا.. ووتی: بۆچی دیاریەکی نایەیتی لە شیوەی کتیبیک سەبارەت بە ئیسلام.. پارچە شوینەواریەکم هەنگرت.. و گویم ئەدا بە قسەکانی نامۆزاکەم، و بەهەند وەرمنەگرت..

بەلام خوای گەرەش ئەو کارەمی بۆ ئاسانکردم بەبی ماندوو بوون.. بۆ سبەینی پۆشتم تا قورئانیکی پێرۆز و چەند گوڤاریک بکرم و بەدیاری پیشکەشی بکەم.. تەماشام کرد کتیبیکی لێه سەبارەت بە ئیسلام بە زمانی ئینگلیزی.. قسەکانی نامۆزاکەم لە گویمدا دەرزنگایەو.. بیروکەمی کرینی هات بە بیرمدا، بە تاییبەت کە نرخەکەمی زۆر هەرزان بوو.. کتیبەکم هەنگرت.. و لە پۆزی خواحافیزی لە هاورپیکەمان.. کتیبەکم لە ناو پارچە شوینەواریەکەدا دانا، وەک ئەوەی کە بیشارمەو.. دیاریەکەمی خۆم پیشکەش کرد.. بە راستی مائناواییەکی کاریگەر بوو.. ئەو پزیشکە لای هەموان خۆشەویست بوو.. هاورپیکەمان سەفەریکرد.. پۆزەکان و مانگەکان بەخیریایی تێدەپەڕین.. من هاوسەرگیریم ئەنجامدا و پاشان خوای گەرە مندالیکی پی بەخشین.. پۆزیکیان نامەیهکم لە بەریتانیایەو پیگەشت.. بە شینەیی خویندمەو، چونکە بە زمانی ئینگلیزی نوسرابوو.. لە ناوەرۆکی نامەکە تیگەشتم.. لە هەندیکیشی تێنەدەگەشتم.. زانیم کە لە هاورپیکەمی دێرینەوێه کە کاری کردوو لەگەلماند.. منیش بیرم کردەو، ناوێکەمی یەکەمجار بوو کە بیبیس.. بەئکو زۆر سەیر بوو بەلامەو ﴿ضیف الله-میوانی خوا﴾ ناوێکەمی بەوشیوە بوو.. نامەکم داخستەو، و هەولمدا بیرکەمەو لە هاورپیکانم بزانم کامیان بەو ناوێه بوو، بەلام کەس شک نەبرد ئەو ناوێه هەبیت.. نامەکم کردەو و جارێکی تریش خویندمەو.. لەسەرخۆ ووشە بە ووشە لێی تێدەگەشتم.. ئەمە بەشینکی پەيامەکەمی بوو.. برای بەرپۆز ﴿میوانی خوا﴾ السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.. خوای گەرە پزنگای موسلمانبوونی بۆ ئاسانکردم و لەسەر دەستی تۆ هیدایەتی دام.. هاورپیکەتیم لەگەڵ تۆدا هەرگیز لەیاد ناکەم.. و دوعای خیرت بۆ دەکەم.. بیرتە کە لەکاتی گەرانهوێمدا کتیبیکت بە دیاری پیشکەش کردم.. هەر ئەو پۆزە خویندمەو.. بەراستی زۆر بەپەرۆش بووم کە زیاتر شارەزایم لە ئیسلام.. بە کۆمەکی خوا لەسەر بەرگی کتیبەکە کە ناویشانی دەزگای بلاوکردنەوێهکم بینی، منیش نامەم بۆ ناردن تا کتیبی ترم بۆ

بنیرن.. چیم داواکرد بویان ناردم.. سوپاس بۇ خوا نووری ئیسلام له دلما
 درهوشایهوه.. پۇشتم بۇ سەنتەری ئیسلامی و موسلمان بوونی خۆم راگه یاند..
 ناوی خۆشم له ﴿چۇن﴾ هوه گۆری بۇ ﴿میوانی ئیسلام﴾ واته بۇ ناوهکهی تۆ..
 چونکه دواى خواى گهوره تۆ خاوهنى فەزل و ریز بوویت.. وه ههروهها وینهیهکیشت
 بۇ دەنیرم شهادهتدانی منی تیدایه به ئاینی ئیسلام.. و ههول دەدم بیم بۇ مهکه
 بۇ نهجامدانی فەزی حەج.. برای موسلمانت ﴿میوانی ئیسلام﴾.
 والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.. نامهکم داخستهوه.. دیسان به پهله کردمهوه..
 سهلهنوی خویندمهوه.. نامهکه بههیزهوه ههژاندمی.. چونکه له هر پیتیک له
 پیتهکانی ههستم به راستگویی دهکرد.. زۆر گریام.. چۆن خواى گهوره هیدایهتی
 کهسینکی دا بۇ ئیسلام لهسهر دهستی من، که منیش کهمترخههم بهرامبەر ههقی
 ئەو.. کتیبیک بههاکهی پینچ ریال نابیت. خواى گهوره هیدایهتی کهسینکی پی
 دهوات.. دلتهنگ بووم.. دلخۆشیش بووم.. دلخۆش بووم که خواى گهوره هیدایهتیدا
 بۇ ئیسلام بهبی ههول وماندوو بوونی من.. و زۆریش دلتهنگ بووم، چونکه له خۆم
 پرسى من چۆن بووم لهگهڵ هاوڕیکانم لهسهر کارهکم.. ههگیز بانگم نهکردوون بۇ
 موسلمان بوون. و ئەم ئاینهم پی نهناساندوون. و یهك وشهه سەبارەت به ئیسلام
 نهوتوه که له پۆژی قیامهتدا شایهتیم بۇ بدات.. قسهی زۆر و شوخی زۆرم لهگهڵدا
 کردوون.. بهلام سەبارەت به ئیسلام نه زۆر و نه کهم قسهه لهگهڵدا نهکردوون.. خواى
 گهوره هیدایهتی ﴿میوانی ئیسلام﴾ ی دا که موسلمان ببیت.. و هیدایهتی منی دا که
 لیپرسینهوهی خۆم و کهمترخهمیهکانی خۆم بکهه له خواپهرستیدا.. نابى کردهوهی
 چاکه به کهم بزانه، تهناهت با کتیبیکیش بیت بههاکهی یهك ریال بیت.. کهمیک بېرم
 کردهوه، ئەگهه یهك کتیب به دیاری ببهخشن بهوهی که به دهوړتاندايه، چی
 پروودهات جاریکى تر توشى شۆک بوومهوه.. سەبارەت بهوهی که خویندمهوه..
 دهبارهی ههندی له راستیهکان له ئەفریقیا.. که دهست کراوه به کۆکردنهوهی ۱۳۹
 ههزار ملیۆن دۆلاری ئەمریکی، له ئەمریکا به مهبهستی کاروباری کهنیهسه.. و
 ۳۹۶۸۰۰ موبهشیری نهصرانی لهو سالهدا خراونهته گهر.. و ۱۱۳۵۶۴۴۰۰ دانه له
 نینجیل دابهشکراوه، و ژمارهی ئیستگه و تهلهفزیونییه نهصرانیهکان گهشتوته ۱۶۲۰

دانه.. ئەم سەرژمێریه له گۆفاری نیودهولهتی بۆ توێژینهوهکانی بهمهسیحیکردنی ئەمریکی بڵاوکراوهتهوه له ژماره (۱) بهرگی ۱۱، سالی ۱۹۸۷ز.. پرسیم.. ئەی ئیمه له کوێن.. به لانی زۆر کهمهوه چهند شوڤیرمان ههیه که موسلمان نین، و چهند خزمهتکار له ولاتهکهماندا ههیه که موسلمان نین.. و چهند.. و چهند.. و چهند.. نازاریک که فرمیسک هینهره.. بهلام پرسیاریک دهمینیتهوه.. کوا کردهوه.. کوا کردهوه.. کات خهریکه تیدهپهپی..

له کتییی (الزمن القادم) نوسهر: عبدالملك قاسم.

۸- ﴿وہ فاتکردنی پاکستانیہک لہ (کہ عہہ) دا﴾

پُوشتمہ سہر میزی چیشتخانہی زانکو، دواى ئەوہى داواى نانى ئیوارہم کرد بۇ خۆم و بۇ مەندى لہ ھاوړى ئازیزہکانم.. ھاوړیپہکم کہ لەنزیکمەوہ دانیشتبوو پروم تیکرد، تا دانیشتنہکەمان خوشتر بیټ و چەند قسەبەکیش بکەین..

ھاوړیپہکم ووتى: ئایا (تورکى) ت بینى؟!

ووتم: بەلى، بەلام حالى زور گۆراوہ؟!

ووتى: ئایا ھۆکارى ئەوہ ت ئى پرسىوہ؟

ووتم: نەبەخو، ترسام پرسىارى ئى بکەم و نازارى بدەم و بەسەختى لەبىرى بچیتەوہ، ئەو شتە چەند زۆرہ لەم سەردەمەماندا.

ھاوړیپہکم بیدەنگ بو، نانەکەمان خوارد، لەو کاتەدا کاتەکە نزیک بوو بوویەوہ کہ موخازەرەکە دەست پى بکات، بەرەو ھۆلەکە کەوتینە رى..

پۆزگار تىپەرى، منیش (تورکى) ھاوړىپەم دەبینى زۆر سەیر گۆراوہ! بەلام زاتى ئەوہم نەبوو ھۆکارى ئەو گۆراہى ئى بپرسم، بەلام بوو بوو بە خەمىک لە ناخدا تا بزەنم ھۆکارى چىہ.. پاش ماوہیەک لەگەل (تورکى) و ھاوړیپەکمدا پىکەوہ کۆبووینەوہ.. دەستمان کرد بە باسکردنى خویندن و تاقیکردنەوہکان.. لەپەر ھاوړیپەکم پرسىارىکى ئى کردم، کہ زۆر ئىحراجى کردم، ووتى: ئایا ھۆکارى گۆراہى (تورکى) نازانىت؟!

ووتم: نەبەخو، بەلام لەخوای گەورە دەخووزم خىردارىبىت.

لێرەدا (تورکى) سەرى داخست و پاشان دواى ئەوہى سەرى بەرزکردەوہ و ھەناسەبەکى قولى ھەلکىشا- ووتى: پۆزىکیان سەفەرم کرد بۇ مەککەى پىرۆز بۇ ئەنجامدانى عومرە، لەگەل ھاوړىپەکانم پُوشتم بۇ حەرەمى پىرۆز، دواى ئەوہى موسلمانان لە نوێژى عیشا بوونەوہ.. کۆمەلێکمان بینى لە نزیک شوینى تەوافەکەوہ نوێژدەکەن، ئىمەش نوێژمان دابەست لەگەلئاندا، پاشان ھەستاینەوہ تا دەست بە عومرەکەمان بکەین، لێرەدا خەلکەکەمان بینى بە ئاراستەبەکى دیارىکراودا دەپۆن، و زیاتر لەکەعەبە نزیک دەبنەوہ، و قەرەبالغیەکەش زیاتر و زیاتر دەبیټ- تا دُنیا بووین کہ شتىک پروویداوہ، بۆیە ئەو قەرەبالغیە سەیرە درووست بوو کہ سەرنجى رادەکىشا، من و ھاوړىپەکانم نزیک بووینەوہ، و من نزیکترینیان بووم لە پرووداوەکە، ریزەکەم برى،

هر که نزیکتر دهبوموهو خه لکه کم ده بیینی په رنگیان ده گۆریت، تا گه شتمه نهو شوینهی که هۆکاری نهو قهره بالغیه بوو..

چی پرویدابیت؟!

به کورتی: پیاویک به جله کانی به ریدا دیار بوو که خه لکی نه فغانستان یان پاکستانه، ته منی گوره بوو، ریشی پر و دریز بوو، زور سپی بوو که ره شی تیدا نه ده بینرا..
پیاوه که راکشابوو له سهر زهویه که، هندی له ناماده بان- که زور کم بوون- لای سهری دانیشتبوون، ده یانوت: لا إله إلا الله- چهند باره یان ده کرده وه- زانیم که پیاوه که له ساتی گیانداندا یه.. یا الله، ساتیکی ههست وروژین بوو، ناتوانم وه سفی بکه م.. نهو پیاوه هر که خوله کیک تیده پهری زیاتر تهختی زهوی ده بوو، وهک پارچه تهخته یه کی لی هاتبوو، نهوانه ی که لای سهریه وه بوون ﴿لا إله إلا الله﴾ یان دهوت.

لیردها پیاوه که وته قسه کردن، به لام قسانیک نه من و نه نهوانه ی ده ورو به رم لیئی تینه ده گه شتین، و ایزانم به زمانی خوئی قسه ی ده کرد.. خه لکه کهش هر ده یان ووت: لا إله إلا الله... لا إله إلا الله.. نهو هه رچهند قسه یه کی ده کرد لیئی تینه ده گه شتین.

زیاتر و زیاتر کاریگر بوو بووین به پرودا وه که، پوخساره کانیش زیاتر و زیاتر ده گۆران، پوخساره کان زیاتر نیگه رانیان پیوه دیار بوو بو هر کهس که نهو دیمه نه ترسنا که ی ده بیینی، پیاویک له بهرده متا له سهره مه رگدا بیت، خه لکه کهش بهرده وام بلین: لا إله إلا الله، نهویش قسه بکات به زمانی خوئی و لیئی تینه گه ییت.

پاشان شتی پرویدا من هه رگیز پیشببینیم نه ده کرد له ژبانمدا شتی وا ببینم.. نهوانه ی که له راسهری پیاوه که وه بوون گه رانه دوا وه و لای ئیمه وه وهستان. نایا ده زانن چی پرویدا؟! هه ردوو قاچی پیاوه که به یه کدا نالان، راسته وخو ئه م نایه ته م هاته وه یاد ﴿وَأَنفُتُ السَّائِیُ بِالسَّائِیُ﴾ (۲۹) القیامة.. وهک نه وه ی یه که م جار بیت بیر له م نایه ته بکه مه وه.

پیاوه که نوسابوو به زهویه که وه، قاچه کانی لوول بوو بوون، و قسه کانیش کم بوو بوونه وه، نهو قسانه ی که ده مان بیست و لیئی تینه ده گه شتین، پاشان به هیمنی بیده نگ بوو.. سهرله نوئی دهستی کرده وه به قسه کردن.. به لام ئه م جاره یان به دهنگیکی ناشکرا.. به زمانیک که هه موو نهوانه ی وه ستابوون لیئی تیده گه شتن..

ووتیهکی ووت موسلمان نیه نهیبیستیبت یان ماناکه ی نه زانیت.. زور به ناشکرایانه
ووتی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.. محمد رسول الله﴾ پاشان هناسهکانی وهستان و جهستی
خاوبوویهوه.. پاشان قاچهکانی که پیچرابوون بهیهکهوه خاوبوونهوه، دوی نهوه
هیچمان لی نهبیست!

پیاوهکه خاموش بوو.. پاشان خه لکه که دستیان کرد به قسه کردن، به لام به زمانی
فرمیسک و هه نسک و گریان، نه دهگری و نه دهلی ﴿لا حول ولا قوة إلا بالله﴾ نهوی
تریان تهویه دهکات، وه نهوهی مردووه که باوک یان برای ناماده بوان بیت.. نه بی
چهند کهس له ناماده بوان ناواتی خواستی به زمانی حال بلیت: پیروزی بو نهوه،
خوزگه له جیگه ی نهودا بومایه.. پیاوهکه هه لگیرا، و خیر خوازان ههستان به
تهواوکردنی نه وراقهکانی.. خیزانه که ی رای وابوو که له حهره مدا نویژی له سهر
بکریت: چونکه نهویش- به گومانی من- له مه که که له گه لیدابوو.. هه ولماندا بزانی که ی
نویژی له سهر دهکن، و له چ فهرزیکا..

بو سبهینی نویژمان له سهر کرد، نهوه هه لویسته له بیر و هوشمدا مایهوه، به
تیپه ربوونی رورژ و شهو له یادمان ناسرپته وه.. له گه ل نهوه هه لویسته دا.. دوی تهوفیق
و کومه کی خوی گه وره بو من.. حالی من گور، و له خوی گه وره داواکارم که من و
نیوهش دامه زراویکات له سهر هه ق و راستی، تا به دیداری شاد دهین..

۹- ﴿هیندۆسیهك موسلمان بوو، سوجدیه کیشی بۆ

خوا نه برد﴾

پیاویك له هیندهوه... هینۆسی بوو.. شیخ محمد الفراج-خوا بیپاریزی- بهردهوام بانگی دهکرد که موسلمان بیت، ئەو نه رهفزی دهکرد و نه وهلامی دهادهوه، پۆزشی دههینایهوه به که سوکاری.. پاشان خوای گهوره سینهی فراوان کرد بۆ ئیسلام و هات بۆلای مامۆستا محمد له مزگهوت ﴿تا موسلمان ببیت﴾ مامۆستاش سهرقالی قوتابیهکانی و سهرقالی هندی بانگخواز بوو، وه نهیدهزانی که ئەو دهیهوئیت موسلمان ببیت، بۆیه هیچ گرنگیهکی پی نه دا.. مامۆستا که له گهڵ قوتابیهکان له مزگهوت پۆشته دهروه.. ئەو پیاوهش که به پەرۆش بوو موسلمان ببیت، له بهردهرگای مزگهوت که دا وهستا، چارهروانی مامۆستا و قوتابیهکانی دهکرد، که سواری ئۆتۆمبیلهکان بوون و دورکهوته نهوه.. بۆیه خۆی نهگرت و دهستی کرد به گریان.. ههروه گریاو له بهردهرگای مزگهوت که دا وهستا بوو، تا یهکی له لاوانی ئەو گهڕه که رەت بوو به لایدا، پرسیماری هۆکاری ئەو گریانە ئی کرد، هیندیبه کهش ووتی: دهمهوی موسلمان بم.. ئەو لاهه رهزهکاره-خوا پاداشتی بداتهوه- ههستا به بردنی بۆمالی خوێان و فهرمانی پیندا که دهستنوێژ بگریت و تهلقینی شه هادهتی پی ووتهوه، پاشان ئەو پیاوه هیندیبه دواي نهوهی شایه تومانی هینا له ماله که هاته دهروهوه.. کاتیش نزیکي بانگی ئیواره بوو.. پۆشت بۆ ژوره کهی.. ههستی به نازار کرد له سکیدا.. پاشان ئەو لاهه هات بۆ لای مامۆستا محمد، به سهرهاته کهی به تهواوی بۆ گێپرایهوه.. مامۆستا که زۆر په شیمان بوو له کردهوهکانی، ههچهنده نه شیرزانیبوو.. پۆشت بۆ ژووری پیاوه هیندیبه که، هاوڕینکانی ههوانیان پیندا که ئەو شهو وهفاتی کردروه، و ئەو ئیستا له سه لاجه ئی ناو نهخۆشخانه دایه.. له گهڵ هندی بانگخواز پۆشت بۆ ئەوی، بهلام له نهخۆشخانه ڕینگایان نه دا، چونکه له ڕینگای بالۆزخانهوه په یوهندیان پیوه کراوه، ئەمانیش هه لدهستن به سپارده کردنی لاشه کهی تا لهوی بسوتینری.. مامۆستا کهش ووتی: ئەم پیاوه موسلمان بووه، و شایه تیش ههیه له سه رهوه.. بۆیه رهفزیان کرد.. مامۆستا رحمهتی خوای ئی بیت پۆشت بۆلای شیخ ﴿ابن باز﴾-رحمهتی خوای ئی بیت- و به سهرهاته کهی به تهواوی بۆ گێپرایهوه..

شیخیش په حمه تی خوی لیبت ووتی: لاشه که یان ته سلیم ناکریته وه.. نو برای
موسلمانان نیمه یه نویژی له سهر ده کریت و لیږه نه سپه رده ده کریت.. راسپارده ی بی
باوه ران ناکریته وه..

بویه نامه ی نارد بو نیماره ت سه بارت به بابه ته که و داوای وه رگرتنه وه ی لاشه که ی
کرد که ته سلیم بکریته وه به ماموستا ﴿محمد الفراج﴾.. نیماره تی نه خوشخانه ش
فرمانی دا لاشه که ته سلیم به ماموستا بکریته وه.. هندی له براکانیش ههستان به
شوردنی و کفنکردنی.. پاشان نویژکردن له سهری، هاوکات بوو له گه ل نویژی
جومعه دا.. پاشان ماموستا ﴿محمد الفراج﴾ ووتاریکی جوانی دا سه بارت به و
که سه ی که موسلمان بوو، وه یه ک سوجه شی نه برد بو خوی گوره، له ووتاری
یه که مدا نه وانه ی باس کرد له میژودا ناویان هاتوره.. پاشان له ووتاری دووه میدا
باسی به سهرهاتی نو پیاره هیندی ه کرد، که له دوا ی نویژی جومعه به ته مان نویژی
له سهر بکن.. موسلمانانیش نویژیان له سهر کرد، پاشان جه نازه که یان خسته سهر
شانیان و هه موویان که وتنه ری به ره و گوږستان، که ژماره یه کی زور له بانگخوازان و
زانایان پینشیان که وتبوون.. به راستی دیمه نیکی کاریگر بوو.. خوی گوره لئی
خوش بیټ و ته و به ی لی وه رگرت.

۱۰- ﴿کاتی گەشتنە فرۆکەخانە تابوتەکیان کردەوه﴾

چوار لاو، لە یەک فەرمانگە کاریان دەکرد، سالانیکى دريژ تێپەرى بوو کە ئەوان موچەکانى خویان کۆدەکردەوه.. ئەگەر بیانزانیاىە لە شارێک خراپەکاری تێدادهکریت، دەفەرىن بۆى، ئەوان پۆژنیکیان دانیشتبوون.. ناوی ولاتیکیان بیست کە نەچووبوون بۆ ئەوى.. بریاریاندا موچەکانیان ئەم چارە کۆبکەنەوه تا سەفەر بکەن بۆ نەو ولاتە، کە دیاریان کردووه، کاتى سەفەرەکە هاتە پێشەوه و سواری فرۆکە بوون و پوشتن بۆ ئەو کارەى کە دەیانویست.. زیاتر لەهەفتەیه تێپەرى لەو ولاتە، ئەوان سەرقالى زیناو عارەق خواردنەوه بوون، وەکارانیك کە خواپازى نیه پێى.. شەویکیان، لە ساتیکى درەنگى شەودا، ئەوان سەرقالى تاوان و خراپەکاری بوون، یەکی لەو چوار کەسە بوورایەوه، هەرسى ھاوړیکەى بە پەلە چوون بە هاناىەوه، یەکی لەو سیانە لەو شەوه سورەدا ووتى، پێى دەوت: براکەم، بلى لا إله إلا الله، لاوهکەش -پەنا بەخوا- تکادەکەم، پەرداخیکى تر عارەقم بۆ تیکە، وەرە کچەکە، پاشان گيانى دەرچوو نا بەو شیوه ناشرین و قیزەونە.. لە خواى گەرە دەخووزین بمانپاريزیت و عاقیبەت خیرمان کات.. پاشان سى ھاوړیکەى کە ئەو دیمەنەیان بینى، کە چۆن گيانى سپارد، دەستیان کرد بە گریان، لە مەلهاکە هاتنە دەرەوه بە زمانى تەوبەکردن و گەپرانەوه بۆ لای خوا.. ھاوړیکەیان نامادەباش کرد و هینایانەوه بۆ ولاتەکەى خویان.. کاتى گەشتنە فرۆکەخانە، تا دُنیا بین لە لاشەکەى، کاتى تەماشای بوخسارى مردوووەکیان کرد، بە تەواوى رەش هەلگەپرا بوو -پەنا بەخوا- لە خواى گەرە داواکارین ئیمەش و ئیوەش عاقیبەت خیر بکات.

۱۱- ﴿حاجیهکی تورکی دوغای لیدهکات.. دوغاکهی

گیرا ده بیئت﴾

یهکی له براكان که جیگای متمانه بوو بۆی گیزامهوه، ووتی ئەم چیرۆکه له کاتی وهرزی چهجا پرویدا، ﴿ئەویش یهکی بووه له سهربازه کارکردوهکان له مونا﴾، ووتی: یهکی له حاجیه تورکهکان که بهتەمەن بوو هات تا خۆی خالی بکاتوه له تەنیشت یهکی له چادرگهکانی سەر به سهربازگهکه، و یهکی له ئەفسەرەکان دەبیینی و دەپۆن بۆلای، ئەویش هیشتا له کارهکهی نهبوتهوه، ئەفسەرکه دەست دهخاته سەرشانی تورکیهکه و ئەویش دهکهوێته سەر زهوی و پیس دهبیئت.

ئەوهی بهسەرھاتهکه دهگیرێتهوه دەلی: پیاوه تورکیهکه بههۆی ئەهوه دەستی کرد بهگریان و دەستی بهرز کردوه بۆ ناسمان، و دوغای له هاوریکهمان کرد، ئێمهش به هاوریکهمان ووت: فلان کهس، برۆ داوای لیبووردنی لی بکه، ئەو میوانی خویه.. ههولماندا لهگهلی، بهلام سودی نهبوو، دەلی: پۆشتین بۆلای پیاوهکه، پهردهمان بۆ گیزایهوه، تا بهتهواوی خۆی پاک کردوه و خۆی پۆشته کردوه.. پیاوه تورکیهکهش بهردهوام هەر دوغای له ئەفسەرکه دهکرد.. ووتی: داوای تهواو بوونی مهراسیمی چهج ئەفسەرکه پۆشت بۆ شاری ﴿ریاض﴾ له رینگادا له ناوشاردا، وا گومان دهبەم که باران بوو، ئۆتۆمبیلهکهی خلیسکا و توشی پروداویک بوو، سهیارهکهی وەرگهرا و ئەفسەرکه کهوته ناو چالیکێ ناوهڕۆوه، که پڕبوو له ناوهڕۆ، ئەفسەرکهیان لهتاویدا دهرهینا به مردوویی، ههموو لاشهشی پیس بوو بوو، له تۆلهی ئەو پیاوه تورکیهدا. تۆلهیهکی خویای بوو ﴿لاحول ولا قوه إلا بالله﴾ ئەمه چیرۆکی راسته قینهیه.

۱۲- ﴿لەسەر گۆرەكەى نوسيان ئەمە گۆرى (مىسكى)يە﴾

مىزگەوتى ﴿الحرام﴾ى جىيەنىشت و بۇنى مىسك لە جەستەى دەبوويەوہ.. كورنك ھەبوو قوماشى دەفرۆشت، لەسەر شانى ھەلى دەگرت و بەمالاندا دەگەپرا.. لەشولارنىكى جوان و رىكى پىئوہ بوو، ھەركەس بىيىنيايە خۇشى دەويست، خواى گەرە خۇشەويستى كىردبوو لاي ھەموان.. پۇژىكىيان، كە دەپۆشت و بە شەقام و كۆلان و مالىكاندا و ھاوارى دەكرد ﴿قوماش.. قوماش﴾ ئافرەتى دەيىنى و بانگى دەكات، ئەمىش يەت بۇلاى.. فەرمانى پى دەدات كە بچىتە ژوورەوہ، ئافرەتەكە سەرسام دەبىت پىنى، ئەمىش خواى دىنىتەوہ ياد و باسى سەختى سزاي خواى بۇ دەكات.. بەلام سودى نابىت..

دواى ھەولنىكى زۆرى ئافرەتەكە، بە ناچارى كورەكە پىنى دەلئىت: ئايا رىگام دەدەيت بپۆم بۇ ھەمام، تا خۆم پاك بكەمەوہ، ئافرەتەكەش بەم قسانە زۆر دلخوش بوو، پىاوہەكە پۆشتە ھەمام و جەستەى لە ترسى توش بوون بە گۇماوى تاوان دەترسا.. چونكە مەكرى ئافرەت مەترسىدارە، چونكە گەر پىاويك بە تەنھا و لەخەلۆتدا لەگەل ئافرەتىكدا بىت بىگومان سىئەمىنيان شەيقانە.. خوايە گيان چى بكەم، رىنمايىم بكە، ئەى رىنمايى كەرانى سەرگەردانان.. لە پىر بىرۆكەيەك ھات بە مىشكىدا..

ووتى: من بە باشى دەزانم، كە بىگومان ئەوانەى كە خواى گەرە دەياخاتە سىبەرى خۇيەوہ، لە پۇژىكدا سىبەر نىە بىجگە لەو سىبەرە، پىاويكە كە ژنىك بانگى بكات بۇ بەدپەوشتى، ئەمىش بلئىت: من لەخوا دەترسم.. وە بزانه ئەوہى واز لەشتى بەئىنىت لەبەر خواى گەرە خواى گەرە قەرەبووى دەكاتەوہ بەشتىك كەلەرە باشتر بىت.. وە زۆرچار شەھوت و ئارەزوويەك تا كۆتايى تەمەن پەشىمانى بۇ مروۋە دىنىت.. ئەبى من چى سەوز بكەم لەم تاوانە، لە كاتىكدا بە نەكردنى خواى گەرە نورى ئيمان دەخاتە دلئەوہ.. و كارى ھەرام ئەنجام نادەم.. بەلام ئەبى چى بكەم.. ئايا خۆم لەم پەنجەرەيە فەردەمە خوارەوہ، ناتوانم ئەوہ بكەم، چونكە بەباشى داخراوہ و بەو ئاسانىە ئاكرىتەوہ.. كەواتە جەستەم پىس و قىزەون دەكەم بەم پىسيانە، بەلكو ئەگەر بىنىمى بەو شىئوہە، دووركەويتەوہ لىم و وازم لى بىنىت.. بۇيە سووربوو لەسەر ئەنجامدانى ئەو كارە، كە مروۋە بىزى دەكردەوہ لىنى.. پاشان گرىا و ووتى: خوايە

گیان سەرور و پەروردگارم، ترسی تو ای لیکردم که نهم کاره بکهم.. خواجه گیان بهخیری بیگیریت بهسرمدا.. له حەمام هاته دەرورە.. کاتی ژنەکه بینی هاواری کرد بهسەریدا: بپو دەرورە شیتە، بۆیه به ئەسپایی کۆرەکه پوشتە دەرورە له ترسی خەلکی و قسەکانیان کهچی پی بلین.. کەلوپەلهکەیی خۆی کۆکردورە و لەسەر شەقام خەلکەکه پیی پیندەکەنین هەتا گەشتە مائەورە، لەوی هەناسەیهکی قولی هەلکیشا و پوشاکهکانی داکەند و پوشتە حەمامەورە و به جواي خۆی شوورد، پاشان چی؟؟ نایا خواي گەرە بهو شیورە دەستبەرداری بەندەکەیی و وهلیهکەیی دەبیت.. نەخیر نازیزانم.. کاتی لهحەمام هاته دەرورە، خواي گەرە به شتیکی مەزن قەرەبووی بو کردورە، که له جەستیدا مایهوه هەتا وهفاتی کرد، بەلکو دواي وهفاتکردنیشی.. خواي گەرە بۆنیکي خووشی پی بهخشی وهک بۆنی میسک، که له جەستەیی بلاودەبوویورە.. خەلکی له دوروی چەند مەتریکەرە هەستیان پیندەکرد، نازناوی ﴿پیاوه میسکیهکه﴾یان ئی نابوو.. بۆنی میسک له جەستەیی دەهات.. خواي گەرە لەبری ئەو بۆنەیی که ماوهیهکی کەم به جەستەیهورە بوو تاوهکو توشی گوناھ نەبیت قەرەبووی کردورە به بۆنیک که به دریزایی ژیانی پیوهی مایهوه.. کاتی وهفاتی کرد دایان هیلایه ناو گۆرەکه.. لەسەر گۆرەکهی نوسیان ﴿میسکی﴾ واتە ئەو پیاوهی کهبۆنی میسکی لیوه دەهات. من بهچاوی خۆم ئەورەم له ولاتی ﴿شام﴾ بینی.. بهوشیوهیه ئەی مرۆقی موسلمان، خواي مەزن دەستبەرداری بەندە صالحهکەیی نابیت بهوشیوه.. بەلکو بەرگری ئی دەکات. ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُجِبُ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ﴾ (٢٨) الحج.. سبحان الله.. خواي گەرە دەفەرموی ﴿ولئن سألني لأعطينه، فإين السائلين﴾ واتە: ﴿نەگەر داوام لیبکات بیگومان پیی دەبهخشم، کوان ئەوانەیی داواي شت دەکەن﴾ بەراستی خوا بههوی بهخشینی شتی کهمەرە، شتی زور دەبهخشیت پیمان.. به راستی ئەوانەیی واز لەسەرپیچی کردن دینن و پروو دەکەنە پەروردگاریان تا خواي گەرە لەورە باشتر قەرەبوویان بو بکاتەرە.. نایا وهلامی بانگهوازی خواي گەرە و وهلامی بانگهوازی پیغهمبەرەکەیی و وهلامی فیتەرەتی پاک نادەنەرە..

۱۳- ﴿تەوبەى لايىك دواى ئەۋەدى لەخەويدا رۆزى

قيامەت دەبىنى﴾

ع.ا.غ لايىكى تازە پىنگەيشتۈۋە، خەزۋو خولياى گەنجانەى ھەبوو، ۋەكو ھاۋتەمەنەكانى خۆى دەژيا و گوئى بەفەرمانەكانى خۋاى گەۋرە نەدەدا، شەۋىكىيان ويستى خۋاى گەۋرە ۋابوو توشى خىزى بكات.. لە خەويدا ديمەنىكى بينى لەو بيناگايىبەى خەبەرى كردهۋە و ھىنايەۋە ھۆش خۆى..

ئەو لاۋە چىرۆكى خۆى دەگىرىتەۋە بۇمان و دەئىت: شەۋىكىيان پۈشتەمە سەر جىگاگەم تا بخەوم، ھەستم بە دلە پراوكى دەكرد كە زالبوو بوو بەسەرمدا، منىش پەنام گرت بەخۋاى گەۋرە لە شەيتانى پەجم كراۋ و خەۋتم، لە خەۋمدا شتىكى زەبەلاحم بينى كە لە ئاسمانەۋە داي بەزەويدا، ئەم دەزانى: ئەۋشتە نەدەزانرا چىبە، ۋە ناتوانم ۋەسفى بگەم، ۋەكو تەنىكى ئاگرىنى مەزن ۋابوو، بينىم داي بەزەويدا و زانىم كە بەھىلاكا دەچىن.. بەسەرگەردانىدا بەزەويدا دەگەپام، بەدواى ھەر دروستكراۋىكدا دەگەپام كە پزگارم بكات لەو مەينەتە.. ۋوتيان ئەمە سەرەتاي پۈژى قيامەتە، و پۈژى قيامەت ھات، ئەمەش يەگەمىنى نىشانەكانىتەتى.. زۆر ترسام.. يادى ھەموو كردهۋەكانى خۆم كردهۋە، كردهۋەى چاك و كردهۋەى خراب... زۆر زۆر پەشىمان بووم.. پەنجەكانى خۆم گەست لەسەر ئەو كردهۋە خراپانەى كە كردهۋوم.. لەكاتىكدا ترس داي گرتبووم، ۋوت ئىستا من چى بگەم؟ چۈن پزگارم بىيت؟.. گويم لە بانگ كەرىكەۋە بوو دەبووت: ئەمرو پەشىمانى سوۋدى نىھ... بە كردهۋەكانت پاداشتت دەدرىتەۋە... تۆ لەكويىبوويت لەكاتى نويژەكانتدا؟ لەكويى بوويت كاتى فەرمانەكانى خوات بۇ دەھات؟ بۇچى ۋەلامى فەرمانەكانى خوات نەدەدايەۋە و دور نەدەكەۋتتەۋە لەقەدەغە كراۋەكانى؟ تۆ بيناگابوويت لە پەرۋەردىگارت.. كاتەكانت بەسەردەبرد لە يارى و گۆرانى و پابواردن، ئىستاش ھاتوويت و دەگرىت.. ئىستا سزاي خۆت دەبىنى.. بىئومىدەم زىادى كرد، كاتى گويم لىبوو پەيمانى دا بەسزادانم.. ھەردەگرىام و دەگرىام بەلام سوۋدى نەبوو.. ئا لەو ساتە زۆر ناپەرحەتەدا خەبەرم بوۋىۋە.. ھەستم بەخۆم كرد كە لەسەر جىگاگەم پاكشاوم.. بپوام نەدەكرد كە ئەمە خەۋە دەبىينم، ھەتا دۇنيا بووم لەخۆم..

ههناسهیهکی قولم هه لکیشا.. به لام هیشتا ترس بهری نه دابووم.. بیرم کردهوه و
 بهخومم روت: بهخوا نهمه ناگادارکردنهوه بوو له لایهن خواوه.. و پوژی حهشر و
 زیندوو بوونهوه ههرئه بئی روو بدات.. دهی که واته بوچی ده بئی سه ریچی خوی گه وره
 بکهه.. بوچی واز لهو کارانه نه هینم که خوی گه وره قه دهغه ی کردوون...
 پرسیارگه لیککی زور به می شکمدا دهات و تنها منیش یهک وه لام شک نه برده بویان.
 بگه ریره وه بولای خوا هتا پرگارت بئی لهو پوژه سهخته.. پوژ بوویه وه و نویژی
 به یانیم کرد.. ههستم به شیرینی کرد له ناخ و دهروونمدا.. له چیشته نگاوی نهو
 پوژهدا سواری ئوتومیله کهم بووم.. ته ماشای ناویم کرد پر بوو له کاسیتی گورانی...
 دهرم هینان و تنها چند کاسیتیکی نیسلامیم تیا یاندا هیشته وه و نهوانی ترم
 فریذا.. بهو شیویه مامه وه.. هه موو پوژی ههنگاو یکم دهنا به رهو ریگای هیدایهت که
 داوا له خوی گه وره ده کهم من و ئیوهش چه سپاو بکات له سه ری.. نه مپوژ زوون
 نهوانی به دنیای ته واو بوو هه لئه تاون، و بیناگان لهو پوژه مه ترسیداره که مروژه
 راده کات له براهی و دایکی و باوکی و هاوینی و منداله کانی ﴿يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ
 أَخِيهِ﴾ (٣٤) وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ (٣٥) وَصَاحِبِهِ وَبَنِيهِ (٣٦) ﴿عَبَسَ... پوژینکه ههچ مال و مندال و سامانیک
 سوودی نیه مه گهر که سنی به دلنیککی پاکه وه به رهو پووی خوا بوو بیته وه ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ
 وَلَا بَنُونَ﴾ (٨٨) إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٩) {نور...

۱۴- ﴿تەۋبەى لايىكى بىناگا دواى ۋەفاتى خوشكىكى﴾

ئىماندارى ﴿﴾

خاۋەنى چىرۆكەكە دەلى: ﴿من لايىكى بىناگا بووم لە خۋاى گەورە، دور بووم لىنى، پۇچۋو بووم بەناخى سەرپىچى و تاوانەكاندا.. كاتى خۋاى گەورە وىستى پىنومايىم بكات، تووشى پووداۋىكى كردم و گەراندىمىۋە بۇ ھۇشى خۇم، و بۇ سەر پىنگاى راست و دروست.. فەرموون ئىۋە و چىرۆكەكە..﴾

پۇژىكىيان.. دواى ئەۋەى پۇژانىكى جوانمان بەسەر برد لە سەيرانىكى خىزانىدا لەشارى ﴿الدام﴾.. بە ئۇتۇمبىلەكەم بەپىنگاى خىرادا كەۋتە پى لەنيوان ﴿الدام﴾ و ﴿الرياض﴾ دا، ھەرسى خوشكەكەم لەگەلدا بوو.. لەبرى ئەۋەى دوعا سوننەتەكانى سەفەر بلىمەۋە، شەيتان بە دەنگى خۇى ھەلىخەلەتاندەم و دەنگى ھەرامى لە لا شىرىن كردم تا بىناگاىم لە خۋاى گەورە.. لەو كاتەدا سوور نەبووم لەسەر گوئىبىستى ئىزگەى قورئانى پىرۇز يان كاسىتە ئىسلامىيە بەسوۋدەكانى مامۇستا و زانايان ، چونكە ھەق و ناھەق ھەرگىز لەيەك دلدا كۇ نابنەۋە، يەكئ لە خوشكەكانە ئىماندارىكى چاك بوو.. ھەمىشە زىكرى خۋاى دەكرد و سنورەكانى خۋاى دەپاراست.. داۋاى لىكردم كە ئەو دەنگە ناھەقە لا بەرم و گوئى لەدەنگى ھەق بگرم، بەلام... من چۇن ۋەلامى ئەۋە دەدەمەۋە لە كاتىكدا شەيتان زالبوۋە بەسەرمدا، ھەموو ئەندامەكان و دللى داگىر كىردوۋە، بەھۇى دەروون بەرزىمەۋە داۋاكارىيەكەم پەت كىردەۋە.. لەو پەت كىردنەۋەيەدا دوو خوشكەكەى تىرىشم پىشتىگىريان كردم.. خوشكە ئىماندارەكەم داۋاكارىيەكەى دووبارە كىردەۋە، منىش زىاتر گىر و سەرسەختىم نواند.. دەستمان كىرد بە گالته پىكردن پىنى.. بەلكو بەگالته پىكردنەۋە پىم ووت: ئەگەر پىتخۇشە داتدەبەزىنمە قەراخ رىگاكە.. خوشكەكەشم بەناچارى بىدەنگ بوو.. لەدللى خۇيدا پقى لەو كارە بوو.. بەلام ئەو ئەركى سەرشانى خۇى پاپەپاند، و خۋاى گەورە زىاد لەتواناى كەسىك داۋا ناكات..﴾

لەپىر... بەقەدەرى خۋاى گەورە يەكئ لە تاىەى ئۇتۇمبىلەكەمان تەقى، ئىمەش زۇر بەخىرايى دەپۇشتىن، ئۇتۇمبىلەكە لەسەر پىگاكە لاي داۋ كەۋتە كەنارىكى پىنگاكەۋە لە تەنىشتەۋە دواى ئەۋەى چەند جارى تەقلەى دا، بە ۋەرگەپراۋى مايەۋە.. لە

حالیکدا ماینهوه بیجگه له خوا کەس نەیدەزانی، خەلکی کۆبوونەوه له ئۆتۆمبیلە
 تیکشکاوه کەمان.. خەلکی خێرخوا هاتن و له نیو شوشەو دەرگاوی جامی شکاودا
 دەریان هێناین... بەلام چی پرویدا؟ هەموومان بەسەلامەتی هاتینە دەر تەنها چەند
 برینداربوونیکێ کەممان پێوه بوو.. تەنها خوشکە نیماندارە کەمان نەبیست.. خوشکە
 خۆراگرە کەمان.. خوشکە پاکیزە کەمان.. کە بەراستی دوا هەناسە ی لەژێر
 ئۆتۆمبیلە کەدا داووو.. بەلێ... خوشکە نازیز و خوشەویستە کەم کە گالتەمان
 پێدەکرد وەفاتێ کرد.. خۆی گەورە بردیەوه بۆلای دیداری خۆی.. دەخوایم کە خۆی
 گەورە پلە ی بەرز بکاتەوه له بەهەشتی بەریندا.. بەلام من بۆحالی خۆم دەگریام..
 پیش ئەوهی بۆ حالی خوشکە کەم بگریم.. پەردە بەروودا لادرا، راستە قینە ی دەروونم
 بۆ دەرکەوت.. و ئەو بیناگایی و تیاچوونە ی کە تێی کەوتبووم.. بۆم دەرکەوت کە
 خۆی گەورە خێری وویستوو بۆ من و تەمەنی نوێی بۆ نوسیوم.. تا ژیا نیکێ نوێ
 دەست پێبکەم کە پڕین له نیمان و کردەوه ی چاک، بەلام خوشکە نازیزە کەم هەرکاتی
 یادم دەکردهوه، فرمیسکی پەشیمانیم بۆ دەرشت، و له خۆم دەپرسی: ئایا خۆی
 گەورە لێم خۆش دەبێ؟ وەلامە کەشم له قورئانی پیرۆزدا دەبینیەوه کە خۆی گەورە
 دەفەرموی: { قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
 الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ } (٥٣) الزمر.. واتە: ﴿بلی ئەه ی محمد، خوا دەفەرموی﴾
 ئەه ی ئەو بەندانەم کە رۆچوون له خراپە کاریدا، بینوومید مەبن له رحەم و بەزەیی
 پەروردگار، بە راستی خۆی گەورە له هەموو گوناهەکان خۆش دەبیست، بە راستی
 ئەو لێبوورده و میهره بانە .

له کۆتاییدا ﴿نیماندارانی ڕینگای خوا﴾ ئاگادارتان دەکەمەوه له بیناگایی.. ئەه ی
 ئەوانە ی بیناگان، هۆشکەنەوه، پەندو وانە له کەسانی تر وەر بگرن پیش ئەوه ی خۆتان
 بین بە پەند بۆ کەسانی تر..

۱۵ - تەۋبە كىردى دۇو لۇ لۇ فرۇكە خانە لەسەر مەستى يەككى لە زانگانە

داۋا لە نامادە بوانى گەشتىار دەكەين بۇ گەشتى ژمارە... كە دەروا بەرەو... با بىن بۇ ھۆلى دەرچوون... نامادەين بۇ گەشتەكەيان) نەم دەنگە لە مەمور لايەكى فرۇكە خانەكە دەزرنگايەو... يەككى لە بانگخووزان لەو كاتەدا لە ھۆلكە دانىشتىبوو، جانناكانى پىچابوويەو نامادەبوو بۇ گەشت بۇ وولاتى بەر فراوانى خوى گەمرە بۇ بانگەواز كىردن بۇ لاي خوا گويى لەو بانگكردنەو بوو، مەستى بە نارەحتىيە كىرد لە دليدا ئەو دەيزانى كە زۇربەي خەلكى بۇچى دەپن بۇ ئەو وولاتانە... بە لايەكى لاۋەكان لە پىر ئەو زانا بەرئىزە چاوى كەوت بە دۇو لاۋ كە تەمەنيان لە دەروپەرى (۲۰) سالىدا بوون، لە روانە تياندا ديار بوو كە بە راستى هيچيان ناويت تەنھا نارەزو تىركىردى حەرام نەبىت لەو وولاتانە كە بەوە ناسرابوون...

(پىويستە تا كات بەسەر نەچوۋە بزگار بىكرىن، مامۇستا كە لە دلى خۇدا ۋاي روت... سوور بوو لەسەر ئەوەي كە بروات بۇ لايان ۋ نامۇزگار يان بگات... شەيتان بىر نەمىدا ۋەستاق پىنى روت: (چىت داۋە بەسەريانەو، ۋازيان لى بىنە بابەدەم گەرى خۇدانە برۇن، ئەوان ۋەلامى تۇ ناندەنەو)... مامۇستا ھەر مەرر بوو لەسەر بىر لاي خۇرى ۋ ئاشنا بوو بە فىل ۋ ۋەسۋەسەي شەيتان... بۇيە تلى كىردە رۇخسار شەيتان، ۋ رۇشت بەدەم كارى خۇيەو ۋ گويى بەھىچ نەدا... لە تەنىخت نەرى گەرى چوۋە دەروەدا دۇو لاۋەكەي ۋەستاند، دۋاي ئەوەي كە سلاۋى لى كىردن، ۋ ھەرگەرىھى كارىگەرى ناراستە كىردن، پىنى ووتن: راتان چۇنە نەگەر ناتە ۋاويەك لە بىر نەمىدا پور بدات، ۋ (خوانەكا) ئىۋەش تيا بچن ۋ ھەر مەمان نياز ۋ نىەتتان بىر نەمىدا مەملانى لەگەل خۋاي گەمرە... بە چ پوويەگەمرە لە پۇژى دۋايىدا دەپن بەرەم پەروەردگار... چاۋانى ئەو دۇو لاۋە پىر بوون لە فرمىسك، دليان ھرم چو بۇ نامۇزگار يەكانى ئەو زانا بەرئىزە... بە پەلە پاسچۇرتى گەشتەكەيان دىراد ۋ ووليان: مامۇستا گيان: بە راستى ئىمە درۇمان كىرد لەگەل گەسوكارمان، پىمان روتن ئىمە دەروين بۇ مەككە يان جىدە، چى بىكەين باشە، چيان پىن بلىن! زاناكە يەككى لەقوتابىيەكانى خۇيى لەگەلدا بوو پىنى ووتن: ئىۋە ھەردووكتان لەگەل نەمىدا بەرئىزەدا برۇن، ئەو ھەلدەستى بە سازدان ۋ نىصلاھى كاروبارتان... ھەرمرو لاۋەگە

له گهڻ ھاوڀڻيڪه ياندا پڙشتن، سوڀوڀوڻ له سر ٺهوي كه يهڪ ههفتي تمواو له لاي بميننه وه، پاشان بگهڙينه وه بڙ لاي كه سوڪاريان.. لهو شهوهداو له مالي ٺهو لاهو ﴿قوتابي زاناکه﴾ يهڪي له بانگخوازه کان ووته يهڪي ڪاريگهري ٺاراسته ڪرد كه جوش و خروشي ٺهه ماني زياد ڪرد، دواي ٺهوه دوو لاهه ڪه پرياريان دا كه پڙون بڙ مهڪه بڙ ٺهه جامداني عه مره.. بهو شيويه شتيڪيان دهويست و خواي گهورهش شتيڪي تري دهويست، ٺهوهي كه خواي گهوره ويستي له به يانيدا، دواي ٺهوهي هه موان نويڙي به يانيدان ٺهه جامدا، هه رسنيڪيان به رهو مهڪه كه وٽنه پڙي، دواي ٺهوهي له کاتي خويدا ٺي حراميان پوشي، له پيگادا ڪوتايي به ٺيانيان هات، پيگاهه دوا مه نڙي دنياي ٺهوان بوو... له پيگادا به رهو خانهي پوڙي دوايي كه وٽنه پڙي.. توشي پووداويڪي دلته زين بوون، هه موويان بوونه قورباني، خويني پاڪيان تيڪهڻ به شوشه پهرش و بلاوه کان بوو بوو.. دوا ووتيان و دوا هه ناسهيان لهو پووداوه دا سپارد.. ٺهه ووته نه مرانهيان دهوتوهه ﴿ليڪ اللهم ليڪ، ليڪ لاشريڪ ليڪ...﴾ ان الحمد و العمة لك و الملك لا شريڪ لك﴾ ٺهه ٺهه نيواني دراندني پاسپورته كه يان بڙ ٺهه وولاته پر فه سادانه و نيوان مردنيان چهند بوو بيت؟! چهند سه عاتنيڪي دياري ڪراو بوو.. به لام خواي گهوره ويستي وا بوو پڙنومايي بڪڙين و رڙگاريان ببيت.. دانايي و حڪيمي مه زن هر له لاي خواويه، خوينهري موسلمان: ٺهه گهر دهروني پر خراپه ڪارت مملانيني له گهڻ ڪرديت بڙ سه پيچيڪردني خواي گهوره و پيغه مبه رهه ڪهي، ٺهوه لهو سا ته دا يادي هه رس پيڙنهري له زه ته کان و پچڙنهري شه هوت و ٺاره زوه کان و دوورخه رهوهي دؤستان بڪه رهوه كه مردنه، وه ٺاگاداره به كه مردن نه يهت بؤت و توش له حاله تيڪدا بيت له په زامه ندي خواي گهوره دا نه بيت و ٺهه ڪاتيش له زيانمندان ده بيت.. ٺهه گهر له په نهاني و تاريڪيدا بوويت گومانن بڙ دروست بوو، دهرونيشت بانگي ده ڪرديت بڙ سه پيچي... ٺهوه شهرم له ته ماشاڪردني خواي گهوره بڪه به دهرونت بلئي:

ٺاي كه چهند دووره له يهڪ ٺهه ڪه سهي كه ده مرئت و له ٺاميڙي (دايه و ٺهه ڪه سهي ٺهه مرئت و سوجهي بڙ پهروه رڱاري زهوي و ٺاسمانه کان بردوه، چهند دوورن له يهڪ ٺهه ڪه سهي سهرقالي ٺاره زوو و خراپه ڪردن و سه پيچيه و ٺهه ڪه سهي كه ده مرئت و يادي خواي گهوره ده ڪاتوه..

۱۶- ﴿تەوبەى لاويك دواى لە دەسدانى بينايى﴾

تەماشاي شتى حەرامى دەکرد، کاتى بينايى لە دەستدا رادەى پۆزى خواى بۇ دەركەوت لەسەرى، تەوبەى کرد و پەشىمان بوویەو لەسەر ئەوەى که رابورد.. ئەو تەوبەکارە دەئى: کەس بەهاى پۆزى نازانىت هەتا لە دەستى نەدات.. من يەكى بووم لەوانەى کەزۆر حەزم لە خویندەنەو بوو.. پۆزانە زیاتر لە پینچ سەعات سەرقالى خویندەنەو دەبووم.. ھەر گۆڤار يان پۆزانە يان کتیبى نویم دەست بکەوتايە پیت بە پیت دەخویندەو، تاوھکو خوى تەواوم پێوھ گرتبوو.. بوو بوو بەبەشیک لە ژيانى پۆزانەم.. پۆزىکیان زۆر بەخیرایى ئۆتۆمبیلەکەم لیدەخوڤى کۆتۆڤۆلى ئۆتۆمبیلەکەم لە دەستدا بەھوى زۆرى خیراییمەو.. وھکو تۆپ تەقلەیدا، خۆم کیشا بەیەكى لە ھەموو دە زەبەلاھەکان، سەرم توشى چەند پیاکیشانىكى بەھیز بوو.. بۇ ماوھىەكى درىژ لە نەخۆشخانە چارەسەر دەگرام.. لەگەل توانای پزیشکان و دەستەبەربوونى نامىزى پزیشكى پيشکەوتوو.. بەلام وویستی خواى گەورە لە سەروو ئەوانەو بوو، قەدەرى خوا وابوو کە بينايیم لە دەستدا.. ھىچ چارەسەرىک سوودى نەبوو بۆم.. بووم بە نابینا و نەمدەتوانى مووھارەسەى ئەو ئارەزووم بکەم کە ھەر لە مندالیەوھ گەورە بوو بوو لەگەلم.. بوو بوو بە بەشیک لە گیانم و ژيانى پۆزانەم.. لەئێو ئەو مەینەتیه سەختەدا بە لە دەسدانى ئەو پۆزیه مەزنە، زیکرى خوا و دوعا و ئارامگرتن و بەتەمابوونى پاداشت و گوڤگرتنى بەرنامەدار بۇ خویندەنەوھى قورئانى پیرۆز، بە فەزلى خواى گەورە تاکە دەروازە بوو.. بەراستى من لیرەدا ئەم ھەموو گۆڤانەى ژيانم باس دەکەم بۇ ھەموان، تا بیهینمەوھ یادی موسلمانانى نازیز کە تەقواى خواى گەورە زۆر گرتگە و سوود وەرگرتن لە ھەموو شتىک کە پەزنامەندى خواى گەورەى تیدا بىت.. بە راستى من لە رابردوودا-بەداخەوھ- لە زیادە پەوان بووم لە خراپەکاریدا، وھ دووربووم لە خویندەنەوھى قورئانى پیرۆز.. و نەزەرى حەرامم دەکرد.. ئىستاش پەنجەى دەستم دەگەزم لە پەشىمانى کردەوھ خراپەکانم.. دەستى پەشىمانى بەرز دەکەمەوھ بۇ لای خواى گەورە، تەوبەى راستەقینە دەکەم، و من لیرەدا بەسەرھاتى خۆم باس دەکەم، بەلکو بىیتە پەندو ئامۆزگارى بۇ کەسانى تر.....

تۆبەکار(ئىبراھیم.ع.ن).

۱۷- تهوهی موهاد بیهه

نهم تهویه کاره دهلی: ویستگهی بکهک له ژنیانی مندا له ته مه نیکی زۆر زوودا بوو، کاتی که ته مه نهم نهوکاته تنها شهن سال بوو... وه پیش نهوهی هوش بکه مه وه و دهوک به ژیان بکهک و لئی تن بکهک، به رهو پووی «کاره ساتیکی خیزیانی» بوومه وه... باوکم دایکمی ته لادا... جیا بوونه وه... و کاره که هر به وه وه نه وه ستا، به لکو کاره که نالووتر بوو کاتی که دایکم جهرایدا که شوو بگات... و باوگیشم ژنیکی تری هینا، منیش سرگهردان بجوم... **له گهل هر باره دا له موتام... وه دهلی:** «بووکار بوون به و نه خیان تال کرد بوو»... له لای باوکم به رهو پووی خرابیه کانی باوه ژنم ده بوومه وه... لای دایکیشم میزدی دایکم هه میشته چه پوکی ده کیشا به روخسارمدا... خوش له وه دا بوو من هه میشته ناماهه بجوم لای هر دووکیان، و هر وه غانیب بجوم له هر دووکیان، ناماده بوویه کی **غانیب بجوم... له گهل هر باره دا خیزیانی ناسروهیه دا، له گهل نهو** به کالاً بوون و **به رهو ازه خیزیانی ده... هر وه** تاو ژونگاووی موهاد بونه وه له گهل هاورینی خرابمدا... **له گهل نهو ده بیهم بیهره که لئی بینهی بوم، و هر سوژ و گرنگیدانهی لئی به رهو بوم، به رهو سوز و گرنگیدانی داسۆزانه نهجوو بوو خوای گه وه، به رهو به رهو پیکتن به هر وه پیکتنیان... وام اینده بوو زهری کاهه گاتم له لای هر خرابمدا به رهو بوم و نیروان خرابمه و به رهو بووندا... کاتی باوکم لئی به پریم له رهو برونیت» ده موت: له لای دایکم بجوم... کاتی که دایکم به رهو برونیت به رهو هرت له لای باوکم بوم... به رهو به رهو هر دوکیان و گرنگیدانی **به رهو گلیاندام... من هر ته دا تا که بزر بووچی» دیار بوم... غانیب له ژیان... به رهو به رهو و به رهو به رهو... نه وه نهو بویمه به رهو که هر به رهو زۆر به رهو بوم... به رهو بوم... هر یای موهاد به رهو به رهو؟****

نه وه به سه رهاتیکی تره و بو تان ده گیرمه وه:

شه ویکیان... دواي شه و نشینی که سهکان مه ست بوو بوون و بو بوونه کالته جاری مادهی هوشبهر، هاتینه ده رهه تا هه ناسه یه که هه ژنیان، کاتی نیمه له ناسووده بییه کی درۆینه دا بووین **له تۆمبیله** چه ندجاری و هر گه را، نیمه جوار شهیتان بووین له رهو نۆتۆمبیله که دا، هه رسنیکیان وه هاتیان کرد و تنها من مامه وه... به فه زلی خوای گه وه

زۆر سەرسامانە پزگارىم بوو... لە ئەخۇشخانە مامەرە بۆ ماوەى دەپۆژ لە نىوان ژيان
 و مردندا.. بىئاگايىهكى تەواو... بە تەواوى وەك ئەوكاتەى كە پىشتەر تيايدا دەژيام..
 دواى بووداوەكە بەناگا ھاتەوھ لەو بىئاگايىه بچوو كە بەسەر بىئاگايىهكى گەرەدا
 كە تىيدا دەژيام.. سەر لەنوێ خۆم دۆزەرە، ھەستەم بە ئيمان كە دواى ئەوھى
 ھەموو ھەستىك لە ناخدا مردبوو.. گەرەمەرە بۆ لای خواى گەرە بە داواى لىبوردن
 و ئىستىفارەوھ.. سوپاسى خوام دەكرد چونكە كۆمەكى كردم و پزگارى كردم لە دوو
 مردن: مردن لەناو ئۆتۆمبىلەكەدا و مردنى مەھتاد بھون.. لە ئەخۇشخانە ھاتە
 دەرەوھ و راستەوخۆ بەرھەم گەوت.. ھەموو پەيوەندىكى بە پەربردوھە پەچراند..
 سوپاسى خوا دەكەم كە چووھە مەزگەوتەرە لەبىرى ئەوھى بچمە بەندىخانەرە.. ئىستا
 قورئانى پىرۆز خۆشەويستىن ھاوپىي مەنە، ھۆگرى ئەوم و ئەويش ھۆگرى مەنە، بە
 كورتى ئەمە بەسەرھاتى مەن بوو.. ئامۆزگارى برا لاوەكانم و كەسانى تىرىش دەكەم كە
 ئاگايان لە خۆيان بىت لە ھاوپىي خراب.. ئەوانەى كە زمانيان لە ھەنگەين شەيئەرە،
 كورگن و لە پىستى مەردان.. ئىلكانەيان وەك ئىلى كورگەكان واپە.. ھەرەھا
 ئامۆزگارىان دەكەم كە دووركەونەرە لە ماددە ھۆشبەرەكان، كە بەراستى سەرچاوەى
 ھەموو خرابەكارىھەكن. خواى گەرە كۆمەكى ھەموومان بىت.

۱۸ - تەوبەى لاويكى موحاھىد

(ابو ثابت) لاويك بوو خواي گەورەى ناسى بوو، بۆيە ژيانى بىسەرۈ بەرى و خراپەكارى واز لىھىنا بوو. پۇشتبوو بۇ ئەفغانىستان تا بە خويىنى خۆى زەوى پالەوانىتى و فيداكارى پاراۋ بكات.. باسى بەسەرھاتى تەوبەکردنى خۇيمان بۇ دەكات و دەلىت: ﴿ئىمە كۆمەلە لاويك بووين، ھىچ مانايەكى كات و ژيانمان نەدەزانى، ئامانچمان تەنھا ئەورە بوو پۇژەكان بەسەر بەرىن، ساتەكان بگوزەرىنن، ويستى خواي گەورە و ابو، كە خزمىكان-كە كوپى پورم بوو- پىشمان كەوت و گەرايەوہ بۇ لاي خوان پاشان بۇ جىھاد، لەوئى بۇ ماوہىكە كە خوا ويستى لەسەر بوو مايەوہ، پاشان گەرايەوہ، سالم كە لە جىھاد گەرايەوہ كەسىكى تر بوو، بوو بووہ جىگاي رىزى ھەموان لەناۋ خىزان و خزم و ھاورىكانىدا.. جارنىكان ھات بۇ مالمان و باسى جىھاد و فەزلى جىھادى بۇ كردىن، ھانى دايكم و نەنكىمىدا كە ئالتونەكانيان بېخشن بۇ جىھاد.. قسەكانى كاريگەر بوون.. ئەوانىش ئالتونەكانى خۇيان بەخشى.. منىش، سەد رىالم دەرھىنا كە لە گىرفاندا بوو، ووتم: سالم من تەنھا ئەم سەد رىالەم ھەيە، بىبە بۇ موحاھىدەكان، ئەويش بە ھىمىنيەوہ وەلامى دامەوہ: ﴿ئەخىر... تۇ گىانت دەبەخشىت نەك مال و سامانت، پشت بەخو تۇ دەپۇيت بۇ جىھاد﴾. تەماشاي دايكم كرد، ووتم: ئەپۇم ئەگەر دايە پازى بىت.. موفاجھئات لەوہدا بوو كە ئەويش پازى بوو.. بە ھەماسەتىكى زۇرەوہ لەو پۇژەوہ گەشتى من بۇلاى خوا دەستى پىكرد، بوومە ھاودەمى سالم.. لەگەلىدا ئاشنا بووم بە مزگەوت و بازنە زانستىيەكان.. خوش لەوہدا بوو پەيوەندىم لەگەل دايكمدا زۇر باشتەر بوو، وەك لەو كاتەى سەردەمى سەرىنچى كردىم.. دواى ئەوہى لە رابردودا بىزار بووبوو لىم، پىشتەر گوئى پىنەدەدام بە سەفەر كردىم يان ديارنەمانم، بەلام ئىستا كاتى دوا دەكەوم بىتاقەت دەبى.. و ھەزى دەكرد دانىشى لەگەلدا تا قسە بىكەين پىكەوہ.. لەو كاتەدا ھەستەم بەماناي نوي دەكرد لە پەيوەندى دايك بە كوپىەوہ... پۇشتەم بۇ ئەفغانىستان... لەوئى لەسەر لمى بىبابانى گەرمى ﴿قەندەھار﴾ بىرى دەوروبەرى شارى ﴿الدمام﴾ م كەردەوہ.. چونكە راھاتبووم سەر لە ئىوارانى درىژ لەگەل لاواندا لەوئى بەسەر بەرم، وە ھەرۋەھا دىمەنى كەو بلىتسە بەرز بووى بىرە نەوتەكانى دەوروبەرى شارى ﴿الدمام﴾ ي

دههینایه وه یادم.. به لām جیاوازیه که گه وه بوو.. مه دفع و قازیفه ی شیوعیه کانم
 دهبینی که ناراسته ی مواهیده کهم تفاقه کان دهرا، که ئەمان تهنها خاوه نی هه ندی
 چهکی سووک بوون.. ئەمان به ره و پرووی ده بوونه وه و ﴿الله اکبر﴾ یان ده وتسه... هه ر
 یه کیئ له وان ناماده بوو بۆ دیداری خوای گه وه له به هه شتی کدا که پانتاییه که ی
 به راده ی ناسمانه کان و زهویه.. یان هه رده بی چۆک به و شیوعیه بیباوه رانه دابدات..
 له و ساته دا چه ندین وینه هاته به رچاوم له ژیانم، که به خیرایی به به رده ممدا ره ت
 ده بوو.. پرووتترینیان پوخساری دایکی نازیز و خوشه ویستم بوو که مألئاوایی لی
 ده کردم... وینه ی براکانم... ماله که مان له ﴿الثقبه﴾.. که منی گه رانه وه بۆ دواوه تا
 یادی گه شته ناخوشه کان بکه م به ره و خۆره لاتی ناسیا و شتی تر... وینه ی زۆری
 نازاراوی له به رده ممدا ده مبینی... پرسیارم کرد: ئایا خوای گه وه لیم خوش ده بی؟
 له خوای گه وه داواکارم... ئەمه بوو چیروکی ﴿ابو ثابت﴾ له گه ل رینموونیدا، به و
 شیویه نه ته وه مردوه کان به جیهاد له پیناوی خوادا زیندوو ده بنه وه... به و شیویه
 ده روونه پووخواه کان نازاد ده بن و سه رده که ون کاتی پۆحی جیهاد له پیناوی خوادا
 له ناخیاندا سه وز ده بیئت..

۱۹- ﴿بِالْبُؤْسِ﴾

ئەمەوى پەيامىك بىنىرم بۇ ھەموو خەلكى بەو ئومىدەى پىننومامىى بىت و تەوبە بىكەن پىش ئەوئى كات بەسەرچىت، وە دەمەوى ئەو راستىە بلىم كە مرؤلە ھەموو شونىنكى ئەم زەوئەدا بە موسلمانى لەدايك دەبىت، وە پووى دەم ئاراستەى ئەوانە دەكەم كە بانگەشەى ئەو دەكەن كە موسولمانن، ئايا بەراستى تۆ وايت؟ ھەرچى خواو پىنغەمبەرەكەى فرمانت پى بھەن ئەو دەكەيت يان تەنھا بە ناسنامە موسلمانىت؟ ئەمە بۇياد خىستەنەوئە، بەلام ئەو بەسەرھاتەم كە پىرەتەى لە ماتەمى و ناخوشى بۆتانى دەگىرەمەو لەرىگەى سائىتى مامۇستا عەمر خالىدەو:

من شافره تىكى تەمەن بىست سائم و تاقانەم، داىكم و باوكم بىجگە لە من كەسىان نىە، ھەر لەوكاتەوئى فامم كىرەوئەتەو لە خووشگوزەرانىدا دەژىم و ھەموو ھۆكارەكانم لەبەردەستا بوو، لە قوتابخانە بىانىەكاندا خوئندورمە وە ئىمە بەزمانى عەرەبى قسە ناكەين كە زمانى قورئان و زمانى عەرەبە، تەنانەت لەمالىشەو، كەس و كارەكەم بەو زمانە قسەيان نەدەكرد لەگەلمدا.. بۇچى؟ نازانم! بەنىسبەت باوكمەو، داىكى ئەمىركى بوو، باوكمى فىرى عەرەبى نەكردبوو ھەرچەندە باپىرىشم عەرەب بوو، بەو شىوئە ھەر لەمنداىسەو و اراھاتىبوو بەزمانى ئىمە لەگەلماندا نەوئى، ئەمەش ياساىەكى سىتەمكارانە بوو كە سە پىنزابوو بەسەرمدا..

وورە وورەگەرە بووم، دەم بىنى خزانم و ناسپاوانم بە زمانىك قسە دەكەن كە من ھىچان ئى تىناگەم، كوپان و كچانى مامم گالتهيان پى دەكردم چونكە ئەم دەتوانى وەكو ئەوان بدوئىم، ماتەمى داىگرتەم و: ووتەم بە باوكم كە فىرى عەرەبىم بىكات، دواى ھەولنىكى نۆر پازىم كرد، بەلام بىنى ووتەم كە نابى نەنكم و باوام و داىكم بەمە بىزانن.. وورە وورە دەستم كرد بە فىرىوونى زمانى عەرەبى لای مامۇستايەكى شافرەت، وە ھەولم ئىيا تا فىرى بىم بۇ ئەوئى ئەو ئاينەم بناسم كە بەھۆى بەخت پەشىمەو كەس لە كەس و كارم فىرى نەكردووم، كەس و كارم لەسەدا سەد ژىيانىكى پۆژئاواىيان بەسەر دەبرد و ھىچيان لە ئاينەكەيان و ئەوئى پەيوەندى بە ئاينەو ھەپە نەدەزمانى. ئەگەر بەھاتىتايەتە مائمان وات ھەست دەكرد دەچىتە مائىكى بىانىەو پىر لەتاوان، مەشروبەت و پۆشاكى ناشەرمى و ئاھانگانىك كە خواو پىنغەمبەرى خواىان توپە

دهکرد، بۆچی وایان دهکرد؟ چونکه لهو ژیارو کۆمه‌لگا مۆدیرنه‌دا پیاوانت ده‌بینی له‌گه‌ل ئافره‌تانه‌دا سه‌مایان ده‌کردو ماچیان ده‌کردن تا‌کو نیوه‌ی شه‌و، وات هه‌ست ده‌کرد ته‌ماشای فیلمی‌کی پۆژئاوایی بی شه‌رمانه‌ ده‌کەیت به‌ناوی شارستانی و پێشکه‌وتنه‌وه هه‌موو نه‌مانه به‌به‌رچاوی منه‌وه پوویان ده‌داو هه‌موان هانیان ده‌دام که‌منیش نه‌وه نه‌نجام بده‌م که نه‌وان ده‌یکه‌ن، تا‌بمه که‌سینکی مۆدیرن..

پاش ماوه‌یه‌که وورده وورده راستیتی ئیسلام بو ده‌رکه‌وت، په‌روه‌رگار چه‌م ئی دا‌واده‌کات؟ ده‌بی بی‌په‌رستم به‌ به‌زارو به‌کردار، وام لی‌هاتبوو بو‌بوومه مه‌ترسی‌کی گه‌وره به‌سه‌ریانه‌وه.. داوام لی‌کردن زۆر به‌لی‌پراوانه که پێویسته واز له‌و کره‌وه قیزه‌ون و خراپانه بینین که پێی هه‌لده‌ستن، ده‌نگم وورده وورده دلیرتر ده‌بوو چونکه ده‌نگی هه‌قه.. و‌یستیان به‌چه‌ندین ری‌گا بێ‌ده‌نگم بکه‌ن.

بیتا‌قەت نه‌بووم چونکه په‌روه‌رگارم داوامان ئی ده‌کات که بیتا‌قەت نه‌بین و چه‌زه‌ دانه‌هین... له‌گه‌ل مامۆستا که‌مدا که فیزی ده‌کردم چووم بو بازارو حیجابی‌ک و قورئانی‌کم کړی و چووم بو مالیان و فیزی چۆنیه‌تی ده‌ست نوێژو نوێژی کردم که کەس و کارم نه‌یان ده‌زای، چونکه سفری دوا‌ی فاریزه‌و سه‌رگه‌ردان بوون و نوێژو پۆژوو زه‌کات و چه‌جیان نه‌نجام نه‌هیا، چۆن من‌دال له‌سه‌ر نه‌وه نه‌ریته خراپه په‌روه‌رده ده‌که‌ن؟

بۆچی ده‌ژین؟ ته‌نها بو کارکردن و خواردن و شه‌وانه به‌سه‌ربردن و پابواردن... ئایا په‌روه‌رگار بو نه‌وه‌ی دروست کردوون؟ به‌لی بی‌روباوه‌ریان به‌و شیوه‌یه بوو به‌بی به‌ما یان په‌وشت، به‌لام من سوپاسی‌کی زۆری په‌روه‌رگارم ده‌که‌م که ری‌نومایی کردم به‌فه‌زلی خوی زۆر به جوانی وه‌لامی دامه‌وه چونکه هه‌رگیز به‌شداری کاره خراپه‌کانی نه‌وانم نه‌ده‌کرد وه هه‌روه‌ها نه‌م ده‌ویست خوا له‌خۆم به‌رمنجینم چونکه زۆرم خۆش ده‌ویست بۆیه پابه‌نده‌بووم به نوێژو بال‌پۆشی و خویندنه‌وه‌ی قورئانی پیرۆزه‌وه، هه‌رچه‌نده قورئانم به‌ناپه‌رچه‌تی بو ده‌خویندراوه به‌هۆی شه‌ره‌زایی که‌م له زمانه‌که‌دا، شته‌کی ناخۆش رویدا که چاوه‌پوانم نه‌ده‌کرد نه‌ویش نه‌وه‌بو که کەس و کارم زۆر به‌توندی دزایه‌تی بال‌پۆشی منیان ده‌کرد و به‌زۆر له‌به‌ریان دا‌ده‌که‌ندم و پێیان ده‌وت

ئەگەر بەم پۇشاکە ناشارستانی و كۆنە پەرسىتى و دواكە وتووھو بتىبىنن ئەوھ
خىرنایەتە رىت...

داواكارىيەكەيانم قبول نەدەكرد وە سووربووم لەسەركارى خۆم، بۆيە باوكم ھەرەشەى
ئى كردم ئەگەر بەو سەرسەختىيەم بىمىنمەوھ ئەوھ دەمنىرى بۆ ئەو شارەى كە داىكى
خۆيى لىيە تاخویندەم لەوى تەواو بكەم و بەتەنھا لەوى بىم و بەبى ئەوھى كەسىيان
چاودىرىم بكەن..

چۆك دانەدا لەبەردەم داواكارىيەكانيان، مانم گرت لەخواردن و خواردنەوھ بەلكو
دلىان نەرم بىت و بانگم كەنەوھو ئەوھى پەروەردگارم و پىنغەمبەرەكەى پىنى خۆشە
بىكەم.. بەلام دلىان دانەچلەكا، بەلكو منيان كرده قوربانى و ناردەمىيان بۆ وولاتى
كوفرو خراپەكارى و فرىيان دام تارەكو لەدەست دەرچم و نوقمى كارانىك بىم كە
پىنچەوانەى ئاينى ئىسلامى بىت.. بەلام پەروەردگارم لە گەلمدابوو... دەست بەردارم
نەبوو وە فرىنى نەدام وەك چۆن كەس و كارم و ايان ئى بەسەرھىنام.. بەلكو
پەروەردگارم ھاودەم و يارمەتیدەرم بوو.. بەپەلە خۆم گەياندە نزیكترین بنكەى
ئىسلامى لەوى و قسەم لەگەل ھەندى پىسپۆردا كرد لەوى، ئەوانىش سوپاسى زۆرى
پەروەردگارىان كرد كە من بىرم لەوان كردووتەوھ، منىش داواى كۆمەكىم ئى كردن و
ئەوانىش ھەرگىز كەمتەرخەمىيان نەنواند لەگەلمدا، بەلكو پىاويكى بەتەمەن كچىكى
ھەبوو لەتەمەنى مندا، ووتى: ئەو كچە وەك خوشكى تۆ واىە و فىرى ھەموو
مەراسىمىكى ئاينىت دەكات، گەشتى نوینی پر لە ئىمانم دەستى پىكردو دلم پر بوو لە
خۆشەوئىستى پەروەردگار.. وە مامۆستا ەمر خالىدم بىنى كە باسى ئەو ھاوھلەى
دەكرد كە چۆن ھەموو شتىكى لەپىناوى خوادا وان ئى ھىنا، وەزۆر گرىام چونكە
پىنغەمبەر ^{سوانى} خۆشى دەوئىست و شاىەتى ئىمانى بۇدا بەھوى خۆشەوئىستى خواو
پىنغەمبەرەكەىوھ.. وە قورئانى زۆرى دەخویند، وە ئاراتەخوازم منىش وەكو ئەو وابم
بەكۆمەكى خواى پەروەردگار.. كەس و كارم ھاتن بۆلام وكاتى زانىان من پابەندم بە
بالا پۆشەوھ شىت و ھار بوون و قسەى ناشرىنيان پى ووتم.. باوكم پىنى ووتم: ئەگەر
وان لەم كارانەت نەھىنىت، ئەوھ ھىچ شتىكت پى نایەم و لە ھەموو شتىكىش پى
بەرىت دەكەم.. پىم ووت ((اقض ما انت قاض إنما تقضي هذه الحياة الدنيا)).

۲۰- ﴿كوری قەشە﴾

لەو فرۆكەيەدا كە لە جەدەو دەيەردم بەرەو پاريس، دواي ئەوھي كە ناسيمەوھ كەوتە دواندن لەگەلئى، سەرى شوڤر كەرد بووھ بەسەر پائېشتى كروسىيە كيدا، دەيەويست بھەويتەوھ، پيئم ووت: ابو محمد سلاوت ئى بيت، ئەوھ لەكوپى پياو، بەراستى پڤكەوتىكى جوانە كە لەم فرۆكەيەدا پيئت دەگەم، نايەلم بھەويت، ئىستە كاتى خەوتن نيە، ئايا نابيئن ئەو ميوانانە پيويستيان بە نامۆزگارى و پيئومايى ھەيە، ھەستە شتى پيشكەش كە بە لكو ئەمە خوايە بەھۆي تۆوھ يەككيان پيئومايى بكرئت، ئەوكاتەش ئەو كارەت خيىرى لە ھەموو دنيا زياترە بو تۆ، ئايە ئيمە نەتەوھيەكى بانگخواز نين؟ خەو بۆچى؟ ھەستە لەم پۆوھ ھەسانەوھ نيە.

پياوھ چاوى بەرزكردەوھ و پوانى پياما، ھەركە ناسيمي ھەستايە سەر پى و ووتى: دكتور (سەرحان) پېرواناكەم!! مەن زەوھ دەگەريم بە دواتا، كە چى لە ئاسماندا ئەتبيئەوھ، سلاو سلاو، پېروا نەئەكرد لەم فرۆكەدا بتيئيم، بەلام لەراستيدا لەخەيالى مندا بوويت، وام گومان دەبرد كە لەفەرەنسا دەتبيئيم، يان لە باشوورى ئەفريقيا، ئايا ھەر لەوئى كار ئەكەيت و بەرپۆھ بەرى ئۆفيسى برايتەيت؟ بەلام پيئم بلى، ئەمە كاتانىكى جوانە دەتبيئيم لەم فرۆكەيەدا لەبەردەمەدا وەستاويت!!... پېروا بەچاوەكانم ناكەم.

بېروا بكە، براى بەريزم، بېروابكە، ئايا نامبيئى لەبەردەمەتا وەستاوم، بىر لەچى دەكەيتەوھ، دەت بينم بىرت پەرتەوازە بووھ..

بەلئى بىرم دەكردەوھ، لەو مندا ئە دە سالانەي لە جواھانسېرگ بينيم كە موسولمان بووبوو، لەكاتيكدە باوكى كە قەشە بوو موسولمان نەبوو بوو.

-چى؟ مندا لىك موسولمان بووبوو، باوكيشى قەشە بوو.. ھەستە.. خيىرا ھەستە.. ئەو بەسەرھاتەم بۆ بگيەرەوھ، مەن بۆنى چىرۆككىكى خوش دەكەم، چىرۆككىكى بۆندار، دە ھەستە توخوا بۆم بگيەرەوھ.

-چىرۆككىك سەمەرەتر لە خەيال، بەلام خواي پەرەردگار ئەگەر ويستى لەسەر ھەر شتىك بيئت دەيگوزەريئى، ھەمووشتىك بەدەستى ئەوھ، پاك و ينگەردى بۆ پەرەردگار، كىنى بوى پيئومايى ئەكات و كىنى بوى سەرگەردانى ئەكات. فەرموو ئەوھ تۆو چىرۆكەكە:

چفرمانیک ئەدەیت بیدە، بنگومانبە لەوەی کە تۆ لەم دنیا بەدە دەتوانیت فرمان
 دەرکەیت چی ئەکەیت بیکە، ناگەرینمەو بۆ سەردەمی ئەزانین کە تیایدا ئەزبایین، ئەو
 پۆزانه مان تێپەراند، من ئێستە بەختیارترین و خوشترین و پڕزدارترین پۆزەکانی ژبانم
 بەسەر ئەبەم، بەختیارێک کە پیشتر نەم بینیوە، ناتوانی بەهیچ شێوێک خوام ئی دور
 بخەیتەو... من هەموو شتێک دەکەمە قوربانیی لە پیناوی ئەوەدا کە خوا لێم پازی
 بێت و بمخاتە بەهەشتەو... وە من لەم ماله سادە بەمدا لەلای ئەم پیاو بەرێزە، تکاو
 داوا دەکەم لە تۆو دایکم کە بگەرینەو بۆلای خوا تەو بەیەکێ یە کجاری بکەن، پیش
 ئەوەی لە کیستان چیت، بەلام زۆر بەداخووە گوینی ئی نەگرتم و قسەکانی قبول
 نەکردو بەجیتی هینشتین بەبی ئەوەی لا بکاتەو... وە من ئێستا لای ئەو پیاو بەرێزە
 ئەژیم بۆ پارێزگاری لەسەر ئایین و ناسنامە کەم وەک ئافرەتێکی موسلمان رژم هەیه
 بۆی و پابەندم بە پۆشاکێ شرعیەو کە پەروردگارم فرمانی پێداوم و نوێژ دەکەم
 و پۆژوو دەگرم و کەمێک لە داهاتم دەبەخشم و تێدەکووشم لە پیناوی رەزامەندی و
 خەشەریستی پەروردگاردا... من لەو پەری بەختیاریدام چونکە تام و چێژی شەریعی
 نیمانم کردووە.

هەموو شتێک لە پیناوی خوادا بێت ئاسانە، ئەوەی لەگەڵ خوادا بێت بێتاقەت نابێت
 چونکە هەمیشە لەگەڵتدا بە بۆسە رەخسنتت، مادام تۆ بەردەوامیت لەسەر رەخسنتی
 پەروردگار.

داوا لە پەروردگار دەکەم پاگیرو جینگیرم بکات لەسەر ئیمان و کردەووی چاک،
 بەراستی پەروردگار بیسەر و هەلام دەرەوێه.

لهشارى (جوهانسبرگ) بووم، جاريكيان له مزگهوت نويزم كرد، مندائيكى ده سالانم بينى پۇشاكى عه ره بى له بهردابوو، واته پۇشاكى سپى، عه ره بى خليجى به سه رشانیه وه، وه چهفته و عه گاليكيش به سه ریه وه..

ديمه نه كهى سه رنجى راكيشام، عاده تى خه لكى باشوورى نه فریقا نیه كه نه و پۇشاكانه بپوشن نه وان پانتول و كراس له بهر ده كهن، وه كلن ته یه كیش ده كه نه سه ریان، یان نه و پۇشاكه ده پوشن كه موسولمانانى هیند و پاكستان ده بپوشن.. به لامدا رۆيشنت و.. سلأونكى نيسلاميانه ی ئى كردم، منیش وه لام كه م دایه ره، پیم وت: تو خه لكى سه رديه يت؟ وتى: نه خير، من موسولمانم خه لكى هه موو وولاتيكى نيسلاميم، سه رم سوپما، لیم پرسى: بۇچى نه م پۇشاكه خليجيه ت له بهر كردوه، وه لامى دامه وه: چونكه شانازى پئوه ده كه م و نه مه پۇشاكى موسولمانانه يه، پياويك به و يادا رت بوو منداله كهى ده ناسى، وتى: لىى بپرسه چون موسولمان بووه؟ سه رم سوپما له پرسىارى پياوه كه كه له منداله بپرسم چون موسولمان بووه.. وتم به پياوه كه: نایا موسولمان نیه؟ پاشان پرسىاره كه م ناراستى منداله كه كرد: نایا تو پيشتر موسولمان نه بوويت؟ نایا له خيزانيكى موسولمان نیت؟!..

پاشان چه ندین پرسىار هات به ميشكمدا، به لام منداله كه پنى وتم: چى هات له سه رتاوه بۇ كو تايى بۇ ده گنيرمه ره، به لام يه كه م جار.. پیم بلى كه وه هاتوويت؟

- من له مه كه كهى پيرۆزه وه، هه ر كه منداله كه گونى له وه لام كه م بوو كه من له مه كه كهى پيرۆزه وه هاتووم، به ره و بووم هات و وويستى باوه م پيادا بگات و ماچم بگات، وه هه ر ده يوت: له مه ره!! له مه ره!! چنه مه م پيوينه بيينم كه له مه كه كهى پيرۆزه وه له (بيت الله الحرام) وه هاتبيت، چه نده هه ز به بيينى نه م شاره ده م.

سه رم سوپما له قسه كانى نه م منداله.. پیم وت: توخوا به سه ره اتى خوتم بۇ باس بكه.. منداله كه وتى: من كوڤى باوكينكى كاسوليكى قه شه م، به لام دايكم له پروى فير بوونه وه گرنگيه كى زۆرى پى ده دام، هه ميشه له گه ل خويدا ده بيردم بۇ كه نيسه، وه پياويكى ته رخان كرديوو كه فيرم هه ات و په ره ره م هه ات، پاهسان باوكم له

کتیبخانه‌ی که نیسه‌دا به جیتی هیشتم تا ته ماشای گوفاره‌کانی تایبته به مندالان بکه‌م نه‌وانه‌ی نه‌خشینرابوون به چیرۆکه‌کانی مه‌سیحیه‌ت، رۆژنکیان که له‌کتیبخانه‌ی که نیسه‌که‌دا بووم، ده‌ستم بۆ کتیبیک برد که له‌سه‌ر یه‌کێک له‌ روه‌فکه‌کانی کتیبخانه‌که دانرابوو، ناو‌نیشانی کتیبه‌که‌م خوینده‌وه ته‌ماشام کرد ئینجیله‌.. کتیبیکێ کۆن بوو، حه‌زم کرد ته‌ماشای بکه‌م و لاپه‌ره‌کانیم هه‌لدايه‌وه.. "سبحان الله" هه‌ر که کتیبه‌که‌م کرده‌وه چاوم که‌وته سه‌ر (هه‌ر له‌یه‌که‌م روانیندا) دیدیکێ سه‌یر، نایه‌تیکم خوینده‌وه ده‌یوت، ئه‌مه وه‌رگێرانه‌که‌یه‌تی: مه‌سیح ووتی: پیغه‌مبه‌ریکی عه‌ره‌ب دوا‌ی من دیت ناوی ئه‌حمه‌ده، سه‌رم سوپه‌ما له‌و رسته‌یه، به‌په‌له‌ خووم گه‌یانده‌ باوکم.. زۆر به‌ساده‌یه‌وه لیم پرسى به‌لام به‌سه‌ر سوپه‌مانه‌وه!

باوکه، باوکه: ئه‌و ووتانه‌ت خوینده‌وه‌ته‌وه، له‌و ئینجیله‌دا؟

باوکم ووتی: کام ووتانه؟

- له‌م لاپه‌ره‌یه‌دا وشه‌ی سه‌یر هه‌یه.. مه‌سیح تیايدا ئه‌لی: که پیغه‌مبه‌ریکی عه‌ره‌ب دوا‌ی ئه‌و دیت.. باوکه ئه‌و پیغه‌مبه‌ره عه‌ره‌به‌کیه، که مه‌سیح باسی ده‌کات که دوا‌ی ئه‌و دیت؟ وه باسی ده‌کات که ناوی ئه‌حمه‌ده؟.. ئایا هاتوه‌وه باوکه، یان هیشتا نه‌هاتوه‌وه؟..

برایانم بروام پێکه‌ن.. حه‌زم ده‌کرد گه‌شته‌که‌م درێژه بکیشیت تاوه‌کو بگه‌مه‌ کۆتایی چیرۆکه‌که.. چیرۆکه‌که‌و به‌سه‌ر هاته‌کانی سه‌رنجیان راکیشابووم، هه‌ر له‌و کاتوه‌ که (ابو محمد) ده‌ستی پێ کردبوو..

ووتم: (ابو محمد) ته‌واوی که، کات که‌مه..

ابو محمد ووتی: ئه‌گه‌ر ده‌ته‌وی ته‌واوی بکه‌م، پیم مه‌په‌ر، پیم ووت: ئه‌رام به‌ ابو محمد، نه‌مه‌وی به‌خیرایی به‌ته‌واوی چیرۆکه‌که‌ نا‌شنا‌بم.. ابو محمد ووتی: قه‌شه‌که قه‌راندی به‌سه‌ر منداله‌ بی گونا‌هه‌که‌دا و هاواری کرد: له‌کوی ئه‌م کتیبه‌ت هینا؟

- باوکه، له‌ کتیبخانه‌که، کتیبخانه‌ی که نیسه، ئه‌و کتیبخانه‌ تایبته‌ی که تیايدا ده‌خوینیته‌وه..

- ئه‌و کتیبه‌م نیشانده‌.. هه‌ر شتیکی تیدا‌یه درۆیه و هه‌لبه‌سه‌راوه له‌سه‌ر مه‌سیح. به‌لام له‌کتیبه‌که‌دا، له‌ ئینجیلدا، باوکه، ئایا نابینیت له‌ ئینجیلدا نوسراوه.....-

تۇچىت داۋە بەۋەۋە، تۇ لەۋ كارانە تىنلگەھىت، تۇ ھىشتا مندالەيت.. دەى بېرۇرەۋە بۇ مال.. باۋىك دەستى پاكىشام و بىردىمىۋە بۇ مالەۋە، ھاۋارى دەكرد بەسەرمداۋ بەلىنى دەدا، كە ۋاۋ ۋام ئى دەكات، ئەگەر ۋاز لەۋە نەھىنم..

بەلام زانىم كە نەينىەك ھەيە و باۋىك دەيەۋى لىم بشارىتەۋە، بەلام پەرۋەردگارم رىنومايى كىردم كە دەست بە گەپان بىكەم بەناۋ شتە عەرەبىيەكاندا، تا بىكەم بە نەنجام.. دەستم كىرد بەگەپان بەدۋاى كەسانى عەرەبدا تا پىرسىارىان ئى بىكەم، چىشتخانەيەكى عەرەبىم بىنيەۋە لە شارەكەماندا، چۈۋمە ژورەۋە، پىرسىارم كىرد دەريارەى پىنغەمبەرە عەرەبەكە، خاۋەنى چىشتخانەكە ۋوتى: بېرۇ بۇ مزگەۋتى موسولمانەكان.. لەۋى لە من باشتر باسى ئەۋەت بۇ دەكەن.. چۈۋم بۇ مزگەۋت.. ھاۋارم كىرد لە مزگەۋتەكەدا: لەم مزگەۋتەدا عەرەبى تىدايە.. يەكىكىيان ۋوتى: عەرەبت بۇچى يە؟.. پىنى ۋوتن: ((دەمەۋى پىرسار دەريارەى پىنغەمبەرى عەرەبى ئەحمەد بىكەم؟..)) يەكىكىيان پىنى ۋوتم: (فەرەۋ دانىشە) دەتەۋى چى بزانىت دەريارەى ئەۋ پىنغەمبەرە عەرەبە؟.. ۋوتى: ((خوئىندۋومەتەۋە مەسىح لە ئىنجىلدا دەلى: پىنغەمبەرىكى عەرەب كە ناۋى ئەحمەدە دۋاى من دىت، ئايا ئەمە راستە؟) پىاۋەكە ۋوتى: (ئايا بەراستى ئەمەت خوئىندەۋە؟.. كۈپم ئەۋەى تۇ دەيلىتت راستە.. ۋە ئىمەى موسولمان شوئىنكەۋتەى ئەۋ پىنغەمبەرە عەرەبەين كە ناۋى محمەد ﷺ ۋە قورئانى ئىمەش باسى ئەۋ شتەى كىردۋەۋە كە تۇ باست كىرد) مندالەكە ھاۋارى كىرد.. ۋەك ئەۋەى خۇى دۇزىبىتەۋە: (ئايا بەراستە!!) (بەلى بەراستى.. كەمىك چاۋەپروانە..) پىاۋەكە پۇشت و تىراژىكى ۋەرگىپردراۋى ماناكانى قورئانى پىرۇزى ھىنا.. لە سورەتى (الصف)دا ئايەتەكەى دۇزىۋەۋە كە دەفەرمۋى: ﴿بشيراً برسول يأتى من بعدى اسمه احمد﴾ مندالەكە ھاۋارى كىرد: (نىشانم بدە..) پىاۋەكەش ئايەتە تەفسىركراۋەكەى نىشاندا..

مندالەكە ھاۋارى كىرد: (خۋايەگيان ھەمان نووسراۋى ناۋ ئىنجىلەكەيە.. مەسىح درۋى نەفەرەۋە) بەلام باۋىك درۋى لەگەل كىردم.. چى بىكەم تا منىش بىمە شوئىنكەۋتەى ئەۋ پىنغەمبەرە (محمەد ﷺ) پىاۋەكە ۋوتى: پىۋىستە شايتەى بدەيت كە پەرستراۋ نىە بىجگە لە (اللە) ۋە محمەد بەندە و پىنغەمبەرى خۋايە، ۋە عىسا بەندە و

پینغمبهری خوییه، مندالنه که ووتی: اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلهَ اِلَّا اللهُ وَانْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،
وان عیسیٰ عبده ورسوله).

هه زهه تی عیسا مژدهی هاتنی نهم پینغمبهری داوه که ناوی (محمد ﷺ) .. نه مرق
چهنده بهختیارم .. دهچم بۆ لای باوکم و مژدهی ددهمی) مندالنه که به دلخوشیهوه
بهرو لای باوکه قهشهکهی رویشته ..

- باوکه، باوکه، راستیم بۆ ناشکرابوو .. عه ره بهکان له نه مریکادا هه ن و
موسولمانیش له نه مریکادا هه ن، وه نه وان شوینکه و تهی محمدن ﷺ وه قورئانه که یانم
بینی که باس له هه مان نهو نایه ته دهکات که نیشانم دایت له ئینجیله که دا .. من
موسولمان بووم ..

باوکه من نیسته موسولمانم .. دهی تووش موسولمان بیه له گهلم ده بی شوین نهو
پینغمبهره بکه ویت که ناوی محمده ﷺ .. عیسا له ئینجیلدا وامان پی ده لیت ..)

قهشهکه وهک هه وره گرمه یهک داباریبیت به سه ری دا .. مندالنه بچوکه که ی راکیشاو
خستیه ژورنکی بچووکه وه و ده رگا که ی له سه ری داخست، و بهندی کرد ..

داوای کرد بهزه یی له گه لیدا به کار نه هیتریت .. چهنده هه فته یه که له بهندیخانه دا
مایه وه .. خواردن و خوارده وه ی بۆ ده برا، پاشان ده رگای ئی داده خرایه وه .. کاتیه
قهشه که له وه ترسا که کاره که ی لای حکومت ناشکرابیت - داوای نه وه ی له
هو تابخانه که وه هه والی بۆ هات ده ریاره ی دیار نه بوونی کوره که ی - ترسا کاره که
تمشه نه بسنه ئی .. و به هۆیه وه بخزیته بهندیخانه وه .. بیری له دوور خستنه وه ی
کوره که ی کرده وه بۆ ته نزانیا له نه فریقیا، که دایک و باوکی نهم قهشه یه له وه ی
هه ژیان ..

هۆیه له نه نجامدا ناردی بۆ نه وی، وه هه والی دا به دایک و باوکی که بهزه بیان پماید
نه یه تهره .. نه گه ر مندالنه که هه ر سوور بوو له سه ر که لله ره قیه که ی .. نه گه ر پویحقی
گرد بیکوژن، نه وه هه ر له وی بیکوژن .. له نه فریقیا که س به داویدا ناگه ریت !! مندالنه که
سه فه ری کرد بۆ ته نزانیا، به لām نیسلامی له یاد نه کرد .. له ویش به داوای
موسولمانه کاندایه که را، تا مزگه وتیکی بینیه وه و چوو نه اوه وه له گه ل چهنده
موسولمانیکدا دانیشته و باسی خوئی کرد بۆیان .. نه وانیش سوژیان نواند

بهرامبەری.. وورده وورده فێری ئیسلامیان کرد، بەلام باپیری بەکارهکهی زانی.. بۆیه گرتی و بهندی کرد وهك چۆن باوکی پێشتر وای ئی کرد..

پاشان دەستیکرد بە سزادانی مندالهکه.. بەلام سەرکهوتوو نهبوو له پەشیمان کردنهوهیدا، وهنهی دهتوانی پێگای خواپهرستی ئی بگریت، بۆیه بهندکردنی و سزادانهکهی زیاتر ئیمانی مندالهکهی پتهو دهکرد و زیاتر هۆگری پهروهردگار دهبوو، لهکوژتایدا باپیری وویستی پزگاری بێت لێی، بۆیه ژههری کرده خواردنهکهیهوه.. بهلام پهروهردگار هات بههاناپهوه و بهو تاوانه نامرۆبیانه تیا نهچوو.. دواي نهوهی کهمیکی له خواردنهکه خوارد ههستی کرد که گهدهی ئازاری ئهدات و خۆی پرشاندوه، پاشان لهو ژورهیدا که دهپروانی بهسەر بهله کۆنهکهدا لهوئیشهوه بۆ باخچهکه خۆی ههڵدا.. بهخێرایي رایکرد.. چوو بۆ لای کۆمهلی ناو مزگهوتهکه، که ئهوانیش به خێرایي چارهسەری پێویستیان بۆ نهجامدا.. تا خوای پهروهردگار شیفای تهواوی بۆ نارد.. پاشان پێی وتن که لای خۆیان ههشاری بدن.. پاشان لهگهڵ یهکیکیاندا بهروو ئهسیوبیا رفاندیان.. له ئهسیوبیا له سهردهستی ئهم منداله دهیان کهس موسولمان بوو، بانگی دهکرد بۆ ئیسلامهتی.. (چی؟.. دهیان کهس له سهردهستی ئهم موسولمان بوون؟!..!) پرسیارم له ابو محمد کرد.. هاواری کرد بهسهرمدا که بێدهنگ بم نهگهر ئههوی بهرهوام بێت لهسەر بهسهرهاتهکهم..

بۆیه خێرا بێدهنگ بووم.. ابو محمد ووتی: مندالهکه پێی ووتم: پاشان ترسیان ههبوو لهسهرم بۆیه ناردمیان بۆ باشووری ئهفریقا.. ئهوهتا من ئیستا له باشووری ئهفریقا.. نیشتهنی زانایان ئهکهم و لهکوژبونهوهکانی بانگخوازاندا ئاماده بهم له هەر کوێ یهك بێت.. و خهئکی بانگ دهکهم بۆ ئیسلام.. ئهو ئایینه ههقه.. ئایینی فیرهته.. ئهو ئایینهی پهروهردگارمان فرمانی پی دهدات که شوینی بکهوین..

کوژتاههمن ئاین، ئهو ئایینهی عیساى مهسیح مژدهی پێداوه، که پێغهمبەریك ناوی محمده ﷺ دواي ئهو دیت و لهسەر ههموو خهئکی جیهان پێویسته که شوینی کهون.. مهسیحییهکان نهگهر بهراستی شوینی مهسیحیهتی راستهقینه بکهون ئهوه بهختهوهری دنیاو قیامهت دهبن.. ئهوهتا ئهوه ئهو ئینجیلهبوو که دهستکاری نهکراوو که لهکتیبخانهکهی کهنیه له شیکاغو بینیم، بهو شیوه نوسرابوو تیایدا..

خوای پهروهردگار شو کتیبه‌ی نیشاندام، وه له‌یه‌که‌مین لاپه‌رده‌دا که کردمه‌وه، وه یه‌که‌مین دیر که خویندمه‌وه.. نه‌مه‌ی تیا‌دا نوسرابوو (مه‌سیح ووتی بیگومان پیغه‌مبه‌ریکی عه‌ره‌ب دوا‌ی من دیت که ناوی نه‌حمه‌ده).. په‌روهردگارا.. چه‌نده به‌به‌زه‌بییت.. چه‌نده مه‌زنیت، به‌بی نه‌وه‌ی حیساب گیری بۆ بکه‌م رینوما‌ییت کردم.. له‌کاتیک‌دا من کوپری نه‌وه قه‌شه‌یه‌م که مل نادات و دان به‌و راستیه‌دا نانیت! کاک دکتور کاتیک که گویم له‌و منداله‌ بچوکه‌ گرتبوو چاوانم پرپوون له‌ ناو.. به‌راستی موعجیزه‌یه.. له‌و ته‌مه‌نه بچوکه‌دا، خوای گه‌وره به‌ موعجیزه‌یه‌ک رینمای‌ی کردوه که من هه‌رگیز به‌ بیرمدا نه‌ده‌هات.. هه‌موو نه‌وه دوریه‌ی پرپوه بۆ پارێزگاری له‌ ناینه‌که‌ی.. به‌جوانی گویم له‌به‌سه‌رها‌ته‌که‌ی گرت.. و ته‌وقه‌م کرد له‌گه‌لیدا و ماچم کرد، و پیم ووت خوای گه‌وره به‌وو‌یستی خو‌ی خیر له‌سه‌ر ده‌ستی ده‌نوسیت.. پاشان منداله‌که‌ خواحافیزی ئی کردم.. و به‌ مزگه‌وته‌که‌دا ده‌گه‌را.. نه‌وه پوخساره‌ پر له‌ نور و ئیمانم له‌یاد ناچیت، رووخساری نه‌وه منداله‌ بچوکه‌.. که خو‌ی ناوانابوو محمد.. ووت به‌ ابو محمد:

برای به‌رین کارت تیکردم.. به‌راستی چیرۆکیکی سه‌یربوو.. وات لیکردم که به‌تاسه‌وه‌بم بۆ بینینی نه‌وه منداله‌ بچوکه‌.. قسه‌کانم ته‌واو نه‌کرد، گویم له‌ ده‌نگی کارمه‌ندی ناو فرۆکه‌که‌وه بوو که هه‌والی داینی له‌ شوینی خۆمان دانیشین، نزیک بو‌ینه‌ته‌ره له‌ فرۆکه‌خانه‌ی (شارل دیگول)ی نیوده‌وله‌تی له‌ پاریس..

له‌ شوینی خۆم دانیشتم و نه‌م ئایه‌تم له‌به‌رخۆمه‌وه ده‌وته‌وه ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾

واته: (نه‌ی پیغه‌مبه‌ر) تو ناتوانی رینمای‌ی که‌سێک بکه‌یت که خوشت ده‌ویت، به‌لکو خوای گه‌وره رینوما‌ی‌ی هه‌رکه‌سی ده‌کات که خو‌ی ده‌یه‌وی.

جاریکیان گه‌شتم کرد بۆ باشوری نه‌فریقا، وه وینه‌ی نه‌وه منداله‌ (محمد) له‌ میشکمدابوو لیم جیا‌نه‌ده‌بووه‌وه، پرسیارم ده‌کرد ده‌باره‌ی.. پینان ده‌وتم نه‌وه پیشتر لیره‌بوو وه گه‌شتی کردوه بۆ شاریکی تر، و خه‌لکی بانگ ده‌کات بۆ لای خوا.. زۆرم هه‌ز ده‌کرد که ببینم، وه هه‌ر پوژیک ده‌بییت -پشت به‌خوا- که ببینم.. نه‌گه‌ر خوای گه‌وره ته‌مه‌نمان بداتی.. نایا ئیوه‌ش نه‌وه هه‌زه‌تان تیدا‌یه‌؟

۲۱- ﴿كهرو لائىكى رهوانبىژ﴾

ئەمە يەككىگە لە چىرۆكە سەيرو سەمەرەكان، ئەگەر خاوەنەكەى خۆى بە دەستى خۆى نەينوسىبايە بۆم، گومانم دەبرد كە پروينەدا بىتت. خاوەن چىرۆكەكە خەلكى شارى مەدينەيە، دەلئيت:

من لاوئىكى تەمەن سى و حەوت سالانم، ژنم هينانە، و مندالم هەيە، هەر شتئىك حەرام و قەدەغە بوايە دەمكرد. و نوئىژ كردنم ئەنجام نەئەدا، مەگەر تەنھا لە بۆنەكاندا ئەويش تەنھا بۆ موحامەلەى كەسانى تر، هۆكارەكەيشى ئەوە بوو كە من هاوئىتى يەتى كەسانى خراپ و جادوو بازانم دەكرد، شەيتان لە زۆربەى كاتەكاندا دەست بەردارم نەدەبوو، كوپئىكم هەبوو تەمەنى حەوت سالان بوو، ناوى مەروان بوو، كەرو لال بوو، بەلام لە نامىزى داىكىدا پەروەردە كرابوو لە سەر ئيمان..

پۆزئىكيان من و مەروان لە مالهەو بووين، من پلانم دا دەنا كە لە گەل هاوئىكاندا چى بكەين، و بۆكوى بپۆين. كات دواى نوئىژى مەغريب بوو، مەروان دەيوست بدوئت لەگەنمدا (بەو نامازانە كە لەيەكترى تئىدەگەشتين) نامازەى بۆ كردم: باوكە بۆچى نوئىژ ناكەيت؟! پاشان دەستى بەرز كردهو بۆ ئاسمان، و هەپەشەى لئىكردم كە خواى گەورە دەمبىنئيت. ئەم كوپەم هەندىك جار كەكارى خراپم دەكرد دەيبينيم..

سەرم سوپما لە نامازەكانى، كوپەكەم لە بەردەمدا دەستى كرد بە گريان، هەلم گرت و هينامە پال خۆمەره بەلام پرايەكرد لەدەستم، پاشان ماوهيەكى كەم چوو لە دەست شۆرەكەو دەستنوئىژى گرت، پيشتر دەست نوئىژى نەدەزانى بەلام فئير بوو لە داىكيەوه، ئەو داىكەى كە هەميشە نامۆزگارى دەكردم بەلام بئىهودة بوو، قورئانى پىرۆزى لەبەربوو پاشان مندانه كەرو لالەكەم هاتەوه بۆ لام، نامازەى بۆ كردم كە كەمىك چاوەپروان بىم..

لەبەردەمدا نوئىژى كرد، پاشان هەستا قورئانە پىرۆزەكەى هينانە لەبەردەمدا داينان راستەو خۆ بە بئى ئەوهى لاپەرەكانى هەلبداتەوه كردهوهو پەنجەى خستە سەر ئەم ئايەتە لە سورەتى (المريم) (٤٥) (يا ايت انى اخاف ان يمسك عذاب من الرحمن فتكون للشيطان وليا) واتە (ئەى باوكى بەرئىزم، بەراستى من دەترسم، لەلايەن خواى

میهره بانوه سزایهک یه خهت پی بگری ئهوکات نیتر ده بیته یارو یاوه رو پشتگیری
شهیتان)

پاشان دهستی کرد به گریان، منیش له گه لیدا گریام، هه ستایه وه فرمیسه که کانی
چاومی سپی، پاشان سهرو دهستی ماچ کردم، پاشان بهو ئامازه یه ی که له نیوانماندا
هه بوو که نه مه مانا که یه تی ووتی: باوکه گیان نویژ بکه پیش نه وه ی ئه سپه رده ی خاک
بگرییت، سزا چاوه پروانت بیت... منیش سویند به خوای مه زن له سه ر سوپرمان و
ترسیکی زوردا بووم که تنه ا خوای گه وره دهیزانی، به خیزیای هه ستامه وه هه موو
گلۆپه کانم داگیرساند، کوپه که م ژوور به ژوور دوام که وتبوو، به سه ر سوپرمانه وه
ته ماشای ده کردم، پیی ووتم: واز له پروناکی بینه، با بپوین بو مزگه وتی گه وره
مه به ستی حه ره می نه به وی پیروژ بوو پیم ووت: با بپوین بو مزگه وته که ی نزیک ی
خومان، پازی نه بوو تنه ا بو ئه وی نه بی، بویه چووین بو ئه وی، وه من زور ده ترسام،
چاوی لیم فه راموش نه ده کردو به رده وام سه رنجی ده دام... چوینه په وره ی پیروژه وه،
پیش بوو له خه لک، هه ستاینه وه بو نویژی عیشا، ئیمام ئه م ئایه تانه ی له نویژه که دا
خوینده وه (یا ایها الذین آمنوا لا تتبعوا خطوات الشیطان، ومن يتبع خطوات
الشیطان فإنه یأمر بالفحشاء والمنکر، ولولا فضل الله علیکم ورحمته ما زکی منکم من
احد ابدا ولكن الله یزکی من یشاء، والله سیمع علیم) (النور: ۲۱)

واته: (ئهی ئه وانهی ئیمان و باوه پتان هیناوه شوینی هه نگاوو نه خشه و پیلانه کانی
شهیتان مه که ون، هه رکه س شوینی هه نگاوه کانی شهیتان بکه ویت زه ره ر ده کات
چونکه بیگومان ئه و فه رمان به کرده وه ی خراب و تاوانکاری ده کات، ئه گه ر فه زل و
میهره بانیی خوا نه بوایه به سه رتانه وه ئه وه هه رگیز که ستانی پاک و پوخته
نه ده بوون، به لام خوا هه رکه سیکی بویت پاک و پوخته ی ده کات و له گونا هه کانی
ده بویت خوایش هه میسه بیسه رو زانایه)

ئه م توانی به هو ی گریانه وه کوئتر وئی خووم بکه م، مه روانیش له پالمدا ده گریا،
وه له کاتی نویژه که ما مه روان له گیر فاندما کلینسیکی ده رهینا و فرمیسه که کانی سپی،
وه دوای ته وا و بونی نویژه که به رده وام ئه گریام و ئه ویش فرمیسه که کانی ده سپریم،
هه تا نزیک یه ک سه عاتی ته وا و له حه ره می پیروژدا دانیشتم... هه تا مه روانی کوپم پیی

ووتم: بهسه باوکه، مهترسه.. بههوی زور گریانمهوه ترسا بوو.. گهپاینهوه بو مالهوه.. نهو شهوه له مهزترینی شهوهکان بو لهلای من... چونکه لهوشهوهدا تازه له دایک بوو بوومهوه... خیزانم و مندالهکانم ناماده بوون، هه موویان دهستیان کرد به گریان و نهشیان دهزانی چی پوویداوه.. مهروان پینی ووتن- بهزمانی نامازه- (باوکم لهحهرمی پیروژ نویژی کرد.. خیزانم زور دلشاد بوو بهو ههواله، بهراستی نهوه بهرهمی پهروه دگاره چاکهکهی نهو بوو..

وه بهسه رها ته کهی نیوان خویم و مهروانم بو گنیهوه، وه پیم ووت: سویندت نهیم بهخوا، نایا تو فیرت کردبوو که نهو نایه ته له ناو قورنانی پیروژه که دایه بکاتهوه؟

سی جار سویندی خوارد به خوا که نهو فیری نهوهی نه کردوووه... پاشان خیزانم پینی ووتم: سوپاسی خوا دهکم لهسه رینومایی کردنت نهو شهوه گهشاوهترین شهو بوو، وهمن نیستا سوپاس بو خوا نویژی جهماعه تم له مرگه و تا نافه وتی و وازم له هه موو هاوپی خراپهکانم هینا، چیژی ئیمانم چهشت.

نه گه ربتینیمایه نهوت له پوخسارمدا دهبینی، وه ههروه ها نیستا له بهخته وه ریهکی زورداو خوشه ویستی و گونجان له گهل ژن و مندالهکانمدا دهژیم، به تاییه تی کوپه که پرو لاله کهم -مهروان- که زور خوشم نهویت.

چون نا، له کاتیکیدا رینومایکردنی من له سه ر دهستی نهو بوو.

۲۲- ﴿سایدز﴾

لەپوژنکی پەشدا و لە یەكێك لە بازارەكاندا لە شاری (الخبز) لە خۆرەلاتی سعودیە.. لەیەكێ لە قاوەخانەكاندا دانیشتیبووم قاووم دەخواردەوه و تەماشای رۆژنامەم دەکرد..

ئافەرەتێکی چاو جوان و سەرنج پاكیشت بەبەردەمدا هات و چەند سەرنجێکی عارانەو تینوانەیی ئاراستەکردم بەهۆی جوانی و كەشخەییەوه، هەستامەوه و بێ ئەوی ئاگام لە خۆم بێت دواي كەوتم، بێنیم چوو دەكانیکەوه نەم توانی بەدوايدا بپۆم لە ترسی پیاوانی دەزگا نەك لەترسی پەرەردگار (پەنا بەخوا).. پووی وەرچەرخان بەلامدا و بەدەستە سپییە ناسكە جوانەكانی بەوپەڕی ئەدەبەوه پێی ووت: ئەتوانی ژمارەكەي خۆت بەیتی.. بەدەمی پێم ووت و ئەویش لە مۆبایلەكەیدا یاداشتێ کرد، ئەو مۆبایلەي لەم سەردەمدا كۆمەلێ كێشە و ناپەڕەتی بۆ دروست کردووین.

وە دواي ئەوه بۆ نیووشەو تەلەفۆنی بۆ كردم و دەستمان كرد بە قسەي خۆش و خۆشی دەربرین لە هەر دوولامان، پێی ووتم كە تەلاق دراوه و سەرمايەدارە و مال و سامانی هەیه و تەمەنی (۳۱) ساڵە، وە ئەگەر بتینیايە وات دەزانی (۱۸) بەهاری تینەپەراندووه.

دواي هەموو ئەو قسانە جي ژوانمان دیاریکرد وەك سەرەتایەك لە چێشتخانەكاندا پاشان قاوەخانەكان یەكتریمان دەبینی، من لەهەموو ژوانیکدا نەم ئەتوانی ماچی بكەم یان هەتا دەستی ماچ بكەم بۆیە زۆرتر هۆگر بووم پێیەوه، چونكە بەخۆم دەوت ئەم ئافەرەتە بەشەرەفە و بێجگە لەمن بەكەسی تر ناشنا نەبووه و نایەوی بێجگە لە من بەكەسی تر ناشنا بێت چونكە من بەلای ئەوهوه گەنجیكی شوخ و شەنگ بووم، هەرواش بوو من لەوپەڕی جوانیدا بووم.

پۆژنکیان تەلەفۆنی بۆ كردم و پێی ووت: تۆم بۆ كاریكی گرنگ دەوی، منیش پێم ووت: من خزمەتکاری تۆم گیانەكەم، پێی ووت: دەمەوی دواي سەعاتێكی تر لە فلان چێشتخانە بتینم، من ئامادەم بەسەر ئاگراییم (بەلكو بەسەر دۆزەخیشتا).. لە چێشتخانەكە بێنیم و كەوتینە ووت و وویژ پێم ووت: گیانەكەم، چیت ئەوی لە من

ئەنجامى بىدەم؟ لەناو جانناكەيدا بلىتېكى گىشەت كىردىنى درەھىنا بۇ قاھىرە بە پىلەى يەكەم و بەناوى مەنەو وە ھەرۈھا مانەو و بۇماوھى سى پۇژ لە ئوتىلى (خەس نىجۇم) .. وەھەرۈھا چەكىكى مۇزكراو بەناوى مەنەو بە برى ھەزار رىئالى سەئۇدى (۱,۰۰۰) پىنى ووتم: دەمەوى دۈوسبەى برۈين بۇ قاھىرە وە بۇفلانە ئوتىل (دۇزەخەكە) بۇ لاي كەسىك بەناوى (فلان) ئەمەش ژمارەى تەلەفۇنەكەىەتى (۰۰۰۰۰۰) تا تىبات بۇ فلان كۇمپانىا وە لەباتى من گىرىبەستى مۇر بىكەىت بۇ كىرىنى برىك لە پۇشاك و مۇدىلى جىھانى كە لەپارىسەو ھاتوۈ، وە ئەمەش كاغەزى برىكارى مەنە بۇ ئەوھى داوات ئۇ دەكەم كە برۈىت، پىم ووت: گىانى من، بە چاوان.

دواى تىك ھەنگىزان لەگەل بەرئوۈبەرەكەمدا مۇلەتم لەسەر كارەكەم وەرگرت و لەكاتى دىارىكرادا سەفەرم كرد (خۇزگە ئەو سەفەرەم نەكردايە) دواى ئەوھى سەعات (۴) ى عەسر گەشتە ئەوى كەمىك ھەوامەو، وە لەسەعات (۶) ى ئىوارەدا بەمۇبايلەكەم فلان ژمارەم لىدا (خۇزگە ئەو ژمارەىەم ئۇ نەدايە) .. پىشىنى دەكەن ئەو ژمارەىە كى بووبى؟ ئافرەتەكەى ھاوپىم بوو ووتم: فلان كەسىت؟ بەلى ئەوم، خۇشەوىستەم ئايا پىت سەىرە؟

ووتم: بەلى.. پىنى ووتم: مەن يەم و كارەكەت بۇ پوون دەكەمەو پاشان ووتى: خۇشەوىستەم وەرە بۇ ژوورى ژمارە (۰۰۰۰) مەنىش خىرا پۇشتەم، زۇر دلخۇش بووم و كاتى چوومە ژوورەو پۇشاكىكى تەنكى سەرنىچ پاكىشى لەبەر كرديبوو، ھەركەس بىبىنىيايە بەو پۇشاكەنەو نەى ئەتوانى خۇى بگرىت! مەگەر كەسىك پەرەردگار پارىزگارىى كرديت.. باوھشى پىادا كردم و ماچى كردم و يارى لەگەل دەكردم خۇم لەبىرچوۈوھو جىماعم لەگەلدا كرد، نەخىر بەلكو زىنام لەگەلدا كرد (پەنا بەخوا.. بەو شىۈەىە مۇلەتەكەم درىژكردەو بۇ دەپۇژ..

ھەموو ئەو ماوۈىە لەگەل ئەودا بووم، دواى ئەوھى گەپراينەو بۇ سەئۇدىە بەىەك فېرۇكە و لە كورسىە پلەىەكەكاندا لەپال يەكدا دانىشتىبووین و لەكەش و ھەواى خۇماندابووین و پەرەردگارىش لەسەرەو دەىبىنى، پەنا بەخوا وەك ئەوھى ھەست بە بوونىشى نەكەىن بەم شىۈەىە بۇ ماوھى سالىك لەگەلىدا بووم، ئەچووم بۇ لاي كۇدەبوومەو لەگەلى لە خانوۈكەى خۇىداو وە ھەرۈھا ئەوى دەھات بۇ شوقە ساردەكەى من.. شوقەكەى من ئەوئەبوو شىاوى ئەوئىت، بەلام بەھۇى جواىمەو

ئارەزوى سىكسىيە دەھات بۇلام.. پۇژىكىيان من و براكەم لە شارى (رياضى) پايتهختى خۇشەويست بووين.. قەدەرى خوا وابوو تووشى پووداويكى هاتوچۇ بووين، براكەم تووشى نەزىفيكى سەخت بوو، وە سوپاس بۇ خوا من تووشى هيچ نەھاتم، تەنھا چەند بەركەوتنىكى سادەو بى نازار نەبىت، خەلكى دابارىە سەرمان و مانكى سورھات و گەياندىنيانە نزيكترين نەخۇشخانە لە شوينى پووداوەكە، خيرا براكەميان نارده ژوورى نەشتەرگەرييەو، پزىشكەكە داواى لە من كرد كه لە خوینى خۆم ببەخشم بە براكەم چونكە خوینى ھەردووكمان يەك گروپ بوو.. ووتم من نامادەم.. بردمى بۇ ژوورى خوین بەخشين، داوى ئەوھى چەند (سى سى) يەك خوینيان ئى گرتم بۇ پشكنينى لە نەخۇشى، وە من متمانەم بەخۆم ھەبوو، وە ئەوئەندە ھات بە خەيالما كە من لەگەل فلان ئافرەت كۆبوومەتوہ (الجماع))، داوى ئەنجامى پشكنينەكە پزىشكەكە ھات و روخسارى زۆر مات دياربوو پيىم ووت براكەم چى ئى ھاتووہ دكتور؟ تكات ئى ئەكەم پيىم بلى ووتى: كوپى خۆم دەمەوى مرفۇئىكى وابىت باوہرت بە قەزاوقەدەرى خوا ھەبىت.

لە جىگاكە ھاتمە خوارەوہ و ھەستامەوہ و ھاوارم كرد: ئايا براكەم مردوہ؟؟
 پزىشكەكە پيى ووتم: خوینەكەت پيس بووہ بە نەخۇشى ئايدزى پيس (وشەكانى بوئم وەك ھەورە تريشقە وابوو.. خۆزگە زەوى شەق بوايەو منى قووت بدايە)..
 كاتىك واى پى ووتم لەھۇش خۆم چووم و كەوتمە سەر زەوى.. داوى ئەوھى ھاتمەوہ ھۇشى خۆم بەھوى سەختى كارەساتەكەوہ جەستەم دەلەرزى، ئايا بەراستى من تووشى ئەو دەردە كوشندەيە بووم.. يا اللہ.. يا اللہ.. من لەكەيەوہ تووشى ئەو حالەتە بووم؟؟..

پيى ووتم: تۆ تووش نەبوويت، بەلام تەنھا نەخۇشيەكەت ھەلگرتووہ وە تا مردن داناپرېت لىت و خواى گەورە كۆمەكمان بىت..

داوى دوو پۇژ لە پووداوەكە براكەم وەفاتى كرد -رحمەتى خواى ئى بىت- زۆر دلتەنگ بووم بوى، چونكە ئەو تەنھا برايكە نەبوو بۇ من، بەلكو ھەميشە نامۆژگارى دەكردم كە دووركەومەوہ لەو ئافرەتە (ھاوپنكەم) چونكە پيشتەر بەسەرھاتى خۆم بەراشكاوانە بۇ گىرآبوويەوہ.. دە پۇژ داوى مردنى براكەم.. ئافرەتەكەى ھاوپنم

پەيوەندى پىئوھ كىردىم پىئى ووتىم: خۇشەويستىم ئەوھ لە كوئى؟ نۇرت پى چو...
بەتورپەيىھكى نۇرەوھ ووتىم: چىت ئەوئى لە من؟ پىئى ووتىم: ئەوھ چىتە؟
ووتىم: براكەم بەرپووداويك مردووه و منىش دلئەنگم پىئى، ووتى: مردووه، وھ نەيووت
رەحمەتى خواى ئى بىت... چونكە دل رەق بوو..

ووتى: دەى باشە كەى بت بىنم (وھ رەچاوى ھەستى منى نەدەكرد)
ووتىم: لەمىرۇ بەدواوھ من تۇ نايىنم.

ووتى: بۇچى؟

ووتىم: من ئايرۇسى نەخۇشى ئايدىزم ھەلگرتووه.

ووتى: چۇن ئەوھت زانى

ووتىم: كاتى توشى پووداوه كە بووين من و براكەم -رەحمەتى خواى ئى بىت-
(بەسەرھاتەكەم ھەمووى بۇ گىرپايەوھ)

ووتى: ئايا بىجگە لەمن چويتەتە لاي ھىچ ئافرەتى؟

ووتىم: نەخىر... بەراستگۇيانە ئەمە دەئىم

ووتى: ئايا لە ژيانئدا خوئىنى كەست تى كراوھ؟

ووتىم: نەخىر

ووتى: كەواتە ئاواتەكەم ھاتە دى.

بەتورپەيىھوھ پىم ووت: فلان كەس مەبەستت چى يە؟؟

ووتى: دەمەوئى تۇلە لەھەموو ئەو لاوانە بكەمەوھ كە ھۇكاربوون لە توش بوونى من
بەر نەخۇشىھ، وھ ئەوھ بەچاوى خۇتان دەبىنن و تۇش يەكەم كەسىانى وھ لەكەسانى
نمۇنەى تۇش بەرپوون!! پاشان تفىكى تى كردم و مۇبايلەكەى بەرپوومدا داخست.

پاشان ووتى (حسبنا الله ونعم الوكيل).

ئەى ئافرەتى ئايدىزاوى، وھ چەندىن ووتەى تر نامەوئى باسىان كەم تا ھەستى ئىوھ
برىندار نەكەم.

ئىستە من تەمەنم (۲۲) سائە و ژنم نەھىناوھ، كاتى توشى ئەم نەخۇشىھ ھاتم تەمەنم
(۲۹) سائ بوو، وھ من لەوكاتەوھ دەزگىراندارم تا ئەمىرۇ و دايكەم و خوشك و براكانم
داوام لىدەكەن ژن بىنم، بەلام من بەرپەرچى ئەدەمەوھ، چونكە ھەلگىرى ئەو نەخۇشىھ
پىسەم و ئەوان نازانن و نامەوئى بىگوزامەوھ بۇ ھاوسەرى ژيانم و مندالەكانم، من

كۆپى گەرەم لە مالهۆە و باوكم -رەحمەتى خواى ئى بىت- بەئاواتەوہبوو شايى من بىينىت، بەلام كاتى من تەمەنم (۲۹) سالان بوو وەفاتى كرد و ئاواتەكەى نەھاتە دى.. ھەتا ھاوړىيانم لەسەر كار ھەمىشە پىم دەلین: بو ژن ناھىنى.. من ئىستا لەپروى دەروونىہوہ ماندووم و كىشم دابەزىوہ بو (۵۵) كىلو لەكاتىكدا پىش نەخوشىہكە (۶۸) كىلو بووم.

ھەموو ئەمانە لەئەنجامى ماندووتى دەروونى و خەيالى سەير و سەمەرە لەمەر ئەو نەخوشىہ پىسە كە نازانم كەى و چۆن زال دەبى بەسەر ژيانمدا، ئىستا بەپراستى گەراومەتەوہ بو لای خواو تەوبەم كردووە و پارىزگارى لە نوپزەكانم دەكەم و خەرىكى وانە خویندىنى قورئانى پىرۆز و لەبەر كردنىمى، ھەرچەندە كات بەسەرچووہو درەنگ گەراومەتەوہ.. من ئىستا ئەم پەيامە دەنۆرم بو ھەموو براو خوشكىكى موسولمان كە دووركەونەوہ لە ھەر شتىك كە خواى گەرە توورە بكات وەك بەيەك گەيشتنى ناشەرى (زىنا) و ھەرچۆرە كارىكى ترى حەرام كراوېت.

ئەمە نامۆزگارى منە ناراستەى ئەكەم لە رىنگاى لاپەرەكانى ئەنتەرنىتەوہ و لەرىنگاى بلاوكراوہكانەوہو تىايدا ئەلیم: بەپراستى ژيان جوانەو چىژ و تامى خۆشە بەتەندروستى و خۆشىوہ، بەلام گوڤرايەلى خوا لەزەت و تامى زىاترە..

وہ ھەرگىز لەزەت و تامى زىنايەك ئەوہ نايەنى كە ژيانت بھوتىنى و بەرەو دۆزەخ بىبات و خەيالى ناخۆشت بو دروست بكات و چەندىش شتى تىرىش كە من ئىستا ئاوا دەژىم و رۆژانە بەو شىوہىەم و ئومىدەوارم خواى گەرە كۆمەك و ھاوكارم بىت.

ئەم چىرۆكەم بۆيە بو نوسىن بەھوى خۆشەويستى و ترسى زۆرم لىتان كە تووشى ئەو نەخوشىہ پىسانە نەبن.. داواتان ئى دەكەم زىاتر لە خواى گەرە نرىك ببنەوہ و ئىمانتان بەھىز بكن ھەتا شەيتان ھەلتان نەخەلەتىنى -پەنا بەخوا- بەرەو كاروكردەوہى حەرام..

داواتان ئى دەكەم دوعاى خىرم بو بكن كەچاك بىمەرە و خواى گەرەش پاداشتى ئەو كەسە بداتەوہ ھ ئەم چىرۆك و بەسەرھاتە بلاودەكاتەوہ بو وانەو پەند ئى وەرگرتنى.

۲۲- ﴿ئەو رۆشنايىھى ژيانى منى روناك كردهوہ﴾

ترافىك لايىتەكە سوورى نىشان دەدا، رىگاگەش پىر بوو لە ئۆتۆمبىل... تەنھا خولەكىكى مابوو بۇ جى ژوانەكەم... نەفرەت لەم ترافىك لايىتە كەچەند زۆرى پى چىت... ئەگەر لە پىشەوہ بوومايە... گويم پى نەئەداو ئەرۆيشتم.

چىركەكان زۆر بە خاوى دەرۆيشتن وەك خولەك بەلكو وەك سەعاتيان لى ھاتبوو... جارىك تەماشاي كاترئىرەكەم دەكرىدو جارىكىش تەماشاي ترافىك لايىتەكە... گلۆپى سەوز داگىرسا... دەستىم نابە ھۆپىنى ئۆتۆمبىلەكەداو ھەموانم ھەراسانكرىد... ئۆتۆمبىلەكەم جولاند... پىشى يەكەم يايەوہ... خەرىك بوو بگىشم بە ئۆتۆمبىلىكى تردا... لىخوپىنەكەم ھەموانى ھەراسان كرديبوو، ھەولمدا خىراتر بېرۆم... بەلام نەم دەتوانى... كات رۆيشت... و ژوانەكەم لە كىس چوو... ھارپىكانم لەوى نەيىنەوہ... رۆيشتبوو... بۇ كوى بېرۆم؟

نە ئەزانى چۆن وەلامى خۆم بدەمەوہ... ھەناسەيەكەم ھەلكىشا... خۇزگە شوينەكەم دەزانى..

بەھىواشى لىم دەخورى... بەرپۆہ ھەر بىر دەكرىدەوہ... ھۆپىنى ئۆتۆمبىلىكى تر بە ناگاي ھىنايەوہ بە تورپىيەوہ تەماشاي شۆفىرەكەم كرىد... بە دەست نامازم بۇ كرىد... لە سەرخۇ بە خۇدنيا نافرېت... خۆم لە بىر چوويەوہ پىش چەند خولەكىك، بېرىارمدا ئەمشەو لە مالمەوہ بەسەرم بەرم... بىرۆكەيەكى باش بوو... كچە تاقانەكەم نەخۆشە... باشتر وايە نزيك بىم لى يەوہ... ئۆتۆمبىلەكەم لە بەردەم دوكانىكى قىديۇدا وەستاند... دابەزىم و چومە دوكانەكەوہ... چەند فىلمىك ھەلېزارىد... و گەرامەوہ بۇ مالمەوہ... و دەرگاگەم كرەوہ... ھاوارم كرەد لە خىزانم... چاۋ چەرەسات نامادە كە بۇمان... چومە ژوررەكەوہ (ئاي چەندە ژنىكى وشكە) ئىستە پىم ئەلى: (ئەحمەد، لەخوابترسە) راھاتبووم لەسەر ئەوو وشانە ھىچ كارىگەرى نەبوو لەسەرم، بەلام ژنىكى گوپرايەل بوو... چاك بوو... ناپرەھەتى دەكىشا لە پىناو بەختەوہر كرەدى مندا... ھاتە ژوررەوہ بە چاۋ چەرەساتەوہ... خەندەيەكى ناراستە كرەم... ووتى: ديارە ئەمشەو بىتاقەتى ھارپىكانت بوويت و دەتەوى لەمالمەوہ دانىشىت... ووتم: بەلى... وەرە تۇش دانىشە... پى خۇش بوو وويستى دانىشى... منىش ھەستامەوہ بۇ

نهنجامی کردنی نویژی به یانیه له مزگهوتا... ئیراهیم باری گرانی ئیشهکهی له سه ربوو
 کهچی من بیناگا و خه و تبووم... هه رگیز گه له یی نه ده کردو بیزار نه ده بوو... به پراستی
 مروقه... بهئی نهوه ئیمانسه کاتی شیرینه کهی ده چیژیت دلسه کان
 ده بوژینیته وه... له گهل ته و او بوونی کاتدا ههستم به ماندوو بوون نه ده کرد... ئیراهیم
 پیی و وتم: نه حمه د پیویسته برۆیته وه بۆ مال تو له دوینی وه نه خه و توویت و من
 کاره کهی تو ده کهم... پیم و وت: باشه... نه پرۆم... ته ماشای کاتژمیره کهم کرد... چه ند
 خوله کینکی ما بوو بۆ بانگ... بریارمدا بمینمه وه... بانگ دراو به په له چهوم بۆ
 مزگهوت... له ریزی یه کهمدا دانیشتم، شهرم ده هات له و رۆژگارانهی که پام ده کرد له
 نویژ له کاتی ئیشدا... دوا ی نویژه که گه پامه وه بۆ مال... له پزگا تووشی دلنه پراوی
 بووم... نه بی حالی که کهم چۆن بیته؟ ههستم به هه ناسه تنی ده کرد، نه م ده زانی بۆ
 چی؟ ههستم ده کرد پزگا که دریژ ده بیته وه... ترسه که زیادی کرد... سه رم به رز کرده وه
 بۆ ئاسمان... له خوا پارامه وه زووتر شیفای که کهم بدات... گه شتمه وه
 ماله وه... ده رگام کرده وه... بانگم له ژنه کهم کرد... گویم له وه لām نه بوو... به خیرایی
 چهومه ژوره که وه... ژنه کهم به هاتنی من به ناگا هات... به گریانه وه هاواریکرد که کهم
 پۆشتم... نووسانم به سینگمه وه... دهسته کانی شوپ بوونه وه به ره و
 زه وی... جهسته ی سارد بوو... وه هه روه ها دهسته کانی و پی یه کانی... لیدانی
 دلنی... و هه ناسه ی... هیچم نه ده بیته... ته ماشای پوخساریم کرد... پووناکیه ک بوو
 ده دره وشایه وه وه ک مانگی چه واره... ویستم به ناگیا بینمه وه... پام
 ده وه شاندا... دایکی هاواری کرد... ته و او نه و مرد... به کول گریام... وه ک پووبار
 فرمیسک به چه وه کاندایه هاته خوار... دهنگی که کهم له گویمدا ده زنگایه وه... باوکه
 له خوابترسه... هاتمه وه به خۆمدا... لاحول و لاقوه ا له بالله... انا لله وانا الیه
 راجعون... ژنه کهم و وتی: په روه ردگارا پاداشتی نه م ناره چه تیه م بده ره وه و له م باشتم
 پی ببه خشه (اللهم اجرني في مصيبتی، واخلفني خیراً منها) په یوه ندیم کرد به
 ئیراهیمه وه... پیم و وت: خیرا وه ره... که کهم وه فاتی کردوه... به نارام بوو له
 گه لمدا... هه میسه پی ده وتم: تا کهی نه حمه د؟ منیش ده موت سبه یینی... نه ویش
 ده یوت: به لām مردن له نا کاودا یه خه به مروقه ده گرت... په روه ردگار ده فه رموی:

(والذين آمنوا واتبعتهم ذريتهم بإيمان الحقنا بهم ذريتهم، وما التناهم من عملهم من شيء، كل امرئ بما كسب رهين) واته: (ئەوانەى بڕوایان هێناوە و ئەوەكانیشیان بە ئیمان و باوەڕەوه شوینیان كەوتوون، ئەوانە لە بەهشتدا پێك شاد دەكەینهوه، وە نەبیّت ئەوانەى كە پلەى بەرزیان دەست كەوتووە دایانبەزینین بۆ پلەى نزمتر، چونكە ئێمە پاداشتی كردهوى كەس كەم ناكەینهوه، لەهەمان كاتدا هەركەس بارمتهى كردهوى خۆیهتى)

دایكى گریاو منیش گریام.. نوێژی مردوو مان لە سەر ئەنجامدا... پاشان بڕدمان بۆ گۆرستان... تەماشای جەنازەكەم دكرد وام هەست دەكرد تەماشای ئەو پووناكیە دەكەم كە ژيانمى پووناك كردهوه... گەيشتینه گۆرستانەكە... شوینەكە ترسناك بوو.. نامۆ بوو... بەرەو گۆرەكە رۆشتین... لە قەرغ گۆرەكەدا وەستام... مندالەكەم ئەسپەردە دەكەم لێرەدا... ئیراهیم شانى گرتم و ووتى (بە ئارامبە ئەحمەد) دابەزیمە ناو گۆرەكە... ئەمەیه مالى تو ئەحمەد... لەوانەیه ئەمڕۆ و لەوانەیه سبەینى... چیت نامادە كردووە بۆ ئەم مائەت... ئیراهیم بانگى كردم: ئەحمەد كچەكە بگرە... بەسەر شانى راستدا پائىم خست و ووتم (بسم الله و علي ملة رسول الله) بەناوى خواووە نەسەر پێبازى پێغەمبەرى خۆى... هەموو كۆن و كە لەبەرەكانم گرت... هاتمە دەرەوه لەگۆرەكە... خەلكى خۆليان داباران بەسەريدا... توانام نەبوو فرميسكەكانم راگیر كەم... من ئەمڕۆ ئەو پووناكیە ئەسپەردە دەكەم كە ژيانمى پووناك كردهوه پاك و پێگەردى بۆ ئەو پەرەردگارەى كە مرۆڤ لە حالێكەوه دەگۆریت بۆ حالێكى تر....

لای فیدیو تەلەفزیۆنەکە... خیزانم سەرنکی پاوەشانوو ووتی: ئەحمەد، لەخوا
 بترسە... زۆر بە بیزارو داڕمانەووە پۆشتە دەرەو... دەنگ لە ژوورەکەدا بەرز
 بوویەو... موسیقا... هاوار... پیکەنین منیش چاوە خوار دەووە چەرەساتم
 دەخوارد... چاوم بربووە شاشە تەلەفزیۆنەکە... شریتی یەکەم تەواو بوو... پاشان
 شریتی دووەم... کاتژمێر سی ی نیو شەو ی نیشان دەدا... لەپەر... دەسکی دەرگاکی بە
 هیواشی جولایەو... هاوارم کرد: چیت ئەوی؟... گویم لەو لām نەبوو دەرگاکی
 کرایەو... کچە نەخۆشەکەم خۆی کرد بە ژوردا... توشی شوک هاتم... کەمێک بێدەنگ
 بووم و هیچ نەوت... نزیک بوویەو لێم... پێی ووت: لەخوا بترسەن
 باوکی... لەخوابترسە باوکی... پاشان پۆشت و دەرگاکی داخست بانگم کرد بە لām
 وەلامی نەدایەو... بەدوایدا پۆشتم... بپروام نە دەکرد... ئایا ئەمە کچی منە؟ دەرگای
 ژوورەکەم کردەو... بینیم لە باوەشی دایکیدا خەتوو... بەلێ ئەو... گەرامەو
 ژوورەکەم خۆم... فیدیۆکەم کوژاندەو... دەنگی کچەکەم ژوورەکەم داگیر
 کردبوو... باوکی لە خوابترسە باوکی لە خوا بترسە... لاشەم هەمووی هاتە
 لەرزین... ئارەق بە ناوچاومدا ئەهاتە خوارەو... لە کاتیکیدا ژوورەکەم شەم سارد بوو
 نازانم توشی چی بووم... تەنها ئەو دەنگەم دەبیست، هیچ نەدەبینی و وینەس ئەو
 نەبی... ووشەکانی هەموو بەر بەستە داخراوەکانی سنگی کردەو کە لە میژووە داخرا
 بوون... واز هینان لە نوێژ... گوناھکردن... جگەرە کێشان... فلیمی نا شەری... لە
 بیناگایی بە ناگای هیناوە... تریە دلم خیرا تر دەبوو... خۆم دا بەزەویدا... وویستم
 بخەوم... بە لām نەم ئەتوانی... کات بە خیرایی دەچوو... وینەکانی پابردووی خۆم
 هیناوە پیش چاوم... لەگەڵ هەموو وینەیکدا گویم لە دەنگی کچەکەم بوو (باوکی
 لەخوا بترسە) لەم کاتەدا... گویم لە بانگی بەیانی بوو... مو چرکەیک پیاوا
 هات... چوارپەلم هاتە لەرزین... پاوەشاندنیک هەموو لاشەمی گرتەو... (الصلاه خیر من
 النوم) نوێژ کردن خیری زیاترە لە خەوتن... یاه... من بە درێژایی هەموو سالانە
 خەوتبووم... دەست نوێژم گرت و چووم بۆ مرگەوت... وا بەریگادا دەپۆشتم وەکو
 کەسیکی نامۆ... وەك ئەوێ شەونمی بەرە بەیان لۆمەم بکات و بلێ تۆ لەوی بوویت؟
 وە باندەکانی ناسمان بلێن: مەرچە با لەو خەوتووی بە خیرەو هەستایەو... چومە

مزگەوتەو... دوو پىكات نوپۇم كىرد... دانىشىتم و قورئانم خويند... تەتەلەم ئەكرد لە خويندەنەو... زەمەنىكى زۇر بوو قورئانم نەخويندبوو... ھەستەم دەكرد كە قورئان لەگەل مندا ئەدوى... بە پەرۇشم ئەكات... و ئەمترسىنى... دەرگای تۆبەو پىزگار بوون لە ئاگرم بۇ دەكاتەو... (قل يا عبادي الذين اسرخوا علي انفسهم لا تقنظوا من رحمة الله ؛ الله يغفر الذنوب جميعاً) واتە: (ئەي محمد ﷺ) پى يان بلى (خوای مەزن دەفەرموى) ئەي بەندەكانم ئەوانەتان گوناھى زۇرتان بەسەر خۇتان ھىناو، بىئومىد مەبن لە پەحمەتى خوا، خوای پەروردگار لە ھەموو گوناھەكان خۇش دەبىت.

تەمەننام ئەكرد بەردەوام بىم لە خويندەنەوھى قورئان... بەلام بانگدەرەكە... قامەتى نوپۇزى خويند... بۇ ساتىك لە شوپىنى خۇمدا ووشك بووم پاشان لەگەل خەلكەكەدا چومە پىشەو... لە رىزەكەدا وەستام... وام دەزانى غەرىبم... نوپۇزەكە تەواو بوو... لە مزگەوت دانىشىتم تا خۇر ھەلھات... گەپامەوھ بۇ مائەوھ... دەرگای زوورەكەم كىردەوھ... تەماشای خىزانم و كچەكەم كىرد... خەوتبوون... بەجىم ھىشتن رۇشتەم بۇ سەر كارەكەم... خووم بەوھو نەگرتبوو زوو بچمە سەر كارەكەم... ھاوپىكانم سەريان سوپما لە نامادە بوونم بەو بەيانىيە زووه... دەست خۇشى گالتە نامىزبان لى دەكردم... گوپم بەقسەكانيان نەدا... ھەر تەماشای دەرگاكام دەكرد... چاوەروانى ھاتنى ئىبراھىم بووم... ھاوپىم بوو لەو نوسىنگەيە... ھەمىشە نامۇزگارىي دەكردم... مۇقىكى رەوشت جوان بوو... مامەلەي دروستانە بوو... ئىبراھىم نامادە بوو... لەجىي خۇم ھەستام پىشوازي بكام بىرواي بەچاوەكانى نەكرد... پىرسى: تۇ ئەحمەدەيت؟ ووتم: بەلى... دەستىم كرت... دەمەوى قسەت لەگەل بكام... وتى: قەيناكا لە نوسىنگە قسە دەكەين... ووتم: نا دەچىن بۇ كافترىا... ئىبراھىم بىدەنگ بوو گوپى بۇ قسەكانم شال كىردبوو... بەسەرھاتى دوپنىم بۇ گىپرايەوھ... چاوەكانى پىر بوون لە فرمىسك... خەندەيەكى درىز ھاتە سەر پوخسارى... پى ي ووتم: ئەوھ پوناكەكە دلتى پووناك كىردووتەوھ توخوا بە تارىكايى گوناھ مەيكوزىنەوھ ئەو پۇزە زۇر چوست و چالاک بووم لەگەل ئەوھدا شەویش نەخەوتبووم... خەندە لە پوخسارما دەبارى... ماندوو نەبوون لەكار... داواكاران يارمەتى ھاواريان لە من دەكرد... يەككىيان پىي ووتم: ئەم ھەموو چالاکيە چى يە؟ لە وولامدا ووتم: ئەوھ لە

۲۴- زیكە

براوخوشكانم.. من بۆيەكەمىن چار لە ژيانم ئەم بەسەرھاتە دەنوسم.. من پىشتەر وا گومانم دەبرد كە باسى ئەكەم بۆ ئەوھى پەيوەندى نىوان من و پەروردگارم تىك نەچى.. كە پەيوەندييەكى توندوتۆلەو منەت بارى كردبووم، بەلام.. دواى ئەوھ چىرۆك و بەسەرھاتەكانى ترم خویندەوھ.. بىنىم كە بلاوكردنەرھى چىرۆكەكەى منىش خەيرو چاكەى تىايە بۆ كەسانىتر.

دواى لىبوردن دەكەم كە من لەرىنگاى ئىنتەرنىتەوھ كەسىكى نەناسراوم، ئەوھندە بەسە كە من ئافرەتییكى موسولمانم و كەس نامناسىت، وھ هیچ ترسىكم نىە لە فەوتانم لەو پەيوەنديەم كە ھەمە لەگەل پەروردگارمدا، وھ ئەوھندەى لەو پەيوەنديە ئەترسم لە ژيانى خۆم ناترسم، سویند بە خوا ژيانم بھەوتى لەوھ باشترە پەيوەندى نىوان من و پەروردگارم بھەوتى و خوام لەبىرېچىتەوھ، وھ پەنادەگرم بەخوا لەگەرانەوھم بۆ سەرگەردانىي پىشوو.

ئەھ ش بەسەرھاتەكەمە:

سوپاس بۆخوا من كچى داىك و باوكىكى دىندارم، بەلام ھەرھوك كچانى سەردەمى خۆم (ئىستە تەمەنم ۲۲ ساڵە بەلام بەسەرھاتەكەم لەسەردەمى ھەرزەكارىوھ دەست پى دەكات).

گوناهو تاوانى زۆر زۆرم كردوھ، من كچى بچوكى خىزانەكەم بووم، لەبەر ئەوھ ئەو نازەى كە بۆم رەخسابوو، ئاسانكارى بۆ كردبووم كە گوناهى زۆر ئەنجام بدەم، وھ سوپاس بۆ خوا گوناهى گەورە نا، بەدەرە وشتى لەگەل لاوانى كوپىشدا نا، لەگەل ئەوھدا رەخسابوو بۆم و دەمتوانى بىكەم، بەلام شتىك لەدەروونمدا نەفرەتى ئى دەكردم وھ من لىرەدا نكولنى لەوھ ناكەم كە بەدواى چىرۆكى خۆشەويستى راستەقىنەدا عەودال بووم كە بە زەواج كۆتايى بىت، وھك چۆن ئەو فىلمانە نىشانمان دەدەن كە بەخشىيىستى نىوان لاوانى كوچ و كچ دەمانخەلەتینن و ھەموو بىروھوشمانى پى داگىر دەكەن.

گرنگ ئه وه يه چوممه زانكۆ تهواوم كردوو خواي گه وره بړيك جواني پي
به خشيبووم كه واي ليكر دبووم داواكاريم زوربيت، به لام من هيچيانم نه ده چوو به دلا
يان با بلين خواي گه وره له چاره مي نه نووسي بوو بيمه هاوسه ري كه سيان.
له وماوه دا بيرۆكه ي بالاپوشي له خه يالمدابوو، هستم به ترس و تاوان ده كرد، كه
بمرم و بالاپوش نه يم، باوكم - ره حمه تي خواي لي بيت - هميشه دوعاي بو ده كردين
بالاپوش بين و زورچار له و باره يه وه قسه ي ده كرد له گه لماندا، وه هه روه ها دايكيشم.

دواي ده رچوونم له زانكۆ به ساليك خواي گه وره حه جي كرد به نسيمان، پيش
رؤشتم بپرياردا دواي حه ج كردن بالام بپوشم! وه هيشتا نه و ساقه م له ياده كاتي
بپرياردا بالاپوش يم فرميسك له چاوام ده باري و هستم به حه وانوه ده كرد كاتي
له وساتانه دا په يمانم به په روه ردگارم ددا، به لام!!

چووم بو حه ج و به هه مان به لين گه رامه وه، به لام كاتي گه رامه وه هه والي نه وه م بيست
له يه كي له سه نته ره كان وه رگيراووم بو كاري كه پيشتر خوازياري بووم، خه يالم
ده كرده وه چون بالاپوش يم؟ وه چي له بهر بكه م؟ وه چون به ره و پوي نه و كومه لگا
نوييه بيمه وه و به م پؤشاكه نوييه م كه رانه ها تووم له سه ري ده بي راي خه لك و كه س و
كارو ها وړيكانم چون بيت؟

پاشان ده ترسام جوان نه يم پييه وه يان پوآله تيكي ناقولا و داكه و توانم هه بيت، يان
به هوي بالاپوشيمه وه كه س نه يه ته داوام، كومه نه پرسياركي بي ماناو خه يالاتي
پووكه شان له واقيعمان به لام له وانه يه به هوي لاوازي كه سايه تيمه وه بوويت چونكه
من زياتر له خه لكي ده ترسام كه ده بوايه زياتر له خوا بترسامايه، سه ردلم گيرابوو،
په يمانم له گه ل په روه ردگارم دا شكاند.

پيش ده ست به كاربوونم، زور به باشي خوم ناماده كرد، وه بړيكي زور له پؤشاك و
ميكياجي نويم كړي، له وانه يه سه رتان سوپرميني نه گه ر بلنم، بو ماوه ي هه فته يه ك
سه فهرم كرد بو ده روه بو نه وه ي نه و پيداويستيانه بكرم! سويند به خوا به شيك له و
پؤشاكانه م هه ر نه پوشي ته نها بويه ك جاريش، له م دوايه دا كردن به خير، وه هيشتا
هه نديكيان له زه رفه كانياندان، نه وه ش له بهر نه وه ي كه بزنان په روه ردگار په زامه ند
نه بوو له سه ري و به ره كه تي تيدا نه بوو! ده ستم به كاري نويم كرد، به بي زياده روه ي
جيگاي سه رنجي هه مان بووم، وه من دلخوش بووم كه نه و گرنگي پيدانه م ده بيني،

وہ هیچ کاتیٰ پەشیمان نەبووم یان بترسم لەپەیمان شکینیهکەم، نزیکەى (۳-۴) مانگ تێپەری، پوژیکیان هەستم بە ئازاری کرد لە پوختسارمدا پاشان سوربوونەو و سور هەلگەران، وورده وورده لەپەر هەندی لە زیپکە لە پوختسارمدا بەدەرکەوتن. هەستام بە شۆردنی پوختسارم بەهەندی داودەرمان و پاککرەو، وەهەموو ئومیدیکم ئەو بوو ئەو زیپکانە داوی پوژیک یان دوو پوژ دەپەرەوئەو سارپوژ دەبن. بەلام مانەو و زیادیان کرد و سویند بەخوا پشتیەکەم بەهۆی کیمی ئەو زیپکانەو خویناوی دەبوو.

شتیکى سەیر بوو، لەژانمدا شتی وام بەسەردا نەهاتبوو، پێشتر زیپکەیکە یان دوان لە پوختسارمدا دەرەکەوتن بەلام پاش ماوەیک بەبێ هیشتنی شوینەوار نەدەمان، بەلام ئەمەى لەماوەى شەو و پوژیکدا بەسەرمدا هات، لەناکاوا بوو بەبێ ئاگادارکردنەو یەکەى پێکەو لەکاوی کەلەکەبوو بەسەریەکترا، وە کیم و خوین و زام پوختسارمی تەنى بوو شوینیک نەما بوو ئەو زیپکانەى پێو نەبێ.

بیگومان بەخیرایى چووم بۆ لای پزیشک دەرمانى بۆ نووسیم لەگەڵ شۆردنیدا بەلام هیچ سودى نەبوو، جارێكى تر چوومەو بۆلای، ئەم جارەیان حەبى بۆ نووسیم بەلام سوودى نەبوو، چوم بۆ لای پزیشکى تر بەهێزترین دەرمانى بۆ نووسیم کە لەوانە بوو دەنوسران بۆ زیپکەى گەنجان، داوی کۆمەلێک پشکنینی زۆر هیچ هۆکارى تری جەستەى نەبوو کە یارمەتیدەرى سەرھەلدانى ئەم حالەتە بووینت کە پوختسارمی شیواندبوو، پزیشکەکە دەرمانى بۆ نووسیم کە کارى لەسەر وشک بوونەو و چەورى دەکرد بەتەواوی لەلەشدا، تا ئەو رادەى کە نابى ئافرەتى سکیپر بەکارى بەینیت، وە نابى ئەو کەسانە بەکارى بەینن کە عەدەسەى پەيوەستدار بەکار دەهینن چونکە وەك وتمان بەتەواوی لەش وشک دەکاتەو ئەو شەر سوودی نەبوو!!

بەلکو بۆ ئەو مەبەستە چووم بۆ هەندەران بۆ لەندەن بۆ لای پزیشک جوان پشکنینی بۆ ئەنجام دام، داوی پشکنینەکەم ووتى: چارەسەریکت بۆ دەنوسم کە لەو بەهێزتر شک نابەم کە کاریگەرى هەبیت و حالەتەکەى تۆ باش بکاتەو، کاتی تەماشام کرد چى نووسیوه.

بینیم هەمان ئەو دەرمانەى کە پێشتر بەکارم هێنا بوو وە سوودی نەبوو، کاتیک پیم ووت، ئەویش ووتى: داوی لیبوردن دەکەم، ئەو دەرمانە بەهێزترین دەرمانە کە

لهکاتی زۆر پێویستدا دەنوسرێت بۆ نەخۆش، دواى ئەو لە دەسه لاتی مندا نیه هیچ شتیکت بۆ بکەم.

حاله تى دەروونىم بەتەواوى داڕووخابوو، شەوانە بەتەنھا دەگریام و بەرۆژیشدا خۆم نیشانی کەس نەدەدا، تا بەزەبیان نەیتەوێ پيامدا، بەلام تێروانینی خەمناکم لەچاوانى دایکم و خوشکەکاندا هەست پى دەکرد، رەقم لەخۆم دەبوویەو تا ئەو رادەیهى لە ئاوینەشدا تەماشای خۆم نەدەکرد، هەموان نامۆژگارییان دەکردم کە رینگای چارەسەرکردن بگرمە بەر، ئەوێش هۆکاریکی تریوو بۆ زیاتر بیتاقەتى و زویربوونم.

بەهۆى ئەو دومەل و زییاکەوێ هەندى لە ئاڤرەتان بێزبان لە ماچکردن دەهاتەوێ لهکاتی سلۆکردندا لەترسى روخساریان، ئەو حالەتەش وەك چەقۆ وابوو کەبیکەن بە دڵمدا.

شەویکیان یادى خوام کردەوێ، زانیم کە هۆکارەکە ئەوێهە پەیمانم شکاندوو، پێشتر دەترسام ئەگەر بەلا پۆش بێم بەجوانى دەرناکەوم! وەك ئەوێ خۆى گەورە پەياممیکم بۆبنیرت، ئیستە چۆن خۆت دەبینیتەوێ؟ ئیستە خۆت پێش کەسانی تر بێز لەخۆت دەکەیتەوێ تەماشای روخسارت بکەیت لە ئاوینەدا، بەهۆى شیواوى روخسارتەوێ، ئایا جوانیى بەخششێک نیه لە خواوێ ئایا ئەو زاتەى جوانیى دروستکردووێ بەخششیوێتى پیمان توانای نیه بە چاوتروکانى بیباتەوێ؟ پاشان خۆى گەورە رینمایى کردم بەدەرمانیک لەلای خۆیەوێ کە چارەسەرى بيماریەکەم بکات، خۆى گەورە پەروردگارى دەردو دەرمانە (واذا مرضت فهو يشفين) واتە: ئەگەر نەخۆش بکەوم پەروردگارم شىفا بەخشمە.

سویند بە پەروردگار بێجگە لەوێ من راستیتان پى دەلیم، قورئان بوو بە شىفاى من، بەو ئاوهى کە قورئانى خویندرابوو بەسەردا، روخسارم پى شۆرد و لیم خواردووێ دەستتوێژم پینگرت، ئەو دوایانەى کە پێغەمبەرمان ﷺ فیرى کردووین بۆ شىفا بەخشین کردم (اللهم اشف.. انت الشافي المعافي.. لا شفاء إلا شفاءك.. شفاء لا یغادر سقماً).. پەروردگار شىفام پى ببەخشە.. تۆ شىفا بەخش و چاککەرەوێ، تەنھا شىفاى تۆ شىفايه، شىفايهکە کە هیچ شوینەواریک جى ناهیلێ، وە دووعای: { اعوذ على نفسي بكلمات الله التامة من كل شيطان و هامة و من كل عين لامة }.

وہللاھی وہللاھی تہنہا دوائ سئی پوژ لہ دستپیکردنم بہو چارہسہرو دہوایانہ نہو ناگرہی کہ خہریک بوو پوخسارمی دہخوارد دامرکایہوہ و بورکانہکانی زیپکہ و بلوقہکان و جہراعہتہکان بہرہو ووشک بوونہوہ پوژشتن و نازارہکان نہمان و سوپاس بؤ خوای گہورہ چاک بوومہوہ.

بؤیہ بریارمدا بالام پپوشم و وازم لہکارہکەم ہینا، ویستی خوا واپوو لہو مانگہدا باوکم نہخوش کەوت و لہگہل باوکم و کەس و کارہکەمدا چووین بؤ دەرہوہی وولات، لہوی بالام پوژی لہسەرہتادا بالاپوشیہکەم سادہبوو واتہ سەرپوشیکم دابہسەرمداو لہگہل تہنورہیہکی دریزدا وہ زور سوپاسی خوام کرد لہسەر نہوہ، بہلام دوائ ماوہیہکی کەم نہخوشیہکە زوری بہ باوکم ہینابوو وہ ہەستمان کرد بوو کہ نہخوشیہکی پیسی ہہیہ، وہ باوکم بینی بہبەرچاموہ لہکەسیکی سامناکی گہورہوہ بووہ بہ نیسکە پیکریکی لاواز، کاتی قسہی دہکرد دہنگ و سہدای ہەموومانی دہگرتہوہ بہلام نیستہ ناتوانی دہنگ ہلبریت، بہوپیری زور لہخوکردنہوہ دہتوانی بہ چپہ قسہ بکات.

نہو مروقہم بینی کاتیک تواناکانی ووردہ ووردہ لی دستینیتہوہ چی بہسەر دیت، پیناکەم بؤ پوژن بوویہوہ، ژیانم لہو ساتہ گوپانی بہسەردا ہات و بریارمدا خویم نامادہ بکەم بؤ نہو چارہنووسہ.

نایا نیمہ بہخیرایی بہرہو نہو چارہنووسہ ناروین؟ بریارمدا یہکەمین کەسبم کہ بؤ حالی خویم بگریم وہ تیبکوژشم و خویم بسازینم، جوانی و ہینزو سەرہوت و سامان سودی نیہ بؤم نہگەر پەیوہندیم بہپەرہردگارمہوہ پتہو نہبیت و لہنارہجہتی و کؤستہکانمدا پشت بہو نہبہستم.

وہ باوکم --رحمہتی خوای لی بیت-- وہفاتی کرد، دوائ وہفاتی باوکم گہراموہ بؤ وولاتکەہی خویم بہتہواوہتی بالام پوژی و بہدلتنیاییہوہ لہبەرمکرد، گویم نہدا بہو کەسہ بی موبالاتانہی ہزار حسابیان بؤ دنیا دہکرد، لہکاتیکدا لہپوژی دوائیہدا حساب بؤ نہوانہ نہدہکرا!

من نیستا تہماشای پوخسارم دہکەم لہ ناوینہدا، دہبینم ئاسہواری زیپکہکانی پیوہ ماوہ کہ نازینن بہلاموہ، بہخوا خوشہویستن لہ دلما، چونکہ پەيامینکی خوایی بوون بؤ من، کی دہزانی نہگەر نہو زیپاکہ نہبوونایہ لہ پوخسارمدا ژیانی من گوپانی

به سردا نه نه هات و نه مده زانی و ههستم نه ده کرد که من به پرتگایه کی هه نه دا گوزهر ده کم.

حهز ده کم نه وه شته تان پی بلیم که سالیك دواي بالا پو شیه کهم هاوسه رگیم نه جامدا و خواي گه وره مندالی پی به خشیم و نه مانه نه و پوزیانه ن که خواي گه وره ده بیبه خشی به مروؤ به جوانی و به قسه زانین نیه به لکو کاره که په یوه ندی به کارانی که وه هیه به ره رهامه ندی په روه ردگار بیت، وه به ره که تیش له لایه ن خواوه یه، نه و پوزیده ره و نه و شته کان ده به خشیت وه هه روه ها دواي ماوه یه ک و دواي زیاتر خویندنی وانه نایینه کان په چه (نقاب) م پو شی، وه من نیسته نافرته تیکی به خته ورم له په نای خوادام و که نه وه ش گه وره ترین پوزیه که خواي گه وره پی پی به خشیوم، وه تکا ده کم لیم نه سینیته وه و خواي گه وره بیبه خشیت به هه موو موسولمانان له ژن و پی اوو خوینه ران، وه ناینه که مان بپاریزیت و کوتایی کرده وه کانمان به باشترینان بهینیت وه تاله ژیا ندا ماوین له رهامه ندی نه ودابین.
به راستی ته نها نه و به خشنده و میهره بانه.. آمین

۲۵- ﴿چاره نووسیکی گەش﴾

كۆمەلنى لاو لە يەكئىك لە شەقامەكانى شارئىك لە شارەكانى وولاتانى كەنداو كۆبوونەوه لە سەر خراپەكارى و شەرنگىزى.. ھەركەسىك بەو شەقامەدا بپۆشتايە سوکايەتياڻ پى دەکرد..

ھەركەس بوايە، ئەمە ئەگەر نەيان گرتايە... ئەگەر بگەوتايەتە دەستيشيان لىيان دەدا.

سەريان دەشکاند يان ئاسايى بوو بەلايانەوه چەقوى لى بدەن.. وە بەنيسبەت مائەكانى ئەو ناوہوہ ئۆتۆمبيلەکانيان ئەوہ ھەر مەپرسە.. خەلکى ئەو ناوہ نەياندەھيشت ئافرەتەکانيان بىنە دەرہوہ تا ئەو شەقاوانە نەپۆن.. لەگەل ھەموو ئەمانەدا چاوەروانى کاتى بانگدانيان دەکرد تا بچن بۆ مزگەوتى ئەو گەرەكە (بۆ نويزژ کردن نا) بەلکو بۆ فېردانى زېل و پيسى بەسەر نويزژ گەراندا لە کاتى پکوع و سجدوياندا.. وە ھەرہوہا ميزيشيان پيادا دەکردن وکەس نەيدەتوانى شکاتيان لى بکات؟

لە يەكئىك لەشەوہەکانى رەمەزاندا وەك نەريتيكى ئاسايى چوون بۆ مزگەوت بۆ ئازاردانى نويزژ گەران، لە نيوان ئەم شەقاوانەدا کورپىكى زۆر ئەسمەرى تيدا بوو (تاک بوو تياياندا) لە ھەموويان سەر سەخت و نالەبارتر بوو، لەو شەوہدا بە تايبەتى بەدەر لەھەموو شەوہەکانى تر شتيكى سەير بە سەر ئەم لاوہدا ھات.. پيشنيارى کرد بۆ شەقاوہکان کە بچى بۆ مزگەوت بۆ ئەنجامدانى نويزژى (خەوتنان) ئەوانيش بە گوويان کردو دەستنويزژيان گەرت و نويزژيانکرد پاشان وويستيان بىنە دەرہوہو بانگى ئەويشيان کرد.. پارزى نەبوو.. پىنى ووتن لەزووہوہ نويزژم نەکردوہ، وازم لى بىنن من دەمەوى بەردەوام بىم لە نويزژ کردن بۆيە بەجنيان ھيشت و چوونە دەرہوہ.. کورپە لاوہکە تا شوو دەرەنگانئىک ھەر نويزژى دەکرد.

تا خادىمى مزگەوتەکە ھات و وويستى دەرگای مزگەوتەکە دابخات، قسەى لەگەلدا کرد بەلام سوودى نەبوو، بە تەنھا ووتەيەکيش وەلامى نەدايەوہ، خادىمى مزگەوتەکە وازى لى ھيئاو چوو لە دەرہوہ دانيشت..

باوکی کوپه بهویندا رەت بوو نزیك بوویهوه له خادیمهکهو وویستی سۆراخی کوپهکهی بزانیئت. تهنه پرسیاریک بکات چونکه گومانی نهدهبرد لهوی بیئت، بهلام نهوهی که چاوهروان نهدهکرا نهوهبوو خادیمی مزگهوتهکه پیتی ووت کوپیک له ژوورهوهیهو شیوهی له کوپهکهی تو دهکات و نایهویت بیته دهرهوه، باوکی بههلهداوان چووه مزگهوتهکهوه بینی که بهراستی کوپهکهی لهوییه، بپروای به چاوهکانی خووی نهکرد. زۆر سهری سوپما بهلام دلخۆشیهکهی بی ئهاندازه بوو. پۆشتنهوه بۆ مالهوه... کوپه داوای لیبوردنی له دایک و باوکی دهکرد که ئهمان بهردهوام بی ئومیدی نهبوون له پهحمهتی خواو دووعا کردن بۆی بهشهوو بهپۆژ ئومیدیان بهپهحمی خوا ههبو (إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ) واته: نهی محمد (ﷺ) تو ناتوانیت پینومایی نهو کهسه بکهیت که خۆشت دهویت بهلکو خوای گهوره پینومایی ههکهسیک دهکات بیهویت) پاشان داوای لی بووردنی لی کردن و بهلینیدا پینان کهلهمهودوا باشتربیئت... نهوهنده دلشاد بوون که وهسف ناکریت... وهک نهوهی تازه له دایک بوو بیتهوه پاشان دایک و باوکی ماچ کردوو داوای لیکردن که بۆ نوێژی بهیانی ههلیسینن، پاش کهمیگ چوو بۆ سهر جیگاکی و خوت... چهند سهعاتیکی نهبرد دهنگی بانگی بهیانی ئاسۆی پر کردهوه..

دایکی چوو خهبهداری بکات، بهلام... ههناسهی لی برابوو... نهو مال ئاواپی له ژیان کردبوو... (لا إله إلا الله محمد رسول الله) بردیان بۆ مزگهوت تا بیشون چهند پیاویک کۆ بوونهوهو دهستیانکرد به شۆردنی... ئاوهکه ئهسههریهکهیی دهشۆردهوهو دهیتوانهوه ئهوانهیش که خهریکی شۆردنی بوون بهردهوام هه (الله اکبر) یان دهکرد. ئهه لاهه ئهسههره پهنگی پوخساری سپی بوویهوه!! ئایا ئههه گوناوهکانیهتی یان فریشتهکان ههستاون بهشتنی یان ئههه ئههجمی دووعای دایک و باوکیهتی بۆی، که بۆ تهنها پۆژیک هیوا بپراو نهبوون له پهحمهتی خوا یان ئههه پهحمهتی خوایهه موسلمان و کافرو گوێزپایهه و سههر پینچیکه ریش دهگریتهوه؟ من پیم وایه ههموویان پینکهوه گریدراون... سوپاس بۆ خوا... پهروهردگاری من که خوای بهخشندهو میهرهبانه له عهرشی خۆیدا نوسویهتی (رحمتی تسبق غضبی) میهرهبانیم پینش تووره بوونمه).

بیکومان پینوسته سوپاسی ئههه نیعمهتهی بکهین به پیتی پینوست.

۲۶- ﴿رَوْزَانِيكَ زِيَانِي مَنِي كَوْرِي﴾

پيش ئه وهى ئەم بەسەرھاتەى خۆمتان بۆ بئىرەم دوو دل بووم، بەلام وويستەم بەهەموو مروقيك بئيم كە دەخوينتەوه.. نزيكى مروؤا لەپەرورەدگارەوه پيوهرىكى گەرمىي هەيه، ئەندازەى نزيكى و دوورى لە خواى خويەوه دەزانيت... چيروكەكەى من كاتيک دەست پى دەكات كە منداڤ بووم.. باوكم دايدەنام گوي لە هەندى سورەتى كورت بگرم بەدەنگى شيخ عبدالباسط عبدالصمد (رەحمەتى خواى ليبيت) كاتى گويم لەدەنگى بوو دەگرىام وه ئەمدەزانى بۆ، تا ئەو رادەيەى بەدەنگى ئەو سورەتە كورتەكانم لەبەرکردبوو، كاتى قورئانم دەخويند لەسەر ئاوازي دەنگى ئەو دەمخويند... زيان بەو شيوەيه تپهپرى تا تەمەنم گەيشتە نزيكەى چوارە سالى.. هەنگاو بەهەنگاو وورده وورده لەپەرورەدگارم دووردهكەوتەوه... تا ئەو پۆزە هاتە پيشەوه كە وويستى خواى گەرە وابوو كە بيهيئتەوه يادم ئەم گەردوونە خاوەنيكى هەيه تواناي بەسەر هەموو شتەكاندا دەشكيت، تواناي هەيه زیندەوهران بژينيت و بمرينيت..

من لە پۆلى سىنى ناوەنديدا بووم.. لەگەل سەرەتاي سالى خويندندا هەوالى وهفاتى برا گەرەكەممان پى گەيشت چونكە من و داىك و باوكم لە شارىكى تر بووين.. ئەم هەوالە بۆ من وەكو هەرە گرمەيهك وابوو بەلام زۆر نەدەگرىام، دلەم وەكو بەردى ئى هاتبوو، لەوكاتەدا قورئانم نەدەخويندو نووژيشم نەدەکرد، وه زۆر دوور بووم لەپەرورەدگارى ئاسمانەكان و زەوى، كاتى گەراينەوه خاكى نيشتمان.. براكەم گەشتى كردبوو بۆ مالى هەتا هەتايى.. ئەوه يەكەمىن رۆژم بوو بيم بۆ ميصر و بالام پۆشى بيت.. جاران كە دەهاتەوه بۆ ميسر يەكەمىن شت كە فريم دەدا سەرپۆشەكەم بوو.. رۆشتين بۆ گوپستان بۆ زيارەتى.. تەنها لەوى گرىام و هەموو شتيك هاتەوه ياد، بىرم كردهوه كە پيوسته چى بكەم ئەگەر من لەجىي ئەوبم، چى بكەم كاتيک بەسەر پردى (سراط)دا دەپەرەوه، تەنها ئەوه بۆيەكەمىن جاربوو هەستم كرد كە (سراط) ماناي چيه.. وه هەر ئەوساتە بريارمدا بالام بپۆشم و پابەندبم پيوهوه.. بۆيه نيتەر لەكەنارى تياچوونەوه دەستيانگرتەم بەرو ديارىكردى ئامانج لە زياندا.. لتيانەوه ماناي خۆشەويستى خوا فتربووم.. وه ماناي دلسووزى لەكارداو ماناي گريان

لهترسی خوا... وه نهوهی پینومایکهرم بوو بۆ ئه مه دوای خوای گهره نهو برایه م
بوو...

وه دهخوازم لهو زاتهی که به فه زنی نهوه وه پینومایکهرام بۆ راسته شه قام که
پینومایی هموان بکات پیش نهوهی نهو پۆژه دابیت که په شیمان بوونه وه هیچ
سودیکی نییه.

۲۷- ﴿دهیویست سهرگه ردانیکات﴾

رابردوو چهند خوښ و چهند ناخوښه، دوو سیفەت له یادگار یه کانی پیناوی نکدا کو بوونه تهوه، دوو سیفەتی دژ به یهک، ده مهوی رابردوو یاد بکه مه وه له پیناوی نه وه دا که به راشه تی مندالیم ببینمه وه، وه ده مهوی رابردوو لای تیشم له یاد بکه تا نه و سهره رو ییبهی تایدا ژیاوم نه یه ته وه یادم... کاتی که له هه رته تی لاییدا و له ته مه نی پانزه سالی دا بووم، له و په ری مملانی دا بووم له گه ل دوو رینگا دا، رینگای چاکه و رینگای خراپه... به لام به هو ی به خت په شیمه وه رینگای خراپه هه لبرارد بوو... شهیتان نایا بترین مه دالیای خو ی کرده ملم، بوم به شوینکه وته ی... چهند رۆژیک به سهر نه چوو لئی هه لگه پامه و نه و بوو به شوینکه وته ی من، رینگای شه رم گرت به رو تا لا وه که یم خوار ده وه که له تا لاوی کاله که مارانه خراپتر بوو... نه مه ده هیشته پۆژیکم به سهر دا تیپه ری ت و به شدار نه یم له هه لوه شان دنه وه ی به ما به رزه کاند، تا نه و نه دنا زه یه ی ناوم بوو بوو به ناسنامه ی سهر که شی و گو مپرای، جاریکیان نافر ته تی کی گه ر که که مان که من نیشته جی بووم تیا یدا، سهرنجی پاکیشام، زۆر جار سهرنجی ده دام و له مانا که شی تی نه ده گه یشتم، به لام سهرنجه کانی سهرنجی عاشقانه و خوښه ویستی نه بوو، هه رچهنده من به یم له گه ل عه شق و خوښه ویستیدا نه بوو، له و کاته دا من دل م نه بوو، نه و سهرنجانه ی که زۆر جار هه لویسته یان پی ده کردم بیرو هو شمی دا گیر کردبوو تا نه و راهی هات به خه یالما داوی خو م له سهر نه و نافر ته دانیم... دوا ی ما وه یه ک شیعری کم ریکخست که پی ده لین شیعری عاشقانه، له رینگای ده رگای مالیانه وه ناردم بوی، به لام نه مبینی وه لام بداته وه، بویه نه و هه لویسته وای لیکردم هه ستم به تاوان و نه و نافر ته فریو بده م، پی پی خوښ بی ت یان پی ناخوښ بی ت... هه لبه سته ی شیعری بۆ نوی به بی ناو هی نانی ناوی... کاتی نامه که ی پی گه یشت هیچ هه لویسته ی نه بوو، جاریکیان سه عات چواری به ره به یان بوو به ره و ماله وه ده گه پامه وه، من یه کی که بووم له وانه ی به رۆژ دا خو م ده شار ده وه به شه ویشتا هه لگه پ بووم، له به رده م ده رگا که ماندا کتیبی (الانکار النبویه) م بینیه وه، ده مو چاوم سور هه لگه پرا، هه موو ئیراده ته کانی شه رم له ناخما کو کرده وه، زانیم که نه و که سه ی نه وه ی بۆ نار دو م نه وه نه و نافر ته یه، وه به وه ش ئی علانی شه ری کردو وه له گه ل

مندا... له وکاتهدا بیرم کردهوه که شیعرئیکی بۆ بنووسم دهرباره‌ی خوشه‌ویستی نیوان من و ئه‌و... وه بلاوی بگه‌مه‌وه به‌گه‌ره‌کدا، به‌مه‌ش ده‌توانم شه‌ره‌فی له‌که‌دار بکه‌م، دانیشتم ئه‌وه‌ی شه‌یتان چه‌زی پی‌ ده‌کرد خسته‌مه‌ ناو چامه‌ شیعره‌یه‌که‌م... له‌ شیعره‌که‌م بوومه‌وه ناردم بۆ مالیان هه‌ره‌شه‌ی ئه‌وه‌شم لی‌کرد که ئه‌وه‌ به‌ناو هه‌موو ناسیواندا بلاوده‌که‌مه‌وه... ئه‌و که‌سه‌ی که‌نامه‌که‌م پی‌ادا نارده‌بوو چه‌ند ده‌نکه‌ خورمایه‌کی بۆ هینامه‌وه، پی‌ی ووتم ئه‌مڕۆ ئه‌و ئافه‌رته‌ به‌پۆژوه‌و چاوه‌پروانی به‌ربانگ کردنه‌وه‌یه، وه ئه‌م چه‌ند ده‌نکه‌ خورمایه‌ی پی‌ دام که به‌ دیاری بیهینم بۆتۆ له‌ ری‌ی ئه‌و شیعره‌ی که‌ پیشکه‌شت کردوه... وه پی‌ت ده‌نی که ئه‌و له‌خوا ده‌پاریتته‌وه که‌ ری‌نوماییت بکات له‌ کاتی به‌ربانگدا، چه‌ند ده‌نکه‌ خورماکه‌م وه‌رگرت و فری‌مدانه‌ سه‌ر زه‌وی، چاوم شه‌ری لی‌ ده‌باری، به‌لینمدا ئیستا بی‌ یان دوا‌یی هه‌ر ده‌بی‌ تۆله‌ی خۆمی لی‌ بگه‌مه‌وه... وه نه‌هی‌لم تا زیندوو بی‌ به‌ ری‌گای هه‌قدا بپروات، له‌وکاتهدا که‌ ده‌چوو بۆ مزگه‌وت سوکایه‌تی و گالته‌م پی‌ ده‌کرد، ئه‌و ئافه‌رتانه‌ی له‌ گه‌لیدا بوون قاقا پی‌ی پی‌ ده‌که‌نین...

له‌گه‌ل هه‌موو ئه‌مانه‌دا ئه‌و وه‌ک ماسی مه‌یوو وا بوو... پۆژان به‌سه‌ر چوون بینیم که‌ من شکستم هیناوه‌ له‌ هه‌وله‌کانمدا بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و ئافه‌رته‌ گومرا بکه‌م، به‌لام ئه‌و هه‌ر به‌رده‌وام نامیله‌که‌ی ئاینی بۆ ده‌ناردم، هه‌موو پۆژانئیکی دووشه‌ممه‌و پی‌نج شه‌ممان که‌ له‌و پۆژانه‌دا ئه‌و به‌ پۆژوو ده‌بوو خورمای بۆ ده‌ناردم به‌ دیاری، وه‌ک ئه‌وه‌ی به‌زمانی حالی‌ بلێت ئه‌و سه‌رکه‌وتوو به‌سه‌رمندا، من وا گومانم ده‌برد له‌ هه‌لس و که‌وته‌کانی... چه‌ند مانگیکی نه‌برد سه‌فه‌رم کرد بۆ ده‌ره‌وه‌ی وولات بۆ گه‌ران به‌ دوا‌ی له‌زه‌ت و خوشیه‌کانی دنیا‌دا که‌ له‌ ولاتی خۆمدا نه‌مه‌بینیه‌وه، نزیکه‌ی چوار مانگ مامه‌وه، وه‌ من کاتی له‌ ده‌ره‌وه‌ی وولات بووم بیرم هه‌ر له‌ لای ئه‌و ئافه‌رته‌ بوو، چۆن پزگاری بوو له‌ هه‌موو ئه‌و پیلانانه‌ی بۆم کیشا بوو... وه‌ بیرم کرده‌و که‌ هه‌ر بگه‌مه‌وه‌ شوینی خۆم ده‌ست ده‌که‌مه‌وه‌ به‌ نه‌جامدانی کرده‌وه‌کانی پی‌شووم، به‌لام خراپترو فی‌لبازانه‌تر... وه‌ بپاریمدا ده‌بی‌ وای لی‌ بکه‌م هه‌لی‌گی‌ر مه‌وه‌ له‌ دینداریه‌که‌ی وای لی‌ بکه‌م به‌ری‌گای خراپیدا به‌رم، کاتی گه‌رانه‌وه‌ هات و ئه‌و پۆژه‌ پی‌نج شه‌ممه‌ بوو... یه‌کیک بوو له‌و پۆژانه‌ی ئه‌و ئافه‌رته‌ به‌ پۆژوو ده‌بوو تیایدا، کاتی‌ک له‌ فرۆکه‌که‌دا

قاوه و خورمايان پيشكەش كردم، قاوهكەم خواردهوه بەلام خورماكەم فرېدا (چونكه ره مزك بوو بۆ پۆژوهوانان و ئەوانى دەهينايهوه يادم) فرۆكهكه له فرۆكهخانهى شارهكه نيشتهوه كه من نيشته جى بووم تيايدا، سهعات يهكى دواى نيوهپۆ بوو، تهكسيهكم گرت و بهرهو مائهوه پۆشتم... هەر كه گشتمه مائهوه هاوپرېكانم سەردانىان كردم، وه دياريم پيشكەش به هەر هەموويان كرد، ئەو ديارىانه هەموويان بى ئەرزش بوون، بەلام خراپترين و قيزهوتترين دياريان ئەوهيان بوو كه تەرخانم كرد بوو بۆ ئەو كچه، تا بينيرم بۆى، وه ببينم بزانم دواى ئەوه چى دهكات، پۆشتمه دهرهوه بۆ نزيكى مزگهوتەكه و كاتيش پيش بانگى ئىواره بوو... ئەو هەميشه سور بوو له سەر نوێژ كردنهكانى له مزگهوتدا، لهوى بازنهيهكى ئافرهتان ههبوو بۆ لهبەر كردنى قورئان، بانگى مهغريب دراو بانگ لى بويهوه و كاتى قامهت هات و كچه نهيبينى... سەرم سوپما، بهخۆم ووت لهوانيه بۆ چوونى گۆرانييت لهكاتى سهفهرهكهى منداو وازى لههاتو چۆى مزگهوت و ديندارى هينا بيئت... گه رابهوه بۆ مائهوه، وه من ههموو ئاواتيكم ئەوه بوو كه گومانهكانم هاتبنه دى لهوكاتهدا كه كتيبهكانم ههله دايهوه قورئانيكم بينى له سەرى نوسرابوو ديارى بيئت بۆ تۆ بهو ئوميدەى كه خواى گهره پينومايكهت بيئت بۆ سەر رينگاي راست، ئيمزاو ناوى كچهكهى پيوه بوو، دوورم خستهوه لهخۆم و لهكارهكهركم پرسى كى ئەم قورئانهى هيناوه بۆ ئيره، وهلامى نه دامهوه، پۆژى دووهم چوومهوه هه مان شوين و چاوهپوانى كچهكەم دهكرد بەلام نههات... چەند پۆژيک ئەو كارەم دووبارە كردهوه هيج سوودی نهبوو... چوومه نزيك ماليانهوه و پرسيارم له يهكى لهو مندائه كورانه كرد كه ياريان لهگهلا برا بچووكهكهى ئەو كچهدا دهكرد، ليم پرسين: ئايا فلان ئافرهت لهوى يه؟

پينيان ووتم: ئەم پرسياره بۆچى دهكەيت؟ لهوانيه تۆ خەلكى ئەم گه ره كه نهبيت، ووتم: بهلى بەلام نامهيهكم پينه له هاوپرېيهكى كچهيهوه دهمهوى ببينه بۆى، پينيان ووتم: ئەوهى تۆ پرسيارى له بارهوه دهكەيت پيش دوو مانگ له مزگهوت و له سوچدهدا وهفاتی كرد...

لهوكاتهدا نه مزانى تووشى چى هاتووم، دنيا له بهرچاوم دهمسوپايهوه، ترسام گيژ بخۆم و بهم درێژههوه و بهم دلرهقيهوه بكهوم، فرميسك بهچاواندا هاته خوارهوه،

بەلام ھەموو ئەم پەژارەییە بۆچی؟ ئایا لە پیناوی مردن و ئایندەگەشی ئەو دایە یان لە پیناوی شتیکی تردایە؟ نەمدەتوانی تەریکیز بکەم یان ھۆکارو تەفسیری ئەو ھەموو خەفەتەي خۆم بزانم.

بە پی گەرامەوہ بۆ مائەوہ، ئاگام لەخۆم نەما بوو. نەمدەزانی بەرەو کوێوہ مل دەنیم ..تەقەم لە دەرگای مائی خوماندا و لە کاتیگدا کللیش لە گیرفاندا بوو... ھەموو شتیگم بیر چوو بووہوہ بیرم چوو بوو کہ من کیم، بەردەوام بیرم لە سەرنجەکانی ئەو کچە دەکردەوہ، لە ھەموو شوێنیگدا بەدوامەوہ بوو، پاشتر دُنیا بووم کہ ئەو سەرنجانە سەرنجی پیسی و شتی ترنن بەلکو سەرنجی بەزەیی ھاتنەوہو پەرۆشی و رەحمەتە بۆ من، ئەو ئاواتەخوواز بوو دوورم بختەوہ لە خراپەکاری، بۆیە دوای وەفاتی ئەو بپاریمدا دورکەوہوہ لەکەس و کارم و بۆیە بەراستی بۆ زیاتر لە سائیک دورکەوہوہ لە کەس و کارم و ھەموو خەلکی... وە دورکەوہوہ لەو گەرەکو گۆپان بەسەر ژیانمدا ھات، خەیاڵەکانی لەبەرچاومدا بوون، لە تەنھایشمدا لیم جیانەدەبوویوہ، دەمیینی کہ دەچوو بۆ مرگەوت و دەگەراییوہ، زۆریک لە ھاوڕێگانم دەیانەویست ھۆکاری دورەپەریزیم لە کۆمەلگا بزائن و ھەرەھا پەرۆشیم و حەزم لە ژبانی تەنیاپی، بەلام من پیم نەدەوتن... ئەو قورنانهی پیشکەشی کردبووم ھیشتا لەلامە، ماچم کردو گریام و خیرا ھەستام دەست نوێژ بگرم و نوێژ بکەم بەلام دەکەوتم.. ھەرچەندە ھەوالم دەدا ھەستەوہ بەلام نەمدەتوانی.. چونکہ بەدریژایی ژبانم نوێژم نەکردبوو، زۆر ھەوالمدا خوای گەرە یارمەتیدام و ناوی خوا ھینا... زۆر پارامەوہو گریام کہ خوای گەرە لیم ببوریت و رەحمیش بەو کچە بکات و بیخاتە بەر رەحمەتی بەر فراوانی خۆیوہ، ئەو ئافرەتەي ھەمیشە لە ھەوالمدا بوو بۆ ئیصلاح کردنی من و منیش ھەمیشە ھەوالمدا ئەو بەرەو خراپە کاری ببەم... بەلام ئاواتە خوواز بووم نەمردایەو منی ببینیایە کہ پینوومایی کراوم بەرەو پریگای راست، بەلام قەدەری خوا گەرانیوہی بۆ نیە، بەردەوام دوام بۆ دەکردو داوای رەحمەت و بەزەیی خواییم بۆ دەکردو خوای گەرە بیخاتە بەر رەحمەتی خۆی و منیش لەگەڵ بەندە چاکەکانیدا حەشر بکات...

ئەم بەسەرھاتە بەسەر مندا ھاتوۋە ، پېش سى ھەفتە لە سايتەكەى خۇمدا ئىمىئىكىم بۇ ھاتبوو لە نافرەتىكەوھ كە لە ئوستوراليا دەژى .. ئەمەش دەقى ئىمىئەكەيە: من نافرەتتىكى بە نەژاد لوبنانىم .. باوكم موسلمانەو دايكم مەسىحىيە ، دە سالى يەكەمى ژيانم لە لوبنان بەسەربرد پاشان دايكم و باوكم كۇچيان كرد بۇ ئوستوراليا ، بۇيە لەو ساتەو پەيوەندىم بە خۇرھەلاتى ناوھراستەو پچرا و ئىستا تەمەنم (۲۲) سالە ، وھ بە گەشتنم بە بۇ ئوستوراليا بە تەواوى پەيوەندىم بە ئاينەو پچرا و ، تەنھا ئەوئەندە ئەزانم كە من موسلمانم و بەس ، نازانم شىۋازى قورنان چۇنە و نازانم شىۋازى فاتىحە چۇنە و نازانم چۇن نويزژ بكم ، وھ ئاين لە ژيانى مندا ھىچ رۇئىكى نەبوو .. پاشان لەوى باوكم لە دايكم جىابوويەوھ و ھەريەكەيان ھاوسەرگىرى تريان ئەنجامدا ، ھەتا چوومە زانكۇ پاشان باوكم و دايكم ئوستوراليايان بەجىئىشت .. منيان بەجىئىشت بەبى خىزان و بەبى خوشك و برا ، وھ ھىچىش نازانم دەربارەى باوبايرانم لەلوبنان ، بەتەنھا دەژيام ، ناچار بووم كار بكم تا بژئوى ژيانم مسۇگەر بكم ، بەيانيان لە زانكۇ دەمخوئىند و ئىۋارانىش لە (بار) دا كارمدەكرد .. بە مانا رۇژئاوايىەكەى ھاوپرئىيەكەم ھەبوو... ھىچ شتىكى حەرام نەمابوو بەبى شەرمانە ئەنجامى نەدەم. من زۇر رۇژئاوايىانە بووم ، بە شىۋەيەكى سادە عەرەبىم دەزانى .. لەبەرئەوھى زۇر جوان بووم ، بەشدارىم كرد لە پىشبركىنى خانمە جوانەكانى نيوزىلەندا ، لەو شارەدا كە پىشبركىكەى تىادا ئەنجامدرا سەرکەوتم، وھ خۇم نامادە كرد بۇ پىشبركىنى گەرە لە نيوزىلەندا، وھ بووبووم بە مۇدىكى بەرگى گۇفارە ناشەرعيەكان.. لەو ماوہيەدا سەردانى خىزانىكى بە نەژاد لوبنانىم كرد كە نىشتەجىنى ئوستوراليا بوون ، زنجىرەيەكى رەمەزانىم بىنى كە دەربارەى (داوئىنپاكي) دەدوا و ناوئىشانى سايتەكەى لەسەر بوو ، تووشى ناھەمواريەكى توندو بووم، وام دەزانى ئەو زنجىرەيە لەگەل مندا قسە دەكات.. منىش لىم پىرسىن: ئايا خواى گەرە تەوبەم ئى قبول دەكات و دەتوانم بگەرمەوھ بۇلاى پەرورەدگار؟! عەمرخالىد وتى: ئەو پەيامەم بۇ ھات و بەخۇم وت .. سبحان الله ، دەرونى مرۇف چەندە خرابەكارىش بى ھەر بەپەرۇشە بۇلاى پەرورەدگار، چۇن سك برسى دەبىت بۇ خواردن رۇحىش برسى دەبىت بۇلاى پەرورەدگار.. بۇيە

مینیش په یامینکم بۆ ناردو وتم: بینگومان خوای گه وره ته و بهت قبول دهکات و رینماییم کرد بۆ مه رجه کانی ته و به کردن. دواى دوو روژ په یوه ندى پیوه کردم وه و وتى: به ته واره تى ته و بهم کردو وه و گه راومه ته وه بۆ لای په روه دگارم، وه و ازم له هاوریه کهم هینا وه له مېرۆ به دوا وه نایبیم ، پاش دوو روژى تر په یوه ندى پیوه کردم وه و وتى: ده مه وى فیرى نوئىژ بېم ، پاش دوو روژى تر په یوه ندى پیوه کردم و وتى: شریته کانی قورئانم ده وى ، نیمه ش شریته کانی شیخی عه جمى و مشارى راشد و مه صحفه ی مه دینه و هه موو زنجیره ی شریته کانمان بۆ نارد... هه فته یه ک بى دهنگ بوو ، پاشان په یوه ندى کرده وه و وتى: و ازم له نازناوى شاژنى جوانانى شار هینا .. پاش چوار روژ هه والى دلخوشکهرى پیداین که بالای پو شیوه... به لأم هینشا چیرۆکه که کۆتایى نه هاتو وه، پاش دوو روژ له بالای پو شیوه که ی وتى: هه ستم به نازاریکی زۆر توند کرد بویه چووم بۆ لای پزیشک نه ویش دواى پشکنین و وتى: تووشى شیرپه نجه ی میشک بوویت و چه ند روژیکى که مت له به رده مدا ماوه. نه و کچه روژى هه ینى بریار بوو که بچینه هۆلى نه شته رگه ریه وه له ئوستورالیا بۆ نه نعامدانى نه شته رگه ریه کی به په له له میشکیدا که ریزه ی سه رکه و تنى (۲۰٪) تیپه رى نه ده کرد به پینى و ته ی پزیشکه کان.. پزیشکه کان وایان ده وت به لأم نه و له په یامه که دا و تى: زانایان ناتوان چاره سه رى نه خو شیوه کهم بکه ن وه و تى: من دلشادم به دیدهنى خوای گه وره ، من دلشادم من کاتیک ته و بهم کرد که نه مده زانى نه خو شم ، من نازانم نایا با و کم و دایکم به حالى من ده زانن یان نا، نه وان زۆر کهم په یوه ندىم پیوه ده که ن .. به لأم من ته نها سى هه فته یه ته و بهم کردو وه و بیست سال سه رپینچى خوام کردو وه .. دوعاى خیرم بۆ بکه ن که خوای گه وره له ریزى به هه شتیه کاندا دامنىت ، وه نه گه ر خوای گه وره ته مه نم بداتى خزمه ت به ئیسلام بکه م له رینى نه م سایته ی ئیوه وه.. نه مه ده روازه یه ک بوو بۆ من به ره و ئیسلام. پاک و بینگه ردی بۆ نه و زاته ی رینمایى به نده کانی دهکات و لییان خوش ده بیست تا بیانخاته ژیر ره حمه تى خو یه وه؟؟ ناله ی دهروونى تاوانباران خو شه و یستره له لای ئیمه له ته سببى حاتى مه رایى که ران.. (إنا لله و إنا إليه راجعون) (اللهم اجرنا فی مصیبتنا و اخلفنا خیراً منها) ساره له ته مه نى (۲۲) سالیدا وه فاتى کردو نه مرو له گورستانى موسلمانان له نیوزیله ندا نه سپه رده کرا و نوئىژى هه ینیان

لهسهر کرد.. پیش ئەنجامدانی نەشتەرگەرییەکه پەيامینکی کورتی بۆ نارەبووم که تیایدا وتبوی: من (٢٢) سألە دوور له خوا دەژیم، بەلام ماوهی سێ هەفتەیه گەراومەتەوه بۆلای خواو تەوبەم کردووه، وه دەتانگرم به شایەت که گەراومەتەوه بۆلای خواو وازم لهو هاورێیەم و له کارکردن له باردا هیناوه وه وازم له پینشبرکینی شاژنی جوانان هیناوه ، وه بالام پۆشیوه و پابه‌ندم به نوێژکردنەوه و شایەتی دەدم بۆتان که من هەموو ئەم کارانەم له پیناوی پەروردگارمدا کردووه.. وه من بیجگه له نیوهی موسلمان و بیجگه لهو پیگهیه کهس ناناسم وه داواتان لێدەکه‌م دوعای خیرم بۆبکه‌ن که پەروردگارم رحمت پینکات و لیم خوش بێت وه داوا له پەروردگارم ده‌که‌م رینمایی دایکم بکات وه ئەو هیچ دەربارهی من نازانیت. داواتان لێدەکه‌م چەندە دەتوانن کاری چاکه ئەنجام بدن له حج و عومره و به‌خشش و دوعا و بینین بۆ (ساره).

ئایا بینیتان رحمتی خوا چەندە بەرفراوان بوو ، وه ئەو له چاره‌نووسی نووسرا بوو که لهو کاتەدا بمریت ، بەلام چاره‌نووسی خۆی به رحمت و دینداریه‌وه تەواو کرد.. تهنه‌ها پیش سێ هەفتە تەوبە‌ی کرد و وازی له هەمووکاره خراپه‌کان و گونا‌هه‌کان هینا .. پەروردگار دەرهموی: (إن فی ذلک لذکرى لمن کان له قلب او القى السمع و هو شهید) .

۲۹- ﴿دووری له پهروهردگار﴾

هر له مندالیوه دهستم کرد بوو به نهجامدانی نهريت و خودی خراب که پر بوون له سر پیچی کردنی خوا... دهشمزانی که حهران و له پهزامهندی خوادا نین، بهلام نهوه وای لی نهدهکردم نهیانکه و بهردهوام نهبم لهسهریان، هرکاتیک سر پیچیهکم نهنجام ددا، ویزدانم لومهی دهکردم، بهلام ویزدانیشم سرکهوتوو نهبوو له دوورخستنهوم و واز هیانم لهو کارانه، نهوهی که جینگای پیکه نین بوو نهوه بوو که من له مامهلهکردنم لهگهلهسانی تردا زور به نهدهب بووم، همیشه سور بووم لهسر بهختهوهر کردن و پهزامهندی کهسانی تر، بهلام نهو سوربوونم له بهختهوهری و پهزامهندی پهروهردگارد نهبوو نهویش به شوینکهوتنی فرمانهکانی و دوور کهوتنهوه له قدهغه کراوهکانی. وهمن سرکهوتوو بووم لهخویندنم و پروانامه زانستیهکه مدا، همیشه له ریزی یهکهمهکاندا بووم... بهلام سور نهبووم له سرنهوهی که له ریزی یهکهمهکاندا بم له پرستنی پهروهردگارو سور بوون لهسر پهفتار کردن به پینی سوننهتی پیغهمبهر - درودی خوی لهسر بیت -... چنده شکست هاوهره مروفتیک له ژسانی دنیادا سرکهویت لهسر حسابی سرکهوتنیکی گرنگ که سرکهوتنی پوژی دواپیه و بردنهوهی بههشته... لا حول ولا قوه إلا بالله، کیشهی دووم پهپوهندی بهو واجباتانوره هبوو که خوی گوره فرمانی پیداوین یان نهو سوننهتانهی پیغهمبهر کهی - درودی خوی لهسر بیت - رینومایی کردوین، وهک نویژ کردن له مزگهوتداو، خویندنهوهی قورنان، هموو کاریکی تری پهپوهستدار به پرستشهوه، من نهجام نهدان و داوای پاداشتم له خوا دهکرد، بهلام تنها له بهرخوای پهروهردگار نهبوو، بههوی چندين مهبهستهوه بوو که له خوا دهپاریمهوه لیم خوش بیت، ههولمدهدا دایک وباوکم لهخوم رازیکهکم، یان بو هاوسی بوونم لهگهله ژینگهی دهوروبهرم، وهچندين مهبهستی لهو جوړه که دهتوانی مروفت دوربخاتوه له مهبهسته سرهکیهکه، که ترسانه له پهروهردگارو نارهنزیهکی راستهقینهیه بو پرستشی خواو بههوی هیچ مهبهستیکهوه نیه... سویند بهخوا نهمه خالیکی گرنگ بوو که همیشه له مپهر بوو له بهردهم بهختهوهریهکه مدا... وه لهوانهیه باشرین نمونه بو نهو بارو دوخهی من نویژ بیت، بهلی نویژ، لهگهله شارهزاییم بهرامبر واجب بوونی

و گرنگی و شوینه‌واری نوێژ له نیسلامدا، به‌لام ئەنجامدانی نوێژەکانم هەرگیز به شیوه‌یه‌کی پێویست نهبوه، نهبوونی مل که‌چی (خشوع) پابه‌ند نهبوون به کاته‌کانی نوێژەوه، سوڕ نهبووم له ئەنجامدانیان به‌کۆمەڵ له مزگه‌وتدا، هه‌ندی له پۆژه‌کان (به‌تایه‌تی کۆتایی هه‌فته‌کان) له به‌یانیوه ده‌خه‌وتم هه‌تا عیशा، کاتیکیش هه‌لده‌ستم له‌خه‌ به‌یه‌ک جار هه‌موو نوێژەکانم ده‌کرد!! لا حول ولا قوه‌ إلا بالله.. هه‌رمایه‌شتی په‌روه‌ردگار (فویل للمصلین الذین هم عن صلاتهم ساهون) هیچ کاریگه‌ریه‌کی نهبوو له‌سه‌رم، وه‌ فه‌مووده‌ی پیغه‌مبه‌ر - درودی خوای له‌سه‌ر بیته - (لوعلم الناس مافی صلاة العشاء والفجر لاتوهما ولو حبوا) واته (ئه‌گه‌ر خه‌لکی بیانزانیایه نوێژی عیشا و به‌یانی چه‌نده خێرو پاداشتی هه‌یه به‌سه‌که‌ خشینش بوایه ده‌هاتن بۆ ئەنجامدانی) ئەمه هیچ کاریگه‌ریه‌کی نهبوو له‌سه‌رم.. من ئەوانه‌م ده‌خوینده‌وه و گویم لێیان ده‌بوو به‌لام نه‌یاندە‌بزواند!! من له‌سه‌رگه‌ردانی و سه‌راسیمه‌بییدا ده‌ژیام، له‌ تیاچوون و نه‌زانیندا بووم، زۆر دووربووم له‌ په‌روه‌ردگاره‌وه نه‌مه‌ده‌توانی ده‌سته‌کانم به‌رز که‌مه‌وه بۆ دو‌عاکردن، شه‌رم له‌ هه‌موو گوناها‌نه‌م ده‌کرد که‌ پێیان هه‌ستا بووم... وه‌ هەرگیز به‌بیرمدا نه‌ده‌هات که‌ پۆژیک بیته‌ بتوانم وازیان لێ بینم... به‌ نا‌په‌هه‌تی ده‌متوانی نوێژیک ئەنجام بده‌م، چونکه‌ ده‌مزانی که‌ پاش ئەم نوێژه‌ راسته‌وخۆ تاوان ده‌که‌م!! یاالله، به‌خوا ئەمه‌یه‌ بێ ناگایی و تیکه‌ل کردن، وه‌ ئەوه‌ش شه‌یتانه‌ که‌ یه‌ک سه‌عات بێ ناگا نه‌ده‌بوو لێم، هه‌رکه‌ ده‌ستم به‌ تال ده‌بوو هه‌لده‌ستا به‌ هه‌موو شتی‌ک بۆ ئەوه‌ی بمبات به‌ره‌ و تاوانیک یان زیاتر که‌ من به‌ ته‌نها پێیان هه‌لده‌ستم.. لا حول ولا قوه‌ إلا بالله.. له‌گه‌ل به‌سه‌ر چوونی پۆژگاره‌دا و گه‌یشتم به‌ قوناغی هه‌رزه‌کاری و هه‌ره‌تی لاوتی، تاوان و گوناها‌نه‌کان گه‌شه‌یان سه‌ند، ده‌ستم کرد به‌ ته‌ماشاکردنی فیلمه‌ ناشه‌ریه‌کان.

وه‌ ئەوانه‌ی جه‌سته‌یان ماندوو ده‌کرد، وه‌ گویگرتن له‌ هه‌موو جو‌ره‌ گۆرانیه‌ک ئەوانه‌ی ده‌بووته‌ هۆی ماندوو کردنی سۆزو پۆج، هاو‌پێکانم کاریگه‌ریه‌کی زۆریان هه‌بوو له‌ بوار ره‌خساندنم بۆ ئەو گوناها‌نه‌، تکایه‌ زۆر زۆر ناگادارین له‌هاو‌پێی خراپ، سویند به‌خوا تووشی هه‌لئۆیستی و بووم چه‌زم نه‌کردوه‌ گوناھی تیندا بکه‌م، به‌لام خۆم بینیه‌ته‌وه له‌ گوناها‌نه‌که‌دام، ته‌نها له‌به‌ر ئەوه‌ی له‌گه‌لێاندا بووم!! په‌روه‌ردگار!

رینومایی لاوانی موسلمان بکه... شتیکی چاوه پروانکراو بوو که دست بکه به هولدان به سرنج پراکیشانی رهگزی دووم، به تایبتهی لهگهل هموو نهو شتانه دا که نه مرق دهیان بینین، پهنا به خوا له هلهوه شانندنه وهو تیکه لای و دور له بالاپوشی و پاکیزهی روح، نهوه بوو دستم کرد به گه پان به دوی بینینی کچان و نافرستان له تهله فریون و له سروشتدا وه له بازپرو شه قامه کاندا، له وانهیه نهوه پاشکاوانه نه بیت بو کومه لگا، به لام همروا بوو، هرکاتی نافرته تیکم ببینیايه جهستهی زیاتر به دهره وه بوايه، پهنا به خوا زیاتر له زه تم لی وهر دهگرت!!

نه گهر سه فرم بگردایه بو دهره وهی شانشینه که مان بو کار یان بو گشت له گهل هاوریکاندا نهوه نوقمی گونا ده بووم و ده چومه تیا ترؤخانه و مه لهاکانی شه وو نهو جزه شتانه... لا حول ولا قوه إلا بالله... پاشان ژنم هینا، هموو نومیدیکم نهوه بوو نهو کاره که میک ده مگه رینیتته وه بو لای خوا... به لام به داخه وه، هموو شته کان که پرویان ددا به ته و اه تهی پیچه وانهی نهوه بوو... وه حه زنا که م غه یبتهی بکه م و باسی نهو ژنه ته لاقدر اوه م بکه م که سی سال ژیانم له گهلیدا برده سهر (نیسته نه وهی له توانامدا هه بیت بوی دووعا کردنه بوی که خوی گه وره رینمایي بکات) به لام مه بهستی من له باسکردنی نه وه یه ده مه وی پرونی بکه مه وه که نه ویش به شتیکی ژیانمی به هدهر بردو نه متوانی پابه ندبم به فرمانه کانی نیسلامه وه، به تایبتهی بواری بالاپوشی و تیکه لای، پیکه وه (من و نهو) گه شت بووینه نهو په ری نزمایی له دور که وتنه وه مان له خوا، لا حول ولا قوه إلا بالله، نیمه کاتی سهر دانی هه ندیک خیزانمان ده کرد (خوی گه وره رینومایی نیمه و نیوهش بکات) به بی بالاپوشی و شهرم پیکه وه داده نیشترین، امان ده زانی خوشک و برای یه کتری و مه حره مین!!

کاتی سه فرمان ده کرد ده چووین بو مه لهاکان من و ژنه که م له بهر چاوی هموو خه لکیدا سه مامان ده کرد به بی نه وهی له خوا بترسین!!، به بی بالاپوشی و به بی شهرم کردن، به لکو ژنه که م پو شاکمی ته سک و کورتی له بهر ده کرد!!... نایا ده بی یه کیکی وه کو من هموو نهو تاوانه بکات؟! نهو پرسیاره به رده وام هه راسانی کرد بووم، هموو خو شیه کانی ژیانمی تال کرد بوو، وه لامه که شی نهوه بوو: نه وهی نهو کارانه دکات من نییه، به لکو که سینی تره له ناخی مندا، من له سهر نمونهی نهو

خراپه کاریانه گۆش نه کراوم .. و له سهر نمونه ی ئهم بهرهلای و سافیره ییه ... کاتی ئهو کارانه م ده کرد له ناخدا ههستم به شتیکی نامۆ ده کرد، ههستیکی کهس نازانی بۆچی وه چۆن واده کات، وامده زانی له خه ودام نهک له واقیعیکی قیزه ونی شه رما ویدا ... وه له وکاته دا ههچم له دهست نه دههات تهنها ئه وه نه بی خۆم وا نیشان ده دا که زۆر به خته وهرم له گه ل ژنه که مدا ... به لام کی زۆری لی ده کردم بۆ ئه وه؟ وه بۆچی نه مده توانی به سهر خۆمدا بێم و به ره و شتیوازیکی دروست؟ وه لامه که ی تهنها له دوو وشه دا خۆی هه شاردا بوو دوری له په ره و ردا گار به لی، ئه وه بوو ته وهره ی سه ره کی من که به ره و هه موو ئه و خراپه کاریانه ده یی ردم، وه ده توانین ئه مهش زیاد که ین بو ی که له راستیدا ئه و ئافره ته ی خه یزانی من بوو هه رگه یز هه زی له زه واج نه بوو!! به لکو هه ر له پۆزانی یه که ممانه وه به راشکاوانه ووتبووی دوا هه مین شت که بی ری لی بکاته وه زه واجه!! لا حول ولا قوه إلا بالله، پاشان هه له یه کی تر ئه وه بوو من تهنها به و تاوانانه وه نه وه ستا بووم که ده مکردن و راهات بووم له سه ری، به لکو ده مگه یزایه وه بۆ ژنه که شم، ئه ویش ئه و خاله ی قوزی بویه وه له موسا وه مه کردن له سه ری که منیش وازی لی بێنم که ئه ویش له سه ر چی راهاتووه هه ر بیکات، وه من ناتوانم زۆری لی بکه م که واز له هه موو شتی بێنی له کاتیکیدا من به رده وام هه موو شتی ده که م!!، خالی لا وازی منی بۆ ده رکه و تبوو، من نه مده توانی زۆر له خۆم بکه م و واز له و هه موو گونا هانه بێنم تا زۆریش له و بکه م که گونا هو تاوان نه کات، به لام ئه مانه پێگر نه بوو له به رده م نازاره ده روونیه کانمدا .. خه وو خۆراکیان لی تیک دابووم، کاتی ده مبینی چی بوو تابه ده یکرد وه سوکایه تی به هه موو که سنیکیش ده کرد که پالا پۆش و داوین پاک بوایه ... ژیا نمان به و شیویه سی سال درێژه ی کیشا، جاریک و دوو جار هه و لندا ته لاقی بده م، به لام ئه و له هه موو جاریکا په یمانی پیده دام ئه گه ر وا بکه م خۆی ده کوژی و تاوانه که شی له گه ردن من ده بیئت. ئه و ده یزانی کۆمه لگای ئیره چۆن مامه له گه ل ئافره تی ته لاقه را ودا ده کات، ئه و ناتوانی ئه و هه موو بارگرا نییه له نه ستۆ بگری، منیش وازم له بیرو که ی ته لاقدان ده هی نا به هی واشی و هه روها ترسان له نازاری وویژدان ئه گه ر ئه و شتیکی له خۆی بکات، ژیا نمان به و شیویه برده سه ر تا چه ندین شتی نوی پوویاندا، چه ندین شت که وای له و کرد خۆی هه ز بکات که ته لاقی

بدهم.. لهوه باشتو بوو كه بهردهوام گوزهران لهگهل مندا بهرته سهر، بويه نهوهی دركاندو پيی ووتم.. منيش خيرا بريارمدا، نهو كارهم كرد كه سي ساله من چاوه پروانی دهكهم ، و ته لاقمدا به لام به بي نهوهی ههست به نازاری وويردان بكهم..... ساتی ته لاقدان و پوزنه كانی دواي نهوه ههنگای يه كه می من بوو به رهو گوزران، وام ليها تبوو مونا جاتی خوّم دهكردو لهگهل خوّمدا ده دوام نهو هه موو گونا هانه چييه من كردومن؟ بوچی نه انجام ددان؟ هه موو جار يکيش وه لامه كه ی بریتی بوو له دوو وشه ی (دووری له پهروه رديگار) هاوپنیه كم (ناوی نابهم به لام ده ليم خواي گه وره پاداشتی خیری بداته وه).. جار نا جار يک له پيی به ريدي نه ليكتر ونیه وه هه نديك له فهرمووده كانی پينغه مبهه - درودی خواي گه وره ی له سهه ر بيت - بو دناردم، يان په ندو دوعای دياري كراو، وه منيش هه موو جار يک ده مخوينده وه وه هه ستم به شيريني ماناو و اتا كانی ده كرد، به لام له هه مان كاتدا هه ستم به دلتهنگی ده كرد چونكه نهو به لينانه ی كه تيايدا بوو تاراده يه كي زور به سهه ر مندا ده چه سپا..... وه كاتيك كه ژنه كه مم ته لاقدانو دواي مؤله تيكي هاوينه يی گه پامه وه بو ماله وه، كهل و په لی ماله كه میان دزیی بوو، به لام سهه ر له وه دا بوو نهو كهل و په لانه ی كه دزرا بوون، ته نها نه وانه بوون كه من له گونا هه كردندا به كارم ده هينا، به لي سويند به خوا، فيديو كاسيت و سي دی و ، ته سيجل بو گوينگرتن له گوزانی و كاميزای دي جيتالی تايهت به كو مپيوتهر، نه م چوار ناميره من هه موو كاته كانم پينان ده برده سهه ر له سهه ر پيچي كردنی پهروه رديگاردا به شيوه يه كه له شيوه كان، وه خوّم دانابوو له میانی مؤلهت وه رگرتنه كه مدا و كاتی ده گه ريمه وه بو ماله وه زياتر به کاریان ده هينم به تايهتی دواي حاله تی ته لاقدانه كه به ته نهام و بوارم زياتره، به لام كه گه پامه وه هيجيانم نه بينی ، هه موویان دزرا بوون، له سهه ر تادا زور تو ره و بيتا قهت بووم، سور بووم له سهه ر نهوهی سهه ر له نو ی بيان كر مه وه، به لام من لهو كاته دا بی پاره بووم، بويه بريارمدا دواي به خه م تا كه ميك پاره پاشه كه وت دهكهم، وه پرسيارم له خوّم ده كرد چون پوزانی داها تووم به بی نهو ناميرانه به سهه ر بهرم؟... مانگی يه كه م به سهه ر چوو، ههه ر پوزيك به سهه ر ده چوو زياتر هه ستم به وه ده كرد كه من ده توانم به بی نهو ناميرانه بزيم كه پيشتر وا گومانم ده بر كه به بی نه وانه ناتوانم بزيم، بويه بيروكه ی كرینی نهو ناميرانه ورده ورده به رهو داپوخان ده روست،

تهله فزیونه که بهس بوو بۆ من که بریک که نالی که می تیدا بوو که ولاتی خومان بۆی دابین کردبووین، وه من دواى سى مانگ پاش حالتهى ته لاقدانه که، له گهل نه بوونی نهو نامیرانهى که دزرا بوون، گونا هکردنه کانم گه شتیبوونه راده یه کی زۆر زۆر نزم، به لام به هیچ شیوه یه که هه و لم نه ده دا په رسته شه کان نه نجام بدهم، له گهل نه وه دا که له ناخدا ههستم کردبوو که زۆر گوپاوم و جیاوازیه کی زۆرم هه یه له گهل نه و کاته دا که ژنم هه بوو... لهو چهند مانگه دا روژیکیان به که ناله کانى ناو ته له فزیوندا ده گه پام، به ریکه وت خسته مه سه ر که نالی (اقرا) به رنامه یه کی په خش ده کرد به ناوی (ونلقى الاحبه) له پیشکه شه کردنى بانگخوای ئیسلامى ماموستا عه مر خالید، لهو به رنامه دا ماموستا عه مر خالید به سه رهاتى هاوه لانی ده گپرایه وه که چۆن پیویسته ئیمهش چاو له وان بکهین، وه نهو وانانه چین که پیویسته سویدیان لی ببینین له چیرۆکه کانیان و هه لویسته کانیان له گهل پیغه مبه ری خوادا - درودی خواى له سه ر بیته - شیوازه که ی کاریگه رو خوش بوو له گهل عه قل و هه سته ئاماده بوان و بینه راندا ده دوا، وه زۆر به راستگۆیان ه لومه ی ده کردن لهو حالته ی که تیایدا ده ژین له دوور که وتنه وه مان له ئیسلام و شویته که وتنى سووننه تی پیغه مبه ره رو ئیقتیدا کوردن به هاوه لانه وه... ته ماشام کرد حه ز ده که م به تاسه وه گوئ له زنجیره کانى نهو به رنامه یه بگرم، وه له ههفته یه که وه بۆ ههفته یه کی تر چاوه پروان بووم تا نهو زنجیره یه ببینم، زیاترو زیاتر گوئی بیستی ژیانى هاوه لانی پیغه مبه ره - درودی خواى له سه ر بیته - ده بووم بهو شیوازه کاریگه ره ی (عه مر خالید)...

.... په مه زان هات، مانگی خیرو به ره که ت هات، مانگی په رحمه ت و لیبوردن و پزگار بوون له ناگر، نهو دوا هه مین پروداو بوو که گپرایه وه بۆ لای په روه رداگر، وه نهو مروقه سه رکه شه ی له ناخی مندا ده ژیا مرد تا مروقیکی نوئ له دایک ببیته، چۆن نهو پرویدا؟ وه نهو چی بوو که توانی نهو بکوژیت؟... به لئ له میانى یه کی له زنجیره کانى به رنامه ی (ونلقى الاحبه) عه مر خالید باسى یه کی له هاوه لانی ده کرد، وه له میانى به سه رهاته که یدا هاوه له که له کاتى گوئ بیستنى بۆ نه م نایه ته (وان منکم إلا واردها) ده سته کرد به گریان، کاتى هوکاری گریان ه که یان لی پرسى، ووتى: خواى گه ره هه والی پیداوین (وه به هه موو به نده کانى) له پردی (السراط) وه تیده په پهن به ناگردا،

وه نهو هاوهله دننیا نهبوو که نایا دهتوانی پردی سیراط بریت!! یا الله... نهو هاوهله
 بههموو نهو په رستشانه یه وه بو په روه رده کار دهگریا له ترسی نهوهی که نه توانیت نهو
 سیراطه تیپه پرینیت، نیمه چهنده دورین له خواوه که چی بو تاکه ساتیکیش بیر له و
 سیراطه ناکه ینه وه، وهک نهوهی که نه یه ته ریگامان و له قیامه تدا دوچار ی نه بین!!
 لیبره دا ماموستا عمر ووتی: پیویسته هه موو مروئی پرسیار له خوئی بکات، و
 راستگو بیت له گهل خویدا، نه مهش پرسیاره که یه: نایا نهو کرده وانهی که نیستا من
 نه نجامی ددهم زامنن بو نهوهی که له قیامه تدا به ناسانی پردی سیرات تیپه پرینم؟!،
 نهو سیراطه ی باریکتره له موو وه تیژ تره له شمشیر، نهو سیراطه ی دوره دراوه به
 ناگری دوزهخ.. له وکاته دا، تنها له وکاته دا، ههستم به هه موو شتیگ کرد، نهو پرسارم
 له خوم کرد، بینیم زور به سانایی وه لاهه که ی بریتیه له: نه خیز، ناتوانم پردی سیرات
 بهم شیوه ژیانهی نیستام تیپه پرینم، له گهل نهو هه موو گونا و سه ریپانه ی که
 ده یانکه م، نهو کاته ههستم به راسته قینه یی دوریم له په روه رده کار ده کرد، بویه
 هه ستام وه، یان راستر بلین: ترسم لینیش، نابی کوتایی من بهو شیوه یه بیت، په نا
 به خوا ناگری دوزهخ: خوای گوره عه قلیکی پی به خشیوم بیر ی پیبکه مه وه، بوچی
 بهو شیوه یه به کاری نه هینم که یارمه تیده رم بیت بو تیپه راندنی سیرات؟! یان به لانی
 که مه وه بهو شیوه یه ی نهو پیم به خشیگت که بتوانم تیپه پرینم، بویه
 بریارمدا... خوشترین و به تامترین بریار له هه موو ژیانمدا، بریاری تهویه و گه رانه وه بو
 لای خوا... هه ستام نویژم کرد بو خوا، نیعلانی تهویه م کرد، وه په شیمان ی له سه ر
 کرده وه کانم نهو هه موو زیاده پوه یه ی که کرد بووم، سوور بووم له سه ر نهوه ی
 نه گه ریمه وه بو سه ر پیچیکردن چهنده هوگری بووم و سالانیکی دریز راهات بووم
 له سه ری، تنها له وکاته دا، نهو مروقه له ناخدا بوو مرد، وه مروقیکی نوی له دایک
 بوو، مروقیکی نوی که هه موو خه میکی نهوه بوو ملکه چی په روه رده کاری بیت
 وه سه ریچی نهکات، وه یه که م نامانج و گرنگترینان تیپه راندنی پردی سیرات و
 گه یشتن به روژی به ههشت بیت پشت به خوای گوره... شتیکی تره بوو که هانی
 ددهم و عه زیمه تی زیاتر ده کردم، نهویش چیروکی هاوه لیکی تر بوو له ماموستا عمر
 خالیده وه گویم لی بوو (خوای گوره پاداشتی خیری بداته وه بهو کاره ی که پیی

هه‌ئده‌ستیت بۆ به‌رژه‌وه‌ندی ئیسلام و موسلمانان) ئه‌یوش هاوه‌ل (ذو الجوشن الضبابی) بوو، پیغه‌مبهر درودی خوای له‌سه‌ر بیته پینی فه‌رموو: ئه‌ی (ذو الجوشن) ئایا ده‌ته‌وی بیته یه‌که‌مه‌کان (واته یه‌که‌مینی ئه‌وانه‌ی که موسلمان ده‌بن)؟ ئه‌مه له‌سه‌ره‌تای بانگه‌وازکردندا بوو بۆ ئیسلام، به‌لام ئه‌و رازی نه‌بوو، وه دوا‌ی سالانیکی درێژ، و کاتیک فه‌تخی مه‌که‌که کرا (ذو الجوشن) موسلمان بوو، په‌نجه‌ی خویی گه‌ست چونکه له‌ پیزی ئه‌و یه‌که‌مانه‌دا ئه‌ژمار نه‌کرا که موسلمان بوو بوون، له‌کاتیکدا فرسه‌ت ها‌ته به‌رده‌ستی، ئه‌م چیرۆکه ئه‌و وانیه‌مان پی دهادات که له‌ سه‌ر مؤف پنیوسته هه‌ول بدات له‌یه‌که‌مه‌کان بیته له‌گه‌رانه‌وه بۆ لای خوا، چونکه من رها‌ت‌بووم که له‌ یه‌که‌مه‌کان بم له‌ به‌ده‌ست‌خستنی زانستدا، ئیسته‌ش فرسه‌تی ئه‌وم بۆ ها‌ت‌وه که له‌ یه‌که‌مه‌کان بم له‌ گه‌رانه‌وه بۆ لای خوا له‌ ناو خیزانه‌که‌م و ناو ها‌وریکانمدا... وه سوپاس بۆ خوا له‌سه‌ر ئه‌م هه‌موو شتانه، وه ده‌پاریمه‌وه له‌ خوا رینومایی براو خوشکانم و لاوانی موسلمان بکات به‌ گه‌رانه‌وه و رینمونی... له‌و پۆژه‌وه، هه‌موو شتی گۆرا، به‌ ته‌واوی ژیانم گۆرا، وه بۆ یه‌که‌مین جار، هه‌ستم به‌ چیژ و شیرینی ژیانکرد، سویند به‌خوا شیرینی‌که که له‌ هه‌موو ژیانمدا هه‌ستم پی نه‌کردبوو... هه‌ستم به‌ پاکیه‌تی ده‌کرد، هه‌ستم به‌مانای خوشه‌ویستی خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی ده‌کرد، نه‌وه‌ش به‌ شوینکه‌وتنی ئه‌و شتانه‌ی فه‌رمانمان پی ده‌کریت و دوور که‌وتنه‌وه له‌و شتانه‌ی قه‌ده‌غه ده‌کریت لی‌مان.... هه‌ستم به‌سه‌راسیمیه‌یی و سه‌رسامی نه‌ ده‌کرد له‌ ژیاندا، به‌لکو ژیانم گۆردرا بوو بۆ دلنایی و جیگیری، به‌دریژی (٢٦) سالی ژیانم، چاوه‌کانم یه‌که فرمیسکی پیا‌دا نه‌ها‌ت‌بووه خوار له‌ ترسی په‌روه‌ردگار، وه من هه‌میشه له‌خۆم ده‌پرسی: مرۆقه‌کان چۆن به‌ تاسه‌وه ده‌گرین کاتیک گوئیان له‌ دوعا یان خویندنی قورئان ده‌بیته؟ بیهودانه هه‌ولم دها فرمیسک به‌ چاوانمدا بیته خوار له‌ هه‌ندی سادا تاوا هه‌ست بکه‌م منیش وه‌کو که‌سانی ترم، به‌لام هه‌ولنه‌کانم بی هوده بوون، که‌چی ئیستا، دوا‌ی ئه‌وه گه‌رامه‌وه بۆ لای په‌روه‌ردگارم، و هۆگر بووم پییه‌وه، و بزگارم بووه له‌ سه‌رپیچیکردن، چاوه‌کانم پۆژانه فرمیسکیان پیا‌دا دیته خواره‌وه کاتیک قورئان ده‌خوینم یان گوئی لی ده‌گرم یان گویم له‌ دوعایه‌که ده‌بیته به‌ ده‌نگیکی خوش، ده‌رکم به‌وه کرد که فرمیسک دیت به‌چاواندا به‌بی ئه‌وه‌ی مرۆقه هه‌ست بکات

يَا زَالٍ بَيْتٌ بِهَسْرِيدَا، وَهَلْأَهَى شِيرِينِي يَهْكَ دَلُوبٌ فَرْمَيْسَكْ لَهْ تَرَسِي خَوَا هَهْرَكِيْزْ بَهْ
 بوشه گوزارش ناکریت، هیشتا یه که مین ساتم له یاده که نهو حالته هات به سه رمدا،
 نه نویژی (التجهد) دا بووم له یه کی که له دهه مین پوژه کانی کو تایی رهمه زان، وه له کاتی
 سوعای (القنوت) دا که نیمامی مزگهوت به دهنگی کی خوش دهیخویند، پروام به خوم
 نه کرد، پروام نه کرد که من لهو ساتانه دا ده ژیم که پیشتر بی هوده خوازیاری بووم، تا
 نه گه رامه وه بولای پهروه ردگارم نه م ده توانی بگریم، لهو پوژه وه له کاتی زوریک له
 هه لویسته جوانه کانداز زربه ی پوژ فرمیسک به چاواندا دیت... نیسته ش، دوی
 به سه ر چونی نریکه ی مانگ و نیویک سه ر رهمه زانی خیرو به رکه تدا، زوریک له کارانی
 خیر فیر بووم، که خوازیارم هه موو که سی که بیانکات تا هه ست به له زته ی ژیان بکه ن
 وه نهو له زته و چیژهی که پیویسته مرؤه پاک بیته وه له گونا هو ملکه چی ته واری
 پهروه ردگار بیته ...

وه له پوانگهی نایه تی (واما بنعمة ربك فحدث) باس له نیعمه تانی پهروه ردگار ت بکه
 که می که ده رباره ی نهو کارو بارو په رستشانه ده دریم که فیریان بووم و راهاتووم
 له سه ری، ده خوازم له پهروه ردگار بیته هوی هاندان بو خوشک و برایانی خویننه ر
 تا وه کو تاقی بکه نه وه، به تایبه تی له گهل زانینی هه موو نهو گونا هانه دا که به رده وام
 بووم له سه ریان وه چون مرؤه ده توانیت سه رزه نشتی خوی بکات و نهو سه رپیچیانه ی
 کردوویه تی بیانگوریت بو په رستش و به ندایه تی بو پهروه ردگار نه گه ر به راستگو یانه
 پیدابگریت له سه ری... من نیستا نویژه کانه له کاتی خو یاندا له مزگه وتدا نه انجام
 ده دم، به تایبه تی نویژی به یانی له کاتی خویدا، نهو نویژه ی که وا گومان ده به م به
 درنژیایی (۲۶) سال له کاتی خویدا نه انجام نه دا وه ته نها چهند جاریک نه بیته که به
 په نجه کانی ده ست ده ژمی ردرین، له خوا ده خواز که لیم ببوریت، وه هه روه ها
 خویندنه وه ی قورشان به به رده و امی، نهو په رده و امی ته نها له رهمه زاندا نه بوایه
 نه مده کرده وه. نه مده زانی له کویدایه و چی تیدایه!! له مساله وه بو سالیکی تر کتیبی
 خوام نه ده کرده وه!! لا حول ولا قوه إلا بالله، وه هه روه ها کردنی سوننه ته کان به
 تایبه تی نویژه سوننه ته کان، نه مانه یان هه رگیز له ژیاندا نه مکر دوون، زیکری زوری
 خوی گه و ره و ته سبب حات و نیستی غفار، تا زمانم پارا و بیته به زیکری خوا وه، وه

بۆنەۋەى دلم رابىتت به زىكرى پەروەردگار، ئەو شىرتانەى كەگورانى بوون گۆرېمن بۇ
 وانەو بابەتى ئاينى و زانستى، وە ئەلە تەلەفزيۇنداۋ ئە لە سروسشتيشدا تەماشاي
 ئافرەتم نەدەکرد، وە چاوپۆشين به تامترىنى ئەو گۆزرايەلئايانە بوو كەپئى ھەلدەستام،
 وە چەندىن كارى ترو سوپاسىزكى بى پايانى خواى موتەعال دەكەم لەسەرى... بەو
 شىۋەيه خوشك و براى موسلمان دەبينىت مروۋ ئەگەر بەراشكاوانە خۆى بدوينىت و
 عەقلى بەرقەرار بىنىت و لۇمەى دەروون و شەھواتەكانى خۆى بكات، ئەو لەتوانايدا
 ھەيه واز لە ھەموو سەرپىچى و تاوانىك بىنىت، با ئەندازەى راھاتنەكەشى لەسەرى
 زۆر بىت و قەناعەتى و ابىت كە ناتوانى دەستبەردارى ئەو گوناھو تاوانانە بىت،
 سوئند بەو خوايەى پەرستراۋ نىە بىچگە لەو، شىرىنى تەوبەكردن و ملكەچى بۇ
 پەروەردگار ھىچ شىرىنىەكى ترى پى ناگات، ھەركەسى بەراستگۆزايانە بگەرپتەوہ
 بۇلاى خواۋ پەنا بۇ خوا بەرىت پەروەردگارىش يارمەتيدەرى دەبىت... ھىچ شتى
 بەرادەى ئەم فەرمودەيه راست نىە كە پەروەردگار لە فەرمودەيهكى قودسىدا
 دەفەرموى (من تقرب الى شبرا، تقربت إليه ذراعاً، ومن تقرب إلي ذراعاً، تقويت إليه
 باعاً، ومن اتاني مشياً، اتيته هرولة، ولا يزال العبد يتقرب إلي بالنوافل حتى احبه،
 فان احببته كنت بصرة الذي يبصر به، وسمعة الذي يسمع به... إلى آخر الحديث)
 واتە: { ئەوہى بستىك لىم نزيك بىتەوہ بالىك لى نزيك دەبمەوہ، وە ئەوہى بالىك لىم
 نزيك بىتەوہ گەزىك لىم نزيك دەبمەوہ، ئەوہى بە پىادەبىت بۇلام، من بە ھەرۋەلە
 دەچم بۇلاى، بەندەى من بە نويزە سوننەتەكانى بەردەوام نزيك دەبىتەوہ لە من تا
 خۆشم دەوئىت، كاتىكش خۆشم بوئىت من دەبمە ئەو بىنايىبەى كە پئى دەبىنىت، وە
 دەبمە ئەو بىستەنەى كە پئى دەبىستى... تاكۆتايى فەرمودەكە } . برايان و خوشكانم
 ئايا بىنىتان؟ ئايا بىنىتان چۆن خواى گەورە دلخۆش دەبىت بەگەرانەوہى بەندەكەى
 بۇلاى و يارمەتى زىاترى دەدات بۇ نيزك بونەوہ؟ ئىتەر تاكەى؟ تاكەى بلىن ناتوانىن
 واز لەسەرپىچىەكان بىنن؟ تاكەى بلىن ناتوانىن پابەند بىن بە پەرستشەكانەوہ؟
 تاكەى؟ ئايا چاۋەرۋان بىن تا مردن يەخەمان دەگرىت و ئىمەش ھەر لە بىناگايىدا بىن؟
 سوئند بەخوا مردن (سەكەرەت)ى لەگەلدایە، پەشىمانى لەكاتى مردندا دادى نىە، ئىتەر
 تاكەى؟ ھەمان پرسىيار لەخۆتان بگەن ئايا كەردەوہكانتان و ژىسانى ئىستانان

يارمەتتەن دەدات لە پردى (سیرات) تىپەرىن؟ ئىيۈە چىتان دەوى لەم ژيانەدا؟ ۋە بۆچى دروستكراون تىيادا؟ لەۋەلامدانەۋەدا پاستگۆين لەگەل خوتاندا... ئەمە بەسەرھاتى تەۋبە كىردن ۋە گەرەنەۋەى من بوو بۇ لاي خوا.. دەخۋازم ھەركەس كە دەيخوئىنئىتەۋە سوۋدى لى ۋەرىگىرت، ۋە ئەم چىرۆكە ۋە بەسەرھاتەم ھۆكارىك بىت بۇ گەرەنەۋەى زۆرىك لە خەلكى بۇ لاي خوا، كۆتايى قسەكانم دىنم بە ياد خستىنەۋەى ئەۋەى لەسەرھاتادا باس كىرد، داۋا لە ھەركەسىك دەكەم كە دەمناسن لەخوا بپارپىتەۋە كە لەۋ مرقۇئە خۇش بىت كە لە رەمەزاندا لەدايك بوو، ۋە دوعاى بۇ بكن كە جىگىرى بكات ۋ بەردەوامى بىبەخشىت بەۋ مرقۇئە تازەيەى لە رەمەزاندا لەدايك بوو...

۳۰ - ناپاکی

چیرۆکهکه لهوانهیه کهمیک سهیر بێت .. من تهمهنم (۲۳) ساله له قۇناغی چواری کۆلیزی بازرگانیدام، پینج ساله زمواجم کردووہ پیشتر زیانم بریتی بوو له کیویک له گونا، لهکاتیکیشدا که زهم ههبوو پهیومندیم لهگهه نافرمتانی تریشدا ههبوو ، لهگهه نهو نافرمتانهیشدا دهچووہ دهرهوه و له گوناهدا دهگهوزاین بهبی ههستکردن به تاوان و ترسان له خوا.. من بیرم چوو بوووہ یان له بیرم کردبوو که پهندیک ههیه دهئی: چی بچینی نهوه دمدوریتهوه.. من نهم پهندهم بیستووہ بهلام ههستم به بههاکهی نهکردووہ، رۆژیکیان بۆ زانکۆ دهچووہ ههستم به گۆرانی سیمای ژنهکهه کردبوو، گومانی بۆ دروست کردبووہ هاتمه دهرهوه لهمال بهلام پاش نیو سهعات گهراوهوه بۆ مال، بینیم ژنهکهه بهتهلهفون لهگهه لاییکدا باسی سۆزداری و خۆشهویستی دهکهن، ههمان نهو تهلهفونهی که من بههۆیهوه پهیومندیم دمکرد، بۆیه وهک سووننهتیکی خوایی چیم چاند دووریمهوه.. خهریک بوو بیکوزم بهلام خوای گهوره رحمی به من و نهو کرد، به توندی گریام، پاش ماومیهک چووہ بۆ مائی باوکی تا تهلاقی بدم.. بهلام لهوئ ههلوئیستی خیزانم به تهواومتی گۆرا بوو، خیزانم بیی وتم: لهمهودوا بهراستی له خوا دهرتسم و تهوبه دهکهه نهگهر تۆ لیم خۆش بییت و دوا فرسهتم بدمیتی.. پاک و بیگهردی بۆ نهو خواییه دۆخهکان دهگۆریت.. وهلاهی نیستا خیزانم به چهزو نارمزی خۆی (نیقاب)یش دمپۆشیت، هیج فهرزو سووننهتیکی فهرامۆش ناکات و شهونویژیش دهکات.. وه منیش ههروهها، وه نیستا خیزانهکهمان سوپاس بۆ خوا نموونهی دینداری و پابهندبوونه، وه ههردووکهمان پهیمانمان دا به خوای گهوره که ههرگیز نهگهرتینهوه بۆ سهرا تاوان و گونا.. سوپاس بۆ خوا.

له بیرتان نهچیت چی بچینیت نهوه دمدوریتهوه.

۳۱ - ﴿مردوو شۆر﴾

من كچېڭم له تمهنى (۸) سالىدام حمز دمكهم نهو بېسهرهاتەتان بۇ بگېرمهوه كه كارېگهريهكى گهورهى ههبوو لهسەر دلّم.. بېشېوميهك نويزمگانم به رېكوپيڭى نهدهگرد، بهلام كاتى نهو چيرۆكهم خویندموه ههموو نويزمگانم لهكاتى خویدا نهنجام دمداء.. رۆزىكيان مامۆستاكهمان له وانهى (نايين) دا، لاپهريههكى بچوكى بېسهدا دابهش كردين كه باسى بېسهرهاتى مردو شۆرىكى نافرمتى دهگرد. وتى: جارېكيان دهيانهويت تهرمى كچېڭك بشۆن تا كفن و نفنى بكن، پهيوهنديان گرد به مردوو شۆرىكى نافرمتهوه تا بيشوات، نافرمتكهش رمزامهندى نيشاندا چونكه نهوه كارى نهوه، كاتى دمرواته مالهكهوه ، پېيان دهلى كوا لاشهكه؟ نامازى دمرگاي ژوورمهكى بۇ دمكهن نهويش دهچېته ژوورموه، دواى نهوه كهسوكارى مردوومكه دمرگاي ژوورمهكه لهسەر مردوو شۆرمكه دادهخن، مردوو شۆرمكهش دمترسى و تهغه له دمرگاكه دمدا تا بوى بكنهوه بهلام كهس وهلامى ناداتهوه، وه ههستى كرد كه ناو و كفن له پال لاشهكهدا ناماده كراوه بوى...كاتى سهرى مردوومكه لادا تا لاشهكه بېينيت و دمست بكات به شۆردنى، لاشهيهكى رهش داگرساوى بينى ومكو خهلووز، سهرى سووپما لهو شېوميهو ههرگيز نهومنده نهترسابوو بويه دهستى كرد به خویندىنى (آيةالكرسى) و (المعوذتين). دهستى كرد به شۆردنى، بهلام شۆردنى نهو لاشهيه زۆر نارەحمەت بوو چونكه لهشى ومكو خۆله مېشى پزاوى لېهاتبوو ، همر شوپىڭى لهشى بگرتايه له دهستى بهردمبوويهوه، بويه به خېرايى كارمهكى خۇبى نهنجامدا تا بچېته دردوه و نيتر نهگهرېتهوه، كاتى ئى بوويهوه له دمرگايدا و پىي وتن: تهواو بووم.. نهوانيش دمرگايان بۇ كردهوه.. نافرمتكهكه به خېرايى له مالهكه جووه دمرومه بهرمو مالى خۇيان بهبى نهوهى هۆكارى نهوه له خاومن مردوومكه بېرسى.. دواى چهند رۆزى چوو بۇ لاي شېخېڭى گهوره، نهو بېسهرهاتى بۇ گېراپهوه كهچى بېسەر هاتووه.. نهويش پىي وت: برۇ بۇلاى خاومن مردوومكه و هۆكارى نهوميان ئى بېرسه نهويش رۆشت بۇ لايان و پىي وتن: دممهوى هۆكارى دمرگا داخستنهكهتان ئى بېرسم لهگهله نهو لاشهدا، وتيان، چونكه ههركاتى مردوو شۆرىكى نافرمتان دهينا تا بيشوات، كاتى حالهتهكهى دمبىنى رايدهگرد، نزيكهى ده مردوو شۆرى نافرمتان هينا تۆ دواهه مېنيان بوويت ترسايين تۆش رابكهيت، مردوو شۆرمكه وتى: باشه، حالى كچهكهتان بۇجى وابوو.. نهوانيش وتيان نويزى

نەدەکرد... ھىوادارم نەم بەسەرھاتە جىڭكاي سەرنىجتان بىت و كارىگەرى ھەبىت لەسەرتان
وہك چۇن كارىگەرى ھەبوو لەسەر من.. وہ پارىزگارى لە نوپۇزمكانتان بگەن چونكە
ئاپىنتانە، نەوہى نوپۇز نەنجام بدات دەستى بە ئاپىنەوہ گرتووہ.. نەگەر نەوہ ھالى
مردووہك بىت پىش نەسپەردەكردنى نەبى دواى نەسپەردەكردنى ھالى چۇن بىت؟ نوپۇز
بگە پىش نەوہى نوپۇز لەسەر بگرتىت.

۳۲- کتیبی خوا رزگارکردم

به داخوه من پیشتر جگه ره کیشینکی سرسهخت بووم. راست نیه نه گهر بلیم پوزانه
۲ بؤ ۴ پاکهت جگهره ده کیشا، به لام هیچ پوزی له دوپاکت که مترم نه ده کیشا..
له تهمنی ۱۴ سالیه وه خووم پیوه گرتبوو، به دریزایی (۲۴) سال به رده وام بووم له سر
نه و خووه پیسه، واته پیش دو سال بهر له نیستا.

ده توانم به دننیا ییه وه بلیم: پوزیک نه بووه له ژانمدا ده ستبررداری نه و -هاوری
خرابه- بووم. واته دوو که لی جگهره به دریزایی چاره که سه ده یه کی گرنکی ژانم!!
وه به بهر چرچی هه موو نه و که سانه م ده دایه وه که ده یانه ویست قسه یه کی خه یرم بؤ بکه
بؤ وازه یان له و نه ریته خراپه..

له کاتی له شساغی و نه خوشیدا ده ستبررداری نه ده بووم، وه له پوزانینکی
سه ماوسوله ی توندیشدا که به ناسانی نه مده توانی هه ناسه بدهم وازم ئی نه ده هینا،
به کورتی، به وه فابووم به رامبه به و هوری نه گریس و نه گبه ته.. پیش دو سال
له مه و پیش و له شه و یگدا، زور حزم له خویندنه وه ی قورنانی پیروز بوو، هه ستام خوم
پاک کرده وه قورنانیکی پیروزم هینا و له به رده می خومدا دامنا له سر میزیک له پال
پاکه تیگ جگهره دا به نومیدی خوناماده کردن بؤ خویندنه وه ی، جگهره یه کم داگیرساند
به نیازی نه وه ی دوی ته و او کردنی نه و تاکه جگهره یه دست بکه م به خویندنه وه ی
قورنانه که.. پاشان به هوی حه زی زورم له جگهره و به و نیازه ی دویسی بتوانم
ماوه یه کی زور قورنانه بخوینم جگهره یه کی تریشم داگیرساند.. پاشان ده رووم یان
شه ی تانی نه فرهت لیکراو خستیانه می شکمه وه که جگهره ی سی یه مییش داگیرسینم
به نیه تیکی پاکه وه نه وه ش به و نیازه ی زورترین ماوه بتوانم قورنانی تیدا بخوینم.
پاشان به هه مان نیهت و نیازی باشه جگهره ی چواره م و پینجه م و شه شه م و زیاترم
داگیرساند.

دوی نزیکه ی دوو سه عات، بینیم که بریکی زور جگهره م کیشا وه و یه ک پیتیش له
قورنانه نه خویندنه وه.. ته نها نه وه م له توانا دا بوو ته ماشای قورنانه که له لای راستی
می زه که وه و پاکه ته جگهره که له لای چه پیه وه بکه م.. تراروی نه و دنیا م هینا یه پیش
چاوی خوم.. لای راستیه وه ی قورنانی له سره و لای چه پیشی نه و پاکه ته جگهره ی

لەسەرە... بیرم کردەوه که من بەدریژایی ئەو دوو سەعاتە گرنکیم بەلای چەپی ئەو ترانزووێ داوه، بەخۆم ووت: سویند بەخوا دەچمە پیزی سەرگەردانەکانەوه ئەگەر لای راستی ترانزووێ که هەلنەبژێرم بەدریژایی ژیانم.. نا لەوساتەدا، نیتەر جگەرەم نەکیشتا، وە ئەگەر پەحمەت و فەزلی خوای گەرە نەبواوە و نەبێستایەتە دڵمەوه که ئەو بەراوردکاریە بکەم بەو شیوەیە، ئەو هیچ ساتیک بیرم لەوه نەدەکردەوه که واز لەو کارە گوناھە بێنم که ژبانی خۆم و خیزانەکەمی یەکالاً کردبوویەوه لەپرووی تەندروستی و دەروونی و مادییەوه..

وہ نیستا، دواي دووسال بەسەر ئەو پووداوەدا.. دڵنیاییم رۆژ بە رۆژ زیاد دەکات که ئەگەر قورئانی پیروژ نەبواوە هەرگیز رزگارم نەدەبوو لەو خووە پیسە.. داواکارم خوای گەرە لێم ببوریت.. ئەو نەریت و خووی که نیستە بەلامەوه بریتیه لە بەکەم تەماشاکردن و بەکەم سەیرکردنی هەموو ئەو ساتانەي که لەگەڵیدا بردوومەتە سەر.. زبانی گەیانەبوو بەتەندروستی خۆم و خوشەویستانم و ناستی ژیانم و توانام بۆ پەرسینی پەرەردگار، خوای گەرە لەمن و ئیوێش خوش بێت.. ئەو پەرەردگاری که لیبوردهو بەسۆزە.

من ئەم بەسەرھاتەتان بەئومیدی ئەوه بۆ دەگێرمەوه که ببیتە دەروازەي پزگاربوون بۆ کەسانی تر ئەویش بەپۆکردنە قورئانی پیروژ بۆ شیفای بەخشین پێی لەهەموو جۆرە ناتەواویەك.. و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على محمد سيد الاولين والآخرين وآله ومن والاه بأحسان إلى يوم الدين.

۳۳- ﴿بِئْسَ آگَا﴾

لهوانهیه چیرۆکه کهم ناسایی بیئت و پۆژانه دووباره ببیتهوه، بهلام پیم وایه لههه موو چیرۆکیک په ند وهرده گهریت، له بهر ئه وه ئه و رووداوه ی که روویداوه به سه رمدا بۆتان ده نووسم ..

من کچه گهنجیکی ته مهن (۲۰) سالم، له ناو خیزانیکی پابه ند به ئیسلامه وه گه وه بووم، له نامیزی باوک و دایکیکی نوێزگه ردا که به جوانترین شیوه هه لده ستان به نه جامدانی ئه رکه ئاینیه کانیا ن ..

سه یرنه بوو که له ته مهنیکی مندالیدا نوێز بکه م و پۆژوو بگرم، سوپاس بۆخوا هه ر له ته مهنی ده سالیه وه ده ستم کرد به نوێزکردن به هۆی هاندانی خیزانه که مه وه به لام له گه ل تیپه پاندنی پۆژان و سالاندا په رستش وه ک خوویه کی ئی هاتبوو له لام، هه ستم به ملکه چی نه ده کرد، نوێزه کانم به خیزایی ده کرد به بی نوێزی سوننه ت، به لام سوپاس بۆخوا سالان تیپه پهرین وازم له نوێزکردن نه هیئا .. هه ستم به ته نگه تاوی ده کرد له ژیا نندا و نه بوونی حه وانه وه ی ده روونی، حه زم نه ده کرد بچه ده ره وه بۆ شوینه گشتیه کان، کاتیکیش ده چوومه ده ره وه هه ستم به و ته نگه تاویه ده کرد که سه ردلی گرتبووم و نه شمده زانی چۆن ته فسیری بکه م! ئه م حاله ته م سال به سال له گه ل ته مهندا زیادی ده کرد، تا گه شتمه ته مهنی (۱۷) سالی، خوای گه وه حه جی کرد به نسیم، هه ستیکی ئه وه نده جوان بوو پنیشر هه ستم پی نه ده کرد، شایانی باسه که چه ندین جار بۆ (عه مره) به جیهینان رۆشتووم پنیش (حه ج) کردن، به لام دوای نه جامدانی (حه ج) هه ستیکم لا دروست بوو بوو به رامبه ر که مه ترخه میم له ناست په ره ردگاردا .. حه زم له نه جامدانی هیچ کاریک نه بوو، بیرم له بالاپۆشی ده کرده وه .. به لام شه یتان له من به هیتر بوو .. سالان تیپه پهرین و ئه و هه سترکرنه که می ده کرد و زیادیی ده کرد به پیی رووداوه کان، به و مانایه ی له په مه زاندا ده گه شته لوتکه و هه ره ها کاتیکیش که ده چووم بۆ عه مره کردن، خۆم له خۆم ده پرسیه وه له سه ر ئه و هه موو که مه ترخه میه .. به لام بی سود بوو .. تا خوای گه وه له په مه زانی رابردوودا بۆی په خساندم که به رنامه ی مامۆستا عه مر خالید ببینم، که کاریگه ریه کی راسته و خۆی هه بوو له سه رم بۆ لپرسینه وه ی ده روونم له سه ر ئه و هه مو که مه ترخه می و بی ناگاییه،

كاتى عمر خالد له زنجيره كياندا وتى: كچ سالانىكى زورى پى دهچىت تا بريار له سهر بالا پوشى ديدات، دامه پرمه ي گريان، وه للاهي راست دهكيت.. برياردانم له سهر شهوه (۱۲) سالى خاياند لهو پوزدهوي كه حهجم كرد،.. نيت لهو پوزدهوي پهيمانم دا به خوم كه ههنگاو ههلبينم و پوزي بالا پوشيم دياربكم.. بريارمدا دواي چوونم بؤ عهره بيت لهگه ل براكه مدا، شهوش لهكانووني دووهي شه مسالدا واته پيش كاتي حهج كردن..

خوای گهوره عهره ي كرد به نسيم و نيته ي بالا پوشيم هيناو له پهروردگار پارامه وه جيگرو چه سپاوم بكات له سهر شهو برياره ي كه داومه، خوای گهوره پشت و په نام بوو.. موجهه ده ي دهر وونم و شه يتانم كرد، كاتي به فزوكه ده گهراينه وه بؤ وولاتي خومان برياردانه كم گنپرايه وه بؤ براكه م، شهو يش له خوشياندا سهري ماچ كردم، وه وتى: له زه وه چاوه پرواني شهوت لي ده كم، وه سوپاس بؤخوا، ثايا هه والت داوه به داكم و باوكم؟ پيم ووت: نه خير، پيوستم به وه هيه خوم بريار له سهر شهوه بدهم.. وتى: واگومان ده بهم خوشترين مژده بيت بؤيان... به لي ههروابوو.. باوكم زوردنشادبوو بهو برياره تائه و راده ي باوكم قه سه يكي كرد كه هه رگيز له بيرم ناچيت وتى: ((به راستي شه مه جوانترين ديارى بوو كه له مالي خواوه - بيت الله - هيناته وه بؤمن)) له وكاته دا ههستم به وه ده كرد كه هه موو دنيا هي منه... من نابه وساته خوم دوزيه وه و هوكارى شه تهنگه تاويه ي خوم بؤ دهر كهوت كه زوربه ي ته مه ني هه رزه كارى داگير كرد بووم، شهوش بريتى بوو له بي ناگايى و دورى له خوای گهوره وه، ناتوانم وه سفى شه ههسته بكم دواي پوشيني حيجاب كه ده چورمه دهر وه... بؤ هه موو شوينيك ده چورم، كه يف خوشى و شادوماني داگيرت بووم... ورده ورده ههستم به تام و چيزى نزيك بوونه وه له خوا ده كرد، وه زياتر يش له وه هه ركه سينك دواي بالا پوشينم بيبينيمايه ده يوت (له روخسار تا نورو پوناكى ده بينم ده گه شيته وه) شهوش له رهحه تي خواوه بوو بؤ من و پارزى بووني ليم.. من هه ميشه له خوا ده پارامه وه كه شينوازم بهم بالا پوشيه شيرين بيت و هانده ربيت بؤ خه لكى كه شه ههنگاوه بنين كه بؤ من (۱۲) سالى پى چوو، خوشكاني به ريزم تكاتان لي ده كم بريارى بالا پوشين دوامه خن شه نارحه تيه ي كه تيايدا

دهبینن هیچ نیه تهنها وهسوهسهی شهیتان نه بیئت، نه گهر توانیتان نه وهسوهسهیه
تیبپه پینن نه وه هرگیز په شیمان نابنه وه وهست بهو جهوانه وهیه دهکن که ژاننتان
لئی بییهش بووه... له کوتاییدا ووته یه کم هیه: ئایا خوای گه وره شایستهی نه وه نیه
ره زامه ندی بکهیت به پارچه قوماشیک سهرتی پی داپوشی؟؟ داواتان ئی ده کم دووعا
بکن... بیگومان خوای گه وره ئیوهی له بیر نه کردوه وه پینوما ییتان دهکات بو
بالا پوشی... وه خواز یارم نه و پر یاره تان سیانزه سال نه خایه نیئت!!

۳۴ - ﴿قەدەرى خوا﴾

بە سەرھاتى مەن دىرئۆزۈم كۈتايىيەكەشى ناخۇشسە خەفەتبارە بە ھۆى ئەو نەھامەتپەرە كە توشمان ھات. ئىمە سى خوشك و برايك بووين، مەن و خوشكىم و براكەم نويزمان نەدەكرد، بەردەوام گويمان لە گۇرانى و كۆنسىرتەكان دەگرت و تەماشاي فىلمەكانمان دەكرد وە دەچوین بۇ بازارو زۆربەى رۆژمان لە دەروە دەبردە سەر... كاتىكىش دەگەراينەو بۇ مائەو تەماشاي كەئالە ئاسمانىەكانمان دەكرد، ئەگەر ھىچمان تىادا شك نەبردايە، ئەو تەماشاي ئىدىئومان دەكرد... ئەگەر ئەوئىش شتى تازەى تىدا نەبوايە، ئەو تەماشاي گۇفاران دەكرد، ئەوئى تىرىش خواردن و خواردنەو نوستەن بوو، وەكو دوورى خۇر ھەلات لە خۇر ئاواو دەور بووين لە ئايندارىەو، نەماندەزانى كەى نويز دەكردى و لە چ كاتىكدايە... ھەموو ئەمانە ھىچ حسابىكمان بۇ نەدەكرد... رابواردن و ھەوس بازى لە پىششىنەى كارەكانماندا بوو... لەھاوئىنىشدا گەشتى دوورمان ئەنجام دەدا تاوەكو ئەو چالاكىەمان بىننىنەو كەلەكاتى خويندندا لە دەستمان دابوو... باوكم لەكۆمپانیاو كۆكردنەوئى مال و سەفەركردن بە مەبەستى كار سەرقال بوو... ئەو و دايكم، زۆربەى كاتمان ئىمە دوور بووين لىيانەو... ئەوان لەغەمى خۇياندا بوون، ئىمەش ھەرۈھا ھىچ چاودىرىكمان بەسەرۈو نەبوو، كەس نەبوو بلى نويز بەكە يان يادى پەرۈردگارت بەكە... كى ئەوئەت پىت بلى؟ ئەو كارەكەرەى كە حالى لە ئىمە خراپتەر بوو... بەلام لەگەل ھەموو ئەمانەدا، لە مائەندا كەسك ھەبوو كە يادى خوا بكا تەرۈو بىپەرسىتت، ئەوئىش خوشكە گەرەكەم بوو... ھەموو ژيانى ھۆگر بوون بوو بە پەرۈردگارپەرە... بە تەواوئى پىچەوانەى ئىمە بوو، ھەمىشە خۇى لە جىگەى دايك دادەنا و بە ئىمەو براكەمانى دەوت. نويز بەكەن... بەلام ئىمە گويمان بۇ نەدەگرت و پىچمان لى دەداو پىمان دەوت: تۆ ھەقت بەكارى ئىمەرە نىە... تۆ بۇ خۇت لەگەل خۇاى خۇتا بە، بەلام لەگەل ئەو ھەموو خۇشپەى ژياندا ماتى و پەژارەى زال بوو بوو بەسەرماندا... نەماندەزانى بۇچى... بىناگا بووين لەو، لەو پەرۈردگار بووين ئەگەر كاتمان بە شەونخونى و ناھەنگەكانسەو بەرىنە سەر ئەو بەختيارو ئاسودە دەبىن... بەلام ئەو بۇچونەى ئىمە ھەلەيەكى زۆر گەرە بوو... ھەموو رۆژى ھەمان

شتمان دوباره دکردهوه... بیزار بو بووین له ژبانمان... بهلام هر بهردهوام بووین و
 زیاتر دور دهکوتینهوه له خوا... هرچهنده خوشکهکهمان بهیادی
 دهیناینهوه... بهراستی خوشکیکی نمونهیی بو... زور کات نویژی دهکردو بهپوژو
 دهبوو... وه خیری لهو بهشه پارهیه دهکرد که باوکم به هه موومانی ددها... نهو
 پوشاکانهی نیمه له دهرهوهی ولات بومان دهینا دهیدا به ههژاران و لیکهوماوان و
 باکی نهبوو... تهماعی بهو بهشه ههبوو که لای خوا پارینزاوه... پوژیکیان نیمه ویستمان
 بچین بومالی پورم و نهویش هات لهگهلماندا نیمه ههرسی خوشکه سواری ئوتومبیل
 بووین، براهشم شریتیکی گورانی خسته سهر... نیمهش لهگهلیدا گورانیمان
 دهوت... نهویش به براهمی دهوت... نهو شهیتانه خاموشکه، بیدهنگی که... بهلام
 براهم به گوئی نهکرد نیمهش به گویمان نهکرد... به توندی رهتی قسهکانیمان
 دایهوه و هیچ وهلامیکمان نه دایهوه... نهویش داوای له براهم کرد خیراییهکهی کهم
 بکاتهوه... بهلام نیمه رازی نهبووین به داواکاریهکهی... له پرتوشی پوداویکی
 ترسناک بووین... ئوتومبیلهکهمان چهند جاری تهقلهی دا دواي نهوهی که خومان
 کیشا به بهر بهستیکی ناسنیندا، ئوتومبیلهکه تیکشکا... دواي هولدانیکی زور
 نیمهیان لهناو ئوتومبیلهکهدا دهریناو زور به پهله گه یاندینیان نه خوشخانه، له
 راستیدا پوداوهکه زور ترسناک بوو، توشی شکان و تیکترانجان و پوشانی میشک
 بووین، بهلام کاتی پرسیارمانکرد دهریارهی خوشکهکهمان دواي نهوهی بههوش
 خوماندا هاتینهوه لهسهرهتادا پییان ورتین: نهو حالی باشه... بهلام له ژوری
 (بوژانهوه) بوو، چونکه حالهتهکهی سهخت بوو، دواي بیست و چوار کاتژمیر باوکم و
 دایکم هاتن بۆ لامان، دواي نهوهی لهسهره هاتبوننهوه، کاتی گهشتنه لامان
 پرسیاریان له پزیشکهکه کرد دهریارهی خوشکهکهم... نهویش ههوالی پیدان که
 خوشکهکهم گیانی سپاردوه... کاتی نهو ههوالهمان بیست نهمانتوانی دان به
 خوماندا بگرین... به کول دهستان کرد به گریان و هاوار بهسهریدا... ههستمانکرد که
 هه موومان هوکار بووین له مردنیدا... ماوهیهکی زور له نه خوشخانه ماینهوه... بههوی
 خهفتهباریم بۆی وازم له خواردن و خواردنهوه هینا بوو... له پوی دهرونیهوه
 نهخوش کهوتم... پزیشکهکان و باوکم و دایکم ههولیان ددها بۆ چارهسهری من... دواي

نارہ حقہ تہ کی زور من و خوشکہ کم و براکم داوای لیخوش بوونمان له خوا کرد
 له وهی که به سهر خوماندا هینا بوو... تهوبه یه کی راسته قینه مان کرد... خوای گه وره ش
 رینمایه کردین بو ریگای راست و پوشنایه که پیشتر وونمان کردبوو... نه م وانیه
 بو نیمه زور سهخت بوو چونکه خوشکہ کم مان بویه قوربانیه، که ته مهنی بیست و یه ک
 سالی تینه پهراندبوو، سوپاس بو خوا له پهمه زاندا هه موومان چوین بو
 (عه مره) باو کیشم حه جی کرد، نیستا نیمه زور به خته وهرین به بوونمان له گهل
 پهروردگاردا، ده ستمان کرد به کاری خه یرو چاکه و ناماده بوون له کوره
 زانسته کاند او بانگه از کردن له پیناوی خوادا... نه وانیه که دورن له خواوه به لکو
 خوای گه وره رینومایان بکات، وه ک چون رینومایه نیمه ی کرد بو پرستنی، به لام
 دایک و باو کم زور به ی کاتیان له گهل نیمه دا به سهر ده برد دوا ی نه وهی که زانیمان مال و
 سه روه ت و سامان هه موو شتی نیه له م ژیانده دا، به لکو پرستنی خوای گه وره
 به راسته قینه یی و پشت به ستن پینی هه موو شتی که چونکه ته نها نه پوزیدره و به
 توانایه به سهر هه موو شته کاند... ده خوازم له خوای مه زن و پهروردگار رینومایمان
 بکات بو پرستنی و نه جامدانی کرده وه کاندان به پینی به رنامه که ی و سوننه تی
 پیغه مبه ره که ی (ﷺ).

۳۵- ﴿نافره تیکی نه هریکی﴾

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته، واصلی علی نبی هذه الأمة علیه الصلاة والسلام. من نافره تیکی نه مریکیم و ناوم فالانتینایه، لهوی له دایک بووم و گهوره بووم، نهو نه مریکایه ی که جیگای هه موو ناینه کانه وولاتی منه، وه من موسلمان نه بووم و پوژیک له پوژانیش پابه ند نه بووم پییه وه چونکه باوکم و دایکم زور به توندی نه یاری نه م ناینه، وه سه رسام نین پیی و نیازیان نیه نهو ناینه ی خویمان بگوین، باوکم خاوه نی چهن دین کو مپانیای گه وره یه له وولاتی جیا جیا، دایکیشم هاوکاری باوکمی ده کرد له کاره کهیدا، راپوژ کاره نابوریه که ی به باوکمی ووتبوو که چهند به شیک له خو ره و لاتی ناوه راست بکاته وه چونکه ناوچه یه کی باشه ههروه ها ناینده یه کی باشیشی هه یه، داوی چهن دین هه ول و راپوژ کرن باوکم رازی بوو... باوکم زور سه رسام بوو به گه شته که ی.. منیشی له گه لندا بوو، نزیکه ی مانگ و نیویک ماینه وه... ناشنایه تیمان له گه ل هه ندی عه ره بدا پهیدا کرد... من سه رسام بوو بووم به راستگوئیان و باش مامه له کردنیان و ره وشت جوانیان، به هه مان زمانی من له گه لندا ده داوان به لام من بوو ریز دانان بوو نه وان به باوکم ووت: ده مه وی فیتری زمانه که ی خویمان بکن تا نزیک بیه وه له وه ی که ده یفن... وورده ورده فیتری زمانی عه ره بی بووم.. وه هه ستم کرد که زور له زمانه که ی من خوشتره، وه راستگوئیانه ها ورپییه تیم له گه لندا پهیدا کردن.. نیسته ش کاتی نه وه ها تووه که نهو وولاته جی به یلین که زور به جوانی میوانداریان کردین، یه کی له ها ورپی که چکان دیاریه کی پیشکش کردم، و داوی لی کردم که نه یکه مه وه تا نه م وولاته به جی نه هیتم، منیش ره زمانه ندیم نیشاندا... گه شتینه وه وولاته که ی خویمان وه نهو دیاریانه م نه کرده وه که کهسانی تر پییان به خشی بووم تا یادیان بکه مه وه، وه داوی دوو روژ چووم بوو لای چهند که سیکی عه ره ب بوو راهاتن له سه ر نه م زمانه نوییه و په یبردن به نه یینه کانی، بهو شیوه زور به خیرایی فیتری نهو زمانه نوی یه بووم و چومه په یمانگایه ک بوو فیتر بوونی خویندنه وه و نویسینی زمانی عه ره بی، وه هه ر که فیتری شتیک ده بووم داوی زیاترم ده کرد، له م ناوه دا هه مووی ته نها نهو دیاریه م ها ته وه یاد که نهو که چه پیشکش ی کرد بووم چومه وه بوو ماله وه ده گه رام به داویدا، بینیمه وه و کرده وه ته ماشا مکرد

كتيبيكە دەربارەى ژيانى پىغەمبەر ﷺ دەستىم كىرد بە خويىندىنەۋە... سويىند بە خوا
 دەستىم كىرد بە گىريان كاتىك كە ناسىم و ناشنا بووم بە جوان مامەلە كىردى لە گەل
 خەلكى ئىتىر... ئەو كەسە موسلمان بىت يان ناموسلمان نەبىت... ۋە زۆر سەرسام بووم
 بە خوشەۋىستىيەى بۇ خىزانى و چۇن خوشى دەۋىست و ژنى نەدەھىنا بەسەرىدا،
 ئەو كاتە نەبىت كە خەدىجە ۋە فاتى كىرد ۋە ھەر ھەسا سەرسام بووم بە خىزانىشى كە
 ھاۋدەم و يارمەتيدەرىكى باشى بوو... شان بەشانى ۋە سىتا بوو، تاۋە فاتى
 كىرد... بىروام بە ناسكى و سۆزدارىيە نەدە كىرد... ھەر كە پۇژ بوۋىيە ۋە چووم بۇ يەكى لە
 سەنتەرە ئىسلامىيەكان داۋاى شارەزايى زىاتىم كىرد دەربارەى ژياننامەى ئەو
 پىغەمبەرە... زۆر بە جوانى مامەلەيان لە گەلدا كىردم و پىشۋازيان لىكردم، داۋا چەند
 پۇژىكى كەم گە رامەۋە بۇسەنتەرە كە... پىرسىيارم لەو كەسانە كىرد كە لەۋى بوون: من
 چى بىكەم بۇ ئەۋەى موسلمان بىم؟ ۋوتىيان يەكەم جار پىۋىستە شاىە تومان بىنىت
 (ۋاتە بەدل بىروا بىنىت كە ھىچ خۋايەك نىيە بىجگە لە (الله) ۋە محمدىش پىغەمبەرى
 خۋايە) پاشان خۇت بشۋىت و خۇت پاك بىكەيتەۋە ۋە فىرى دەست نوۋىژ نوۋىژ كىردىت
 بىكەين... ھىچ كەمتەرخەم نە بووم بە رامبەر بەو شتانه... ئىسلامبوونى خۇم راگەياند و
 فىرى دەست نوۋىژ نوۋىژ كىردن بووم... بەھۋى خۇش وىستنى زۇرم بۇ ئەو پىغەمبەرە
 ﷺ ھەمان پۇژ دەستىم كىرد بە نوۋىژ كىردن، من لەو پەرى بەختە ۋە رىدا بووم كە پىشتىر
 ھەرگىز تامى ئەو بەختە ۋە رىيەم نە كىرد بوو، ۋە ھىچ ھەۋالىكىم بەداكىم و باۋىك
 نەگەياند، چۈنكە ئەۋە مافى خۇمە، بەلام لەو روانگەيەۋە كە من خۋازىارى ئەۋەم
 ئەۋانىش ئەو ساتە جوانانە بەسەر بەرن كە من تىيدا دەژىم... داۋا بىر كىردنەۋە يەكى
 درىژ خايەن ھەۋالم پىدان... زۆر بەتۈندى بەرپەرىچيان دامەۋە، ھەۋلىاندا پارىم بىكەن
 كە بگەرىمەۋە سەر ناينى باۋ باپىرانم... پىم ۋوتن فىرى ناينىك بىكەن كە ئەو ھەموو
 مانا ناسك و جوانانەى ھەلگرتبى، ۋوت وىژى زۇرم كىرد لە گەلىاندا... بەلام
 نەيانتۋانى ھەلمبگىرەنەۋە لەو شتەى كە خۇم بىروام پىنى ھەيە... لەكۇتايىدا سەركەۋىم
 بەسەرىانا ۋوتىيان: تۇ نازادىت و ئەۋە پەيوەندى بە خۇتەۋە ھەيە... بە خىرايى
 چووم بۇ بازار تا گەشتەكەى خۇم تەۋاۋ بىكەم كە دەستىم پىكرد بوون ئەۋىش
 بالا پۇشىن بوو... بالا پۇشى و زۆر دلشاد بووم پىنى، چۈنكە ھەستىم دەكرد كە من

مروفئىكى داوین پاك... ئەو يەكە چەندىن سالە من پىنويستىم پىيەتى و سوپاس بۇ
 خوا دۆزىمەو پىش ئەو يەكە بەسەر بچىت... بەلام لەو پەرى ماتەمى و پى ناخۇش
 بوندا كاتى ھەندى لە موسلمانان دەبىنم ئاينەكەيان رەت دەكەنەو شەرم دەكەن
 لىنى، نازانم بۇچى؟؟ لەكاتىكدا جولەكەو مەسىحىەكان شەرم لە ئاينەكەيان ئاكەن
 كاتىكىش دەزانن ھەلەيە، نىتر بۇچى تۇ شەرم دەكەيت لەكاتىكدا كە لەسەر ھەقىت،
 وە زۆرىك لە خەلكى پۇشاكى شەرى ناپۇشن چونكە شەرم دەكەن... باشە بۇچى؟؟
 بالاپۇشى و دىندارى كەسايەتى مروف بەرز دەكاتەو خەلكى بەرىز و شانازىەو
 تەماشات دەكەن كاتى دەتبىنى ئىرەيسى بە پۇشاكەكەت دەبات و دەخوازن كە
 ئەوانىش وەك تۇ وابن... من تكات لى دەكەم كە ئەو پۇشاكە بپۇشە چونكە پاراۋەترىن
 شتە... شوین خەلكى پۇژئاوا مەكەو، ئەوان دەيانەوى ژىانت داپوخاۋ بكەن و بە
 فىكرەى ژەراوى داتپروخىنن ئامانجى پۇژئاوا ئەمەيە، دەيانەوى ھەمىشە بەدوای
 مۇدىلا رابكەيت.. ھەموو ئەمانە جەنگن تاۋەكو دورت بخنەو لە ئاينە
 مەزەكەت... پىگەيان پى مەدە بەو جۇرە شتانە... بگەرىنەو بۇ ئاينەكەتان... سویند
 بە خوا ئىو بەمىزترن... كە ئىو لەگەل خوای گەورەدان ھەزارو بەك حسابتان بۇ
 دەكات.. ئەمەيە ئەوان دەترسىنى... ھەلمەخەلەتەن .. ئەوشارستانىەتە درۆينەيو
 پىرەتى لەكارى ھەرام و پىس... دەبى ئەو بزانن كە ئەو كۆمەلگايە دوچارى
 داپوخان و نەرىتى شازو نەخۇشى دەروونى بوو، چونكە گەشتوون بە ھەموو شتىك
 تەنھا گىرگىترىن شت نەبىت كە ئەویش پۇخىكى ئارام و دۇنيايە لە بەرنەو دەبىنىت
 پىرە لەكارى تاوانكارى و خۇكوشتن... ئەمە پەيامىكە و ئاراستەى ھەموو موسلمانىكى
 دەكەم كە خەمخۇرى ئاينەكەيەتى... تا بگەرىتەو بۇلاى خواۋ پابەند بىت بە
 فەرمانەكانى و دووركەوتەو لە خراپەكارى.. تاۋەكو خوای لى رازى بىت و
 بەختەوەر بىت... دەخوازن لە خوا كە چەسپاۋتان بكات لەسەر ئاينە گەشاۋە
 مەزەكەتان كە ھىچ ناتەواوى و عەبىكى تىدا نىە چونكە پىرەتى لە پەحمەت و
 دادپەروردى كە ئاينەكانى تر بىبەشن لەمە، وەمن داۋاتان لى دەكەم براۋ خوشكانم
 كە بگەرىنەو بۇلاى ئاينەكەتان و بىگومان ئەو كاتەش ھەست بە بەختەوەرى و سەر
 فرازى دەكەن...

بەو بۆنەيەوه ناويكى جوانم بۇ خۆم ھەلبەرزارد شەريش (خديجه)بوو ناوى خيزانى
پينغەمبەر ﷺ داوا كارم لە خواى گەوره ليم و ھربگريت وە شايانى ئەو ناوھ بىم و شوين
پيى ئەو خاتونە ھەلبەگرم ... وە داواكارم لە خواى گەوره پەزنامەندىيت ليم و لەمن و
لەھەموو بزىو خوشكە موسلمانەكان.... تەنھا ئەو نزيك و ھەلامدەرەوھيە... لەكۆتاييدا
خوفا ھافيزىتان لى دەكەم... والسلا م عليكم ورحمة الله وبركاته.. خواى گەوره
پاداشتى خيزتان بداتەوھ بۇ ئەو سايتە كە پيش ماوھيەك ئاشنا بووم پيى لە
خوشكيكى موسلمانەوھ و ليزەوھ لە نيشتمانەكەم.. دەخوالم لەخواى گەوره كۆمەكتان
بيت بۇ ئەھجاسدانى كرموھى چاك و تيكوشان لە پيناوى خوادا... داواى لىبوردين
دەكەم... كاتى نۆرم گرتن.... تەنھا لەبەر خوش ويستنمە بۆتان لە پيناوى خواى
گەورەدا..

۳۶- ﴿گۆرانکاری﴾

لهوانهیه ناونیشانهکه ناماژه بیئت بو شیوازی ژیانی من، من بهبی ئامانج و بهبی دل ژیانم دهبرده سهر که بهدهربوو له ههموو مانایهک، یان ههموو پوآلهتیکی ئیسلامی، من ههولم دها پروا به خۆم بکهه که ژیانی من سوودی ههیه، بهلام دیار بوو درۆیهکی شاخدارم دهکرد، بهشیوهیهک وام لیها تبوو درۆم دروست دهکردو خۆیشم وا دهبینیهوه که پروام پینی ههیه... ئای چهنده بی عهقل و لهخو بایی بووم، من بههینز بووم بهلام لاوازی زال بوو بهسهرمدا... ههموو شتی زال بوو بوو بهسهرمدا، من لهو جوړه کهسانه بووم، بهلام لهگهله ههموو نهوانه شدا یهک راستهقینه ههبوو له ژیانمدا، زۆر جار دهستم دهکرد به گریان، دهمزانی که تاوانبارم، بهلام تهوبهه نهدهکردو ههرگیز پابهه نهدهبوو به تهوبهکهوه... نهوانه ی هاوپیتم بوون... دهترسام لهدهستیان بدهم بۆیه خوای گهورهه له دهستدا... ئای چون ههلبژاردنیکه، هاوپیگانم ههلهبژارد و پشتم دهکرده خوای میهره بان که پهروهر دگارمه... ههرچهنده من لهمالیکدا پهرورده بوو بووم که زۆر دیندار بوون بهههموو مانایهک، ههر له بالا پۆشیهوه به نیسههت خوشکهکانمهوه... ههتا له بۆنه ئیسلامیهکاندا شهویان زیندوو دهکردهوه، بهلام من سهرسهخت بووم، ههولیان دها ریکم بکهنهوه، کهچی سهر سههخت بووم لهگهلیان... چونکه شیوازهکهیان به شیوهیهکی زۆرکاری بوو... زۆرکاریش تاکه شتی بوو که نهیدهتوانی زال بیئت بهسهرمدا... بهلام تهوبه کردنی من چون چۆنی بوو... فهرموون ئیوهو سهر گوزشته سهیرهکهی من... پیتم ووتن که خیزانهکهمان دیندار بوون... خوشکینکم ههبوو پیشهکهی پزیشک بوو شوی به نهاندازیاریکی ئایندار کردبوو وهکو خویمان، خیزانهکهی نهویش، برایهکی گهورهیان ههبوو که پزیشکی ههناو بوو... تهمنی (۳۶) سال بوو، پوخساری ههر له فریشتهی دهکرد، پوخساریکی سپی دریز ناوچاویکی پان وهکو فریشته، خهندهیهکی ناسک که له پوخساری دانهدهپرا... ههنگاوی جیگیرو کردهوهی چاک، ماوهی دوانزه سال بوو نهیهیتشبوو یهک نویژی بهیانی بفهوتیت لهمزگهوتا... کهسینک نهما بوو له بیوهژن و ههتیوو ههژارو کهم دهست و سوالکهره گهورهو بچوک که ئەم نهناسن... ههتا پۆژیکیان من لهزیندهخهوا بووم لهسهر نوینهکهه لهکاتی عهسردا لهمانگی ئابی (۲۰۰۱) گویم له

كەسنىكەۋە بوو كە ھاۋارىيەكت دىكتور فلانى كوپى فلان كۆچى دوايسى كىرد... بە خۇم
 ووت: كەۋاتە درۆيە... ئەمە خەۋە... بەلكو كايوسەو ھىچ مانايەكى نىيە، دواى كەمىك
 ھەستامەۋە لەژورەكەداۋ زۆر لەۋە دۇنيا بووم كە ئەۋەى بىستەم خەون بوو... پاش
 چەند ساتىكى كەم تەقە لە دەرگا درا ھەستەم بە دلە پراوكى كىرد... براكەم خۇى كىرد
 بەژورداۋ ماتەمىنى پوخسارى داگىر كىردبوو... لەۋكاتەدا ھەستەم كىرد كە ئەۋەى
 بىستەم خەون نەبوو... نەمتوانى لە جىنگاي خۇم ھەستەمەۋە يان بىزۆيم، لىم پرسى
 چۇن ئەۋە پرويدا... ووتى: ئەۋ گەشتىكى كىرد بۇ قاھىرە ترسى ھەبوو كە بە
 ئۆتۆمبىلەكەى خۇى بىروات چۇنكە تازە فىرى شۇفىرى بوو بوو، دەترسا توشى
 كارەساتىك بىتت... مايكرو پاسەكە خۇى كىشا بوو بە ئۆتۆمبىلىكى گواستەنەۋەدا كە
 بى موبالات لە قەراغى پىگاكەدا ۋەستا بوو... لە (بىنھا) ئەۋو چوار كەسى تر لەۋ
 پروداۋەدا ۋەفاتىان كىرد... جەنازەكەى پىكخرا بوو لەسەر نەرىتى ئىسلامى... ھەموو
 كەس دلگران بوو بۇى و دوغاي خىريان بۇ دەكرد، ئىمە لە پۇشتماندان بۇ گۇرستان
 ناگامان لەۋە بوو كە بەگريانەۋە جەنازەكە بەرپىدەكرا... لەسەر گۇرەكەى ۋەستام و
 تەماشام دەكردو دەم ووت: خوايە گيان ئايا مرد؟ ناگەرىتەۋە ۋە خەندەمان ئاراستە
 ناكات؟ دەستەم كىرد بە گريان... زىاترىش لەۋە تا ئەۋكاتەى كە مرد قورئانى
 دەخويند... عادەتى ۋابوۋ ئەگەر سواری مايكرو پاس بىۋايە ۋاى لە شۇفىرەكە ئەكرد
 شىرتى قورئان بخاتەسەر لە جىاتى شىرتى گۇرانى (سۇپەر جىت) يان شتە بى
 بەھاكان... لەسەر زارى يەكى لە پزگار بوانى ئەۋ پروداۋە كە ئافرەت بوو.
 ووتى: لاۋىكى ناكار جوان كە قزى لەھەردوۋ لاۋە مووى سىپى تىكەۋتېوۋ كە زىاتر
 پىزو ۋىقارى پىدەبەخشى بەخەندەۋە چاۋى خۇى لەگوناۋ دەپوشى... كە سوار بوۋىن
 شۇفىرەكە شىرتىكى گۇرانى خستە سەر، ئەم لاۋە نورانىەش پىى ووت: چۇنە
 شىرتى قورئان بخەينە سەر... شۇفىرەكە پىى ووت: شىرتى قورئانم پى نىيە... ئەۋىش
 ووتى: كەۋاتە خۇم كەمىك قورئان دەخوينم... ئافرەتەكە ووتى: دەنگى زۆر خۇش
 بوو... بەردەۋام بوو لە سەر قورئان خويندن تا كاتى پىكدادانەكە، لە دوايىدا بۇم
 ئاشكرا بوو كە ۋەفاتى كىردوۋە... دەستەم كىرد بەگريان و دوغاي خىرم بۇ

کرد... بپارمدا له گهل ټو هه مو ټازارو برينداريه مدا بچم بولای كه سوکاريان و
سه رخوشيان لى بکهم و ټو هه والهيان پى بدهم..

سهرى من هات تاله خوځم بپرسم چى بخوښم له قورټان ټه گهر ټه جهلم هات، به چى
بدويم له گهل په روه دگارم؟ ټو پياوه کاتى کچه کهى که ته مهنى (۱۲) سالان بوو لى
ده پرسى: باوکه گيان، داواکاري له خواى گوره چيت پى بدات؟ له وه لامدا ده يوت:
به ته مهنى که موه بمرم، کچه که يشى ده پپرسى: بو چى باوکه؟ ده يوت: تا وه کو
گوناهه کانم کهم و بچوک بن!!

ژيانى له بانگه وازدا برده سهر، کاتى کيش مرد بانگه وازى ده کرد بولای خوا به
ټاموژگاريى جوان. ده يويست بپروات بو (په يمانگاي ناصر بول) تا له نزيکه وه
چاوديرى حاله ته کان بکات به خوځپايى و ته نها له پيناوې خوا دا. ټو مردو پينومايى
منيشى کرد... نويز ټه بوو دوعاى خيرى بو ټه کهم بو خوې و کهس و کارى... تا وه کو
خه يرو پاداشتى بو بنوسريت له کرده وه کانم که ټو هوکاربوو له نويز کردنى من له
مزگه و تا... خه تمى قورټان ده کهم و ژياننامه ي پينغه مېر ﷺ ده خوښمه وه ټه وه
ده خوښمه وه جى به جى ده کهم، هله ده ستم بو شو نويزو سيله ي رحه م به جى دى نم،
له گهل خواناساندا داده نيشم و بانگه واز ده کهم بولای خوا و ناواته خوازم شه هيد بچم
له پيناوې خوا دا... ته ماشاى سهره تاي به سهره اته کهى من بکن... من پيشتر له بوکه
شوشه وه نزيک بووم، به لام نيسته له خوا وه نزيکم... نيستا خاوه نى که سايه تى خوځم و
پابه ندم و هه مو روژنيک به هيتر ده بيم، وه فيرى ټه وه بووم ټه گهر ټيماندار کاره
چا که کانى له زياد بوندا نه بيت، بيگومان به ره و که مى دپروات.

خوازيارم له خواى گوره که تواني بيتم مه به ستى دلى خوځم گه يانديت پيتان، و ټه مه
بانگه وازنيک بيت بولای خوا... شايانى باسه په روه دگار بينومي د ناييت له بنده کهى
يان له ته وه بنده کهى تا به بنده کهى خوې بينومي د ناييت... ده ي بينومي د مېن و
مه نين بينومي دى جيگى خوې له دلتان بکاته وه.

نويز کردن په يوه نديه له نيوان بنده وه په روه دگاريدا... ده ي هرگيز په يوه نديت به
په روه دگارته وه مه چرڼه... نيستغارو ته وه ي زور ټه نجام بدن... چونکه پينغه مېر
ﷺ له روژنيکا زياتر له سه د جار داواى ليخوش بوونى له خواى گوره ده کرد... وه

بزانن كه پەرورەدگار هیچ گۆرانکاریەك بەسەر هیچ كۆمەلگایەكدا ناهێنیت ئەگەر ئەو كۆمەلگایە خۆیان گۆرانکاری نەهێنن بەسەر خۆیاندا... وە بزانن هۆگر بوون بە دنیاووە و ترسان لە مردن گەورەترین دەردو نەخۆشیە كە تووشی دڵ دەبێت... وە برا موحامەدەكانتان لە بیرمەكەن لە هەموو شوێنێك و لە فەلەستین و... من دوای خێرو سەرکەوتنیان بۆ دەكەم چونكە خوای گەورە پەیمانی داوە كە زۆلم لێكراوان سەر دەخات و دەفەرموی (وعزتی و جلالی لأنصرتك ولو بعد حین) سویند بە عیزەت و جلالی من سەرت دەخەم با پاش ماوێهەکی تریش بێت... وە بەرھەمەگانی جولەكەو ئەمریکا مەكەن، و مەپرسن بۆچی نەیکرین؟ بەلكو پیرسن بۆچی بیکرین؟ خوای گەورە پاداشتان بداتەووەو پێنموونی من و ئێوێش بکات.

۳۷- ﴿مَالِ نَآوَايِ﴾

من موسلمانىكى سادە بووم چاكەو خراپەم ھەبوو، ماوھىكە نويزم دەكردو ماوھىكەش نەمدەكرد، لەگەل ئەوھشدا سور بووم لەسەر ئەوھى مندالەكانم راپېن لەسەر نويزم كردن... لەوانىيە بەھۆى ئەوھو بوو بىت من بەمندانى رانەھىنرابم لەسەر نويزم كردن، لەگەل ئەوھدا شتى زۆم دەربارەى ئەم نايە خویندبوويەمە لە ھەموو بوارەكانىدا.. بەلام شەيتان وازى نەدەھىنام... ژيانم بەم شىوھە بەردەوام بوو تا بەھۆى پووداويكەوہ ژيانم بە تەواوى گۆرانی بەسەردا ھات... مانگى رەمەزان نزيك بوويەم، سور بووم لەسەر ئەوھى بە بەردەوامى نويزمەكانم بگەم بۆيە بۆ ماوھى دوو ھەفتە بەبەردەوامى نويزمەكانم نەنجام دەدا.. پاشان خواى گەرە راسپاردەكەى خۆيى بەردەوہ و باوكم وەفاتی كرد... ئەو پووداوہ ژيانمى بەتەواوى ھەژاند لەگەل ئەوھدا كە باوكم (۷۷) سائى تىپەراند بوو بەرھەمەت بىت نەخۆش بوو، بەلام پووداوى مردنەكەى ناخى ھەژاندو شتىكى چاوەرەوان نەكراو بوو تا ئىستەش سەختى ئەو پووداوم پىوہ ديارە... لەگەل ئەوھدا كە باوكم رەھمەتى خواى لىبىت سوپاس بۆ خوا جەجى كردوہو بەردەوام بوو لەسەر نويزمەكانى و سوننەت و خویندنى قورئان... نازانم بۆجى دواى ئەو گۆرانم بەسەردا ھات؟ ئايا لەبەر ئەوھى كە نەگات بە دیدارى خواى گەرەو كچىكى ھەبىت نويزمەكات يان لەترسى ئەوھى كەمنىش دەگەم پىيى... لەگەل ئەوھدا من لەسەرھتاي وەفاتكردنەكەيدا ئاواتە خواز بووم لەگەل ئەوھدا بەردەمايە.

لەوانىيە ھۆكارەكە ئەوھى كە تابتوانم دوعاى خىرى بۆ بگەم و قورئانى بۆ بخوینم و خەيرو پاداشتەكەى ھەدبە بگەم بۆيى.. ناتوانم ھۆكارەكە ديارى بگەم... بەلام سوپاس بۆخوا بۆ ئەم حالەتەى ئىستام.. سوپاس بۆ خوا فەرزەكان لەكاتى خۆيدا نەنجام دەدەم وە ھەرەھا سوننەتەكان و شەو نويزم تەسبيحات... خوايە گيان كردهوہ چاكەكانمان لى وەرېگرىت و چەسپارمان بگەيت لەسەرى.. وەك چۆن مامۇستا عەمر خالىد يارمەتيدەرم بوو بۆ نارامگرتن لەسەر وەفاتی باوكم لەيەكەكە لە زنجىرەكانى شەوانى رەمەزاندا باسى وەفاتی مندالەكانى پىغەمبەر ﷺ كىرد... كورەكانى... ھەرچەندە پىغەمبەر ﷺ زۆرى خۆش دەويستن... ھەستەم دەكرد مامۇستا عەمر خالىد قسە لەسەر كارەساتەكەى من دەكات... وە ئەمە قەزاقەدەرى خوايەو

پیوسته به سنگی کی فراوانه وه رازایی بین پیئی و زود زود ماتهم نهیین له سه ری ..
خوای گه وه پاداشتی بداته وه .

۳۸- ﴿تۆۋى خىر﴾

له سەفەرىكى دور دەگەرامەۋە... قەدەرى خواۋ وابوۋ لەناۋ فرۆكەكەدا كۆمەلى
 گەنجى ھەرزە دورەيان دابووم دەنگە دەنگ و ھەراۋ پىكەننىيان لى بەرز دەبوۋىەۋە،
 ئەۋ ناۋەيان پىر كىرەبوۋ لە دوكلەلى جگەرەكانيان، حىكمەتى خوايش وابوۋ فرۆكەكە
 پىر بوۋ بوۋ لە نەفەرۋ نەمدەتۋانى شوۋنەكەى خۆم بگۆرۋم... ھەلمدا خۆم دەرباز بگەم
 لەوقەيرانە بۆيە پەنام بىردە بەرئەۋەى كە بىخەۋم، بەلام... ھاۋار بە حالىم... خەۋى
 چى... كاتى نىتر زۆر بىتاقەت بووم لەۋ ھەراۋ ھورىايە... قورئانەكەم كىردەۋە بە
 دەنگىكى ھىۋاش دەستم كىرد بە قورئان خوۋنەن... چەند ساتىكى نەبىرد زۆرىك لە
 لاۋەكان ھىۋر بوۋنەۋەۋ ھەندىكىان پۇرئامەيان دەگرت بەدەستەۋەۋ دەياخوۋنەدەۋە،
 ۋە ھەندىكىشان خەۋ دەبىردنەۋە... لە پىر يەككىيان كەلە تەنىشتەۋە
 بوۋ... بەدەنگىكى بەرز ۋوتى... بەسە، بەسە!! ۋا گومانم بىرد كە بەھۋى دەنگى مەۋە
 بىزار بوۋە، بۆيە داۋاى لىبوردنم لىكرد، پاشان دەستم كىردەۋە بە خوۋنەدەۋەى قورئان
 بە دەنگىكى زۆر ھىۋاش كە تەنھا خۆم دەمبىست، بىنىم سەرى خستەۋە ناۋ ھەردوۋ
 دەستىەۋە، پاشان لەدائىشتەكەيدا زۆر دەجولئىت... پاشان سەرى بەرز كىردەۋەۋ زۆر بە
 نارەتى پى ى ۋوتم: تىكايە بەسە... بەسە... ناتوانم نارام بگرم!! پاشان لە شوۋنى خۆى
 ھەستار، بۇ ماۋەيەك لەبەرچاۋ ون بوۋ پاش كەمىك گەپرايەۋە، داۋاى لىبوردنى
 لىكردم. من بىدەنگ بووم و نەمزانى چى پوۋىداۋە! ... داۋاى كەمىك لە بىدەنگى لاي
 كىردەۋەلامداۋ چاۋەكانى پىر بوۋن لە فرمىسك... بە چىپە پىنى ۋوتم: سى سال يان زىاتر
 ئەبىت تەۋىلم نەكىشاۋە بەزەۋىدا و تەنھا ئايەتتىكىشم نەخوۋنەدەۋە! ئەۋە مانگىكى
 تەۋاۋە لەم گەشتەمدا بەسەرم بىردوۋە خراپە نەماۋە تىي نەگەۋزابم... پاشان تۇ دەبىنم
 قورئان دەخوۋنى... بۆيە دنيا لەبەرچاۋم رەش بوۋ، سىنگم ھاتەۋەيەك و ھەستم بە
 ھەناسە تنى كىرد، بەلى... ھەستم دەكرد كە ھەر ئايەتتىك دەيخوۋنئىت ۋەكو قەمچى
 دەكىشئىت بەلاشەى مندا!! بۆيە بەخۆم ۋوت: تاكەى ئەم بى ئاگايە؟ ۋە تاكەى بەم
 پىگايەدا بىرۇم؟! داۋاى ئەم ھەموۋ بى ھودەيى و رابواردنە بەتەماى چىم؟ پاشان
 پۇيشتىم بۇ تەۋالىت، دەزانى بۇچى؟! ھەستم دەكرد زۆر حەز دەكەم كە بگىرىم،
 ۋە شوۋننىكىشم شك نەبىرد خۆم لە چاۋى خەلكى بشارمەۋە ئەۋى نەبى!!

بۆیه منیش شتیکی گشتیم بۆ باسکرد له سهر تهوبه و گهراڤهوه بۆلای خوا.. پاشان بیدهنگ بوو.. کاتی فرۆکهکه له فرۆکهخانه نیشتهوه، وهستاندمی وهك ئەوهی که بیهویت له هاوڕێکانی دوور کهوتیهوه، به پوخساریکی زۆر لیپراوانهوه لینی پرسیم: ئایا گومان ده بهیت که خوای گهوره لیم خوش ببیت؟ پیم ووت: ئەگەر تۆ راستگۆبیت له تهوه به که تداو سور بیت له سهر گهراڤهوه ت نهوه بینگومان خوای گهوره له هه موو گونا هه کانت خوش ده بیت وه ووتی: به لام تاوانی زۆر گهوره کردوه... زۆر گهوره!! پیم ووت: ئایا گویت له م ئایه ته نه بووه (قل یا عبادى الذین اسرفوا على انفسهم لاتقنطوا من رحمة الله، ان الله یغفر الذنوب جمیعاً، انه هو الغفور الرحیم) (الزمر: ۵۲) واته: ئەهی پیغه مبهەر ﷺ پیی یان بلی: خوا ده فهرموی: ئەهی بهنده کانم ئەوانه ی که خۆتان گونا هه کار کردوه، نا ئومید مه بن له په حمه تی خوا (چونکه ئەگەر به راستی تهوبه بکه ن) خوا له هه موو گونا هه کانتان خوش ده بیت چونکه ئەو خوایه زۆر لیپورده و میهره بانه... بینیم خه نده ی به خته وه ریی نیشاندا وه چاوانی پر بوو بوون له فرمیسک، پاشان خوا حافیزی لیکردم و پزیشیت! سبحان الله العظیم! مروؤ هه چهنده بگاته ئەو په پری فه سادو نو قم بوون له گونا هه دا له دلیدا هه تۆوی خیری تیدایه، ئەگەر بتوانین بگهین به دلی و چاودیری بکهین پشت به خوای گهوره بهرده گریت و به ره مدار ده بیت.

تۆوی خیر بهرده وام له مملانی دایه له گه ل دهروونی مروؤدا، وه ده رده که ی بریتیه له روو پۆشی ئاره زوو، ئەگەر خوای گهوره بیهویت خیر ده ستگیری بهنده که ی بکات نه وه نوره کانی رینمایه ی له دلیدا ده گه شینیته وه ده یخاته سه ر رینگای رینومایه ی که ران... په روه ردا گار ده فهرموی (فمن یرد الله ان یهدیه یشرح صدره للإسلام ومن یرد ان یضلّه یجعل صدره ضیقاً حرجاً کأنما یصعد فی السماء).

واته: ئەوه که سه ی (خیری تیدابیت) و خوا بیهویت هیدایه تی بدات ئەوه سینه ی ساف و پاک و ناماده ده کات بۆ ئایینی ئیسلام، ئەو که سه شی خوا بیهویت گو مپرای بکات ئەوه دلی ده گوشیت و سنگی توند ده کات و هه ناسه ی سوار ده کات، هه روه که ئەوه ی به ره و ئاسمان به رزبیته وه.

۳۹- گۆيەكى بيمار

دوای نوپۇشى عيشا لەژورەكەى خۇيدا دانىشتىبوو، سەرقالى حەزەكانى خۇى بوو، خۇشتىن كاتى لەگەلدا دەبىردە سەر... ئاگای لەم دنيايە نەمابوو... گۆيى لە گۇرانىيىژە كۆرەكە گرتىبوو ئەمىش بۇى دەسەندەوہ... خۇشتىن گۇرانىيىژ بوو بەلای ئەمەوہ... سەماعەكانى دەخستە گۆيەوہ... ئاگای لە بانگ و پووداوى دەورويشتى نەبوو... بەھۇى قورسايى سالانەوہ.

- كچى خۇم پەنا بگرە بە خوا لە شەيتانى رەجم كراو... و ئەمپۇت كۇتايى پى بىنە بەدوو ركات نوپۇ لە برى ئەم گۇرانى و بەزم و رەزمە... بە بىتاقەتەوہ وەلامى داىەوہ: باشە.. باشە.. داىكى چوو بۇسەر بەرمال و دەستى كرد بە گەشتە بەردەوامەكەى لە شەونوپۇژدا... بە ووردى تەماشاي داىكى كرد... گۇرانىيەكە تەواو بوو.. بە دلئەنگىەوہ بەرەو پىخەفەكەى پۇى... دانىشت تا خۇى ئامادە بكات بۇ خەوتن... دوامەين شت كە حەزى دەكرد گۆيى ئى بىت دەنگى ئەو گۇرانىيىژە بوو... قىزى بەردايەوہ... سەماعەكانى دوور خستەوہ لە گۆيى... تەماشايەكى پەنجەرەكەى كرد... ئۇھ... خۇكراوہ تەوہ... پىش ئەوہى بىزوى بۇ ئەوہى پەنجەرەكە دابخات... شتىكى وەك تىر بىنى بەرەو پووى ھات... وە زۇر بەووردەكارىەوہ ئامانجى پىكا... زۇر بە ووردەكارىانە بەرى پەردەى گۆيى كەوت... لەتاو ئازار ھاوارى ئى بەرز بوويەوہ... وەك شىت دەسوپايەوہ.. مىشكى سەرى ئەزىنگايەوہ.. خشە خش كەوتە گۆيى... داىكى بەپرتا و ھات..

- چىتە كچم... زۇر بەخىرايى بەرەو فرىاگوزارى پۇشتن... پزىشك پشكىنى گۆيكەى كرد... پەرستارەكانى بانگ كرد... لەناو گەرمەى ئازاردا پزىشكەكە داىە قاقاي پىكەنن، پاشان پەرستارەكانىش... ئەمىش زۇرى پى ناخۇش بوو.

- چۇن پى دەكەنن لەكاتىكدا من بەئازارەوہ دەتلىمەوہ.

پزىشكەكە پى ووت: سىسركىكى بالدار چووتە گۆيتەوہ... ترسى ناوى و بە ئاسانى دەردىت... بەلام من ناتوانم دەرى بىنم پىويستە پزىشكى پسپۇر ئەم كارە بكات و سبەينى سەعات حەوت سەردان بكە! چۇن بەرگە بگرتت لەكاتىكدا ئەو سىسرەكە لە گۆيىدا دەجولپتەوہو دەيەوى بىتە دەرەوہ؟ ئازارەكەش سات لە دوای

سات زياد دهکات... پزیشکه که پیی ووت: نو بهیهک شت یارمتهی دهدات نهویش
بیهوشکردنی میروه که یه تا بهیانی بو نهوهی نه جولیتهوه.. مادهی بیهوشکردنی
کردهگویی یهوهو له جولهی خست.

وهک شیت گه رایهوه بو مالهوهو سه ریشی له تاو نازار خه ریک بوو ده تهقی... نهو
شهوه بوو به سه دهیهک و هر تهواو نه ده بوو.. هر که نوژی بهیانی کرد به پهله له گه
دایکی چوونهوه بو نه خوشخانه.. پزیشکه که پشکنینی بو کرد.. به لام بیئومیدی پیوه
دیار بوو.. چونکه دهرهینانی سیسرکه که ناسان نییه.. کلینسیکی سپی دانا.. و
جفتهی ناماده کرد.. کردی به گویندا.. پاشان دهری هیئا.. تهنا کلکی میروه که
بوو... جاریکی تر هه ولیدایهوه... ئینجا سکی دهرهینا... پاشان... سنگی... پاشان
سه ری... نایا تهواو؟ هیشتا ههست به نازار دهکات! پزیشکه که دهستی کردهوه به
پشکنین.. میروه که که لبه کانی گیرکردبوو له په ردهی گویی! نهستم بوو دهرهینانیان
چونکه زور به سه ختی نوسابوون به په ردهی گویی یهوه! پزیشکه که پارچه لۆکه یهکی
هیئاو مادهی پاکژ که رهوهی پیوه کرد و کردی به گویندا... داوای لیکرد داوی پینج
پوژی تر بیتهوه.. به لکو که لبه کان داوی نه مانی گیان تیایاندا شی بینهوه.. له ماوهی
نهو پینج پوژه دا.. ورده وورده ههستی بیستنی لاواز ده بوو... تاوای لیها ت لیئوی
خه لکی ده بیینی ده جولایهوه به لام نهیده زانی چی ده لین و باس له چی ده کن.. خه ریک
بوو شیت ده بوو! له کاتی دیاریکراودا گه رایهوه بو لای پزیشکه که.. به لام... زور
به داخوه هیچی بو نه کرا.. جاریکی تریش لۆکه ی خسته ناو مادهی پاکژکراوهوهو
خستیهوه گویی.. ووتی: داوی پینج پوژی تر وه رهوه.. زور گریا... ههستی به
په شیمانی و په ژاره یی کرد کاتی که خه لکی ده بیینی قسه ده کن و پنده که نن.. نه م
ناتوانیت ههتا گویی له دهرهیه ریشیهوه بیت و قسه یان له گه لدا بکات.. داوی پینج
پوژه که گه رایهوه بو لای پزیشک... دووباره سوودی نه بوو... ده بی نه شته رگه ری بو
نه نجام بدریت بو دهرهینانی که لبه کانی.. خه ریک بوو له تاو ترس و خه فته دمرد..

داوای له پزیشکه که کرد پینج پوژی تر مؤله تی پی بدات.. داوی پینج پوژه که
دیسان گه رانهوه.. خوای گه وره دهروی لیکردهوهو پزیشکه که توانی هه ردوو که لبه که
دهر بیینی به بی نه نجامدانی نه شته رگه ری.. ورده وورده بیستنی ناسایی بوویهوه...

تهنھا لهو کات و ساته دا .. ههستی کرد که ههه موو نهو شتانهی بهسه ریدا هاتوو
زلله یهک بووه بۆ به ناگا هاتنه وهی .. نیستا نهو یهکیکه لهوانه ی گهراوه تهره بۆلای
پهروهردگار.
خواهنی چیرۆکه که نیستا یهکیکه له بانگخووانی رینگای خوا .. دهخوای
له پهروهردگار نیمه و نهویش جیگیرو چهسپاو بکات .. سبحان الله.

٤٠- ﴿مندالیکى بههشتى﴾

هاورپى كچهكەم كاتى له گەلمدا دەدوا فرمىسكى غەم و پەژارەيى بەچاوانىدا دەهاتە خوارەوہ.. وەخت بوو دلى دەسوتاندم.. وتى: بروام بە قسەكانى پزىشكى مندالان نەكرد زۆر سەرسام بووم كاتى كە هەوائى پىدام مندالە جوانەكەم توشى كەمنەندامىي هاتووہ.. قسەكانىم وەرنەگرت و بروام پى نەكردو تۆمەتبارم كرد كە بەهەئەدا چووہ، بۆيە كچهكەم برد بۆ بەناوبانگەتري نەخوشخانەى جىهانى، لەوئيش وەك هەورە گرمە هەوائەكەيان ئاراستەى دلم كرد: كچهكەم لە پرووى جەستەيىيەوہ كەمنەندامەو لەپرووى ژىرەيوہ دواكەوتووہ، بۆيە توشى شووك و غەم و پەژارەيەكى زۆر بووم، شەوانىكى زۆرم بەناپەحتى دەبردە سەر.. بىرم لەحالى مندالەكە دەكردەوہ، دنيا لەبەرچاوم گوڤا بوو.. لەلای من هىچ بەهەيەكى نەبوو، مەستم بە تاوان دەكرد.. چونكە بە گريان و ناپەختەيوہ هەوائى سەكبوون پى گەشت.. ئەوہى بەسەر ئەودادىت سزايەك بوو بۆ من، پاشان هەلمدا خەفەت زۆر نەخۆم و پشت گوئى بخەم، هەلمدەدا كچهكەم رايىنم لەسەر هەندى شارەزايى كە لە ژيانىدا سوودى ئى ببينىت، بەلام ئەو راستىيەى كە زۆر تال بوو ئەوہ بو كە كچهكەم توشى سەختەتري جۆرى كەمنەندامى بوو بوو.. بۆيە هەرگىز سوودى لەو مەشق و راھىنانانە وەرنەدەگرت.

پەژارەيى وورده وورده هەموو دلمى داگير كرد.. بومە دىلى خەمىكى قول، بۆيە كچهكەم و مندالەكانى ترم و خۆيشم پشتگوئى خست.. بومە دىلى ماتەمى و هەستە نادروستەكان و تىكيان شكاندبووم.. توشى چەند شتىكى سەير بوو بووم.. تەمەلى و بى توانايى.. بەلكو بىزارىي لە ژيان و وەسەوسەو گوشەگيرى، هەستانىكى سەير و ئازاروى، تەواو كارى كردبووہ سەر ژيانم.. بووبوہ هوى سەرھەلدانى بۆچونى نادروست و وەسەوسەو گوئى پىنەدانىكى تەواو بە كچهكەم و مندالەكانى ترم.. ئىرەيىم پى دەبەن، بەلى خەلكى بەهوى ئەو رۆزىوہ خوا پى بەخشىوم ئىرەيىم پى دەبەن.. پىويستە بچم بۆلای شىخىك خويندەنەوہم بۆ بكات..

بەدواى شىخىكدا دەگەرەم كە پزگارىم بكات لەم نەھامەتيەم، بەلام بۆچى نەچم بۆلای فلانە ئافەرەتى بانگخواز.. هەرچى كەس و كارمە بەباشە ناوى دەبەن.. بۆيە منيش چوم بۆلای.. بەلام وەلامەكەى سەير بوو بەلامەوہ.. دواى ئەوہ ئاشنا بوو بە

حالتەكەكى من ووتى: خوشكى بەرىزم تۇ ئىرەيىت پى ئەبراو بەپىنى گومانى خۇت.. بەلام ئەوئى تووشى تۇ ھاتوو تەنھا لاوازى ئىمانە.. من ئىمانم لاوازە.. نا.. من موسلمانم و نوپۇز دەكەم..

ئەوئى تۇ كۆلەوارىت پىئەوھە.. نىشانەكانى دوورە لە خوئى گەرەو لاوازى ئىمانە، وە ئەگەر دەتەوئى لەو شتانه پزگارت بىت، بگەرئوھ بۇلاى خواو تەوئەيەكى راستگوئانە بگە، دۇت پركە لە خوشەويستى خواو يەكلا بېرەوھ بۇلاى خوئى گەرەو؟ ئايا دەزانى يەكلايى بوونەوھ چىە.. برىتتە لەراستگوئى لەگەل خوادا پاش پەرستنى و پەناگرتن پىنى، بە ملگەچىەوھ نوپۇز بگەو شەونوپۇز ئەنجام بەدەو بە پۇژووبە لەبەر خوئى گەرەو، داواى زانستى بەسود بگە و پازىبە بەبەشى خوئى گەرەو ئارامبگەرە لەسەرى.. ئاھ.. راست دەكەيت.

ئەى خاتونى بانگخوازى دلپاك: پىويستە ئارام بگرم و پازى بى بە قەزاو قەدەرى خوئى گەرەو، وورده وورده لەخوئى گەرەو نزيك بوومەوھ بەتەوئەكارانەو خواپەرستانەوھ.. قورئانى پىرۇز لە نارەھەتتەكانمدا ھاودەم بوو... زىكرى خوا توئىشوووم بوو لە تەنبايىمدا، گەرانەوئى كارەكان بۇلاى خوا عىززەت و لەززەتى من بوون.. چەند پۇژۇكى نەخايند تارىكايى و ماتەمى پوكايەوھ و نورى ئىمان لەدلمدا گەشايەوھ.. ئەوئەندە بەتام و لەزەت بوو ھەرگىز پىشتەر ھەستم پىنەكردبوو..

تامى ژيان لەلام گۇرا.. بەلى بەچاوى ئىمانەوھ بىننىم و تام و چىژى تايبەتى ھەبوو، نزيكى لەخاواھ بەرەزامەندىەوھ.. ھەستەكانى توپەيى و دلپەرقى گۇپان بۇ پازى بوون بە قەزاو قەدەرى خوا.. دلنيابووم ئەوئى تووشم ھاتووھ بۇ ئەوھ نىبە بە ھەلەمدا بەرىت، بۇيە دەروونم ھىور بوويەوھ و دللم ئارم بوو، مەلەم دەكرد لە كەش و ھەواى ئىمان و زانستى شەرعىدا.. دلنيابووم لەرەھمەتى خوا.. كۆستەكان (المصائب) تەنھا سزانن لەلاى خوئى گەرەوھ بەلكو لەوانەيە بەرزبوونەوئى پلەو ئەجرى پاداشت بىت. وە بىگومان ئەوھ لەپۇزى خوايىبەوھىە بۇ سەرمن كە رىنمايى كردم قوتابخانەيەك بگەمەوھ كە تايبەت بىت بەوانەى تووشى كەمئەندامىي سەخت بوون.. وە سوودى ھەبوو بۇ موسلمانان، ھەرچەندە كچەكەم سوودى ئى نەدەبىنى چونكە تووشى

كەمئەندامىيەكى سەخت بوو، بەلام مەن دۇشادەم بەھۆى سودگە ياندەنەرە بە
موسلمانان..

دەخوازەم لەخوای گەرە لە ھەموانى وەرېگرت.

ئىستە ھەرچەندە كچە كەمئەندامەكەم دەبىنەم دەئىم سوپاس بو خوا

(لەمالەكەماندا مندائىكى بەھەشتى ھەيە)

٤١- ﴿بهره و ریځای رووناکی﴾

حه زمکرد به سهرهاتی خوځم باسکه م ، به لکو بیته هوی رینومایی هندی کس بهره ریځای رووناکی .. من نافره تیکی زور سادهم .. حیجابم نده پوښی .. هرچنده ره چاوی رهو شته گشتیه کانم ده کرد له پوښینی جل و بهرگدا ، وه زور کم و به ده گمن نه بویه نارایشته و میکیاجم نده کرد ، هه همیشه شوین پی سوننه ته کانی پیغه مبر (علی بن ابی طالب) م هله دهرت و پابه نده بووم به جواترین ناکارو رهو شته وه .. تهنا حیجاب نده پوښی ، دهرتسام بو نمونه له رژی شوکردنمدا نه پیوښم .. وه چاوه پروان بووم تاوه کو شوو بکه م .. سالان گوزهران و شوم نه کرد و لهو پروایه دا بووم نیمانه که م هیچی که م نیبه حیجاب نه بیت .. وه هه همیشه گویم له خه لکیه وه ده بوو که به ناکارو پابه نده بوونی منیاند هله دها ، هرچنده دژی رهوتی دنیایی بووم ، چونکه من دروم نده کرد له ژیر هر بارودوځیکدا بویه ، زوریک له وانه ی منیان دهناسی سهرسام بوو بوون له پابه نده بوونم له گهل نه وهدا که بالاشم نه پوښی بوو .

ده زمانی که خوای گوره خوشی دهویم ، چونکه سوپاس بو خوا هه همیشه خهونی بو دهناردم هرچنده من ههستم به شهرمیکی زور ده کرد له گهل خوادا .. چوځ به غالهت به خوځم بهرم له پهرستنی داو له کاتی کدا شهرم له خه لکی ده کم به لام شهرم له خوای گوره ناکه م .. خهویکم بیینی مروقه کان بوو بوون به دوو به شه وه پابه نده کان و بی ناگاکان له نایین .. منیش له نیوانیاندا ههیران ما بووم ، له ناو ههردوولادا کهسانی باشی تیدابوو دهیانه ویست بچم بولایان ، وه په مزیکیش له نارادا بوو بو ته او بوونی ته من .. له یادم بیته دوو جار په مزه که م دوو باره بوویه وه .. شوکردنی خوشکه که م راسته وخو دوا ی جهزنی په مهزان بوو .. منیش سوربووم له سهر بالا پوښینم ، به لام هه موان پییان دهوتم ، دوا ی شوکردن تاوه کو جواترین پوښاک له بهر بکه م ، وه له جواترین شیوه دا دهرکه وتبووم ، به لام له خه وه که مدا نه جهلم هات .. هه ستامه وه دهستم کرد به گریان پیښ چوونم بو سهر کاره که م .. پارابووم .. وه زور دننیا بووم نه گهر له مال بچمه دهر شه وه دمرم به بی شه وه ی بهنده یه کی ملکه چی خوابم .. له مردن نده ترسام ، به لام شهرم ده کرد به خزمهت پهرومردگارم بکه م به سهر پروتی .. شتیکم نه بوو بیوښم به سهرمه وه بویه له مال هوه کلاویکم کرده سهرم هرچنده جوانیش

نەبوو.. بۆيە بەرپنگاي پووناكيدا پۇيشتەم.. بەبى گوى پيدان ئەگەر خىواي گەورەش
 دوای چەند ساتىك بەرەو بارەگاي خوى بمباتەوہ.. لەپۇژى شايى خوشكەمدا
 پۇشاكى جوانم لەبەرکردو شانازىم بە بالاپۇشىنمەوہ دەکرد.. لەو پۇژەدا زۆر دلخوش
 بووم، وە قسەم لەگەل خوشكەكەي ترمدا کرد تاوہكو چەند سەرپۇشنىكم بۇ بكرىت..
 ئەمە لە دەھەمىنى كۆتايى مانگى رەمەزاندا.. سوپاس بۇ خوا نزيكەي سالىكم بەسەر
 برد بۇ ساتىكيش ھەستەم بە پەشىمانى نەدەکرد، بەلكو سوپاسى خوام دەکرد كە بالام
 پۇشيوہ، ھەرچەندە زۆر پەشىمان بووم بەھۆى ئەو ھەموو پۇژانەوہ كە بەبى
 بالاپۇشنى بەسەرم بردبوو، وە دلەم تەنگ دەبىت بۇ ھەموو ئافرەتىكى باش كە تانىستا
 دەركى بەرپنگاي پوناكى نەکردبىت.

خوشكى نازىزم شتىكى تر ھەيە، ئەي ئەو كەسەي كە دلەت لە نىوان دنياو
 قىامەتدايە، بەرپنگاي پوناكيدا برۆ، بىنگومان خىواي گەورە كۆمەكت دەبىت.. ھاوپرىكەم
 زۆر دلشاد بوو پىم.. پىيى ووتم: من وويستەم بىم بۆلات كە داوات لىبكەم حىجاب
 بپۇشيت.. بەلام سەرسام بوو بە قسەكانى من.. كاتى كە ووتە ماوہى ھەفتەيەكە بالام
 پۇشيوہ.. پىيى ووتم: پىرۆزت بىت، چونكە بەراستى خوا پەرستى لەرەمەزاندا خىرو
 پاداشتى چەندبارەي كاتەكانى ترە.

چىرۆكىكى جوانم دەربارەي پىياوچاكى خويندەوہ كە بەدوای جەنازەيەكەوہ بوو،
 پرسىارى لەوہى پالى كرد: نايان وای دەبىنى ئەگەر بگەرپنتەوہ بۇ دنيا كەردەوہى چاك
 بكات.. پىياوہكەش وەلامى داىەوہ: بەلى.. پىياوچاكەكەش پىيى ووت: ئەي ئەگەر ئەو
 وانە بوو تۆ وايە.

فرسەت بقۆزەرەوہ بۆھەر خواپەرستىك بىت كە دەتوانى پىيى ھەستى لە بەخشش
 يان زىكر يان ھەر شتىك، چونكە بىنگومان پۇژىك دىت مال شك نابەيت بۇ بەخشىنى
 يان تەندروسەت نىت شەو نويز بكەيت، كى دەزانى بەلكو خىواي گەورە
 بەپەرستشەكانمان قەرەبومان بۇ بكاتەوہ.

دوای بالاپۇشنىم بىنىم كە نىمانى من كۆتايى نەھاتووەو بەمە تەواو نەبووہ بەلكو
 بەپىچەوانەوہ بىنىم دوای بالاپۇشنىم كاروانى من دەستى پىكردوہ.. نىستا ھەستەم
 دەکرد كە نويزەكانم لە ئاستى پىويستەدا نىە، وە پەرستشەكانى ترم لە چاكەكەردن

لهگه ل دايك و باوك يان غهيبهت نهكردن و ناونا تو ره يان بالا پو شينه كه له ناستيكي
پنو يستدا نيه، پنو يستي بهگوزانيكي زور ههيه.. به لام پيم داگرتبوو كه بهردهوام بهم
رينگا پوونا كه دا برؤم، تا لهكو تاييدا بگهه به دیداری خوای پهروهردگارو رووناکی
راسته قينه.

خوایه گيان ليم وهر بگهرو دامه زارومكه و هه مو ئهوانه دامه زاروكه كه بهرينگا كه ی تو دا
دهرؤن و چه سپاومانكه له سههه پرستن (پهروهردگارو دوای نهوهی رینومايیت کردین
دلمان گرفتار مهكه و پهحمهت برزینه بهسهه ماندا چونكه تهنها تو زور بهخشندهی).

۴۲- رینگای رینمایى

بینیم زۆر شت هاندەرى منن که وورده وورده بەرهو رینومایى دەمبەن.. من کچیکی بیناگابووم رۆژنیک نوێژم دەکردو دە رۆژ نەمدەکرد، وە سور نەبووم لەسەرکردنی نوێژی بەیانی، و نەدەهات بەبیرمدا که بیگیرمەو.. قورشانم نەدەخویندەو تەنها لەپەمەزاندانەبیت.. وام دەزانی رەوشت جوانیم و خوۆش مامەلەکردنم لەگەڵ خەلکیدان دەبیتە کە فارەتی ئەو جۆرە کە مەترخە میانەم.. کاریەو شیۆیە بەردەوام بوو.. من بیناگا بووم وام دەزانی لەسەر هەقم تا سالی رابردوو نەخوۆش کەوتم زۆر بەسەختی.. کەس نیاشانەکانمی نەدەزانی.. ملم ئاوسابوو.. پلەى گەرمیم بەرزبوو بوویەو، لەناو دەمدا زىپکەى سىپى دەرکەوتبوون، نەمدەتوانى بەهۆیەو خواردن بخۆم، بۆیە لاواز بووبووم.. پزىشکەکان سەرسام بووبوون لەنەخوۆشە کەم.. هەموو پشکنینەکانیان بۆ نەجامدام.. بەلام سوودی نەبوو. لەکوۆتاییدا پریاریاندا نەشتەرگەریم بۆ نەجامبەدن بۆ ئەوێ ئەندازنیک لەو (وهرەم) ی ملم بێن بۆ پشکنین.. دەرروونم لەو ماوەیەدا زۆر لەبارنیکى ناھەمواردا بوو.. وام هەست دەکرد مردن زۆر نزیکە لیمەو.. بۆیە لىپرسینەوێ خۆم دەکرد، راستیەکان لەبەردەمدا دەرکەوتن.. من هەمیشە بیانوی ئەو دەهینایەو کە هینشتا مندالم و تەمەنم نەگەشتوو تە بیست سالی و کاتیکی زۆرم بەدەمەو ماو.. بەلام ئەم نەخوۆشە پەيامنیک بوو لە خوای پەروردگارەو تە بە ناگام بىنیتەو هەوالم پىیدات کە مردن لەوانەى لە هەموو ئان و ساتنیکدا بەرۆکم پى بگرىست.. سەرکەوتووش ئەو کەسەى کە خوێ نامادە کردووە بۆى... بە نامادەباشیەکی تەواووە.. نەشتەرگەرە کەم بۆ نەجامدرا.

سوپاس بۆ خوای گەرە دەرکەوت کە خانەکانى (وهرەم) هەکە پىس نین، بەلام لەنەجامى فایرۆسینکەو بوو کە تووشى گرێنى بەلفەمى بوو.. دەستم کرد بە خواردنی دەرمانى گونجاو.. وورده وورده نەخوۆشە کەم هیور بوویەو.. بەلام دیار بوو ئەم وانەى بەس نەبوو بۆیە ناگا هینانەو م بەتەواوی لەو بى ناگاییم.. تامانگی پىرۆزى رەمەزان هات.. شەوینکیان کە ناتوانم هەرگیز لەیادی بکەم لەژياندا.. لای پورنیکم بانگهێشت کرابووم بۆ بەربانگ کردنەو.. دواى ئەوێ نانمان خوارد.. پورم پىشنياری بۆ کردم کە لەگەلیدا بچم بۆ مزگەوت تا نوێژی تەراویح بکەین، پىم ووت:

من له ژيانمدا نويزی (تـراویح) م نه کردوو. پی ووتـ : وهره هـموشتیک
سـره تـایه کی هـیه ..

بویه پوشتم له گه لی، نويزمان کردوو هـستم به شتیکی جوان ده کرد که پیشتر هـستم
پی نه ده کرد. دانیایی و به خته وهری. لی پرسیم نایا سبه یینیش دیتـه وه. منیش
به په له په زامه ندیم نیشاندای به تاییه تی ریکه وتی بیست و هـوتی په مه زانی ده کرد.
چوین بوی یکی له مزگه وته ناوداره کان که نیمای مزگه وته که له تراویحدا یه (جزم)
قورنای ده خویند. نه وهنده نويزگه ری بی بو تا نه و پاره یه ی من له سهر پلیکانه یه ک
وه ستا بووم و نويزم له سهری ده کرد. دوی لی بوونه وه. نیمام دهستی کرد به دوعا
خویندن. خه لکه که دهستیان کرد به گریان. منیش هـستم به گریانکی توند ده کرد،
به لام نه مده توانی بگرم. له وکاته دا هـستم ده کرد که هـله یه که له نارادایه. هـموان
ده گرین و منیش ناتوانم یه ک فرمیسک بریزم. له وساته دا هـستم کرد که من زور
دوورم له په روه دگارمه وه. بویه دهستم کرد به پارانه وه له په روه دگارم تا لیم خوش
بیته و رازی بیته لیم و رینوما ییم بکات بوی رینگاکه ی. نه و شهوم زیندوو کرده وه.
وام هـست ده کرد سهر له نوی له دایک بوومه ته وه.

له وپوژوه سوپاس بوی خوا نويزنیکم له کیس نه چوه و سوورم له سهر نويزه
سوننه ته کان و نیستا هـولده دم فیری باش خویندنه وه ی قورنای بیم تا وه کو پشت به
خوای گوره بتوانم قورنای پیروز له به ربکه م.

ناموژگاریم بوی نیوه ی نازیز نه وه یه هیچ بانگه پشتی رت نه که نه وه که ناراسته تان
ده کریته بوی په رستشی خوا، بروام پی بکن به ننیاییه وه نه م بانگه وازه وه کو سهری
په تیک وایه نه گهر گرتان به دهسته وه خوای گوره یارمه تیدرتان ده بیته، وه ده خوازم
له خوای گوره که من و نیوه ش دامه زراو بکات له سهر رینگای رینوما یی.

٤٣- ﴿كچەكەم لە دەستدا﴾

بەسەرھاتی من بەسەرھاتی باوکیكە كە فرمیسکی حەسرەت و پەشیمانی دەپژێت، دواى ئەو خەوێ كە بینیم دەربارەى كچە گەنجەكەم كە پێش ماوێهەكى كەم وەفاتی كرد لە نەنجامى نەخۆشیهەكى ئازاراویدا.. كچەكەم بینى تەماشام دەكات و دەئێت (حسبى الله و نعم الوكيل)..

بەردەوام ئەوێ دەوتەو... سووبوو مەو و زۆر بەتاسەو لێم پرسى: دەتەوێ تۆلە لەكى بكەیتەو تەمەن تۆلەى ئى بكە مەو؟

وتى: لەتۆ باوكە.. ئەى ئەوكەسەى زیادەپرەوت كرد تيامداو، نەتپاراستم، ئەى ئەوكەسەى ناپاكیەت كرد لەو پاسپاردەیه.. تۆ هاوكار بوى لەوێ كە من ئێستا تپايدام.. (حسبى الله عليك) سەرسام بووم بەو و بە ئەبلەقیەو پرسیم: ئەى تۆ ئێستە لە كوێى؟

لەو ئەمدا ووتى: ئایا ئەزانى من لە كوێم؟ لەوكاتەدا پوخسارى پاراوى و گەشاوێهەكەى گۆپا بۆ پوخسارىكى ترسناك و ناشرین.. وە چاوەكانى وەكو دوو چلۆسكیان ئى ھاتبوو كە ناگر بپژێنن، ووتى: من ئێستا لە چائێكدام لە چالەكانى دۆزەخ، پێم ووت: بۆچى؟ بۆچى وات ئى بەسەرھات؟

وتى: تۆ ھۆكار بوویت.. تۆ من و خوشك و براكانت دەبینى دادەنیشتین بەدیار فیلمە بى بەھاكانى شەو و ڕێگات ئى نەدەگرتین، وە كاتى نوێژى بەیانى دەخەوتین، ھەولت نەدەدا خەبەرمانكەیتەرە، بەلكو دەتبردین بۆ ئەو دوكانانەى كاسیتى قیدیۆ دەدەن بە كرى.. فرۆشیارەكە ووتانیكى ئاراستە دەكردین كە جەستە پارچە پارچە دەبێت لەشەرماندا، ئێمە گرنگیمان دەدا بەو.. بەلكو پێدەكەنین.. دەچوین بۆ بازار خۆمان دەپازاندەو و بۆنمان لەخۆمان دەدا بەبى ئەوێ مەحرەممان لەگەڵدا بێت تاسەرنجى كۆپان رابكیشین، بەبى چاودیریان گرنكى پیدانى تۆ، تۆ بوونت نەبوو..

لەوكاتەدا لەخەو كەم راجلەكیم و بەترسەو بەئاگا ھاتم.. بروام پێكەن..

لەگەل پەریشانیم بۆ نایندەى كچەكەم.. ئاواتیشم دەخواست بەخەبەر نەھا تەمەیه تاكچەكەم قسەكانى تەواو دەكات، چونكە من دەمویست ئەو ھەلانە راست بكە مەو كە

له گهل كچه كه مدا نه نجامم دابوو تا كچه كاني تريشم وايان به سسر نه يهت، وه
پهروه رده يان بكم له سسر پهروه رده يه كي دروستي ئيسلاميانه.. وه ئيسقا داوا له
هموو نه وانه ده كم كه نه م به سهراته ناخوشه ي من ده خوئنه وه ده سته كانيان به رز
بكه نه وه بو ناسمان و داوا له خواي گه وره بكن كه له كچه كم خوش بيټت كه پاش
خواي گه وره بوو به هو ي ري نمايي كردني من.

۴۴- ﴿رینمایى﴾

دەمەوى خۇمتان پى بناسىنم، من كچىكم لەناو خىزانىكى بەرپىزدا گەرەبووم، بەلام
 ھىچ پەيوەندىيەكى بە ئاينەو نەبوو. دايكم بالاپۆش نەبوو، وە نەمدەبىنى باوكم و
 دايكم نوپۇز بكن..

ھەموو ئەوھى كەمن دەمزانى من موسلمانم و لەقوتابخانەيەكى فەرەنسىدا
 لاي ((راھىبەكان)) پەرەردە بووم. ھەموو خەمى من پۆشاك و يانە ھاوپى و ئامەنگ
 بوو. ھەموو جۆرە جلىكى ناپۆشتەم لەبەر دەكرد. وەوا تەماشاي بالاپۆشەكانم
 دەكرد كە دواكەوتوو و كۆنەپەرستىن. دەموت ئايا قرئو ھەردوو دەست و پى جىگەى
 سەرنج و روژاندن؟ تا ئەوكاتەى خوشكە گەرەكەم شوى كرد بە ھاوپىيەكى خۇى
 كە كەمىك دىندار بوو. ھانى خوشكەكەمى دەدا كە نوپۇز بكات و قورئان بخوینىت،
 خوشكەكەم حىجابى پۆشى. بەزۆر شىوہ بانگەوازی منىشى دەكرد، بەلام ھەموو
 ھەولەكانى توشى شكست دەبوون. خوشكەكەم لەپىناوى مندا دەگريا. دايكىشم
 ھانى منى دەداو لە خوشكەكەم توپرە دەبوو. لەمانگى رەمەزاندا خوشكەكەم دەچوو
 بۆ نوپۇزى تەراوىح لە مزگەوت. پۇژىكيان لەگەلیدا پۆيشتەم، بۆ نوپۇز كردن نا، بەلكو
 تەنھا بۆ چوونە دەرەوہ و گەران. كاتى چوومە مزگەوتەوہ ترسىك ھات بە
 جەستەمدا. شوینەكە بە نىسبەت منەو نامۇ بوو. ئافرەتان قورئانيان دەخویندو
 دەگريان. كۆمەلنىكى تىرىش بەملكەچىەوہ نوپۇزىان دەكرد. كۆمەلنىكى تىرىش لەناو
 مزگەوتا خوینيان دەبەخشى. ئىمام نوپۇزى دابەست. بەھوى بىركردنەوہوہ تەركىزم
 لەسەر ھىچ وشەيەك نەبوو..

دواى تەواوبوونى نوپۇز ئىمام دانىشت كە لە شىخە ناسراوہكان بوو باسى ژيانى
 پىغەمبەر (ﷺ) و خىزانەكانى دەكرد. حەزم لەو بەسەرھاتە بوو. بۆ پۇژى دوايى
 چوومەوہ تاگوپم لە تەواوى باسەكەوہ بىت. پۇژ لەدواى پۇژ زياتر ئاشنا دەبووم بە
 ئىسلام. ھەولمدا قورئان بخوینمەوہ، بەلام بۆ من سەخت بوو. ئارەھەت بوو كە لىنى
 تىبگەم، نەمدەزانى بىخوینمەوہ. داوايەكى زۆرم لە خواى گەرە كرد تاوہكو مىردىك
 بكات بە نىسبم وەك مىردى خوشكەكەم تاوہكو رىنومايىم بكات بۆلاى خوا...

گه پامه وه بو مال، له ماله وه كوئه هاوړييه كي دايكم بيني كه هاوړني قوتاخانه بوون ... هردووكيان زياتر له (۳۰) سال ده بوو دابرابوون له يه كتر، بهرنيكوت دايكمي بيني بوو، بويه هاتبوو بو ديده ني و كورنيكي خويي له گه لدا بوو كه ته مه ني (۲۶) سال بوو. كورنيكي پوچ سوک و به شه خصيه ت بوو... ده رچوي زانكو بوو. له ولاتيكي عه رهبى فرمانبهر بوو به برنيك پارهي باش، له ماوه ي هه فته يه كدا ده بوو سه فه ري بكردايه ... من جي سهرنجي بووم .. بويه داواي كردم.. به لام دانمان پيادا نه نا، به هوي بچوكي منه وه.. له دواناوه ندي گشتيدا به پله ي زور باشه ده رچووم و په يوه نديم كرد به كوليژي گه شت و گوزارو ئوتيله كانه وه كه به دريژايي ژيانم خوم پيوه ده بيني... پلانم بو دانا بوو كه به تنها ولاتانيكي زور بگه ريم، ناشنا بيم به كومپانياكاني گه شت و گوزار، و ئوتومبيل و پارهو شتي زور، به لام نه و لاره گه پرايه وه و سور بوو له سهر نه وه ي من بخوازيئت، هه رچه نده كه س و كارم دانيان پيادانه دنا به بيانوي ته واو نه كردني خويندنه كه مه وه.

نامه وي دريژه ي به مي... شووم پيكره و له گه ليدا پوشتم بو (جدة) دواي هه فته يه كه (عه مره) م نه جامدا.. وه دواي سي مانگ هه جيشم كرد، بويه بالام پوشي و پابه ند بووم به ئاكارى ئيسلامييه وه و نزيك بوومه وه له خواي گه وره.. دوو مانگ جاريك ده چووم بو شاري مه دينه، هه موو پوژي نوژي مه غريب و عيشام له مزگهوتا ده كرد.. شريتي قورئانم ده ست خست و فيري خويندنه وه ي قورئان بووم و چوار جزم له بهر كرد، ده رباره ي ژياننامه ي پينغه مبهرو فه رموده كان و فيقه و خه ليفه كان كتبيي زورم كړي و شوين پنيانم هه لده گرت، من ئيستا ته مه نم (۲۶) ساله و سوپاس بو خوا بالا پوشم و ميكياج ناكه م و په نكي والا له بهر ناكه م، پوژانه نه مپوم له دويني باشتره.. بوومه ته بانگخواز له ناو كه س و كارمدا، له باره ي ئاينه وه راويزم پينده كه ن.. تا ئيستا نازانم نه م زه واجه ي من چون ته واو بوو وه چون هاوړييه كي دايكم دواي تيپه ر بووني سالانيكي دريژ ده ركوت چون رازي بووم شوبكه م به و شينوازه كلاسيكيه به پياويك كه هيج ده رباره ي نازانم.. چون به و ناسانيه وازمه ينا له خويندنه كه م كه ئاواتم بوو.. له پيناوي پياويكدا كه نه مده ناسي.. چون رازي بووم زه واجم ته واو بيت له مياني سي مانگدا.. چون رازي بووم سه فه ر بكه م بو وولاتيكي غه ريبى كه كه سي تيادا نانا سم،

له گهل پياويكدا كه ناياسم.. به لام له كوټاييدا ده ليم: خواي گه وره ويستي چاوم
ببه ستيت لهو شتانه، وه كارم بو ناسانكات تا پرزگارم بكات لهو ريگايه دا كه من
ده مويست پيايدا برؤم، وه بمخاته سهر راسته شه قام (الطريق المستقيم).
سو پاس بو نهو خوايه ي رينومايي كردين بو نه مه، وه نيمه رينومايي نه ده كردين،
نه گهر نهو زاته رينومايي نه كردينايه وه من شايه تي ده دم به خواو به هه لكراني
عه رشي و به فرشته كاني و به پيغه مبه ره كه ي و به همور دروستكراوه كاني و نيوه
ده گرم به شايه ت كه من گه راومه ته وه بو لاي خواو ته وبه م كر دو وه و خو م به ري ده كه م
له وه ي كه كر دو ومه و په شي مانم، وه ده خوازم له خوا كه له من و نيوه خو ش بيت و له
قيامه تدا پي كه وه كو مان بكات وه ..

۴۵- ﴿رۆزی خوا﴾

به سه رهاتی پرنماییم له مانگی کدا ته او بوو.. به لام سه ختترین مانگ بوو که به سه رمدا رابورد.. نه گهر فه زلی خوی په روه ردگار نه بوايه نیستا نابهم شیوه یه نه ده بووم.. سکم هه بوو، له مانگی هه شته مدا بووم، ئای چهنده چاره پوانیم کردو سالانیکی درینژ چاره سه رم به کار دهینا، ویستی خوی گه وره وابوو که حالته تی تهنروس تیم به شیوه یه کی به رچاو به ره و لاوازی ده چوو.. پزیشکه گه وره کان دهسته و سان بوو بوون له چاره سه رکردنی من و کۆرپه کهم، چونکه نه ستهم بوو من و کۆرپه که شم پیکه وه رزگارمان ببیت.. به لکو زۆر به راشکارانه بو ئه و کۆرپه یه ی که چاره پوانم ده کرد سو جده ی شوکرم نه برد و هیچ نوینژنکم نه کرد که په روه ردگارم ئه م پۆزیه ی پی به خشیم دوا ی گرتنه به ری چه ندین چاره سه ری قورس.. به شیوه یه کی به رچاو حالته تم به ره و لاوازی ده چوو.. گه شه ی سروشتی مندا له که وه ستابوو، له ئه نجامی هۆکارانیک که له توانای مرۆقه به ده ر بوو.. لیره دا هه لوینسته یه کم کردو دنیابوووم که خوی گه وره توانای به سه ره هه موو شتی کدا هه یه، هیچ که س له م گه ردو نه دا ناتوانیت سو دیکت پی بگه یه نی یان زیانیکت پی بگه یه نی نه گه ر لای خوی گه وره له چاره ت نه نوسرابی.. ئای چهنده لاوازی بووم.. هیچ پی نه ده کرا نه من و نه پزیشکه کان، نه وانیش دهسته و سان بوون له پزیشکه شکردنی یارمه تی ته او دا..

ئه ی ئاده میزاد ئای که چهنده لاوازیت!! ئای که چه ند پئویستت به په روه ردگار ت هه یه!! چهنده له لوتکه ی لاوازی دایت له کاتی کوست و نارچه تیدا.

به لام دنیای فانی له خۆبایی کردبووین، من به به رچاومه وه خه ونه که ی خۆم ده بینم رۆژ له دوا ی رۆژ له ده ست ده چیت، بویه په نام برد بو ئه و خوا تاك و ته نه یه ی له کاتی نارچه تیدا پشتی پی ده به ستین.. ئای که چهنده په روه ردگارینکی به خشنده بوو به رامبه رم.

چهنده میهره بان بوو به رامبه رم.. به خوا خوشکان و برایانم حه ز ده که م وینای حالته تی ده روونیم بکه ن له و کاته دا، به لام له گه ل زیکرو قورئان و نوینژ و دوعا و له گه ل دنیاییم که خوی گه وره وه لام ده داته وه له گه ل ئه وه دا که من شایانی ئه وه نه بووم چونکه له کاتی خۆشی و تهنروس تیدا یادم نه ده کرده وه.. به لام یادم کرده وه و من

پښوېستيم به پرهم و به زه يې نه و زاته بو، كه واته له زاتيكي پيروزو لېبوره و
 روزهرو شيفابه خش و پروردگاري ناسمانه كان و زه وي چاوه پرواني چي ده كريت..
 بنگومان دلنارامي و حوانه وه ي پښه خشيم هرچنده نه واقععي مني تيا دا ده ژيام
 هيچ مژديه كي خيري تيا دا نه بوو بو من.. من ليردا هه لوښته يه كم هيه كه ده خوازم
 په ندي لي وهر بگريت، نه وپش نه وه يه كه خواي گوره به توانايه وات لي بكات و زورت
 لي بكات كه بپه رستي و يادي بكه يت.. هه ميشه له يادت بيت كه خواي گوره
 توانا داره به سر هه موو شته كاندا.. بنگومان نيمه ي دروستكردوه تاوه كو بپه رستين
 و سوپاسي بگه ين له سر نه و هه موو روزه كه پني به خشيوين.. نه گه نه و روزه يانه
 نه بويه بو نه ژيانه نه ده شايست.. ده ي كه واته بپه رسته نوږي بو بگو و بزانه كه تو
 به بي خوا ژيانست خوش نايست، نه به سر و ته و سامانيش، چونكه سر و ته و
 سامانت و دنيا دوشتن ته و دهن، با پشتيوان (ره سيد) يكت هه بيت ته و نه بيت..
 تويشوي زور بخن چونكه سه فوره كه دروزه و روزه ي دوايي خيردار تره و نه براهيه.

به كورتي ويستي خوا و ابو منداله كه م بيت له مانگي هه شته مدا، بيته سو ماي چاوم
 و به ويستي خواي گوره له مردنيكي چاوه پروانكراو پزگاري بيت.. خرايه
 نه خوشخانه وه بو چند روزه يكي دياريكراو تاوه كو حالته ي ته ندروستي جيگر بيت..
 سوپاس بو خوا له سر نه و هه موو بارانه.. ناومنا (مه ريه م) چونكه به زوري له كاتي
 سكه كه مدا نه و سوره ته م ده خوننده وه، وه ده پارامه وه له پروردگار پزگاريكات بو م و
 چوانم به ديده ني شاد بيت، ناي كه چنده ده پارامه وه كه خواي گوره بپاريزي له
 هه موو نارچه تيه ك.. بپارمدا بو كه ناوي بنيم (مه ريه م) به هوي منه تباري نه و
 سوره ته پيروزه وه، نيستا كه ده يخوښمه وه به كول گريانم ديت، ديت هه يادم كه خواي
 گوره به خشنده يه كي بي سنوره.. وه هيچ دهر وازه يه نيه بيچگه له گه پرانه وه بولاي
 خوا.. رينومايي كرام و زانيم كه خواي گوره بي نياز وه نه و زاته يه له كاتي
 نارچه تيا پستي بي ده بستريت، ناتوانين ده ستبرداري بين.. ده پاريمه وه له خوا
 كه په حمم بي بكات و ليم خوشبيني و رنگام و دل م روناك كاته وه به نوري نيمان و
 په رستني رحمان.. نه و باشتري كومه ك و سرخه ره.. وه داوا له خواي گوره ده كه م

که پوزی عه مرهه پی ببه خشی و چاوم پوناك بیته وه به بینینی مه ککه ی پیروز، وه
بتوانم نویژ له پیروزترین خاکی ئەم زه مینه دا بکه م...

۵۶- ﴿بەرەبەیان﴾

ئەوتتا پروناكى بەرەبەيان ھەلدېت و ئەرەش دەنگى كچە بچوكەكەمە، ھەستامەوہ بەدەمىەوہو شىرەم پىدا شىرى خواردو بەئارامىەوہ خەوتەوہ.. ھىشتا نويزى بەيانىم نەكردبوو.. بەلام بىناگابووم لە نويزەكە وام بىنى وەك چۆن كەسىك خەو دەبىنى من بەتەنھا دەپۆم و بەدواى كچەكەمدا وۆلم.. ئەوہ لەكوئىيە؟ ئەگەرېم بەدوايداو نايىنمەوہ... لەخەوہكەم بە ئاگا ھاتمەوہ، لە نزيكەمەوہ بوو، دوو سەعات تىپەرى كردبوو بەسەرىدا پلەى گەرمایى بەرز بووبوويەوہ...!!

بۆچى وا؟ بەبى پىشەكى بەبى ھۆ، چى لىھاتىت؟ بۆچى ئەم ؟ نەخۆش كەوت.. كۆلمەكانى لەرەنگى سورى ئالەوہ گۆرا بوون بۆ زەردىكى نەخۆشاوى.. پزىشك پىنى ووتم: تەندروستى باشەو پىويستى بەھەندى پشكنىنە.. كۆمەلى پشكنىنم بۆ ئەنجامدا.. ھەموويان دەرياندەخست كە نەخۆشە، بەلام نەخۆشەكى سەخت نىە.. داوام لە خواى گەورە كرد شىفاى بدات و بەدورى بگرىت لە نەخۆشى.. بەلام بە چ پرويەك بچمە بەردەم بارەگای خوا.. چۆن داواى كۆمەكى ئى بكەم كە لەش ساغى بكات چونكە بەھۆى مندالەكەمەوہ بىناگابووم لە نويزى بەيانى، بەلى لەيادەم پىش لەدايك بوونى ئەم مندالە ھەرگىز نويزى بەيانىم نەفەوتاوہ.. بىگومان مندالەكەم ھۆكارە.. نا نەخىر ئەو نىە، من شەونخونى دەكىشم تا درەنگانى تا دواھەمىن زەمى بەمى و پاشان دەنووم و بەو شىوہىە نويزى بەيانىم دەفەوتى.. نويزەكەم پەيوەست كرد بە نەخۆشى مندالەكەمەوہ، لەوانەيە خواى گەورە بىھويت سزام بدات بەھۆى وازھىنانم لە نويزى بەيانى، ھەولمدا كاتەكانم پىك بخرم و ھەستم بۆ نويزى بەيانى.. يەكەم پۆژ و دووہم پۆژ ھەستام.. دوو پۆژ دواكەوتم.. دواى ئەوہ خۆم رىكخستەوہو مندالەكەم بردەوہ بۆلاى پزىشك.. ھەموو پشكنىن و شىكارەكانم بۆ ئەنجامداو پزىشكەكە پىنى وتم مندالەكەت سەلامەتەو ھىچى نىيە، وەك ئەوہى پشكنىن و شىكارىيەكانى پىشوو ھەلە بووبن.

داواى لىبوردم لە خواى گەورە كرد و دەستم كرد بە دوعاى خىر و ئىتر لەو پۆژەوہ بىناگا نەدەبووم لە نويزەكانم.

٤٧- ﴿نایا پهروهردگار مان شایه نی نهوه نیه﴾

سائی رابردوو له قوتابخانه یه کی بیانی بپروانامه م به دهست هینا، وا فیرکرا بوم که هموو شتی له م دنیا یه دا ناساییه و ږنگه پیدراوه.. نه گهر من له خیزانیکي میسری و موسلمان نه بو مایه نه مده زانی نیسته حالم به چی دهگه یشت.

ناره زوی وهر زشم هه بوو.. خه ونی گه ورم هه بوو به ناینده وه.. هاورپیه کی کچم هه بوو که هه مان حزو ناره زوی هه بوو. پالنه وانی وهر زشی عه ره بی و نه فریقی بوو.. پوژنیکیان هاورپیه کی پابه ند به ناینه وه (خوای گه وره پاداشتی بداته وه) پینی ووت: نایا نیستا کاتی نه وه نه هاتووه تا وازینیت و بالآ بیوشیت؟

نه ویش ووتی: هینشتا خه ونیکي زورم هه یه که نه مهینا ونه ته دی! کوږه که به زیره کیه که وه که نه وه ههستی پی نه کرد ووتی: باشه نایا نه گهر کوږنیکي چاک له هه موو پرویه که وه خوازینیت بکات به مەرچیک که وازینیت و بالآ بیوشیت نایا رازی ده بیت؟ به خیرایی ووتی: به لی (نه گهر شایانی نه وه بی؟) رازی ده بم! نه ویش پینی ووت: نایا پهروهردگاری نیمه شایانی نه وه نیه؟؟ بیگومان نهیتوانی وه لام بداته وه.. به لام سهیر له وه دا بوو نه م قسه یه کاری تینه کرد... سوپاس بو خوا شوینه وارنیکي قولی له ناخی مندا به جیهینشت.. تا نه و راده یه کی که چوم وه بو مال وه خو م تا قی ده کرده وه به سهه پو شوه وه! هه رچه نده سهه سامیش نه ده بووم به خو م، وه جلی گونجاوم نه بوو... بو پوژنی دواتر هه نگاو یکم بو نا نه ویش نوژکردنی هه ینی بوو.. سوور بووم له سهه نه وه ی هه رچه نده ره خنم ناراسته بکرنیت نه وه بو ساتنیکیش وازنا هینم له و پینوما ییه ی خوای گه وره پینی به خشبوم، له وانه یه نه و لاه هه تا نیستاش نه زانیت که هوکارنیکي راسته وخو بووه بو پینوما یی کردنی من.. من نیستا وازم له وهر زش هینا وه که چه زیشم لی ده کرد.. په یمانه که ی خوا راست بوو گپرامی به نیماندارنیک که ههست به شیرینیه که ی بکه م له دلندا...

٤٨- ﴿كَتَيْبِكَ رِيْنَمَائِي كَرْدَم﴾

بهی باسکردنی سهرگوزشتهی دریزی خوم.. بهوی چند هوکارنکوه که خوی گوره دهیزانیت.. نهگر یهکینکتان وویستان تیگات له نهینهکانی ژیانی و حقیقهتی شتهکانی بو دهرکهوینت و چهندین حقیقهتی تریش لهناخیدا، وه ناشنابیت به کومهلی کهس که فریشتهش نهبوون و مرؤفیش بوون، بهلام دهیانزانی بوچی دوستکراون و چارهنوسیان بهرو کوی دپروا و کام پنگایه بگرنه بهر که دهرونیانی پی پهزامه ندبیت.. هاوړنی نازیزم نهگر دهتهوی هه موو نه مانه بزانیته نهوه پیویسته کتیبی ((رجال حول الرسول- پیاوانی دهوری پیغه مبه)) بخوینیته وه که له نویسی (خالد محمد خالد) له وکاته وهی نه و کتیبهم خویندوه ته وه ژیانم به ته واوه تی گوړانی به سهردا هاتوه..

سو پاس بو خوا شهرم له و پیاوانه ده کرد که به دهوری پیغه مبه ره وه ﷺ بوون.. پاشان شهرم له پیغه مبه خوی ده کرد پاشان شهرم له خوی په روردگار ده کرد.. هه موو دوعا و داوایه کم نه ره یه که من و ئیوهش وهر بگریت له ریزی بهنده باشه کانی.

٤٩ - سەرپێچی

کاتی چاوم بەدنیادا کرایهوه باوکم بینی نوqm بووه له ئارهزواتدا.. رادهبویری و دهچیته دهرهوهو لهگهڵ هاوڕێکانیدا مهی دهخواتهوه، لهگهڵ نهوهشدا، داوای ههڕچیهکمان ئی بکردایه دهستی نهدهنا بهرومانهوه، بهلام بهمهڕچیک سهرپۆش نهکهین، ههمیشه گالتهی بهو ئافههته دههات که بالای دهپۆشیت.. سووربوو لهسهڕ نهوهی ههڕ مۆدیلێکی تازهبیت بیکهینه بهر.. ئیتر نایا بگونجیت لهگهڵ نهترماندا یان نا.. بهتهواوی سهڕبهستی کردبووین (بهتایبهتی چوونه دهرهوهو شهو بیداری).. پنی وابوو هاوڕێهتی نیوان کوپو کچ شتیکی شارستانی، لهبهر نهوه ئیمه لهگهڵ هاوڕێی براکانماندا دانهنیشتن.. بهلام لهولاشهوه دایکم ئهم ههلس و کهوتهی بهتهواوهی پی خوش نهبوو.. واته لهههندیکیدا قسهی دهکردو له ههندیکیشیدا بیدهنگ دهبوو.. بهحوکمی نهوهی باوکم زۆر چهزی لهسهفهڕکردن بوو لهگهڵ هاوڕێکانی (بوکاری خراپه و پابواردن) دایکیشم بهمهی دهزانی بهلام دهیوت مادام دوور له مالهوه کاری خراب دهکات قهیناکا؟ باوکم سهفهری کردو سهفهرهکهی زیاد لهمانگی درێژهی کیشا.. دواي نهو ماوهیه، هاوڕێهکی لهو شارهوه که سهفهریان بو کردبوو پهیوهندی پیوه کردین تاوهکو ههوانمان پی بدات که باوکم سبهینی دهگاتوه لمان بهلام... بهمردوویی!... دواي بیستنی ههوالهکه وامان ئی هاتبوو بهرومان نهدهکرد؟ نهو لهوپهڕی تهنروسیتیدا بوو.. پۆژی له پۆژان گرفتاری شتیکی نهبوو بوو؟ زۆر گریان.. بهتایبهتی من چونکه بچوکی ههوان و نازپیداووبوم و هیچ داواکاریهکم پهت نهدهکرایهوه..

ههڕکه تهرمی باوکم گهشتهوه کهوتم بهسهڕیداو زۆر بهخهستی دهگریام.. پۆژانی تهعزیه و ماته مینی تهواو بوو.. پهیوهندیم بههاوڕی خوشهویتهکهی باوکمهوه کرد که سهفهری کردبوو له گهڵیدا... پنیان ووتم له مزگهوتو جیانا بیهتوه لئی زۆر کهم نهبیت منیش سههرم سوپمابوو لهو ههلوئسته کت و پهڕه که بهسهڕیدا هاتوه کاتی ههولی زۆرم دا بیبینم.. هاتهوهو پوخساری تیک چوو بوو پیم ووت مامهگیان: دهمهوی پیم بلئی باوکم چون مردوو... دهستی کرد به گریان.. سویندم بو خوارد و پیم ووت: من بهروا بهو قسانه ناکهه که لهبارهی باوکمهوه دهلین. (به رووداوی ئوتۆمبیل بووه)

...دواى پيداگرتنىكى زور.. كارەسانم بىست.. وتى: من و ئەو شەومان بەسەر برد و مەيمان دەخواردەو و كچانمان لەگەلدابوو.. ووتم: ئەو كچەى لەگەل مندايە جواترە لەو كچەى كە دىت و لەگەل تۇدا دادەنىشيت.. ووتى: تۆ هيشتا نەت بينيوە.. ئىستا دىتە ژورەوہ.. كاتى ھاتە ژورەوہ لەوپەرى جوانيدا بوو.. باوكت ھەستايەوہ و پاشان سوجدەيەكى برد بۆ جوانى ئەو ئافرەتە.. كاتى كە لەسوجدەدا بوو.. من بانگم دەکرد بەلام وەلامى نەدەدايەوہ.. زياد لە جارى بانگم كرد ھىچ نەبزوا.. چووم رايوہشىنم بينيم مردوہ.. لەكاتى سوجدەبردن بۆ ئەو كچەدا مرد.. دواى ئەوہى گويم لەو كۆتاييە چارە رەشەبوو زور گريام...

چەند پۆزىك ھەر دەگريام، پاشان دەست نويزم گرت و نويزمکرد.. وە داواى ليخۆشبوونم بۆ كرد.. پاشان حىجابم پۆشى.. داوام لە پەرورەدگارم كرد كە ئايندەى كەردەوہكانم بەچاك بگيريت... خوايەگيان... ئامەن

۵۰ - ﴿مردنم بینی﴾

ژیانی مروّۋ بەچەندین ھەلۆیستدا دەپروات کە بەشیوہیەکی دروست کاریگەری دەبیت لەسەری (با کاریگەریەکەش کاتیی بیت).. وای لێدەکات بگەریتەوہ بۆلای خواو ھەست بە مەزنی و گەورەیی و فەزل و پەرحمەتی ئەو زاتە بکات بەسەر بەندەکانیەوہ.. لەم بەسەرھاتەدا یەکی لەو ھەلۆیستانەتان بۆ باس دەکەم تاوہکو ناشناپن بە فەزلی خواى گەورە بەسەرتانەوہ..

لەپۆژیکی وەرزی ھاویندا من ماوہی مەشقکردنم بەسەر دەبرد لەیەکی لە کۆمپانیا مەزنەکانی داودەرماندا، یەکەم پۆژی مەشقکردنم بوو.. لەنیوہپۆدا ھەستم بە کەمێک ناپەرحەتی و بێتاقەتی کرد، بەلام دانم گرت بە خۆمداو وام زانی بێتاقەتیەکی سادەییە، بەلام لەکاتی پێگاکردندا ماندویتیەکەم زیادیکرد و ھەستم بە لەرزینیکی سەخت کرد لە جەستەمدا، تا ئەو پادەییە نەم دەتوانی پێیکەم، پەییوہندیم کرد بە براکەمەوہ، بۆ ئەوہی بیت و بمرگەییەنیتە مائەوہ، ھەرچەندە ئەوشوینەى من قسەم تیادا دەکرد لەگەڵ براکەمدا نزیک بوو لە مائەمانەوہ، زۆر دواکەوت نازانم ھەر بەراستی دواکەوت یان نا.. بەلام من ھەستم کرد کە ناتوانم چاوہروانیشی بکەم، زۆر بە ناپەرحەت ئۆتۆمبیلێکی تەکسیم پارگرت تا بمرگەییەنیتە مائەوہ، کاتی چوومە ژوورەوہ ھیچ قسەم نەکرد، بەلکو چوومە ژوورەکەى خۆم و خۆمدا بەسەر جیگەکەمدا.. وورده وورده ھەستیکی سەیرم لا دروست بوو.. ئەوہ مردنە!!!

ھەستمکرد خەریکە گیانم لە جەستەم جیا دەبیتەوہ تا ئەو پادەییە ھەست بە بوونی قاچم و دەستم ناکەم.. ھەستیکی سەیرم لا دروست بوو.. ھەرچیم خواردبوو ھەلم ھینایەوہ... زۆر بەناپەرحەتیەوہ ھەستام تاوہکو دەست نوێژ بگرم و دوو پرکات نوێژ بکەم.. ئاھ، مردن چەندە نزیکە لێمانەوہ، لەھەر ساتیکدا بیت یەت... ئایا کاتیک بۆت دیت کە تۆ گوێپرایەلی خوا دەکەیت، یان پەنا بەخوا سەرپێچی خوا دەکەیت؟

دوای نوێژ ھیچ شک نەبرد بیکەم تەنھا ئەوہ نەبێ خۆم بەدەم بە دەستەوہو تەواو دنیابووم کە ئەوہ مردنە... لەسەر زەویەکە خەوتم و پوومکرده قیبلە ((پەوگە)) ھەستم دەکرد بەگیانم کە دەردەچینت لە قاچمەوہ بۆ ئەژنۆم پاشان لەدەستمەوہ تا گەیشتە بێنەقا قام...

لیدانی دلم و دستاو هروره ها ههناسه دانیشم وهستا .. لهوکاته داایکم و خوشک و
 براکانم خویانکرد به ژوردا .. زور بههیزهوه رایان دهوه شاندم و بانگیان دهکردم ..
 بهلام تازه پاش چی .. وهلام نهبوو .. دایکم به براکه می ووت که بروت پزیشک بینیت ..
 من بهخوم دوت پزیشک چی دهکات؟ .. نهپوی برام هیچ سودیکی نیه . شریتی
 یاداوهری به بیروهوشمدا دهسوپایهوه .. من چندجار گوپزایهلی خوامکردوووه چند
 جار سهپینچیم کردوووه؟ چیم کرد به دنیا؟ نایا دنیا مهبهست بوو یان هوکار بوو؟ کوا
 هورپیکانم؟ کوا نهو هیله وهنوشه بیانهی بو نایندهی خوت دهتکیشا؟ چی .. و چی ..
 و چی .. پزیشک هات .. دوی پشکنین و ته ماشاگردن ووتی: بینومید مهن .. من
 ههستم دهکرد که به ته وای چووم بو نهو دنیا .. نهه پیاره هیچ سودیکی نییه ..
 پزیشکه که نیسپرتوی به کارهینا تا به ناگا بیمه .. بوچند ساتی به ناگا هاتمهوه به لام
 جاریکی تر که و ته وه .. چند و ته یه به زارمدا دهات بو نمونه .. ته و او .. وازم
 لیینن .. جاریکی تر به ناگا هاتمهوه و دووباره که و ته وه .. بو جاری سنییم به ناگا
 نه هاتمهوه ، پزیشکه که جاریکی تر ههولی دایهوه و منیش به ناگا هاتمهوه .. به لام
 ههستم لیپرابوو ، ههستم کرد که چند ساتیکی که مهو مرگ به دننیا ییهوه بوته
 میوانم .. نه زمانی دوی نهوه چی پرویدا به لام بو نزیکهی (۱۵) ساعات خهوتم پاشان
 به حاله تیکی که میک باشته وه خهبرم بوویهوه .. چووم به قوناغی چاره سهرکردندا ..
 پاشان راهاتنهوه لهگهل دنیا دا .. به لام هرکاتی قیامه تم بیرده چیت بیر لهو کاره ساته
 دهکه مهوه تاوه کو بزانه که چهنده پهروهردگارم میهره بانه .. وه چهنده مردن نزیکه ..
 لهگهل ریزم بو هه موو تیبینی پزیشکه کان .. چونکه من دننیا بووم که نهو کاره ساته
 ناگادارکردنه وه یه بوو له خوی گهروه بو من تاوه کو له تاوان دور بکه ومهوه و
 له کو تاییدا بکه ریمهوه بولای پهروهردگارم .. داواکارم لیقان نهه چیروکه بیته پند و
 ناموزگاری و تیگه شتن له ماناکانی و هه موو شتیک ته و او ده بیت (پشت به خوی
 گهروه) تنها کرده وهی چاک نه بیت ..

۵۱- تەوبە يەك دىلى لاويك له تاريكيه كانى

(بانكوك) دا رووناك دەكاتەوہ

لاويك بيبست و سى سالى تەمەنى تى نەپەراندبوو ، سەفەرى كرد بۇ بانكوك بە دوای چيژ و تامى كارى حەرامدا ... لەوى دەستى كەوت بەلام ئەگەر لەزل و تەدارەك و چاودىرى خوى گەورە نەبوایە كە لە دوامەين ساتدا فریای كەوت تیا دەچوو .... لاوہ كەنداویەكان لە (بانكوك) ئاشنایان كرد بە حەشیش ، چونكە جگەرەى حەشیش جیا نە دەبوویەوہ لە پەنجەو لىوى .

بۆیە لە ئەنجامدا وازىشى لە خویندى زانكو هینا .... ئەو حەشیشە نالە بارە ناچارى كرد خوى سەرقال بكات بە پيشە يەكەوہ ... بەلام چ پيشە يەك ؟ خوى دەلىت ئىمە يانزە برا بووين ، من يەككە بووم لەو برايانەى كە لە ناو ھەموياندا سەفەرم كرد بۇ ئەوى ... سەفەرى يەكەم پيش نزيكەى سالىك بوو دوای دانىشتن لە گەل ھاوړىكاندا كە باسى خوشیەكانى (بانكوك) يان دەكرد !!! لە میانى يەك سالدا حەوت جار سەفەرم كرد ، كە ھەمووى دەيكردە نو مانگ !!!!

سەرەتای گەشتى من لە گەل مادە ھۆشبەرەكاندا لە يەكەم گەشتدا بوو بۇ (بانكوك) لە ناو فېوكەكەدا ، كاتيك يەككە لە ھاوړىكانم كە پينچ كەس بوون و منيشيان لە گەلدا بووم ، پەرداخىك بىرەى يا بە دەستمەوہ ، منيش گويم نەيايە ، بۆیە پىنى ووت : ئەم پەرداخەى تىرش بگرە و ئەمەيان جۆرىكى تر دەبىت بەلاتەرە ، منيش لە دەستم گرت ، بۆیە ئەمە سەرەتای موعتاد بوونم بوو بە مادە ھۆشبەرەكان ، چونكە جۆرىك لە جۆرەكانى مادە ھۆشبەرەكانى تيدا بوو كە پىيان دەووت (كنشە)

ھەر كە گەشتە وولاتى خۇمان ئۆتۆمبىلەكەم فرۆشت و گەرامەرە بۇ بانكوك ... ھەر كە گەشتە ئەوى پرسىارى (كنشە) م كرد ... زۆر بە خەستى دەمكىشا ... وازم نەھینا بەلكو ئەگەرەم و جۆرەكانى تری مادە ھۆشبەرەكانم بەكار دەھینا ، بۆیە (كۆكايىن) يشم تاقى كردەوہ بەلام سەرسام نەبووم پىنى ، وە ھەرەھا حەبى (كبتيجول) يشم تاقى كردەوہ ، بەلام ھەر حەزم ئى نەدەكرد . من بە دوای چيژو تامىكى تردا دەگەرەم كە لە كنشە بكات يان لەو باشترييت بۆیە دەستم نەكەوت ،

سەرەنجام گەرامەوہ بۆ وولاتی خۆمان !!! لە مالی یەکیک لە ھاوڕێکانم کە یەکەمجار گەشتم کردبوو لە گەلیدا ، لەوی حەشیشم دەست کەوت و بەکارم هینا .

نرخەکی گراتر بوو ... بە ھۆی کەم دەرامەتیەوہ ناچاربووم کە براکەم ھەلخەلەتینم ، وای نیشان بەم کە یەکی لە ھاوڕێکانم داوای پارەم ئی دەکات کە پێشتر قەرزم کردبوو ئی .... بۆیە براکەیشم ئۆتۆمبیلەکی خۆی فرۆشت و پارەکی پێدام ... منیش پێک حەشیشم پی کپی و سەفەرم کردوہ بۆ بانکۆک .

کاتیەک گەرامەوہ بۆ وولاتی خۆمان ، بە داوی جوړیکی تردا دەگەرام کە بەھیزتریبت لە (حەشیش) ... سەفەرم کرد بۆ وولاتیکی عربی بۆ بەدەست خستنی زەیتی حەشیش ، لە گەل زەیتی حەشیشدا منیش بەرەو تیاچوون پۆشتم ... نەمدەتوانی دەست بەرداری بێم ... پۆچوو بووم لە بەکارھێنانیدا ... لە گەل خۆم بردم بۆ بانکۆک ... ئەو جگەرەیی کە چەورم دەکرد پیی لە لیوہکانم نەدەبوویەوہ ... لەوی ھەموان منیان بە موعتاد بوو بە حەشیشەوہ ناسی بوو ، لەشم توشی نەخۆشی مەترسیدار بوو بە ھۆیەوہ .... سوپاسی خوا دەکەم کە شیقای پی بەخشیم ... ھەرگیز بە بیرمدا نەدەھات کە پۆژی لە پۆژان چاک دەبەوہ و پزگاری دەبیت لە زەیتی حەشیش .

پارە تاکە کێشەیی من بوو ... لە کوێوہ دەستم دەکەویت ؟ ناچار بووم پەنا بەرمە بەر پێگای دزی و راو و پووت کردن ... تا ئەو رادەیی پێشم ھێشتبوویەوہ و پۆشاکم کورت کردبوویەوہ تاوہکو نیشانی خزانمی بەم کە من گەرامەتەوہ و تەوہی تەواوم کردوہ ... بۆیە دەستم کرد بە قەرزکردنی پارە لییان ... دزیشم کرد لە خالم و مام ... ھەندی ھاوڕێشم ھاندا کە سەفەر بکەنەوہ بۆ بانکۆک تا منیش لە سەر خەرجی ئەوان سەفەر بکەم لە گەلیاندا .... بەلکو لە بانکۆکیش بووبووومە جەردە و دەستپ ، دزیم لەو لاوانە دەکرد کە لە کەنداوہوہ سەفەریان دەکرد و دەھاتن و دەستم دەگرت بە سەر کەلوپەلەکانیاندا .... پیاوہ بە تەمەنەکانی خەلکی کەنداوم ھەلدەخەلەتاند و فیلم ئی دەکردن ، پارەکانیانم چنگ دەخست ھەتا تایلەندیەکانیش بە زمانیکی تایلەندی شەق و شەر ھەلم دەخەلەتاندن و پارە و پوولم ئی دەسەندن !!! بانکۆکم جی نەھینشت ، چونکە کارەکەم (مەبەستم پێشەیی چەتییە) لەوی بوو

بەراستی بىر لەژىيانىكى سەقامگىرى و ھاوسەرگىرى دەكردهوه لە گەل ئافرهتتىكى
تايلىه ندىدا، تا رەگەزنامەى تايلىه ندىم دەست بگەوتت و ھەتا بەردەوام لەوى بىمىنمەوه .
لە بوارى ھەشيشدا بووبووم بە پىسپۆر ، دەمتوانى ھەشيشى ساختە و ھەشيشى
ئەصلى لە يەكتى جيا بگەمەوه ... رۆزگار تى پەرىن و ھەرچىم ھەبوو لە دەستىدا ،
كەسم شك نەدەبرد قەرزى ئى بگەم ... ھەموو براو ھاوپى و خزمەكانم زانىبويان كە من
دەستىم، كەسم شك نەدەبرد تا چا و ساغم بىت بۆ مال و سامانىك كە بىدزم دنيا لە
بەرچاوما تەسك بووبەوه و پەتە ھەلخست خۆم بخنكىتم ، دواى ئەوهى شوشەيك
عەترم خواردبووبەوه تا سەرخۆشم بگات ... بەلام براكەم پىنى ووتە تۆ بى ئەقلىت ،
بۆيە بەو كارە تورە بوو، دابەزىمە خوارەوه تا ووتوئىز بگەم لەگەلىدا ، لە ئەنجامدا بۆى
سەلماندم كە خۆكوشتن ھىچ سودىكم پى ناگەيەنىت .

سواری ئۆتۆمبىل بووم، سەرخۆش بووم و دوو شت لە مىشكەدا بوو، يان پۇلىس
دەستگىر بگات يان بىرۆم بۆ نەخۆشخانە و چارەسەرى خۆم بگەم لەو ھالەتى
موعتادبوونەم كە گىرۆدەى كردبووم .

سوپاس بۆ خوا چووم بۆ نەخۆشخانە و چارەسەريان كردم ...
ئەوھە تا ئىستاش من تەندروستىم زۆرباشە و رىزگار بووم لەو رەفتارە پىسە ....
تۆبەم كردووه و نىتر ھەرگىز ناگەرىمەوه سەرى .

كتىبى (قصص مؤثرة للشباب)

۵۲- ﴿لاويك﴾

ئەم چىرۆكەتان لە پىنگەي بانگخوازىكى متمانەپىنكاراى باوەر بە خواوە بۆ دەگىرپەرە
.... باسى لاويك دەكەين نكولى لە نايىنەكەي دەكات و پەرەردگارى خۆي فەرامۆش
كردووە و بىناگا بووە لە خۆيشى ... لە خراپى و سەرەپۆييدا بە نمونە باسيان دەكرد
، هەتا بە ھۆي ئەوەرە كە نازارى زۆرى خەلكى دەدا خەلكىكى زۆر دوعايان ئى دەكرد
كە بە هىلاكا بچىت و تيا بچىت تا پزگارىيان بىت لە خراپەكانى .

ھەندى لە بانگخوازن نامۆزگارىيان دەكرد بەلام ھەرى نەدەگرت ، گوئى نەدەگرت
لئيان ، لە ناو تارىكەكانى شەھوت و ئارەزودا دەژيا .... يەكى لە بانگخوازن چوو
بۆ لاي و ئەو بانگخوازە كەسىكى كاريگەرى راستەوخۆ بوو چەند نامۆزگارىيەكى كرد
ھەتا ھىنايە گريان و وا گومانى دەبرد كە ھاتوو بە دەم بانگەوازي خواو
پىغەمبەرەكەيەوہ (ﷺ) بەلام سوئى نەبوو ، ديسان ھەك خۆي ئى دەھاتەوہ ھەك
ئەوہى ھىچىشى نەبىستىت ... نەيدەزانى مزگەوت چىيە ، بەلكو لە پۆزى ھەينىشدا
... دواي عىشا لە گەل پىرئىكى ھەكو خۆيدا دەچووہ دەروہ و كەمىك پىش بەرەبەيان
دەگەرايەوہ و پاشان بە درىژايى پۆژ دەخەوت ، وازى لە فەرمانبەرى و كارەكەي
ھىنابوو ... لەم دنياو لەو دنياشدا تاپول (افلاس) بوو بوو ، داىكى ھەمىشە چاو بە
فرمىسكەوہ دەبوو بۆ پەنجەپۆيى و واقىيى كۆرەكەي بەلكو زۆر ھەزى دەكرد كە
بەردايە .

بەدەم گۆرانىوہ دەخەوت و ھەر بەوھىش خەبەرى دەبوويەوہ .... چەندىن وىنەي
سىكسى و پەوشت نزمى لە لا بوو .. كە ئىمانى خەلكى شارەكەي لە ناو دەبات .
بەلكو دەركەوتبوو كە موعتاد بوو بە مادە ھۆشبەرەكانەوہ و ھەقل و پۆحى مەست
بووہ ..

سەرەپۆيەكەي بەرامبەر بە خوا درىژەي كىشا بوو ، خواي گەورەش مۆلەتى
پىدابوو ... تاوانەكانى نۆرئو بوون و پۆزى خواي گەورەش دەورەي دابوو ، گوئى لە
ھەموو شتىك دەگرت بىجگە لە قورئانى پىرۆز ، وە لە ھەموو شتىك تىدەگەيشت تەنھا
لە ناين و دىندارى دا نەبىت .... ھەزى لە ھەموو شتىك بوو تەنھا زىكرى خواو ئەو
چۆرە شتانە نەبىت .

سبحان الله دلّ چۆن سەرگەردان دەبیت ئەگەر خوا نەناسیت ... سبحان الله چۆن هەست و نەست بێناگا و گیل دەبیت ئەگەر پشت بکاتە خۆی گەورە ... پۆژە رەشەکانی بە تاوان و سەرپێچی دەبردە سەر ، یەکی لە بانگخوێزە پیاو چاکەکان بیری لە رینگایەکی خۆش دەکردەو تا ئەو سەرگەردانە بێنیتەوه رینگای پاست ، که بەراستی رینگایەکی داھینراو بوو، من لێرەدا نامۆژگاری بانگخوێزان و شاگردانی زانست و نامۆژگاریکاران دەکەم که رەچاوی ئەو شیوازە بکەن ، ئەویش رینگای بە دیاری پێشکەش کردنی کاسیت و سیدی ئیسلامیە که لە مائەکانداو لە ئۆتۆمبیلەکاندا هەبیت ... کاسیت و سیدی ئیسلامی که زانست و سەدا و کاریگەری قسەکەر دەگوازیتەوه بۆ گوێگر ... بۆیە چەند کاسیتێکی پێشکەش بەو لاوە کرد که کاریگەر بوون ، ئەویش وەری گرت و خستیه ئۆتۆمبیلەکە یەوه و گوێی نەدەدا بە گوێگرتن لێیان .. گوێی لە گۆرانی و شتی بی کە ئەک دەگرت و بە رینگای خراپدا گۆزەری دەکرد ... پاشان ویستی کاسیتێکی ئیسلامی تاقی بکاتەوه و گوێی ئی بگرت ، تا بزانیست ئەو جۆرە کەسانە چۆن قسە دەکەن و شیوازی و وتار و قسەکردنیان چۆنە کاسیتەکە دەستی کرد بە ناردنی شەپۆلە زیندەوکانی ئیمان لە هەوایەکی راستگۆیانەدا راستەوخۆ بە کاریگەری و دلسۆزی و بە شەپۆلێک که پانتاییەکی پەيامێکی نەرەم بۆ گوێگرانی .

لاوەکە گوێی لە شریتەکە گرت ، ووتارەکە باسی ترسان لە خۆی گەورە دەکرد و هەوالی ئەوانە ی که لە خوا دەترسن .... قسەکان گەیشتنە دلی لاوەکە و لە دلیدا سەقامگیربوون .. شریتەکە کۆتایی هات و لاوەکەش خۆی نامادە باش کرد و پێداچوونەوه یکی خۆی کرد لە گەل خۆی گەورەدا و هاتەوه بە خۆیدا و دەستی کرد بە لێدانی کاسیتی دووهم .... کاسیتی دووهم باسی تەوبەکردن و تۆبەکاران بوو ، لاوەکە بیری لە رابردووی خەفەتاوی و گریانای خۆی دەکردەوه ، بەرەوام گوێی لە شریتەکە گرت ... گریانیش نمایشێک بوو بۆ وەرگرتنی نامۆژگاریەکان لە بەردەم دلداد وەک ئەو ی زمانی حال ئەمە بلیتەرە (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ) الانفال/ ٢٤ واتە : ﴿ ئەي ئەو کەسانە ی

باوه پتان هیناوه وهلامی خوا و پیغه مبهری خوا به نه وه، کاتیک که بانگتان ده که ن
بۆلای نه و نه و ناینه ی که زیندووتان ده کاته وه ﴿

له شاری (دهمام) نزیك بوویه وه، خه ریک بوو کۆنترۆلی ئۆتۆمیله که ی بۆنه ده کرا
بۆ هۆی کاریگه ری نه و شه پۆله ئیمانیه وه که به ته واری هینا بوویه له رزین ...

چوو ه شاره که و پیتش نه وه ش ئیمان چوو بووه دلیه وه ... ژبان له دیدو بۆ چوینیدا
گۆرا، به تیروانینیکه ی به نده یه که ی تۆبه کاره وه ته ماشای دنیا ی ده کرد که پیتشتر وه ک
که سینکی سه ره سخت و سه ره پۆ ده پروانیه دنیا .

سه ره تا چوو ه مزگه وته وه و ژبانیکه ی نوینی به نوینژ ده ست پیکرد و ده ستی کرد به
ته مه نیکه ی نوینی ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾
الإسراء/ ۸۱. واته ﴿وه بلی ئاینی راست هات و ناینی ناهه ق و به تالنه ما و رۆشت،
به راستی به تال هه میشه له ناو چوو ه﴾

گه پرایه وه بۆ ناو که س و کاری به بی زبانی و به ده سه که وتیکه ی مه زنه وه ... بی
زیانی له تاوانه کانی و ده سه که وتنی په رسته شه کان ... چوو ه ماله وه به په رخساری که وه
جیا له وه په رخساره ی که پینی هات بووه ده ره وه، چونکه به په رخساری که تاواناوی و
گونا ه و سه رکه شه یه وه هات بوویه ده ره وه و به په رخساری که سپی و نوری و په رسته ش و
ته وه و گه پرا نه وه وه گه پرا وه ته وه .

که سوکاری سه ره سام بوون (فلان که س نه وه چیت به سه ره هاتوو ه ؟ چی پوویدا وه
؟) باسی مه زنته رین پووداوی ژبانی خۆی بۆ کردن: گه پرا مه وه بۆ لای خوا و ته وه به م کردو
ناشنا بوو به ریگای گه پرا نه وه بۆ لای خوا ... چاره کانی په ر بوو بوون له فرمیسک و
نه وانیش له خۆشیاندا ده ستیان کرد به گریان ...
به لی فرمیسکی خۆشی و شادی .

طه فح السره ور علی حتی اننی * من عظم ما لده سرنی ابگانی

واته: خۆشی لیوان لیوم بوو بوو هه تا * له مه زنی نه و خۆشه یه دا منی هینا یه گریان
ماله که یان پوونا ک بوو بوویه وه و خه لکیش په رۆزباییان له تۆبه کاره که ده کردو
مژده بیت لی ی بۆ ته وه به کردنی و گه پرا نه وه بۆ لای خوا ...

خوای گهوره له فەرمودەیهکی قودسیدا دەفەرموی (یا ابن ادم انک ما دعوتنی و رجوتنی الا غفرت لک ما کان منک و لا ابالی : یا ابن ادم لو بلغت ذنوبک عنان السماء ثم استغفرتنی غفرت لک و لا ابالی یا ابن ادم لو اتیتنی بقراب الارض خطایا ثم لقیتنی لا تشک بئ شینا لا یتیک بقرابها مغفرة) رواه الترمذی

واتە ﴿ئەى نەوێ ئادەم بێگومان تۆ ھەركاتى لە من پارابیتەو و داوات لە من کردبیت لە ھەموو گوناھەکانى تۆ خوۆش بووم و گویشم نەیاوەتى، ئەى نەوێ ئادەم ئەگەر گوناھەکانت گەشتبە ناسمانیش پاشان داواى لیخوۆش بوونت ئى کردبم ، لیت خوۆش بووم، و گویم نەیاوەتى ، ئەى نەوێ ئادەم ئەگەر بە پانتایى زەوى بە گوناھەو ھاتبیت بۆ لام و پاشان گەشتبیتبیت بە من و هیچ ھاوھەلیکت بۆ من دانەنابیت منیش بە رادەى ئەو دیم بۆ لای تۆ بە لیخوۆش بوونەو﴾

شباب عادوا الى الله

قصص مؤثرة للشباب

۵۲- رینگای ماده ھۆشبەرەکان

رینگایەك زۆرێك لە لاوان نوقم بوون تیایدا ... مەگەر كەسێك خوای گەرە پەحمی پێی كردبیت ..

یەكێك لەو لاوانە بە سەرھاتی خۆی دەگێریتەوہ دەلی دواى ئەوہی نامادەیم تەواو كرد بووم بە فەرمانبەر لە یەكێ لە كۆمپانیا بازەرگانێەكاندا ... بە ھۆی زۆر غانیب بوونمەوہ و ناپرێكیشەوہ دەركرام لە سەر كارەكەم ... دواى ئەوہ چوومە سەر چەندین كارى جیاواز لە بیناسازى و بازەرگانى و شتى تر .... تا بتوانم خۆم دروست بكەم ... و بڕێك پارە پێكەوہ بنێم ... بۆزێكیان لاویك پێشنیارێكى بۆ كردم ... ئەویش سەفەرکردن بوو بۆ یەكێ لە وولاتانى ئاسیا ... سى سەپرو سەمەرە و بەسەرھاتی خۆى بۆ كردم لەو وولاتانە ... پەنا بە خوا بە ئاشكرا باسى كارە خراپەكانى خۆى دەكرد ... لاوہكە ووتى : ھاوڕێكەم باسى لەزەتە حەرەمكراوہكانى دەكرد ... وەك ئەوہى ھانم بدات بۆ سەفەرکردن ... ھەتا توانى زال بێت بە سەرمداو شەیتانىش فریوم بدات ... ھاوڕێكەم یەكەم كەس بوو پێشوازیم ئى بكات ... بەلكو ھەستا بە كڕینی بلیتى گەشتەكە ... بە مەرجى من خۆم لەوى ھەستم بە ھەموو خەرجیەكانى تر .

پێكەوہ شتمان كړى ... لەوى چەند كۆمەلنى لە لاوانمان بینى ... ھىچ خەمێكانە نەبوو .... تەنھا ھەولدان نەبیت بۆ كارى حەرەم ... ئەمڕۆ (مسجد الاقصى) ھاوار دەكات و لاوانیش لە گۆماوى تاوان و سەریچێدا نوقم بوون

لاوہكە ووتى : لەوى كۆمەلێكى زۆرمان لە لاوان بینى ھەموو خەمێكان تەنھا مۆتەئى حەرەم بوو ... منیش لە لاوہكانەوہ فێرى بووم ... گووى بگرە (لە لاوہكانەوہ فێرى بووم) فێرى جگەرەكێشان و مەشروب خواردن و پاشان زیناكردن و پاشان بەكارھینانى مادە ھۆشبەرەكان ... كەوتینە ناو ھەموو گۆماوہ قیزەونەكانەوہ .. تا پاشان گەراپنەوہ .... دواى ماوہیەك ... بڕێك پارەى ترمەمان كۆكردوہ پاشان سەفەرمان كرد بۆ وولاتێكى تر كە زۆر لەوہى پێشوو فەسناد تریوو ... ھەموو شتێكمان تاقى كردوہ ... شەویكیان یەكێ لە لاوہكان پازى نەبوو ئەو مادە بێھۆشكەرەم بیاتى كە مۆتەئاد بووم پێنەوہ ... بۆیە لە ئوتیلەكە ھاتمە دەرەوہ ...

گەشتەم بە كۆمەلى كەس كە برەويان بە مادە ھۆشبەرەكان دەدا ... ئەوانىش بانگيان كىردم بۇ بىنكەكەي خۇيان ... منىش چووم لە گەلىاندا ... ئەوانىش چەند جۇرىكى زۆر لە مادەي بېھۆشكەريان نىشاندام ... من ناشنا نەبووم بە ھەندىكىان و پادەي كارىگەريان لە سەر لەش ... دواي پىدانى مادەي ھۆشبەر و مەستكەر ... يەكىكىان بانگى كىردم بۇ ژورەكەي تەنىشتەمان ... بۇ كىردنى زىنا ... دواي ئەوەي كە فەرمانى پىدام لە پىشدا پارە بىم ... منىش زۆر سەرخۆش بووم نەم ئەزانى چى ئەكەم ... بۇيە پىشنىارەكەم قبول كىرد ...

و نەم ئەزانى كە بەراستى من بە پىي خۆم بەرەو فەوتان ئەچم ... پاشان دواي چەند پۇژىك .. گەپراينەو لە گەشتەكەمان دەستم كىردەو بە ژيانى سىروشتى خۆم ... بەلام دىوئەمەي مادە ھۆشبەرەكان لە ھەموو لايەكەو ھەراسانى كىردبووم .. ھەندى لە كەسانى دلسۆز ھانىان دەدام و نامۇزگارىان دەكىردم كە بچم بۇ نەخۆشخانە بۇ چارەسەكىردن ... منىش بەلىنم دەيانى و بەلام نەدەپۇيشتەم ... گەشتەكانم بەردەوام بوون بۇ مومارەسەكىردنى ئەو كارە نا بەجىيانە ... كە بوو بوون بە بەشىك لە ژيان و بى ئومىدى و داپوخانى من ... تا پارەم پى ئەما ... ئىنجا لىرەو لەوى فىرى پىشەي دى بووم ... فىرى ھونەرى جەردەيى و پوتكىردنەو بووم ... تا پارە بۇ كارە ناشەرىكەكانم كۆيكەمەو ... لە پىر ھەستم بە ناتەواويەكى تەندروستى كىرد بۇيە چووم بۇ بىنكەكەي تەندروستى ... بۇ گەپان بە دواي چارەسەردا دواي ئەوەي شىكارى خوينەكەمىان كىرد ، پىيان ووتە كە من فايرۆسى نايدىزم ھەلگرتووه ... بۇيە دنيا لە بەرچاوما بچوك بوويەو ... ئاي چ كارەساتىكە ... چ مەينەتەكە ..

بەراستى ئەو خۆشى و پابواردنانە لە دەست چوون ...

ھىچ نەمايەو بىجگە لە ئازار و ھەسرەت و دادو بىدادى نەبىت ... ئاي دادو بىداد لە ھاورپىيانىك كە سووديان نەبوو بۇم ... دادو بىداد لە دۇستانىك شەفاعەتيان بۇ نەكىردم ... دادو بىداد لەو رۇژانەي كە شەو سەورەكانمان تىا دەبردە سەر ... تويىشوو پى نەبوو بۇ ناو گۆرەكەم ... ئاي دادو بىداد لەو تەمەنەي بە سەر چوو ، و لەو زەمەنەي پۇيشت و ناگەپىتەو ... وە خۆم نەپاراست لە گەرمای ناگرى بلىسەدارى دۇزەخ ... دادو بىداد ... بەراستى پاستىھەكان دەرکەوتن لە

گوناهه‌کانی زمان و سه‌رپیچی نه‌ندامه‌کان ... دادو بی‌داد له‌و تاوانانه‌ی که له‌ نامه‌ی کرده‌وه‌کانمدا تو‌مارکران ... دادو بی‌داد له‌و نو‌یژانه‌ی که له‌ کیسم چوون و له‌و زه‌کاته‌ی که نه‌م ده‌به‌خشی و له‌و پوژوانه‌ی که نه‌م ده‌گرتن و له‌و کاتانه‌ی که به‌ بی‌ سود به‌ سه‌رم ده‌برد و له‌و تاوانانه‌ی نه‌نجام ده‌یا ... دادو بی‌داد له‌و بی‌په‌وشتیانه‌ی نه‌نجام نه‌یا ... دادو بی‌داد له‌و پوژوانه‌ی که تیایدا هه‌رگیز یادی خوام نه‌ده‌کرد و نه‌ندامه‌کانم سوپاس گوزار نه‌بوون ... حه‌سره‌ت بو‌ ئه‌و پوژه‌ی صالحان به‌ پله‌کانیان سه‌رده‌که‌ون ... حه‌سره‌ت بو‌ ئه‌و پوژه‌ی زالمایش ده‌خرینه‌ که‌لینه‌کانی دوزه‌خه‌وه ...

خوای گه‌وره ده‌فه‌رموی:

﴿وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾

﴿وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾

﴿وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾

﴿وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (٣٩) إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي

الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا يُرْجِعُونَ (٤٠) ﴿ مريم

واته ﴿ نه‌ی محمد ﷺ ئه‌و سه‌ته‌مکارانه له‌ روژی داخ و خه‌فه‌ت بترسینه، کاتی کاروباری خه‌لی کو‌تایی پی ده‌هینری له‌ کاتی‌کدا ئه‌وان له‌ بی‌ناگاییدان و باوه‌پیش ناهینن به‌ روژی دوایی، به‌راستی هه‌ر ئیمه ده‌بینه میراتگری زه‌وی و ئه‌وه‌ی له‌سه‌ریه‌تی، وه هه‌ر بو‌ لای ئیمه ده‌گه‌رینه‌وه﴾

لاوه‌که ووتی : ئه‌و خو‌شیا‌نه و ئه‌و خو‌شی و له‌زه‌ت و چیرانه‌ پوشتن و هیچ نه‌مایه‌وه بی‌جگه له‌ نازار و حه‌سره‌ت نه‌بی‌ت ... هیچ نه‌مایه‌وه ته‌نها تاوان و گونا‌ه و خراپه نه‌بی‌ت ئه‌مه به‌ سه‌ره‌اتی من بوو به‌ کورتی ...

هه‌موو ئه‌و شته‌ی که من بی‌زانم .. ئه‌وه‌یه که به‌راستی من تووشی نایدز بووم ... و به‌راستی چاوه‌پوانی مردن ده‌که‌م ... هه‌رچه‌نده من به‌ خیرایی به‌ره‌و مردن ده‌پۆم ، قه‌یناکه ... چونکه من له‌و بی‌ناگاییه‌م خه‌به‌رم بوویه‌وه ... و ناموژگاری هه‌موو لاویکی ژیر ده‌که‌م ... که پابه‌ند بن به‌ ته‌عالیمه‌کانی ئایینی پیروژه‌وه ... ئه‌و ته‌عالیمه‌ی که هه‌میشه گو‌یمان لێیه‌وه ده‌بوو ، به‌لام شوینی نه‌ده‌که‌وتین ، به‌لکو شوینی ده‌روون و

ھەواو ئارەزوو و شەيتان ... دەكەوتىن ... بەراستى سەرگەردانە ئەو كەسەى كە (شوپىن ئارەزۈەكانى دەروونى دەكەوئىت و ھىوا و ئاواتەكانىشى لە خوا دەخوازئىت)
 بە برادەرەكانم دەئىم ... ئاگادارىن .. مادە ھۆشبەرەكان و كارى ناشەرى و خراپە كارى سەرەنجامى تياچوون و نەمانە ... ئاگادارى ھارپئى خراپ بن ... چونكە
 بە راستى ئەوانە سەربازى ئىبلىسى نەفرەت لىكراون .
 دەئىت : دەتان سپىرم بەو خوايەى كە سپاردە زاىە ئاكات... بەلكو ئەو ووشانەى
 من بخوئىننەو كاتىك كە من لە ژئىر گلدام ... داوا لە خوا بكەم بەزەيى پىاما بىتەوہ و
 رەحمم پى بكات.
 بەلكو ئەم ووشانەى من بخوئىننەو كاتىك منە لە ژئىر گلدام و رۇحم لە جەستە
 جىابۆتەوہ و رۇج بەرزبۆتەوہ بۆ لای پەرورەدگارى
 پەرورەدگارا ... ئەى ئەو زاتەى كە رەحمەت و بەزەيىت ھەموو شتىكى گرتۆتەوہ
 بەزەيىت بە بەندەى لاوازى ھەژارى خۆتدا بىتەوہ ...

كتىبى ﴿قوافل العائدين﴾

۵۴- خوشکی خۆم کوشت

(حهنان) كچىكى ھەرزەكارى تەمەن ۱۸ سال بوو. بە خۇشى و شادى و دەولەمەندى لە گەل كەسوگارى دەژيا ، ھەموو خەون و ئاواتىكى ئەوھبوو بىت بە مامۇستا يان پزىشك كە بە پەنجە ئاماژەى بۇ بگەن و ھاورپىكانى و خزمانى بە چاكە لە كۆپ و كۆبونەھەكاندا باسى بگەن ، لە سەرھەتاي قۇناغى زانكۇدا ئاشنا بوو بە ھاورپىھەكى خراپ كە خاوەنى پەوشتىكى خراپ بوو لە گەل كەسوگارى ، ئەم پەيوەندىھى لە گەل ھاورپىكەيدا ، يەكەم جار بە پەيوەندىھەكى تەلەفونى دەستى پىكرد و لە پىنگەى مۇبايلەھە ، پاشان سەردانى يەكترى لە ژىر ناوى شاراھەدا بە ناوى ئاھەنگ و شتى ترەھە !!! ئاستى خويىندى حەنان دابەزى بە شىوھەھەكى ئاشكرا دەركى پى دەكرا لە لاين دەوروبەرەكەيەھە ... بە تايبەتى خوشكە گەرەكەى ... ئەو كچە دەلەت : لە يەكى لە ساتە جەرگەرەكاندا ھاورپىكەم سەرى لىيام ، منىش شەكەت بووم بە ھۆى سەرنىشەھە لە ئەنجامى سەعى كردنى بەردەھام و كەمى خەو لە تاقى كردنەكاندا ... ئەويش حەبىكى پىيام و پىنى ووتم : نىو سەعاتى تر دەبىتە (حەنان) يكى تر ... بۆيە بە گويم كرد و حەبەكەم خوارد ... لەو ساتەھە موعتادبوونى من دەستى پىكرد كە بەراستى ئەم ئەتوانەى دەست بەردارى بىم بۇ ماھەى دوو پوژ ... بۆيە بەردەھام داوام دەكرد لە ھاورپىكەم بۆم پەيدا بگات .... ئەويش پىنى ووتم : دەرمانى تر ھەيە زۆر خۇشتر و بەھىزترە لەھە . ماھەكەيشى درىژ خايەترە ... بەلام نرخەكەى گرانترە ، منىش پارەيەكى زۆرم پىدا ... ھەموو ئەو پارەيەش لە پىگاي دايكەھە بوو كە ھەندى جار درۆم لە گەلدا دەكرد و ھەندى جارىش لىم دەدزى ... درىژەى پى نايەم ... كارەكە پەرەى سەند ... خوشكە گەرەكەم پىنى زانيم كە موعتاد بووم بە مادە ھۆشبەرەكانەھە ... بۆيە ھەرەشەى لىكردم كە بە دايكەم و باوكەم دەلەت ... منىش رام دەكرد لىنى ... بۇ سبەينى ھەوالى ئەھەم يا بە ھاورپىكەم ... ھەردوكمان ترساين كە كارەكەمان ئاشكرا بىت و لە قسەى خەلكىش دەترساين ... بۆيە بىرمان لە بىرۆكەيەكى شەيتانى كردهھە ... ئەويش ئەھە بوو خوشكەكەم تىوھ بگلىنن بە خۆمانەھە و بە بى ناگاي خۆى حەبىك بەكەمە چاكەيەھە ... كە لە كاتىكدا ئەو خوشكىكى دلسۆزى من بوو، ھەرگىز خراپەى منى نەدەويست ... بەلام لە راستىدا

هاورپى خراپەكەم و پاويژە گلآوہكەى لە سەدا سەد سەرکەوتنى بە دەستھینا ، بۆیە منیش بە كول گریام و پيش ئەوہى فرميسك بە چاومدا بىتە خواروہ خەرىك بوو رۆحم دەرئەچوو ...

چيم كرد بە خوشكەكەم ؟؟ و بۆچى ؟؟ كى سودمەندە ليرەدا ؟؟ من زۆر گریام خوشكەكەم هات و فرميسكەكانى سېرىم و ووتى : مەگرى خوشكى خۆم ، بە خوا ھەرگىز ناليم بە دايك و باوكم ، من تۆم خۆش ئەوى !! لەو كاتەدا لە پاكى و سۆز و دلە بىنگەردەكەى دەستى كرد بە گریان ، وە لە بیرم چوو كە خوشكەكەم ئىستا موعتادە و كەسوكارم دەزاننیت و ئەى چى بكەم ؟

زۆر ترسام و شلەژام ، من و خوشكەكەم كەوتینە گىژاويكەوہ كۆتايى نەبوو ، دەرگاكەم لە سەرى داخست ھەتا حالەتى ناتەواويەكەى ھىور بىتەوہ .. لە پەر باوكم خۆى كرد بە ژوردا و زانى كە مادەى بىھۆشكەرى خواردوہ ، بۆیە لە بەردەمدا زۆر بە توندى لىیدا ، كە دەبوايە يەكەم جار بە توندى لە منى بيايە ... چونكە خوشكەكەم بىتاوان بوو ... دايكى بانگ كردو لە بەردەمماندا ئىھانەى كرد ... خوشكەكەم لە حالەتێكى زۆر نالەباردابوو ، باوكم لە مائەوہ بەندى كرد تا كەس بەر حالەتە نەزاننیت و ھەيامان نەچیت ... بەلام لە ژنر داكوكيكردنى دايكەدا تەنھا رىگەى پىدرا بېروات بۆ زانكو !! خوايە گيان ، چەندە چارەنووسىكى خراب بوو !! لە چەند سەعاتىكى كەمدا خوشكەكەم نارد بۆ رىگايەكى تارىكستان لە پىناوى مادەى ھۆشبەر و ھاورى و شەيتان و ئارەزودا ... تەنھا دواى دوو پۆژ خوشكەكەم هات بۆ لام و ئەو چايەى ھىنامەوہ ياد كە بۆم نامادەكرد ، كە زۆر ھەزى ئى يەتى و ئەيەوى چايەكى ترى پى بەم ... منیش بە توندى بەر پەرچم يايەوہ ، بەلام ئەو ھەر سووربوو لە سەر ئەوہ و پارايەوہ لىم و دەست و قاچەكانى ماچ كردم ... وە چۆن منیش يەكەم جار وام كرد لە گەل ھاورىكەمدا ... بۆیە چايەكى ترم بۆ نامادە كرد ... بەو شىوہى ھاورىكەم ئەو مادەيەى بۆ دابىن دەكردىن ھەتا خوشكەكەم بە شىوہىكى بەرچاو لە خويندندا دواكەوت .... پۆژىكيان پياوانى ئاسايش باوكمیان بانگ كرد لە بەشى لىكۆلینەوہ ، ووتیان كە ھاورىكەم كە برەوى بە مادە بىھۆشكەرەكان دەدا گىراوہ و دانى ناوہ بە من و خوشكەكەمدا ، بۆیە ھەردوكمانيان گرت و كەوتینە گىژاوہوہ لە گەلیدا ، بە كورتى

منیش بەند كرام لە گەئى، چونكە بەشداربووم لە فرۆشتنى و برەو پیدانى لە نىو
هاورپىكانماندا ...

دریژەى پى نایەم ، دادوەر فرمانیدا كە من بەند بكرىم بۆ ماوەى سى مانگ ، بۆیە
كەوتىنە گىژاویكى دریژەو ، و من ئیستا ئەسرىنىكم لە ئەسرىنى ئافرەتە
بەندكراوەكان .... لىرە لە بەندیخانەدا چارەسەرى گونجاو دەكرىن ، من و ھەموو
ئەوانەى وەك من وان ... خىزانەكەمان بەو ھۆیەو ژيانىك بەسەر دەبەن پریەتى لە
ئىحراجى و دلەراوكى لە ئەنجامى ئەو كردهوویەى مندا ؟؟ و ئەووى منى برد بۆ ئەو
ھەلدیژە مەترسیدارە كە بە ھۆیەو خوشكى بىتاوانم بویە قورىانى كە ھىچ گونامىكى
نەبوو ... پاشان من ژيانى ئایندەم چۆن بەرەمە سەر كە ھەمووى شاھتەتە لە سەر
تاوان و ھەلە ، چۆن نا، من زولمە لە خۆم و خوشكەكەم كرد ؟! بەلام ئەمە پەيامى
تەوبەكردنى منە و لە پىگای ئیووەو بلاوى دەكەمەو و پەیمان دەیەم بە پەروردگارم
كە ئىصلاحي پۆزانی رابردووم بكەم بە پىی توانام ، تا برىنەكانى كەسوكارم كەم
بكەمەو، بەلام سەرمنجامى ئەوانەى دەبنە ھاوپی ی كەسای خراپ و موعتاد، دەبن
بە مادە ھۆشبەرەكانەو شوین پیلانى شەیتانى نەفرەت لىكراو دەكەون كە زۆرىك لە
مالەكانى تىكداو و زۆرىك لە لاوانى كوچ و كچى سەرگەردان كردووە و چەندین
خىزانى یەكالاكردۆتەو و كۆمەلگاكانى تىكداو ... فیتنەى سەردەم و ناوہ برىق و
باقەكانى و تەپ و تۆزى دەنگە ھەراسانكەرەكان ئافرەتانى نمونەى من بانگ دەكات
تا پابەند نەبن حوكمەكانى ئەم شەرىعەتە پاكەو و دوورنەكەنەو لە مادەى
بىھۆشكەر بە ناوى مەشروبەتى پۆحیەو و كەیف خۆشیەو بە كارى دەھینن ....
ئەمانە ھەلخەلەتاندنىكى بە كرىگىراون و پىلان بۆ دارىژراون كە ئامانج ئى لە
خشتەبردنى كورپان و كچانى ئەم كۆمەلگایە بە پابەندن بە شەرىعەتەو و بە بنەما
بالاكانى ئىسلامەو و داوین پاك و پەوشت و كەرامەتى خۆیانیانە پاراستووە .وہ
سوپاس بۆ ئیوہش

كتیبنى ﴿دموع السجینات﴾ .

۵۵- دانپانانەكانى ئافره تىكى موعتاد بوو

له ساتىكىدا كه پر بوون له خەم و خەفەت و بىدەنگىهكى تۇقىنەر باالى به سەر دا كىشا بووم، من خرامە بەندىخانەى ئافره تانەوه له بەشى مادە ھۆشبەرەكان ... له گەل چەند كچىكى ترى ھاوپرەگەزى خۇمدا خرامە ناو چوار ديوارەوه ، كه بەراستى ساتانىكى قورس بوو بۇ سەر دلى من كاتىك كه بى بەش بووم له تەماشاكردنى روخسارى ئەو دايكەم كه ھەمىشە بەرامبەر به من دەم به خەندە بوو ، ھاوكات له گەل دەنگە دەنگى برا بچوكەكانمدا كه بەردەوام يارىان دەكرد ، ھەكو دەلئىن ھەموو دەردىك دەرمانى خۇى ھەيه و ھەموو كىشەيەك چارەسەرىكى ھەيه و پۇژىك بۇ منە و چەندىن پۇژىش له سەر منە، پۇژى دلخۇشم و چەند پۇژىكىش دەگرىم ... كچىكى ھەك من بووه به قوربانى مادە ھۆشبەرەكان، ھەستەم به تام و چىژى ژيان نەدەكرد ، كۆمەلى شتم قبول دەكرد ، كه ھىچ راقەيەك شك نەدەبرد بۇى، ھەتاوھكو دەمبىنى له رىشكەوھ منى گۆرپوھ، كه خىستومىەتە گىژاوى كۆمەلى كىشەوھ كه كۆتاييان نەدەھات ... چەندىن سەعات له ژورەكەى خۇمدا دەمامەوھ و به ھۆى ئەو مادە نەفرەتەوھ جارىك ئەگرىام و جارىكىش لۆمەى خۆم دەكرد ، به ھىچ شىوھەيك ناگاى خەو و ھەسانەوھ نەدەزانى ، ھەرچەندە ھۆكارەكانى بەختەوھرىش زۆر بوون بۇ من ، بەلام نەم ئەزانى نەيىنى نا ئومىدى و ناخۇشى ژيانى من چىه ...

(۲۹) پۇژ خرامە بەندىخانەوھ به ھۆى سەرەنجامەكانى دەوروبەرمەوھ و ئەو دوورپەى كه بەرگەم نەدەگرت پىشەم ھەر گرپان بوو، تەنھا پەلەى ئەوھم بوو له بەندىخانە بىمە دەرەوھ و پرگارىم بى لەو لاوازى و لەو ئەسرىن پىشتە، ئاى كه چەندە پەشىمان بووم ... بەراستى ھەست و نەست و ئەندامەكانى لەشم ئەسرىنيان ئەپىشت و پەشىمان بوون به ھۆى تىوھگلانم به مادەى ھۆشبەرەوھ و دووچارپوونم به كۆتكردنى دەستەكانم كه نەم ئەتوانى به تەواوى بيانجولئىم ... لەو ساتانەدا ئافره تىكى تەمەن مام ناوھندى به توپەيپەكەوھ تەماشاش دەكردم له گەل خۇى بردمى منىش زۆر ترسام و به تەواوى پەشوكا بووم ئايا بۇ كوؤم دەبات ؟ منى بردو ئافره تىكى ترىش ھات له گەلماندا ئافره تە دەستى كرد به قسە كردن له گەل ئەوھدا كه دەستى منى گرتبوو .. پاشان به چپە چرپاندى به گوئىدا كه نەدەبىسترا بۇيە

زياتر شلەژام و پەشۆكام ... پاشان پرسىارىك ھات بە مېشكەدا ئايا چى لە بەندىخانەدا چاۋەپروانم دەكات ... بەراستى لە سەردەمانىكدا بەو پەپى رېز و پلە و پاىەو دەژام و لە مالە گەورەكەى باوكەدا ، كە ھەتا ئارەزوم نەبوايە لە خەو ھەلنەئەسام... ئەمپۇش بە ھۆى مادە ھۆشبەرەكانەو ھەموو شتىكم لە دەستداوہ..
دواى ماوہىەكى زۆر...

لە كۆتايىدا خرامە بەندىخانەو پاشان لە گەل چارەسەركردنىكى چىرۆپىر و چاۋدىرىەكى رېزدارانەدا، لە لاىەن دەولەتەو بۆ چاك بوونەووم لە دۆزەخى مادە ھۆشبەرەكان، ھەموو ئەمانە لە نەينىەكى تەواودا بە بى ئەوہى كەس بزانىت ...
لە كۆتايىدا :

ئايا ئەگەرى ئەو ھەيە خواى گەورە لىم خۇش بىت و پاشان بىم بە داىكى مندالىك و لە ئامىزى بگرم و پابردووم لە بىرىكەم و ژيانىكى خۇش بەرمە سەر لە گەل مىردىكى پابەنددا و كورنىكى صالح و مالىكى ئىماندار و مەملەكەتىكى پابەنددار بە ئاكارە جوانەكانى ئىسلامەوہ .

كتىبى (دموع السجىنات)

۵۶- ﴿ خراپىسى قوتابىيەك ﴾

(حەمدە بەدر) دەلى: پىش ھەشت سال كاتى قوتابى بووم لەقۇناغى دواناۋەندىدا، من و يەكى لەقوتابىيە زىرەكەكان بوو بەشەپمان... بۆيە بەھۇى ئەو شەپرەۋە بېرىارمدا ئايندەى بېروخىنم..

ھەرگىز ئەو رۇژە شومە لە بېروھۇشمدا دەرنانچىت.. شەيقان ۋەسۋەسەى بۇ دوست كردم كە رۇژىكىيان بەيانى زوو چووم بۇ قوتابخانە كۆمەلى جگەرەو تىياكم پى بوو كە ئىمە خۇمان دەمانكىشان و دەمانخوارد... دامنا لە جانئاي ئەو قوتابىيەدا، و داوام كرد لەيەكى لە ھاورپىكانم كە ھەوال بىدات بە پۇلىس كە لە قوتابخانەكەدا يەكىك ھەيە برەو بەماددە ھۇشبەرەكان دەدات... بۆيە پىلانە شەيتانىيەكەمان بەتەۋاۋى سەرى گرت.. و ئىمە خۇمان كە مادە ھۇشبەرەكانمان بەكاردەھىنا شايات بوين.. لەو رۇژەۋە من باجى ئەو زولمەى خۇم دەدەم... من بوم بوختانم بۇ ئەو كردو توشى نەھامەتىم كرد... پىش دووسال توشى بووداۋىكى ئۆتۆمبىل ھاتم و بەھۇيەۋە دەستى راستم لەدەستدا.. دۋاى رووداۋەكە چووم بۇ مالىيان و داوام لىكرد لىم خۇش بىت، بەلام ئەو زۇر بەتوندى رازى نەبوو... چونكە من ھۇكارى ئەۋەبووم رىزو جورمەتى ئەو لەكەدار بىكەم لەناو خزمانىدا.. و بەھۇى زولمى منەۋە بوۋە بە كەسىكى بىزراۋ لە ناو كۆمەلگادا، ۋە پىى ووتم كە ھەموو شەۋىك دوعاى لەمن كردوۋە، چونكە بەھۇى ئەو فەزاحەتەۋە ھەموو شتىكى لەدەستدا..

قوتابىيە زالمەكە ووتى: لەگەل ئەۋەدا دەستىكم لەدەستدا بوو، بەھۇى بووداۋىكى ترىشەۋە لە چوار پەل كەوتم و بەھۇى كورسى كەمئەندامىيەۋە دەبزوام... من ئىستا ژيانىكى سەخت بەسەردەبەم.. ۋە خەلكى دەترسىنم كە ھۇشيارىن ۋەك چۇن من لەمردنىش دەترسم چونكە دەترسم لەسزادانى پەرۋەردىگارم و لىپرسىنەۋەم.. و دەپارپىمەۋە لە خۋاى گەرە كە لىم خۇش بىت و بىخاتە دلى ئەۋىشەۋە كە لىم بېورىت و لىم خۇش بىت.

لە كىتېبى (ضحايا الشيطان)

۵۷- ﴿بەسەرھاتى من لەگەل مندالەكەمدا﴾

لە يەكئەنبەككەكانى چارەسەرکردندا (ب م) ژنى ھىنابوو، وە ھەوت مندالى ھەبوو، ژيانى تلياك خۆران زەليلى و نىھانەيە، كەسى تلياك خۆر رازى دەبى بەھەموو شتى لەپىناوى بەدەستخستنى مادەى بېھۆشكەردا.. تەنانت بەھەموو توانات دەگەرئيت بەدواى ھاوپى خراپەكاندا.. چونكە ئەوان رىنمايى تۆيان كرددووہ بۆ ئەو رىنگايە تا ئەو ژەھرانەت دەست بگەويت.. بەراستى ژيانىكى بىنەوايى و دەردىسەريە.. لەسەرھات تەنھا ھەز پىكردنىك بوو بەلام ئەمرو بۆماوہى بىست سالا ژيانىكى دەردىسەرى و ژيانىكى سەرشۆرى بەسەردەبەم...

سەرھەتاي رىنگاي من بۆ ئەو جىھانە تاريكە لەرىنگاي ھاورىيەكى خراپەوہبوو پىنشىنارى كرد بۆم بەلكو زۆرىشى ئى كردم تا بەكارى بەيتم چونكە بەپنى قەسى ئەو بەختەوہرى دروست دەكات و بەتەواوى لەش چالاك دەكات!!!

منيش رازى بووم، خۆزگە رازى نەبوومايە، بەھەناسە ساردىەوہ ئەمەى ووت... پاشان بەردەوام بوو: دواى ئەوہ رىنگام گرتە بەر و ھەستم بەخۆم نەدەكرد، و بپروام پى بگە ئەگەر پىت بلىم نازانم چۆن تەوانىم بەردەوام بىم لەسەرى، چونكە ئەو مادە ھۆشبەرانە وردە وردە تۆكەمەندكىش دەكەن تا دەكەويتە داوہكەوہو خۆت رازى ناييت لىى دەربازييت، چۆن نا، ئىمە زۆر كەم نەبىت يادى خوامان نەدەكرد، و ھىچ ئاگايەكمان لەنوئىژ كەردنىش نەبوو كە پاىەى ئايەنە.. وە دەربارەى ژيانم لەگەل ژن و مندالەكاندا، زۆرم دەيا لە ژنەكەم و مندالەكانم، تەنھا لەسەر ئەوہى داواى شتىكىان بگردايە با ئاسانىش بووايە.. لەگەل ئەو توندوتىزىيەمدا لەمامەلەكەردنم لەگەلىاندا، مندالەكان بەتەواوى پىچەوانەى ئەوہبوون، ئەگەر بيانىيىمايە دەھاتنە ئامىزمەوہ، بەلام من ھىچ گەرنىگىەكم پى نەدەدان.. ھۆكارەكەشى مادە ھۆشبەرەكان بوو.. دىتەوہ يادم جارىكىان من لەمالەوہ دانىشتبووم، كچەكەم ھات بۆلام كەتەمەنى شەش سالان بوو بە پوخسارىكى بەرائەتەوہ پىسى ووتم: باوكە بۆچى ئىمە زۆر كەم تۆ دەبىنن؟ پىناكەنىت لەگەلماندا؟ ھەلدەستا بەجموجولى مندالانە لەگەلمدا، وەكو چوونە سەر پىشتم و لەوجۆرە شتانە، بەلام من كوئىر بووم و وەلامى ئەو بەرائەتەيم نەدایەوہ... وەلامى ئەو خۆشەويستىم نەدەيايەوہ.. من دواى مەست بوونم ھەستم بە ھىچ جۆرە

سۆزىك نە دەکرد... ئەو ھەر يارى لەگەل دەکردم پاشان ووتى: ۋەكو ھارپىكانم لە قوتابخانە يارىكەم بۇ بىرە... ئىتر دنيا لەبەرچاوم تەسك بوويەوھو كاتەكەش شەو بوو، ھەستاموھ تىمسىرەواندو دەستىم گىرت و دەرگاگەم كىردەوھو فېرئىدايە سەر شەقامەكو دەرگاگەم داخستەوھ، گويم لىيەوھبوو دەپاراپايەوھ لىم كە ئىتر ھەرگىز جارىكى تر داواي ھىچ شتى ناكات... داواي ئەوھى داىكى ھەولیدا ھىنامە ژورەوھ... پاشان لەپىر پىاوەكە بىدەنگ بوو... ووتى: وىناي بگە لەكچەكەم بىدەم و فېرئىدەمە سەر شەقام بەھۆى داواكردنى يارىكەوھ؟ ئەوھى ناسەواری مادە بىھۆشكەرەكان، بەدەنگىكى بەرز ووتى: بەلكو ئەم وتانە بگات بە ھەموو تىياكىكە تاحەقىقەتى كارەكەى لای رۆشن بىت... پاشان ووتى: خۆشترىنى رۆژنەكانى ژيانم بە دەردىسەرى و سەرشۆپى بەسەر دەبرد تەنھا بەداواي پارەدا دەگەرام تا ھەسادو وىرانكارى پى بىكېم... رۆژىكىيان چومە دەروھ لەمال و زۆر بىتاقەت بوم، يەكى لەپىاوانى گەرەكەمان لە ئۆتۆمبىلەكەيدا بوو، ۋەستاو زۆر بەگەرمى سىلاوى ئى كردم و پىنى ووتم: ئىشتم پىتە بۇكارىكى گىرنگ... داواي داكوكى كردن، سواری ئۆتۆمبىلەكەى بووم، لەشەقامەكانى شاردا دەيگەراندم، خواي گەرە رابەردارى بگات و سەرفرازى دنياو قىامەتى بگات، دەيەويست خوا بىنىتەوھ يادم، و جەختى لەسەر ئەوھ دەكرد ماوھىكى زۆرە كە نام بىنى لەمزگەوت... ئايا تاكەى لەسەر ئەو ھالە بەردەوام دەبم؟؟ خواي گەرە ويستى وابوو كە رىنمايى بىكېم... وردە وردە قسەكانى پىش ئەوھى بچىتە عەقلمەوھ دەچويە دلمەوھ... بەتايبەتى شىوازىكى جوانى كارىگەرەنەى ھەبوو، خواي گەرە پاداشتى خىرى بداتەوھ... داواي ئەوھى كۆتايى بەقسەكانى ھىنا لەگەلمدا، رىككەوتىن كە بمبات بۇ بىكەيەكى راھىنانەوھى دەروونى كە ئەوى بەويستى خواو بەلىپىران و ئىرادەو سووربوونى من دەبىتە ھۆكارىك بۇ چاكبوونەوھو رىنومايى و رىگاربوون لەو مەينەتى و دەردىسەرى... بۇيە بىگومان گومانەكانم بەھەدەر نەچوون، سوپاس بوخوا خواي گەرە شىفاي پى بەخشىم و من ئىستا بەعيززەت و كەرامەتەوھ ھەلسوكەوت لەگەل خىزانەكەماندا دەكەم و زۆر زۆر باشم و ئەوكچەم كەلىمدا (مژدەت دەدەمى) دوو يارى مندالانەشم بۇكېرى نەك دانەيەك... (بەپىكەنىنەوھ قسەى دەكرد)...

لە كىتئىي (ضحايا الشيطان)

۵۸- ﴿به دهستی خۆم ژيانی خۆمم ويران كرد﴾

ئەو تۆقىنەم لە يادناچىت كە دلى هينامە لەرزىن ، كاتى تەماشاي شەرى نىوان باوكم و دايكم دەكرد و باوكم داواي پارەي زياترى لە دايكم دەكرد بۆ كپىنى مەي و عارق ، دەبووايە دايكم بە گوى ي بگردايە تا رزگارى بىت لە شەرەنگىزى و تاوانەكانى .

نەم دەزانى دايكم لە كۆيوە پارە دىنىت ، بەلام هەندى لە دراوسىكانمان جار ناچارىك خواردن و پۆشاكىيان دەدايە .

دايكم سوور بوو لە سەر ئەوئى خويندەم تەواو بكەم بە هەر نرخىك بىت ، كاتى ئامادەبىم تەواو كرد ، باوكم بە زۆر نارەمى بۆ پەرسىتارى بە تەماحى ئەو مووچە كەمەي دەياندا بە كچى مەشقار ، و بەو ئومىدەي رزگارى بىت لىم ، چونكە تەواو بارى شانى ئەوم قورس كردبوو ، كاتى بە روويدا دەوەستام و و بەرگرم لە دايكم دەكرد كە دەيوست هيرشى بكاتە سەر يان سوكاىەتى پى بكات .

دەردەدارى دوو شت بووم لە خويندەنگاي پەرسىتارى ، چونكە حەزم نەدەكرد ببمە پەرسىتار و دلنەوايى كەسانى تر بكەم ، چونكە خۆشم پىويستم بە كەسىك هەبوو دلنەوايم بكات و بارى شانم سووك بكات .

بە تەواوى نامۆ بووم لەو كەش و هەوايە ، راستە رزگارم بووبوو لە بارودۆخى هەميشە ناخۆشى مالمە ، بەلام بە درىژايى كات دلەم لە لاي دايكم و خوشك و براكانم بوو ، دلخۆش نەبووم بە بوونم لە نىو كۆمەلى كچدا كە هىچم دەريارەيان نەدەزانى ، زۆربەي كات و بە بەردەوامى بىتاقەتايان دەكردم و هەستم بە بىزاري دەكرد لە نىوياندا چونكە ساتانىكى زۆرى رۆژيان لە بەردەم پەنجەرى ژورەكانياندا بەسەر دەبرد و سەرەنجى كۆمەلى كورپيان دەدا كە ئەوانيش لە گەل ئەماندا كاتى ژوانيان دانابوو ، بارگرانيەكە لە گەل تىپەرىنى رۆژگاردا قورستر دەبوو .

برا بى عەقلەكەشم سەرچاوەي خەفەتىكى ناخۆش بوو بۆ هەمان ، چونكە كاتى كە فىي لىدەهات هەمووانى دەخستە حالەتىكى ترس و بيمەوه .

خوشكە ناوەنجىەكەشم هەولیدا خۆي بكۆژىت ، چونكە هەرزەكار بوو ، كوپى دراوسىكەمان يارى بە هەست و سۆزى دەكرد ، كاتى ناپاكى كرد لە بەلئىنەكەي

وخزمیکی خوینی هیئا ، خوشکه کهشم هفتا هبی له جۆری دیجیتالی خوارده که خهریک بوو مائناوایی له ژیان بکات و فریای کهوتبوون و رزگاریان کردبوو تا بهردهوام بیته له گهشته بیینهواو ناخۆشهکانیدا .

بهلام من .... له گهل هه موو خهم و خهفتهکانیشم بیرم له خۆکوشتن نهدهکردهوه ، چونکه باوهپم به خوا هه بوو ، نوپژم نه کرد ، بهلام کهسم شک نهدهبرد تا بتوانم خهم و نارعهتهکانمی بۆ هه لپژم و دلنهوایم بکات و بارم سووک بکات .

زۆر جوان نه بووم ، له بهر نهوه کهس نهدههاته پینش بۆ خوازینم و ههروهها کوپان ههز ناکهن نافرهتی په رستار ماره بکهن ، چونکه ههندیکیان به ناههق زۆرجار تۆمهتبار دهکران به خراپه ... ههندی له کهچهکانی هاوپیتم هانیان دهدام له سهه جگه رهکیشان ، بهلام من له سهههتادا ههچ چپژنکم لی نهدهبینی ، وه واش نه بوو تا له دهمارگرژی بهردهوام هیورم بکاتهوه .

دوای سی سال خویندن په رستاریم تهواو کرد و له یهکی له بنکه تهندروستییه دوورهکانی حکومهت دامه زرام ، ناچار بووم له نهخۆشخانهیهکی تردا کار بکهم که هی چهند پزیشکی بوو ، تاوهکو بتوانم یارمهتی دایکم بدهم که کیشهکانی قورس بووبوون به سههیهوه .

خهونم نهدهبینی به روژی پشوویان ههوانهوه ، پیویست بوو به درێژی روژ و به شهویشدا کار بکهم ، ههه که تهماشای ناوینم دهکرد دلپراوکیم زیاتری دهکرد ، چونکه ههندی چرچ و لۆچی هیلیان به روخسارمدا دهکیشا ، ههه چهنده هینشتا گههچ بووم بهلام نیشکردنی بهردهوامم و لاوازیی شهکهتی کردبووم ، مالممان دوور بوو له شوینی کارکردنهکهم ، که ئەمهش کیشهکانمی زیاتر دهکرد ، ناچار دهبووم به پاس هاتوچۆ بکهم که قهههبالغ بوو ، ئەمهش نارعهتهتی بۆ کچیکی وهک من دروست دهکرد ، کارهکه خراپتر بوو کاتی دایکم توشی نهخۆشی دل بوو که وای لیکردبوو زوو ماندوو دهبوو ، وه نیمچه بیتوانا بووبوو له بهرپوهبردنی کاروباری مالمدا .

بهریکردنی ژیان بهو شیوهیه نارعهتهتی بوو ، ههژاریش روژ به روژ نینۆکی دهئالاند لیمان ، چونکه باوکم به هوی خواردهنهوهی عارههق به بهردهوامی و کهمهترخمی له نههکهکانیدا کارهکهی له دهستدا ..

كەس نەبوو سەرپەرشتىم بىكەت يان گىرنگى بە كاروبارم بدات و دايكم لە گەل
نەخۆشەكەيدا ناچار بوو ئاگاي لە براكەم بىت و چاودىرى بىكەت ، تاوھو رانەكاتە
دەرەوھ و نەبىتتە ھۆي ئازار و زيان بە خۆي و بە دراوسىڭانى . (مۆرفىن)م بە كار دەھىنا
بۇ نەخۆشەكان . بە شىوھەيەكى خىرا و سەير ئازارىيان نەدەما ، كەمىك شادىيان بۇ
دەگەرايەوھ ، ھەندىكىشىيان وەسفى (مۆرفىن)يان دەكرد كە كارىگەرى سىحراوى ھەيە .
لە كاتىڭدا منىش زۆر جار سەرم دەيەشا و شەكەت و ماندوو بووم ، لە بەر ئەوھ خۆم
تاقىكردەوھ بەو (مۆرفىن)ە و دەم زانى كە مرقۇيش پىنى موعتاد دەبىت . يەكى لە
پزىشكەكان باسى مەينەتى ئەوانەي بۇ كىرەبووم كە پىشتەر ئەو دەرمانەيان بەكار
دەھىنا ، وە چۆن بووبوون بە كۆيلەي ژەمىكى ئەو دەرمانە .

لە گەل ئەوھشدا بەلنىم دا بە خۆم كە دووبارەي نەكەمەوھ ، دواي جارى يەكەم
ھەستىكم تيا دروست بوو كە پىشتەر و پاشتر تياما دروست نەبووبوو ، سەر ئىشە و
تەنگە تاويەكەم رۆشت ، و لە جىگايدا شادى بەردەوام و خۆشەيەكى مەزن جىگاي
گرتەوھ .

بە خىرايى رىزگارم بوو لە بارى دنيا و خراپەكانى ، ھەستكردن بە مەزنى و
نەشەوھ و زال بوون بە سەر پىلوى چاومدا ، كە وەنەوزدان ھەتا بەياني وشكى
كردبوويەوھ .

ھەر كاتى ھەستم بە تەنگەتارى يان بىتاقەتى بىكرايە پارا نەبووم لە بەكارھىنانى
مۆرفىن و دەمدا لە بآلم .. بوومە دىلى ئەو دەرمانە ، لەزەتەكەي لاي من لەوھ خۆشتەر
بوو كە مۆلەتىك وەرىگرم لە ئامىزى سروشتدا يان بەسەربردنى پشووئەك لە يەكى لە
دوورگەكاندا .

مانگىكى تەواو تىپەرى بە بى گرفت و كىشە ، بەلام ھەستم دەكرد بە ئاسانى
دەمارم بۇ نادۆزىتەوھ تا مۆرفىنەكەي لىبىدەم چونكە زيادەپۆيم كردبوو لە
بەكارھىنانى دەرمانەكەدا .

مۆرفىنم لە بەشى نەخۆشەكانەوھ دەست دەكەت ، چونكە من ھىمەكەرەوھەيەكى
ترم بە دەرزى لىدەدان و خۆشم مۆرفىنەكەم دەخستە گىرفانەوھ و ھەلم دەگرت
بۇخۆم .

كەس ھەستى پى نەدەكردم، بەلام ژمارەى ئەو نەخۇشانەى نازارىيان ھەبوو لە كاتى دەوامى مندا رۇژ بە رۇژ زىيادى دەكرد ، منىش گويم نەدابوويە ئەو ، گرتگ ئەوە بوو من بەختەوهرى بۇ گيانم بگىرەمەوہ وەك وا گومانم دەبرد ، چونكە بەكارھىنانى يەك مۇرفىن بۇ من يەكسان بوو بە ھەموو خۇشەكانى دنيا ..

بەلام درای تىپەربوونى مانگىك ھەستم بە ھەلەشەيى و تورەيى و سەر ئىشە و خەمۇكى دەكرد ، ئەگەر درەنگ دەرزى مۇرفىنەكەم بەدایە لە بآلم ، برىارم دەدا پرەكەى زياد بكەم، من ناچار بووم خۆم دەرزى مۇرفىن لە خۆم بەدم تا ھىمنى خۆم رابگرم و كۆترولى كاروبارەكانم بكەم، ژيان وەكو دۆزەخەكەى پىنشوو لىھاتەوہ كە مروؤ بەرگەى نەدەگرت، لە سەررو ئەوہشەوہ من ناچار بووم دەرزى مۇرفىن پەيدا بكەم و لە خۆمى بەدم بە ھەر چەندە و بە ھەر نرخیك بوایە .

ئەو پرەى دەم كىشایەوہ لە نەخۇشەكان بەشى نەدەكردم، زۆرچار ناچار دەبووم بە دزىوہ لە دەرمانخانەى نەخۇشەخانەوہ دەستم بكەوئت و دەمەرد .

دەرزى مۇرفىنەكە لە گەل سرنجدا لەناو سنگمدا دەمشاردەوہ، بە ھۆى زۆر لىدانى دەرزىوہ دەمارەكانم شى بووبوونەوہ ، بآلم توشى دەمەلىكى سەخت بووبوو كە زۆر نازارى دەدام و پاشان بە نارەحەت چاك بوويەوہ.

شەوئىكيان پزىشكىك زۆر بىتاقەتى كردم ، چونكە تۆمەتبارى كردم بەوہى كە كەمتەرخەم ، زۆر گريام و ھەولمدا بە برىكى زۆر لە مۇرفىن دەرزى لە خۆم بەدم و پىشتەر پىنى رانەھاتبووم ، ھەستم بە ھەناسەتنى دەكرد ، پاشان لە ھۆش خۆم چووم و وەك نيوە مردوو كەوئم بە زەويدا

ھاتمەوہ ھۆش خۆم ، بىنىم پزىشكىكم بە سەرەوہیە و بەزووى ھۆكارەكەى دۆزىبوويەوہ ، چونكە شوئىنەوارى دەرزىەكانى لە سەر بآلم بىنىبوو ، وە لە سنگمدا چەند حەبىكى مۇرفىنى دۆزىبوويەوہ لە گەل دەرزىدا ، بۆى ئاشكرا بوو كە من موعتاد بووم بەو دەرمانە و شەرابى يابومى و لە چەند ساتىكى كەمدا رزگارى كرىبووم ، ئەگەر چى كۆمەكى خواى گەورە نەبووايە و پاشان لە نەخۇشەخانەش نەبوومايە ئەوا دەمردم .

تكام له پزىشكه كه كرد كه نهينيه كهم ناشكرا نهكات ، ريكهوتين له سهر ئه وهى
چهندي له تواناماندا ههيه بيبوشى ، چونكه هاوپرئكانم رووداوه كه يان بينيبوو ، دواى
ئه وه به سهر هاته كهم بلا بوويه وه به نه خوشخانه دا، وهك چون ناگر بهرده بيت له پوش
و پهلش، منيان خسته نه خوشخانه وه، بو چهند ههفته يك تيايدا مامه وه، و ريگاي
مورفينم لى گيرا ، به لام گوشراوى ميوه يان ده دامى كه دواتر بوم دهر كهوت كه
دهرمانىكى تىكراوه دژى موعتاد بوون وهه ندى دهرمانيان بو به كار هينام، پاشان
خرامه ژير چاره سه ريكى دهروونى تاييه ت ، پاشان مهنترين سوودم وهرگرت له يه كى
له و پزىشكه نافره تانهى كه رينمايى كردم بو ئيمانى راسته قينه به خوا .... نه گهر ئه و
نه بوايه ئه وه رزگارم نه ده بو له نه خوشخانه و به تىكشكاوى و نيمچه نه خوشى
نه بوايه ... ئه مه بوو به سه رهاتى من ، ئايا هيج ههيه له مه پهند و ناموزگارى تر بيت.
گوفارى (الامن والحياة) / ژ (١٠٢)

۵۹- شووم پیکرد تا رزگاری بکهم که چی من

تیاچووم

تۆ هینشتا له ته مهنی به هاری لاویتیدایت و هینشتا گهنجیت، هینشتا ته مهنه له پیشه و نافرته تیکی جوانیت ... تۆ پیویستت به هاوری و هاوده می هیه که رزگارت بکات لهو ته نیایهت و نازاری نامۆیت کهم بکاته وه .

خه لکیکی زۆر خوازیاری نافرته تیکی عاقل و به سوژی وهك تۆن، تا که ی به ته نیا ده مینیته وه ؟ منداله کانت ژنیان هینا و شوویان کرد و ته نیاییش ناخۆشه ، ناخۆشتر له وهش ههست پیکردنیه تی ، وه بهو ته نهاییه ی دوا ی نه وه ی که مرۆه راهاتبیت له سه ر قهره بالفی .... هه موان نه مه یان پینده وتم دوا ی نه وه ی (سه میر) ی کوپم ژنی هینا و (سه حر) ی کچم شووی کرد، هه ر یه که یان بۆ هینانه ی تازه یان و سه ر قالیان به کاروباری ژیانه وه .

گفتم به خۆم یابوو که له کهس نزیک نه به وه تا وه کو رینگا نه یه م به کهس لهو دوانه م دوور بخاته وه .

هه موو خه میکم له م دنیا دا ناسوده یی و دلنیاییم بوو لهو دوانه ، من رازی بووم بهو جوړه ژیانم ، هه تا هه ندی جار لۆمه یان ده کردم یان نامۆرگاریان ده کردم ، کاتی محمود هاته خوازیینیم له لایه کی تریشه وه سه رسامی خۆیی ده ربیری به رامبه رم و ستایشی کردم و سووربوو له سه ر نه وه ی که بمخوازیت .

کاتی ناره زایی خۆم بۆ ده ربیری سه باره ت به بیروکه ی زهواج ، به راشکاوانه پینی وتم : پیشتر ژنم هینا وه ، به لام ژن هینانه کهم به چه زی خۆم نه بووه ، به سه رسامیه وه ته ماشام کرد ، له گه ل خۆمدا پرسیارم کرد : (نایا پیاییش وه کو هه ندی کچ زۆری لیده کریت بۆ زهواج) وهك نه وه ی پرسیاره که ی له چاومدا خویندبیته وه وتی : سه رسام مه به که سوکارم سووربوون له سه ر نه وه ی که ژن به ییم ، چونکه کچه که خزممان بوو، منیش به زۆر هینام و ریک نه که وتین ، ژیانم بوو به دۆزه خ تا نهو دۆزه خه منی برد به ره و موعتاد بوون به ماده هۆشبه ره کانه وه، وه پیش نه وهش خواردنه وه ی عاره ق که خوا ی گه وه چه رامی کردوه .

پاشان زهواجه که مان به ته لاق کوتایى هات و دواى ئه وهى که موعتادى ماده
هوشبهره کان بووم ، من ئیستا چه زىكى ته واوم ههیه که رزگارم بیّت لهو موعتاد
بوونهم و ئه و چه زهشم پابهنده به تۆوه .

_ واته به منه وه ؟ ..

_ به ئی ؟

_ چۆن ؟

_ به شوکردنت به من ...

پاشان وتى : بیگومان ئه وهى که بیستومه سهبارت به تۆ له چاکیت و به وه فاییت و
قوربانیدانت و هوشمەندیت پالم پیوه ده نیّت که سوور بم له سەر داواکردنت ، چونکه
تۆ ده بیته ئه و ده زمانه ی که ده مپاریزنت له و ده رده .

به هوى سروشتى مینه یى و سۆزى زۆروه به زه ییم پییدا هاته وه و بپروام پیکرد ..
بپارمدا شوى پیکم ... به ئکو ئه و هۆگر بوونه ی تیا ببینمه وه که کوتایى بینیت به
ته نیایى من به هوى دوورى منداله کانمه وه ... و یارمه تی بدهم له و قهیرانه دا که تى
که وتبوو وه ک خوى ده نیّت .

به و شیوه یه شووم پیکرد .... کچىكى جوانکیله م لى بوو ، زۆر به خته وه ر بووم پیى ،
ته نیایى ژيانمى پرکرده وه ، خوازیار بووم هاتنه دنیا ی ئەم منداله خیر و به ره که تىكى
باش بیّت به سه زماندا ، به لام ئومیده کانم بوون به تراویلکه (سهراب) یكى
مه ترسیدار ، کاتى ناره چه تیه کان ده وری ژيانمانیدا ، به ئکو له گه ل تىپه پرىنى
رۆژگاردا سات نا ساتیک ناره چه تی و مهینه تی سەردانى ده کردین ، محمودى میردم
ده چوه ده ره وه بۆ شه ونشینی ، به لام شه ونشینه کانی شه و له دواى شه و درى ژه ی
ده کیشا ، کاتى ده گه پرایه وه لیم ده پرسى بۆچی دواکه وتیت ، به شه که تیه که وه وه لامى
ده دامه وه : چیت له من ده ویت ، ئیستا هاوده میکت هه یه و هاوسه رىکت هه یه و نیتر
واز له من بیته .

- محمود من خەمى تۆ نه خۆم که هاوپرى ی خراپ بته بن به ره و موعتاد بوون به ماده
هوشبهره کان.

قاقا پېئەكەنى دەپتوت : ھاوسەرى ئازىزم خەمت نەبىت ناگەرپمەو سەر ئەوھى
پىشتەر لەسەرى بووم .

كەواتە بە درىژايى شەو چى دەكەيت ؟

تەنھا شەو بەسەربردنىكى خوش و ھىچى تر .

پاشان دەكەوتە ووتوئىژ لە گەلئىدا ، دۇنيای دەكردم كە بە تەواوى دورە لەو
شتانەوھ كە من گومانى بۆدەبەم و ترسم ھەيە لئى .

بۆيە بۆ ماوھەك بېدەنگ دەبووم و بېروام بە درۆكانى دەكرد ، شەويگيان رۇيشتە
دەرەوھ لە گەل بەرەبەياندا ھاتەوھ، كاتى ھۆكارى دواكەوتنەكەيم پرسى ، زۆر
سەرزەنشتى كردم و پاشان دەستى بەرز كردهوھ لىم بدات ، زۆر بە تەواوى ناگاي
لەخۆى نەبوو .. پىم وت : تۆ ھەزى تەواوت لە تەوبە كردن و پەشيمان بوونەوھ بوو
... كوا ھەزت لە ھەوانەوھ و سەقامگىرى ؟ نايَا خەمى كچەكەت ناخۆيت ؟ نايَا خەمى
من و خەمى خۆت ناخۆيت ؟ تۆ ژيانى خۆت و ژيانى ئىمەش ويران دەكەيت .

وتى : پىرەژن بېدەنگ بە (پر بە بينى پېدەكەنى) نمونەى تۆ قسەى وا ناكەن .

- بۆچى ؟

- تۆ تەنھا كچت بە من بە خشىوھ ، من كوڤم دەوئيت ، نايَا گوئت لىيە، من كوڤم
ئەوئيت، پاشان دەستى كرد بە لىدانم، رام كرد لە ژىر دەستى بۆ ژوورى كچەكەم و
دەرگاگەم بە دواى خۆمدا داخست .

دەنگى دەگەيشتە من و دەيقىژاند ((تۆ پىرەيت و من لە تۆ منالترم...)) منيش لە
پەشيمانى و مەينەتى و خەفەتباريدا دەگريام و نەمدەتوانى بۆم... بە شەكەتى و
بىدارى مامەوھ .

نايَا تۆ بلىيت بوونى كچىك ھۆكار بىت لە ھەلگەرپانەوھى ؟ ئەوھى كچمان
پىدەبەخشىت دەتوانىت كوڤمان پى بېخشىت ... پاشان ئەمە مندالى يەكەممانە .

ھەستم دەكرد سەرم لە تاو بىركردنەوھ دەتەقەيت ، بەلام بە خۆم وت : ئەوھ
ھەلچونىكى شىتانەيە و كاتى خەبەرى دەبىتەوھ دىتەوھ ھۆش خۆى و داواى
لىبوردم لىدەكات و دواى ئەوھى بە قسەكانى دلى برىندار كردم، ئەو تكاى لىدەكردم
كە رازى بم بىتە مېردم و شووى پىبەكەم .

قاقا پېئەكەنى و دەپوت : ھاوسەرى ئازىزم خەمت نەبىت ناگەرئەھو سەر ئەھوى
پىشتەر لەسەرى بووم .

كەواتە بە درىژايى شەو چى دەكەيت ؟

تەنھا شەو بەسەرىدنىكى خۇش و ھىچى تر .

پاشان دەكەوتتە ووتوئىژ لە گەئيدا ، دۇنيای دەكردم كە بە تەواوى دورە لەو
شتانەھو كە من گومانى بۇدەبەم و ترسم ھەيە لىي .

بۇيە بۇ ماوەيەك بېدەنگ دەبووم و بېروام بە درۆكانى دەكرد ، شەويكيان رۇيشتە
دەرەھە لە گەل بەرەبەياندا ھاتەھو، كاتى ھۆكارى دواكەوتتەكەيم پرسى ، زۆر
سەرزەنشتى كردم و پاشان دەستى بەرز كردهو لىم بدات ، زۆر بە تەواوى ناگاي
لەخۇي نەبوو .. پىم وت : تۆ جەزى تەواوت لە تەوبە كردن و پەشيمان بوونەھو بوو
...كوا حەزت لە حەوانەھو و سەقامگىرى ؟ نايە خەمى كچەكەت ناخۇيت ؟ نايە خەمى
من و خەمى خۇت ناخۇيت ؟ تۆ ژيانى خۇت و ژيانى ئىمەش ويران دەكەيت .

وتى : پىرەژن بېدەنگ بە (پر بە بينى پېدەكەنى) نمونەى تۆ قسەى وا ناكەن .

- بۇچى ؟

- تۆ تەنھا كچت بە من بە خشيوە ، من كورم دەويت ، نايە گوئت لىيە، من كورم
ئەويت، پاشان دەستى كرد بە لىدانم، رام كرد لە ژىر دەستى بۇ ژوورى كچەكەم و
دەرگاكەم بە دواى خۇمدا داخست .

دەنگى دەگەيشتە من و دەيقىزاندا ((تۆ پىريت و من لە تۆ منالترم...)) منيش لە
پەشيمانى و مەينەتى و خەفەتباريدا دەگريام و ئەمدەتوانى بخەوم... بە شەكەتى و
بىدارى مامەھ .

نايە تۆ بلىيت بوونى كچىك ھۆكار بىت لە ھەلگەرئەھوى ؟ ئەھوى كچمان
پېدەبەخشىت دەتوانىت كورمان پى بېخشىت ... پاشان ئەمە مندالى يەكەممانە .

ھەستم دەكرد سەرم لە تاو بىر كردهو دەتەقەت ، بەلام بە خۇم وت : ئەھو
ھەلچونىكى شىتانەيە و كاتى خەبەرى دەبىتەھو دىتەھو ھۇش خۇى و داواى
لىبوردم لىدەكات و دواى ئەھوى بە قسەكانى دلى برىندار كردم، ئەو تكاى لىدەكردم
كە رازى بىم بىتە مىردم و شووى پىبەكەم .

بەلآم زۆر بە پىچەوانە بوو ، شەونىشىنىيەكانى زيادى كرد كه بوو تە ھۆى خراپى
بارى تەندروستى و خەرج كردنى پارەيەكى زۆر ..

ھەموو ھەولى خۆم خستە گەر تا رىگاي لىبگرم كه بەو گوزەرەدا نەپوات ، ئەو ھەب
و دەرمانانەم دەشاردەوہ كه دەبخوارد... لە بەرھەم و ئەنجامى ئەو كارانە بەرامبەر
بە مێردەكەم دژايەتى و لىدان و جنىوپیندانم دەست كەوت ، بۆ دلدانەواى پىم وت:
محمود مەترسە ئەگەر ھۆكارى راستەقىنەى موعتاد بوونت ئەوہیە كه ھەزەت لە كۆرە
ئەوہ بىگومان خواى گەورە بەخشەندەيە و باشترىن رۆزیدەرە ، تەنھا بە راستەقىنەيى
تەوبە بكە و بپارێوہ لىنى پشت بە خوا كۆرت پى دەبەخشىت ... بە پىكەنىنەوہ وەك
شىت وتى : لە كوێوہ كۆرمان دەبىت لە كاتىكدا تۆ پىر بوويت ، سى سال تىپەپىوہ
بە سەر ھاوسەرگىریماندا ، ئايا دەتەوئت چاوەروانى كۆر بەكەم كاتىك بە گۆچان
دەچىت بەپىوہ ؟

وہكو سەرگەردان بەردەوام بوو لە پىكەنىنەكەى ، وشەكانى وەك خەنجەر وابوون و
دەيدان لە دلم و رۆحمى دەوستان و دەرونى تىك دەشكاندا ، بەلآم ئەم جارەيان بە
تورپەيىوہ پىم وت : من بۆ مندال بوون گەورە نىم ، ئافرەتانىكى زۆر لە من گەورەتر
ھەن و منداليان دەبىت وەك تۆ وای دەبينىت ، بەخشىنى مندال بە دەستى خواى
گەورەيە .

سەر لەنوئى پىكەنىنەوہ.. پىم وت : تۆ ھۆكارىت بۆ ئەوہى كۆرمان نەبىت .. بە ھۆى
مەشروب خواردنى زۆرەوہ و موعتاد بوونت بە مادە ھۆشبەرەكان تووشى نەزۇكيان
كردويت ، كه بەراستى مردنىكى روخىنەرە و بە ھىواشى مرؤف دەكوژىت .

وتى : تۆ شىتيت ، دەتەوئت لۆمەى من بكەيت ، چونكە تۆ ھۆكارىت ، بەردەوام قسەى
پىدەوتم و لىيدەدام بە بى موراكاتردنى ھەست و سۆزى من و موراكاتردنى كچە
بچووكەكەى ھەتا ئەو جگەرگۆشەيەمان تووشى ترسىكى بەردەوام بووبوو ، وای
لىھات تووشى ئى و گەشگە و مىزكردنى خۆنەويستانە بووبوو .

خەم و خەفەت لە ھەموو لايەكەوہ دەورى دابووم ، خۆم دەبينىوہ كه نوقم بووم لە
دەريايەكدا كه كۆتايى نىە ، تەنھا ساتانىك كه تىيدا ھەستم دەكرد كه مرؤم و رۆح و
دلم ھەيە ، ئەو ساتانە بوو كه لە گەل ئافرەتانى ھاوپىم كه دراوسىمان بوون كۆ

دەبوومەو و خەم و خەفەتی خۆم بۆ ھەندەرشتن ، قسەکانیانم وەك مەلحەمێك دەبینی
كە برینەكانیان ھێور دەكردەو و زیاتر ھانیان دەدام كە خۆراگر بم ، رۆژێكیان
سەردانی یەكێكیانم كرد و دانیشتم قسەم لە گەل دەكرد ، قسەكانمان جیاواز بوون ،
پاشان ئێی پرسیم

- حالت چۆنە لە گەل مێردەكەتدا ؟

وتم : ئەو ھەر لە سەر رەفتارەكەى خۆیەتى ، من ئیتر توانام نەماوە بەرگەى
ھەلسوكەوت و خراپەى بگرم، لەزەتى خەوتن و ھوانەھەى فیکری و دەروونی ئى
حەرام كردووم .

بە خەندەیهكەو پێى وتم : ئەى تەندروستیت چۆنە ؟

وتم : ئەوھیه كە دەیبینیت .

وتى : گوی مەدری دەرمانێكم لایە لە رووھكى سروشتى دروستكراو، یارمەتیت دەدا
كە بخەویت و بحەسییتەو و ھەرەھا یارمەتیت دەدا كە مەندالت ببیت .

- ئایا بەراستە ؟

- بەلى تاقیکراوھتەو و پاشان دوعای خێرم بۆ دەكەیت

- سوپاست دەكەم ، بەراستى خوشكێكى داسۆزیت

- ئیستا بۆت دینم .

چەند ساتێك دیار نەما و پاشان گەراپەو و لە ناو دەستیدا چوار جگەرەى تیندا بوو
كە ناخرابوو لە مادەى بێھۆشكەر، رازا بووم لە وەرگرتنى، بەلام بە دانیایەو پى ی
وتم :

گوى مەدری شیوہى لەجگەرە ئەكات منیش ھەر وابووم، چونكە دەكیشریت ، بۆیە
وايە تا كارێگەرەكەى خێرا بیت... بە ھۆى دلپاکی خۆم و پێویستیم بە دەرمانەكە
بپروام پێكرد و بەو ئومێدەى بەھۆمەو و ھەندى لە خەمەكانم لە بیر بچیتەو و لە
نایندەدا بەختەو ھەربیم.. پێویستە پێش خەوتن بیکیشیت ، ئەوھى وت پێم و
تەماشایەكى كردم كە دلخۆش بوون بە سەرکەوتنى تیندا دەبینرا .

ھاتەو مائەو و ئومیدی ژيانێكى خۆش و بەختەو ھەرم دەكرد، نەم ئەزانى كە نایندە
و كۆتایی خۆم دەخەمە دەستی ئەوھو .

بۇ رۆژى پىنچەم لە جياتى ئەۋەى ھەست بە ھوانەۋە چاكبۈنەۋە بكم، توشى نازارىكى سەخت بووم لە ئىسكەكاندا، سەرنىشەيەكى بەھىز داىگرتەم و وام گومان دەبرد كە ئەو نازارانە كۆتايانەۋە لە لەشمدا نامىنن ، بەلام رۆژ لە دواى رۆژ زياديان دەكرد ..

پاش ئەۋەى كار لە كار ترازە ھەستم كەرد كە موعتاد بووم ، بەراستى كەوتومەتە ئەۋ چالەۋە كە مېردەكەم منى خواست تا بىپارىزم و تى ي نەكەۋىت ... حالەتى خراپەم و ئىش و نازارى زۆرم ناچارىان كەردم كە بچمەۋە بۇ لاي ژنەكەى دراوسىمان و لە دەرگامدا و ئەتلامەۋە بە نازارى زۆرەۋە ، ھەركە دەرگاگەى كەردەۋە بە پەلە پىم و ت : تكات لىدەكەم جگەرەيەك بەرى، نازار خەرىكە شەكەتم ئەكا ، بە ساردىەك و دلخۇشەكەۋە تەماشاي كەردم و و پاشان وتى : ھەر جگەرەيەك بە ھەزار .

رازىم چىت پىنە بەرى ... من بە نىسبەت ئەۋەۋە نىچىرىكى بەنرخ بووم و بە ئاسانى راوى كەردبووم ، جانتاكەم كەردەۋە و ھىچ پارەيەك تىدا نەبىنى ، بە ھەسرەت و زەللىيەۋە و تەم : پارەكە كەمە ؟ ئىستا دانەيەكەم بەرى و سبەينى پارەكەت بۇ دىنم .

وتى : ئىستا ئەمەۋى، سبەينى نا .

- بەلام ھىچ پىنە ... و تەماشاي دەستى كەردم بە ھەلپەۋە پىم و ت : - ئەلقەكەم بەرەۋ گرانىشە ، دامكەند لە دەستم بۆى و ئەۋىش جگەرەيەكى بۇ ھىنام .

وتى : پىنچ ھەزار بىنە تا پىنچ جگەرەت بەمى

چومە دەرەۋە بەۋ ھەموو مەينەتى و تياچوون و ھەسرەتەۋە و دنيا دەسوپرايەۋە لە بەر چاوم ، ھەموو رۆژى دەچووم تا جگەرەكە دەست بىكەۋىت پاش ئەۋەى كە نرەكەيم دەيايە و دەشتەسام و ھەزەرى خۇم دەكرد .

بۇ رۆژى يانزەھەم ، پىش ئەۋەى كاتى ئەۋە بىت بچم بۇ لاي، يەكى لە دراوسىكانم سەردانى كەردم، لەرەۋە زانىم كە پولىس ئافرەتەكەيان دەستگىر كەردە ، پىنشتە كارى كەردەۋە بۇ تۆپىكى مادە ھۆشبەرەكان ، ژىانم بە تەۋاۋى ژىرەۋە ژورر بوو، مەينەتەكانم لەھەموو لايەكەۋە زياديان كەرد، تا واى لىنات شەر و رۆژم بوون بە يەك و فرمىسك دەستبەردارم نەدەبوو، تەنگەتاۋى و خەموكى ھۆگرم بووبوون ، ھەشيش

به نيسبته منهوه وهكو ئاو وابوو بۆ گهريدهيهكى ناو بيبابانيكى وشكه لانی گهرمه سيژدا ، نهمده زانی له كوینوه دهستم بكهوئت ههتا نازارهكانم هینور بکه مهوه و نهم دهتوانی به كهس بلیم ، بیرم له ماده هۆشبه رهكانی میژدهكهم كردهوه ، چه نده جارینك هیرۆینم لی دزی . كاتیک رۆژکیان پینی زانیم زۆر به خهستی لییدام .

له حاله تیکی زۆر سهختدا بووم ، دواى ئهوهی زانیبووی كه بهرپۆه بهرایهتی بنهركردنی ماده هۆشبه رهكان ئهوه بازگانهی گرتبوو كه ئهم مامهلهی له گهلا دهكرد دنیا له بهرچاوم تهسك بووبوو یهوه و ئوقره نهمهگرت ، شهو و رۆژم بووبوو به بیركردنهوه و نازاریکی بهردهوام .

بیرم له ریگایهك كردهوه كه دهرباز بم و بیمه دهرهوه لهو بیرى زولم و تاریكاییهی كه تیکی كهوتبووم ، كهسم شك نهمهبرد بئجگه له (سههری كچم نه بیئت كاتی میژدهكهم لهوی نه بوو بانگم كرد و باسی مهینهتی خۆم بۆ كرد ، به حهسره تهوه دایه پرمهی گریان به هوی ئهوه حاله ته مهوه وتی : بهراستی سالانیکی دریزی ژبانی خۆت و خۆشی ژبانته له خۆت حهرام كرد له پیناوی پهروه ردهكردن و گهشهكردن و خۆیندنی ئیمه دا له سههراشترین شیوه

بهراستی دایکیکی نمونهی بوویت ، ئهم ههموو مهینهتیتهت بهسهردا دیت و واگومان ده بهیت به تهنیا دهتوانیت ئارام بگرت ، خواجه گیان من داوات لی ناکهم ئهوهی له دهست چوووه بیگیڕیتهوه ، بهلام داوات لیدهكهم بهزهیت بیتهوه پیایدا ، خواجه گیان دایکم پارێزراو بکه و دهردی تیمار بکه و رهحم به دایکایهتی بکه . به تاس و شهوقهوه باوهشم كرد به كچهكدا كه وهسف ناکرئت و به دلدا نهوهوه پیم وت : ئهوهی له چاره مان نوسرابیئت ناتوانین لیی راکهین ، گرنگ ئهوهیه چاره سهری بدۆزینهوه و لهم مهینهتیته دهرباز بین .

كچهكهم په یوهندی كرد به نهخۆشخانهی (المل - هیوا) وه قسهی له گهلا پزیشكه بهرپرسهكدا كرد و حالهتی منی بۆ باس كرد . . . . . ئهویش دنیای كردهوه وكاتیکی سهردانی بۆ دیاریكرد .

چه نده ههفتهیهك مامهوه له ژۆر چاره سههركردندا ، به فهزال و بهزهیی خواى گهوره چاك بوومهوه و دهرچووم له نهخۆشخانه ، هههچهنده میژدهكهم ههولنی دهدا چاك نه بمهوه

تاوهكو له گه ئیدا بئینمهوه ، دواى ئهوهى پىم وت: تهنها به چاك بوونهوه جيا
دهبمهوه لیت .. سوپاس بو ئه و خوايهى كه له نارهحه تیدا تهنها سوپاسى ئه و
دهكریت... به نهینهكى تهواوهوه چاره سه ر كرام و جيا بوومهوه له مێرده كه م و
گه پامهوه بو ژيانى سروشتى خۆم، دواى ئهوهى به ربه ستیكم دروست كردبوو له
به رده م به خته وه ریمدا كه نهم توانیبوو به باشى بیر له تیپه راندنى بگه مه وه .
به نهینهى دوام بو هاوپیگه م ده كرد ، یان ئه وهى كه خۆى ناونا بوو هاوپیى من تا له
پشت تیکشكان و ئازاردانى منه وه پارهى ده ست كه ویت .
په روه رداگارا ره حمان پیبكه و له كرده وه خراپه كانمان خوشبه و ولاتمان بیاریزه و
نومیدی دوژمنه كانمان پوچهل بگه ره وه .

(ماسا ئۆرة و آخړین): نویسی: بهیه عبدالرحمن بوسبیت

۶۰- ﴿پاكيزه‌يم و ماده هۆشبه‌ره‌كان﴾

ئافره‌تېك ھېنرايە نەخۆشخانە ، كە تووشى حالەتېكى دەروونى توند بووبوو ، ھىچ ھۆكارى لە ھۆكارەكانى ھېمنكردەنەو سوڊيان نەبوو بۇ ھېمنكردەنەوى ، ھەستاين بەلېدانى دەرزىەكى ھېمنكەرەوہ تا كەمى، بحەسىتەوہ ، كاتى ھاتەوہ ھۆش خۆى دەستى كرد بە گريان و ھاواركردن و بە چنگ روومەتى خۆى دەپنى .

بە بى ئەوہى بزائىن بۇ چى وا دەكات ، لەو كاتەدا داوام كرد لەوانەى كە لە ژوورەكەدا بوون بېرۆنە دەرهوہ و تەنھا من مامەوہ لە گەلېدا ، پىم وت : ھۆكارى چىە ئاوات لى بەسەرھاتوہ .

دواى مل نەدانىكى زۆر بە سەرھاتەكەى بۇ گىرامەوہ و وتى : بەھۆى پىويست بوونى بە پارە بۇ كپىنى مادەى ھۆشبەر پالى پىوہ ناوہ كە داواى بكات لە پىاويك كە دەيناسى ، ئەويش پىيداوہ بە مەرجىك مادە ھۆشبەرەكە لە مالى پىاوەكەدا بخوات ، بۆيە لە مالى پىاوەكەدا خواردبووى و پىاوەكەش نەم ھەلەى قۇستبوويەو بە ھۆى كارىگەرى مادە ھۆشبەرەكەوہ دەستدرىژى دەكاتە سەر ئافره‌تەكە، كاتى ئافره‌تەكە دەزانى چى لىھاتوہ تووشى ئەو بارگريزىە دەمارىە دەبىت كە بە ھۆيەوہ ھىناويانە بۇ ئىرە ، دواى ئەوہى يەتەوہ ھۆش خۆى چارەسەرى تەواوى بۇ دەكەين و و وىژدانى بە ئاگا دىتەوہ .

(المخدرات بين النصيحة و الفضيحة) / دار المستقبل : بيروت لبنان - كتيبى : ﴿قوربانىانى مادە ھۆشبەرەكان﴾

۶۱- ﴿کاره ئەوینداریه کانی کچیگی موعتاد﴾

عەقید عومەر پشکنەری بئەزگەردنی مادە ھۆشبەرەکان وەک پێشە ھەمیشەیی خۆی بەیانی زوو چووہ نوسینگەکە یەوہ و پێش ئەوہی لە سەر کورسیەکە ی دانیشیت بانگی یەکی لە ھەوالتیرەکانی کرد تا داوا بکات فنجانیك قاوہی بۆ بینن ، پێش ئەوہی ھەوالتیرەکە بپروات و فەرمانەکە جیبەجی بکات ، بە پشکنەر عومەری وت : کە زیاتر لە جارێک بەرێوہبەر ھەوالتی پرسێوہ و دەیەوێت بەخیرایی بیبینیت . پشکنەر عومەر رۆشت بۆ ژووری بەرێوہبەر و کارگێری بینی زۆر غەمبار و بیتاقەتە کە لە سەر روخساری نیشانە ی توپەیی ناناسایی دەبینرا ، کاتی کە عەقید عومەری بینی پشکنەر عومەر سلۆی کرد : بەیانیت باش گەرەم ،

بەبی ئەوہی بەرێوہبەر وەلام بداتەوہ نامە یەکی پۆستە ی خستە سەر میزەکە و بە توپەیی و سووربوونەوہ وتی : جەنابی پشکنەر ئەم کارە ئەوینداریانەت با لە دەرەوہی کار بن ، نامەوێت ئەمە دووبارە بیتەوہ ، پیوستە بە ناگا بیت لەوانە ی کە نامە ی ئەوینداریت بۆ دەنێرن .

یان ھەر شتی تر پە یوہندی بە کارەکە تەوہ نەبیت ، تۆ خیزانداریت ئەگەر پارێزگاری لە کەسایەتی خۆت نەکەیت ، بیگومان ئەرکی سەر شانی منە پارێزگاری لە پێشینە ی فەرمانگەکەم بکەم و وە ھەر وەھا ئەرکی سەر شانمە پارێزگاری لە تۆ و لەناوی تۆ بکەم و لە سومە ی تۆ بکەم .

پشکنەر عومەر بە ھێواشی دەستی درێژکرد تا نامەکە بگرت و بە بی ئەوہی ھیچ بلێت دەستی کرد بە خویندەنەوہی ناو نیشانی نامەکە کۆماری میسری عەرەبی ، گۆرەپانی (العقبە) بەرێوہبەراییەتی بئەزگەردنی مادە بیھۆشکەرەکان ..

بۆ خۆشەویستم عەقید عومەر موستەفا ...

عەقید عومەر پێش ئەوہی زەر فەکە بکاتەوہ بە جوانی دەستی کرد بە پشکنینی ، بەئێ نامە یەکی ئەوینداری بوو بۆ ئەو نێردرا بوو ، پۆلی پۆستە ی پیوہ بوو لە میرنشینی عەرەبی سعودیەوہ ، بە ورتەورت دەیوت : سعودیە ، کەس نانانسم لەو ی نامە ی ئەوینداریم بۆ بنێریت .

به هیمنی نامه‌کی دهره‌ینا و که نامه‌یه‌کی ئه‌وینداری بوو تا بیخوینیته‌وه :

خۆشه‌ویستم عومەر : ئەمه‌یه‌که‌مین نامه‌ی خۆشه‌ویستییه‌که‌له‌ ژیا‌نمدا
 ده‌ینوسم ده‌لین : ئافره‌ت به‌ راستگۆیا‌نه‌ته‌نها‌ دل‌ی به‌ یه‌ک پیا‌و ده‌دا له‌ ملیو‌نی
 جا‌ریشا‌ یه‌ک جا‌ر ئە‌وه‌ رووده‌دات ، به‌راستی من تو‌م خۆش ده‌و‌یت و عومه‌ریکی
 تریشم خۆش ده‌و‌یت و هه‌روه‌ها‌ می‌رده‌که‌شم خۆش ده‌و‌یت واته‌ : سی پیا‌و له‌ دل‌مدا
 هه‌یه‌ و خۆشه‌ویستن

خۆشتری‌ش له‌ خۆشه‌ویستییه‌ یادگا‌ریه‌ تال و شیرینه‌کانن پێکه‌وه ، من له‌
 سه‌ره‌تا‌دا دان به‌وه‌دا ده‌نیم ، که‌ خۆشه‌ویستی من بۆ تو‌ خۆشه‌ویستییه‌کی تاک
 لایه‌نا‌نه‌یه‌ ، چونکه‌ من باش ده‌زانم تو‌ می‌ردیت و سه‌ره‌ره‌شتیا‌ری خیزانیت و
 خۆشت ده‌و‌یت و دل‌سو‌زیت بۆی .. روژی له‌ روژان خۆشه‌ویستیت له‌ گه‌لمدا ئالو‌گۆر
 نه‌کرده‌ته‌وه‌ ، خۆشه‌ویستی من نامۆیه‌ له‌ بارو‌دو‌خیک‌ی سه‌یردا له‌ دایک بو‌وه ، وه
 هه‌یج فی‌لیکم نیه‌ له‌ مه‌دا ، به‌لکو‌ له‌ چاره‌م نوسرا‌وه‌ که‌ سی پیا‌وم له‌ یه‌ک کاتدا خۆش
 بو‌یت ، می‌رده‌که‌م و کو‌ره‌که‌م که‌ ناینده‌ی منن ، تو‌ش که‌ ئه‌و را‌بر‌دو‌وه‌ی که‌ له‌ یادم
 ناچیته‌وه‌ ، هه‌رچه‌نده‌ هه‌ول ئە‌ده‌م هه‌ست به‌ رسوا‌یی و سوکی خۆم ئە‌که‌م .

پشکنه‌ر عومه‌ر عاره‌قی ده‌رده‌کرد و به‌ری‌وه‌به‌ری‌ش له‌ پشت چا‌ویلکه‌
 پزیشکیه‌کانیه‌وه‌ چا‌و‌دێری ده‌کرد ، عومه‌ری‌ش به‌رده‌وام بوو له‌ خو‌یندنه‌وه‌ی نامه‌که‌
 به‌ بی ئە‌وه‌ی ورته‌ی لی‌وه‌ بی‌ت.

ئه‌یده‌ویست له‌ و قسه‌ خۆشانه‌ به‌ ناگا بی‌ته‌وه‌ ، په‌له‌ی بوو تا کو‌تایه‌که‌ی بزانی‌ت و
 تا نا‌شنا بی‌ت به‌ خۆشه‌ویسته‌که‌ی .

خۆشه‌ویستم .. هه‌یشتا وینه‌ی دژوا‌ری ئە‌و روژانه‌ی را‌بر‌دووم له‌ بیر و هۆش‌مدا‌یه ،
 به‌ هه‌موو ئازار و دی‌وه‌زمه‌کانیه‌وه‌ ، چا‌وانم ده‌نو‌قینم و ده‌گه‌رێمه‌وه‌ بۆ دوا‌وه‌ بۆ چه‌ند
 سالیکی که‌م و خۆم دیته‌وه‌ یاد ، ئە‌و کچه‌ بی‌تا‌وانه‌ دانیش‌تو‌وه‌ له‌ شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که‌دا
 که‌ له‌ (زه‌قاییق)ه‌وه‌ دیت و ده‌پ‌وات به‌ره‌و (قا‌هیره) ... له‌ سینه‌ش‌مدا چه‌ندین خه‌ون و
 ئە‌نیش‌ه‌م هه‌لگرتو‌وه‌ ، با‌وک‌ه‌ بازرگا‌نه‌ گوندن‌شینه‌ پا‌که‌که‌م دیته‌وه‌ یاد که‌ له‌
 وێستگه‌ی شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که‌دا له‌ شا‌ره‌که‌ماندا وه‌ستا و خوا حافی‌زیم لی‌ده‌کات بۆ
 گه‌شتی یه‌که‌م به‌ره‌و قا‌هیره ، له‌ گه‌ل هه‌سته‌کانیدا ، من خو‌یندنی ناما‌ده‌یم به‌

سه‌رکه‌وتوویی ته‌واو کرد ، چوومه کولیزی پزیشکیه‌وه ، باوکم به توندی رنگری ده‌کرد له قاهره نیشته‌جی بم و دور بم له خیزانه‌که‌مان... له کوتاییدا ناچار پارانه‌وه‌کانی دایکمی قبول کرد که تا که ئومیدیکی کچه پزیشکه‌که‌ی بوو .

به‌و شیوه‌یه گونده‌که‌مان و خیزانه‌که‌م جیه‌نشت و تا له نیو قوتابیه کچه‌کاندا بزیم له قاهره ، به‌و ئومیده‌ی خویندنه‌که‌م به خیرایی ته‌واو بیت و بگه‌ریمه‌وه بو گونده‌که‌م و له سه‌ر داواکاری دایکم و خه‌لکانی گونده‌که (ئایا پزیشک نیم) .

وه به ره‌وشت و ئاکار و هه‌لسوکه‌وتی گوند نیشنانه‌ی ساده سالی یه‌که‌م له قاهره برده سه‌ر ، خه‌ریک بوو داده‌پرام له هاورپیکان ، ته‌نها ئاگام له وانه‌کانم و سه‌عیکردن و خه‌و هه‌بوو ، نه‌و سانه سه‌رکه‌وتنیکی باشم مسوگه‌ر کرد به پله‌ی زور باشه (جیدجدا) .

سالی دووم ده‌ستی پیکرد و شانازیم به ده‌رچوونم و به پله‌که‌مه‌وه ده‌کرد ، به‌پرامدا به‌رده‌وام بم له سه‌ر گرنگیدان به وانه‌کان و سه‌عیکردن و خه‌وتن ، به‌لام بیزار بووبووم له کچه‌کانی هاورپیم له شوینی نیشته‌جی بوونمان ، بووبوومه کالایه‌کی به‌هادار بو گالته‌کردنیان و تانه و ته‌شهردانیان لیم ، له سه‌ره‌تادا تاوئباریان ده‌کردم به‌وه‌ی من گوندن‌شینیکی گه‌مژم ، چونکه به‌شداری له ژیانیان و گالته‌کانیان ناکه‌م و ته‌نها سه‌عی ده‌که‌م .

له ژیر کاریگه‌ری هه‌ندی له هاورپیکانم تیکه‌ل بووم له گه‌لیاندا و منیش ورده ورده هۆگریان بووم ، و ده‌ستم کرد به باسه راشکاوه‌کان سه‌بارت به نه‌وینداریه‌کان ، ورده ورده ده‌رکم به ژیانی کچانی هاورپیم کرد که ده‌ژيام له گه‌لیاندا ، نازانیت چون ژیانیکیان ده‌برده‌سه‌ر ، له گه‌ل هاورپیکانم شه‌و تا ده‌ره‌نگانیک نه‌ده‌خه‌وتین ، سه‌ما و جگه‌ره‌کیشان و پیکه‌نین و گالته‌جاری .

شه‌ویکیان یه‌کیکیان جگه‌ره‌یه‌کی یامی و منیش جگه‌ره‌م نه‌ده‌کیشا... پوزشم هینایه‌وه‌ی نه‌وینش هه‌ر زوری لیده‌کردم بو‌یه منیش کیشام ، بو‌نی زور سه‌یر بوو له بو‌ن و به‌رامی نه‌و جگه‌ره‌یه‌ی نه‌ده‌کرد که باوکم ده‌یکیشا... له نیو پیکه‌نین و گالته‌جاریه‌کاندا ئاگام له خۆم نه‌ما و پیکه‌نیم وه‌ک نه‌وه‌ی پیشتر پی نه‌که‌نییم ، بۆم ده‌روت که جگه‌ره‌که حه‌شیشی تیدایه و وای خسته می‌شکه‌وه که خه‌م و خه‌فت

لادەبات.. وردە وردە راهاتم له سەر جگەرەى حەشیش... بە دوايدا ئەگەرەم و پارەم
ئەدا بە ھاوړنکەم و لىښى دەپارامەوه تا بۆم پەيدا بکات .
شەوینکيان ھاوړنکەم هات تا پىم بلنیت که مۆلەتى له سەرپەرشتیاری خانەى
قوتابیانەوه وەرگرتووہ که له گەل ھەندى له کچى ھاوړنماندا بپوینە دەرەوه بۆ
بینینى قاھیرە بە شەو .

پیش ئەوہى پرسیاری لى بکەم، داواى لىکردم بە خىراىى خۆم بگۆرم و له گەلیدا
چومە دەرەوه بە ئومىدى ئەوہى جگەرەى حەشیشم دەست بکەوینت .

رۆشتین بۆ مالى یەکیک لەھاوړى کچەکانمان کەناوى (رەباب) بوو.. بۆم دەرکەوت
کە خىزانەکەيان لەکەنداو کاردەکەن و ئەم کچە خۆى بە تەنھا لەو شوقەیدایە تا
خویندننى زانکۆ تەواو بکات ، ئای چەندە سەیر بوو بەلامەوه کە چومە شوقەکەوه ،
مۆسیقایەکی دەنگ بەرز و پینکەنین و سەما کردنى کۆمەلنى لاوى کوپ و کچ، چومە
ژورەوه بەلکو پىویستىەکەى خۆم (جگەرەى حەشیش)م لەوى دەست بکەوینت و
پارچەپەکیش لە حەشیش ، دوکەل ئەو ناوہى تەنى بوو ، یەکیک لە ھاوړى کچەکانم
نزیک بوویەوه لىم و لەفافیکی بچوکى پىچراوى بۆ ھینام ، کردیەوه و گىراویەکی
سپى تیدا بوو داواى لىکردم بۆنەکەى ھەلمژم ،ئەوہ چىہ ؟. دەستى دوور خستەوه و
خەرىک بوو توورە ئەبووم ، بە پىداگرتنەوه وەلام دایەوه من بۆن ناکەم.. دەنگى
پینکەنین بەرز بوویەوه و ھاوړنکەم لىم نزیک بوویەوه و ھىمنى کردمەوه و جگەرەىەکی
حەشیشى پىشکەش کردم و بە گالتهوہ ھەوالم پىدان کە من ھىشتا مندالىکى بىتاوانم
و تەنھا جگەرەى حەشیش ئەکىشم و جگەرە بە داواى جگەرەدا دەم کىشا .

داواى پىنچ جگەرە بىھۆش کەوتم و ھاتمەوه ھۆش خۆم تا بۆنەکە داوا بکەم و بۆ
ھاوړنکەم بسەلمىنم کە من مندال نىم .

سەردانمان بۆ مالى (رەباب)ى ھاوړنمان چەند بارە بوویەوه و بۆنەکەش چەند
بارە بوویەوه ، گەرەمەوه بۆ خانەى قوتابیان و کۆلنژ تا بە داواى بۆنەکەدا بگەرئیم... بە
داواى (رەباب) دا دەگزام و ئەمدەبىنەوه، خەرىک بوو شىت دەبووم، گەشتى نەفرەت
لىکراوم لە گەل ئەو بۆنەدا دەستى پىکرد... موعتاد بووم بە تەواوى... باوکم
خەرجیەکی مانگانەى بۆ دەناردم کە (۱۵۰) جۆنەىھ بوو کەبە یەک چرکە و لە پىناو

یەك بۆن ھەلمژین دەبوو بە ھەلم... دەستم كرد بە فرۆشتنی خشل و زێرەكانم و كریی خانەى قوتابیانم پى ئەما ..

رۆژ و ھەفتە و مانگ من لە ھەوتانیكى تەواودا بووم بە ھۆى ئەو ژەھرە پيسەوھ ، ھەموو خانەىھەكى جەستەم ھاوارى دەكرد و داواى ھىرۆینى دەكرد و لە ئەنجامدا دور كەوتەوھ لە كولىژ و وانەكان و سەعیكردن ، كاتى ناگاداركرامەوھ كە دەرم دەكەن لە خانەى قوتابیان بە ھۆى دواخستنى كرىوھ... كەلوپەلەكەم كۆكردەوھ و پىش ئەوھى بار بكەم لە بەردەم ئاویئەكەدا وەستام تا ئەو دىوھەزەمەىھە ببینم كە بە قزىكى ئالۆسكاوھوھ و دووچاوى داچۆراو و روخسارىكى تىكچوو و جەستەىھەكى شەكەت و ماندور وەستاوھ.

بە جانتای جەكەنمەوھ رۆشتم بۆ مالى ھاوړىكەم و یەكەم جار جگەرەىھەكى ھەشیشى دا بەدەستمەوھ و پىم وت زۆرم پىویست بە یەك بۆن ھەلمژین ھەىھە ، تا بتوانم بزىم تا بەردەوام بم لە رۆشتن... ئەویش سەرھەتا داواى نرخیكەى كرد... پىشنىارم كرد كە پۆشاكەكانم بكزىت چونكە یەك ملیم پى ئەبوو ، بەلام ئەو رازى نەبوو.. چۆم دادا بە زەویدا و قاچەكانىم ماچ كرد و روخسارە ناشرینەكەى وەرگىزا و رۆیشت... لە خانەى قوتابیان چووھە دەردەوھ و بەسەرگەردانى بە شەقامەكاندا دەسپارەوھ... ھەر دەبىت بۆنىكم دەست بكەوئیت ؟ ناكزىت بەم شىواز و روالەتەوھ بگەرىمەوھ بۆ گوندەكەم و لای كەس و كارم.

بىرم كردەوھ لە خۆكۆشتن تا كە سوكارم دور خەمەوھ لەو ھەياچوونە ، ئىتر نازانم چۆن پىكانم منیان ھىناىھە نوسىنگەكەت (نوسىنگەى سەید عومەر) و ھاتە ژورەوھ تا ئىت پىارپىمەوھ كە بمخەیتە بەندىخانەوھ ، بەلام دواى ئەوھى كە بۆنىكى ھىرۆینت بۆ نامادە كردم ھەتا یەكەم جار رزگارم بىت لە ئىش و نازارەكانم... چونكە من موعتاد بووم.. بە كورتى بە سەرھاتى خۆم گىراپەوھ ، نازانم دواى ئەوھ چى روویدا لە بەردەم نوسىنگەكەدا لە ھۆش خۆم چووم كاتى ھاتەوھ ھۆش خۆم، خۆم ببینەوھ لە سەر پىخەفنىكى سەپى لە یەككە لە نەخۆشخانە تا ببەتەكاندام بۆ چارەسەرکردنى موعتاد بوون .

يەكى له پزىشكەكان نزيك بوويه و ليم و تا به هردوو چاوى پر له خەم و پەرزىشيوه پيکه و تەماشام بکات ، تا مەچکەم بگريت و دۇنيا بيټ له ليدانى دلم .. ليم پرسى چۆن منيان هينا بۇ ئيره؟ پزىشكەکه به چەند وتيهكى كورت وەلامى دامەوه: بير لهوه مەکهروه ، گىرنگ ئەويه که هاوکاريمان بکەيت له چاره سەرکردنه که دا، هەتا رزگار ت بيټ له و حاله تەى که تئیکه و توويت .

ليم پرسى : چاره سەرکردنه که چەندى تئیده چيټ؟

وتى : هەزاران جونهيه .

وتم : ئەى ئەو هەزاران جونهيه له كوى بيټم ؟

وتى : حسابەکه تەواو بووه خەرجى چاره سەرکردنه که پيشتر دراوه .

به سەرساميه وه ليم پرسى كى داويه تى ؟

وتى : عەقيد عومەر و هاوړيكانى پاره كەيان به تەواوى داوه .

خۆشه ويستم ، كاتى نامادە بوويت و سەردانت دەكردم و چەپكى گولت به دەستەوه بوو باوەشم بۇ گولەكان و هەستەكانى خۆم دەكردەوه ، بەلى خۆشم ويستيت ، ناويټەيه که له خۆشه ويستى خوشکين بۇ برا گەورەكەى كچيك بۇ باوكى نەخۆشيك بۇ پزىشكەكەى ، خۆشه ويستى قوتابيه که بۇ مامۇستاكەى .

زۆريک له نەخۆشه كان و پەرس تارەكان ليدان دەپرسيم ئەمە كئيه هەموو هەفتەيه که سەردانت دەكات و چەپكە گولئيكيشى پئيه؟ منيش خەندەيكم دەكرد بۇيان و دەم وت : خۆشه ويستمە و بەسەرسام بوونيانەوه وازم ليدە هينان... شەو دەرەنگانئيك دەمامەوه تا نەخۆشه كان دەخەوتن تا نويز بکەم و له نويزه كاندا بپاړيمەوه بۆت و بۇ مندالەكانت و بۇ ئەو دلە که هيشتا به خيّر و چاکە و خۆشه ويستى ليدەدات ، هەفتەكان و مانگەكەكان تئيه پرين و منيش نەخۆشخانەم جيئيشت و هاتم بۇ نوسينگەكەت تا پئيش سەفەرکردنم بۇ شارەكەى خۆمان بتبينم و سوپاسى ئەو جواميريه ت بکەم... وه نازانم چۆن ئەو قەرزەت بدەمەوه که بۇ منت خەرج کرد له نەخۆشخانە ، هيچم له تۆوه نەبيست تەنها پيرۆزيابى کردن نەبيټ له من بۇ چاک بوونەوه و بەختەوه ربوونت به هوى رزگار کردنى منەوه له تياچوون و سەرگەردانى که تئى كەوتبووم .

وہ لہ گہشتہ کەمدا بۇ شارە کەمان لہ یەکی لہ ئۆتۆمبیلەکانی کری ئاشنا بووم بە لایکی جوان و ریکوینک کە روخساری پربوو لہ جوامیری و پیاوہتی و بووم دەرکەوت کە کەشتیوانی یەکی لہ کەشتیە بازگانہکانە و لہ یەکیک لہ شارەکانی کەنداو نیشتەجییە و وتی : کە زۆریە شارەکانی جیہانی بینیوہ ، بەلام لہ روخساری مندا ھەست بە بەرائەتی کچیکی میسری ئەکات و ئاشنا بووین بەیەک و دوی دوو روژ ھات بۇ مالمەن و خوازینی منی کرد لہ باوکم و خوازینیمان راگەیاند ... زەواجە کە بە خیرایی ئەنجام درا تا گەشت بەکەین بۇ کەنداو... ئاشنا بووم بە خوشەویستی دوو ھەم لہ ژیانمدا ، سەفەرەم کرد بۇ شوینی نیشتەجی بوونم .

ناتوانم خواحافیزیت لیبکەم خوا حافیزی لہ خوشەویستی یەکەم ، سەفەرەم کرد تا لہ ھیلانہی ژن و میدرایەتیدا بژیم ، دەستم کرد بە ژیانیکی نوی ... مندالەکەم لہ ناو سکەمدا دەستی کرد بە جوولە .. لیت ناشارمەوہ کە چەندین جار تووشی دەمار گرژی دەبووم و حەزیکێ زۆرم لہ بۆنکردنی ئەو ژەرە پیسە دەکرد ، بەلام بە ھۆی ترسم لہ کۆرپەلە ناوسکم و وینە تۆ لہ میشکەمدا بە پەلە دوریان دەخستەوہ لەو بیرکردنەوہیە ، ئیرادە و حەزی زۆرم بۇ تیپەپراندنی قەیرانەکان یارمەتیاندام... ھەستم بە نازارەکانی سک بوون دەکرد ، پیش ئەوہی میدەکەم بمبات بۇ نەخۆشخانە کردم بە مەرج بە سەر میدەکەمەوہ کە خۆم ناوی ئەو کۆرپەییەمان بنیم ، ئەگەر کوپ بوو... منیش بەناوی تۆوہ ناوم نا . ﴿عومەر﴾ .. ئاشنا بووم بە خوشەویستی سنیەم لہ ژیانمدا .. پیش سەفەرکردنم نەم ئەتوانی خوا حافیزیت لیبکەم؟

بەلام ئەوہی لہ ناخمدایە بەھیزترە لەوہی لہ ھەموو وشەیک یان عیرفانیک.. بەراستی منت لہ فەوتان رزگار کرد... ئیستا بیردەکەمەوہ لہ تەواو کردنی خویندنی زانکو تا خەونی دایکم بینمە دی... من ئیستا کە ئەم نامەییەت بۇ دەنووسم لہ سەر جینگا کەوتووم و لہ پالیشمدا کۆرپەیی یەکەممان کە خوشەویستی دوو ھەمە راکشاوہ ، و ئازیزترین ناوی خوشەویستی یەکەم لێناوہ .

مجلة (الامن والحياة) / ژمارە ۱۳۰ ﴿قوربانیانی مادە ھۆشبەرەکان﴾

۶۲- ﴿ناسه‌واری ماده هۆشبه‌ره‌کان﴾

یه‌کی له پیاو چاکه‌کانی ئه‌فغانستان ووتی: کۆمه‌لی لاو به‌ره‌و گۆره‌پانی جه‌نگ ده‌پۆشتن و یه‌کیکیان له‌وانی تر دواکه‌وتبوو.. لیم پرسی بۆچی وه‌کو ئه‌وان به‌ خیرایی نارۆیت؟

ووتی: ده‌پارێمه‌وه له‌ خوای گه‌وره‌ که‌ لیم خۆش بێت.. باری ته‌ندروستیم رێگام نادات به‌ خیرایی بڕۆم. و هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکێشا...

منیش پێم ووت: بۆچی برای به‌رێزم؟

ووتی: من پێشتر موعتاد بووم به‌ ماده هۆشبه‌ره‌کانه‌وه و هه‌موو جۆره‌کانیم تاقیکردۆته‌وه.. کاتیکیش ته‌وبه‌م کرد ده‌رفه‌تی ئه‌وه‌م نه‌بوو که‌ له‌گه‌ڵ هاوڕێفانی خراپدا دانیشم ته‌نها سه‌رقال بووم به‌ جیهاد له‌ پیناوی خوای گه‌وره‌دا..

(حاول وانت الحکم) سعد البریک

٦٣- ﴿وہسیہتی﴾ ((منار)) ﴿﴾

وہسیہتی منار.. ئەر كچەى كە توشى نەخۆشى ئايدز بوو، وەسىہتەكەى دەنوسىت بۆھەموو كچىكى موسلمان كە بەرىنگەى ئەودا چوۋە بەلكو بەچەند وتەيەك رزگارى بكات لەو مەينەتەيەى... ئەو تا منىش بەخامەى خۆى بۆتان دەگوزامەو بەلكو بەم چەند وتەيە توانىبىتەم پەيامىك بگەيەنم لە ئافرەتتىكى تۆبەكارەوہ بۆ ھەموو ھوانەى رپووشى خۆشەويستى و ھەواو ئارەزوو و رەسوۋەسى شەيتان سەرگەردانى كرددون.

منار وەسىہتەكەى دەنوسىت دواى ئەوہى توشى ئايدز بووہ

بەناوى خواى بەخشندەى مېھرەبان

بۆگۆقارى (شەھد الفتىيات)

بۆ ستافى ئەم گۆقارە قەشەنگە

{ئەبى لەكۆيۈە دەست پىبىكەم... وە چۆن قسەكانم تەواو بكەم... لەژيانىكى تالدا دەژىم... خۆشى و ماتەمى لە ناخدا دەگەن بەيەك... نارەحەتتىن قۇناغى ژيانم دەگوزەرىنم... ئەگەر پەيامەكەمتان خويندەوہ... بەدلىنبايەوہ ئاشنا دەبن بە مەينەتەيكەكانم... پەردەم لەسەر خامەكەم لاياو... ھەموو توانام كۆكردەوہ... تامەينەتى و ئاھو حەسرەتى خۆمتان بۆ بنوسم... فرمىسكەكانى خۆمتان بۆ بنوسم... دواى ئەوہى بابەتتىكم خويندەوہ كە لەژمارە پىنجى گۆقارەكەتاندا بلار بوويەوہ بەناونىشانى (ئايدز) لە سعودىيە.. ھۆكارەكانى و راستىكەكانى.. بابەتەكە زۆر جىبى سەرنجم بوو.. ھەر كەناونىشانەكەم خويندەوہ لەسەر بەرگى گۆقارەكە، وام ھەست دەكرد مەبەستتان لە منە.. بەلى.. نازانم بۆچى بەبى ھۆشانە چوار ژمارەم كرى.. لەوانەيە وام گومانى بردىبىت كە ناوى خۆم لە بابەتەكەدا دەبىنمەوہ.. سەرسام مەبن.. بەلى من توشى نەخۆشى (ئايدز) بووم.. لەكاتىكدا وادەلىم كە چاۋەرۋانى ساتى مائىئاۋايى كۆتايىم... نەخواردن.. نەخەواردنەوہ.. ھىچ لەزەتى ھەست پىناكەم بىجگە لە نىزىكى لە خواوہ...}

لەھۆشيارىيەكى راستەقىنەدا ناژىم تەنھا كاتى نەبى كە نوپۇز دەكەم.. دەخووزم
بچمە بەھەشتەوہ.. بەلكو لەوى درىژە بە ژيان بەدەم و ئەو بەختيارىيە ببىنمەو كە بە
دوايدا دەگەرپم.

بەلى من توشى ئايدىز بووم... بەلكو ئەو تاقىكردنەوہىيەك بوپى لاي خواي
گەرەوہ تاوہكو بگەرپمەوہ بۇ پىنگاي راست و دروست... پىتان نالىم ھۆكارى توش
بونم چيە چونكە من شەرم دەكەم كە لەم بارەيەوہ بدوپم...

بەلام كچانى موسلمان.. بگەرپنەوہ بۇلاي پەرەردگارتان.
وہ بزاندن كە ھەمووشتى تەواو دەبىت... بۇيە پىويستە لەسەر ئافرەت
دوركەويئەوہ لە لەزەتە ھەرامكراوہكان و وازھىنان لە گوپرايەلى پەرەردگار...

بەلى.. داواتان ئى دەكەم لاكەنەوہ بەلاي ئاينەكەتان و كەس و كارتان و
مىردتاندا... ئەوہى لەبەر خواي گەرە واز لە شتىك بەيئىت خواي گەرە بەخىرو
چاكە قەرەبووي بۇ بكاتەوہ.

كچانى موسلمان... ئاگاداربن

ئايىن و دەستگرتن پى يەوہ پىنگاي راستەقىنەيە بۇسەر كەوتنتان
وہ دوعمام بۇ بكەن.. دوعماي لىبور دەيى و لىخوشبوونم بۇ بكەن}
وتەي ستافى گۇفارەكە: نامەي (منار) زۆر كارى تىكردىن، ھەزەمان كرد بە خامەي
خۆي بىخويننەوہ، بەلكو زياتر جىگاي پەندو نامۇزگارىيە بىت. خوشكى
نامۇزگارىيەكەرتان (منار)

٦٤ - ﴿بەناز﴾

ناوى (بەناز) بوو... ھەروەكو ناوھەكى خۆى ئافرەتتىكى بەنازو سەرپەست بوو لەھەموو شتتەدا و پۆشنپىر بوو، تەنھا لەناىندا نەبىت، گرتگ ئەوھە مادام خاوەنى دلىكى پاكە، قەيناكا دواى ئەوھ تىكەلى ھەركەسى دەبىت.. و ھەرىپۆشاكتىك دەپۆشەت... و چى دەكات بايىكات...

شەوئىكىان (بەناز) ھاوپۆلكانى كۆكردەوھ بۇئاھەنگىپرانى جەژنى لەداىكبوونى.. جەژنىك خوا نەيناردووھ بۆمان... لەكافرانەوھ فىرى بوين و لاساييان دەكەينەوھ.. ئەوھشى لاسايى ھەرنەتەوھ گەلىك بكا تەوھ - پەنا بەخو- لەگەل ئەوانەدا حەشر دەكرىت... (بەناز) لەوپەرى جوانى و پاراوەبىدا بوو... بەناو ھاوپۆ كچەكانىدا دەگەرپاو لىرەو لەوى قاقاى پىكەنىنى ئى دەداو لەكچەكانى پرسى: كچان ئايا دەزانن... ئەم ئاھەنگەمان چى كەمە؟ ئىمەش چەند وەلامىكمان دايەوھ، ئەوئىش ووتى: نەخىر.. و نەخىر.. وھ ھەر سور بوو لەسەر پرسىارەكەى... پاشان خۆى وەلامى پرسىارەكەى خۆى يايەوھو بەپىكەنىنەوھ ووتى: شىخە (عەلىاء) مان مەكە... لەھەموو لايەكەوھ دەنگى پىكەنىن و گالته بەرز بوويەوھ.

يەكئىكىان بۇ بەرگرىكردن ووتى: بۆچى پىدەكەنن و گالته بە (عەلىاء) دەكەن، ئايا ھاوپۆى پۆلمان نىه؟ ئايا ماوھەك لەمەوپىش ھاوپۆيمان نەبوو لەشەونشەين و ئاھەنگ و بى ئاگاىيەكانماندا و ئىتر خواى گەورە رىنوماىى كرد... پىرۆزى بىت، ئەو ئىستا لەمىحراىدەوھ لەگەل قورئان و نويزەكانىدايە.. و ئىمەش لە بىھودەىى و ئارەزواتى خۆمانداين... ئەو بەدواى پۆزى دواىيدا دەگەرپت، ئەى ئىمە بەدواى چىدا دەگەرپىن؟... خۆيان بىئاگا كرد لە پرسىارەكەى.

يەكئىكى ترىان ھەلى دايەو ووتى: چوون بۆلاى واتە بۆلاى (عەلىاء) تابانگى بكەين بۇ ئەم ئاھەنگى لەداىك بوونە، بەلام داواى لىبوردىنى كرد، لەبرى ئەوھ ئامۆزگارەكى درىژى كردين سەبارەت بە رەوشت و ئاين و داب و نەرىتى كۆمەلايەتى...

(بەناز) ووتى: (عەلىاء) ھەژارە: پىش ئەوھى ئەم ھەوھە ئاينىھى توش ببىت و بىفرىنن لە ئىوانماندا كەسىكى عاقل و سەرپەست بوو...

منیش وتم: سبحان الله، ناین بووه بهشتیکی هموس و شیتی...

پاشان (بهناز) بردهوام بوو لهسر قسهکانی و وتی: بهراستی (علیاء) هزاره، زور بهخیرایی هلگهراپهوه، بیروفیکری ژهراوی بوو و پوآلتیشکی گؤرا، پوآشکی درنژی پووشی و دیمهنی وهکو نافرته بهتەمن و جوتیارهکانی لیئات، باوهپی بهوه نهبوو که باشتیرین پوآشک سادهو کهترینیانه.. سهیرتریش لهوه قژی بوو، بوو به کالایهکی حهرامی داپوشراو لهژیر سهپووشیکی رهشدا، (علیاء) هزاره، لهیری چوو که خواتنها دلّهکانمانی مهبهسته.. نیتر هموو شتیکی بهدر لهوه پوآلته..

(نای خواجهگیان بالاپوشین و پایه‌ندبوون بهناینهوه بوه بهپوآلت و هیچ بههایهکی نیه... خوی گهوره نهوشاشهو کهنالانه لهناوبهریت که نهو فساده بلاو دهکهنهوه...)

پاشان (بهناز) بردهوام بوو لهسر قسهکانی دهربارهی (علیاء) و وتی: نهو لهناگر دهماترسینی، که جهسته دانهپوشراوکانمانی پی دوسوتی.. لهشتیک ناگادارمان دهکاتهوه کهناوی مردنه... وه لهشتیکی تر کهناوی لئپرینهوهو حهشره... بهلکو کچان گوی بگرن نهو بهرپرسیاریهتی سرگه‌دان بوونی لاوانی کوپو پیاوان دهخاته سهرشانی نیمه...

یهکیکیان وتی: بهلی وهسوهسهو دلّپراوکی نهوی کوشتووه... لهیری چوو که پیاوان بو نیمه دروستکراون و نیمهش بو نهوان دروستکراوین... (علیاء) هزاره لهکوی لاوی خهونهکانی دهبینیتهوه؟ لهکوی بهختهوهی و هاوده می خوی دهبینیتهوه؟ بهم ناینه خوی کوشتووهو هیشتا لهبههاری ته‌منیدایه، پیویسته شتیک بکهین بو پرگارکردنی... دهنگه‌کان بهرزبوونهوه: پیویسته پرگار بکرت... پیویسته پرگار بکرت، پیش نهوهی خوی بکوژت بهخواپهرستی زور و هوگر بوون بهمالهوه... نه‌چوون بو بازار و نه‌چوون بو ناههنگه‌کان... نه‌م تیگه‌یشتنه هله‌یه چیه له ناین؟ زیان خوشی و سهربهستی یه... نیستا چیمان داوه له‌مردن... بهلی دهرین بهلام کاتیک که پیرو که‌نهفت ده‌بین...

ناههنگه‌که کوتایی هات و حوت سال به‌سهریدا تیپه‌ری: کچه‌کان خویندنیاں ته‌واو کرد و (بهناز) و (علیاء) یش خویندنیاں ته‌واو کردو (علیاء) یش له‌سر

خۇپراگرى و پابەندبوونى خۇي مايەوہ.. ئەي ئايا (بەناز) چى بەسەرھات و، (عەلياء) و ئەوانى تىرىش چىيان ئىھات؟؟

لەگەلمان بن و باش گويم ئى بگرن تا بەردەوام بين لەسەر چىرۆكەكەمان بەلام لەشويئىكى تر.. لەيەكى لەنەخۇشخانەكانداو لەنھۆمى چوارەمداو لەيەكى لەژورەكاندا دەنگى نالەي نەخۇشنيك ژورەكەي پىر كىرەبوو، ئا لەو ژورەدا چەند مانگىكە بەردەوام ئەو دەنگەي ئى نابىرئىت، پزىشكان بىزار بووبوون لەحالەتەكەي.. دەنگى نالەو ئازارى ئاسايى بوو بوو لە نەخۇشخانەكەدا، كەس نەيدەتوانى ھىچى بۇ بكات، پەرىستارەكان راھاتبوون لەسەر گوئى بىستى نالەو واوہيلاكانى.. تا شەويكىيان پزىشكىكى ئافرەتى نوئى چووە ئەو نەخۇشخانەوہ... ئەو پۇژە نۇرەي ئەو بوو بەسەر نەخۇشەكاندا بگەرىئىت، دەستى كرد بەسەردانى ژورى نەخۇشەكان... لەپىر گوئى لەونالەو ھاوارەبوو بۇيە نەيتوانى خۇي بى ئاگا بكات لىئى، بۇيە ھەندى داودەرمان و ھىمنكەرەوہى ھەلگرت و بەرەو ژورەكە پۇشت، و دەرگاگەي كىرەوہ، بىنى ئافرەتنيك لەنيوہ بېھۇشيدايەو لەسەر سىستەميك كەوتووە... لىئدانى دلى پىواو بىنى لىئدانىكى لاوازەو خەرىكە دەوہستىت... گوئى كرت لەھەناسەدانى، ھەناسەكانىشى زۇر ھىواش و تىكچوانەبوو... لەپالىدا دانىشت و ھەندى دەرمانى بوژانەوہو ھىمنكەرەوہى پىدا: پاش كەميك ھاتەوہ ھۇش خۇيى و پىك بوويەوہ لەسەر قەرەويلەكەي، نەخۇشەكە چارى گىزا بەچوارەورى خۇيداو پاشان تىپروانىنەكەي لەسەر پوخسارى پزىشكە ئافرەتەكە وەستاو بەھەردوو دەستە لاوازەكانى دەستى كرد بەپرواندنى چاوەكانى... پاشان زياتر ئەبلەق بوو سەرى سوپما.. پاشان ووتى بە پزىشكەكە: سوئندت ئەيەم پىم بلى تۇ كىئىت؟ وا ھەست دەكەم كە دەتناسم؟

پزىشكەكە ووتى: من پزىشكە دادەگيان.

نەخۇشەكە ووتى: من دەربارەي پىشەكەت پىرسىارت ئى ئاكەم، من دەمەوى بزائم ناوت چى يە؟ سوئندت ئەيەم بەخوای گەرە ئايا تۇ (عەلياء)نيت، بەلى تۇ (عەلياء)يت..

پزىشكەكە ووتى: بەلى من (عەلياء)م، ھەر لەوساتەدا نەخۇشەكە بەدەستەكانى بەسەرسوپمانەوہ ئامىزى بۇگرتەوہو ئاي بەسنگىەوہو ماچى كردو دەستى كرد

بەگريان.. (عەلياء) يىش زياتر لەو ھەلۋىستە سەيرە سەرى سورما.. و لەخۆيى پرسى دەبى ئەم نەخۆشە كى بىت؟ تۆ بلىنى شىتى لەگەندا نەبىت؟؟ بەلام چۆن منى ناسى و من پىشتەر ئەوم نەبىنيوھ؟ پىشتەر چارەسەرىم نەكردوھو بەلكو ئەمە يەكەم شەومە لەم نەخۆشخانەيەدا ۋەك پزىشكىكى نۆبە؟

(عەلياء) بىرى رابردوى خۆيى كردهوھو بەسەرسامى و حەپەسارويەو تەماشاي نەخۆشەكەى دەكرد و نەيدەزانى چى بكات... تەنھا ئەو نەبى لىى پرسى: دادەگيان تۆ كىيت؟ چۆن ناوى منت زانى؟ ئايا پىشتەر يەكتريمان بىنيوھ؟

نەخۆشەكە بەدەنگىكى نيوھقوت دراوھو ووتى: بەلى ئەى (عەلياء) زۆر زۆر يەكتريمان بىنيوھ، نارو ووينەى تۆ لەبىروھۆشم دانەبراوھ بەتايبەتى كاتىك توشى ئەم نەخۆشە بووم پىش سى سال... ئاھ ئەى (عەلياء) من گۆشتى تۆم خواردو گالتەم پىكردىت، من (بەنانى) ھاوپىنى تۆم ئەى (عەلياء) پاشان دەستى كرد بەگريان و لاوانەوھ...

(عەلياء) توشى شۆك بوو نەيتوانى قسە بكات... لەكاتىكدا نەيدەتوانى بپروا بەوقسانە بكات ووتى: سويندت ئەيەم بەخوا ئايا تۆ (بەنانى)ت؟ ھەرگىز (بەنان) ھەرەكو ناوھكەى بچوك و گەشاوھبوو..!

(بەنان) بەدەنگىكى ھىواشى پچر پچرەوھ ووتى: بەلى من ئەو كەسەم كە پۆزىك ھەبوو پىيان دەوتم (بەنان).

(عەلياء) ناي بەسنگىەوھو بەتاس و نازارەوھ دەستى كرد بەگريان... كاتى گريانىان ھىور بوويەوھ (بەنان) دەستى كرد بەگىرەنەوھى بەسەرھاتى حەوت سالى خۆى، لەوكاتەوھى لەم ھاوپىيەى جىابووبويەوھ، ووتى: بەكالورىم تەواوكرد و ھەولمدا درىژە بەخويندن بەدم، بەلام نەمتوانى... زۆر سەرسەخت و سەرەپۆبووم لەھەمووشتى... گومانم لە دەسەلاتى خوا نەبوو، بەلام لەو بپروادابووم خواى گەرە داواى لىكردوم دلم باش بىت و بەس... ئاشنابوويووم بەزۆرىك لەكوپان و كچان... پاشان ئاشنابووم بەپىياويك لەسەر ۋەزىفەكەم و پەيوھست بووم پىيەوھو خۆشى دەويستم و خۆشم دەويست... بەلام ژيانىكى بىناگاييمان دەبردە سەر دوور لەخوا، پاشان دواى ھاوسەرگريمان خواى گەرە كچىكى جوان و قەشەنگى پى بەخشىن

ناوم نا (سەوسەن) لەسەر ناوی ئەو ھاوڕێیەم کە دەیناسیت... پاشان وورده وورده نازاریك لەسەم پەیدابوو... خۆم نیشانی پزیشکان داو دەیانوت: ئەو برینی گەدیە، دەستەم کرد بە بەکارهێنانی دەرمان بەبێ سوود، نازارەکم زیادی دەکرد، خەمەکانم زیادی دەکرد، منیش بەزۆریك لەبێ ناگایی و تیاچوونەوه پام دەکرد لێی، پاشان تەندروستیم تێك چوو، لەپشکنینی نوێدا دەرکەوت کە وەرەمیکی پیس لەگەدەمدا دروست بوو، وورده وورده لێی کردووم بە شێرپەنجە.. پاشان شێرپەنجەکە زیادی کردو هێرشێ کردە سەرم تا ئالێزەدا خستمی، لێرە زۆرانبازی لەگەل نازاردا دەکم و لەهەر ساتیکدا بێت چاوەروانی مردنم... چوار مانگە کچەکم نەبینیوه، ئیستا تەمەنی چوار سألە... میزەکەشم دوو هەفتەیه سەردانی نەکردووم... ماندرو بوو لە دیدەنی کردنم هەموو پۆژێك، لەوانەیه بێزارم کردبێت یان رقی لێم بێت...

کاتی (عەلیاء) گویی لەبەسەرھاتەکە ی گرتبوو نەیتوانی لەو زیاتر خۆی بگریت و بەتاسەو دەستی کرد بەگریان... پاشان زال بوو بەسەرخۆیداو هەستا بۆلای (بەنان) وناي بەسنگیەو و لاواندیەو و هیوری کردەو و پێی ووت: (بەنان) گیان چۆک دانەدەیت و بێ ئومید نەبیت... من تۆم بەخۆراگرو بەهێز ناسیوه، بێئومید مەبە لەرەحمەتی خوا... هەرگیز تەسلیمی بێئومیدی نەبیت... پشت بەخوا، خۆای گەرە شیفا بەخشت دەبیت، لەوانەیه ئەمە تاقیکردنەو بێت و تەسلیمی قەزاو قەدەری خوا ببو نارام بگرە، چونکە نارامگرتن شتیکی جوانو خۆای گەرە لەگەل نارامگراندایە..

(بەنان) هیمن بوویەو وەر دەیوت: خۆایەگیان بم بەخشە، خۆایەگیان بم بەخشە.. لەتۆ زیاتر کەسم نیە... ئایا قبوڵم دەکیت... بەرەحمەتی خۆت خۆایەگیان خۆزگە تاقیکردنەو دەبوو... نەخێر ئەمە تۆلەیه، ئەمە تۆلەیه بۆ ئەو کەسانە ی کە بوونە قوربانیی هەلخەلەتان و سەرگەردانی من... (عەلیاء) گیان ئەمە تۆلەیه.. چەندە قسەکانی دایکی نازدارم پشت گوێ دەخست... چەندە قسە ی ئامۆزگاریکەران و خوشەویستانم پشت گوێ دەخست... خۆایەگیان چەندین کوپم سەرگەردان کرد، چەندین کچم سەرەپۆکرد!! پاشان هەردەیوت: نزیك بەرەو لێم ئە ی مردن... نزیك بەرەو لێم ئە ی مردن، مادام بەردەوام خەونەکانم هەلیان خەلەتانم، من واگومانم دەبرد

که تۆ تەنھا گەررەو پیرەکان دەبەیتەو واز لەلاوھکان دینیت.. شەیتان و دەروونی خۆم ھەلیان خەلەتەنم... درێژی ھیواو ئومێد سەرگەردانی کردم...

پاشان لە(عەلیاء)ی پرسى: ئایا راستە (عەلیاء) قەبر تارىکستانە؟... (عەلیاء) ئایا راستە گوێر تەنگ و تەسکە؟ وەلامى خویشى دەدایەو: بەلى راستە، بەم نزیکانە دەبریم بۆ ئەوى بەجەستەیهکی ساردو خامۆشەو.. لەوى نەکەس و کارو نەخۆشەو یستەنم لەگەڵدا نامرن، ھیچ سەررەو و سامان و پۆشاکێکم پى ناییت، وە مێردو ھاوێرئى یانیشم لەگەڵدا ناییت، خواپەگیان چۆن دورکەومەو لە (سەوسەن)ی جگەرگۆشەم... من ھێشتامندالم و تیر نەبووم لەژیان... پاشان دەستی گرت بەپرچپەو ووتى: ئایا بەراست تۆ تال تال دەورەیت لەناو گوێردا... پاشان دەستی برد بۆ چاوەکانى و ووتى: بەئێو پوناکی دەبینم ئای چەندە دەمروانیە کوپان، ئایا بەراست کرم دەتانخوات و خاک قەپتان پێادا دەکات؟؟

(عەلیاء) نامیزی بۆگرتەو و ئای بەسنگیەو دەستی کرد بە قورئان خویندن بەسەریداو داواى شیفای بۆکردو ھەر دەیوت: (بەنان) گیان بەسە، (بەنان) گیان بەسە، بێئومێد مەبە لەپەرحمەتى خوا.. بێئومێد مەبە لەپەرحمەتى خوا...

(بەنان) ووتى: سویندت ئەیەم بەخوا (عەلیاء) گیان، ئایا خوا لەمەموو ئەو کردەوانەم خۆش دەییت کە کردومن؟

(عەلیاء) ییش بەدەنگیكى ئاشکرا ووتى: چۆن نا ئەى (بەنان) ئایا خواى گەرە لەبەخشندە پێدا بى سنور نییە... ئایا خواى گەرە لێبوردەو مېھرەبان نییە... ئایا گویت لەفەرمايشتى پەروردگار نەبوو کە دەفەرموى ﴿ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴾

(بەنان) ووتى: توخوا (عەلیاء) ئیتر بانگم مەکە (بەنان) بەلکو بانگم کە (زالم).. بانگمکە (زالم).. بەلى زالم... زولمىكى زۆرم لەخۆم کرد.. پاشان بەتوانایەکی سەررەو (بەنان) لەسەر جیگاکی راست بوویەو دەستی بەرزکردەو بۆ ئاسمان بە لەرزەو لەخوا دەپارایەو بە خشوعەو دەیوت: پەروردگار تۆشایەت بە کە من گەرامەو بۆلات و روم کردە قاپى مېھرەبانى تۆ... پەروردگار ئەگەر شیفات بۆ نوسیم کە

ئەمە ناپرەھەت نىيە لەسەر تۆ كە پزىشكان و دانايان دەستەوسان بوون لەبەردەمىدا... بەلەين دەدەم پەرەردگارم كە ھەرگىز سەرپىچىت نەكەم.. پەرەردگار ئەگەر مردنى پىش وەختت لەسەر نوسىيم، شايتى دەدەم كە من بىئومىد ئابم لەپرەھمەت و مېھربانىت و پشت ناكەمە لىبوردەيى تۆو بىئومىد ئابم... مادام لەسنگمدا دەرونىك ھەيە ھەناسە دەيات... ئەي بەخشندەيى دونياو قىامەت.. خوايەگيان زولمىكى گورەم لەخۆم كرد، وە كەس لەگونامەكان خۆش نايىت تۆ نەبىت وەبەراستى تەنھا تۆ لىبوردەو مېھربانىت.

(بەدەستكارىيەو لەچىرۆكىكى شىخ خالد الراشد)

٦٥- ﴿كۆتايى زولم﴾

ئافرىدە تىك ووتى: من ژنم و دايكى كوپو كچىكم، ھەر لەسەرەتاي ژيانى ھاوسەرىمەرە بە ئاسوودەيى و بەختەوهرى لەگەل مېردەكەمدا بەخۆشى دەژيان، بەدرىژايى ژيانى خىزاندارىم پىشتم دەبەست بەپەرورەشيارانى ئافرىدەت بۇ پەرورەدەكردنى مندالەكانم، بەلام ھىچ كامىكيان زياتر لە دوومانگ نەدەمانەوہ لەلامان و بەھۆى دلپەقى و خوو نەرىتى شەپانگىزى مېردەكەمەوہ رايان دەكرد، چونكە بەباشى فېرى ھونەرى ئازاردانى پەرورەشيارەكان بووبوو، كە لەلامان كاريان دەكرد، و نكولى لەوہەناكەم لەھەندى كاتدا منىش بەشدارى تاوانەكانى بووم..

كاتى كچەكەم تەمەنى گەشتە ھەوت سالان و كوپەكەشم چووہ قۇناغى نامادەيى، كشتيارىك كە خزمى مېردەكەم بوو ھات بۇ مالمەن و كچىكى خۆيى لەگەلدابوو كە تەمەنى ھەوت سالان بوو، مېردەكەم بەگەرمى و خۆبەزلزانيەوہ پىششوازي لىكرد.

كشتيارە سادەكە ووتى: من ھاتووم تا كچەكەم كاريكات لاتان بەرامبەر بېست جۈنەيە لەمانگىكدا، ئىمەش رازى بووين، بۆيە كشتيارەكە مندالەكەى بەگريانەوہ جىھنىشت كاتىك دەستى گرتبوو بە پۇشاكەكانى باوكىەوہ، بەلام پياوہكە بەچاوى پىر فرمىسكەوہ رۇشت و كچەكەى جى ھىشت لامان.

بەو شىوہيە كچەكە ژيانى نوپى لەگەل ئىمەدا برەدە سەر، بەيانيان زوو ھەلدەستا تاوہكو يارمەتيم بدات لە نامادەكردنى خواردن بۇ مندالەكەم، پاشان جانتاكانى قوتابخانەى ھەلدەگرت و دەيىردن بۇ سەرشەقامەكو لەگەل كوپو كچەكەمدا دەوہستا تا پاسى قوتابخانە ھەلى دەگرتن... دەگەرپايەوہ بۇ شوققەكە ئىنجا نانى بەيانى دەخورد، زۇرچار پاقلەبوو بەبى زەيت، و ناننىك كە خەرىك بوو خراپ دەبوو، پاشان دەستى دەكرد بە ئەنجامدانى كارەكانى ناومال لەپاككردنەوہ و سېرىن و كېرىنى سەوزەو ھەلامدانەوہى داواكارىەكان تاكو نيوەشەو...

ئەوكاتەش ەكو مردوو دەكەوت بەزەويداو خەوى ئى دەكەوت، لەكاتى ھەر كەمتەرخەمى يان لەبىرچوون يان دواخستنى راپەراندنى ھەركارىكدا كە لىنى داوادەكرا مېردەكەم زۇر بەتوندى و سەختى لىنى دەيا، ئەويش بەگريان و ئارامكردنەوہ لەژىر لىداندا دانى بەخۇدا دەگرت... لەگەل ئەوہشدا زۇر دەستپاك و

پاکوخواوین و دلسۆز بوو بۆمان، ههتا ئهو رادهیهی بهسادهترین شت که پیشکەشیمان بکردایه که کهم جار شتی ومان دهکرد دلی خوش دهبوو...

لهگه‌ل دان پیاوانم که منیش هاوبه‌شی بووم لهگه‌ل میزده‌که‌مدا کاتی که نازاری کاره‌که‌ره‌کانی ده‌داو فی‌ربوویوو به‌لیدانیان.. به‌لام من زۆرجار به‌زه‌ییم به‌م کچه‌یاندا ده‌هاته‌وه، به‌هۆی پیروزی و خۆبه‌که‌م زانیسی له‌به‌رده‌مماندا، بۆیه تکام ده‌کرد له‌میزده‌که‌م که لینی نه‌یا، نه‌ویش پیی ده‌روتم: ئهم جوژه که‌سانه هه‌لسوکه‌وتی هه‌ممانه‌و باش له‌گه‌لیاندا هه‌چ سویدیکی نه‌یه.

به‌وشیوه‌یه، کچه‌که به‌بی ده‌نگی و نارامیه‌وه خۆراگه‌ربوو له‌ژیر ئهو سزادانه‌دا، ده‌بی نه‌وه‌ش بلیم کاتی جه‌ژن ده‌هات کو‌رو کچه‌که‌م به‌ دلخۆشیه‌وه ده‌چوونه ده‌ره‌وه‌وه ئهم مندا‌له هه‌ژاره‌ش له‌مانه‌وه ده‌مایه‌وه‌وه مالی پاک ده‌کرده‌وه‌وه شتی ده‌شت به‌بی نه‌وه‌ی به‌زه‌ییمان پیایدا بیته‌وه...

زۆر به‌که‌می باوکیمان ده‌بینی ته‌نها چه‌ند جارێک نه‌بیته‌ ئه‌ویش بۆ وه‌رگرتنی کرێکه‌ی، وه‌ هه‌ندی جار یه‌کی له‌خزمانی ده‌نارد تاکرێی مانگانه‌که وه‌رگیریت، وه‌ هه‌روه‌ها دایکی و خوشکه‌کانی نه‌بینران ته‌نها له‌سی بۆنه‌ی دیاریکراودا نه‌بیته (جاری یه‌که‌م) کاتی برا گه‌وره‌که‌ی وه‌فاتی کرد (جاری دوهم) کاتی تووشی نه‌خۆشیه‌کی درم بوو، ده‌ترساین میکرۆبه‌که‌ش بگوازیته‌وه بۆ مندا‌له‌کانمان بۆیه نارده‌مانه‌وه بۆ شاره‌که‌ی خۆی (جاری سێهه‌م) یش: له‌کاتی وه‌فاتی باوکیدا.

به‌و شیوه‌یه به‌رده‌وام دل‌ه‌رق بووین له‌سزادانیدا نه‌گه‌ر هه‌ر هه‌له‌یه‌کی بکردایه، به‌ جوژیک میزده‌که‌م به‌ کێبلی کاره‌با لینی ده‌یا!! زۆرجاریش له‌شوه‌وه سارده‌ سه‌خته‌کاندا بی به‌شمان ده‌کرد له‌نان خواردنی ئیواران و نه‌ویش به‌برسیه‌تی پۆژی ئی ده‌بوویه‌وه، له‌بیرم نایه‌ت که سالانیکی درێژه شه‌ویک به‌بی گریان خه‌وتبیت!!

ئهو ئافه‌ره‌ته‌ی به‌سه‌ره‌اته‌که ده‌گه‌رپه‌ته‌وه ده‌لی: له‌وانه‌یه به‌پرسیت بۆچی ئهو کچه هه‌موو ئهو ئازارانه‌ی قبول ده‌کرد، بۆ پاینه‌ده‌کرد له‌ناو ئهو دۆزه‌خه‌ی ئیوه‌دا؟

له‌راستیدا: کاتی کچه‌که گه‌یشه‌ته ته‌مه‌نی گه‌نجیته‌ی، رۆژیکیان رویشته ده‌ره‌وه بۆ کپینی سه‌وزه‌وه نه‌گه‌راپه‌وه، میزده‌که‌م پرسیاری کرد له‌ده‌رگاوانه‌که، نه‌ویش دانی به‌وه‌دانا که ئهو کچه بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر له‌گه‌ل لایکدا قسه‌ی ده‌کرد که ئیش ده‌کات

له لای قهسایبیک لههه مان شه قامدا، وه نه گهری شه وه هیه ریکه وتبیت له گه لای له سه ر زواج، تادووری بخته وه لهو ژیا نه دهر دیسه ریه...

به لآم هه فته یه کی نه برد لایه نگرانی می رده کمه توانیان لهو شوینه دا که خوی حه شاردا بوو بیهننه وه، کچه که له کاتی پوشتنا زور له تری شه برد، بردمان نیشانی پزیشکماندا، شه ویش پنی ووتین که چاوی زور کزبووه، وه شه نیستا ژیرپینی خوی نابینیت واته: شه نیستا نیمچه کویره، له گه ل شه وهدا به زه ییمان پیایدا نه ده هاته وه و به رده وام هه موو نیش و کاری ماله وه ی ده کردو ده چووه دهره وه ش بو کرپینی سه وزه وات، زور جار نه گهر سه وزه ی تازه ی نه هینا یه ته وه له بازار منیش زللم ئی شه یا، بویه ژنی دهرگاوانه که به زه یی پیایدا هاته وه شه دهرپوشت سه وزه ی ده کپری بو ی تا بزگاری بکات له سوکایه تی پینکردن و لیدان.

گوزهرانمان بو ماوه یه کی زور به م شیویه به سه ر برد، پاشان رورژیکیان کچه که له مال چوویه دهره وه دوا ی شه وه ی نیوه کویر بوو بوو و ئیتر جارنکی تر نه گه راپیه وه، ئیمه ش شه جارهیان هیچ گرنگیه کمان نه یایه بو دوزینه وه ی و گهران به دوا یدا.. سالان گوزهران و می رده کمه خانه نشین کراو پوسته که ی و لایه نگرانی له ده ستدا، کوپه که شم زانکوی ته و او کردو چووه سه ر کاری خوی و ژنی هینا و ئیمه ش دلخوش بووین به ژن هینا نه که ی و به ته و او ی دلخوش بووین کاتی که زانیمان ژنه که ی سکی هیه، دوا ی ته و او بوونی ماوه ی سکه که ی مندالی بوو، بو مان دهرکه وت که منداله که ی کویر (نابینا) یه، به راستی شوکیکی گهره بوو بو سه ر نیمه، خوشی و شادیمان گورا بو ماته مینی... نیشانی چهن دین پزیشکماندا به لآم سوودی نه بوو، کوپه که م و ژنه که ی ته سلیمی شه مری واقع بوون، کوپه زاکه مان نارد بو دایه نگای (نابینایان)، بوکه که مان بریاریدا که ئیتر نه هیلی سکی ببیت له ترسی دو باره بوونه وه ی شه کاره ساته.

به لآم پزیشکان دلنایان کردو هانیا ندا له سه ر سک بوون و ئیمه ش هانماندا، بویه سکی بوو، مندالیکی جوانکیله ی کچی بوو، پزیشکه که مژده ی پیداین که شه منداله یان وه که هه موو مندالیکی ناسایی تر ده بیت، بویه دو جار دلخوش بووین پنی، به لآم دوا ی تیپه ر بوونی حه وت مانگ هه ستمان کرد که تیروانینی بو یه ک ناراسته یه و ناداد لئی، بویه نیشانی پزیشکی پسپوری چاوماندا، شه ویش هه والیکی پیداین که

زۆر لەوەی پێشوو تر ناپەرەجەتر بوو، ئەویش ئەوەیە کە ئەم کچە مندالە تەنها تروسکایبەک لە پرووناکی دەبینیت، ئەمیش مەترسی ئەوەی هەبە کە بە تەواوی بینایی لە دەست بدات، بۆیە مێردە کەم تووشی حالەتێکی دەروونی بوو. رۆژگاری لە بەرچاو کەوت و رقی لە هەموو شتێک دەبوویەوه، پزیشکان نامۆزگاریان کردین کە بیخەینە نەخۆشخانەی دەروونیەوه تا چارەسەری ئەو (خۆکی)یە بکریت.

منیش دوای ئەو دلم بە تەواوی گوشرا، سەرەتا هەر بیرم ئەکردهوه وەك ئەوەی لە بەردەم خەونێکی هەساران کەردا بم. تۆ بۆ ئێنی هۆکاری ئەم بەلایە چی بیت... لە پر کارە کەرە دلشکاوە کەم هاتەرە یاد کە بە کوئیری لەو دۆزەخە ئیمە پرایکردبوو، دوای ئەوەی دەسالی لە گەل ئیمەدا بەسەر برد کە لەو ماویەدا تالای لیدان بە کینبلی کارەباو زلەو سوکایەتی پیکردن و بیبەشکردنی دەچەشت، لە بینارامیدا تەواو دەروونم بێتاقەت بوو، ئایا ئەمە تۆ لەو سزای خۆیە بە هۆی خراب مامەلە کردنمان لە گەل ئەو کچەدا؟!

وینە ی ئەو کچە هەتیوەی کە گویمان نەدا بە چارەسەرکردنی و هۆکاربووین لە کوئیریوونی هەمیشە لە تەنهایمدا لە بەرچاومدا بوو، بۆیە ئومیدم هەبوو کە پەرورەدگارم لیم ببوریت و بکەومە خۆم پێش ئەوەی کار لە کار بترازی... بەو ئومیدە ی بە لکو بیمە هۆی چاکسازی شتێک دوای ئەوەی کە خراپمان کردبوو.

بۆیە دەستم کرد بە گەران بە دوای ئەو کارە کەرە بەستەزمانەدا، دوای گەران و پرسیارکردن زانیمان کە لە یەکی لە مرگەوتەکاندا وەك خادیم ئیش دەکات، چووم بۆلای تابیەتەنمەوه و لە گەل ئەمدا بژێ هەتا لە ژياندا موم، کاتی زانی چووم بۆلای و سۆراخی دەکەم، لە گەل ئەو هەموو یادگاریە تالەدا دلێ خوش بوو، بە پراستی ئەو بە تەواوەتی پێچەوانە ی ئیمە بوو... دلساف و پاک بوو..

ئەو پێکەوه ژيانە ی لە بیرنە چوو بوو کە ئیمە لە بیرمان چوو بوو، بە هەر حال پۆشاکەکانی کۆ کردەوه و لە گەل ئەمدا گەرایەوه، کاتی من دەستیم گرتبوو هەستی بە رینگاکە دەکرد.

کچه که جیگیر بوو له گه لمانداو منیش چاودیریم ده کرد. . خزمه تی نه وو هر دوو
 کوره ز ا کویره که مم ده کرد و نومیدم و تکام له پوره دگار شه و بوو که لیم خوش بیت
 له و کرده و انهم که پیشتر کردومه چونکه به راستی پوره دگارم لیبوره و میهره بانه. .
 شه و تا من پووی دهم ده که مه شه و که سانه ی که به زه یی له دله کانیاندا نه ماهه.

لا تظلمنَّ إذا ما كنتَ مقتدرًا   فالظلم مرتعه يُفضي الى الندم
 تنام عينكُ والمظلومُ منتبهُ   يدعوا عليك وعين الله لم تنمُ

واته:

نه گه ده سه لاتدار بویت زولم مه که   چونکه ناینده ی زولم هر پشیمانیه
 چاوه کانی تو ده خه ون و زولم لیکراویش هر به ناگایه   دووعات لی ده کات و خوای گهرهش
 به ناگایه و نه خه و تووه.

﴿رؤژنامه ی (الأهرام) ی میسری. به ده ستکارییه وه﴾

٦٦- ﴿نکولی کردن له مافه کانی خه لکی﴾

(تورکی محمد) ووتی: ببری (سه د ههزار ریال) م له پیاویک قهرز کرد، له پیناوی ته واکردنی یه کی له پرۆژه کان، دواي ته و او بوونی ماوه دیاریکراوه کهم خاوه نی پاره که هات بۆ داواکردنه وهی پاره که ی تا بیده مه وه، به لام من ههستام به ده رکردنی و نکولیم کرد له وهی که نهو بره پاره یه ی یابیت به من، به تایبه تی نهو هیچ به لگه یه کی به دهسته وه نه بوو که له منی وهرگرتبیت.

ههشم نه زانی به وهی نه م زولمه وه هیچ به سه ردیت، دواي تیپه پوونی سی مانگ، گرینه ستیکم له کیس چوو به ببری (نیو ملیۆن ریال)، له وپۆژه به دواوه به ده وام هه ر زهره م ده کرد، ژنه که م ئامۆژگاری کردم که نهو بره پاره یه بگه رینه مه وه بۆ خاوه نه که ی، چونکه نه وهی که به سه رماندا دیت سزایه له لایه ن خواي گه وره وه، به لام به داخه وه گویم بۆ نه گرت و به بی موبالات ئینکاریم ده کرد و فوم ده کرده خۆم، گویم نه یا به وهی که په روه دگار چاوی لیمه .. تا ئازایترین مو لکی خۆم له ده ستدا، به ئی ههرسی کۆپه که م له ده ستدا له پووداویکی ئۆتۆمبیلدا له کاتی گه رانه وه یان له شاری (الدّمام). له کۆتاییدا و له بهرده م نهو رووداوه تۆقینه ردها به بی راپایی به ریارمدا که نهو مافه بگه رینه مه وه بۆ خاوه نه که ی، و داوام لیکرد که لیم ببوریت تا خواي گه وره ژنه که م و کۆپه جهوت سالانه که م به پاریزیت له به لا، چونکه دواي خواي گه وره ته نها نهو دوانه م مابوو که ئومیدی ژیان بن بۆ من ..

٦٧- ﴿خراپ بوونی کینگه کهم﴾

(سه‌د سالم) ده‌لی: خاوه‌نی کینگه‌یه‌کی تایبه‌تی خوٚم بووم، له‌پاښیدا پارچه زه‌ویه‌کی کشت و کالیی هه‌بوو، زوړ خه‌ریک بووم له‌گه‌ل خاوه‌نه‌که‌ی که‌وازی ئی بیٚنیت، به‌لام نه‌و پرازی نه‌ده‌بوو.

له‌کوٚتاییدا هه‌ولمدا نه‌و زه‌ویه‌م ده‌ست که‌وٚت با به‌هیزیش بیٚت، کاتی که‌ بوٚم ده‌رکه‌وت که‌ هیچ به‌نگه‌نامه‌یه‌کی به‌ده‌سته‌وه نیه که‌ مولکداری نه‌و زه‌ویه‌یه به‌سه‌لمینئ که‌ له‌باوکیه‌وه بوئ به‌جئ ما‌بو.

بوئیه منیش دوو شایه‌تم ناماده‌کردو (شه‌ست هه‌زار)م یا به‌ هه‌ریه‌کیکیان له‌بری شایه‌تیدانیان له‌به‌رده‌م دادگادا که‌ من مولکداری شه‌ریعی نه‌و زه‌ویه‌م، دوا‌ی چه‌ند دانیشتنئیکی دادگا توانیم زه‌ویه‌که‌م ده‌ست بکه‌وٚت و بیکه‌م به‌هی خوٚم.

دوا‌ی نه‌وه‌ی هه‌ولم ددا بیکه‌م به‌ کشتوکال، هه‌ولئ زوړمدا به‌لام سوودی نه‌بوو، هه‌رچه‌نده پسپوړانی نه‌و بواره‌ش بو‌یان روون ده‌کردمه‌وه که‌ زه‌ویه‌کی شیاوه بو کشتوکال.

کینگه تایبه‌ته‌که‌ی خوٚشم وورده وورده ده‌ردو میرووی زه‌وی زال بوو به‌سه‌ریدا له‌کاتی چنینه‌وه‌ی به‌روبوومه‌که‌یدا به‌ جوړئک زیانئیکی زوړم ئی که‌وت... هاوکات له‌گه‌ل کوٚمئئ پووداوو کاره‌ساتدا که‌ خه‌ریک بوو خوٚشم ده‌بوومه قوربانئیی.

له‌کوٚتاییدا، هه‌ستام به‌ گه‌رانه‌وه‌ی زه‌ویه‌که‌ بو خاوه‌نه‌که‌ی، له‌وانه‌یه به‌روانه‌که‌یت نه‌گه‌ر پیٚت بلئیم: نه‌و زه‌ویه‌ی که‌ پیٚشتر هیچ به‌روبوومئیکی نه‌بوو زوړ له‌کینگه‌که‌ی من به‌رهمدارتر بوو... وه نه‌و میروانه‌ی دابویانه کینگه‌که‌ی من وورده وورده هیچ شوینه‌وارئیکیان نه‌ما...

وه سوپاسی خوا ده‌که‌م که‌ رٚنومایی کردم بو گٚرانه‌وه‌ی نه‌و زه‌ویه‌ که‌ به‌زولم داگیرم کردبوو، وه ناموژگاری هه‌موو نه‌و که‌سانه ده‌که‌م که‌ ده‌روونیان به‌ره‌و زولم رایان ده‌کیٚشی... تاپه‌ندو ناموژگاری له‌من و له‌ هه‌موو زالمئیک وهریگرن... چونکه‌ سه‌ره‌نجامی زولم سه‌رگه‌ردانیه..

﴿ خراپىسى قوتابىيەك ﴾

(خەمەد بەدر) دەلى: پىش ھەشت سال كاتى قوتابى بووم لەقۇناغى دواناۋەندىدا، من و يەكى لەقوتابىيە زىرەكەكان بوو بەشەپمان... بۇيە بەھۇى ئەو شەپرەۋە بىرىارمدا ئايندەى بىروخىنم..

ھەرگىز ئەو پۇژە شومە لەبىروھۆشمدا دەرنەچىت.. شەيتان ۋەسۋەسەى بۇ دروست كردم كە رۇژىكىيان بەيانى زوو چىروم بۇ قوتابخانە كۆمەلى جگەرەو تىياكم پى بوو كە ئىمە خۇمان دەمانكىشان و دەمانخوارد... دامنا لە جانتاي ئەو قوتابىيەدا، و داوام كرد لەيەكى لە ھاۋرىكانم كە ھەوال بەدات بە پۇلىس كە لە قوتابخانەكەدا يەكىك ھەيە برەو بەماددە بېھۆشكەرەكان دەدات... بۇيە پىلانە شەيتانىيەكەمان بەتەۋاۋى سەرى گرت.. و ئىمە خۇمان كە مادە بېھۆشكەرەكانمان بەكاردەھىنا شايات بوين.. لەو رۇژەۋە من باجى ئەو زولمەى خۇم دەدەم... من بوم بوختانم بۇ ئەو كردو توشى نەھامەتىم كرد... پىش دووسال تووشى پووداۋىكى ئۆتۆمبىل ھاتم و بەھۇيەۋە دەستى راستم لەدەستدا.. دۋاى رووداۋەكە چوم بۇ مالىيان و داوام لىكرد لىم خۇش بىت بەلام ئەو زۇر بەتوندى رازى نەبوو... چونكە من ھۆكارى ئەۋەبووم رىزو حورمەتى ئەو لەكەدار بىكەم لەناۋ خزمانىدا.. و بەھۇى زولمى منەۋە بوۋە بە كەسىكى بىزراۋ لە ناۋ كۆمەنگادا، ۋە پىى ووتم كە ھەموو شەۋىك دوعاى لەمن كردوۋە، چونكە بەھۇى ئەو فەزاحەتەۋە ھەموو شتىكى لەدەستدا..

قوتابىيە زالمەكە ووتى: لەگەل ئەۋەدا دەستىكم لەدەستداۋو، بەھۇى پووداۋىكى تىرشەۋە لە چوار پەل كەوتم و بەھۇى كورسى كەئەندامىيەۋە دەبىزوام... من ئىستا ژيانىكى سەخت بەسەردەبەم.. ۋە خەلكى دەترسىنم كە ھۆشياربن ۋەك چۇن من لەمردنىش دەترسم چونكە دەترسم لەسزادانى پەروەردگارم و لىپرسىنەۋەم.. ۋە دەپارىمەۋە لە خۋاى گەۋرە كە لىم خۇش بىت و بىخاتە دلى ئەۋىشەۋە كە لىم بىورىت و لىم خۇش بىت.

٦٩- ﴿ووتو ويژى شهيتانى﴾

به پهنجه كانى يارى به ژماره كانى تهله فونه كه ده كرد... له پريه كى له ژماره كانى
ليدا... مندا ليك وه لامى دايه وه شه ميس ووتى: نهلو، نهلو... مندا: نهلو...
چونيت... تو كييت؟

به رامبه: ته مهنت چنده؟ مندا: شهش سال، به رامبه: ماشا الله، پياويت
به خوا... نايان ئيستا كه ست له پالدايه؟ مندا: نه خيتر... تو كييت؟ به رامبه: من
مامى توم...!

مندا: (به دلخوشي به كى ته واوه وه): چوني مامه گيان... تويت... نه وهى كه
له سعودي به؟

به رامبه (به دهنگيك كه پر بوو له بينوميدي): به لي... به لي... منم له سعودي به...
كوا خوشكه كانت؟ مندا: خوشكم نيه به رامبه: باشه، ئيستا كييت له گه لدايه
له ماله وه؟

مندا: بهس كاره كه ره كه به رامبه: جوانه؟ مندا: يه، نه وه لا جوان
نيه

به رامبه: كوا دايكت؟ مندا: له گه رماوه خوي دهشوا به رامبه: يا الله،
خواحافيز... و تهله فونه كهى داخست... دواي چهند خوله كييك... په يوه ندى كرده وه...
به رامبه: نهلو... نهلو

مندا: نهلو... كييه... مامه؟ به رامبه: به لي... كوا دايكت؟

مندا: چووبو ژوري نوستن. به رامبه: ئيستا چى له بهر دايه مندا:
پوشاكيكى سوري زور جوان... هموى ناوه. به رامبه: يا الله خواحافيز. جاريكى
تر تهله فونه كهى داخسته وه... دواي چهند خوله كييك... به رامبه: نهلو... نهلو...
جاريان باوكى مندا كه وه لامى دايه وه ووتى: نهلو... به لي... كى قسه نهكا؟
به رامبه: (به دهنگيكى گالته ناميزه وه): نهى داماو... دياره ئيستا له دهوام
كه پراويته وه؟

باوكى مندا كه: تو كى قسه بكه... چيت دهوى؟

بهرامبەر: توږه مهبه... بهس ويستم بهراشكاوې پيټ بليم كه ژنيكي جوانت هيه.. نهى داماو زانيوته كي هلبژيريت... پيټ دهليم، نهگر دهشتهوي بېروا مهكه.. من پيش توژيك لهگهله ژنهكهدا خهوتبووم.. ههتتا داوام لي كرد جلي سور لهبهر بكات.. و تهلهفونهكهى داخست..

باوكى مندالهكه: ههى سوك.. ههى بي نهدهب.. و تهلهفونهكهى فريدا.. بهپهله راي كرد بو قاتى سهرهوه.. چوو ژورى نوستنهوه.. ژنهكهى خوږى بينى پوشاكي سوري لهبهردابوو.. قرژشنى تهپوو.. لهبهردهم تهواليتدا دانيشتبوو خوږى دهرانندهوه.. گرتى و سهرى ژنهكهى كيشا به ناوينهكهدا.. پاشان بهشق و زلله كهوته ليندانى.. و دهيوته: بړو دهرهوه لهمالهكه.. نهى داوين پيس.. تو لهماليني بهشهرهف و ريزهوه نههاوتوت.. ژنهكهدى زور بهسرسورمانهوه تهماشاي دهكرد.. نهيدهزاني بلي چى و وهلامى چى بداتهوه.. بويه بهخيرايى پوشت و كهل و پهلهكاني خوږى گليركردوه تا بېرواتهوه بو مالى كس و كارى..

باوكى مندالهكهدش بهسرسامى و توږهبييهوه دانيشت.. نهى زاني بوچى واي كرد بهخوږى و بوچى نهوه پويدا... زور حيران مابوو لهكارهكهى خوږى... نهيدهزاني چى بكات... و شكاتى حالى خوږى بهريته لاي كي... بهمهرحال دوو روژ بهوشيوهيه تپهپرى هستى بههيچ حهوانهويه نهدهكرد... خهويش نهچووبوه چاوانيهوه.

كابراى بهرامبهريش... خواى گهوره سزاكهيى دوانهخستبوو بهلكو پيشى خستبوو.. نهگر بيويستايه بنويت نهيدهتوانى... هر ساتى ناساتيك لهسهر جيگاكهى پال دهكوت.. بهلام نهيدهتوانى بنويت، روژانيكى زور بهوشيوهيه مايهوه، لاشه لاوز بو، دنيا لهبهرچاوى تهسك بووبويهوه.. دهيويست بوساتيكيش بيت بخهويت.. بهلام نهيدهتوانى... تا بهدريزايى شو بمينيتهوه و يادى نهو كردهويهى بكاتهوه كه هينابووى بهسهر نهو نافرتهه بيتاوانهدا... وه بوو بوه هوږ دورخستنهوهى لهميردهكهى به تنها به يهك تهلهفون كردنى شهيتانياهو..

بهمهرحال، پرسيارى لهيهكى له شيخهكان كردو بهسهرهاتكهى بو گيرايهوه..

شیخه که پیی ووت: به خوا چاره سرت نیه نهوه نبی که دان به تاوانه که تدا بنییت
بو نهو ژن و میرده، به لکو خوی گه وره لیّت خووش بیّت و بگه ریته وه بو حالی
جارانت.

به رامبه ره که: من نامادهم... به مه رحال من دمه وی بخوم... یا شیخ دهماره کانم
خه ریکه له کار ده که ون... شیخ: دهی که واته هر ئیستا بر وو په یوه ندی به باوکی
منداله که وه بکه و ژوانیکی لی وه ر بگره... منیش نامادهم له که لتدا بیم.

پیاوه که په یوه ندی کرد، و ژوانیان دیاری کرد، پیاوه که و شیخه که چوونه
ژوره وه، باوکی منداله که ش پینشوازیه کی گهرمی لی کردن... شیخ وه که سهره تیه ک
چند نایه تیکی یاد خستنه وه و باسی نه وه ی کرد که چنده فزل و به ره که تی هه یه بو
مروغه کان... و هتد پاشان باسی گه وره یی لی بوردن ی کرد... پاشان به کا برای ووت
به پاشکاوانه و راسته قینه یی مه سه له که به میردی ژنه که بلی... پیاوه که دهستی کرد
به گیرانه وه ی به سه ره اته که و میردی ژنه که ش گوئی گرتبو... له قسه کانی نه بو یه وه،
میردی ژنه که راستی بو ده رکه وت و هه ستایه وه دهستی کرد به لی دانیکی خهستی
پیاوه که تا خوینی له لاشه ی هیئا... شیخیش هه ولی دها ناوگژیان بکات... میردی
ژنه که دوی لی دانیکی زور هیمن بو یه وه... شیخ پیی ووت: جه ناب، سو پاس بو خوا
که راستی ناشکرا کرد و که سی لی بورده ش لای خوا به ریژه... ژنه که ی توش پاکیزه و
داوینپاکه... خواهش له تو بازی بیّت لیی خووش ببه له بهر خوی گه وره.

میرد: به لی (به هو ی ماندویتی و زوری لی دانه که وه هه ناسه برکی پی که وتبو)
به لام به یه ک مه رج، نه ویش نه وه یه هم تاوانباره دان به تاوانه که یدا بنی له بهر چاوی
ژنه که تا پاکانه بیّت بو هه لو یسته که ی من و بگه ریته وه... پیاوه که: من پازیم...

گرنگ نه وه یه بتوانم بخوم...
بو یه هه موویان روشتن بو مالی باوکی ژنه که ی تا ناماده بیّت گو ی له قسه ی شیخ و
پیاوه که بگریت... ژنه که هات... پیاوه که سه ره له نوی به سه ره اته که ی خو یی گیرایه وه...
هه ره نه وه ندی نه برد براکانی ژنه که هه ستانه وه و پیکه لی دانیکی باشیان سه ره وانده
کابرا، خه ریک بو له هوش خو ی ده چوو... شیخ هه ستایه وه و چند نایه تیکی قورنانی
خویند و که وته نیوانیانه وه..

لهركاته دا ژنه كه هستايه وه .. و ليدانه كه ي وه ستاند ... هموان چاوه پروانيان كرد
بزنانن چي دهلي .. بويه قسه ي له گهل شيخدا كردو ووتى : ياشيخ .. سوپاس بوخوا كه
حه قيقهت دهر كهوت ... به لام به داخه وه ناتوانم به لكو مه حاله بگه ريمه وه بولاي
ميرده كه م ... ناگه ريمه وه بولاي پياويك لي م بدات و هه ره شه ي ته لاقم لي بكات ته نها
به هوي په يوه نديه كي ته له فوني دروه ...

يا شيخ ماناي نه وه يه : كه متمانه له نيوانماندا نه ماوه .. وه ناتوانم له گهل كه سينكا
بريم كه متمانه ي پيم نه بيت ... پاشان كوره كه ي جي هينشت ... بويه به دنيا ييه وه
به براكاني ووت : نه مه كوتاهه مين وه لامي منه بو نه وان ..

وتم : خوي گه ربه راستي فهرموه كاتي كه ده فهرموي : ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن
جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ﴾
الحجرات: ٦

واته : نه ي نه وان ه ي باوه پرتان هيناوه ، نه گه ر گونا هكاري هه واليكي گرنكي هينا
بو تان ، نه وه لي ي بكونه وه (تا پرون بيته وه) ، نه وه ك زيان بگه يه نن ، به خه لكيك
به نه زانين ، نه وسا په شي مان بن له و كاره ي كه كردو تانه .

۷۰- ﴿بەسەرھاتى من لەگەل مندالەكەمدا﴾

لە يەكئەبىنەكەكانى چارەسەرکردندا (ب م) ژنى ھىناپوو وە ھەوت مندالى ھەبوو: ژيانى تلياك خۆران زەليلى و ئىھانەيە، كەسى تلياك خۆر رازى دەبى بەھەموو شتى لەپىناوى بەدەستخستنى مادەى بېھۆشكەردا... ھەتتا بەھەموو توانات دەگەرپىت بەدوای ھاوپى خراپەكاندا... چونكە ئەوان رىنمايى تۆيان كەردووە بۆ ئەو رىگايە تائەو ژەھرەنەت دەست بەكەوئىت... بەراستى ژيانىكى بىنەوايى و دەردىسەريە... لەسەرەتا تەنھا ھەز پىكەردنىك بوو بەلام ئەمەرى بۆمارەى بىست سا ئە ژيانىكى دەردىسەرى و ژيانىكى سەرشۆرى بەسەردەبەم...

سەرەتاي رىگاي من بۆ ئەو جىھانە تارىكە لەرىگاي ھاوپىيەكى خراپەوہبوو پىشنىبارى كەرد بۆم بەلكو زۆرىشى ئى كەردم تا بەكارى بەيئەم چونكە بەپىنى قەسى ئەو بەختەوہرى دروست دەكات و بەتەواوى لەش چالاک دەكات!!!

منىش رازى بووم خۆزگە رازى نەبوومايە، بەھەناسە ساردىيەوہ ئەمەى ووت... پاشان بەردەوام بوو: دواى ئەوہ رىگام گرتە بەر و ھەستم بەخۆم نەدەكەرد، و پىروام پى بەكە ئەگەر پىست بلىم نازانم چۆن تەوانىم بەردەوام بەم لەسەرى، چونكە ئەو مادەبېھۆشكەرەنە وردە وردە تۆكەمەندكىش دەكەن تا دەكەوئىتە داوہكەومو خۆت رازى نايىت لىنى دەربازىيەت، چۆن نا، ئىمە زۆر كەم نەبىت يادى خوامان نەدەكەرد، و ھىچ ناگايەكەمان لەنويژ كەردنىش نەبوو كە پايەى نايەنە... وە دەربارەى ژيانم لەگەل ژن و مندالەكانمدا، زۆرم نەيا لە ژنەكەم و مندالەكانم، تەنھا لەسەر ئەوہى داواى شتىكيان بەكەردايە با ئاسانىش بووايە... لەگەل ئەو توندوتىژيەمدا لەمامەلەكەردنم لەگەلئىاند، مندالەكان بەتەواوى پىچەوانەى ئەوہبوون، ئەگەر بىانبىنئىمايە دەھاتنە نامىزەوہ، بەلام من ھىچ گەرنىگىەكم پى نەدەدان... ھۆكارەكەشى مادە بېھۆشكەرەكان بوو... دىتەوہ يادەم جارىكيان من لەمانەوہ دانىشتبووم، كچەكەم ھات بۆلام كەتەمەنى شەش سالان بوو بەروخسارىكى بەرائەتەوہ پىنى ووتم: باوكە بۆچى ئىمە زۆر كەم تۆ دەبىنن؟ پىناكەنىت لەگەلئىاند؟ ھەلدەستا بەجموئى مندالانە لەگەلئىاند وەكو چوونە سەر پىشتم و لەوچۆرە شتانە، بەلام من كۆرر بووم و وەلامى ئەو بەرائەتەيم نەدایەوہ... وەلامى ئەو خۆشەويستىم نەدایەوہ... من دواى مەست بوونم ھەستم بە

هیچ جۆره سۆزىك نەدەكرد... ئەو ھەر يارى لەگەل دەكردم پاشان ووتى: ۋەكو
 ھاورىكانم لە قوتابخانە يارىەكم بۆ بىكپە... ئىتىر دىنيا لەبەرچاوم تەسك بوويەو
 كاتەكەش شەو بوو، ھەستامەو تىمسەرەواندو دەستىم گرت و دەرگاگەم كىردەو
 فېرمدايە سەر شەقامەكو دەرگاگەم داخستەو، گويم ئىيەو بوو دەپارايەو لىم كە
 ئىتىر ھەرگىز جارنىكى تر داواى ھىچ شىتى ناكات... دواى ئەوئى داىكى ھەولئىدا
 ھىنامە ژورەو... پاشان لەپىر پىاوەكە بىدەنگ بوو... ووتى: وئىناى بگە لەكچەكەم
 بىدەم و فېرىدەمە سەر شەقام بەھۆى داواكردنى يارىەكەو؟؟ ئەوئى ناسەوئى مادە
 بىھۆشكەرەكان، بەدەنگىكى بەرز ووتى: بەئكو ئەم وتانە بگات بەھەموو تىياكىەك
 تاحەقىقەتى كارەكەى لاي رۆشن بىت... پاشان ووتى: خۆشترىنى رۆژنەكانى ژىانم
 بەدەردىسەرى و سەرشۆپى بەسەر دەبىرد تەنھا بەدواى پارەدا دەگەرەم تا فەسادو
 وئىرانكارى پى بىكپم... رۆژنىكان چوومە دەرەو لەمال و زۆر بىتاقەت بووم، يەكى
 لەپىاوانى گەرەكەكەمان لە ئۆتۆمبىلەكەيدا بوو، ۋەستاو زۆر بەگەرمى سلاوى ئى كردم
 و پىسى ووتى: ئىشىم پىتە بۇكارنىكى گىرنگ... دواى داكوكى كىردنى سوارى
 ئۆتۆمبىلەكەى بووم، لەشەقامەكانى شاردا دەيگەرەندم، خواى گەرە رابەردارى بگات
 و سەرفرازى دىناو قىامەتى بگات، دەيەويست خوا بىنىتەو يادىم، و جەختى لەسەر
 ئەو دەكرد ماوئىەكى زۆرە كە نام بىنى لەمىزگەوتا... ئايا تاكەى لەسەر ئەو حالە
 بەردەوام دەم؟؟ خواى گەرە ويستى و ابوو كە رىنمايى بىكپم... وردە وردە قسەكانى
 پىش ئەوئى بچىتە عەقلمەو دەچوئە دلمەو... بەتايبەتى شىوازنىكى جوانى
 كارىگەرەنەى ھەبوو، خواى گەرە پاداشتى خىرى بداتەو... دواى ئەوئى كۆتايى
 بەقسەكانى ھىنا لەگەلدا، رىككەوتىن كە بىمبات بۇ بىكەيەكى راھىنانەوئى دەروونى
 كە ئەوئى بەويستى خواو بەلىپران و ئىرادەو سووربوونى من دەبىتە ھۆكارىك بۆ
 چاكبوونەوئى رىنومايى و رىزگاربوون لەومەينەتى و دەردىسەرى... بۇئى بىگومان
 گومانەكانم بەھەدەر نەچوون، سوپاس بۇخوا خواى گەرە شىفاى پى بەخشىم و من
 ئىستا بەعيزەت و كەرەمەتەو ھەلسوكەوت لەگەل خىزانەكەماندا دەكەم و زۆر زۆر
 باشم و ئەوكچەم كەلئىمدا (مژدەت دەدەمى) دوو يارى مندالانەشم بۇكپى نەك
 دانەيەك... (بەپىكەننەو قسەى دەكرد)...

۷۱- ﴿تەلەفزىۋنەكە بەرە دەرەۋە لە مالمان﴾

دوو پىياو لە پىناۋى خوادا پەيوەندى بەھىز ھەبوو لە نىۋانىندا، يەككىيان تەلەفزىۋنەكە كېرى و بردىەۋە بۆمالەۋەيان بەبى ناگادارى ھاۋرېكەى دواى ئەۋەى لەلەين ژنەكەى و مندالەكانىەۋە پەستانيان خستبوۋە سەرى.

خاۋەنى تەلەفزىۋنەكە مرد، دواى ئەۋەى كفن و دفنيان كرد، ھاۋرې ماتەمە بەنارامەكەى پۇشت بۆ مزگەوت و لەۋى خەوت.. لەخەيدا بىنى كە ھاۋرېكەى پوخسارى رەش ھەلگەراۋە ماندوۋبوون و شەكەتى پىۋە ديارە، ەك ئەۋەى نازارىكى زۆر سەخت درابىت، لىنى پرسى: ئەۋە بۆچى وات لى ھاتوۋە؟ ووتى: ئەى فلان، تكايەكى برايانەت لى دەكەم كە بچى بۆمالمان و تەلەفزىۋنەكە لە مالمان دەرېنەت، ە من لەوكاتەۋەى خستميانەتە ناو گۆرەكەمەۋە ھەتا ئىستا بەھۆى ئەۋ تەلەفزىۋنەۋە نازار دەدرىم.. ھاۋرېكەى لەخەۋەكە بەناگا ھاتەۋە پەناى گرت بە خوا لەشەيتانى نەفرەت لىكراۋو شوينەكەى خۆبى گۆرې پاشان خەوتەۋە.. جارىكى تر ھاۋرېكەى بىنيەۋە لەخەويدا كە حالى زۆر لەۋەى پىشتەر خراپتر بوو، دەگرياۋ داۋاى لىدەكرد تەلەفزىۋنەكە لە مالمان دەرېنەت.. جارىكى تر ھەستايەۋە شوينەكەى گۆرې و بەھۆى زۆرى ماندوۋبوونىەۋە خەۋى لىكەوتەۋە، ديسان ھاۋرېكەى بىنى كە شەقىكى لى ياۋ پىنى ووت: ھەستە... ئايا نىۋانمانت بىرچوۋەۋە... سويندەت ئەيەم بەخوا... كە بچىت و بەمالەۋەمان بلىت، چونكە ھەموو سات و خولەكىك دواكەوتن دەبىتە ھۆى زيادبوونى خراپەكانم و زيادبوونى سزادانم..

وتى: منىش ھەستام و چووم بۆ مالمان و لەنىۋان بېواكردن و بېوانەكردندا بووم، كە تەلەفزىۋن لە مالماندا ھەبىت، چوومە لاي مندالەكانى و داوام كرد كە ژنەكەى و كچەكانىشى نرىك ببنەۋە تا گوڤيان لەقسەكانى منەۋە بىت: بۆيە ھەۋالەكەم پى گەياندن و ئاسەۋارى سزادانى جەستەى و پوخسارى باوكيانم بۆ ۋەسەف كردن، ھەمويان دەستيان كرد بە گريان و منىش گريام.

يەكى لەكۆرە ژىرەكانى كە باوكى خۇش دەۋىست، تەلەفزىۋنەكەى ھەلگرت و لەبەردەم ھەموماندا شكاندى.. منىش سوپاسى خام كردو ھاتەۋە..

دوای ئه وه له خه مدا هاو پیکه م بینیه وه که له نازو نیعمه تدا یه وه دم
به خه نده یه وه ئاسه واری پازی بوون و به خته وه ری به پوخساریه وه دیاری بوو، ووتی:
خوای گه وه ره له هه موو نا په حه تیه ک پزگارت بکات وه ک چون منت پزگار کرد له سزای
قه بر.

ووتم: ئه مه له حاله تی به کار نه هی نا نیدا له شتی به سوودو مویا حدا.. وه ئه گه رنا
ئه وه تاوانه کانی ته نه فریون زیاتره... خوش زانتره...

۲۲- ﴿مَنْ وَخَسُوهُ كَمَا نَهَى﴾ (تەلاق) و نە (مَدَّة) بەلكو

جیابوونەوه﴾

ئافرەتەكە وتى: بەسەرھاتى خۇم پىشكەش دەكەم تابییتە پەند بۇ ھەموو كچىك:

لەزەتەم وەر دەگرت و ھونەرم پەيدا كىردىبوو لە ئازاردانى خەسومدا، و دورخستىنەوى مىردم لىنى بەپىنى تۈانا، ئەو مافەيم لەياد كىردىبوو كە خوا فەرزى كىردىبوو لەسەرمان.

و ەلامەكەشى تۆلەى خۋاى گەرە بوو لىم يان تۆلەكە زۆر ناپەھەت بوو، و ە سەخت بوو كە ژيانمى لە بنچىنەو ە تىكشكاند... لەرمايشتى خۋاى گەرەم ھاتەو ە ياد ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخَّرُهُم لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ﴾ إبراهيم/۴۲.

واتە (وامەزانە خوا بىئاگاىە لەو ەى كە ستەمكاران دەيكەن، بىنگومان ئەو دوایان دەخات بۇ پۇرۇڭكە كە چاوەكان تىايدا ئەبلەق دەبن (و نانوقىن لەترسا)).

فرمىسەكەكانم دەريايەكیان دروست كىرد بەھۆى ئەو پىرداوەو ە كە بەر بەرەكانىيەكى بىدەنگ يان راگەيەنراو بوو لەنىوان ژنىك و دايكى مىردەكەى لەمەر مىردو مافى ھەردوكیان، دايكە مافى خۆى وادەبىنى كە لەپىشنى بوگەكەو ەيە، ژنەكەش دانى بەو مافەدا نەدەنا، وايدەبىنى مىردەكەى تەنھا مولكى تايبەتى ئەو، ناھىلى ھىچ كەسىكى تر ھىچ ئىعتىبارىكى ھەبىت با دايكى خۆيشى بىت..

ژنەكە زۆر جار وەرەقەى يارىەكەى دەبىردەو ە، واى دەزانى كە سەر كەوتو ەو، سەرى دەنايە سەر خەسوى، بەلام حساباتەكەى ھەرچۇنىك بىت جەنگەكە ھەر لەبەرژەو ەندى خەسویەتى، بەھۆى چەندىن ھۆكارەو ە، زۆرى ناكۆكەكە واى كىردىبوو كە ژنەكە پشت گوئى بخت و بەتەواوى حسابى بۆنەكات، بۆيە بايەك ھەلى دەكرد كە كەشتىەكەى تىر نەدەكرد..

چىرۆكەكەى من نزیكە لەخەيالەو ە، چونكە خراپىم و ئىھانەى بەردەوامم بۇ خەسوم ھۆكارى بوو لەبەختەو ەر نەبوونى مندا كە باس ناكرىت... بۆيە لەيەك ساتدا

هه موو شتيك تيك چوو به سهر يه كدا كه به خه يالي كه سدا نايهت، له بهر نه وه به سهرهاتي خوم ده گيرمه وه تا وه كو ببينه په ندو ناموزگاري بو هه موو كچيك نه رهش په يوه ندي به كوپي مامه وه بوو كه ميرديشم بوو، چونكه نيمه هر له منداليه وه هوكري بووين به يه كه وه، هه تا كاتيكيش گوره بووين و بوينه هواسه ري يه كتر لهوپه ري خوشي و كامه رانيدا بووين له ناو كه س و كارماندا، ژيانيني پر خوشي و ناسوده مان ده گوزه راند كه له نه فسانه ده چوو، تا نه و راده يه ي خه لكي نيمه ي به نمونه ده هينا يه وه له پروي و گونجان، و خشه ويستي و تينگه شتن و خوشگوزه راني، خوي گوره ش دوو مندالي پي به خشين كوپه كه م ناونا به ناوي باوايه وه و كچه كه شم به ناوي دايكه وه، ميرده كه م زوري خوش دهويستم كه نيره يي پي ده برا..

به لام منيش نافره تيك ي زور جوان بووم به شايه تي هه مان، وه زور گرنگيم به خوم ده دا.. جوانيه كه م و خوشه ويستيه كه م دوو هوكار بوون كه پاليان پتوه ده نام خراب بم له گه ل خه سومدا، يان راستر بلين بيژاري بكم به هه لسوكه وه سارده كانم، چونكه من هه موو داوه كانم به ده سته وه بوو، هه رچهنده له ناخي خومدا ده مزاني كه نه و كاره ي من پيي هه لده ستم هه ليه، به لام نه و قسه يه كاري تيكرد بووم كه ده يان ووت خه سوو زور رقي له بووكه، به هه رحال توانيم زورم هه بيت به سهر ميرده كه مدا، هه تا گرنگي پيدانه كاني به دايكي له سنوريكي ته سكدابيت.. پوزان ده گوزه ران و منيش به رده وام بووم له دژايه تي كردني، به و شيويه يه ياربه كه به رده وام بوو.. كاتي ميرده كه م كوي نه ده گرت له شكاته كاني دايكي، من وام هه ست ده كرد نازو مه كري من گه شتوه ته راده ي نه و نافره تانه ي ده وري يوسفيان دابوو -عليه السلام-

تا نه و پوزه ره شه به سهره ات، كه نه و نافره ته گورزي خوي وه شاندا و له يه ك ساتدا ژياني مني به ته واوي ويران كرد.. نازانم راسته گوبوو يان سو كايه تيه كاني من واي ليكرد بوو كه نه و هه لوينه سته وه برگريت؟ هر چونيك بيت من دوبرام و شكستم هينا و په شيمانم له و پوزه ره شه.. نه و پيره ژنه (خه سوم) نه خوش كه وت و منيش چووم سهرداني بكم، كاتي دانيشتم له پاليداو بهوپه ري جواني و خورازانده وه مني بيني پيم ووت: وه سيه تي خوت بنوسه.. نه و يش هه ناسه يه كي قولي هه لكيشاو

به چاره پر فرمیسکه کانیه ووتی: کچی خۆم مردن ههقه... و بیدهنگ بوو، منیش وه لّام دهستکهوت، ههستام و به پهله گه پامه وه بۆ ماله وه..

کاتی میرده کهم گه پرایه وه بۆ مال منداله کانی بانگ کردو لاواندنیه وه، باسی نهو یادگاریانهی بۆ ده کردم که ژیاوین تیایدا، و پیی ووتم: ناتوانم به بی تو بژیم، هه موو خه لکی ئیره ییم پی ده بن، پیم ووت: منیش ههروه ها... پاشان باسم بۆ کرد که دایکی نه خو شه و پیویست ناکات سهردانی بکات.

به لّام نهو پوشت بۆلای دایکی، چه ند ساتیکی که می نه خایاند میرده کهم به پوخساریکه وه گه پرایه وه که پیشتر بهو شیوه گرژو بیزاریه نه مینیبوو، سه ری شو پر کرد بوو، پیم ووت: مرد؟ ووتی: نه، به لّام... ووتم: به لّام چی؟؟؟؟ به لّام له مال چوو به دهره وه به بی نه وهی قسه م له گه ل بکات... له وکاته دا ههستم کرد که دایکی شتیکی پی ووتوو به تاقه تی کردوو، منیش چووم بۆلای خه سووم به شیوه یه کی زۆر به رزو له خو بایی بوون، پیم ووت: نهی پیره ژن چیت ووتوو به میرده کهم؟

نه ویش به خوین ساردیه ک و دهنگیکی په ککه و ته وه ووتی: مردن هه ق و راسته قینه یه، من پیشتر نه زان بووم، توو ناموزاکه ت من پیکه وه شیرم پنداون، وه من نه مرۆ گویم له مه لایه که وه بوو له پادیو دا ده یوت: خوشکی شیری ناتوانی شوو به برای شیری خوی بکات، منیش پرسیارم له زانایان کرد پییان ووتم: زه واجی کوره که ت دانه مه زاره و به تاله؟

منیش هاوارم کرد به سه ریداو ووتم: ژیا نی منت ویران کرد؟! گونا هت نه گات... تو که سیکی قین له دلی، له وکاته دا دنیا له بهر چاوم ده سو پرایه وه له تاوا که وتم، کاره ساته که پرویداو بوومه بنیشته خو شه ی سه رزاری خه لکی... پرسیارم له دایکم کرد دهرباره ی نهو شیر پیدانه نه ویش پیی ووتم: نه وه چه ند شیر پیدانیک بوو له په نجه کانی ده ستیک تی په ریان نه کردوو، به لّام خه سووم سویندی ده خوارد که زیاتر بوو له په نجه کانی هه ردوو ده ست، دوا ی نه وه ی دۆسیه که به رزکرایه وه بۆ دادگا بریار درا به جیا بونه وه مان به بی ته لاق و به بی گێرانه وه ی منداله کان... هه موو شتیکی جوان له ژیا نمدا فه وتا... به لی من گونا هبار بووم، له وانیه من پالم پیوه نابی تا نه ویش نهو سوینده بخوات که بهو شیوه یه شیری به من داوه، هه تا دلم شه ق پی

بهريّت وهك چۆن من دلى نەوم شەق پىي بردبوو... بەلى ھەر بەھمان جۆر پاداشتى
يامەو ھەقى ليكردمەو...

لەوساتەدا فرميسك بەچاوەانمدا دەبارين و بوونە دەريايەك... يادى ئەو گوناھو
تاوانە مەزانەم دەكردەو كە بەرامبەر ئەو ئافرەتە ھەزارە كرديبووم و سەرەنجاميش
خۆم چيم ئى بەسەرھات.

﴿گۆڤارى (شەھد الفتياى) ژمارە: ١٣/١٤٢٥ك﴾

۷۳- ﴿خۆشەويىستى تەمەن﴾

پالەوانى چىزۈككە باسى خۇي دەكات و دەلى: كاتى باوكم وەفاتى كرد من مندال بووم... دايكم سەرپەرشتى دەكردم... لەمالەكاندا كارەكەرى دەكرد تا بتوانىت خەرجى من بگىشىت، من تاقانەي ئەو بووم، منى خىستە قوتابخانە و منىش خويندم ھەتا زانكۆم تەواو كرد... من خۆشەويست بووم لاي.

بۇ خويندم بىر ياردرا بىنيرىن بۇ ھەندەران، دايكىشم بەچاوى پىر فرمىسكەوہ خواحافىزى ئى كردم و پىي ووتم: پۆلە نازدارەكەم باش ئاگات لەخۆت بىت و بىبەشم نەكەيت لەھەوالى خۆت، نامەم بۇ بىنيرە تا دلنيا بىم لەتەندروستىت.

بەلى سەفەرم كرد بۇ يەكى لە ولاتانى رۆژناوا، تا لەوى خويندەكەم تەواو بكەم.. دواى ماوہ يەكى زۆر گەپامەوہ بۇ نىشتمانەكەم، بەلام بە كەسايەت يەكى ترەوہ گەپامەوہ، شارستانىەتى رۆژناوايى كارى تىكردبووم.. بەدواكەوتويى و كۆنەپەرستى تەماشاي ئاينم دەكرد.. پەنا بەخو تەنھا بىروام بە ژيانى ماددى ھەبوو.

پاش گەپانەوہم بوومە فەرمانبەرىكى پلە بەرز، دواى ئەوہ گەپام بەدواى ھاوسەرىكدا تا خىرم دەستگىر بىت، دايكىشم كچىكى دىندارى بالاپوشى بۇ دەستنىشان كردبووم.. بەلام من رازى نەبووم پىي، تەنھا ئەو ئافرەتە جوانە دەولەمەندە نەبىت، چونكە من خەونم بە ژيانى وەك دەلىن (ئوروستكراتى) يەوہ دەبىنى.

دواى شەش مانگى ھاوسەرگىرمان، ژنەكەم بەھۆى مەكرو فىلەكانىەوہ واى لىكردبووم ھەتتا رقىشم لەدايكم ھەستابوو.. جارنىكيان گەپامەوہ بۇمالەوہ بىنيم ژنەكەم دەگرى... لىم پرسى بۇچى دەگرىت؟ ووتى: با باش بزانىت يان من يان دايكت دەبى لەم مالدە يىن... لەمە زياتر ناتوانم ئارام بگرم لەسەرى.

منىش وەك شىتم ئى ھات و لەوساتەدا كە توپەيى و شەيتانى نەفرەت لىكراو زال بوو بوو بەسەرمدا دايكم لەمال دەكرد.. بەلى دايكم بەگرىانەوہ لەمال چوويە دەرو دەيوت: خواى گەورە صالحت كات كوپى خۆم.. خواى گەورە بەختەومەرت كات كوپى خۆم..

دوای دهرکردنی به چهند سه عاتیك چوومه دهرهوه به دوایدا تا بیهینمهوه به لآم بی سوذبوو.. گه پامهوه بو ماله وه.. ژنه کهم به هوی مه کرو نازیه وه توانی نه و دایکه نازیزو سه نگینهم له بیر به ریته وه، که هه موو ته مه نی له پیناوی په روه رده کردنی مندا سه رفکرد، شه وانیکی دریز خه لوه تی ده کیشا تا من نارام و به خته وه ریم.. خوی برسی ده کردو منی تیر ده کرد.. خوی پروت و په جال ده کردو منی پوخته ده کرد... ماوه یه کی زور هیچ هه وانیکی دایکم نه زانی... له ماوه یه دا توشی نه خو شیه کی پیس بووم و که وتمه نه خو شخانه وه...

دایکم به هه واله که ی زانیوو هاتبوو به گریانه وه تا سهردانم بکات، به لآم ژنه کهم له لام بوو، پیش نه وه ی دایکم بینه ژوره وه بو لام تا بمبینیت، گویم لیبوو ژنه کهم دهریده کردو پنی دهوت: کوره کهت لی ره نیه.. چیت نه وی لیمان.. برۆ لاچۆ له لامان.. دایکیشم له کوپوه هاتبوو گه پرایه وه بو نه وی!

منیش دوای ماوه یه کی زور دهرچووم له نه خو شخانه.. به لآم حاله تی دهررونییم ته واو په شیوو بوو.. بویه وه زیفه کهم و ماله وه م له ده ستداو قهرزکی زور کو بو یه وه له سه رم... هه موو نه وانه به هوی نه و ژنه پیسه مه وه بوو.. چونکه به هوی داواکاریه زوره کانیه وه هه راسانی کردبووم..

له کو تاییدا ژنه کهم پاداشتی کرده وه جوانه کانی دایه وه ووتی: مادام وه زیفه کهت و ماله کهت له ده ستداو له ناو کو مه لگادا هیچ بایه خیکت نیه، نه وا من به راشکاوانه رایده گه یه نم: من تو م ناویت... ته لآقم به، ته لآقم به..

نه و هه واله وه هه وره گر مه یه ک و ابو که داباریه سه سه رم.. له ژیر پیداکرتنی و گیری و سو ربوو نیدا، ته لآقمیا.. تا بتوانم له و متبوونه م که تیی که و تبووم هه ستمه وه.. بویه چو، مه دهره وه و به سه رشو پی ده ستم کرد به گه پان به دوای دایکمداد... به هه موو ده نگم هاوارم ده کرد دایکه تو له کویت... به راستی من زولم لی کردیت.. من نکولیم کرد له و هه موو چاکه یه ی کردت به رام به رم... له کو تاییدا دایکم دوزیه وه.. به لآم له کو ی؟ له یه کی له خه لوه تگه کاندا به هوی به خششی چاکه کارانه وه ده ژیا...

چوم بۆلای... بینیم ژیان کاری تیکردبوو نۆر په ژاره و خهفته تباری کردبوو... هر که بینیم خۆم یا به سهر قاچه کانیداو به تاسه وه دهستم کرد به گریان، نهویش هیچی له دست نه هات نه وه نه بی بوویه هاوبه شم له گریانه که دا.

نزیکه ی سه عاتیک به و شیویه ماینه وه... دوا ی نه وه، فرمیسکه کانیم سپری و برده وه بۆ ماله وه: بریارم یا که پیویسته گوپرایه لی بم، وه پیش هه موو شتیکیش گوپرایه لی فرمانه کانی خوی گه وره بم و دورکه ومه وه له قه دهغه کراوه کانی...

نه وه تا نیستا من خوشه ویسترین و جواترین رۆژانی ژیانم به سه رده به م، له گه ل خوشه ویستی ته مه نم (دایکم) دا.

﴿له کتیبی (العائدون الی الله) شیخ محمد بن عبدالعزیز المسند﴾

۷۴- چاگه له گهڻ دايك و باوكدا

ئىواره يه كيان دايكه له گهڻ منداله كانيدا دانىشت و يارمه تى ددان له پيداچوونه وى وانه كانيدا و نهو منداله ي كه تهمه نى چوار سال بوو دهفته رى وینه كيشانه كى دابه دهستيه وه تاوه كو نه م سهرقال نه كات و بتوانيت وانه به وانيتر بليتته وه .

له پر بيرى كه و ته وه كه خواردى ئىواره ي ناماده نه كرده وه بو باوكه به سال اچووه كى ميردى كه له گه لئاندا ده ژيا له ژورينكا و له گوشه يه كى ماله كه ياندا ، چنده ي له توانادا هه بووايه هه لدهستا به خزمه تكدنى ، ميرده كشى رازى بووله خزمه تكدنى نهو بو باوكى ، چونكه باوكى به هوى ناساغيه وه له ژوره كى نده هاته دهره وه ، به پهله خواردى بو برد و لئى پرسى نايا پنيوستى به هيچ شتيكى تر نيه و پاشان روشته دهره وه ، كاتى گه رايه وه بو لاي منداله كانى ، ههستى كرد كه منداله بچوكه كى خريكى وینه كيشانى بازنه و چوارگوشه و دانانى ناماژه يه لئى پرسى : نازيزم نه وه وینه ي چى ده كيشيت؟

منداله كيش به ويه پرى به رائه ته وه وه لامى دايه وه : من وینه ي نهو ماله ده كيشم كه كاتيك گوره ده بم و ژن ده مينم و تيدا ده ژيم ، وه لامدانه وه كى دلخوشى كرد . .وتى : نه ي له كوى ده خويت ؟ منداله كيش چهندين چوارگوشه ي پى نيشاندا و ده يووت نه مه ژورى نووستن و نه ويان مه تبه خ و نهوى تريان ژورى ميوانه . .بويه دهستى كرد به ژماردى هه موو نه وانى كه ده يزانى له ماله كه دان ، پاشان چوارگوشه يه كى له دهره وه ي چوارچيوه كه كيشابوو .

دايكيشى سه رسام بوو ، پنى وت : بوچى نهو ژوره له دهره وه ي ماله كه دايه و جيايه له هه موو ژوره كانى تر ؟ له وه لامدا منداله كه وتى نه وه ژورى تويه ، تو ده خمه نهوى و له ويذا بژيت وهك چون بايره گه وره له ويذا ده ژى .

دايكى به بيستنى قسه ي منداله كى تووشى شوك بوو !! بويه له خوى ده پرسى نايا ده بيت من به تنها لهو چوله وانيه دا له دهره وه ي ماله وه دا بم ، به بى نه وه ي له زهت بيينم له قسه كردن له گهڻ كوره كم و منداله كانيدا و دلخوش ببم به قسه كانيان و شاديان و ياريان كاتى كه له جولنه ده كه وم ؟ نهو كاته قسه له گهڻ كيدا بكه م ؟ نايا

هموو ته‌مه‌نم له نيو ئهم چوار ديواره‌دا به‌سه‌ربه‌رم به‌بى ئه‌وه‌ى گويم له ده‌نگى
ئه‌ندامانى خيزانه‌كه‌م بيبت .

به‌په‌له‌ كارگوزاره‌كانم بانك كرد و به‌خيزايى ژوورى تايبه‌ت به‌ميوانمان گواسته‌وه
كه‌ رازاوه‌ترين ژووره و ديارترينيان بوو، كه‌لوپه‌لى مامم (باوكى مي‌رده‌كه‌م) ئاماده‌كرد
و كه‌لوپه‌لى تايبه‌تى ژوورى ميوانيشم گواسته‌وه بو ئه‌و ژووره‌ى دوور بوو له
خانوه‌كه‌ .

كاتى مي‌رده‌كه‌ى گه‌رايه‌وه له ده‌روه‌ سه‌رسام بوو به‌و كاره‌ چونكه‌ چاوه‌پوان
نه‌كراو بوو.. له خيزانه‌كه‌ى پرسى: چى واى لي‌كرديت ئه‌و گوزانكاريه‌ بكه‌يت؟
به‌ چاوانى پر له فرميسكه‌وه وه‌لامى دايه‌وه من جواترينى ژووره‌كان هه‌لده‌بژيرم
من و تو تيايدا بژين نه‌گه‌ر خواى گه‌وره‌ ته‌مه‌نى پيداين و له جموجول كه‌وتين ، با
ميوانه‌كان له‌و ژووره‌ى ده‌روه‌ بن .

مي‌رده‌كه‌شى له مه‌به‌سته‌كه‌ى تيگه‌يشت و ستايشى ئه‌و كارهى كرد كه‌به‌رامبه‌ر به
باوكى ئه‌نجامى دابوو كه‌ ئه‌ويش به‌ رووخسارى پر له خه‌نده‌وه ته‌ماشاي ده‌كردن و
من‌داله‌كه‌ش ته‌نها ئه‌وه‌ى بو مايه‌وه وينه‌كه‌ى كوژانده‌وه‌و خه‌نده‌ گرتى .

٧٥- ﴿ نَاه و نَاهِي ٲُنِيْكَ ﴾

تهلهفونه كهه هه لگرت و وه لأم دايه وه : به لئى ، سلاو له تو ، گويم له دهنگيكي بزركاو بوو كه گريان و نازار پچر پچرى ده كرد ، هه كه گويم ليوه بوو ، هه موو هه ستيك يه كلایى كرده وه بو نهو دهنگه ماتهه و بيزاره ، تهنها گويم له دهنگي گريان و ناله و زاربه بوو ، نافرته تيك بوو نازار و ماتهه وای ليكردبوو كه تهلهفون بكات به گرنكي پيدانه وه ليم پرسى : خوشكى به ريزم چيته ؟ بوچى نه وه نده ده گريت و هاوار ده كه يت ؟

به دهنگيكي خنكاوه وه كه بگه ريت به دواى فرياد پره سيكدا كه رزگارى بكات نه گهر روجوو بيت له سه رگهردانى و تاريكيذا ؟ ٲُنِيْكَ چى بكات نه گهر نوم بوو بيت له داوين پيسى و خراپه كاريدا ؟ نهو كه سهى كه روونكى رينمايى گوپى بيت به گوپايى چى بكات ؟ نهو كه سه چى بكات كه ناپاكى له گهل خوا و ميژد و كه سوكارى و داب و نه ريتى ره سه ندا كرد بيت ؟

كه سيك كه روژ و شهوى كرد بيت وه بو ناره زواته حه راهه كان و كويز بوو بيت له ناست پاكيتى و بينايدا ؟ يا شيخ وه لأم به ره وه ، وه لأم به ره وه نه گهر وه لأميك شك ده به يت ، چونكه لومه و سه رزه نشت ده روونمى گر تيبه رياوه ..

منيش به هيمنكر دنه وه وه پيم ووت : له سه رخوبه خوشكى به ريزم ، فرميسكه گهرمهكانت و اراده گه ينن به نيزنى خواى گه وه له دايك بوونى نافرته تيكى نوئى و سه رته تاي لاپه ريه كى ناسوده له ژيان تدا .. به لأم پيم بلئى بوچى نهو ريگايهت گرت بهر ؟ بوچى روجويت له گونا و تاواندا ؟ بوچى له فرمانى خواى گه وه ده رچوو يت ؟

به دهنگيكي ماتهه و خهفه تباريه وه وتى ، ميژده كهه هوكارى نه وه بوو ، به لئى نهو به ره و سه رگهردانى بردم ، نهو كردمى به نيچيرى سه گه برسياهه كان ، ميژده كهه به ده ستى خوى منى كوشت ، هه موو به ها و بنه مايه كى له مندا كوشت ، هه موو مانا جوانه كانى تيا كوشتم ، هه موو پرده كانى خوشه ويستى نيوان خوم و خويى پچراند ، به هوى دلره قى و كه لله ره قى و نه زانیه وه .

نافرته كه كه ميك بيدهنگ بوو هه ناسه ي هه لگيشا و فرميسكه كانى سپرى ، پاشان ووتى : خهونم ده بينى به ميژديكى ناسكه وه كه ريگام بو روونك بكات وه ، خهونم به

چرای خوشه‌ویستی‌هوه ده‌بینی و به هه‌ست و سۆز و ئه‌وینداریه‌وه که بمبات به‌ره و که‌ناری نارام و هیمن ..

خه‌ونم به که‌سیکه‌وه ده‌بینی لاپه‌ره ناخۆشه‌کانی ژیانم بگۆریت به لاپه‌ره‌ی پرشنگذار له به‌ختیاری و نارامیی ، که‌گه‌وره‌بووم هه‌موو خه‌ونه‌کانم له که‌لمدا گه‌وره بوون ، من گه‌وره بووم و ئه‌ویش پیش من گه‌وره بوو ، پیش‌پرکینی له گ‌لدا ده‌کردم ، هه‌تا سواری خه‌ونه‌کان (فارس الاحلام) بووم که چاوه‌روانم ده‌کرد و وا گومانم ده‌برد ته‌قه‌ی دا له ده‌رگا ، شووم پیکرد له‌و کاته‌دا هه‌ستم کرد پنیو‌یستم به‌و خه‌ونه ئه‌رخه‌وانیانه نیه ، چونکه سبه‌ینی له گه‌ل می‌رده‌که‌مدا ده‌بیته راستی و تینیدا ده‌ژیم بویه شه‌وی بوکینیم خوا حافی‌زیم لی‌کرد و پیم وت : خوا حافی‌ز بو ناسمانی خه‌یال ، ئیتر ناتبینمه‌وه ، نه‌گه‌ر کۆبونه‌وه‌که‌م هه‌بوو له سه‌ر ئه‌رزى واقیعا نه‌تیینم ، رۆزگار گوزه‌ران و چه‌ند مانگی‌ک دواى زه‌واجه‌که‌مان له گه‌ل می‌رده‌که‌مدا ده‌ژیم و هه‌ستم به وشکی ئه‌و ده‌کرد ... به‌لام قبو‌لم ده‌کرد و ده‌مووت : سبه‌ینی سه‌رسامی نه‌که‌م به قسه‌کانم و به شی‌وازی مامه‌له‌کردنم له‌گه‌لی ، وای لی ده‌که‌م هه‌ستم پی بکات و هه‌ست به ناخم بکات و واز له‌و عه‌قلیه‌ته سه‌ره‌رویییه بینیت به‌لام هه‌ی هوو .....

هه‌ی هوو بو ناسن که که‌ل و کول ببیت .. وه بو به‌رد که نه‌رم بیت مانگ به دواى مانگدا ده‌هات و کاره‌که خراپتر ده‌بوو ، ئه‌و ساردیه‌ی نیوانمان بو‌شاییه‌کی قولی دروست کرد ، قولیه‌که‌ی به‌را‌ده‌ی قولی خه‌مه‌کانم بوو بو سه‌ر خه‌ونه جوانه‌کانم ، که خوا حافی‌زیم لی‌کردبوو به‌و ئومیده‌ی له ئه‌رزى واقیعا پینی بگه‌مه‌وه ، به‌لام وا دیار بوو خوا حافی‌زیم لی‌کردبوو بو هه‌تا هه‌تایی و ئیتر نایبینمه‌وه مادام له گه‌ل مرۆفینیکی ئاوادا ده‌ژیم ..

زۆر به سه‌ختی و دل‌ره‌قی مامه‌له‌ی له گه‌لدا ده‌کردم من به قسه‌ی ناسک و شیرین ده‌دوام له گه‌لی ، به‌لام نه‌و به خراپترین و ناقۆلاًترین قسه وه‌لامی ده‌دامه‌وه ، ده‌مو‌یست به خۆجوانکردن و خۆزازنده‌وه لی‌ی نزیك بمه‌وه ، به‌لام خۆم ده‌بینیه‌وه که خۆم ده‌کیشم به دیواریکی به‌ردیندا که هه‌ست و نه‌ستی نیه و مانای جوانی ناچیزیت .

دلتەنگ ئەبووم ، گویم ئەئەدا بەو دلتەنگیەم ، دەگریام، نەیدەپرسی بۆچی
فرمیسک بە چاوانتا دیت ، نەیدەزانی ئەو ھۆکاری خەم و نازارەکانمە .
بە دریزایی رۆژ نۆر کەم ئەمبینی، لەو کاتە کەمانەشدا رزگارم نەدەبوو لە گالتە
پیکردنی پیم و رەخنەگرتنی لە ئیش و کارەکانی ناومالم .

شەویش تا نیوہ شەو چاوەروانیم دەکرد تا بەشەکتی دەگەرایەوہ و بە ماندوویی
وہک لاشەییەکی خامۆش لە جیگایەکدا پال دەکەوت تا بخەوێت ، ھەموو خەمیکی
ئەوہ بوو کە بگەریتەوہ مالمەوہ خواردن نامادەبێت و بیخوات و بخەوێت و پاشان
برواتەوہ بۆ سەر ئیش و کار و جەنجالیەکانی و لای ھارێکانی .

جارێکیان پیم وت کە دەیویست بچیت بۆ شەونشینەکانی خۆی : مێردەکەم
تکایە بمینەرەوہ لە گەلم ، من پێویستم بە تۆیە ، بە تەنھا جیم مەھیلنە، بە گالتە
پیکردنەوہ تەماشای کردم و ووتی لە چیت کەمە . باشترین خواردن و پۆشاک و کەل
و پەلی ناومالم بۆ دابین کردووی لە سەرۆ ئەمانەشەوہ سەتەلایتیکم بۆ ھیناوی تا
سەدان کەنالی ئاسمانی ھەمەرەنگ ببینیت تا کاتی بەتالیشتی پی بەریتە سەر ، ئیتر
پێویستت بە چیە ؟

بە دەنگێکی شکاوانە و شەرمناوہ و تەم پێویستم بە تۆیە پێویستم بە قسە
شیرین و ھەلسوکەوتی ناسکی تۆیە ، پێویستم بە سۆز و خۆشەویستی و ئەوینی
تۆیە ، پێویستم بەوہیە کە ھەست بکەم لیمەوہ نزیکیت ، تاوہکو ھەموو مەترسیەکانم
لی دوورخەیتەوہ .

قاقا پیکەنی و وتی : ئەمانە قسە بەتالان ، جیھان ھەر ھەمووی لە کیشە
ئابووری و سیاسیدا دەژی و تۆش گرنگی بەو شتە بیبایەخانە دەدەیت .

منیش خیرا پیم وت : نایا بیبەش بوونی من لە سۆز و خۆشەویستی تۆ
کیشەکانی جیھان بنێر دەکات و نایەیلێت ، نەخیز ھیچ لەم واقیعی ناگۆرێت ، بەلکو
کیشە نوێ زیاد دەکات کە ئەویش کیشە منە ، ژنە ھەژارەکەت..... کاتی دەستی
بە دەرگاگەوہ بوو دەیویست بچیتە دەروہ بە توپەییەوہ لای کردەوہ بە لامدا وتی :
واز لەم فەلسەفە بەتالانە بینە و پاشان رۆشتە دەروہ و دەرگاگە ی داخست

نیواره‌یه‌کیان دانیشتیبووم چاوه‌پروانی گه‌پرانه‌وه‌ی می‌رده‌که‌م ده‌کرد له‌ یه‌کی له‌ شه‌ونشینه‌کانی ، نه‌و نیوه‌شه‌و نه‌هاتایه نه‌ه‌گه‌رایه‌وه ، خوا ناگاداره‌ه‌ستم به‌ترس و ته‌نیایی ده‌کرد ، دانیشتیبووم ماتهم ده‌گیرا بو به‌خت و چاره‌په‌شی خۆم ، شریقی خه‌ونه‌کانم به‌به‌رده‌م‌مدا نه‌چوو ده‌میینی ده‌که‌وینته‌ ناگری خه‌مه‌کانمه‌وه و ورده‌ ورده‌ ده‌سوئیت ، له‌و کاته‌دا به‌ کول ده‌ستم کرد به‌ گریان و تا بیتا‌قه‌ت بووم له‌ گریان : ده‌ستم کرد به‌ گو‌پینی که‌نال‌ه‌کان به‌لکو شتیک بیینم و نه‌و خه‌م و نازاره‌ ناخۆشانم له‌ بیر به‌ریته‌وه که‌ه‌ستم پنده‌کردن ، له‌ پرزه‌نگی ته‌له‌فونه‌که‌ی پالم لییدا و وا‌هات به‌خه‌یانمدا وه‌لامی نه‌ده‌مه‌وه ، به‌لام ترسام نه‌وه‌ی که‌ په‌یوه‌ندی ده‌کات می‌رده‌که‌م بیت و نه‌و کاته دنیا ژیره‌و ژورور ده‌کات .

به‌تنی ته‌له‌فونه‌که‌م هه‌لگرت و وزۆر بیزاربووم له‌و په‌یوه‌ندیه‌ ناوه‌خته‌دا که‌ کاتی شک نه‌بردبوو له‌و ساته‌دا نه‌بیت ، به‌ وشکیه‌که‌وه وتم به‌لی .. نه‌ویش به‌ ده‌نگیکی ناسک و نه‌رم وه‌ک پیستی مار وتی : به‌لیت باقی بیت ، نه‌م کاته‌ت باش .. به‌ توندی و ره‌قیه‌وه وه‌لام دایه‌وه : چیت نه‌وینت ؟

وتی دا‌وای لی‌بوردن ده‌که‌م ، پنده‌چینت ژماره‌که‌م به‌ هه‌له‌ لی‌دابییت ، به‌لام نه‌م ده‌نگه‌ وام پی ده‌لینت که‌ ده‌نگی که‌سیکه‌ ده‌نالینیت به‌ هۆی نازاری ته‌نیایی و خه‌فه‌ته‌وه : نه‌ی نه‌و دل‌ه ناسکه بوچی ؟

ژنه‌که وتی : یاشیخ له‌ راستیدا لیت ناشارمه‌وه ، قسه‌کانی ته‌قه‌یان له‌ده‌رگای دل‌م دا پیش گویم ، هه‌ست و نه‌ستمی هینایه‌ له‌رزین ، روخسارم سوور هه‌لگه‌پرا و دل‌م ژور به‌ خیرایی لیینه‌دا و نه‌م نه‌توانی ته‌فسیری نه‌و حاله‌ته‌م بکه‌م ، نای هه‌ناسه‌ برکی و ترسه‌ یان خو‌شی .. سه‌رت سورنه‌میینی له‌وه له‌ ساتی شوو‌کردنه‌وه نه‌وه‌ یه‌که‌م جاره‌ مرو‌فیک هه‌ست به‌ من بکات و له‌ سه‌دای ده‌نگمه‌وه هه‌ست به‌ نازار و مه‌ینه‌تیه‌کانم بکات ، پاشان ره‌حمه‌ت و به‌زه‌یی خوا ته‌داره‌کی کردم و به‌ په‌له ته‌له‌فونه‌که‌م داخسته‌وه ، هه‌ست و نه‌ستم تیکه‌لی فرمیسک بوو ، نه‌م نه‌زانی نایا نه‌وه فرمیسکی خو‌شیه‌ یان فرمیسکی ترسه ؟

له‌ راستیدا دل‌م خو‌ش بوو ، چونکه‌ که‌سیکم بینیه‌وه که‌ هه‌ست به‌ نازار و غه‌مه‌کانم ده‌کات ، د‌وای نه‌وه‌ی هه‌مووان ده‌ستبه‌ردارم بوون ، هه‌تا نزیکترین که‌س

لیمهوه که میزده که مه، وههروهه زوریش ترسام، چونکه نه مه یه که مین جاره له ژیاندا پیاویک بهو شیوهیه قسه بکات له گه لندا، بویه په نام برده بهر بیدهنگی و وهک نهوهی رابکه م لهو فیکر و نه ندیشانه، به لام نهو بیدهنگیه سهر له نوی زهنگی ته لوفونه که پچران دیه وه، وهک زهنگیک و ابوو که دهیکیشا به دلی برینداری تیکشکاومدا، یان وهک نهوهی بهرگریکه ری شورای داوین پاکى ناو دلم ویران بکات، بویه له ناخندا مملانی دهستی پیکرد، مملانی له نیوان خیر و شهردا و له نیوان روسوری و حه یا چووندا و له نیوان دهستپاکى و نا پاکیدا و له نیوان عه قلم که دهیقیران به سهرمدا و دهیوت قسه مه که له گه لی و له نیوان دلم که هاواری لیده کردم و دهیوت قسه ی له گه لدا بکه، به لکو نهو به خته وهریه ی تو به دوایدا ده گهریت لای نهو بیت، له کوتایدا بینه وایی و بیبهش بوونی سوزداری زال بوو به سهر بانگی نیمان و عه قلدا و ههستم به خویم نه کرد کاتی نه بیت ته له فونه که مه لگرت و پیم وت : بهرینز تو چیت نهویت له من

به دهنگیکی ناسک و سوزدارانه وه وتی من هیچ له تو ناویت به لام له ناو په راسوهه کاندا دلی مروفتیکم هه لگرتوه که گرنگی به مهینه تیه کانی که سانی تر هه دات و به نازاره کانی نهوان خه هت بار ده بیت، نایا من هه لم له گرنگدانم به خه لکانی تر؟ نه گهر وایه ته له فونه که بهروومدا داخهروه .

منیش خیرا پیم وت : نه خیر تو هه له نیت، به لکو نه مه ههستیکی بهرزه له تووه .. به لام .. پیسی بریم و وتی : من له بیدهنگی تو دا گویم له نازار و خه هته، له خه مه کانتوه گویم له قسه و ناگام له نارمه تیه کانتته، قسه بکه و خه مه کانت سووک بکه .

یا شیخ له راستیدا بیدهنگ بووم و هیچ نهوت، به لام بهرگه گرتنم ورده و رده لاواز و بیهیز بوو .

پیاوه که بهر دهوام بوو له سهر قسه کانی: نهو گوله بوچی دهگری و بیتاقه ته، نه م دهنگه ناسک و خو شه بوچی ماتم و سهرگه ردانه، نهی چوله که جوانه که م بگریونه و باسی خوتم بو بکه تا دله ره سه نه کان گویت لیبگرن، نهو کاته ده مبینیت که گویم و دلم جینی نهو هه موو خه مانه ی تو ی تیا ده بیتته ..

وتى : / ياشىخ لىت ناشارمەوہ لە ناخى خۇمدا بەراوردى ئەو كەسە نامۆيەم كرد
كە دلى خۇي بۇ كردمەوہ تا گوئى لەخەم و نازارەكانم بگريت لە گەل مېردەكەمدا كە
ھەر كاتى ھەولم ئەيا دانىشم لەگەلئيدا تا خەم و نازارەكانمى بۇ باس بكەم ، پشتى
تيدەكردم و وازى لى ئەھينام لەگەل خۇمدا قسە بكەم .

شەيتان يارى بە جوانيم كرد ، ئەو كەسە نامۆيە گوئى لە نازارەكانت دەگريت و بۇ
مەينەتيةكانت نازار دەچيژيٲت ، بۇچى لە بەرامبەر چاكەكانيدا بە رەقى وەلامى
دەدەيتەوہ ؟

قسەى لەگەلدا بكە و ئەو رزگار كەرى ئەو حالەى تۆيە ، ئاگات لىبىت لە دەست
نەچيٲت و ھەتا ھەتايە دەست ناكەويٲتەوہ .

ھەستەم نەكرد كاتى نەبىت ئەو شەپۇلە كارىگەرە رايكىشاوم بۇ لاي خۇي و
دەستم كرد بە قسەكردن لە گەلى و سەرھەتا باسى نازار و خەفەت و خالىكردنەوہى
مەينەتيةكان بوو ، بەلام زۆر بەداخوہ قسانىكى تر ھاتنە ئاراوہ ، پەيوەنديەكان
درىژەيان كيشا بۇ چەندىن سەعات ، بەلكو وام لىھاتبوو چاوەروانى مەوعىدى
قسەكردنەكانم دەكرد بە تاس و شەوقىكى زۆرەوہ ، كاتى زەنگى تەلەفۇنەكە لىدەدا
ھەموو زەنگەكانى ھەستەم لە خوٲشى و شاديدا لىيان دەدا... لە گەل مېردە
سەرقالەكەمدا ھەر بە لاشە دەژيام بە بى رۇج و بەبى عەقل و بەبى ھەست ، ھەموو
ئەو شتانەم گواستبويەوہ بۇ پياويكى تر ، كە دلى خۇي بۇ كردبوو مەوہ و ھەموو
ژيان و ھەستەمى داگير كردبوو .

وتى : يا شىخ كارەكە گەشەى كرد ، مەوعىديكم دانا لەگەلئيدا بۇ بينين ، بينينيك كە بۇ
يەكەم جار كۇمان بكاتەوہ لەگەلئيدا لە مالى خۇمان ، بينينيك كۇم بكاتەوہ لەگەلئيدا لە
مالى مېردەكەمدا و لە ژوورى نوستنەكەيدا كاتى ژوانەكە نزيك بوويەوہ و سۆزى
لۆمەى و ويژدان لە ناخدا جولاً و و بوركانى ترسى ئايندە لە ناخدا گپرى سەند و
پالنەرە خىريەكان لەناخدا زيندوو بوونەوہ ، لە خۇم پرسى : پىكانم ئەبىت بۇ كوئى
بچن ؟ بەلكو ئەبىت بە چ ناچارىكدە بچن ؟ وەلام بەرەوہ ئەى دلى شكاو ، نايە
ناترسيت لە سزاي خواى گەورە ؟ بەلام سۆزم و شىتانەكەم زال بوون بە سەر ھەموو
بىركردنەويكەمدا ، تەنھا خەونم بەوہوہ دەبىنى تىنوئيتى ھەست و جەستەم بشكىنيٲت

و بۆشايى دىم و ويژدانم پرىكاتەمە ، دەرگام بۆكردەمە .. ئەمۇ ژوانە .. ژوانىكى چاۋەروان كراۋ بوو بە شەوق و ترسىكى زۆرەمە ، ژوانىك ئەمۇ لە لاي خۇيەمە كورتى كىردىبويەمە بۇ چەند قىسە سەرنجىك ۋەك ئەمەي بۇمى بىسەلمىنىت لەمۇچۆرە كەسانە نىيە كە رادەكەن بەدۋاي شەھەواتى لاشەدا تاۋەكو زياتر و زياتر مەمانەي پىنكەم .

ئافرەتەكە وتى : ياشىخ لىت ئاشارمەمە كە بە راستى من نازارىكى زۆرم ئەچەشت كە دلى داگىر كىردىبوم ۋەھاتبوم سەر جىگاگەم ، چۇن نا ، ناپاكىم لە گەل مېردەكەمدا كىرد لە مائەكەي خۇيدا و لەناۋ جەرگەي ژورەكەيدا ، ناپاكىم لە راسپاردەكە كىرد ، پەردەكەم ھەتەك كىرد لە گەلدا تەقەمان دا لە دەرگاي سەرشۇرى ، لەگەلدا رۇشتم بەرەم نەھامەتى ، پەيۋەندىيەكان بەردەوام بوون ، جارىكىيان داۋاي لىكردم كە بىيىنم ، بەلام پىنى وتم ئەمۇ دەيەۋىت ئەم جارىيان جىاواز بىت لە جارىەكانى تر .

وتى : تۇ ئەزانى من چىم ئەۋىت .. كاتىك روۋبەند (قناع) ەكەي كەوتە خوارەمە لە روخسارە قىزەۋنە ئاشرىنەكەيەۋە كەسايەتى ئەموم بۇ دەرگەوت ، گورگەكە حەقىقەت و راستەقىنەيى خۇي دەرخت .

پىم وت نىمە رىكەوتوۋىن تەنھا لە سەر قىسەكردن ، ۋە تۇ پىت وتم كە پالپىشتى من دەبىت و دلت دەكەيتەۋە بۇ يارمەتيدانم لەم نارەھەتتەم ، چۈنكە مۇۋقىكى سۇزدار و مېھربانىت .

بە گالتە پىكردنەۋە پىنى وتم : تەنھا قىسەكردن سوۋدى نىيە بۇ ئەم رۇزگارە ، ھەمۇ شتىك دەبىت نىرخى خۇي ھەبىت ، منىش داۋاكارىيەكەيم قەبول نەكرد و بە جىنۇ و قىسە پى و تەنەۋە بەرپەرچم دايەۋە ، بەلام ئەم بەھەندى كاسىيەتى دەنگى ھەرەشەي لىكردم كە پىشتر قىسەكردنەكانى منى تۇماركردىبوو .. ۋە لە ژىر ھەرەشەكردندا ناچاربووم داۋاكارىيەكەي قەبول بكەم ، بۇيە ھاتە لام ۋەك چۇن مېرد دەچىتە لاي ژنى خۇي ..

ئافرەتەكە كەمى بىدەنگ بوو و فرمىسكەكانى سېرى و پاشان وتى : ھەلمدا ھەلەي مېردەكەم و كەمتەرخەمىيەكەي و سەرقالىيەكەي و بىبەشىم لەمۇ چارەسەر بكەم ، بەلام زۆر بەداخەۋە بە ھەلەيەكەي گەۋرەتر و تاۋانىكى ناۋۇلا چارەسەرم كىرد كە ئەۋىش تاۋانى ناپاكى ژن مېردايەتتە .

تاوانیکی مەزەنم ئەنجامدا ، سبەینی چی بلیم بە پەرورەدگارم ، چی بلیم بە کەس و کارەکەم ، ئەی چی بلیم بە کچانی هاوڕێم ؟ دان بەوەدا دەنیم کەمن تاوانبارم ، من دەرگام کردەوه بۆ مینش و مەگەز ، دان بەوەدا دەنیم کەخۆم دەروونی خۆم کوشت ، من کوژدروم و ھەر خۆیشم بکوژم .

پنم وت : خوشکی بەرێزم بە راستگۆیانە پنم بلی ؟ نایا لە گەل ئەو لاوہ داوین پیسەدا ئەوہی کە بە دوایدا دەگەرێت لە سۆزی راستگۆیانەوہ و لە ھەست و ئەوین دەستت کەوت ؟

وتی : نا نہ بەخوا دەستم نەکەوت و ھیچ ئاھەرەتیک کە ناپاکی لەگەل میردی یان کەس و کاری دەکات دەستی ناکەوێت ، ئەزانی یا شیخ بۆچی ؟ چونکە ئەو ھەستە ناسک و جوانانە گەشە ناکەن و پیناگەن لە ژینگە یەکی پاک و خاوەندا نەبێت کە ئەویش ژینگە ی زەواج و خیزانداریہ ، وە ئا و نادریت بە ئاوی پاکژ نەبێت کە ئەویش ئاوی خۆشەویستی ژن ومیژدە .

بەلام زۆنگاوەکانی ناپاکی و زبڵدانەکانی قسەکردنی ئاشەرعیہکان ، ئەوہ کەشیکێ ژەھراوی و گوناھاوی و پڕ لە میکروبە ، کە ئەستەمە مانا جوانەکانی تیدا بژی یان سۆزە ناسک و راستگۆکان سەوز بێت تیایدا .

ئاھەرەتەکە کەمیک بێدەنگ بوو پاشان وتی : یا شیخ من چی بکەم ؟ تکات لێدەکەم رزگارم بکە ، چی بکەم ئەو ھەرەشەم لێدەکات کە لە بەردەم میژدەکەمدا بە کاسیەتە دەنگیەکان فەزحم بکات .. پاشان دەستی کرد بە گریانیکی بەردەوام .. لە راستیدا دلم نازاری چەشت بۆ ئەو ئاھو ھەسرەتە ، جەرگم پارچە پارچە دەبوو بۆ ئەو فرمیسکە گەرمانە ، دلم ھاتە جۆش بۆ ئەو راستیە تالانە کە لەناخیدا مەینەتی کۆمەلگاکەمانی ھەلگرتبوو ، کە زۆریک لە تاکەکانی بەرگەردەلولی ئاھەرەتە کەتوون و بوونەت دیلی شەھووت ، دوایش چینیەوہکانیان درک و دال و برینداریہ ... کە دل بریندار دەکات و ئەسیرین دینی بە چاواندا پاشان پنم وت : خوشکی بەرێزم کشتوکالەکەت بریتی بوو لەتاوان و ئیستاش خەرمانەکەت تالاوہ ... بەلام ھیشتا فرسەت لە بەردەستدایە تا ھەلەکەت راست بکەیتەوہ ، ئەوہی تو ئەنجامت داوہ

تاوانىكى گوره يه به لآم له وه گوره تر به رده وام بوونت و سووربوونته له سهر
نه و تاوانه .

خوشكى به ريز نيوان خوٲ و خواى خوٲ چاك بكه ، خواى گورهش نه و مي رده ت
بو چاك دهكات، وه نيوان تو و نيوان ناده مي زاده كان چاك دهكات ، بگه رپوه بو لاي
خواو ته و به يه كى پاك و يه كجارى بكه ، خواى گوره توبه ي توبه كاران قبول دهكات ،
له مپه رى سهر رو يان كه م دهكات وه و خوٲ ده بيت له وانه ي كه داواى لي بوردن ده كن .
خوشكى به ريزم نه و په يوه نديه له گه ل نه و لاه داو ين پيسه دا بچرپنه ، كه ته نها
تير بوونى شه واته ناژه ليه كانى ده ويت له تو و به سه ر بردنى كاته به تاله كانى ، چوك
دامه ده و له به رده م هه ره شه كانى ته سلېمى و په ستانه كانى مبه ، چى ده وى با بيكات،
دلنبا به كه ناتوانيت نه و كاسيه تانه بلا و بكاته وه ، چونكه پيش نه وه ي تو زيان ت پى
بكات نه و زيانى پيده كات .

قسه كردنه كان له گه ل نافره ته كه ته واو بوو ، به لآم ده روونى پر كرد له نازار و
پرسى بارى زور كه مروٲ به رگه ي نه ده گرت ، بو چى هه ق نه ناسين و و پشتگيرى ناكه ين
؟ بو چى شو ين پى يغه مبه رمان ﷺ هه لنه گر ين له هه لسوكه وت له گه ل ژنه كانماندا ؟
بو چى دلنه كانمان و عه قلمان بينا كا بيت تا واى لي بيت ره قتر بيت له ناسن و نائيم به رد
، چونكه به ردى وا هه يه به ناوى به رده وام شه ق ده بات ، پاشان كاتيك درو ينه
ده كه ين ده گر ين بو نه و روژگارانه و ده گر ين بو به خت و غه ريبى روژگار .

دواى نزيكه ي مانگ و نيويك نه و نافره ته جار يكى تر په يوه ندى كرده وه ، به لآم
نم جاره و نه و جاره ي تريان جيا وازيان زور بوو ، دهنگى هيمن و دامه زراو بوو ، له
دهنگ و قسه يدا نورى رينمايى و ئيستقامه ت و خوٲاگرى ده بينرا ، له پيته كانيدا
دلنارامى و به خته وه رى و هيمنى ده روونى ده برسكايه وه ، پاشان پى وتم : يا شيخ
ژيانم به ته واوى گوٲا . من سهر له نوئى له دايك بوومه وه ، به راستى خوٲى رينومايى
هه له بات به سهر تاريكستانى ژيانى بينوميديدا و نور و نارامى و دامه زراوه يى
جيگه ي گرت وه ، كاته كانم زيندوو كرده وه ته وه به گوٲرايه لى خواى گوره ، سوپاس
بو خوا رزگارم بوو له و رابردوه تاله ، هه رچه نده له و پينا وه دا به ره و رووى
ناره حه تى زور گوره بوومه وه ، كه پشت به خوا لاي خواى گوره ي پاداشت

دەدرىمەۋە ، بەلام لە كىلگەى دىركاويدا گول ناچىنرىتەۋە .... مىردەكەم مامەلەى لە
گەئەدا كەمىك باش بوو بوو ، بە ھۆى ئەو گۇرانكارىەۋە بە سەر ژياندا ھاتبوو ، ۋە
ئوئىد و متمانەى نۇرم بە پەروەردگار ھەيە كە سنوورى نىيە ، كە رىگەى بۇرووناك
بكاتەۋە و رىنومايى بكات بۇ رىگەى راست ، و كۆ بىمەۋە لە گەئىدا لە دنىادا لە سەر
خۇشەويستى و سۆزدارى و لە قىامەتیشدا و لە بەھەشتى نەپراۋەدا .
ئەم چىرۆكە شىخ(نواف المرتقى) گىراۋىيەتەۋە

۷۶- ﴿ می ﴾ در اوسیمان

نافره تیکیان وتی : نافره تیکی در اوسیمان هه بوو لهش و لار جوان و بالاً مامناوهند .. گهنم رهنگ بوو .. دوو لیوی ئهستور و لوتیکی وهك شمشیری هه بوو ، چاوه کانی گه وره بوون تا نهو راده یه ی به شیکی زۆری رووخساری داگیر کردبوو، له گه لّ نهو هه ژاریه ی که له گه لّ خیزانه که ی به سه ری ده برد به لام خه زی له بوون خووشی بوو ، ژووره که ی هه همیشه شوشه گولاًویکی تیدابوو که به کاری ده مینا له گه لّ پاکه تیك بخوردی خوّمائی .. له گه لّ دوو شوشه ی عه تری بچوک له عه تره ناسایه کان وعود و عه نبره که یه کیّ له در اوسیکانمان پیشکەشی کردبوو .. به ئیّ نهو در اوسیه مان ناوی (می) بوو که چاوه کانی هه همیشه کلیان پیوه بوو، وه قژیشی که هه همیشه له پیشه وه ده رچوو بوو زهیتی پیوه بوو .

میرده راوکه ره هه ژاره که ی که ناوی (سالم) بوو .. نه گهر به هوی راوکردنه وه که یه وه رۆزیه کی دهستکه وتایه له بازار ده یفرۆشت وشتیکی سوکه ی لیّ هه لّ ده گرت و ئه ویشی دهیدا به پیویستی ژیانی رۆژانه یان .

سالم و می ده مندالیان هه بوو گه وره که یان ناوی وه رده بوو بچوکه که شیان ناوی ریحانه بوو و مناله کانی تریشی کوپ بوون .

می شوینی خوی کردبوو یه وه له ناو دلی در اوسیکاندا، راهاتبوون هه موو به یانیه ک یه کتری بیینن ، دهنگی له ناو هه موواندا به رز ده کرده وه ، و چه زی له پیکه نین بوو به دهنگی به رز .. و قسه ی ناشرینی به میان و به ویان دهوت .. هه موو رۆژیکیان به و شیوه یه به سه رده برد .

ئه مرۆ (می) زۆر پیکه نی .. وه هه روه ها قسه وتنی زۆر به در اوسیکان .. نه وانیش پیده که نین و گالته یان ده کرد، ماوه ی به یانیا ن کو تایی هات به ئومیدی یه کتر بیینه وه ی نوی .. (می) گه راپه وه بو مالّه ره یان بو ناماده کردنی خواردنی نیوه رۆ .. به لام نهو ماسیانه ی نه بیینه وه که میرده که ی هه موو کات له مه تبه خدا دایده نا .. چاوپروانی درێژه ی کیشا ... سه عاته کان به قورسی تیپه رده بوون ... دالغه و خه یالّ می سه رقالّ کردبوو، شه پۆل ده ی هیناو ده ی برد ونقومی ده کرد ، کاتی ئیتر نارامگرتن

له سنوور تیپه‌ری .. چووه دهره‌وه تا به دراوسیکان بلنیت به‌لکو وه‌لامینکی ده‌ست
که‌وینت و بۆ‌ئو شه‌ندیشه‌و خه‌یال‌انه‌ی که نازاری ده‌دا .

پیاوانی لادیکه و گه‌نجه‌کانیان رۆشتنه دهره‌وه بۆ‌هه‌وال پرسین به‌لام وه‌لام نه‌بوو
.. خۆریش لار بوویه‌وه دوا‌ی نه‌وه‌ی خواحافیزی له‌ گونده‌که کرد تا بجه‌وینته‌وه له‌و
ماندوو‌بوونه دوور و درنژه‌ی رۆژ .. هه‌رچی رووناکی هه‌بوو بریده‌وه .. (سالم) یش
نه‌گه‌پرایه‌وه .. به‌لام دارو په‌رودوی به‌له‌مه‌که‌ی گه‌رایه‌وه . دوا‌ی نه‌وه‌ی دهریاکه قووتی
دابوو بۆ‌سنگه‌ قوله‌که‌ی تا بیگوازینته‌وه بۆ‌جیهانی نادیار ..

می و مندا‌له‌کانی دوا‌ی خوا‌ی گه‌وره تاکه سه‌په‌رشتیاری خۆیان له‌ده‌ستدا .
مه‌ینه‌تی ده‌وره‌یدان .. ، خه‌نده و پینکه‌نین گۆرا بۆ‌ئاهو حه‌سره‌ت و ناخۆشی .

دوینی دهریا هیوا و نو‌مید بوو ، نه‌میرۆ چاره‌کان به‌فرمیسکه‌وه بۆ‌ی ده‌روان ..
سه‌رنجه ناخۆش و مه‌ینه‌تی‌ه‌کان پرسیار له‌ شه‌پۆله‌کانی ده‌کن .. له‌وئ
خۆشه‌ویستیک نارامی گرتوو که‌سیک نیه‌ رزگاری بکات، مرۆف ناتوانینت له‌قه‌ده‌ر
رابکات، نه‌و خۆشه‌ویسته‌ش ناگه‌رینته‌وه .. .. خۆر پرسیار ده‌کات و نه‌ستیره‌کانیش
به‌دوایدا ده‌گه‌رین . به‌له‌مه‌که‌ی به‌شکاوی گه‌پرایه‌وه .. به‌لام .. به‌لام نه‌و و نو‌میده‌کانی
له‌ سینهدا مانه‌وه .

هه‌موو خه‌ونه‌کان له‌بار چوون . له‌وئ له‌ ماله‌ په‌رپوته‌که‌یدا شته‌کان پیو‌یستیان
به‌ چاکردن و گۆرین هه‌یه .. تو‌پ .. زه‌وی .. پالتاو . ناوینه‌ی شکاو ... (سالم) به‌و
ناوینه‌ شکاوه ته‌ماشای مووه سپیه‌کانی دهم و چاوه باریکه‌که‌ی دهرکرد که خه‌ریک
بوو ریش و سه‌ری پر ده‌کرد ... ناوینه‌که‌ش چاره‌روان بوو تا دهم و چاوه باریکه‌که‌ی
ببینیت .. خۆشیه‌کان له‌دنی مندا‌له‌کاندا مرد .. بینه‌وایی رۆژ به‌ رۆژ په‌ره‌ی ده‌سه‌ند
... له‌ گه‌ل یارمه‌تیدانی پیاو چاکاندا دهریاش له‌ پال ماله‌که‌دا نسالمی پینچایه‌وه به
شه‌پۆله‌کانی، به‌لام یادگاری و یاداشت وه‌ستانیان بۆ‌نه‌بوو ، وه‌ رۆح و دلی
خۆشه‌ویستانی ناگری ده‌سه‌ند .

ماوه‌ی عده‌ ته‌واو بوو به‌لام خه‌مه‌کان کۆتایان نه‌هات، ژیان ده‌گوزرا تا ده‌ست
بکاته‌وه به‌ خولی نو‌ی و ژیا‌نی تر ، تو‌یشوو‌ی رۆژگار ته‌نها نازار و نارام برین بوو .

(می) شهویکیان که مانگه شهو بوو دنیای رووناک کردبوویه بیری له رنگایهک ده کرده له برسیه تی و روتی و ره جانی نه هه تیوانه کم بکاته وه . هه موو بیر و خه یالئیکی نه مدیو نه مدیو ده کرد رنگایه کی بینیه وه که پیی و ابوو ناسانه و بو داهاتی گیرفانیس باشه ..

(وهرده) ی کچه گه وه ی که خویندنی ناماده یی ته او کردبوو، جوان و پینکه وتهو بالاً بهرز بوو .. دوو چاوی سهوز و دوو لیوی باریکی پیوه بوو .. دهینیرم بو به سه بربردنی شهوه سووره کان وتیاچوون.... (می) بهو شیویه له گهل خویدا دوا .. شهویک لهو شهوانه (وهرده) رۆشت بو جیهانی نادیار، گه رایه وه به پاره یه کی زوره وه ، داوینپاکی خوئی له بازاری نازاددا فروشت .. پاشان گه رایه وه و پاره که ی کرده کۆشی دایکیه وه ..

رۆشته سه ر جینگا که ی .. فرمیسک به خوړ به چاوانیدا ده هات تاره کو نهو هه یاچوونه بشوړیته وه .. روخساری به پشتیه سپیه که داپووشی .. نه خهوت ... جیهانه که ی دهوروبه ری نوی و تازه بوو، له مهولا هه موو شهوی کاری له به رده مدایه ، که چی هیشتا یه که مین روداو هیناویه تیه له رزین ،

شهویکی تر می له کچه که ی پاره یه پاره ی زیاتری بوو بهینیت .. (وهرده) به سه رسامیه وه روانیه دایکی و پاشان رۆشت .

به لام شهوی دووه می که متر قورس بوو به لایه وه ، نهو شه رمه ی که هه یبوو خسته ی ناو خوئی تیاچوونه وه ... به خیرایی خوئی تینوو نه می خوارد و تا به ره مه میک بینیته بهر که هر له سه ری شهیتانه کانی ده کرد .. بهو شیویه (وهرده) به ته وای داپنرا له ره وشت و هه تا وای لیها ت پسپوړ بوو له بواری هونه ری شهوه سووره کانددا ..

ده سال بهو شیویه تیپه ری (وهرده) حهزی له سه ری پیواو بوو براکانی گه وره بوون و بوونه خاوه نی پاره و پولیکی زور، گواستیانه وه بوو شار، دوا ی نه وه ی خانویه کی نوییان دروست کرد... هه موو براکانی ژنیان هینا و بلاوه یان کرد، هه موویان ده ستیان کرد به ژنیان نوییان له مالدآ ته نها وهرده و دایکی مابونه وه .. می دنیای به جیهیشت تا بگات به ناینده ی خوئی .. ماله که به ته وای چوئل بوو .

ئىستا وەردە تەمنى چل سالە و لاشە سىس و داچۆراو و روخسارىشى رووناكى تيا نەماوہ .. تەمەنى بەرەو زەرد بوون دەچوو، شەوانى سوور بۆ ئەم ھىچ سوودىي نەمابوو ، گەپرا بەدوای برا كانىدا ، مالى لہ بازگانىہ كدا خەرج كرد كە ھەر شتىكى ھەبوو لہ دەستىدا .. وگەپرايەوہ مائەوہ، نەيدەتوانى پرواتەوہ مائەوہ .. لەناو باخچەكەدا وەستاو و تەماشای خشتى خانوہكەى دەكرد ، ھەر خشتىك لہو خشتانە پارەى داوینپاكى پىندراوہ ھەموو خشتىك تياچوون و ھەيا چوون و كۆيلەيى دەھىنايەوہ ياد .. بۆ غەيرى خوا .. ھەموو خشتىك ئەمى دەكوشت بەھەزار شمشىرى ژەرەوى، بە بىر و ھۆشە شەكەتەكەى تەماشای شرىتى يادگارەكانى خۆى دەكرد كە پىنش مردنى باوكى چۆن بوون ، لەگەل ئەو ھەژارى و دەردى سەريەدا پاكىزەيى و داوینپاك بوو . تەماشای ژيانى خۆى دەكرد پىنش مردنى، ژيانى مال و دەولەمەندى و سەرەت و سامان و ژيانى مردن و دەردى سەرى .. نزيك بوويەوہ لەديوارەكو دىنا لەبەرچاوى تەسك بووبويەوہ .. ھەستى كرد كە مردن لە نان و ساتاىە بۆى .. دەنگى بانگى مەغرىبى ھاتە بەر گووى و بانگى لە رۆحەكان دەكرد بۆ نىگای موناچات و تەسبىحاتى نوور .. ماوہيەكى درىژ بىدەنگ بوو .. وەك ئەوہى پىشتەر گوونى لەو بانگە نەبوويىت .

نازارەكان زۆريان بۆ ھىنا بوو كە خەرىك بوو ھەناسەى لى دەبىرى .. وەك ئەوہى چل سال چوويىتە سەر تەمەنى لەمال چوويە دەرەوہ بەقەراغ رىنگاكاندا دەرۆشت .. بە پال مالىكدا دەپۆيشت، دوو مندال دەھاتنە دەرەوہ لەمالەكە، يەككىيان بە قەدى درەختىكدا سەركەوت و دووھميشيان ويستى سەربكەويىت ... يەككىيان بەوى ترىانى وت : ئايا ئەزانى ئەو ئافرەتە كىيە ؟ ئەو ئافرەتى شەوانەيە... ئەويان وتى : بۆچى وای پى دەلپت ؟ لەوانەيە جنۆكە بىت ! پىدەكەنى .. ئەزانى رىشمان لىدەرنەھات، بەلام بەخىرا راکەينەوہ بۆ مالەوہ تا سىجرى لىنەكردووين .

فرمىسك بە چاوانى وەردەدا دەھاتنە خوارەوہ، قسەكان بەرگوينكەوتن ... قسەى مندالەكان ئەمى ھىنايە لەرزىن .

ئەى ئەبىت گەورەكان سەبارەت بەم چى بلين ؟ شەرەف و داوینى پاكى خۆى فرۆشت ، ئىستاش بەرەو ئايندەيەكى ناديار ھەنگاو دەنىت ، زۆر رۆيشت تاگەيشتە

ئەو گۆپستانەنى كە مەزارگەنى داىكى لىبۇ ، لە سەر گۆرەكەنى دانىشت و بە دلىكى كەف و كۆلەوہ بانگى كرد : ئايا تۆ شاينەنى ئەو ناوہ پىرۆزەنى ؟!

تۆ منت بەرەوہ و ھەلدىر برد ، خانوويەكەم بۆ نيات نايە ئەوہ ئىستا چۆلەوانەيە و رەشەبا يارى پى ئەكات .. رەشەبا خۆى ئەكىشى بە پەنجەرەكانيدا و لەناو ئەو مائە بىدەنگەدا دەيكات بە زرم و كوت .. خۆزگە پيشەنى من كارەكەرى بووايە لەمالاندا .. رۆژىك تىر دەبووم و رۆژىك برسى .. بەلام زۆر سەربەرزانە سەرم بەرز دەكردەوہ بۆ ئاسمان ھەزارن رىگاي تر ھەبوون كەمن بەرەوہ ھەلدىر نەيات .

ئەگەر پرسىيار لە خوشكەكانىشم دەكەيت پەرەردەم كردن بە تەمەنم و پاكىزەيم و داوينى پاكىم ... كەچى ئەوان دەستبەردارى من بوون و ئەو تەمەنەنى كە لە پىناو ئەواندا بە زايەم كرد فەرامۆشيان كرد ... ئەوانە مندالى تۆ بوون داىكە .

ئاواتەخواز بووم رۆژى لە رۆژان مىردىكم ھەبىت و سەپەرشتى و چاودىريم بكات ، تا بىمە حۆرى بەھەشتەكەم ... و خانمى كۆشكەكەم ... ئاي چەندە تامەزرۆى بىستنى وشەى داىە بووم لە زارى مندالىكەوہ و بە سۆز و بەزەبىيەوہ بىنىم بە سىنگمەوہ ، خواردن و خواردنەوہى بەمى و ئىشى بۆكەم و بىلاوينمەوہ ... ئەوئىش شەنە شەنە بۆ بكات و دلم پركات لە ئاسودەيى .. و لەم پايزى تەمەندا بىتە كۆمەك بۆ من .

من لە زەوى خواى گەورەدا كەسىكى سەرەپۆم .. و لە ئاسمانەكەيشيدا نەفرەت لىكراوم بە ھۆى مەزنى تاوانەكەمەوہ .

نە زەوى دەمگرىتە خۆى و نە ئاسمانىش ئەمخاتە ژىر بالى خۆى ، تۆ خۆت لەزەتت لە داىكايەتى بىنى كەچى منت خستە نادانەوہ و بىبەشتكرەم لە داىكايەتى

دەلىن داىك قەلاى مندالەكانىەتى .... بەھاترىن شتى خۆى دەبەخشى لە پىناو بەختەوہركردنىاندا .... ووتويانە : داىك لانك و سۆز و رۆحى خوشەويستىيە بەدرىزايى مىژو ... ووتويانە داىك سىبەر و بەھەشتى جگەرگۆشەكانە .... سەبارەت بەداىك دەلىن و دەلىن .. ئەى من چى بلىم سەبارەت بە تۆ؟

چۈن فرېنت دامە بارەشى مەرگەۋە تاۋەكو تەمەنم بە زەلىلى بەرمە سەر... من پېش تيا چوونم لە دىدى خۆمەۋە كەسىكى مەزن بووم، بەلام پاشان بە ھۆى سەختى رووداۋەكەۋە فېكر و ھۆشم ھەيران مابوو... دايكە لە سەر دەستى تۇ پاكيژەيم لە دەستدا ، كلىلەكەى بە دەستى تۇ بوو... بېرەۋە ھۆش تا گوى لە نازارى رۆحم بگريت .. تا تيمارى برىنى دلى پارچە پارچەم بگەيت .. دايكە بېرەۋە ھۆش .. و تا ژياننامەم و يادگارەكانم پاك بگەيتەۋە.... ئاھ .. تەمەنم لە نيو نامىزى پياۋاندا فەۋتا... تياچووم و سەرگەردان بووم ئەى دايكى راكشاوم چ تاۋنىك بوو كردت بەرامبەرم بە ھەق و مالى من . بېرەۋە ھۆش خۆت و شتىك بگە .... رۆژىك لە رۆژان ھەستم بە ماناكانى قودسىەتى خۆشەويستى و سەربەرزى نەكردوۋە ... چۈن بېروا بگەم تۇ ئەو دايكەيت كە گەردوون گۆرانى بۇ دەچرېنت .

نەخىر تۇ ئەو دايكە نيت : ۋەبەراستى تۇ ھۆكارى دەردى سەرى و نەگبەتى بوويت بۆم ، دەپارېمەۋە كە خوا نەتخاتە بەر رەحمەتى خۆى و لە تاۋانەكانى منىش نەبورېنت .

ئاھ چارە چيە ، ھەموو شتەكان لەم جىھانەدا پشتيان كروۋەتە من .. كوا قودسىەتى دايكايەتى بېپارېزىنت لە ئاگر و تاريكايەكان ، ئايا دايكايەتى برىتتە لە مندالېوون و مندال خستنەۋە ؟ يان لە جىھانى مندالەكاندا لېپرسىنەۋە و چاۋدېرى گرنگە .

ۋەردە بەردەوام شىن و واۋەيلاى بۇ چارە رەشى خۆى دەكرد تا لە ھۆش خۆى چوو

بۇ رۆژى دواىى .. مەلاى ئەو شارە ۋەفاتى كرد و ھىنايان بۇ سەر قەبران لەۋى ۋەردەيان بىنى ۋەكو كەسىكى ھەلتوقىوو دانىشتبوو ، لاشەى ۋەكو بەرد رەق بوو بوو.... لەۋىدا گيانى دەرچوو بوو... كاتىك ويستيان بېشۇن لە دەستمالە ئاورىشمىكەيدا شتىكى پىچراۋەيان بىنەۋە تيايدا نوسرا بوو (نىۋانى من و دايكم دوور بخنەۋە تا چەندە ئەتوانن ۋەك چۈن دايكم نىۋان من داۋىنپاكي و پاكيژەيى و روناكى دوورخستەۋە) .. ئەۋە دواھەمىن تكاى منە ، و داواكارم لە خىرخوزان .. ۋە من تەۋبە دەكەم بە ھەموو خانەيەكى جەستەم .. پەشىمانم لە تەمەنى رابردووم .

ورده وهك داواكریهكهی خۆی دور له گۆڤی دایكى ناشتیان تا وهسیهتی پیش
مردنی به چهند ساتی بهجیبهینن .

دهلین پیاویك ویستویهتی ئەو خانووه بكریت كه وهرده بهجیی هیشتووه بۆ
خوشك و براكانی ، كاتیک به باخچهكهدا گهرا بوو ... نزیك بووبوویره له دیوارنك كه
به تهنیشت دهركای مالهكوه ههكۆلرابوو كه بهراستی مرۆه ههژین و نازارویه :

الام مدرسة اذا اعددتها اعددت شعبا طيب الاعراق

پیاوهكه ویستبوی خانووهكه بكریت، بهسههاتهكهیان بۆ گێرابوویره ... بۆیه
پهشیمان بوویهوه له كړینی خانووهكه و وازی لیهینا تا بیته پهند بۆ نهوانهی كه
چاویان دهبینیت .... تهواو

نازیزه بهریزهكانم چی بلین به نمونهی ئەو جوړه دایكانه ؟ ..... چی بلین به
(وهرده) ؟ ..... چی بلین به خوشك وبراكانی ؟ كی و بههلهداچوو و تاوونباره .....
تكاتان لیدهكهه وهلام بهنوه؟

۷۷- ﴿ریمما﴾ و عاشقه‌کە‌ی

نزیکە‌ی سائیک دە‌ییت ئە‌م بە‌سەر‌هاتە‌ روویداره ...

هە‌موو سەر‌گوزە‌شته‌کە‌تان بۆ‌ دە‌گێ‌رمە‌وه‌ بە‌لکو‌ سوودمە‌ند بێ‌ت بۆ‌ خوشک و برا
موسولمانە‌کانم .....

کچیک و‌تی : کچیک‌کی ھاو‌رێ‌م هە‌بوو لێ‌ره‌دا بە‌ رە‌مزێ‌ (ریمما) ناوی دە‌بە‌م ،
بە‌ر‌ده‌وام هۆ‌گری چیرۆ‌کی خۆ‌شه‌ویستی و رۆ‌ژانە‌ی ئە‌وینداری بوو ، بە‌ تە‌واوی
سەر‌قانی کردبوو ، نە‌ی‌ده‌ویست ئیش بکات یان بخوینیت .. دە‌یووت دنیا تە‌واو دە‌بێ‌ت
بێ‌لن با بە‌ ئارە‌زووی خۆ‌م لە‌زە‌تی دنیا ببینم ، بە‌لێ‌ دنیاکە‌ی ئە‌و بە‌ خێ‌رایێ‌ تە‌واو
بوو، عاشقیکی هە‌بوو بە‌لام زۆ‌ر کاریگەر بوو پێ‌ی بە‌ هۆ‌ی ئە‌و ناپاکیه‌ی له‌ گە‌لێ‌دا
کردبووی و پە‌یوه‌ندی پێ‌وه‌ نە‌ئە‌کرد .

بە‌ هەر حال داوی ئە‌وه‌ پە‌یوه‌ندی پێ‌وه‌ نە‌ما ، پە‌یوه‌ندیە‌کی تری بە‌ست لە‌گە‌ل
کو‌رێ‌کی تردا ، بە‌و شی‌وه‌یه‌ هە‌موو کاتە‌کانی بە‌ دانداری دە‌برده‌ سەر ... رۆ‌ژێ‌کیان
بە‌هۆ‌ی پێ‌داگری زۆ‌ری عاشقه‌کە‌یه‌وه‌ که‌ بچیتە‌ دەر له‌ گە‌لێ‌دا ریمما داوا‌ی له‌ تاقە‌
خوشکه‌کە‌ی کرد که‌ بۆ‌ی بپۆ‌شیت کاتی ئە‌م شە‌و له‌ گە‌لێ‌دا دە‌چیتە‌ دەر‌وه‌ ، وه‌
بە‌لێ‌نی دا بە‌ خوشکه‌کە‌ی که‌ پاش دوو سە‌عات دە‌گەریتە‌وه‌ .. خوشکه‌ گەر‌ه‌کە‌ی
رازی بوو که‌ هەر ئە‌و بوو ئە‌و رینگە‌ تاریکە‌ی نیشان دا‌بوو .

بە‌و شی‌وه‌یه‌ خوشکه‌کە‌ی دەر‌گاکە‌ی داخست تاوه‌کو‌ خێ‌زانە‌کە‌یان و ابزانیان ریمما له‌
جینگە‌کە‌یدا خە‌وتوو و ریمما بە‌ درێ‌زایی شە‌و نە‌گەر‌ایه‌وه‌ ، وه‌ خێ‌زانە‌کە‌شی وا
گومانیان دە‌برد که‌ ریمما خە‌وتوو، بە‌لام ئە‌وه‌ی که‌ روویدا بوو ئە‌وه‌ بوو که‌ ریمما له‌
گە‌ل خۆ‌شه‌ویسته‌کە‌ی بە‌ ئۆ‌تۆمبیل خە‌ریکی گە‌ران بوون بە‌ هۆ‌ی رووداوێ‌کی
ئۆ‌تۆمبیل‌ه‌وه‌ وەر‌گە‌را بوو (ریمما) ش بێ‌ هۆ‌ش بوو وه‌ تووشی جە‌ل‌ده‌ی دە‌ماغ بوو
بووبوو، کورە‌کە‌ش پشتی شکا بوو، سکی یە‌ک‌الاً بووبوو‌یه‌وه‌ و ریخۆ‌لە‌ی هاتبووه‌
دەر‌وه‌ .

داوی ئە‌وه‌ی گە‌یاندبوویانە‌ نە‌خۆ‌شخانە‌ ریمماي خۆ‌شه‌ویست خرایه‌ ژێ‌ر چاودێ‌ری
ورده‌وه‌ ، کورە‌کە‌ش له‌ پائێ‌دا بوو ریمماي بچوکی تە‌مە‌ن بیست و یە‌ک بە‌هار لە‌ناو ئە‌و
نامێ‌ره‌ پزیشکیانە‌دا مابوو‌یه‌وه‌ که‌ نە‌یان دە‌زانی کێ‌یه‌ ؟ پاشان پەرستارە‌کان دە‌ستیان

کرد به پشکنینی جانناکهی تا بیناسنهوه... بویه ژمارهی مائهویان دۆزیهوه ..
بهخیرایی پهیوهندیان بهخیزانهکهیهوه کرد و وتیان پییان کچیکمان لایه بهم
ناونیشانه.

براکهشی وتی : بهلی ئهوه خوشکمه .. وتیان : بیزهحمهت وهرن لاشهکه بهرنهوه
لهنهخوشخانه !!

کارهسات ئا لیژهدا بوو کۆتایی ریگای ههله که لهوانیه کوژهر و مرینهریش بیئت
..(وجاءت سكرة الموت بالحق ذلك ما كنت منه تحيد) (ق . ۱۹) واته (نارهحهتی
و بیهوشی مردن دیت له گهل راستیهکاندا پیی دهوتریت ئهمه ئهو مردنیه که تو
خۆت لیی لادهدا و خۆت لییدهپاراست) .

خوشکهکهی پیی وتم : زۆر بهبی ئارامانه چاوهپوانیم دهکرد خوشکهکهم زۆر
دواکهوت .. بو بهربهیان لهنهخوشخانهوه تهلهفونیان کرد و وتیان وهرن لاشهکهی
بهرنهوه ، چوممه سهه شهقامهکهو له سهختی کارهساتهکه دهمقیژاند و پۆشاکهکانی
خۆم دادهپنی .

چهند رۆژیک پیش مردنی ریما پیی وتین وا هه ست دهکهم جیا دهبمهوه لیتان ،
لهوانیه شوو بکهم .. وه بهتهواوی دوو رۆژ پیش مردنی شهونوخونی دهکیشا
لهگهلمدا، میکیاجی دهکرد و سهمای دهکرد و دهیووت : تهواو من خوا حافیزیتان
لییدهکهم و بهم زوانه شوو دهکهم .

بهلی ههر وابوو ریما رۆشت و بهلام ...

بهمهرحال ههوالهکه بهناو خهلیکیدا بلأوبویهوه ، و دراوسیکانمان زانیان
خوشکهکهم لهگهل کوپکی هاوپریدا وهفاتی کردوه، چونکه یهکی له خزمان له
نهخوشخانه کاری دهکرد ، خوا فهزجی بکات ههوالهکهی بههموو لایهکدا بلأو
کردبویهوه .

بهلی بهسهراهاتهکهی لهنیوانی خهلیکیدا بلأوبویهوه لهتهعزیهکهدا تنها خالۆژنی
و دراوسیکان ناماده بوون لهلای دایکه ههژارهکهی .

خوشکهکهی وتی : دواي ئهه رۆژه دلم بهتهواوی مرد .. هیشتا دهتلیمهوه به
نازارهوه و بیرى دهکهم ... لهخوا داواکارم رهحمی پی بکات و بهزهیی پیندا بیتهوه .

لە خەونەكانمدا نۆر دەيبينم بە ويستى خوا دەروازيەك بوو بۆ تەوبەکردنم ... وە
هۆكاريك بوو بۆ رينمايي كردنم كاتى نامادەى شۆردنى لاشەكەى بووم هيشتا
عەدەسەكان لە چاود جوانەكانيدا بوو (مەسكەرا)كەش رومەتى رەنگ كردبوو...
(ريما) ى خۆشەويستم لەخوا داواكارم لىت خۆش بىت ، بەراستى من هۆكار بووم ،
لە باتى ئەو نامۆزگارىت بكم هانم دايت بۆ ئەو كارە ... پەروردگارا لەمن و لەويش
خۆش بە ... پەروردگارا لەهەردوكمان خۆش ببە... پەروردگارا لە هەردوكمان
خۆش ببە.

۷۸- ﴿میردهکەم و منداڵەکانم لە دەستدا﴾

ئەم چیرۆکتان بۆ دەگێرمەوه لە سەرزاری خاوەنەکەیهوه ، هەرچەندە درێژیشە بەلام بەراستی شایەنی تیفکرینە بەحسەرەتەرە کە باس لەهەلۆهشانهوی تەواوەتی خیزانیك دەکات .

ئەو ئافەرته دەلیت من کچیک بووم لەخیزانیکی بەرپز و ناسراو ، پەروردهکرا بووم لەسەر رهوشت و پەروردهی ئیسلامیانە ، لەو ئافەرتهانە نەبووم کە بەدوای گائتهجاری و بەدوای شتی بیمانا بگهڕیم رۆژی شک نابەم هەستایم بەکاریك کە خوام لە خۆم رهنجاندهبیت.... شوم کرد بە پیاویکی بەرپز ، خوشی دەویستم و خوشم دەویست و بە تەواوەتی متمانهی بەمن هەبوو .

من ژنیکی نازدار بووم لە لای ، هەتا کەس و کارم و خزانم پێیان دەوتم ، تۆزۆر نازدهکەیت بەسەر میردهکەتدا ، نازیك کە پیشتر هیچ کچیکمان بەو شیوهیه نەبینیوه ، بیرم نایەت شتیکم لە میردهکەم داوا کردیبت و رازی نەبوویبت لە سەری ، داوای هەرچیم بکردایە لێی بۆی دەهینام .

تا رۆژیکیان داوام لیکرد ئەنتەرنییتیکیان بۆ دابین بکات . لە سەرتادا وتی : نازانم نایا شتیکی باشە ، ئەو شتە بۆتۆ گونجاو نیە .. منیش نازی زۆرم بەسەردا کرد تا هێلیکی ئەنتەرنییتی بۆ دابین کردین و منیش سویندم خوارد کە بە شیوازی خراب بەکاری نەهینم ، ئەویش رازی بوو (خۆزگە رازی نەبووایە) .

لە مألدا کاتیکی خوشم بەسەردەبرد پێی ، کاتی میردهکەم دەچوو بۆ سەر کارهکە ، منیش هەموو رۆژی کارم پێدهکرد ، لەو کاتەشدا کە ئەو لەمألەوه بووایە بەلام نەیدەپرسی چی دەکەم ، چونکە متمانهی پێم هەبوو .

رۆژگار گۆزەرا و رۆژیکیان هاوڕێیهکەم کە ئەنتەرنییتی بەکار دەهینا باسی چات (کە بریتیە لە کاری وتویژی راستەوخۆ لە رنگەیی ئەنتەرنیتهوه) ی بۆ کردم ، وتی بەراستی زۆر خوشە ، خەلکی قسە دەکەن تیایدا ، بە شیوهیهکە چەندین سەعات تی دەپهڕی بەبێ ئەوهی هەست بەکات بەکەیت ، بەلێ منیش (چات) م کردەوه و خۆزگە نەمدەکردهوه ، لە سەرتادا پێم وابوو تەنها قسەیی سەرزەرەکیە .

لهو كاتانهدا ناشنا بووم بهكەسيك كه هەموو رۆژيكت قەسەي دەكرد و دەم دواند ،
 خاوەنى رەوشتيكى بەرز بوو كه پيشتر هيج كەسيكم بەو شينويه نەبيني بوو .
 چەندين سەعات دادەنيشتەم لە سەر ئەنتەرنيت و پيكيهوه قەسەمان دەكرد ،
 ميژدەكەم دەهاته لامهوه دەيبينيم و تووره دەبوو بەهۆي ئەو ماوه زۆرهي كه لەگەل
 ئەو ناميزەدا بەسەري دەبەم ، لە گەل ئەوهي كه ميژدەكەم زۆر خۆش دەويست...
 خۆشەويستيه كه هيج شتيكي نەدەگەيشتي ، بەلام سەرساميش بووم بەو كەسەي
 كه قەسە لەگەل دەكرد ، تەنها سەرسام بووم ، رۆژگار تپهپەرين و قەسەكان گۆزان بۆ
 خۆشەويستی و ئەوينداری ، زياتر لەميژدەكەم مەيلم هەبوو بە لايدا ، وام ليهاتبوو
 رام دەكرد لە توپهري و غەزەبي ميژدەكەم بۆ سەر ئەنتەرنيت و قەسەكردن لە گەلي ،
 جاريكيان ناگام لە خۆم ئەما و بە شەر هاتە لە گەل ميژدەكەمدا ، ئەويش هاوبەشي
 ئەنتەرنيتي واز ليهينا و كۆمپيوتهرەكەشي لە مالهوه برده دەر .

منيش زۆر توپهري بووم لە ميژدەكەم چونكه ئەوه جاري يەكەمە كه داواكاري من رەت
 دەكاتەوه ، وه بۆ ئەوهي سزاي بدم بريارمدا كه قەسە لەگەل ئەو پياوهدا بكەم كه
 پيشتر چاتم لە گەل دەكرد و قەسەمان پيكيهوه دەكرد كه ئەويش زۆر حەزي دەكرد
 قەسەي لەگەلدا بكەم .

لە شەويكي شوماويدا پەيوەنديم پيۆهكرد و بەتەلهفون قەسە لەگەل كرد ، ليژەدا
 ناپاكي من دەستی پيكرد لە گەل ميژدەكەمدا ، چونكه هەركاتيكت ميژدەكەم لە مال
 بچوايه تە دەروهه پەيوەنديم پيۆه دەكرد و قەسە لەگەل دەكرد ئەويش بەليني پيندام
 كه بمخوازيت ئەگەر حاشا لە ميژدەكەم بكەم ، هەميشە داواي ليژەكردم كه ببينم ،
 داواي ليكردم كه يەكتري ببينن . تا وام ليهات كه مەندكيشي حەز و ئارەزووهكانم
 بووم و ژوانهكانمان پيكيهوه زيادي كرد هەتا كەوتينه گەورهترين گوناھ ، كه ژن لە گەل
 ميژدەكەيدا دەيكات كاتي ناپاكي لەگەلدا دەكات... پەيوەندي كەوتە نيوانمان ئەم
 پياوهم خۆش دەويست كه بە چات ناسي بووم ، بريارمدا كه ميژدەكەم تەلاقم بدات و
 داوام ليكرد كه تەلاقم بدات ميژدەكەشم پرسيااري دەكرد بۆچی ؟

كيشەي زۆر كەوتە نيوانمانهوه ، وام هەست دەكرد نيتر ناتوانم لە گەليدا بژيم ،
 ئەمە واي لەميژدەكەم كرد كه گومان پەيدا بكات لە سەرم كار گەشته ئەوهي

جاریکیان پینی وتم که نهو ناگای لیبوو که من قسه له گهل پیایوئکدا دهکم ، بویه لیبرسینهوهی زوری له سهر کردم منیش راستی شتهکانم پی وت ، پینی وتم من توم ناویت و حزنناکم له گهلتا بژیم له گهل هموو نهوانهشدا میردهکم که سیکي زور چاک بوو له گهلندا ، فهزحی نهکردم و به کس و کارمی نهوت .

پینی وتم ، من توم خووش دهویت و ناتوانم بهردهوام بم له گهلنت (کچی خوا داپوشراوتکات ، بهس بلئی به کس و کارت که تو ناتوهیت له گهل مندا بژیت ، وهتو دهست پیشخهریت کردوو که بویه کتری ناگونجین) .

له گهل نهوهشدا من رقم لیبی بوو تنها به هوی نهو کیشه سادهیهوه که نینتهرنیت بوو ، هه نسوکهوتی له گهلندا خراب نهبوو وه به خیل نهبوو له گهلندا ، بهرامبر به هیچ شتیک بومن کم تهرخم نهبوو ، تنها له بهر نهوه وتی : نامهویت نهنتهرنیت له مالندا بییت ، منیش کویر بووم و نهو هموو شتهم نهبینی و دواي نهوهی کار له کار ترازا .

له کوتایدا میردهکم ته لاقی دام و منیش روم کرده هاوریکم و وام زانی که دلخوش ده بییت به ته لاق دانم له میردهکم ، به لام ناماژهکانی نهو ناپاکه وهکو هوره تریشقه وابوو بوسه دلم ... من قوریانیم دا به میردهکم ومندالهکانم و به هموو بهخته وهریهکی ژیانم له پیناوی نهودا ... نهویش به وهلامهکی ههناومی برد

وتی (من نهگه ژن بینم نافرتهی وهکو تو ناهینم که کسهی تر بناسیت بیجگه له من ، وهناسیبیتم له ریگهی چاتهوه و له ته منیشدا گهوره بییت ، نهگه بهموی ژن بینم کچیکی ته من بچوک نههینم چونم بویت وا پهرومدهی دهکم ، وه من نافرته تیکی وهک تو ناهینم وهکو تو پیشتر شووی کرد بییت ! پاشان ناپاکی له میردهکهی خوی کرد بییت ! من چوزانم توش سبهینی ده بییت به ژنی من ناپاکیم له گهلندا ناکهیت وهک چون ناپاکیت له گهل میردهکتهدا کرد ؟

سویندتان بوسه خووم نهو وتانه هه مان نهو قسانه بوون وهکو خوی به منی دهوت ، درونناکم و یهک وشه بوسه زیاد و کم نهکردوو ، من نیستا دوش دامام له نیوان بیرکردنهوه له خووکوشتن و دهرسم خووم بکوزم پیش نهوهی نامهکه بگاته دهستی

ئىۋە و لە خۋاى گەورە دەپارئەمەۋە كە رىنمايم بكات و دوورم بخاتەرە لە رىنگاى
تارىكاىى ،

خوشكى بەرپىزم : ئەمە نمونەيەكى واقىعيە و واقىع ھەندى جار تارىك و
سامناكە... بەتايبەتى ئەگەر سادەيى و نيەت پاكى لە لايەنكەۋە بىت و پىسى و
مەكر و نازىش لە لايەنكەى ترەۋە كۆبووبنەۋە .... با لە خۋاى بالادەست بپارئىنەۋە
كە لەو تەنگەتارويە رىزگارى كات و تەۋبەكەى قەبول بكات.... بەزەيى و لىبورەيى
خۋاى گەورە سنوورى نيە ، كە بەراستى ھەموو شتىكى گرتوۋەتەرە ...

۷۹- ﴿كچىكى ئامادەيى﴾

لاۋىكى كوپ بۆي گىرامەۋە و وتى : ھاۋپىيەكەم ھەبوو ، كە لەو لاۋانە بوو بېھوۋە دەژيا و پەيوەندى گوماناۋى ھەبوو لە گەل كچاندا ، ۋە باسى ئەۋە دەكەم كە بىگومان دۋاى ئەۋەى خویندەم تەۋاۋ كەرد بۆماۋەيك لە مالمەۋە دانىشتەم ، رۇژىكىان لە كاتى خویندەم ئەۋ ھاۋپىيەم بەيانىيەكىان لە كاتىكدا دەۋامى قوتابخانە ھەبوو ھات بۆلام ، پىشۋازىم لىكرد و ھەستام تا ئەركى مىۋاندارى بەجى بەينىم ، كاتى تەماشاي دەرەۋەم كەرد ئۆتۆمبىلەكەيم نەبىنى: ۋەم ئەۋە كۋا ئۆتۆمبىلەكەت ؟ وتى لە پال مالمەكەتاندا شاردوۋمەتەۋە ، منىش سەرم سوپما لەو كارە ! ۋەم ئەى بۆچى راستەوخۇ لە بەردەم مالمەكەماندا نەتۋەستاند ؟ وتى كچىكى ھاۋپىيى نوپم لە گەلدایە.. ۋەم : ئەى بۆچى نەتەيناۋە بۆ ئىرە ؟

وتى : ئەۋ كچە قوتابىيە لە قوتابخانەۋە لە سەرەتاي دەۋامەۋە ھىناۋمە و چاۋەرۋانى دەكەم تا كاتى چوۋنە دەرەۋە دىت و زەنگ لىدەدات ، منىش لە بەردەم قوتابخانەكەدا دايدەبەزىنم و ئەۋىش سوۋارى پاس دەبىت... لە مالمەكە چوۋمە دەرەۋە بۆ لاي ئۆتۆمبىلەكە ، كاتى رۇشتەم كچىك بىنى كە لە بەھارى تەمەنىدا بوو، ھىشتا (۱۵) سالى تىنەپەراندبوو، پىم ۋە : چى تۆي ھىناۋە بۆ ئىرە ؟ وتى : فلان كەس منى خۇش دەۋىت و بەلىنى پىداۋم بمخۋازىت ، پىم ۋە : حەز دەكەم باش گۋى بگىرى لە قسەكانم ، ھەرچەندە ئەۋ كوپە ھاۋپىيى مەنە و ھاۋپىيەتەكى بەھىز لە نىۋانماندا ھەيە ، بەلام ئەۋە رىگا لەمن ناگرىت كە نامۇزگارەكت بگەم ، ئەگەر قبولى بگەيت ، ۋە گەرنا ھەقم نىە بەسەرتەۋە ، ئەۋ متمانەيەت بىتەۋە ياد كە كەسوكارت پىيان داۋىت ، ئەۋان چاۋدىرى توندىان نەخستۋەتە سەرت .

بىرى لە سەر سەختى كارەكەت بگەرەۋە كە پىي ھەلدەستى ، و باش بزانە كە تۆ لەسەر ھەلەيت ، ۋە ھاۋپىيەكى منىش ھەرگىز بىر لەۋە ناكاتەۋە كە تۆ بخۋازىت ، چونكە نىمەى لاۋ ئەگەر كەسىكى ۋەكو تۆ ببىن بىر لە خۋاستن ناكەينەۋە ، چونكە ئەۋ كچەى لەگەل كوپىكى نەناسراۋدا دەپراتەۋە دەرەۋە ، پىچەۋانەى داب و نەرىتى كەسوكارى دەجولتەۋە و شايانى ئەۋە نىە كە بخۋازىت و ببىت بە ۋن ، چونكە

لهوانهيه ئهو كارەش له گەل كەسنيكي تردا ئەنجام بدات .. ئەمانە چەند وتەيهك بوون و باش ييري ليبيكەرەوه و بچۆ بەرپي كاري خۆتەوه .

وتی : دواي ماوهيهكي تر هەمان حالەتي دووبارە كردهوه ، هاوړيكمە هات بۆ لام و وتی : نایا ئەم جارەش كچهكەت له گەلدايه ؟ وتی : بەلێ ، منيش چوومه دەرەوه پني م وت تۆ جاري يەكەم له و قسانه ي من تينهگەيشتيت ، من بۆ دواهەميين جارت ناگادارت دەكەمەوه كه بەم رينگەيهدا نهچيت ، چونكه له مەترسيداييت ، ئەگەر ئەم جارە رزگار ت بي له دەست هاوړيكمە ي من ئەوه بۆ جاريكي تر رزگار ت ناييت ، ئەوه ي دەيهويت ليتي دەبات و له قەراغ رينگادا فرينت دەدات و له تاو ئازار و مەينهتي دەنالينيت ، تۆ بيناگايت ، تۆ شايهني ئەوه نيت ببيت بە ژن ، ئەوه ي كه پينت دەلنيم يادي دەكەيتەوه .

وتی ماوهيهكي زۆر تنيهري ، وه بەسەرھاتي ئەو كچەم له بيرچوو ، بەلكو بە تەواوي رووداوهكەم بيرچووويهوه ، وه نازانم دواي ئەو بينينه چي بەسەر هات ، روژنيكيان كوري دراوسنيكەمان هات بۆ لام و وتی : ئەمە نامەيهكە خوشكەكەم هيناويهتي له يەكي له كچەكاني هاوړييهوه وەرنگرتووہ .

كچەكە وتويهتي : بيده بە فلان كەس ... بەراستي سەرسام بووم لەوكارە و نكوليم ليكرد ، بەلام كاتي نامەكەم كردهوه سەرساميهكەم ئەما ، چونكه نامەكە لهو كچەوه بۆم هاتبوو كه پيشتر باسم كرد ، وتبوي بەراستي من سوپاسي ئامۆژگاريە بە هادارەكاني تۆ دەكەم كه پيشكەشي منت كرد ، بەراستي خەريك بوو ئەوه ي تۆ دەت وت رووبدات .

له جاري دواهەميندا كاتي له گەل ئەو خراپ بۆ كراوهدا چوومه دەرەوه ، هەوليدا بەھادارترین شتي من بەرینت بۆ خۆي ، بۆيه منيش گريام وليي پارامەوه كه بمباتەوه بۆ جيگاكي خۆم ، دواي پيداگرتن و گريان و پارانهوه گەراندميهوه بۆ قوتانخانە و بۆ ئەو شوينه ي كەمني ليوە هينابوو ، بەلێ خەريك بوو شەرەفم بچيت ، خەريك بوو بيمە قورباني ياريهكي قيزەون ، و سەري خۆم و سەري كەسوکارم بنيمە قور و ليتەوه ، بەلام خواي گەورە پاراستمي .

وام لېھاتبوو خەرىك بوو وەك ئەو ئافرەتەم لېھات كە دەيەويست يوسف لە خشته بەرئت ، كاتى كېشەيەكم دەبوو بىرم لە يەككى تىرىش دەكردهو ، ئەويش وەك نەرىتى ئاسايى لە وشەى سەنا و خوشەويستى و سۆزدارى و ھاندان و چاندنى گيانى ھىوا و بەختەوهرى بېيەشى نەدەكردم ، ئەو ئەگەر پزىشكىكى دەرونى نەبوايە ئەو بېگومان كەسىكى بەھرەدار بوو، دەيزانى مېنيە چى دەوئت .

خولەكەكان دريژ دەبوونەوہ بۆ چەندىن سەعات ، ھەموو جارنك وشەكانى وەكو دەرمانىكى سارىژكەر وا بوو بۆ سەر برىنەكان ، كاتى دەمبىنى كەسيك بەشدارى خەم و نازارەكانمە و ئومىد و گەشبينىم پىدەبەخشى ، ھەستم بەو پەرى ئاسودەيى دەكرد ، ھەميشە بە سۆز و مېھرەوہ قسەى لە گەلدا دەكردم و خەمى دەخوارد بۆ مەينەتيەكانم ، كە تەواو ھەستىكى دلئارامى پى ئەبەخشىم و تا منىش لە ميانىوہ سەرسامى خۆم دەرپرېم بەرامبەرى كە وەسف ناكريئت .

لە قسەو باسى سوعبەتدا لە گەلى توشى ئىحراجى نەنەبووم بەلام لە گەل مەكر و نازى تايبەتدا كە لە مېينەوہ ئاراستە دەكرئت و كە ناز و مېنيەتى خۆى نمايش دەكات .

رۆژنيكان خزمەتگوزارى ئەنتەرنىت بە ھۆى كېشەى تەكنىكەوہ لە كار كەوت منىش تەواو سەرشىت بووم ، بە تەواوى توورە بووم و دنياى لە بەرچا و تارىك بوو .

كاتىك خزمەتگوزارىكە گەرايەوہ ئاسودەيىش گەرايەوہ بۆ من ، بە پەلە چووم بۆلاى و پەيوەندى من و ئەو گەشتبووہ ئەوپەرى ، ھەولمەدا كە بە ھەر شىوازيك نيشانى بەدەم كە بېگومان ئەم پەيوەنديەمان پىويستە لە سنورىكى ديارىكراودا بوەستىت ، وە من لەخودى خۆمدا ھەولم دەدا تاقى بکەمەرە تا چەندە ھۆگرى منە ... پىى وتم نەمن وتۆ ناتوانىن نكولى لە پىويست بوونى يەكتريمان بەوى تر بکەين ، دواى ئەو پرسىياري گەرمى لىكردم كە ھەست بە سۆز و نيەت پاكى ئەو بکەم .

بە بى ئەوہى بزانم داواى ژمارە تەلەفونەكەيم كرد ، تا ئەگەر خزمەتگوزارى وەستا ريگايەك شك بەرم بۆ پەيوەندى كردن لە گەلى ، چون ئەو پزىشكى من و شەيدايى و ديوانەيى من چارەسەر دەكات !!

ئەوندەى نەبرد ھەر ساتى نا ساتى سەماعە ھەرامەكە لە نىۋ دەستىدا بوو ، وام
لېھاتىبو ماچم ئەكرد ، لە ناخىدا ھەموو بەربەستىكى ئايىنى توابوھە تياما، ھەموو
پابەندىكە كە بانگەشەم بۇ دەكرد توابوھە تيامدا ! دەروونم بووبوو بە مەملەكەتىك لە
خراپەكارى و كردهوھەكانى دەرازاندەوھە و پائى پىئوھە دەنام بەرھە گومپرايى و بە
بەنگەى ئەوھى من مەبەستم زەواجە لە كەسىك كە خۆشم دەوئەت لە سەر سونەتى خوا
و پىغەمبەرەكەى .

پەيوھەندىكەكان بە ھۆى تەلەفۇنەوھە بەردەوام بوون ، بەلام لە گەلئىدا چەندىن
سەعات درىزەى دەكىشا و پىم وت : ئايا ئەم پەيوھەندىكەمان ئەكرى بە زەواج كۆتايى
پىئىت ؟

تۆ ئەو مەرفۇھى كە بەتەواوى من ھەست بەدئىئارمى ئەكەم لە گەلئىدا ؟!
پىكەنى و بە گائتە و قەشمەرىوھە وتى : بەلام من ھەست بە دئىئارمى ناكەم .... و لىت
ناشارمەوھە بىگومان من نافرەتىكى تر دەخوازم كە پىش تۆ ناسىومە ، بەلام تۆ وھەك
ھاورپىكەك وايت ، وھ بۇ ئەوھش دەشئىت بىت بە عاشق .
لەو كاتەدا بە تەواوى شىت بووم و ھەستم كە زۆر بە سوكى تەماشام دەكات و
مىش پىم وت : تۆ زۆر سوک و نزمىت .

وتى : لەوانەى چاۋ لە برۆ بەرزترنەى ... ھەستم كە دەپەوئەت زىاتر سەرشۆرم
بكات و پىم وت : من شەرىف ترم لە تۆ و لە ... پىنى وتم: تۆ دواھەمىن كەسەت قەسە
لە سەر شەرف بەكەيت !! لەو ساتا زۆر تىك چووم و لە ھۆش خۆم چووم .... بە ھۆى
سەختى كارەساتەكەوھە كاتى ھۆشم ھاتەوھە لە نەخۇشخانە بووم .

بەلى خۆم لە نەخۇشخانە بىنەوھە ، كاتى ھاتەوھە ھۆش خۆم بە سەر
راستەقەينەىكى تالاً ھاتەوھە ھۆش خۆم ، لە كاتىكدا بە مەبەستى بانگەواز چوومە
ئىنتەرنىت و كاتىكىش بەجىم ھىشت بۇ ھىچ نەئەشام بۇ عاشقى نەبىت !!

چى روويدا ؟! شوئىنى فىقھى شەيتانى نەفرەت لىكراۋ كەوتم بە ناۋى بانگەوازەوھە
منى خستە ژوررى گومپرايەوھە ، بە ھۆبەوھە وازم لە خوئىندى قورئان ھىنا و
نۆبەكەم دەفەوتان و خوئىندىم پىشت گوى خست و و ناستم دابەزى ، ئاى چەندە
ھەلخەلەتاۋ و دلخۆش بووم بە بەختيارى لە نىتەوھە دەستم كەوئەت .

ژووری پەیفین فیتنەیه ... خوشکانی بەرێزم ناگاداری خۆتان بن لەویدا ، هیچ
خیریکی تێدا دەستگیر نابێت ئەگەر بەر بەستی ئیمانی دانەنییت بۆ خۆت کە رینگای
رۆچوون بەرەو ئارەزووەکانت لێنەگریت .... ئیستا توشی شوکیکی دەروونی بووم و
تەنھا خوای گەورە ناگای لێیە ... وە دەخوایم لە خوای گەورە کە بە تەواوەتی لێم
ببۆریت و تەوبەییەکی یەک جارەکی دەکەم و .... لەهەرچی گوناھی رابردوومە خۆش
بیت .

۸۱- ﴿ئەو كچەي گەرايەوۈە بۆلای خوا﴾

ئەوۈە بوو پەرۈەردە كرابووم لە سەرى وە وا گومانم دەبرد بەسە بۆ ئەوۈە
بمپارىزىت و دوورم بخاتەوۈە لە لەزەت و شەھوۈەتى دىنيا ... بىرم چوو كە شەيتان
سوورە لە سەر ئەوۈەى دوورم بخاتەوۈە لە ھەموو ئەو شتانەى ئەگەر بۆى بلوئىت تەنھا
بە ساتە وەختىكىش بىت .

رىگاي من لە گەل شەيتاندا دەستى پىكرە بە چوونم بۆ ناو جىھانى ئىنتەرنىت ،
ھەرچەندە ھەزەم لە شتىك نەدەكرد كە تىيدا خوا لە خۆم بېرەنجىنم ، نا نەبەخوا بەلام
شەيتان ئەو رىگايەى بۆ رازاندەوۈە كە پىيدا دەچووم ، ھەمىشە بە بيانوۈى ئەوۈە
دەچوومە ئىنتەرنىت كە گوۈى لە سرود دەگرم و چىرۆكە بەسودەكان بخوئىنمەوۈە ،
چومە ناو ئەو جىھانە پەر لە تەكئەلوژىيا و پىشكەوتنى زانستىەوۈە ، كە ھەمىشە ھەزەم
لىدەكرد ، ئايا بىنيتان من زۆر تامەزىۈى ئەوۈە بووم .

من لە ھەفتەيەكدا تەنھا دوو رۆژ دەچوومە سەر ئىنتەرنىت ، لە سەرەتادا
كەسوكارم رازى نەبوون ، چونكە زانىارى كەمىان ھەبوو دەربارەى ، منىش پىم وتن :
ھەموو شتىك چاك و خراپى ھەيە ھەريەكە لە ئىمەش عەقلى ھەيە و دەزانى چى
دەستنىشان دەكات ، سوپاس بۆ خوا من پىۈىستم بە كەس نىە لەو جۆرە كارانە رىم
نىشان بدات .

وام لىھات رۆژانە دەچووم بۆ ئىنتەرنىت ، فىرى ئەوۈە بووم چۆن پۇستى
ئەلەكترونى بۆ خۆم دابىنم ، رۆژىكىان مائەوۈەمان ھەموويان خەوتبوون بىرماردا بچمە
پىنگەيەكەوۈە كە پىك ھاتبوو لە وتوئىژ بە نووسىن ... تەنھا ھەزەم ئەكرد و ھىچى تر
...وەك دەلىن (كل ممنوع مرغوب) ھەموو قەدەغەكراوئىك ھەزلىكراوۈە ...چوومە
ئەر پىنگەيەوۈە ... وە جىھانىكى ترم بىنى ... لاوان ، كوران و كچان لە يەك شوئىندا بە
بى چاودىرى ، كەس بىدەنگ ئابىت بۆ كەسى تر ، قسە لە بارەى ھەموو شتىكەوۈە
دەكرا ، ھەموو شتىك .. لە سەرەتادا يەك پىتم نەنوسى نەك لە بەر ئەوۈەى نەمدەزانى
بەلكو تەنھا ھەزەم دەكرد شتەكان بخوئىنمەوۈە ، بارودۇخكە بەدلى من نەبوو بۆيە
ئامبىرەكەم كوزاندەوۈە و ھاتمە دەرەوۈە و رۆشتم بخوم .

بۇ ھەفتەى دوواين وتم : بۇچى من و خوشكەكەم كه له من منالتر بوو له گەل
كچەكەى خالمدا ئەو سايتە نەكەينەو تەنھا بۇ پيەكەين و كات بەسەر بردن ... تا
نیشانين بدم چيم دۇزيووتەو .. له گەلياندا كردمانەو ، سەرەتا چەند وشەيەكەم
ئاراستە كرد و بەشدارى قسەكردنەكانمان كرد ... لەو كاتەدا نازناوى يەكى له
وتويژكەرەكان سەرنجى راکيشام كه كەم قسەى دەكرد و ئەگەر قسەشى بگردايە بە
ريزەو قسەى دەكرد .

لەو كاتەدا زۆر گرنگيم پينەدا و ناميزەكەم كوژاندەو و رۇشتين خەوتين ... دواى
ئەو بۇ ھەفتەى ئايندە خۆم بەتەنھا چوومەرە بۇ چات كردن ، خۆم رۇشتم بەھوى
پالنانى دەرونى و پالنانى شەيتانى نەفەرت لىكراو بۇ ژوروى قسەكردنى تايبەت له
گەل ئەو لاوهدا ، له سەرەتادا نەيوست قسەم له گەلدا بكات ، نەمزانى بۇچى ؟
لەوانەيە جۆرى بيت له ھەلسوكەوتى كورانه كه وەك دەلئين ، وە من نازانم ھەموو ئەو
شتانە بۇچى .

بە ھەر حال مامەوە له قسەكردن بە شيۆەيەكى خوشك و برايانە وەك وا دەلئين ،
وەك ئەوہى كه من پيوستم بە يەكئەك ھەبيت كه قورسايى من كەم بكاتەو ، لەوانەيە
بە ھوى نەبوونى سۆزداریەوە بيت كه ھەموو كچيەك پيوستى پيەتى .
ئاه ، بەراستى بەھانەيەكى ناشرينە بۇ ھەموو كچيەك كه ئەو ريگايە دەگريتەبەر ،
بەلام بە خوا ئەو ھۆكار نەبوو ، ھەرچەندە من كاتى كه تەمەنم منداڵ بوو باوكم
وہفاتی كردبوو ، ئەو ھۆكار نەبوو ، بەلكو شەيتان ئەو لاوہى نزيك كردبوويەو لە
ھۆش و دلەدا ، وە بە سيفتەتەكانى جوانى كردبوو ، وەك ئەوہى له بەردەمەدا وەستا
بيت ، ليروە ھەستم بە ئاسودەيى كاتى دەكرد تەنھا كاتى قسەى له گەلدا دەكردم
ھەرچەندە دەلەرزيم و دەترسام يەكئەك له كەس و كارەكەم له پەر خۇيان بکەن بە
ژوردا .

ئاي كه گەمژە بووم ، لە ترسى خوا نا ، من ئەو كاتە پيشەنگ بووم بۇ ھاوپرێكانم و
خوشك و براكانم ، ھيچ گويم بەو قسانە و شتى تر نەدەدا ، بەو ريگايەدا رۇشتم ..
شەيتانیش پيى دەوتم : تۆ له خەلكى زۆر باشتريت ... يەكەم ئەوہى تۆ قسەى له

گه‌لدا ده‌کەیت بە هۆی تەله‌فۆنەوه نیه و گوێی له دهنگی تۆنیه وتۆی نەبینیوه، ئەو له شوینیکی دووره و له شارینکی تر دهژی)

بە هەرحال هەر له سەرەتاوه من شتەکەم بە بچوک تەماشای کرد ، بە تێپەربوونی کات و و دواى چەند مانگێک باسێکی له گه‌لدا کردمەوه که له سەرەتاوه سەرسامی کردم ... بەلام نەمده‌توانی داواکاریه‌که‌ی رەت بکەمەوه ، ئەو شەونخونی ده‌کیشییت له سەر ئەو نامیره و رۆژانه چاوه‌بروانی منە سات له دواى سات ... ئایا ده‌زانى داواکاریه‌که‌ی چى بوو ، ده‌یه‌ویست له رینگای تەله‌فۆنەوه قسەم له‌گه‌لدا بکات .. له سەرەتاوه وتم : نانا چۆن کەس کاره‌کەم گوێیان له ده‌نگمەوه‌یه کاتی‌ک قسەت له‌گه‌ل ده‌کەم .

بە هەر حال دواى ئەوه‌ی له رینگای تەله‌فۆنەوه قسەم له‌گه‌لدا کرد ، ئەو کاتە تەنها له کەس و کاره‌کەم ده‌ترسام ، سبحان الله چۆن شتەکان ژێره و ژوور بووبوون ، من بە خۆم ده‌وت ئەگەر له رینگای ئەو نامیره‌وه بدویت له‌گه‌لدا باشتره له‌وه‌ی که به‌هۆی مۆبایله‌وه قسەم له‌گه‌لدا بکات و کەس و کارم بزانن ، ئیستاش شه‌یتان پێم ده‌لێت: (تۆ له‌خه‌لکی زۆر باشتریت) .

دواى دووه‌فته داواى ژماره مۆبایله‌که‌می کرد ، ئەو کاتە به‌ ده‌ستی منوه نەبوو ، تەمەنم شانزه سالی تێپەراندبوو ، سەبارەت بەوه زۆر راپرابووم هەره‌شە‌ی ئەوه‌ی لێده‌کردم که دوور ده‌که‌ویته‌وه و وازم لێ ده‌هینیت و مادام دواى ئەو هەموو ماوه درێژە‌ی پێکه‌وه به‌سەرمان بردووه متمانه‌ی پێم نیه ، منیش زۆر ترسام له‌وه، چونکه زۆر هۆگری بووبووم ، بۆیه به‌ خێرای رازی بووم ، بەلام کێشه‌یه‌ک هەبوو ، چۆن ؟ و له‌کوێوه ؟ وتم : من ناتوانم ئەوه دابین بکەم بۆخۆم ، شه‌یتان به‌ نیازه‌ گلاوه‌که‌ی پێی وتم : چۆنه ئەگەر به‌ مۆبایلی خوشکه‌که‌ت قسەم له‌گه‌لدا بکەیت ؟

بۆیه له رینگای مۆبایله‌که‌ی ئەوه‌وه قسەم له‌گه‌لدا کرد ، وینای بکە، شه‌وه‌کان چۆن گۆران ، به‌راستی ئیتمه پێشتر به‌ رۆژوو ده‌بووین و خەتمی قورئانمان ده‌کرد ، من و خوشک و برا کانم و دایک و باوکم ره‌حمەتی خویان لیبییت ، ره‌مه‌زان تینه‌ده‌پەری هەریه‌که‌مان گوێی له‌ ئەوه‌ی تر ده‌گرت تا بزانییت چه‌نێکی قورئانی له‌ بهره ، ئای داد و بی‌داد بۆ ئەو رۆژانه‌ی که ئاوا به‌سەر چوون .

بەو شىۋەيە نىزىكەى سى سال ماينەۋە ، چوارەممان تەۋاۋ نەكرد من لە ئىنتەرنىت شارەزابووم ، شتائىكى زۆر فېربووم ، ۋەكو زىادكردنى ناۋنىشانى نىمىلەكان لە سەر(ماسنجر) ى خۆم .

موعتاد بووبووم بە ۋتوۋىژە نامەيىەكان ، ھەر كاتىك سەرسام بوومايە بە يەكىكىان ميواندارىم دەكرد بۇ قسەكردنى تايبەتى لە گەلدا ، جارىكىان لە گەل يەكىكىان رۆچووم لە قسەكردندا ، كارەسات لەۋەدا بوو نىزىكى گەرەكەكەمان بوو ، باسى خۆم بۇ كرد لە گەل ئەۋ لاۋەدا كە ھۆگرى بووم ، ۋە ھەموو شتىكم بە درىژى بۇ باس كرد ، تەۋاۋ خۆم فەزح كرد ، لاحول و لاقوہ الا باللہ .

لەو كاتەدا ئامادەيىم تەۋاۋ كرد ، لە بەتالىيەكى زۆر ناخۆشدا دەژيام چاۋەرۋانى ئەۋەم دەكرد لە زانكو ۋەرىگىرىم تا كارۋانى خویندن و كۆشش تەۋاۋ بكەم ، حەزم لە قسەكردن بوو لە رىگەى ماسنجرەۋە لەو كاتەدا ئەۋ لاۋەى نىزىكمان بوو وتى : ئەۋ ئىستا دەيەۋىت بە خىرايى بىرواۋە دەرەۋە و دەيەۋىت بۇ جارى دووم و لە نىزىكتىن كاتدا من ببىنىت ، بەلام نەيدەزانى لە چ كاتىكدا من لە سەر ئىنتەرنىتم .

پىم وت : من نازانم كەى فرسەتم بۇ ئەلۋىت بۇ ئەۋە ، بۇيە لە رىنى ئىنتەرنىتەۋە شەيتانەكە ھاتەگۇ كە دواھەمىن بىرۋكەى پىسى شەيتانى بوو ، چارەسەرىكى خىراى پىشنىيار كرد ... پىنى وتم : بۇچى لە رىگەى مۇبايلەۋە پەيامىكم بۇ نانزىرىت ، منىش ئەۋ كاتە دەچمە سەر ئىنتەرنىت كە تۆ دەچىتە سەرى ... بىرۋكەكەم بە تەۋاۋى رەفز كرد .. بە ھۆى نەشارەزايىم بەۋ كارە ، لەو كاتەدا چونكە سالىك بەسەر ئەۋەدا تىنەپەرىبوو كە من مۇبايلم كرىبوو .

بەلام ئەۋ پىسە بۇگەنە مۇبايلىكى پىشكەۋتوۋى پىبوو كە ژمارەى مۇبايلەكانى دەرەخست .... با بە پەيامىكىش بوۋايە ۋەك ئامازەيەك كارەسات لەۋەدا بوو .. ژمارەكەى منى زانى ... ھىشتا بە تەۋاۋى بەلاى كەمەۋە لە رىگەى ئىنتەرنىتەۋە قسەمان نەكردبوو لەگەل يەكتردا و ھىچ متمانەيەك لەو كاتەدا لەنىۋانماندا دروست نەبوو بوو .

ئەۋە يەكەم جار بوو كە قسە لەگەل يەكىكدا بكەم كە ئەگەرى ئەۋەى ھەيە لە ھەر سات و لە ھەر كاتىكدا لە بەردەمدا ببىنم ... ئەۋ كاتە نەمزانى چۆن ھەلسوكەوت

بکەم ، ترس دایگرتیبووم ، لە ھەموو ساتیکدا مۆبایلەکەم بە دەستمەوہ بوو ، تا نەکەوئیتە بەردەستی کەسیکی تر ... کەس نەینەزانی چ کاتیکی پەيوەندی دەکات ، بوون بەدوانیش ، بەراستی حالەتەکەم پر بوو لە ترس و دلەراوکی نەوہک نەینێکەم ئاشکرا بیئت ، تینووی دلنارامی و بەختەوہری سروشتی بوویووم کە پر بیئت لە داوینپاکی و پاکیزەیی ، شەیتان خستبوومیە تاریکستانیکەوہ تەنھا بەگوێرپرایەلی خوای گەورە و شوینکەوتنی پیغەمبەرەکە ی دروودی خوای لەسەر بیئت دەرباز دەبووم . دوا ی ماوہیەک دووہمیان ھەلی نامەوہ تا بچمە دەر لەگەلی ، من بۆ ماوہی مانگیکی بە ھۆی ئەو داواکارێوہ دورکەوتبوومەوہ لیی ، بەلام ئەو بە قسەو شیعر و پەيام بەسەری دەکردمەوہ ، بۆیە دلێ ھینامەوہ جی و شەیتانەکە ی زال کردەوہ و بیروکەکە ی لە دلندا نەک لە عەقلمدا جوان کرد و عەقلم لەو ماوہیەدا بە تەواوی بیئاگا بووبوو ... لەو کاتەدا تەلەفونم بۆ کرد و پیم وت کە رازیم بەو داواکارێی و بە تەواوی شیت بوو ، بپروای نەدەکرد چونکە یەکەمین جار بوو من بیینیت .. بۆیە سوور بووم کە بەو رینگایەدا بپروم و قەناعەتم بە خۆم کردبوو کە تووشی ھیچ زیانیکی نابم ، مادام نیازپاکی خۆی بەرامبەرم دەرخواست ، بۆ ماوہیەکی کەم بە ئۆتۆمبیلەکە ی گەراين و سوپراينەوہ و پیشنیاری کرد کە بچین بۆ یەکی لە چیشتخانەکان تا شتیکی بخۆین و منیش رازی بووم ، بە بیرمدا نەدەھات کە ئەو ئامانجی ئەوہیە بە تەنھا لە گەلمدا بیئت ... ئەوہی کە دەبووایە رووی نەدایە روویدا ، لەو چەند ساتانەدا .. پیش ئەو ھیچ پیاویکی دەستی بەر دەستم نەکەوتبوو ، کاتی دەستی دا لە دەستم زۆر قورس بوو بە لامەوہ بۆیە بورامەوہ و لە ھۆش خۆم چووم و بە زەویدا کەوتم ... ناھ ... ناھ لەو روژانە ی کە تیپەرین ، بە خوا مەبەستم وروژاندنی فیتنە نیە ، بەلکو پەند و نامۆزگاری بۆ کەسی کە دلێ بیئاگایە و ئیمانی کز بووہ و شەیتانییش رینگاکە ی بە جوانترین شیوہ بۆ رازاندوہتەوہ .

دوا ی ئەوہ شەرم کەم بوویەوہ و موعتاد بوو بووم بە چوونە دەرەوہ لە گەلیدا و سەرسام بووم بەو کارە ، بیجگە لەو ھاورییەتیم لە گەل سی کەسی تردا پەیدا کرد کە نزیک بوون لە گەرەکەمانەوہ تا وەکو بتوانم لە گەلیاندا بچمە دەرەوہ و ھەندی کاتیان لە گەلدا بەسەر بەرم .. ھەموو ئەمانە لە رینگای ئینتەرنیٹەوہ .

ھەموو ئەو شتانەيى كە بەسەرمدا ھات بېجگە لە خوای گەرە كەسى تر پىيى
 نەدەزانىم ... ئەمەش فەزلىكى خويە بەسەرمدا كە دايپوشىوين
 بە ھەرحال دواي ماوھىەك يەكىكىان نارديە خوازبىننيم سەير نەبوو كە تەماحى ھەبىت
 بە من ... ھەموو جارى كە خزمەكانمان و دراوسىكانمان كۆدەبونەو ، گويم لى بوو
 كە دايكى فلان و دايكى فيسار باسى من دەكەن كە حەز دەكەن بمخوازن بو
 كۆرەكەيان .... يان بو كۆپى دراوسىكەيان يان .... يان .. يان ... ئەزانى بوچى ؟
 چونكە من كچى ئەو باوك و دايكە بووم .... بە بوچوونى ئەوان ... چونكە من تۆۋىكى
 صالح بووم و لەمەلىكى صالحدا پەرورەدە بوو بووم ... و گەرە بووبووم .. ھىشتا
 كچىكى صالحە ھەرچەندە باوكىشى ۋەھاتى كردوۋە و ھەر لە سەر رىگاي ئەوانە ..
 ئەمە بە بوچوون و گومانى ئەوان ... نەياندەزانى كە ئەو كچەي لە ژيانى دايك و
 باوكيدا صالحە .. ئىستە سەرەپۇيە و لايداۋە و لەگەل ھەوا و ئارەزواتدا رۇچوۋە ..
 بەراستى دواي كۆمەكى خوای گەرە ئەو ھۆكار بوو كە من بە ئاگا بىمەو و
 بەلنىم دا بە خۆم ، ئەو ھوش پىش شوكرىنم بە سالىك كە پىنويستە بگەرپمەو بو لاي
 خوای گەرە ... گويم لە دەوروبەرم دەگرت سەبارەت بە سەر گوزەشتەگەلىك ، ۋە من
 حەزم دەكرد گوئى لە بەسەرھاتى تۆبەكاران بگرم ، رۆژنىكىان باسەم دەكرد بو
 ھاورىكانم بۇيە بەحەز و تاسەو بووم بو بەھەشتىك كە پانتايىيەكەي بە قەد ئاسمان و
 زەويە ، ۋە بە حەز و تاسەو بووم بو ديدەنى خوا كە رازى بىت و لىم تورە نەبىت .
 ۋە بە حەز و تاسەو بووم بو ئەو كەسەي كە خوشەويستى خوا و پىغەمبەرەكەي
 و قورئانەكەي خستبوۋە دلمەو ، ۋە بو بىننىنى ئەو كەسەي كە ئەو حەزەي خستبوۋە
 دلمەو كە بىم بە دايكىك بە نمونە باسى بكەن ، دايكىكى سالىح .. دەمويست شوين
 پىيى ئەوان ھەلبىگرم و كاروانەكەيان تەواو بكەم .. بەلنىم بە خۇمدا لە سەر پابەند
 بوون و نويزكردن و ازھىنان لە ھەموو ئەو شتانەيى ئەو لاپەرە رەشەي دەھىنامەو
 ياد ، كە بە تەوايى دلم و عەقلمى داخستبوو ، ھەناسەمى شارىدبوۋىيەو مەنى كردبوو
 بە كچىك كە تەنھا گرنكى بە خۇي بدات و دوركەوتبوۋىيەو لە زىكر و يادى خوا ، ۋە
 ھەمىشە حەزم لە كەنالە ئاسمانىەكان و ھۆگرى گۇرانىەكان بوو .

سوور بووم له سهر نهوهی که له روالتمهوه دهست پېبکهه ، بویه وازم له دستکاریکردنی برؤم هینا و نهوانهی دهووبهرم دلخووش بوون بهوه هانیان دام و ستایشی ههنگاوهکهیان کردم ، بهلام نهیان دهزانی که من لهوه مهزتریش له نارادایه که بیجکه له خوا کهس نایزانی ، له ههموو نهوانه دوور که وتمهوه به مهبهستی رهزامهندی خوای گهوره ... خوای گهروه فرسهتی زوری پیدام له سهرزهوی منی داپووشی ، نیترتاکهی نوقمی تاوان بم ، پنیویسته نهو ویزدانه بیتهوه هوش و بیزوی و ههول بدات بو گویرایهلی خوای گهوره ، لهسهرهتادا بریارمدا کاتیک ترخان بکهه بو خویندنهوهی قورنانی پیروز که هیچ شتی تر سهرقالم نهکات و سوور بووم له سهر نویرکردنی بهانیان و هیچ روژی فهرامووشی نهکهه ، سوپاس بوخوای گهوره به فهزلی خوای پهروهردگار وازم له ههموو نهو لهزهت و بهختهوهریه کاتیانه هینا ، خوای گهروه بهمیردیکی صالح قهرهبووی بو کردمهوه .

نهوهی لهبهه خوای گهوره واز له شتیک بهینیت خوای گهوره به باشتر بووی قهرهبوو دهکاتهوه ، خوای گهوره راستی فهرمووه (إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ) الرعد ۱۱ واته (بهراستی خوا بارو حالی هیچ کهلیک ناگویریت ههتا نهوان بار و حالی خویمان نهگوپن وه کاتیک خوا بیهویت هوزیک تووشی بهلا بیت هیچ بهرگریکی بو نیه و جکه له خوا هیچ یارمهتیدهریک و پشتیوانیکیان نیه) ... له خوای گهوره دهپاریمهوه له من و له ئیوهوش خووش بیت و سلوات و سهلام بو پیغه مبهری خوا محمد ﷺ و لهسهر یاوهرائی .

۸۲- ﴿شۆرە سوار﴾

بەراستی كۆپكى دۆزىن و فىلباز بو ، شايانى هيچ نيه لەمنهوه تەنھا سەرزەنشت نەبىت ... خۆشەويستى و ھۆگر بوونى منى بۇخۆي قۇزتەوہ و شەرەفى لە كەدار كردم ، ناوى خىزانەكەمانى زباند و گومان و شكى لە ھەموو بوارەكانى ژياندا وروژاند .

(فەوزيە) كە لە بەھارى تەمەنيدا بو ، فرميسك لە چاوەكانيدا قەتيس مابوو ، فرميسكەكانى دەسپى و و بەدەنگىكى ھىواشەوہ دايە پرمەي گريان و ووتى : بەسەرھاتەكەم لە سەر زارى خۇم بنوسن ، ھەتا ھەموو كچىكى بىئاگا وانەي لېوھرگرىت و ھەموو كچىك كە لادەدات لە داب و نەرىت و بنەماكانى خىزانى .

فەوزيە ئامادەيى تەواو كردبوو ، بەلام لە بەر كۆمەليەك ھۆكار نەچووبوويە زانكۆو، بەلام قەرەبووى ئەوہى كردبوويەوہ كە نەچووبوويە گۆرەپانى بەرفراوانى زانكۆ ؟، ھەميشە فەوزيە ئاواتى ئەوہ بوو شوو بكات و بچىتە مالى خۆيەوہ و ببىت بە دايك و مندالەكانى پەرورەدە بكات و كۆرپە لە ئامىز بگريت .

بەلكو خەونە گەورە و بچوكەكانى خەرىك بوو قەرەبووى بۆ دەكردەوہ تەنھا سەرقال بوو بە خەونەكانىوہ ھەموو رۆژىك ... بەلكو ھەموو سات و كاتىك .

لەپەر لاويكى كۆر چووە ناو ژيانىوہ و فەوزيە دەليت : كاتى ھەماسەت گرتبووى وەك ئەوہى ھاوار بكات تا ھەموو ئەوانەي گوييان گرانە بيبيستىن) ... لەرئى تەلەفۇنەوہ ناسيم ، خوشكەكەي پىنى ناساندم كە ھاوپرئى تەمەن و يادگارى مندالى بەستبووميەوہ پىنيەوہ .

ئىوارەيەكيان لە گەل خوشكەكەيدا قسە و باسمان دەكرد لە ريگاي تەلەفۇنەوہ وتى : رات چيە بەرامبەر بە براكەم ؟

وتم : بۆ چيەتى ... ئەويش وەك تۆ مروفيكى زۆر چاكە .

وتى : مەبەستم ئەوہ نيه

وتم : ئەي مەبەستت چيە ؟

بە بويرانەوہ وتى : رات چيە ئەگەر بىتە داوات .

فەوزىيە ھاۋارىيەت كەرد : ئانا ھېشتا كاتى ماۋە، من لە سەرھەتاي رېڭكادام و نامەۋىت لە ۋەدا پەلە بىكەم .

ھەستەم بە دۆش دامانى دەنگى ھاۋرىكەم كەرد ، ۋەك ئەۋەى لۆمەم بىكات ، ھاۋرىيە تەمەنم زۈير كەرد ، ئەۋ ئىۋارەيە كۆتايىمان بە قەسە كەردن ھىنا ، دانىشتەم بە تەنھا بىرىم دەكردەۋە بىر و ھۆشم جەنجال بوو ۋەك ئەۋ كەشتىم لىھاتبۇر كە شەپۆلەكانى بەلای راست و چەپدا دەيبەن .... بەراشكاۋانە پىتتان بلىم ، بەبى قەيد و شەرت رەزامەندى خۆم نواند .

ئىتر لە رېڭكاي تەلەفۇنەۋە چەندىن سەعات قەسەمان لە گەل يەكتەدا دەكرد ، سەرسام و ھۆگرى قەسە ھەنگۈينىيەكانى بووبووم ، بە درىزايى تەمەنم قەسى وا خۆش و شىرنە نەبىستبۇو ، پەيوەندى ئىۋانمان پەرى پەرى سەند و نەخشەمان بۇ ئايندەمان و پاشەپۇرژمان لە خەيالى بەرفراوانماندا دەكيشا .

شىۋەى ئەۋ ژىئەنى خىزاندارىيە پىكى دەھىنەن ... مندالەكانمان .... ئەۋ كەشتانەمان كە كۆتايى نايەت .. سۆز گۆزىنەۋە و بەرخودان و قوربانىدان .. پاشان نارامگرتن .

ماۋەيەكى زۇر تىنەپەرى بەسەر ئەۋ خەۋنانەدا بىرىارمدا سەنورىك بۇ ئەۋ پەيوەندى لە لايەن خۆمەۋە دابنىم ، پىرسىيارم لىمەكەن بۇچى ... چونكە ئەگەر ھۆكارەكەتان زانى سەرتان سوور نامىنىت (فاذا عرف السبب بطل العجب) .

فەوزىيە دەئىت : كۆرەكە ھەۋلى دەدا كە خاۋم بىكاتەۋە لە سەر بىرىارەكەم و سوور بوو لەسەر ئەۋەى كە پەلە نەكەم تىيدا و چاۋەپروان بىم ، بەلام من ھەر لە سەر رەۋتى خۆم بووم .. من تۆم خۆش ناۋىت و وازم لىبەينە .

ۋەك ھەموو لاۋىكى خۆپەرسىتى سەرەپۇ شىت و ھاربوو ... ھەپەشەى لىكردم ، ئەۋ پىشلىكە مالىيە، بووبوۋ بە ئازەلىكى دىرنەدە و پىس ، دەستى كەرد بە ھەپەشە لىكردنم لە رېڭكاي ئەۋ وىنانەۋە كە بە دىيارى پىشكەشم كەردبوو .. وتى دەست دەكەم بە بلاۋكردنەۋەيان، بۇ ئەۋەى لە كەدارم بىكات ئەگەر لە بىرىارەكەم پاشگەز نەبەمەۋە، ئىتر زىاتر سووك بوو لەبەرچاۋم .. ئەۋ ناپاكە كارى خۆى كەرد و ھەپەشەكانى خۆى جىبەجى كەرد و وىنەكانى نارد بۇ باۋكم .. وىئەى بىكەن !!

باوكم خەرىك بوو بمكوژنیت و هەولم دەدا بە چەندین شیواز و بە دەم گریانەوه و تەم
: باوکه گویم لیبگره سویندت بو دەخۆم بیتاوانم ، ئەو گەمژەیه بەلینی زەواجی پێدام
و منیش رازی بووم ، پاشان رەفزم کرد ، باوکی نازیزم بروای پێنهکردم ، بو هەتا
هەتایە باوكم متمانەى پێم نەما ، من نێستا دەنالینم و لە نێوان دووئاگردام، باوکی
خۆشەویستم که هەموو هۆکارەکانی متمانەیی لە ژێر پێمدا راکێشا و لاوکی پیسی
سەرەرۆ هینشتا بەلینم پێنەدات و پەيوەندیە بەردەوامەکانی بەدوامەوهیە ، من بە
تەنها نا بەلکو خوشکەکانم بە هۆی خوشکەکە یەوه هەموویانی لەمن کردووه .

بەوهشەرە نەوستا .. بەلکو بەردەوام هەپەشه لە خۆم و لە دەوروپەرم دەکات و
دەلێت پەنا دەبەمە بەر سیحر و جادوو کردن تاوەکو رازیم بکات لەسەر زەواج .

من هەموو رۆژی هەزار جار دەمرم .

[لە رۆژنامەى (عكاظا) دەرچوووە لە هەینی ١٦ی سەپتەمبەری ١٤٢٤ كـ]

۸۲- دانپیانانەکانی قوتابیه کی کچ

ماموستا بەرپزەهکەم : ئەوەتا من خواحافیزی لە رۆژانی خویندن دەکەم ، بەلام خواحافیزی لە تۆ ناکەم، بەئکو دەستم درپژ دەکەم بۆت تا فریام کەویت ، تکا دەکەم بە تەنھا جیم نەهیلێت ، بگەومە ناو تاریکایەکانەوه و ئاھ و حەسرەت وەک خۆرە دلم بخوات .

نەیننی خۆمت پێ دەئیم و مەینەتی خۆمت بۆ باس دەکەم و ئازار و تیاچوونی خۆمت بۆ دەگیرمەوه ، بەسەرھاتی رابردووم زۆر راشکاوانە دەگیرمەوه ، چونکە من راستگۆم و بۆ ئەوھی کۆمەکم بن .

داوای لیبوردن دەکەم ئەگەر بوێر بێم لە شکات کردنەکەمدا تا ئەو رادەیی دەرم کات لە بازنەھی بوێری بۆ شتیێک کە حەزناکەم ناوی بنیم ...

لاپەرەییەکی رەش و شیواو دەخوینیتەوه لە لاپەرەکانی ژیاڤم تەنھا کە دێرەکانی کۆتاییان نایەت .. کە وشانێکن دەبیت بە فرمیسکی تۆبە و پەشیمانی نووسراپیتەوه .. گەپامەوه لە رێچکەیی سەرگەردانان . رابووم لە خەوی بیناگایان .. ئازاری شوک و کارەساتەکە بە ئاگای هینامەوه و دەنگ و سەدای تۆ منی گەپاندەوه .

بە راشکاوی وەلامت دەدەمەوه ، خۆمت بە تەواوی پێدەناسینم وەک خۆی، وەک ئەوھی کە دەوربەرەکەم ناسیومیان .. من (رەشا) ی تاوانبارم .. من (رەشا)ی سەرەرۆم، خەلکی ئاویان پێ دەوتم کە پێناسەییەکی ناخۆشە سەبارەت بەمن ، من خوینکارێکی تەمەل و بیزار بووم ، من خوینکارێکی خەمۆک بووم .. (رەشا) ... هەمیشە لە کورسیەکانی دواوەوه دادەنیشتم ، پشتم دەچەماندەوه و سەرم دادەنەواند ، لە گەل ئازارەکاندا بووم ، یان لە ناو خەونەکاندا مەلەم دەکرد ، لە گەل خەون و ئەنیشەکاندا دەفڕیم و دەگەپام ، بەلام لەوانەکەیی تۆدا لە جیھانی خەونەکانەوه دەکەوتەوه ناو جیھانی راستەقینەوه چونکە هەمیشە تۆ تەنیا یی منت دەپرواندەوه و جیھانی خەونەکانم تێدەپەراند و هەندێ وشەت ئاراستە دەکردن ، هەموو دیواری ناماقولەکانی بەسەر سەرمەوه یەکالا دەبوونەوه و دەبوونە سەراب و دەگەپامەوه بۆ لای تۆ ، هەموو وانەیک دەمامەوه لە گەل تۆدا ، تۆ بە چارەکانت و بە بیناییت سەرنجی هەموانت دەدا ، هەموو قوتابییەکی سەرەرۆت بە ئاگا دەهینایەوه ،

ھەموو قوتابىيەكى سىستىمىسى چالاق دەكردەوھ ، بە ھەلسوكەوتت و قىسە شىرىنەكانت ھەموو قوتابىيەكى گۆشەگىرى دەواند و دەھىنايە قىسە .

بەلام من ھەر كاتىك تەماشات دەكردم سەرم بەرز دەكردەوھ و پىشتم رىك دەكردەوھ و لە جىھانە ئەفسونناويەكەم دەھاتمە دەر .. زۆربەي كاتەكانم لە گەل تۇدا دەبووم ، ھەرچەندە لەلای زۆربەي مامۇستا ئافرەتەكان بىزراو بووم ، ھەيانبوو بەردەوام سەرزەنشتى دەكردم ، ھەشيان بوو قىسەي لە گەلدا نەدەكردم ، يان ھەر تەماشاشى نەدەكردم ، لەترسى ئەوھى قىسەيەكى رەق نەكەم يان سەرنجىكى بىزراوى ئاراستە نەكەم ، تەنھا تۇ ھەلسوكەوتت دەكرد لە گەل رەشا ي بىزراودا ، كەخاوەنى دوو چاوى سەخت و جەيران بووكە ، لەگەل سوور بوونتدا تۆم خۆش دەويست ، سىفاتانىكى گەورەم لە تۇدا دەبىنى كە لە مندا نەبوو .

خۆش دەويستى ھەرچەندە دلى وشكەوھ بووم ماناي خۆشەويستى بەرامبەرەكەي نەدەزانى ، دلىك بوو وشك بووبوويەوھ لە ھەموو ھەست و سۆزىك ، تەنھا ھەست كردن بە رق و كىنە و خراپە نەبىت لە گەل ھەموو كەسىكدا ..

من ئەو دلى تۆم دەناسى كە رات ھىنابوو لە سەر خۆشەويستى خەلكى و راي دەكرد لە دلە كىناويەوكان ، بەلام وازم لىبىنە با بگەم پىت و پىويستم پىتە وەك چۆن زەوى تىنەو و پىويستى بە دلۆپە ئاوە.

رىگام بدە دلى خۆم بۇ تۇ بگەمەرە وگوى لە بەسەرھاتم بگرە :

پىش چەند سالىك من مروفىك بووم وەكو مروفەكانى تر ، كچىكى بەئەدەب و ھەيا و حورمەت ، لە نامىزى باوكم و سۆزى دايكەمدا دەژيام و بە ئامۇزگارى و تىبىنەكانىيان سەپەرشتىيان دەكردم ، گرنگىم بە وانەكانم دەدا و رىزى مامۇستاكەم دەگرت كە ھەموويان ئافرەت بوون ، كەس و كارم و ھاورىكانم خۆش دەويست .

تا ئەو رۆژە رەشە ھات و باوكم سەفەرى كرد بۇ مۇسكۇ بۇ بازىرگانىكردن ، و كۆكردنەوھى سەررەت و سامانى زۆر .

ئاي چەندە حسابم بۇ ئەو رۆژە دەكرد چەندە حسابم بۇ دەكرد چەندە خۆم ئامادە دەكرد بۇ رۆشتن وگەرەنەوھى ، كاتىكىش كاتى سەفەر كەندەكە ھات چوومە

سەر جینگاکەم و پشتیەکهەم بە فرمیسک تەپرکردبوو ، خۆم بە تەواوی خستە ناو دەریای خەم و خەفەتەرە ، دەمەویست بخەوم ، بەلام ئەمدەتوانی .

ئای چەندە سەختە ساتەکانی خواحافیزی ، بەتایبەت کاتیك ئەو کەسەى سەفەر دەکات ئەلى سەبەى و دوسەبەى خواحافیز . یان لە هەفتەى داها تودا ، باوکم هیچ شتیکی نەوت .

بەلکو لە وتوێژێکدا لە گەل دایکەدا بیانووی بۆ سەفەرکەى دەهینایەوه . دایکیشم بە زمانیکی خەفتباریەوه وتی : بەراستی بەهۆى سەفەرە زۆرەکانتەرە ماندووت کردووم ، بۆ هەموو سەفەریک دەلیم هەفتەیکە و تێدەپەڕیت و مانگیکەو دەگوزەری... خۆزگە ئەمە دواهەمین سەفەر بووایە ، بەلام ئەم سەفەرت درێژە دەکیشی و سالیکی تەواو لیمان وون دەبیت ، ئای چەندە رۆژگاریکی درێژو سەخت دەبن . باوکم وتی : بەلکو ئەو رۆژانە بۆمن درێژتر و سەختتر . تۆ لیترەیت لە نیو مندالەکاندا ، بەلام من لەوێ تەنها و غەریبم .

دایکیشم هەولیدا دلى باوکم بداتەرە و سەختی ئەو سەفەرەى بۆ ئاسان بکات و ووتی : مادام سەفەرکە قورسە بەلاتەرە و تاقەت پرۆکینە ئەى بۆچی سەفەرەکەیت ؟

باوکیشم بە وەلامیک کە قەناعەتدار نەبوو وتی : ئافەرەت ، پێداویستی ژیان وادەکات ، ژیان ئەوەمان لێداوا دەکات ، لە گەل هەموو ئەوانەشدا ناگەین بەمرادمان ، کەواتە بەردەوام هەلپەمانە و رادەکەین بەدەواى پێداویستیەکانی ژياندا هەتا دەمرین ، دایکم ووتی : من هەموو ئەو شتانەم لە ژياندا ناویت و دەمەویت نزیکمان بیت ، دەمەویت نزیکی مندالەکانت بیت ، لەم ژیانەدا بیجگە لە تۆ هیچ شتیکم ناویت ، تەنها تۆ نزیکی من و مندالەکان بیت . ئەوەتا کچەکەت رۆشت بۆ ژوورەکەى و دەستی کرد بە رووخساریەوه و فرمیسک بەچاوانیدا داباری ، ئەو سەرودت و سامانە چ سودیکی هەیه بۆمان ئەگەر دور بیت لیمانەوه .

باوکم وتی : بیرت نەچیت تۆ ژنی بازرگانیکیت ، پێویستە نرخى بەشیک لەو ژیانەى خۆشەت کە تییادا دەژیت بەهیت .

دایکیشم به دل سوتاوی و ناسکیهوه وتی : نابیت ژنی بازرگان نرخی
زهواجهکی به دوری و سهرقالی میردهکی له مال و مندالی بدات .
دهنگی باوکم بهرز بوویهوه و به توورهیییهوه وتی : چی دهلیت ؟ نایا من تهنا
له پیناوی تو و مال و مندالدا تیناکوشم .

زهنگ لییدا . نوتومبیلکه چاوهروانی باوکی دهکرد و باوکم به پهله کهل و
پهلهکی ههگرت و بهپهله خواحافیزی کرد : ناگات له مندالنهکان بیت و چاودیریان
بکه ، بهتاییهتی رهشا که ههزه بووه ، نهم مندالانه راسپاردن و له گهردنی تودان ،
توش نهو راسپاردهیه بپاریزه ...

دایکم وتی : چی نهکی بیکه ، بهلام تکا دهکم کهس رامهسپیره تدهخول له
کاروباری مال و مندالی مندا بکات ، نهوهنده بهسه که پاره و دهسکهوتهکانمان بو
بنیرن .

باوکم وتی : چونت دهویت با وابیت ، وا دهکم ، له مؤسکوره پهیوهندیتان پیوه
دهکم .. خوا حافیز .. خوا حافیز .

باوکم رویشت و دایکم دهراکاهی بهدوایدا داخست . باوکم روشت و له گهل
خویدا خووشی مالهکی برد و خوا حافیزی له مالهکه کردو نهو راسپاردهیهی کرده
گهردنی دایکمهوه و راسپاردهی پینچ مندال که من گهورهکیان بووم .. دایکم شیواوی
ههگرتنی نهو راسپاردهیه نهبوو ، دهینالاند به سکهکهیهوه و بووبوو به بار
بهسهریهوه ، خستبوویه جینگاوه و نهخووشی خستبوو ، به بهردهوامی نیمچه بیهوش
بوو ، ناگای له دنیا نهبوو ، لهولاشهوه له شهو و روژیکدا چهند سهعاتیک ههلهدستایه
و به ناگا بوو ..

باوکم شهکتهتی کردبوو ، باوکم که مانهوهی له مؤسکۆ دریزهی کینشا ، سالیک و
دوو سال چاوهروانی بووین و لهگهل بهسهریردنی روژگارا پهیوهندی پیمانوه کهم
بوویهوه و ئیتر پهیوهندی پیوه نهدهکردین ، نهگهر پهیوهندیمان پیوه بگردایه رای
دهکرد لیمان .

بيستبومان که ئافره تىكى روسى ماره كرده وە بيستبومان سەرگەرمى
ژيانى ھەوا و ئارەزوات بوو ، لە بارەيەو دەنگۆى زۆر ھەبوو، ئەوھى گرنگ بوو
بەلای مەو ئەو بوو كە باوكمان لە دەستدا .

ئا لێردا من بەرەو لاربوونەو رۆشتم ، بىرم دەكردەو كە تۆلە لە باوكم بکەمەو ،
بەمنى دەوت رەشای ھار و ھاج .. بۆ ئەوھى منیش بەو شىوھىە بىم ، ئەبیت رینگا
بگرمە بەر پىتى رازى نەبیت و با بۆ خووشى پىتى خووش بىت .

كى رینگای ئەوھم لێدەگرىت ؟ باوكم لێرە نىھ ودايكيشم نەخۆشە و خزمانيشمان
ھەقيان نىھ بەسەرمانەو .

يەكەمىن ھەنگاوم ئەوھبوو پۆشاكى خۆم تەسك كردهو، بۆيە دەم پۆشى بۆ
ئەوھى جەستەم بە سەرەنجەو دەركەوئىت، نەك دايپۆشىت، ھەموو جەزىكم ئەوھ بوو
خەلك بە سەرسامىەو تەماشام بکەن .

منیش وەلامى سەرەنج و تىروانىھەكانيانم دەدايەو ، وەلامى خەندەشم بە لەو
زياتر دەدايەو و وەلامى وتەيەكەم بە رستەيەك دەدايەو وكوپران دەورەيان دابووم ...
منیش پىكى ئەويندارىم بەبى بەرامبەر دەدانى ، لە گەل ئەم دەچوومە دەرەو و لە
گەل ئەو ئەويندارىم دەكرد .

لەسەرتادا ئەمە خووش بوو بەلامەو ، بەلام لە رینگادا توشى مەينەتى دەبووم ،
ھەولم دەدا ھەندى ھاوپىشتم بخرەم سەر ئەو رینگايە ، ھەندى جار سەرکەوتوو دەبووم
و ھەندى جار شكستەم دەخوارد .

پاشان چى ؟

ھىچ ... بىجگە لەمەينەتى و چارە رەشى نەبیت ، ئەو كوپانەى سۆزى خۆم
پىدابوون منيان قبول نەبوو بىمە ھاوسەريان .. رايان دەكرد لە من كە گوايە من
مىكرۆبم و دەترسان پەلاماريان بدم و خزمانيش منيان كردهبوو بە سەرگوزشتەى
سەرەپۆيى و تياچوون .

ئەوھى دوينى ئازارم ئەيا ئەمرۆ تالۆھكەيم چەشت ، بەرەو تياچوون و بىھودەيى
رۆشتم ... نەخىر . خۆزگە بەرەو نەمان بچوومايە بەلكو بەبارىكى قورس لە
تياچوونەو رۆشتم .

فەوتان .. غەربىيى .. ئاھ چەندە تارىكە رىگاي سەرگەردانان... ئاھ لەتالى ئەو
پىكەي بىناگايان بىنى پىئو دەننن... ئاي لە زۆلمى باوكم ... تارىكى داپپوشىوم
وخنكاندرومى .. تالى ناخوشى جەرگى سوتاندروم .

بەلام قسەكانى روناكەك بوو تارىكستانى دەروونى تىپەراندىبوو ، وەك دۆپە
ئاو وابوو ھەستى بەسەختى تىنويىتى من كەردبوو ، رۆژىكى لە داىك بوونى نوئى بوو
بۆ ژيانى من .

ئەو رۆژە بۆ شەوھەكەي رۆژى لە داىك بوونم ، دانىشتىبووم لەبەردەم تەلەفۇنەكەدا
، كاتم بەسەر دەبرد بە قسەكردن لەگەل لاواندا داوى ئەوھى براكانم خوتن و داىكىشم
ئاگاي لەخۆي ئەما بوو ، داوى ئەوھى ھىمنكەرەوھم خوارد .

ئەو شەوھە دلخۆش بووم و بەدەنگى بەرز قسەم دەكرد و پىدەكەنىم و گۆرانىم
دەوت و لە قسەكردنەكەمدا شتىك نەبوو بە بى دەنگ ، بوترىت ئەگەر پىكەنىمايە پىنى
دەوتم پىكەنىنەكەت نەلئى تەپل لىدانە و ئەگەر گۆرانىم بووتايە پىنى دەوتم
گۆرانىنەكەت دەلئى ئاشە ئەگەر قسەم بىكردايە دەيوت حەزم لە قسەي ھەنگويناويە ،
لەبارەي ھەموو شتىكى منوھە قسەي دەكرد گالتەي پىدەكردم منىش قسەكانىم قىبول
دەكرد وام دەزانى سوعبەت دەكا بەو شىوھىيە وەلامى يەكترمان دەدايەوھە تا دووكەل
لە ژوورى داىكمەوھە سەرنجى راكىشام كە دەھاتە دەروھە و ھاوارم كرد و داواي
فرياكەتنم كرد : داىكم خەرىكە دەسوتىت داىكم دەسوتىت .

پىنى و تە لەوانەيە بە گالتەي بووبىت : بۆ دۆزەخ خىر لەتۆ و داىكىشتا نىھ .
سەماعەي تەلەفۇنەكەم فرىدا و بەپەلە رامكرد بۆ ژوورەكەي داىكم بىنىم خەوتوھە
و پاشماوھى جگەرەكەي لە نىوان پەنجەكانىدا دەسوتا ئاگرىش بەربووتە چمكىكى
نوئىنەكەي ، پەنجەرەكان و دەرگاكانم كەردەوھە و ھاورم كرد ، خەلكىنە فرىمان كەون ،
داىكم سوتتا .. ئەوھەندە ھاوارم كرد تف لە دەمدا وشك بوويەوھە .. تەنھا گويم لە
سەداي دەنگى خۆمەوھە بوو لە و شەوھە تارىكەدا دەنگى دەدايەوھە .

بىرا بچكۆلانەكانم رىيان كرد بۆ لام بەترس و تۆقىنەوھە راپەرى بوون لە
جىگاكانىاندا و دەم و چاويان زەرد ھەلگەرەابوو ، زەللىسى بالى كىشا بوو

بەسەریاندا... بە تۆقینەوه تەماشای دایکیان دەکرد پاشان بەپێی و پلە بچوکهکانیان رایان کرد بۆ مەنجەل و سەتلی ئاویان هەندەگرت و دەیانکرد بە نوێنەکەیی دایکەدا .
 لەو کاتەدا دایکەم چاوی کردووه و تەماشای روخساری خوشک و براکانمی کرد ،
 خەندە گرتی و هەستیگم تیا دروست بوو کە لە زووهوه ئەو هەستم تیا نەمابوو...
 هەست کردن بە پێویست بوونی دایکێک بێمارترت... بەرگری ئەو قسەو
 قسەلۆکانەیی لەبارەمەوه دەکرا بکات ، لە گەل ئەو دەنگۆیانە... پێویستی بوون بە
 دایکێک رێنمایم بکات ، کەوتم بەسەر دەستیدا و باوهشم پێدا کرد و بەگوێیدا
 چڕپاندم : دایکە گیان خۆشم دەوێت دایکە گیان ئەو پەنھانی ژیانم پێویستم بە
 تۆیە .

لەوشەویدا شەوی لەدایک بوونی نوێم دایکم نەخەوت تا بەیانی لە گەلیدا مامەوه و
 قسەمان دەکرد پێکەوه .. شتانێکی زۆرم بۆ گێرایەوه .. زۆر بەیان بیستبووی لێمەوه
 ،قسەکان شەنبایەکی تەر بوون لە مانیکەوه خەریک بوو دەسوتا .. دواى ئەر شەو
 تارىکستان و گەردەلولایە روژ بوویەوه و برینەکانم کۆکردەوه و هاتم بۆ قوتابخانە ،
 سروودم دەچری و سروودیکم بە وتەى جوان دەچری تا نارهەتەى دەروونم ساریژ
 بکات و هەندى لە برینەکانم تیمار بکات .

سەرەتای ئەو رۆژە بە وانەکەى تۆ دەستی پێکرد لەو وانەیهەدا پێشوازیم لە
 یەکەمین تیشکی رووناکى کرد ، ئەوەت یاد دەهێنمەوه ، گومان نابەم بێرت
 چووبیتەوه، بەلام ئەوەى کە روویدا دەهێنمەوه یاد و باسى دەکەم تا بەو یادگاریە
 نازار بچێژم .

هاتیتە پۆلەکەوه و سلۆت لێکردین بۆ یەکەمین جار باشتەر لە سلۆهکە وەلام
 دایەوه، پاشان بێدەنگیەکی قول بالی کێشا بەسەر پۆلەکەدا و یەکی لە هاوڕێکانم لێی
 پرسیت مامۆستا بابەتی ئەمڕۆمان چیە ؟
 پێت وت :مادام تۆ پەلەتە بۆ بابەتەکە و تۆ پێشنیار بکە و دەست پێبکە ،
 قوتابییەکە پێشنیاری ناوێشانى بابەتەکەى کرد کە بریتی بوو لە (باسکردن لە
 دیاردەیهکی خراب کە لەناو کۆمەلگەدا بلأوبووبیتەوه)

ههستم کرد ناو نیشانه کهت پی باشه ، بویه چندین پرسپارت ناراسته کردین ، وهلامه کانیس هه مه چهن بوون ، ههندیکیان وهلامی روکارانه بوون و ههندیکیشیان زادهی ئیرادهو مهینه تیهکان بوون .

دهنگی تو هاته بهرگویم و بانگی دهکرد : به بی سوکایهتی و به بی سهرزه نشت (رهشا) به خیریای وهستام و سهره شوپره کهم بهرز کردهوه بۆ لای تو .

به خیریای وهلام دایتهوه : ماموستا من سهرتاپا دیاردهیهکی ناتهندروستم... له کاتیکدا خهنده به رووخسارتهوه بوو لیت پرسیم : رهشا چی نازاری دهروونت دهدا ؟ پیم وتیت رقم له خومه ، رقم له خهموکی خومه ، رقم له ههرس هینانم و گوشهگیری خومه ، رقم له فهوتانی خومه ، رقم له سههرکردنی باوکمه ، رقم له خهنه درۆزنه کانه .

لهوکاتهدا له چاوانتدا دوو ههروم بیینی خهریک بوو فرمیسک بیارنییت... کاتی کهوتت : نهوه چیه (رهشا) مروقی ئیماندار شتی وا نالییت .

پیم خووش بوو کهسیک ببینم خهریکه له پیناوی مندا دهگری ، قسهکانت وهک ناویک وا بوون بکریت به ناگرنکی بلنسه داردا و خاموشی بکات ، به تاس و شهوقهوه گویم له قسهکانت دهگرت ، (رهشا) نافرهتی ئیماندار تیا ناچیت و نافهوتیت ، چونکه خوای گهوره و میهره بان ریگای ناسایش و سههرکهوتنی بۆ دیاریکردوه ، بویه به متمانهوه دهچیت پیایدا

چونکه دهزانیت کوتایی ریگا که چیه ، خوای گهوره ئیمهی دروست کردوه و ههر ئهروش دهزانیت چی باشه بۆ ئیمه ، با به بانگهوازهکانی نهزانین... و جهالهت ههلت نهخلهتینن و ئیماندار نانهوی وههست به غهربی ناکات و ناترسیت .

لیزهدا یهکی له کچانی ناوپوله که پی وتیت : چون ئیماندار ههست به نامویی و ترس و گوشهگیری ناکات له کاتیکدا له گهل کهسانیک دهژی که دهووبهیری خوایانیان فساد و خراب کردوه .

تۆ بههه مان نارامی و لهسه خویی لات کردهوه : ئیماندار یه کهم جار دهست دهکات به ئیصلاح کردنی خووی و نهو کاتهش دهبیته پیشهنگ بۆ کهسانی تر بهگوفتار و به رهفتار ، نهگهر تیکهلی خهکی بوو ، میهره بان دهبیته له گهلایاندا

وگرنگی به کار و باریان دهدات و لیبوره ده بیئت له گه لیاندا به باشترین شیوه
هه لئسوکهوت دهکات .

له گه ل دوژمنهکانیدا ده توانیئت هه لئبکات و گریمان له ناو ترس و نامویدا دهژی نهو
ناترسیئت و خوئی به نامو نازانیئت چونکه به چاودییری خوای گه ره دهژی .

ئیماندار خه مۆک و بی ئومید نابییئت، ئومیدی شهه په یوهسته به خوای گه ره وه
دهی له ده رگای خوا بده، به ردهوام له ده رگا بده ، ده رگای خوای گه ره له رووی نهو
که سانه دا داناخریئت که مه به ستیان خواجه ... ئیماندار په شیمان نیه له وهی له دهست
چووه وه ناهینیئت نازارهکانی رابردوو هه ره شه له ئایندهی بکات ، ده چیه ریزی
رزگار بووانه وه ... ئایا وانیه ره شا ؟

قسه هیمن و راستگۆکانی نارامی و ره زامهندی بلاوکرده وه به سه ره هه مووماندا ...
بوئی خووش و هاوپییه تی له ناوماندا بلاوده کرده وه ، تیشکی روناکی ده نارده
تاریکستانی ده روونمه وه و به ئومید تینویتی رۆحمی شکاند و ئومید و ژیانی بو
ته مه نی فه وتاوم ده گه رانده وه .

من ئیستا له قوناغی کۆتایی ناماده ییم وه خووم ناماده کردوووه بو تاقیکردنه وهی
به کالۆری ، به دهنگیکی نوئی و ئومیدیکی نوئی و لیپرانیکی نوئی ، به لکو به له دایک
بوونیکی نوئی ، دهستم دریزکردوووه بو ت تا توش دهست دریزگهی بووم و یارمه تیم بده
، ماموستا به ریزه کهم یارمه تیم بده هه تا زیندوویم چاکه ی تووم له یاد ناچیت .

سه چاره (ایها المعاکس قف / القسم العلمی بنار الوطن)

۸۴ - (کاره سات)

گواستنه و همان له گه‌ل سهره‌تای مؤله‌ت بۆ خانوو به‌کی نوی شتیکی ئاسایی نه‌بوو ، به‌لکو رووداوئیکی کاریگه‌ر بوو له خیزانیکیدا که پیک هاتبوو له باوک و دایک و سی کچ .

شوینه‌که فروان بوو ... باوکم و دایکم له به‌شیکی ته‌واودا ده‌ژیان و منیش له ژووئیکی سه‌ربه‌خۆ له دوو خوشکه‌که‌م جیا بوومه‌وه

دایکم به باوکمی وت : که دلخۆش و ئاسووده بوو : هه‌موو ئاسراوانغان بانگه‌یشت ده‌که‌ین .. نیستا هه‌موو بیانوو‌ه‌کانی پیشووت نه‌ما ، ژووری میوان گه‌وره‌یه و نه‌وه‌ش شوینی دانیشتنی ئافره‌تانه و نه‌وه‌تا به‌جوانترین شیوه رازینراوه‌ته‌وه .

تۆ و هاوری‌کانت له‌و باخچه به‌ر‌فراوانه‌دا خۆشترین شه‌و به‌سه‌رده‌به‌ن ، باوکیشم به رازی بوون و ئاماژه‌ی پیشوازیکردن وه‌لامی دایه‌وه وه‌ک نه‌وه‌ی میوانه‌کان هاتین .. پاشان وه‌ک نه‌وه‌ی شتیکی بیره‌تبیته‌وه وتی : نیستا له‌گه‌ل سهره‌تای خانه‌نشیکردنم له کار .... ماله‌که‌مان پر ده‌که‌ین له خۆشی و شادی و هاوپییه‌تی .

خیزانی به‌پرزیم ئیره‌ ده‌بیئت به‌ جی ژوانی ئازیزان و هاوپییان ... پاشان لای کرده‌وه به لای هه‌موواندا و به‌ خه‌نده‌وه وتی : نیستا کاتی نه‌وه هاتوو به‌هویینه‌وه‌وه دوای گه‌شتیکی دریزی کارکردن ... چل سال له بواری کاره‌که‌مدا خزمه‌تم کرد .

کاتی باسی هه‌ولدانی خۆی ده‌کرد و به‌ره‌می چاندنه‌که‌ی ده‌چنیه‌وه وتی : سوپاس بۆ نه‌و خویه‌ی نه‌و هه‌موو رۆزه زۆره‌ی پینه‌خشیووم ، نه‌وه‌تا برا گه‌وره‌که‌تان مامۆستایه له‌زانکۆ و بچوکه‌که‌شیان خه‌ریکی خویندنێ بالایه له‌ ده‌ره‌وه‌ی ولات ، کچان ئیوه‌ش سوپاس بۆخوا خه‌ریکه خویندن ته‌واو ده‌که‌ن (هه‌مووتان سو‌مای چاوی منن) و زیره‌کی و ره‌وشتتان له خۆتانا کۆکردوه‌ته‌وه .. گه‌رایه‌وه بۆ یادگاریه‌کان که سوور بوو له‌سه‌ر یاد هیئانه‌وه‌یان .

چوو بۆ سه‌ر کورسیه‌که و له ناوه‌راستی باخچه‌که‌دا قاچه‌کانی راکیشا و وتی : به‌سه‌ره‌ته‌که‌ دوورو دریزه .. به‌راستی به‌ سه‌ره‌تی چل ساله ، کاتی باسی ته‌مه‌نی خۆی ده‌کرد زۆری پی خۆش بوو کاتی ته‌مه‌نی خۆی ده‌ژمارد ... سال .. سال !!

چون به سەری بردوو و هاوړیکانی سەرکاری کړی بوون .. پاشان به چاویکی پینکه نینه وه لای ده کرده وه به لای دایکمد و دهستی ده کرد به باسی به سهراتی هاوسه رگریان و له سهره تایی ده زگریان داریانه وه .. نیمه ش گوئمان ده گرت و پیده که نین ، دایکیشم قسه یه ک یان پرسیاریکی ده کرد .

به خته وه ریه که سەنووری نیسه بانی کیشا بوو به سەر مائی نیمه دا .. خوشه ویستی باوکم بو قسه کانمان و سوژی بهرام بهرمان و دابینکردنی پیداو یستی کانمان زیاتر جوانی کرد بوو .

مانگه کانی هاوینمان له و خانوه نوییه به سهربرد ، وه که نه وهی له جیهانیکی تردا بین ، روژه کانی به خوشی و شادی تیده پهرین ، به تایبته تی نهو ساته دریزانه پیکه وه داده نیشترین و باسی هه موو شتی کمان ده کرد .

له گه ل سهره تایی سانی نویی ی خویندن هه ستمان کرد که پیویستمان به کاره که ریک هه یه ، چونکه ماله که گه وه بوو ، دایکیشم پیویستی به که سینک هه بوو که هاوکاری بکات له کارو باره زور و دووباره بووه کانی مالدا ، بویه باوکم دوا ی دوو دلای و ترس ، رازی بو داوکاری هه موومان قبول بکات و کاره که ریک پهیدا بکات .

مه رچی نه وه بوو میرده که شی بینیت له گه ل خویدا و وتی : گرنگ نیه خه رجیان زیاتر ده بییت ، نیوه له هه موو سهره وت و سامانی دنیا گرنگترن له لام ، به لکو نیوه گول و جوانی نه م دنیا یهن .

خانوه که پاشکو یه کی بچوکی هه بوو که وتبووه گوشه ی پیشه وه ی باخه که وه ، نیمه ش که میک ده ستمان پیدا هینا و نیتر گونجاو بوو بو پیشوازی له کاره که ر و شو فی ریک ... ، باوکم هه مووانی ناگادار کرده وه که ناییت له گه ل شو فی ره که دا بچینه دهره وه ، مه گه ر بوکاری زور پیویست و له گه ل دایکماندا تا مه حره م بین پیی ، بویه چه ند جاریک دووپاتی کرده وه تا هه مووان گوئیان لی بییت ، په نجه کانی جولاندنه وه وه که نه وه ی هه ره شه بکات له و که سه ی سهر پیچی بکات ، نیمه ش سهری ره زامه ندی و قبول کردنمان راوه شاندا .

سالى نوپى خويندن دەستى پىكىرد ، خوشكە گەرەكەم لە قۇناغى چواری كۆلپىژدا دەى خويند ، خوشكە ناوئىچىكەشم لە قۇناغى سىپى زانكۆ و منىش چوومە قۇناغى يەكەمى زانكۆ .

ھەمىشە لە خەوندا بووم .. ھەستەم بە خۇشى و ئومىد دەکرد ھىچ خۇشەك نەبوو بگاتە خۇشى ما ئمان و ژورەكەم... تەنھا فراوانى بىناكانى زانكۆ و گەرەبى ھۆلى وانەكان و جوانى و رىكى باغ و باخاتەكان نەبىت .

دلم خۇش بوو بە كەشى نوپى زانكۆ و ، ھەرچەندە سى ئاستەنگ لە سەرەتاي قۇناغى يەكەمى زانكۆ بەرەو روم بووبوئەو .

يەكەم : سىستەمى سەعاتەكان و رىكخستنى موحازەرەو زانينى شوئەكان .

دووم : راھاتن لە سەر كەش و ھەواى زانكۆ .

سىيەم : جىابوونەو لە ھاورپىيانى مندالى و ھاورپىيانى قۇناغى ئامادەبى ، كە جوانترىن رۆژەكانى ژيانم و خۇشترىن و بەختەورتىن رۆژەكان بوون .

لەوبەشەى كە ھەلم بژارد بوو دەستەم كرد بە خۇيندن و كە خوشكە گەرەكەم ھانى دام بۆ ئەو بەشە ، بەلام لە گەل تىپەربوونى ھەفتەيەك ھەستەم دەکرد حەزم لەو بەشە نىە ... بەلكو رقىشم لىنى دەبوئەو بەبۆيە بۆيە بىرئارمدا بچمە بەشىكى ترەو . . . ئەو بىرئارەش خالى گۆزان بوو لە ژيانمدا .

لە گەل ئەو گۆرپانەدا ئەوانەشم لە دەستدا كە لە بەشى يەكەمدا ناسىبوومن ... بۆيە نارەھەت بوو مانەوئى من بەتەنھا لە نىوان موحازەرەكاندا ... بۆيە رامدەكرد ھەتا وەكو قسە بكەم لە گەل ھاورپىكانم لە بەشەكەى پىشووئردا ، بەلام نامۆيىم لەو بەشە نوپىدا درىژەى نەكيشا و تەنھا چەند رۆژىكى كەمى خاياند .. ھەتا واى لىھات دەنگى پىكەنىمان بەرز دەبوئەو و زياتر يەكترىمان دەناسى ، كاتى وردە وردە ھاورپىكانى پىشوووم لە ياد چوو ، بەلكو ھاورپىكانم لە قۇناغى ئامادەبى تا رۆژگار دورى خستىنەو لە بىرچوونەو زالى بوو بەسەرماندا ..

كەشى گشتى لە گەل كچەكاندا خۇش بوو بەبى سانسۆر بۆ يەكەم جار گويم لە نوكتە و تەنزەو بوو .. بەخىرايەكى سەير ھۆگرى يەكترى بووين و وامان لىھاتبوو بووبوئەو ھاورپى يەكترى و بەلكو خەم و خەفەتى خۇشمان بۆ يەكترى باس دەکرد ،

بەلەم قەسە كەردنى تەلە قۇن و دەرخستنى نەينىيەكانى دەروون دىدەنى ئەو ھاورىيەتتە
بوون ، بەلكو تام و چىزى ئەو ھاورىيەتتە بوو ... لە پىر .. شتى روويدا كە بەخەيالىدا
نەدەھات .

لەناو ئەو كەشە جوان و خەونە سىپىدە پىم ھەلكەوت ... سۆزەكانم ھەويانكرد ...
سەر ئىشەيەك توشى بىر و ھۆشم بوو لەوكاتەوھى بۇ يەكەم جار ئەو لاوھم بىنى .
لاويك سىقاتى ئەدەب و ھەيائى ھەلگرتبوو ، ئەو تا ماوھى مانگىكە بە نارەھەتى
و شەرمەوھ چاۋ ھەلدىنىت بەمندا كاتى لە زانكۆ چوومە دەرمەوھ دلم تەپە تەپى دەكرد
و چاۋىشم ھەزى بەبىنىنى دەكرد .. ئەو شۆپە سواری من بوو !!
لە نارامى شەرىشدا لە گەل خەونەكانم گەشتى دەكرد .. رائەمام و ھەستم بە
ھەلۆنىستەكان دەكرد و دەنگىك لە ناخەمە ھەر دەيووھتەوھ : نەكەى ... دەست
پىشھەرى نەكەيت ! كچى خۆم ئاگادار بە .. ئاگات لە خۆت بىت نەكەى بەو رىگاىدە
بچىت !!

بەلەم بە ئاكارە جوانەكەى و ھەلسوكەوتى جوانى كەمەندكىش و گرفتارى
كردبووم ! ھىشتا يادى ئەو كاتە دەكەمەوھ كە بۇ يەكەم جار بىنىم ئۆتۆمبىلەكەى لە
تەنىشت ئۆمبىلەكەمانەوھ بوو ، بەلەم بە ھۆى لوتف و ئاكارە جوانەكەيەرە چووه ئەو
لاوھ و رىگاىكەى بۇ فراوان كردين .. بە چاۋ تەماشائى منى دەكرد و ھەك ھەندى لاوى
تر ھىچ قەسەيەكى نەكرد ، ئاى چەندە ئاكار و كردهوھىەكى جوانى نواند .
لە كۆتايى موحازىرەى كۆتايىدا بە پەلە دەچوومە دەرمەوھ ، و بەرەو گۆزپانەكە
دەچووم ، بە دلە شلەزاوھكەمەوھ تاوھكو تەماشائى بكم .. وا بزانم دوو رۆژ يان سى
رۆژ تىپەريووه من ئەوم نەبىنىوھ .. بۇيە ھەست و سۆزم گۆزا و كەوتمە خەيالەوھ ...
بەلەم وشەيەكى بۆندار كە بەر گويم كەوت و ئەو ئاراستەى كردم ھەموو ئەو
شتانەى لە بىر بردمەوھ كاتى لە پال ئۆتۆمبىلەكەيدا بوو رىگاىكەى لە بەردەمندا
فراوان كرد و وتى : فەرموو

سەداى دەنگى لە گويمدا دەزىنگايەوھ تا تىكەلى دل و خوینم بوو (فەرموو) ..
بەو دەنگە سۆزاوھىوھ دەرگای خوشەويستى و بەختەوھرى بۇ كردمەوھ . ئىستاش
بە ھۆى جوانى رەوشت و و ئاكارىوھ لە دل و ھۆشمدا نزيكە .

فیللم له خۆم دهکرد ... تهماشاکردنی چ کاریگره یه کی ههیه ، یهك وشه چی دهگه ینیت؟! ئایا من تا ئهو رادهیه لاوازم کوا متمانه بهخو؟
پاشان به گهورهیی و خۆبهلزانئ که شهیتان له رۆحی فوی پیاادا کردم .. وتم: ئایا من پوشیکی بهردهم ره شه بام تا یاریم پینکات؟! ئایا من بی عه قلم بیمه نیچیریکی ناماده؟! شهیتانیش له جیاتی من وه لأمی ده دایه وه : من کچیکی پینگه یشتوم .. من کچیکی فیرخوازم .. چاکه ی خۆم دهزانم و جیای ده که مه وه و هه یچ ترسیکم له سه ر نیه .

رۆژه کان به خیرایی گوزهران هه تا به چاوی خۆم بینیم کاتی که ده مبینی بزه ده یگری ... منیش به خیرایی به چاو رام ده کرد لینی ، به لام دلم زیاتر عاشقی بوو بوو، چه زی ده کرد له گه لیدا بیته .. ئای خه نده که ی چه ند جوان بوو!؟
له گه ل هاتنی وه رزی زستاندا و له رۆژیکسی ته م و مژاویدا باران به سه ر هاتوچۆکه راندا داباری و ئه میان به خیرایی ده پوا و ئه ویان به چه تره که ی خۆی ده پارێزیت له بارانه که ... وه له و رۆژه دا که به درێژایی ژبانم له بیرم ناچیته وه .. وه به چه یه کی سۆزدارانه وه و وشه یه کی گهرم ... کاتی نزیک بوویه وه له جامی ئۆتۆمبیله که پاشان پارچه کاغه زیکی دانا و مه ودا درێژه کانی نیوانمانی بپی تا گه یشته دهستی من !!

به په له شارده مه وه .. به لکو به په له هه ولمدا بزانه چی تیدا یه .. ئهو پارچه کاغه زه م هه لگرت تا بلکیت به هه ست و سۆز مه وه !!

کاتی راکشام له سه ر جیگا که م له ژوره که مدا .. کاغه زه که م هه لگرت و ئه وه ی تیییدا نوسرابوو جارێک و دوو جار و سی جار خوینده مه وه .
زۆر به په شیمانیه وه ده گریام .. چۆن شتی وا بکه م؟

ئایا خوای گه و ره به وه رازیه ؟ سه به ینی چۆن لێ پرسینه وه م له گه لدا بکرنیت له سه ر ورد ودرشت .... چۆن کاتی دایان هیلآمه ناو گوڤه وه ، چۆن خۆم بخرمه ناو سه رگه ردانیه وه .. ئه ی باوکم و ئه ی دایکم و خیزانه که م و ناینده م .. ئهو کاته دنیا ده زرنگایه وه له گویمدا ..

ئەسرینی ئیمان بە چاۋمدا ئەھاتە خوارەو ، تا تىنۋىتىم بشكىنىت و پىۋىستى
بوۋم بە تەۋبە و گەرانەۋە بۇ لاي خودا تىراۋى بکات ...

قسەم لەگەل خۆمدا دەکرد کاتى دواھەمىن فرمىسکم سىرى ، تا ئەم سنوورە بەسە
... تۆبە بکە پىش ئەۋەى پەشىمان بىتەۋە ، لە گەل تىپەر بوۋنى رۇزگار و نەبوۋنى
چاۋدىرى و لاۋازى ئیمان... گەردەلول منى بەملا و بەۋلادا دەبرد ... ھەموو ئەۋانە
ساتەکانى شادى و سەقامگىريان برد و کەۋتە مەملانئىيەكى دەروۋنى کوشندە و
راراىى لە قسەکردندا .

بەو شىۋە رۇزگارنىم بەسەر برد کہ سەقام گىر نەبووم .. و خەۋم لىنە دەکەۋت
، بەلکو بوۋبوۋمە ھاۋرىنى ئەسرین و بىزارى و نىش ونازار و نالە لىم جيا نەنەبوۋىۋە

دۋاى ھەفتەيەك لە سۆزى خرۇشاۋى و ساتە بەردەۋامەکانى پەشىمانى...
شەۋىكىيان بە تەۋاۋى خەۋم لى زابوو ، بە ھۆى ئەۋ بەتالىە کوشندەۋە بەتەۋاۋى
نارام لى بېۋوو .... ھەنگاۋى يەكەم لەۋ شەۋەدا بوو ...

بىھىۋايانە پەنجەم برد بۇ ژمارەى تەلەفۇنەكەى ... تا گەيشتمە ژمارەى كۇتايى
... لەۋ كات و ساتەدا ۋەستام و مايكى تەلەفۇنەكەم خستەۋە شوۋنى خۇى ، ...
ھەۋلى يەكەم تىپەر بوو ، پاش ئەۋ دوۋەم و سىيەم ژمارەى كۇتايىم تەۋاۋ نەکرد ،
پاشان ئەۋ شەۋە ھەۋلىكى زۆرم دا گوۋىم لە دەنگىۋە بىت ... بۇ ئەۋ قەناعەتم بە
خۆم كردبوو ، .. تەنھا گوۋىم لە دەنگىۋە بىت ... ناي خۇى ۋەلام دەداتەۋە يان نا ..
نایا ھەزى لە شەۋ نەۋنە يان نا ، ؟ عوزرىكى قەناعەت پىكەر بوو بۇ من ... كاتى
بەردەۋام خەرىكى ژمارەى تەلەفۇنەكەى بووم، بە خىراىى و بەھىزەۋە ھەتا گوۋىم
لە دەنگىۋە بوو ... خۇشىسى ساتى يەكەم جار گەرايەۋە بۇ دلم، كاتى گوۋىم لە
دەنگىۋە بوو ۋتى فەرموو :

رۇژ لە دۋاى رۇژ تىدەپەرى و منىش موشتاقى دەنگى دەبووم ... بە بى ھۆ و دوو
دلى پەيوەندىم پىتەۋە کرد ، ھەتا ۋاى لىھات دەبوۋايە ھەموو رۇژى گوۋىم لە دەنگىۋە
بوۋايە .... ھەر كاتى گوۋىم لە سەداى دەنگە سۆزدارەكەيۋە دەبوو نىتر ئەۋ رۇژە زۆر
بەختەۋەر دەبووم .

ورده ورده لورهی گورگ رۆشته دلمهوه ..... ئەو دەنگە ناقولایه بوویوو به دەنگیکی ئاوازای و گویم و ههست و نهستی دههینایه له رزین .. بهلی ... دەنگی ئەو گورگه خوۆش و ئاوازای بوو ، سوۆز و سیحری دهباراند به سهرمدا ... نهم دهزانی دەنگی گورگهکان ئاوايه ههتا به گوئی ی خوۆم نهیبیست و دلمی نهههژاند .. ئیتر لهو کاتهدا ترس و خوۆنی خوا له دلمدا نهما کاتی قسهه له گهه پیاواندا دهکرد

شتیکی ئاسایی بوو بهلامهوه سهرابیک بوو له ترسی رابردوو و تووندوتیژی پهروهده ، قسهه له گهه خوۆم دهکرد ، کوۆتهکان بههزینه .. خوۆت ئازادکه له ئەندیشهکان ... ئەو شوپهسوار و نهشنهی ژبانی توویه ... لهزته ببینه له لاویتی و له جوانی .. پیداویستی سوۆرداری و دهروونی خوۆت تیرکه .. سالانی تهمهنت تیپههزین و وهکو کچانی تر گویت له دەنگی خوۆشهویستیوه نهبوو ... شهیتان قیراندی به گویمدا : ههموو کچی هاوپی کوی هیه .. بوچی لهو تاقیکردنهوه به دهرسیت ... نایا توۆتا ئەو رادهیه لاوازیت ؟ چی دوات دهخات ؟ کوا ئەو بهربهستی رینگات لیدهگریت ؟ تیکی بشکینه .. و لهناوی بهره ، چوۆنت دهوی ئاوا ههنگاو بنی ... بهسه ئیتر نازاری دهروونت مهیه .

سرووشتی ژبانم گۆرا ... رۆژم بوو به شهو و شهوم بوو به رۆژ ... زهنگی تهلهفونهکه له دلمدا دهلهریهوه .. بهلکو چهندی جار سهماعهی تهلهفونهکهه ههئدهگرت و وام گومان دهبرد که گویم له زهنگهکهوه بووه ... سهووربووم له سهه ئهوهی له مالهوه بمینهوه و نهچه دهروه بوۆ سهردان و شاییهکان له ترسی ئهوهی تهلهفونم بوۆبکات و و منیش گویم له دەنگیهوه نهیبت، بهلی زۆر خراپ بووم له گهه دهروونی خوۆمدا ... ههتتا وازم له کوۆمهلی ئاههنگ هینا که خوازیارم بم بچوومايه ، بهلکو لهزهم له باخچه بچکوۆلهکهمان نهدهبینی که پیشتر گرنگیم پیدهدا و چاودیتری گهورهبوونی درهختهکان وگهشانهوهی گوۆلهکانیم دهکرد ... خهندهی جوانی باوکم و شادی دایکی ئازیزم بوو بوون به شمشیر و جیگامیان لهت دهکرد .. دەنگینگ بوون سهرهکوۆنهیان دهکردم .

بهلکو گرنگتر له ههموو ئهوانه نوۆژهکانم بوو که نهجامم دهدان بهبی ئامادهبوون و ملکهچی دل .. وه هندی جار کاتی قسهکردنهکه دهکوۆته نوۆیژی مهغریبهوه و

منیش ھەلنەدەستام بۇ نوپۇز تا دواى بانگى عىشا نەبوايە .. ۋەك ئەۋەى ھىچىش نەبوۋىتت و ئەرزىشتىكى نەبىت .

پىكەنىنە جوانەكان و نوكتە خۇشەكانم لە گەل كەسوكارمدا و بە تايبەتى خوشكە نارەنجىكەم گۆرابوو بۇ سەررەۋىيى و ھەمىشە بىر كىرەنەۋەى بەردەوام ... پىرسىارىك دىلى ھەژاند بوو : نايا پەيوەندى كرد ؟ ۋە چى وت ؟ ئەى چى پى بلىم ؟ تۇ بلىيت زویر بوۋىتت لىم ؟ چۆن دلخۇشتر دەبىت ؟ بە چى نرىك دەبمەۋە لىى .

خەمىكى پەيوسىتدار و بىر كىرەنەۋەىكە بەردەوام، و دلەراوكى و نانارامى .... تا واى لىھات تەنھا ئەۋ لە دىم و بىر ھۇش و ھەست و نەستىمدا بوو ... لە دارىنەى دنيا تەنھا ئەۋم دەبىنى !!

رۇزگار تىنپەرى و بارم قورستر بوو و سەداى دەنگىشى زىاتر دەچۋە دىلمەۋە ... لە گەلىدا چوۋىن بە رىگايەكى تارىك و خوارو خىچدا ، .. قسەكردن و تەلەفۇنكردن .. بىنن و تەماشاكردن ، ھەتا بە خىرايەكى سەير كەۋتمە ناۋ داۋى فاحىشە (زىنا) ۋە .. ھەرگىز گومانم نەدەبرد كە ناۋام لىبەسەر بىت . رۇزىكيان ھاتمەۋە بە خۇمدا و كىرەۋەى خراپم ھىنايەۋە يادى خۇم و ھەۋلىمدا دوركەمەۋە لىى ، پىرمارمدا پەيوەندىم كۆتايى پى بىنم لە گەلى .. لە تارىكستانى سەرىنچىكردن راکەم بۇ رووناكى و گويزايەلى .... و لە بەختەۋەرى درۋىنە بۇ ژيانىكى دىلسارامى و سىبەرىكى ھەمىشەىى ... ھەۋلىمدا كۆتايى بە ھەموو شتى بىنم .

پۇزىشم ھىنايەۋە كە سەرقالى خويندن و كاروبارى مالىھوم ، و خوشكەكەم لىمەۋە نرىكە و دەترسم گويم لىبگىرت لە گەل ئەۋدا ... ھەۋلىمدا و تىكۇشانى زۇرم كرد بۇ ئەۋە .

بە خۇم وت : ھەست و سۆزى من گىرنگ نىە لە پىناۋى ئەۋەدا كە دوركەمەۋە لە ھەلخلىسكان ... كاتى و توۋىزىمان زۇرى بۇھات و تەۋاۋ بىتاقەت بووم و توۋرە بووم .. ئەۋ لە بۇسەدا بوو بۇم، بە دەنگىكى خەمناكەۋە يادگارەكانى لە گەلىمدا دەگىرپايەۋە .

ۋشەى سۆزدارى و ئەۋىندارىيەكانى دەۋتەۋە ، خەرىك بوو فرمىسەكەكانى دەبارىنە سەر روومەتى .. دىار بوو پىايدا كە سوۋرە لە سەرى وتى : بەجىم مەھىلە

... چۈن بەبى تۆھلەكەم ؟ دل رەق مەبە ... زالم مەبە ... ئازارى دورى و نەمانى نارامى و شەوقى خۇى بۇ من دەرخست ، بەلام من دانم بە خۇمدا گرت و وتم : ئەم پەيوەندىم ناويت و يەك رۇژى تر درىژە ناكىشىت ...

كاتى بينى سوورم لە سەر ئەو لەھجە و ئاوازي گۇرا و فرمىسك نەما و كەلبەكانى دەرگەوت و وتى : چى دەكەيت بەو رابردووہ جوانەت كە لەگەل مندا ھەتبوو .. وە چى دەكەيت لەو وینانە و لەو شىرتانە .. بۇ كۆى رادەكەيت ... و بۇ لای كى دەچىت ؟ تۇ ناپاكىت ديارە ئاشنا بوويت بە كوپكى تر ؟

سەر سام بووم لە كارى خۇم و ساتەكانى لازىسى زال بوون بە سەرمدى ... و فرمىسك بە چاوانمدا ھاتە خوارەوہ .. بۇيە گەرامەوہ سەر رىگای جارام بە زۇر و بە بى حەز پىكردن و دواى ئەوہ رەزامەندى و گوپرايەلىم نواند .

بە بى بەزەبىيانە بۇ كۆى بوتايە كەمەندكىشى دەكردم و سوژدارى منى قۇرتبويەوہ و يارى بە برىندارىم دەكرد ... لە كۇتايدا گەرامەوہ بۇ خالى سەرھتا و بەلىنە جوانەكان و پىم وت : كوا بەلىنە جوانەكانت بە زەواج و بەختەوہرى و مالمۇچكەيەكى بچوك و خەونە ئەرخەوانىەكان .. كوا ئەو كوپەمان كە پىشنىارت كرددبوو ناوى بنىن (مَطَر) باران .. بۇ يادگارى ئەو رۇژە باراناويە كە منت تىدا بينى .

لەو كاتەدا ەك رىويەكە موراوہغەى دەكرد .. ەك مروقىكى ترسنوك و سەر شۇپ پۇزشى ھىنايەوہ .. كاتى خەندەيەكى زەردەوہبوو كەوتە سەر لىوى وتى : ئايا بارودۇخى من دەزانىت .. ئايا تا ئەمپۇش ھەر مندالىت .. ئەوہ بەسە كە تۇ لە چاوانى مندا جواترىن ئافرەتى ... ئايا ئەوہ بەس نىە كە رۇخى من رۇخى تۇيە .

لەو ساتەدا .. خەلتانى فرمىسكى شەرەفى برىنداراوى بووم ، ھەورنىكى ماتەمى كوشندە سەرى لى تىك دام و بىناگام لە خواى گەرەوہ سەرگەردانى كردم ..

من ھۇكارى ئەو حەيا چوون و سەر شۇپيە بووم .. تەنھا بە تەماشاكردنىكى چاوانم و بە بىھودەيىەكى پەنجەكانم رىگای ژىانى خۇم كىشا و داوین پاكىم سىپەوہ و شەرەفى خۇم داپنى و كەوتە قوپ و چلپاوەوہ لە تياچوندا گەوزام ، بووم بە بووكە شوشەى بەردەستى .. ھەتا ئەو رۇژەى كە من لە پالىدا بووم و پىاوانى

ئاسايىش دەستگىريان كىردىن، ئەنجا خەبەرم بوۋىيەۋە و لە مت بوۋونىكى قول .. ئەو پەردەيەى بەۋسەر چاۋەمەۋە بوۋ لام برد و بەتاسەۋە وتم :

ھەرچى لەلدما بوۋ ھەلم پرشت و ھاوار بە دواى ھاۋاردا كە بەراستى كارەسات بوۋ ! بەراستى كارەسات بوۋ ! ئەو ملوانكە زىرە جوانەى كە باۋكم بە دىارى پىندا بووم گۆرپم بۇ زەنجىرىكى ئاسن و دەنگى سۆزدارى دايكمم گۆپى بۇدەنگى تۇقىنەرى ئافرەتە بەندىكاراۋەكان ، گولە كراۋەكانم گۆپى بۇ تەنبايى و غەرىبى و تەسكىي بەندىخانە !! ژيانىكى خۇش لە گەل دايكم و باۋكم و خوشكمدا .. بەختەۋەرى تيا نەما و ئىتر نايانېنم .. بەلكو ئەو خۆرەى لە ھەناۋى ئاسماندايە نايېنم .. ژيان و گوزرانم بە تەۋاۋى گۆرا ...

لەو رۆژەى روپۆشەكە كەۋتە خوارەۋە و ناۋەكان گەرانەۋە بۇ شوېنى سەرەكى خويان ، لەو رۆژەدا بۇم دەرکەوت و دۇنيا بووم كە من بە رىگايەكى ۋەھماۋى و تراۋىلكەدا دەپۇم ... ھاۋرپكەم و شۆرەسوارەكەم و خۇشەۋىستەكەم ۋەك پىشتراۋام دەۋت كە دروست نىە تالە قزۇكم يان بەشىك لە نىنۇكم بېننىت، ۋە ئەۋەى من دەيكەم و جوانى دەكەم و باش دەكەم لە پەيوەندى و راستگۆيى ، ئەۋە زىنا و فاحىشەيە . بەلام ئەمپۇ ... حەقىقەت دەرکەوت ... : ھەردوكان زىناكەرىن، ئەو خۇشەۋىستى و پەيوەندىە لەنىۋانمان بوۋ ، زىنا و داۋىن پىسى بوۋ ، لە ئاكامىدا قەيرەۋ رەبەن شەلاقيان لىدەدرىت و ژن و پىاۋىش رەجم دەكرىن .

دنيايەكى نۆپم بۇ دەرکەوت .. بەراستى كارەسات بوۋ بە ناۋ و بە كىدەۋە .. ئاى ئەو شاعىرە چەند جوان باس لەو واقىعە تالە دەكات كە من بە ۋوردى تىيدا ژيا بووم

انَ الْمَعَاكِسِ ذُئِبٌ   يُغْرِى الْفَتَاةَ بِحِيلَةٍ

ۋاتە:

بىگومان چاۋبىركىنەر گورگە   بە فىل ئافرەت ھەلدەخەلتىنى

بەلى ئەى شاعىر ساتى مائناۋايى كارىگەرە و كارەساتە ..

خوشكى ئازىزم : لە گەل تىپەربونى روزگاردا ، سرۇف پىۋىستى بەۋە ھەيە ئەزموۋنى ژيان باس بكات بە خۇشى و ناخۇشىەۋە و چاكە و خراپەكانى بۇ پەند و نامۇژگارى ۋەرگرتن .. بە تايبەتى لەم سەردەمەدا كە فىتنە و خراپەكارى ململاننىيانە

تیدا ، که بهراستی سردهمی لاوازی و هلهخه له تاندنی نافرته تانی موسولمان و بیناگاکانه ، نه مه تهنه به سهرهاتی من نیه ، به لکو چیرۆکی هه موو نهوانیه که کوینیان له لوره ی گورگه وه بوو .. چاره پروانی سکه که ی دهکات و له گه لیدا رۆشتوه .. وه لهوانیه خوای گهره فرهامۆشی کردبیت و دای پۆشیبیت و لهوانیه سزاکه ی دواخستبیت بۆ قیامت . نه مه ی بهره ستت به سهرهاتی من بوو که بهراستی باسم کرد .. ئیواره یه کیان نوسیم بۆ نه م سرده مه و بۆ که سی له م سرده مه دا ده یخوینیته وه ، وه هیشتا هه موو به یانیه ده نگم بهرز ده که مه وه من له کویم ؟ چون هاتمه ئیره ؟ کوا ژوره که م ؟ کوا خوشکه که م ؟ کوا نازپیدانی باو کم ؟ تاکه ی من له م به ندینه خانه تاریکه دا ده مینه وه ؟ تهنه یاک سه ریچی خوای گهره م کرد که چی ناخوشیه کان زۆرن به ئی (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ) سوره تی نور / ۳۱ واته ﴿ نه ی محمد ﷺ به نافرته تانی ئیماندار بلای چاویان داخن و بیپاریزن له سه یرکردنی نامه حره م و عه وه تیان بیپاریزن له داوین پیسی و جوانی خوایان ده رنه خه ن جگه له وه ی به ده ره وه دیاره وه ک (ده موچاویان و ده ستیان) وه با سه ره پۆشه کانیان بده ن به سینگ و به رۆکیاندا .

به لام تاوان و سه ریچیم کرد و چاوم گنرا هه تا رۆشت له گه ل سه ریچیدا و کاره سات به ناگای هینامه وه ، دوا ی نه وه ی هه نگاره کانم به ره و زه لاله ت برده می و پیم هه لکه وت و که سوکارم په رته وازه بوون ، به خته وه ری له ژیاندا کۆچی کرد ، گوله کانم مردن و خوشکه که م زۆر به توندی رقی لیم بوو ، باوکی نازیزیشم حاشای کرد لیم ... به راستی هه موویان هه قیان بوو

منیش به دلکی راستگۆیا نه وه و ده روونیکسی روو کردوه خوای گهره هه نگاره کانی ته وه کردم نا ..

شهوانی ده رو به رم بیده نگیه کی کوشنده بوو .. یادگاریه کانی به ویزداندا ته راتی نیان ده کرد ... دهنگی بانگی هه میشه زیندووش تیکه ل به دلم ده بوو ﴿ قُلْ

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
 الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿الزمر/ ٥٣﴾

واته ﴿ئەي محمد ﷺ بلى ئەي بەندەکانم ئەي ئەوانەي خۆتان زۆر گوناھبار کردووه ،
 ئاومێد مەبن لە مېهرەبانی و بەزەیی خوا، چونکه بئێگومان خوا لە هەموو
 گوناھەکانتان خۆش دەبێت ، بەراستی هەر ئەو لێبوردەییە و بەبەزەییە﴾ .
 خوشکی بەرێز لەوانەییە بەو رێگایەدا رۆشتبیت . گوی لە دەنگم بگره : بوەستە
 .. بوەستە .. تکا دەکەم بوەستە .

تا ئەو کار و کارەسات و مەینەتیە دانەباریتە سەر دلت وەک چۆن داواریە سەر دلی
 من .. هەتا سبەینی یان دوو سبەیی نەییەتە پال من .
 ئامۆژگاریم لە هەموو دلمەویە بۆ هەموو کچ و ئافرەتی ... بوەستە ... بوەستە ..
 ئەوەتا من ئادکارەکانی مەینەتی و کارەسات دەبینم بەرەو لای تو دیت .. نەکی
 بکەویت ... نەکی بکەویت .

خوشکی خۆشەویستت .... (ئازار و مەینەتبار)

۸۵- دانپیانانه کانی کچیکی سهره رۆ

من کچیکی ته مەن بیست و سی سالم .. به حاله تیکی دەررونی سهختدا تیده پهرم که هۆکاره کهی هه لوسوکه وتی خراپی خۆمه، که حسابم بۆ نه ده کرد .. بیگومان دان به هه له یه کدا ده نیتم که رۆچوو بووم تییدا هه تا نوقمی دهریای په شیمانی بووم ... باو کم وه فاتی کرد و به مردنه کهی بۆشاییه کی دەررونی و سۆزداریی گه وره ی به جیهیشت ، بۆیه بۆ سه رقالکردنی خۆم په نام برد بۆ ئینته رنیت له ریگای ئینته رنیت هه ئاشنا بووم به کۆمه لیک کوپ و کچ .. چهن دین سه عات قسه م له گه لدا ده کردن ، زۆری نه برد ئاشنا بووم له گه ل لایک که له شاریک نیشه جی بوو نزیک له شاره کهی خۆمانه وه .

وتویژ و قسه کردنمان په لوپۆی لی بوویه وه ، پاشان داوای ژماره ته له فۆنه کهی کردم و منیش رازی نه بووم ، داوی پیداکرتنیکی زۆر ژماره موبایله کهی خۆم پیدای ..

نیت ئه ویش په یوه ندی زۆری پیوه ده کردم ، داوی ئه وه داوای بینینی منی کرد ، منیش دیسان رازی نه بووم .. داوی پیداکرتنیکی زۆر له شوینه گشتیه کاندای ده بینینی و بینینه کانمان زۆر بوون .. له و کاتانه دا ئاشنا بووم به لایکی تر ، که سیکی به سۆز و شاره زای پینگه نه ئینه کانی نه نته رنیت بوو ، هه ر شتیکم نه زانیایه له وه وه فیری ده بووم .. قسه کانمان وتویژ ه کانمان زیادی کرد و ئه ویش داوای ژماره ته له فۆنه کهی کرد داوی دوولی ژماره م تییدا و پاشان داوای بینینی کرد .. منیش چومه دهره وه بۆ بینینی ، به و شیویه من تیکه وتبووم و چی بکه م به خۆم؟! پاشان ئاشنا بووم به لای سییه م که له وان سوزدارتر بوو .. له گه ل ئه مدا هه ستم به خۆشه ویستی ده کرد له کاتی کدا له گه ل دوانه کهی پیشوودا وام هه ست ده کرد وه ک برام وان ، گویم له هه والیان ده گرت ، به شدار ده بووم له چاره سه ری کیشه کانیاندا .. به و شیویه په یوه ندی درێژه ی کیشا له گه ل ئه و سیانه دا ، هه تا خوشکه که م به م کاره ی زانی ، بۆیه ئامۆژگاری کردم که وازیان لبینیم ... منیش به لێنم پیدای بۆ ئه وه ی بیده نگی بکه م ... لایکی چاک هاته داوام و منیش دلم خۆش بوو، چونکه ده بینینی که رزگارم ده بیست له و په یوه ندیانه م له سه ر ئینته رنیت .

بۆیه عه قدی زه واجمان به ست و منیش داوام له کوپه کان کرد وازم لبینن و په یوه ندی پیوه پچران .. دوانیان رازی بوون و به لام سییه میان که یه که م یان بوو

رازی نەبوو كە وازم لىبىنىت .. ئەو بىرۆكەكەي پىي باش نەبوو .. بۇيە وەك خويەكى
 ئەوانەي كە پىسپۆرن لە كۆمپيوتەردا ھەستا بە چاودىرى كردنى پۇستى
 ئەلەكترونىيەكەم و ئەو نامانەي ناردبووم بۇ كۆرەكە و ئەو نامانەي ناردبوويان بووم
 بىنىنى بۇيە چاپى كردبوون و ناردبوونى بۇ ناوئىشانى مألەكەمان ، كاتى بىنىم
 توشى شۆك بووم .. خەريك بوو دەمردم ، بەپەلە سوتاندىم ، لە ترسى ئەوھى نەكەوئتە
 بەردەستى دەزگىرانەكەم كە خوشمدەوئت و ھەستم بە تاوانىكى گەورە دەكرد
 بەرامبەرى .. لە ترسىكى راستەقىنەدا دەژيام ، ھەر كاتى زەنگى تەلەفۇن لىبىدايە يان
 مۇبايل يان نامەي تايبەت بۇم يان خىزانەكەم كە ھەر باسنىكيان لە گەلدا
 بگردمايەتەوھ وام گومان دەبرد بەو پەيوەندىيە منيان زانىوھ .. وام ھەست دەكرد
 چالاک نىم لە پىشەكەمدا كە مامۇستا بووم ، وام ھەست دەكرد شايانى ئەو پىشە
 پىرۆزە نىم ، وە شايانى متمانەي كەسوكارم نىم ، بەراستى زۆر پەشىمانم ، پەشىمانم
 تەكا دەكەم نامەكەم بلأوكەرەوھ تاوھكو بىتە پەند و نامۇزگارى بۇ ھەموو ئەو كچانەي
 كە بە بىھودانە بەدوای كۆمپيوتەردا دەروڭ و بە دوای خوشىدا دەگەرىڭ و دەكەونە
 بۇسەي كەسانى نەفس نزمەوھ

لە كىتەبى ﴿ ضحايا الانترنت ﴾ وەرگىراوھ

۸۶- ﴿كچى ئىنتەرنىتتەكە﴾

يەككە لە كچان باسى خۇي دەكات و دەئىت : من خوينكار بووم لە كولېژى پزىشكى ، لە رى ئىنتەرنىتتە لايىك ناسى.. ھەمىشە داواي ژمارەي مۇبايلەكەمى دەكرد ، بىنگومان پىم نەيا ، ھەتا زۆرى بۇھات و بە رقىكى زۆرەوھ و پىنى وتم : بە دۇنيايىوھ تۇ كوپىت و من سوئىدت بۇ دەخۇم .... منىش لە وەلامدا دەمووت بە خوا كچم .. ئەويش دەيووت چۇن بزائم ؟ يەك جار قسەم لە گەلدا بکە و ئەوھم بۇ بسەلمىنە

منىش رازى بووم و رۆژى تيا چوونم ئەو رۆژە بوو كە يەكەمىن قسەم لەگەلدا كرد و ووتم : ئەلو من فلان كچم ئايا دەمناسىت ؟ بە دەنگىكى ھەنگوئىنەوھ وتى : سلاو سلاو... داوي ئەوھ قسەكردنەكەمان سەرتاي ھەبوو بەلام كۆتايى نەبوو... تا واى لىھات زۆر ئەويندارى بووم و ئىمىلى تايبەتى خۇم پىدا و ئەويش وئەنى خۇي بۇ ناردم.. لايىكى سىپورت بوو.. زۆرم خۇش دەويست و ھۆگرى بووم، ھەتا ھەموو ئەوانەي كە دەھاتنە داوام جوابم دەكردن ، نزيكەي داوي سى مانگ پىنى وتم : دەمەويت بتيبنم.. منىش رازى نەبووم ھەرەشەي لىكردم كە دەستبەردارم دەبىت.. لەر كاتەدا شكستم ھىنا و نەم توانى كۆنترۆلى ھەست و سۆزدارى خۇم بکەم .. بۇيە رازى بووم، خۇنگە رازى نەبوومايە ، جى ژوانمان لە يەكى لە باخچە خىزانىەكاندا بوو ، بىنىم و پىكەوھ قسەمان كرد دەستى لىنەدام و تەماشاشى نەكردم، منىش متەنانەم پەيدا كرد پىنى ، ھەرگىز بە بىرمدە نەدەھات كە ناپاكيەم لە گەلدا دەكات .

ئەوھ دواھەمىن ژوانمان نەبوو.. جارىكى تر لەبەردەم دەرگاي كولېژدا بەيەك گەيشتىن و داوي ئەوھ لە ئۆتۇمبىلەكەيدا داوي ئەوھ لە شوقەيەكدا !! بەلام لە شوقەكەدا بەھادارتىن شتى خۇم لەدەستدا .. ھەيا و شەرەفم لە دەستدا و پاكيەيىم لەدەستدا .

گەرەمەوھ بۇ كولېژ و لەوي دايبەزاندم و داوي ئەوھ رۆشت.. بە خوا گويم لە دەنگىوھ نەبوو ، لاي كەس و كارم دانم بە تاوونى خۇمدا نا ، بەلام بە ھاوكارى كچىكى ھاوپىم و باوكى، خواي گەرە پاداشتى خىرى بداتەوھ.. ئەوانىش موراعاتى بارودۇخەكەيان كرد، بەلام من بە خەفەتبارىوھ دەژىم.. ھەركاتى بەسەرھاتى خۇم

دیتھوہ یاد بہ شیوہیہن دہگریم نہگر ہموو جیہان بسوتی بہ فرمیسکھکانم
دیکورٹنمہوہ ، داوات لیدہکھم دوعم بو بکھیت خوی گہورہ تہوبہم لی قہبول بکات.

۸۷- ﴿دواھە مین هیئشوو﴾

رۆژئکی گەرمی ھاوین بوو... رەشەبای گڤە لەو پەری سەختیدا بوو لە (ریاض) .. خوشکە بچوکەم (جود) پەنجەرە ی ژورەکە ی کردەوہ .. ئۆفی کرد ، ئۆف ئۆف ئۆف خەریک بوو لە گەرما دا بخنکیت .

بە پەلە ھەستامەوہ تا پەنجەرەکە دا بخەم ... و وتم ئۆھ ! دەتەوێت چی بکەیت ، ئایا شیت بوویت بەم گەرما یە پەنجەرە دەکەیتەوہ ؟
بێدەنگ بوو لیوہکانی خۆی مت کرد ، پاشان بە قورسیەوہ خۆیدا بەسەر جینگاکە ی مندا ، ، ئۆف ئۆف ئۆف ئەم ژ

یانە زۆر ناخۆشە .. ئیئە لە پشوو دا یین ... و خەلک گەشت و سەفا دەکەن و ئیئەش لیئە دا یین ..

خەریک بوو قسە بکەم ، بەلام خۆم بێدەنگ کرد و خەریکی ھەلدا نەوہ ی لاپەرە ی کتیبە خۆشەکە بووم بە دەستمەوہ ... (جود) بە بیتاقەتیەوہ تەپاوتلی دەکرد .. لە پر بازیدا .. وتی پیم (فاتمە) رات چۆنە بچین بۆ مائی مام تا مەلوانگەکە پرکە یین لە ئاو و لە گەل کچاندا مەلە بکە یین ؟ رات چۆنە ؟

ھەردوو لیوہ درێژ کرد بۆ پیشەوہ .. چونکە سەرسام نەبووم بە بیروکەکە ی و وتم پینی : نەخیر تاقەتم نیە ... تۆ دەزانیت مائی ئەوان کوپی تیا یە ، متمانەم بەوہ نیە کە بەدزیەوہ تەماشای نەکەن .

(جود) : ئۆف ئۆف ئۆف .. تۆ گیریت .

بە ھیمنیەوہ تەماشام کرد و بەخەندەوہ پیم وت : ئازیزم .. ئەوہ تە ی ھاتووین تە ئەم ژورە چەند جار وتت ئۆف .

جود : ئۆف ئۆف ئۆف ھەتا لەسەر ئۆفیش لیپرسینەوہ دەکرین ! بەتورە ییەوہ چووہ دەروہ لە ژورەکە ... (جود) بچوکترین ئەندامی خیزانەکە مان بوو .. ھەرچەندە جیاوازی تەمەنی نیوانمان شەش سال تینە دەپەری بەلام جیاوازیەکە لە کەسایەتیدا زۆر زیاتر بوو ... وە بۆشایی نیوانمان فراوان بوو .

ھەر لە سەرەتای چاو ھەلھینانمان بە دنیا ، ئیئە خیزانی خۆمانمان دەبینی کە خیزانیکی پارێزراو و سألخە و دایکیشم ئافرەتیکی لە خواترس بوو .. ھەر لە

مندالیمانەوہ لە سەر ئاکار و رەوشتی جوان پەرورەدی کردبووین ، وە ھەرەھا باوکیشم لە گەل سەرقالیەکییدا بەلام پەرورەدە توند وتۆلەکەیی و خۆشەویستیەکی لە یەک کاتدا کاریگەری گەورەیی ھەبوو لە سەر ریک راوہستانمان .. بەلام لە گەل خوشکە بچوکەماندا جیاوازی بوو ، لە بەر ئەوہی دواھەمینی ھیشوو بوو... دایک و باوک نازیان دەیاہ و و ھەلسوکەوتی تایبەتیان دەکرد لەگەڵیدا .

ئەوہتا کەسیک بوو کە مافی ئەوہی ھەبوو کە تا نیوہ شەو دانیشییت... تەنانەت لە کات خۆیندنیشدا .. وە ھەرەھا بە گریانەکانی و شکاتە بەردەوامەکانی توانیبووئی ئەوان رازی بکات کە بیخەنە قوتابخانەیی تایبەتەوہ .. ھەتا جلەکانی بەداخوہ دایکم رینگەیی پی ئەدا کۆمەلێک پۆشاک بپۆشی کە رینگەیی بە ئیمە نەئەیا بیپۆشین .

من و خوشکەکەم توپە دەبووین و رینگیمان دەکرد ، بەلام بەداخوہ بیسوود بوو ... بە ئاشکرا قەبارەیی جیاوازی نیوانمان گەرەو دیاربوو ... لەوکاتەدا کە ئیمە لەزەتمان دەبینی لە گویگرتن لە شریتی موحازەرە و وانەکان .. (جود) لە گەل گویگرتنی گۆرانیدا نەبووایە نەیدەتوانی سەعی بکات .

ئەوہی جەرگی منی سوتاندبوو ئەوہ بوو کە دایکم رازی بوو لینی و رینگری نەدەکرد ... ھەتا باوکیشم ھەمیشە وەک مندالینکی بەسەزمان تەماشای دەکرد .

لەراستیدا جود توانیبووئی خۆی بخاتە دلایانەوہ .. ھەمیشە ھۆگری ئەوان بوو ، بە بەردەوامی خزمەتی دەکردن و بە قسەیش نازی دەکیشان ... دیاریشی دەکبری بۆیان ... لە راستیدا یان مەکرپاز بوو .. یان زۆر بە سۆز بوو .... نازانم .

ھەولنی زۆرم دەدا کە ئامۆژگاری بکەم و ئاراستەیی بکەم ... بەلام بی ئومید بووبوووم لینی .... ئەو ھەمیشە بەرەو رووم دەبوویەوہ و منی بە کەسیکی ئالۆز و وشک دادەنا .... نەیدەویست بە یەک وشە ئامۆژگاری بکەم .

رۆژیکیان جود داوای لە دایکم کرد کە بپرات بۆ شاری یاری لەگەل کچەکانی ھاورییدا .... چەند رۆژی ھەر داکوکی کرد تا دایکم رازی بوو... کاتی بەمەم زانی زۆر رینگریم کرد ... و بە دایکم وت چۆن رینگای پیندەدەیت لە گەل کچاندا بچیتە دەرەوہ کە نازانیت رەوشت و ھەلسوکەوتیان چۆنە .. تکات لێدەکەم چۆن رینگای

پېدە دەیت ؟ بەلام دایکم هیمنی کردمەوه و دەییوت شتیکی ناساییه و شوینه کەش
هی نافره تانه .

منیش وتم : بەلام دایکه ، ئەو هیشتا له قوناغی ناوه ندیدایه چۆن به تەنها خۆی
بروات ؟

دایکم : کچم یادی خوا بکه ، بەو شیوهیه هەمیشە رارا مەبه ، شتەکه زۆر ناسانە
هەموو کچان به تەنها خۆیان دەپۆن .

منیش وتم : دایکه من کچانی هاورییم بینیه روژنیکیان کاتی رۆشت بۆ قوتابخانە
... بەخوا دایکه ئەگەر بتبینینایه دلنارام نەدەبویت .. هەتا بالاپۆشی دانیان پیاوا
نەئەنا ... بەلکو له گەل شۆفیرەکانیاندا نیوه خۆ دەرخستوو دەچونە ژورەوه ...
چۆن وازی لی دینیت له گەلیانان بچیتە دەرەوه ... ئەم چ پەیوه ندیهکی بەوانەوه هیه
؟

دایکم وتی : (فاطمه) .. تەواو واز لەم باسه بینه .. هەمووی دوو سەعاته پشت
بەخوا دەگەریتەوه ... ئەم هەموو بێتاقەتیەیی بۆ چیه ؟

زۆر هەولمدا .. بەلام بی سوود بوو ، ئیتر وازم هینا ... پېدەنگ بووم دلێشم له نازاردا
گهڕی دەکردهوه ... چونکه هەستم دەکرد که خەریکه خوشکەکم له ژێر دەستماندا
دەردەچیت ، ئەگەر ئەم که مەترخەمیە بەردەوام بێت ... هەر ئێسەش نا له نایندەیهکی
نزیکدا ئەوه روودەدات .... بە هەر حال (جود) رۆشت .... بە پیلأوه کانی تەقه و
لەرزی هەلدەستان و بە شیوهیهک تەماشای دەکردم که هەمووی سەرکەوتن و
تەحەدا بوو .. رۆشت و ئەو تەنوره جینزه کورتەیی له پێدا بوو که قایشیکی شۆپری
کانزایی پێوه بوو ... میکیاجیش روخساره مندالکاره کهی داپۆشیبوو لەناو عەبا
تەسکه کەشدا خۆی شار دەبوویهوه و بەنازەوه رۆشته دەرەوه .

ئیمه دانیشتبووین و خواردنی خوۆشی ئیواره مان دەخوارد که نان و ماس بوو
.. کاتی دایکم تەماشای سەعاتی کرد وتی : سەیره سەعات نۆ و نیوه و (جود)

نەگەر پراوتەوه ، باوکم لایکردهوه و وتی : وتوویهتی کهی دەگەریمەوه ؟

وتی : پێش نان خواردنی ئیواره . واتە دەوروبهری هەشت .

باوکم وتی : وازی لیبنینه ، لهوانهیه خۆش بێت و بیهوینت زیاتر یاری بکات .

من تەماشام دەکردن و بە تەواوەتی بێدەنگ بووم .. چونکە پەریارم دا بوو هەوالتی نەپرسم و هەرگیز ئیتر هەقم نەبیت بە سەرپەوه .. کەمێک باوکم بێدەنگ بوو... پاشان وتی : وتی لە گەل کێدا دەگەریمەوه ؟

دایکم وتی : لە گەل کچانی هاوڕێیدا دەگەریتەوه .. وە شۆفێری خۆی هەیه ... هەستم کرد باوکم خەریکە هەست دەکات کە خەلەلێک لە ئارادایە ... وتی : دایکی عبدالله خوا جەزات باتەوه .. بۆچی پێشتر پیت نەوتم .... چۆن رازی دەبیت لە گەل شۆفێرەکا دا بڕواتە دەرەوه بە تەنها کە ئەو هێشتا کچیکى بچووکە .
دایکم : نازانم خوا رابەردارى پیت چۆن رازی کردم .

میلی سەعاتەکە بە خێراییهکی ترسناک تێدەپەڕی و نزیک بوو بوویەوه لە سەعات دە .. پاشان یانزە و (جود)یش نەگەراییەوه ..

دەراوکی بە شیوێهێکی ترسناک بە ماله کەماندا بلأویویەوه ، باوکم دەستی کرد بە هاوار کردن ... چۆن وازی لێدینیت خۆی بە بێ ئەوهی ژمارەى مۆبایلی هاوڕێکەى وەرگیریت ؟ ژمارەى کەس و کاری هاوڕێکەى، یان بە لانی کەمەوه ناوی هاوڕێکەى ؟ دایکم خەریک بوو دەگریا و دەپووت : ئەى بۆ تۆ لیت نەپرسی ؟ من چی بگم ؟ بەسەر مندا هاوار مەکە، بەسە ئەمەى کە ئیستا بەسەر مندا هاتوو .

هەموو خوشک و براکانم هاتن ، هەتا عبدالله ی برام کە ژنی هینا بوو و بانگیان کردبوو، ئەویش هاتبوو .

رۆشتن بۆ شارى یارى و بینیان دەرگاكانى داخراوه و باوکم بە تەواوى سەرشیت بوو ، شەکرەکەى بەرز بوویەوه و حالەتى تێکچوو گەیه نرایە نەخۆشخانە و هەموومان بە بێ هوودە بە دوایدا دەگەرین ..

لە سەعات یەکی شەودا .. براکەم هەوالیدا بە پۆلیس .. بەلام ، تالە داویکیان شک نەدەبرد تا شوێنى بدۆزینەوه .. نە ناوی هاوڕێکەى .. نە ژمارەى مۆبایله کەى و نە ژمارەى نۆتۆمبیل .. و نە هیچ شتێک .. ئیتر چۆن بزانی ن لە کوێه ؟ و پۆلیس چیمان بۆ دەکات ؟

هه موومان له مائهوه ماینهوه و دوعا و نویرژمان دهکرد و له خوای گهوره
دهپاراینهوه و نهماندهزانی چی بکهین و جود وون بووه و دیار نهماوه و ... باوکیشم
له نهخوشخانهیه .

له سععات چواری بهره بهیاندا .. ژمارهیهکی نهاسراو په یوهندی به موبایلکهی
عبدالله ی برامهوه کرد .. کاتی وهلامی دایهوه ..

نهو کارهساته روویدا که به بیر و هوشماندا نهدهات .. برایهک له فرمانگهی
پولیسهوه په یوهندی به براکه مهوه کرد. قا پینی بلینت که خوشکهکهم له گهل کوریکدا
پیکهوه شهوی رابردو له نوتومبیلنیکدا بوون .

وه خوشکهکهم به هوی سهختی روداوه کهوه له هوش خوئی چووه و پیش کهمیک
هاتووه تهوه هوش خوئی و نهه ژماره موبایلهی پییاوین ... کاتی براکهم موبایلکهی
داخست له سهر زهویهکه دانیششت و دهموچاروی پیچایهوه به به شماخهکهیهوه و
دهستی کرد به گریان ... دایکم هاوریکرد .. نهوه چیه ؟ قسه بکه ؟ نایا به مردوویی
له نهخوشخانهیه ؟ قسه بکه .. قسه بکه .

بهو حاله ناخوشهوه براکهم به دهنگیکسی پیوانهوه که هیزیکسی نازاروی
دهیتلاندهوه فرمیسک به چاوهکانیدا چوراوگهی بهستبوو وتی: خوزگه بمردایه ،
خوزگه بمردایه .

من زانیم چیان پی وتبوو، من ههستم پیکردبوو پیش نهوهی پیمان بلین ، بهلام
بیدهنگ بووم ، به خیرایی دایکم گرت و خوام دهینایهوه یاد و نهویش له نیوان
دهستدا پهله قازهی دهکرد ، به پهله نارم هینا و دهم و چاوی بشوم ، فرمیسک
تیکهلی ناروهکه بوو .

دوای کهمیک ، عبدالله رۆشت تا بیهینتهوه... دوای نهوهی دایکم سویندی دا که
نهیکوژیت... دوای ماوهیهک .... خوشکهکهم هاتهوه ... روخساری شیواو و وهک
مردوو وابوو... فرمیسک ناسهواری خوئی بهسهر رومهتیهوه جیهیشتبوو . دهلهرزی ..
کاتی نیمهی بینی . به پهله خویدا به سهر قاچی دایکدا ... دایکه لیم ببوره به خوا
هیچم نهکردوه ... به خوای مهزن .. به خوا... دایکیشم به هیزهوه به قاچی
پیداکیشا .. به توندی قیرانندی بهسهریدا: برۆ ژوروهوهکهی خوتهوه .. برۆ نامهویت

هەى سوک و سەلیم رووخسارت بېینم .. باوکت بە هۆى تۆره له نهخۆشخانه گيان ئەيا .. خۆزگە بمرديتايە و هەى ناپاک ئەمرۆ بەم شۆهە تۆمان نەبېنيایە .. هەمومان هەستمان بە قیزهونیهکی سەیری خوشکهکهمان دەکرد .. نەمان دەويست قسهی له گەلدا بکهين ، يان هەر روخساری بېينين ، يان بۆنى بېت بەسەرماندا .. بۆ سبهينى دايکم بە ناچارى بردى تا شيکارى سکک بوونى بۆ بکات ، ئەويش دەگريا و دەقيزاندى و سویندى دەخوارد که هیچی نەکردوو ، بەلام دايکم تەنها دەويست زەلیلی بکات و وای لێبکات که هەست بە نزمى رەفتارهکهی خۆی بکات ، و سەرنجى ئیمە بۆى .

باوکم چەند رۆژنیک له نهخۆشخانه مایهوه و حالهتهکهى ناجينگير بوو .. له بەر ئەوه هەوالهکهمان بە باوکمان نەوت ، وتمان توشى رووداوينک هاتوو .. بەلام زانى ... بە هۆى رووخساری پيس بوومان بە هەيا چوون زانى .. وه له ماتەممانهوه که بۆنى دلە بريندارهکانى هەلگرتبوو ...

دواى ئەوهى تەندروستی باش بوو هاته دەرەوه .. بە تەواوی لهوه دلنيا بوو کاتى بېنى که چۆن هەلس و کهوتى لهگەلدا دکهين و چۆن وهکو نيوه بەند کراو وا بوو له ژوورهکهيدا ... ئەويش بە يەك وشه قسهی له گەلدا نەکرد .. من شتى زۆرم له باوکمهوه دەبېنى ، پياوهتى و جواميرى بە تەواوی تينک شکا بوو .. وه شانازى کردن بە مندالهکانيهوه ... نەدەچووه دەرەوه .. وله گەل کەسدا کۆنەدەبوويهوه تەنها هەزى دەکرد له گەل دايکەدا دانيشيت و بۆ هيچ شۆينى نەچيته دەرەوه .

ماتەميهکی گهوره مالهکهمانى داگرتبوو .. تەنانەت خوشکه شووکردوهکانمان زۆر سەردانىان نەدەکردين .. وهک ئەوهى لهبەرەوپووبونەوهى ماتەمى و خەفەتبارى بترسن .

رۆژنيکيان ، هەستم کرد که پيويسته کارينک بکهم ... ئەو ماتەمى و خەفەتباريهى بە تەواوی دلنى داگرتووین لايبهه و ئیصلاحي شتیک بکهم .. بە هيمنى چوومه ژوورهکهيهوه و بېينيم بېدەنگه و له سەر جيگهکهيهتى .. له پالیدا دانيشتم و تەماشام دەکرد .. بۆ يەکهمن جار پيم وت : ئايا ريگام پيدهدهيت لیت بپرسم بۆچى وات کرد

؟

ماوهیهکی زۆر بیدهنگ بو .. کاتی بینی سوورم له سه‌ری و تهماشای ده‌کم، به ماته‌مینیکی زۆره‌وه بزه‌یهکی هینایه سه‌ر لیوی و وتی : وام ده‌زانی منی خوش ده‌وێت ، کاتی پیاوانی پۆلیس دواي ئۆتۆمبیله‌که کهوتن له پر بینیم به خیرایی وه‌ستاو قهراندنی به سه‌رمدا که دابه‌زم و به‌لکو به هیزه‌وه پالی پێوه نام و دایبه‌زاندم ، هه‌ستم به خۆم نه‌کرد له‌وکاته‌دا نه‌بیئت خۆم له ناوه‌پراستی شه‌قامه‌که‌دا بینیه‌وه به تهنه‌ها و ئه‌ویش رایکردبوو، منی به‌جی هیشتیوو .. ئه‌و سووک و نزمه .

ئایا پێشتر له‌گه‌لیدا چوویته‌ ده‌ره‌وه ؟

ته‌نه‌ها یه‌ك جار .. له‌ قوتابخانه‌وه برده‌می و پینکه‌وه نانمان خوارد و پاشان هینامیه‌وه .

بۆ ماوه‌یه‌ك تهماشام کرد و وتم : ئه‌ی ئیستا هه‌ستێت چۆنه‌؟

- رقم لییه‌تی ... رقم له‌ خوشمه .

له‌ پر به‌ کول گریا و هه‌نسکی هه‌لده‌رشت .. هه‌تا دلێ منی‌شی پر کرد ... نزیک بوومه‌وه لیی .. ماوه‌ی دوو مانگ که بۆ یه‌گه‌مین جار باوه‌شم پیا کرد و نام به‌ سنگمه‌وه ... ده‌ستم هینا به‌ قژه‌ خاوه‌که‌یدا که پێش ماوه‌یه‌ك زۆریه‌ی وه‌ری بوو ... هه‌ستم به‌ سوژ و به‌زه‌یه‌یه‌کی زۆر ده‌کرد بۆی .. باوه‌شم پیا‌داکرد و له‌گه‌لیدا ده‌ستم کرد به‌ گریان .. پیم ده‌وت: نازیزم رقت له‌خۆت نه‌بیته‌وه ... ده‌رگای ته‌وبه‌ کراوه‌یه .. خوای گه‌وره‌ و میهره‌بان چاوه‌پروانی تۆیه‌ و چاوه‌پروانی ته‌وبه‌کردنی تۆیه‌ و شاد ده‌بیئت پێی ، له‌ نیوان ده‌ست‌دا وه‌ك کۆتر هه‌لده‌له‌رزنی و ده‌گریا و ده‌یوت : به‌لام ئیوه‌ بیزم لی‌ده‌که‌نه‌وه ، ته‌واو منتان ناویت ، که‌س منی ناویت با ته‌وبه‌ش بکه‌م ..

سه‌ریم گرت و به‌رزم کرده‌وه و له‌ چاوه‌کانیدا (جود) ی منالیم بینی ، وتم: شتی وا مه‌لی ... هه‌موومان سه‌ر له‌نوی خوشمان ده‌وییت و چاوه‌پروانی تۆین ... ته‌نه‌ها رابردوو له‌ یاد بکه‌ .. سه‌ر له‌نوی ده‌ست به‌ ژبانی نوی بکه ، پاشان به‌ هیمنی پیم وت : من نامانه‌ویت له‌ پیناوی ئیمه‌دا رابردوو له‌ بیر بکه‌یت .. نه‌خیر ... ده‌مانه‌ویت له‌ پیناوی خۆتدا .. تا لاپه‌ره‌یه‌کی سپی و نوی ده‌ست پێبکه‌یت له‌ گه‌ل په‌روه‌ردگارتدا .. له‌ گه‌ل به‌دییه‌نه‌رتدا ، نه‌وه‌ په‌یوه‌ندی تۆیه‌ به‌وه‌وه ... نیناوی خۆت و ئه‌و زاته‌ چاک بکه ... ئه‌و کاته‌ش هه‌موو شتیکی نیوان تۆ و که‌سانی تر چاک ده‌بیئت .

دەنگى دەلەرزى: بەلام .. سومعه و شەرەفم تيا چوو .
بزهيهكم كرد و وتم : كى شتى وا دەلئيت ، هيچ شتى كۆتايى نايە مادام دەرگای
خوای گهوره و ميهرهبان كراويه ... تهنها دەستی خۆت دريژگه بۆى .... ئەو كاته
رهحمەت و بەزهیی و ميهرى ئەو دەبينيت .
بۆيه كه مين جار له ژيانيدا به كاريگهريهوه تهماشاي كردم و پاشان بزهيهك گرتى
كه هينشتا چاوه كانى پر بوون له فرميسك .
﴿ گۆڤارى (الحياة) ژماره ٦٢ جمادى الاخره ١٤٢٦ ك ﴾

۸۸- ﴿تَوَم نَاوَيْت وَهَك ژَن ... بَه لَكُو وَهَك

خۆشهويست

كچهكه وتى : له ناخمهوه هاوار دهكهم له كچانى هاوړهگهزم و له هه موو كچيك به ناشنا بوون ، پهيوه ندى بهستن به كوپړهوه له رنگاي نهنته رنيت ، نهوهى له سهره تادا رووده دات له زهت و خۆشيه و به لام كۆتاييه كهى حسره ت و په شيمانيه ... ناگاداربه و پاشان ناگادربه نه كهى بهى هوهوه نهو ناميزه به كاربينيت .

من خوم و پاكيزه يم له دستدا به هوى خراب به كارهينانى نه م ناميزه وه ، سهره تا به هه له يه كى بچووك دهستى پيكرد و پاشان گه وړه و فراوانبوو هه تا له كۆتاييدا بوومه قوربانى ، به هوى گه مژده ييمه وه و نه زانينم و هه ست نه كردنم به چاره نووسى شته كان ... نه مهش به سهره اتى منه .. ده خوازم و تكا دهكهم كه بيته وان هيك و سوود مهند بيت بو هر كچيك كه نه م به سهره اتى من ده خوئينت هوه .

له سهره تادا بهو ناميزه بو ماوهى چه ندين سعات كاتم به سهره دبرد ، هه ندى جار سوودم ليده بينى بو زياتر شاره زا بوونم ، به چوونه ناو كۆمه لى سايته وه و به نامانجى يه كتر ناسين و دروست كردنى هاوړپيه تى له گه ل كچاندا له هه موو ولا تيك ، تا به هه له ناشنا بووم به لاويك له يه كى له ولا تانى دراوسى .. سهره تا ته نها يه كتر ناسين و قسه ي ناسايى بوو ، هه تا وام ليها تبوو به ته واوى عاشقى نهنته رنيت بووم له پيناوى نه وه دا ، چونكه لاويكى قسه خۆش بوو ، نوكته ي خۆشى باس ده كرد ، رۆح سووك بوو ، به شيويه كه هه ركه سى قسه ي له گه لدا بكردايه بيتا قه ت نه ده بوو ، بو ماوه ي سى مانگ بهو شيويه مائنه وه . هه تا ژماره ي موبايلمان دا به يه كترى ، وامان ليها ت له رۆژيكا چهند جارى پيكه وه قسه مان ده كرد ، هه تا كه وتنه داوى خۆشهويستيه وه .

پنى دهوتم : من يه كه مين خۆشهويستم له ژيانيدا ، وه من به ته واوى بيروهوش .. و... و... نهوم داگير كردوه ... له و جوړه قسه هه نگوينيانه كه خوى دهيا له رۆح و گيانم .. هه تا وام ليها ت بهى نهو ژيانم نه ده بينى ، هه رچه نده يه كترمان نه بينى بوو .... پاش نه وه وينه مان گوړپه وه ، نهو زور جوان بوو ، نهو يش سهرسام بوو به جوانى من .. چونكه من به شايه تى نه وان هى كه دهيان بينيم زور جوان بووم .

بە ھەر ھال سەبارەت بەمن ھەموو شتتېكى دەزانی ... ۋە ھەروھەا منیش ئاشنا بووم بە درىزەى ژيانى ئەو .. زۆر ھەزى لە بېنىم بوو، ۋە منیش ھەروھەا ، بەلكو خوازىيار بووم رووبەروو بېيىنم ، بۇيە بۇ ئەو كارە ژوانىكىمان رىكخست لە يەكى لە ۋلاتە عەرەببەكان ، لە گەل دايكىدا گەشتان كرد بۇ ئەوى بۇ چارەسەرکردن، ئەويش لە پىناوى مندا فېرى ... بەلكو لە پىناوى بېنىنى من رووبەروو.. ۋە پەرۇش بوونى خۇشەويستى و ئەويندارى لەو ۋلاتەدا ... بۇيە يەكترمان بېنى و پىكەوھە چوپنە دەرەوھە و ... ۋ. ۋ. ئەو شتەمان كرد كە خواى گەرەى لى دەرەنجانين .. ۋە من بېرم لە خراپى يان ئاسەوارى ئەو كردهوھە نەكردەوھە .

ۋە بېرم لە سومەى كەس و كارم و دايكە نەخۇشەكەم نەدەكردەوھە .. كە لە پىناو چارەسەرکردندا ھاتبوو .

ھەموو ئەوشتانە لە بېر و ھۆشمدا نەمان و لە ژىر كاريگەرى و نەشنەى خۇشەويستى لە گەل ئەو كۆرە لاوھدا ... ۋە بېرى زەواج نەھات بە بېرمدا ھەتا ئەو كاتە نەبىت كە خۆم بېنىوھە زۆر ھۆگرى بووم و پىشنىارى بېرۇكەكەم بۇ كرد، بەلام ئەو شلەژاۋ و رووخسارى گۆرا .. پىم وت: ئايا منت خۇش دەوئىت ؟
وتى : بەلى بەلام ۋەكو ژن بېر لە تۆ ناكەمەوھە .

پىم وت : بۇچى ؟ من تۆم خۇش دەوئىت و تۆش منت خۇش دەوئىت ... چ رىگرى ھەيە لە كۆتايى ھىنانى خۇشەويستىمان بە زەواج و ھاسەرگىرى ؟
وتى : لە ئايندەدا بېرى لىدەكەمەوھە .. ۋە پەلە مەكە ، بەلام دواى ئەوھە ھەلسوكەوتى لەگەلدا گۆرا .... بەلكو رايىدەكرد لىم . ھۆكارى ئەو گۆرانەم لىپرسى ؟وتى : وا باشە بۇ تۆ .

جاريكى تر باسى زەواج لە گەلدا كردهوھە ... قېراندى و وتى : من تۆم ناوى ۋەكو ژن ، ۋە ئىستا ۋەكو خۇشەويستىش تۆم ناوئىت... ۋون بە لەبەرچاوم ... سەرسام بووم لەو پەرچەكردارى و لەو قسە بىرىنداركەرەى.. پاشان وتى : من پىم باش نىە بتكەم بە ژنى خۇم ، بەلكو تەنھا ۋەك خۇشەويست و عاشقىك تۆم دەوى .... ئەگەر ھەزدەكەيت ئەوھە باشە ئەگەر ھەز ناكەيت ئەوھە ھەزار جار نا .

خۆم نەگرت و زۆر توپە بووم . تەفنىكم كرده روخسارى و پاشان كوپىنكم هەلگرت و هەلميا بۆى و گەپامەوہ بۆ مالمەوہ ، بە نازارەوہ زۆر بە كول دەستم كرد بە گريان و دنيا لە بەرچاومدا رەش بوو ، لە گەل داىكم لە سەفەر گەپاينەوہ و خەفەتەيكي زۆر داىگرتبووم ، خۆزگە كارەكە هەر بەوہندە كۆتايى بەهاتايە و تەواو بووايە ، بەلام ئەو دەروون نزمە وازى لىنەدەهينام و بەلكو دەيوست تۆلەم لىبكاتەوہ كاتى تەفنىكم تىنكرد و كوپىنكم تىگرت ، ئەوہى زۆر بە سوكاىەتەيكي گەورە دەبينى .. دەيوست ريز و حورمەت بۆخۆى بگيرتەوہ... بەلام بە رىگايەيكي بۆگەن ، چونكە هەوالى ئەو پەيوەنديەى بە وردى گەياندبوويە براكەم لە گەل بەلگەدا .

منيش بوارى نكولى كردنم نەمابوويەوہ .. هەموو شتە ئاشكرا و ديار بوو چونكە بەوردى شارەزاي وردەكارى ژيانى من و كەس و كارم بوو .

براكەم هات و بە دەنگيكي بەرز قيراندى و بەهيزەوہ قزى راكيشام و زلەيەيكي وا توندى لىدام نىتر هيجم نەبيست ، دواى ئەوہ نىتر بيبەش كرام لە زۆر شت ... تەواونەكردنى زانكو و نەچوونە دەروە تەنھا بۆ كارى زۆر پىويست نەبيت لە گەل خوشكەكانمدا .. مۇبايل و ئەنتەرنىتەكەى لى سەندمەوہ .. هەتا سەردانى كچانى هاوړينشم قەدەغەبوو مەگەر لە گەل خوشكە گەورەكەمدا .

لە زۆر شت بيبەش كرام ، من نىستا تەمەنم بيست و يەك سألە براكەم ناھەقى نيە وايە بەرامبەرم ، من تەنھا لۆمەى خۆم دەكەم ، ناپاكيم لەو متمانەيە كرد كە سوكارم بە منيان دابوو ، من شايانى ئەو متمانەيە نەبووم .. چونكە بوومە هۆى سەرشۆر كردنى خۆم و ئەوانيش ... بۆيە شايانى هەموو شتەيكم كە پىم دەكەن ،

تەنھا دەلیم : نەفرەتى خوا لەو ئەنتەرنىتەى كە هۆكارە بۆ سەرىنچىكردن لە خواى گەورە و هۆكارى ئەو مەينەتەيى من بوو ، نامۆزگارى هەموو كچىك دەكەم كە ئەنتەرنىت لە شتى بەسوودا بەكاربەينن و دوور كەونەوہ لە شتە خراپەكانى .

وہ بى ھودە نەگەرنىت پيايدا چونكە لە كۆتاييدا دەبيتە قوربانى كەسيك كە رەحمت پى ناكات و بەزەيى پياتا نايەتەوہ ... بەلكو بە سوكى و نزمى تەماشات دەكات ... دەى ئىوہوش پەند و نامۆزگارى لە منەوہ وەرگرن

﴿ لە كتيبي (ضحايا الانترنت) وەرگىراوہ ﴾

۸۹- ﴿بەلئىنە درۆينەكان﴾

چىرۆكى ئەم كچە كاتىك دەستى پىكىرد كە كەوتە ناو جىھانى دەرياي ئەنتەرنىتەوہ ، كە سات لە دواى سات و رۇژ لە دواى رۇژ لە سەر ئەنتەرنىت بوو ، كاتى دەچووہ ژوورى چاتەوہ و قسەى دەكرد لە گەل كوران و كچانى لاودا ، بىرۆكەيەكە خۇش بوو بەلايەوہ ، ئەمىيان لە كەنەدا و ئەويان لە كەنداو و ئەوى تريان لەوپەرى باكور ، واى گۇمان دەبرد كە ھەموو شتە بەسوودەكانى جىھانى كۆكردۆتەوہ و فيرى ھەموو زمانەكانى جىھان دەبىت ، لىرەو لەوى قسەى لەگەل كۆراندە دەكرد و ھەر يەكەيان خاوەنى رۇشنبىرى و كەلەپورىكى جىاواز بوون ، ئەويش لە ژوورى چات و ماسنچەردا شەكەت بووبوو ، ئاشنا بووبوو بە كوپرىك وەك كوپرانى تر ، بەلام ئەو كوپرە سەرسامى خۆى دەربىرى بوو بەرامبەر بەم ، و ھاورىيەتيەكەيان درىژەى كىشا بوو.. لە سەرەتادا پەيوەنديەكى شەرىفانە بوو ، پاشان بوو بە ھاورىيەتيەكى پاك و پاشان بەرەو سەرسام بوون و پاشان كەوتە داويكەوہ كە ناوى خۇشەويستىە ، نەيزانى چۆن كەوتە ناويەوہ ، دواى ئەوہى وا گومانى دەبرد كە پارىزراوہ و زەفەرى پىنابرىت... بە باشى راھاتبوو لە سەر ھونەرى چاكتردن... بەلام چار چيە كار لە كار ترازدا ، ئەو لاوہ و ئەم بوونە ئەوينداری يەكتر ، زۆربەى كاتەكانيان بە يەكەوہ بەسەر دەبرد ، لە چەند سەعاتىكەوہ بۇ چەند رۇژنىك و بۇ چەند مانگىك و بۇ چەند سالىك ، بەسەرھاتىكى مەزنى خۇشەويستى كەوتە نىوانيانەوہ ، تا رىكەوتن لە سەر ھاوسەرگىرى ، دواى پىنداگرتنىكى زۆر لە لاين نافرەتەكەوہ ، بەلام كىشەكە لەوہدا بوو كوپرەكە لەوپەرى باكورى گۆى زەوى دەژيا و ئەمىش لەمپەرى باشوور .

لە نىوانياندا ھەوت دەرياي فراوانى قول ھەيە ، ئەى چۆن بە يەك بگەن و چۆن يەكترى بىينن ؟ دواى ئەوہى بەلئىنى پىدا بە زەواج كچەكەش تەواو متمانەى بە قسەكانى ھەبوو ، كوپرەكە دانى نا بە شتىكدا كە تەواو كچەكەى ھىنايە لەرزىن و ھەرس ھىنان ، ھەستى بە بچووكى و لاوازى خۆى دەكرد ، دانى بەوہدا نا بۇ كچەكە كە ناتوانى لە دەريادا مەلە بكات و چاوەروانى دەكات و دەيەويت پەيوەنديەكەيان

بەو شىۋەيە بىت تا چارەنوسيان دەگۆرېت و رووداۋى سروشتى روودەدات و ئەو دەريايە لە نىوانياندا نامىنېت .

لە سەرەتادا واى زانى گالته دەكات ، بەلام كوپرەكە بەراستى بوو .. پى و ت : من خۆشم دەۋىت بەلام چارە چىيە ؟ ئەگەر دەتوانىت دەرياكەن بېرىت ، ئەو من چاۋەرۋانى تۆم .. كچەكەش وتى : ئەى ئەو كەسەى ئابروى منت بۇ دەرگەوت و ھەموو نەينىيەكانى منت زانى ، بۇچى لە سەرەتادا دانت بەۋەدا ئەنا كە مەلە نازنىت ، بۇچى بەو شىۋەيە چەندىن سالە منت تەمادار كردوۋە و منىش چاۋەرۋانى بىنىنتم ، تۆ ھانم دەدەيت بەردەوام لەسەر خۆش ويستنت ، فرسەتت لە دەستدام لە كەسانى تىر بىر بگەمەۋە ، وامزانى مرقۇئىت !! بەلام گورگىكى دېندەيت .. خوايە گيان كۆمەك و ھاوكارىم بگەيت وتەنھا پىشت بە تۆ دەبەستىم .. ھىچى لە دەستەلاتا نەبوو تەنھا ئەۋە نەبىت فرمىسك بېرىت بۆ ئەو كات و تەمەنەى كە فەوتاندى لە پەيوەندىيەكدا كە شەيتان رازاندبوۋىۋە و ھەلى خەلەتاندبوو تا بەردەوام بىت لە سەرى .

ۋەلامى ئەو ئەۋە بوو كە خۆشى ئەۋىت بەلام ھەر لەسەرەتاۋە جەختى لە سەر بەلئىنەكەى نەكردبوۋىۋە و مادام ئەم ھەر سوررە لەسەر زەواج ، پىۋىستە چاۋەرۋان بى تا بەزەيىيەك بىت بۆى .

ئەو لاۋە ھۆكارىكى رابواردن بوو لەرىي چاتەۋە ... ۋە فەوتاندىنى كات و قسەى ھەنگويناۋى و واى نىشانداۋو كە خۆشى دەۋىت و بەلئىنى پىدا بوو بەلئىنىك كە بە زەواج نايەتەدى .. ئەۋىش بېرواى بە قسە ھەنگويناۋىيەكانى و ئاۋازە درۆزنىكانى كىردبوو

لە كىتئىبى (ضحايا الاترنىت)

۹۰- ﴿به دهستی خۆم ژيانی خۆمم ويران كرد﴾

ئەو تۆقىيەنەم لە يادناچيئت كە دلى هينامە لەرزىن ، كاتى تەماشاي شەپرى نيوان باوكم و دايكم دەكرد و باوكم داواي پارەي زياترى لە دايكم دەكرد بۇ كېرىنى مەي و عارق ، دەبووايە دايكم بە گوى ي بگردايە تا رزگارى بيئت لە شەپرەنگيزى و تاوانەكانى .
نەم دەزانى دايكم لە كويوه پارە دينيئت ، بەلام هەندى لە دراوسينكانمان جار ناجارىك خواردن و پۇشاكيان دەدايە .

دايكم سوور بوو لە سەر ئەوهي خويندەنم تەواو بگەم بە هەر نرخيك بيئت ، كاتى نامادەبييم تەواو كرد ، باوكم بە زۆر ناردمى بۇ پەرستارى بە تەماحى ئەو مووچە كەمەي دەياندا بە كچى مەشقكار، و بەو نوميئەي رزگارى بيئت ليم، چونكە تەواو بارى شانى ئەوم قورس كردبوو كاتى بە روويدا دەوہستام و و بەرگريم لە دايكم دەكرد كە دەيوست هيرشى بكاتە سەريان سوکايەتى پى بکات .

دەردەدارى دوو شت بووم لە خويندنگاي پەرستارى ، چونكە حەزم نەدەكرد بيمە پەرستار و دلنەوايى كەسانى تر بگەم، چونكە خۆشم پئويستم بە كەسيك هەبوو دلنەوايم بکات و بارى شانم سووك بکات .

بە تەواوى نامۆ بووم لەو كەش و هەوايە ، راستە رزگارم بووبوو لە بارودۆخى هەميشە ناخۆشى مألەوه ، بەلام بە دريژايى كات دلەم لە لاي دايكم و خوشك وبراكانم بوو ، دلخۆش نەبووم بە بوونم لە نيو كۆمەلى كچدا كە هيچم دەربارەيان نەدەزانى ، زۆربەي كات و بە بەردەوامى بيتاقەتيان دەكردم و هەستم بە بيئزاري دەكرد لە نيوياندا چونكە ساتانيكى زۆرى رۆژيان لە بەردەم پەنجەرى ژورەكانياندا بەسەر دەبرد و سەرەنجى كۆمەلى كورپيان دەدا كە ئەوانيش لە گەل ئەماندا كاتى ژوانيان دانابوو ، بارگرانيەكە لە گەل تيئەپرىنى رۆژگاردا قورستر دەبوو .

برا بى عەقلەكەشم سەرچاوهي خەفەتيكى ناخۆش بوو بۇ هەمان ، چونكە كاتى كە فيي ليئەهات هەمووانى دەخستە حالەتيكى ترس و بيمەوه .

خوشكە ناوہنجيەكەشم هەوليدا خۆي بكوژيئت ، چونكە مەرزەكار بوو، كورپى دراوسيكەمان يارى بە هەست و سۆزى دەكرد ، كاتى ناپاكي كرد لە بەئینەكەي وخرميكي خويانى هينا ، خوشكەكەشم حەفتا حەبى لە جوړى دييجيتال ي خوارد كە

خەرىك بوو مائىناوایی لە ژيان بکات و فریای کەوتبوون و رزگاریان کردبوو تا بەردەوام بێت لە گەشتە بێنەواو ناخۆشەکانیدا .

بەلام من .... لە گەل هەموو خەم و خەفەتەکانیشم بێم لە خۆکوشتن نەدەکردووە ، چونکە باوەڕم بە خوا هەبوو ، نوێژم ئەکرد ، بەلام کەسم شک نەدەبرد تا بتوانم خەم و نارەحەتەکانمی بۆ هەلپێژم و دلنەوايم بکات و بارم سووک بکات .

زۆر جوان نەبووم ، لە بەر ئەوە کەس نەدەهاتە پێش بۆ خوازیبێم وە هەرۆهە کۆپان حەز ناکەن ئافەرەتی پەرستار مارە بکەن ، چونکە هەندیکیان بە ناھەق زۆرجار تۆمەتبار دەکران بە خراپە ... هەندى لە کچەکانى ھاوێژم ھانیان دەدام لە سەر جگەرەکیشان ، بەلام من لە سەرەتادا ھیچ چێژیکم لى نەدەبینى ، وە واش نەبوو تا لە دەمارگرژی بەردەوام ھێورم بکاتووە .

دوای سێ سال خویندن پەرستیارم تەواو کرد و لە یەکی لە بنگە تەندروستیە دوورەکانى حکومەت دامەزرا ، ناچار بووم لە نەخۆشخانەییەکی تردا کار بکەم کە ھى چەند پزیشکی بوو ، تاوھکو بتوانم یارمەتی دایکم بدەم کە کێشەکانى قورس بووبوون بە سەرئەو .

خەونم نەدەبینى بە رۆژی پشوو یان حەوانەو ، پنیویست بوو بە درێژایی رۆژ و بە شەویشدا کار بکەم ، ھەر کە تەماشای ئاوینەم دەکرد دلەپراوکیم زیاتری دەکرد ، چونکە هەندى چرچ و لۆچی ھێلیان بە روخسارمدا دەکێشا ، ھەر چەندە ھێشتا گەنج بووم بەلام نیشکردنى بەردەوام و لاوازیی شەکەتی کردبووم ، مائمان دوور بوو لە شوینی کارکردنەکەم ، کە ئەمەش کێشەکانى زیاتر دەکرد ، ناچار دەبوو بە پاس ھاتوچۆ بکەم کە قەرەبالغ بوو ، ئەمەش نارەحەتی بۆ کچیکى وەك من دروست دەکرد ، کارەکە خراپتر بوو کاتی دایکم توشى نەخۆشى دل بوو کە وای لیکردبوو زوو ماندوو دەبوو ، وە نیمچە بیتوانا بووبوو لە بەرپۆھەردنى کاروبارى مائدا .

بەپێکردنى ژيان بەو شێوھە نارەحەت بوو ، ھەژاریش رۆژ بە رۆژ نینۆکی دەئالاند لیمان ، چونکە باوکم بە ھۆی خواردنەوھى عارەق بە بەردەوامى و کەمتەرخەمى لە ئەرکەکانیدا کارەکەى لە دەستدا ..

كەس نەبوو سەرپەرشتىم بىكات يان گىرنگى بە كاروبارم بىكات و دايىكم لە گەل' نەخۆشەكەيدا ناچار بوو ئاگاي لە براكەم بىت و چاودىرى بىكات ، تا وەكو رانەكاتە دەرەو و نەبىتە ھۆى ئازار و زيان بە خۆى و بە دراوسىنگانى . مۇرفىنم بە كار دەھىنا بۆ نەخۆشەكان ، بە شىۋەيەكى خىرا و سەير ئازارىان نەدەما ، كەمىك شادىيان بۆ دەگەرايەو ، ھەندىكىشىيان وەسفى مۇرفىنيان دەكرد كە كارىگەرى سىحراوى ھەيە . لە كاتىكدا منىش زۆر جار سەرم دەيەشا و شەكەت و ماندور بووم ، لە بەر ئەو خۆم تاقىكردەو بەو مۇرفىنە و دەم زانى كە مەرفىش پىي موعتاد دەبىت . يەكى لە پزىشكەكان باسى مەينەتى ئەوانەى بۆ كىرەبووم كە پىشتەر ئەو دەرمانەيان بەكار دەھىنا ، وە چۆن بووبوون بە كۆيلەى ژەمىكى ئەو دەرمانە .

لە گەل' ئەو ھەشدا بەلنىم دايە خۆم كە دووبارەى نەكەمەو ، دواى جارى يەكەم ھەستىكم تيا دروست بوو كە پىشتەر و پاشتر تياما دروست نەبووبوو ، سەر ئىشە و تەنگە تاويەكەم رۆشت ، و لە جىگايدا شادى بەرەوام و خۆشەيەكى مەزن جىگاي گرتەو .

بە خىرايى رىگارم بوو لە بارى دنيا و خراپەكانى ، ھەستكردن بە مەزنى و نەشئەو و زال' بوون بە سەر پىلوى چاومدا ، كە وەنەوزدان ھەتا بەياني وشكى كىرەبوويەو . ھەر كاتى ھەستەم بە تەنگەتاوى يان بىتاقەتى بىكردايە پارا نەبووم لە بەكارھىناني مۇرفىن و دەمدا لە بەل'م . بوومە دىلى ئەو دەرمانە ، لەزەتەكەى لاي من لەو خۆشتەر بوو كە مۆلەتەك وەربىگرم لە ئامىزى سىروشتدا يان بەسەربردنى پىشويەك لە يەكى لە دوورگەكاندا .

مانگىكى تەواو تىپەرى بە بى' گىرت و كىشە ، بەلام ھەستەم دەكرد بە ئاسانى دەمارم بۆ نادۆزىتەو تا مۇرفىنەكەى لىبەم چونكە زىادەپۆيم كىرەبوو لە بەكارھىناني دەرمانەكەدا .

مۇرفىنم لەبەشى نەخۆشەكانەو دەست دەكەت ، چونكە من ھىمىنكەرەو يەكى تىرم بە دەرزى لىدەدان و خۆشم مۇرفىنەكەم دەخستە گىرفانەو و ھەل'م دەگرت بۆخۆم . . كەس ھەستى پى' نەدەكردم ، بەلام ژمارەى ئەو نەخۆشانەى ئازارىان ھەبوو لە كاتى دەوامى مندا رۆژ بە رۆژ زىادى دەكرد ، منىش گويم نەدابوويە ئەو ، گىرنگ ئەو بوو

من به ختەوهرى بۇ گيانم بگيرمهوه وهك وا گومانم دەبرد ، چونكه به كارهينانى يهك مۇرفين له لاي من يهكسان بوو به هموو خۇشيهكانى دنيا ..

بهلام دواى تپهپوبونى مانگيك ههستم به ههلهشهيبى و تورپهيبى و سهر ئيشه و خهموكى دهكرد ، نهگهر درهنگ دهرزى مۇرفينهكهم بدايه له بالم ، بپيارم دهدا بپهكهى زياد بكهه ، من ناچار بووم دهرزى مۇرفين له خۇم بدهم تا هيمنى خۇم رابگرم وكونترولنى كاروبارهكانم بكهه ، ژيان وهكو دۇزهخهكهى پيشووى ليهاتهوه كه مرؤة بهرگهى نهدهگرت ، له سهروو نهوهشهوه من ناچار بووم دهرزى مۇرفين پهيدا بكهه و له خۇمى بدهم به ههر چهنده و به ههر نرخيك بوايه .

ئهو بپهى دهم كيشايهوه له نهخۇشهكان بهشى نهدهكردم ، زۇرچار ناچار دهبووم به دزيهوه له دهرمانخانهى نهخۇشخانهوه دهستم بكهويت و دهبرد .

دهرزى مۇرفينهكه له گهل سرنجدا لهناو سنگمدا دهشاردهوه ، به هۇى زۇر ليدانى دهرزیهوه دهمارهكانم شى بووبونهوه ، بالم توشى دمهليكى سهخت بووبوو كه زۇر ئازارى دهدام و پاشان به نارهحت چاك بوويهوه .

شهويكيان پزيشكيك زۇر بيتاقهتى كردم ، چونكه تۆمهتبارى كردم بهوهى كه كهمترخههه ، زۇر گريام و ههولمدا به بپيكى زۇر له مۇرفين دهرزى له خۇم بدهم و پيشتر پيى رانههاتبووم ، ههستم به ههناسهتنى دهكرد ، پاشان له هۇش خۇم چووم و وهك نيوه مردوو كهوتم به زهويدا

هاتهوه هۇش خۇم ، بينيم پزيشكيكم به سهروهويه و بهزوويى هۇكارهكهى دۇزيبوويهوه ، چونكه شوينهوارى دهرزیهكانى له سهه بالم بينيبوو ، وه له سنگمدا چهند ههبيكى مۇرفينى دۇزيبوويهوه له گهل دهرزيدا ، بوى ئاشكرا بوو كه من موعتاد بووم بهو دهرمانه و شهرابى يابومى و له چهند ساتيكى كهمدا رزگارى كردبووم ، نهگهر چى كۆمهكى خواى گهوره نهبووايه و پاشان له نهخۇشخانههش نهبوومايه ئهوا دهمردم .

تكام له پزيشكهكه كرد كه نهينيهكهه ئاشكرا نهكات ، ريكهوتين له سهه ئهوهى چهندى له تواناماندا ههيه بيپوشى ، چونكه هاوپريكانم رووداوهكهيان بينيبوو ، دواى نهوه بهسهه هاتهكهه بلاوبوويهوه به نهخۇشخانهدا وهك چۇن ئاگر بهردهبيت له پوش

و پەلەش، منیان خستە نەخۆشخانەو، بۆ چەند ھەفتەیک تیایدا مامەو، و رینگای مۆرفینم لی گیرا ، بەلام گوشرای میوھیان دەدامی که دواتر بۆم دەرکەوت که دەرمانیکی تیکراوہ دژی موعتاد بوون وھەندی دەرمانیان بۆ بەکارھینام، پاشان خرامە ژیر چارەسەریکی دەروونی تاییەت ، پاشان مەزنترین سوووم وەرگرت لە یەکی لەو پزیشکە ئافرەتانەیی که رینماییی کردم بۆ ئیماننی راستەقینە بە خوا .... ئەگەر ئەو نەبوايە ئەوہ رزگارم نەدەبوو لە نەخۆشخانە و بە تیکشکاری و نیمچە نەخۆشی نەبوايە ... ئەمە بوو بەسەرھاتی من ، ئایا ھیچ ھەیە لەمە پەند و نامۆزگاری تر بیئت

گۆفاری (الامن والاحیاء) / ژ (۱۰۳)

۹۱- ﴿هاورئى ى خراب ھۆكارى مەينەتيم بوو﴾

(روان) ئافره تىكى كەنداويه ، زۆر رارا بوو تا قسه بكات ، وه به نارەحتەتەوه وتى : من قوربانى ھاورئى خراب بووم ، ھاورئىتە راستەقىنە منى كۆكردبوويهوه له گەل يەكئى له ھاورئى كچەكانم لەو زانكۆ تايبەتەى كە دەمخوئند تيايدا .

سەردانى زۆرى دەكردم .. لەم دوایەدا ھاورئىتەكى سەرھۆ و خراپى لیدەرچوو ، سروشتيكى سەيرى ھەبوو ، ھەولمدا نەينى سەرھۆيەكیم بۆ ئاشكرا بىت تا بتوانم دەرى بىنم لەو مەينەتە ، بەلام پى ى نەوتم و ھەر دەسى دەسى پىدەكردم .

رۆژيكيان توشى سەرنئيشەيەكى توند ھاتم ، ئەو ھاورئىتەم لە لام بوو لە جانتاكدەيدا لەھافئىكى بچوكى دەرھىنا كە گىراوھەيەكى سىپى تىدا بوو وتى : بۆنى ئەم دەرمانە ھەلمژە و نازارەكەت نامىنئىت ، بۆيە كاتئ وام كرد ، ھەستم بە ھەسانەوھەيەكى سەير كرد ، ھەك ئەوھى دونيا بووبىت بە بەھار ، لە پەر ھاورئىكەم رۆشت .. بەلام بۆ رۆژى دوایى لە ھەمان كاتدا جارئىكى تر ھەستم بە سەرنئيشە كردهوه ، پەيوەندىم بە ھاورئىكەمەوه كرد و بە پەلە ھات بۆ لام و لە فافئىكى پىيوو .

بۆ رۆژى سىنئەم راستى شتەكەم بۆ دەرکەوت .. بووبوو بە ئەندام لە يانەى (ھىروئىن) بۆ خۆى و بۆ منى دەكەرى ھەتا پارەم پى ئەما .. نەم توانى بۆ چەند مانگئىك كرى بەدەم ، خاوەنى شوئىنەكە چەند جارئىك ئاگادارى كردمەوه ، لە رىنگاى دادگاوه مۆلەتى وەرگرتبوو كە دەست بەسەر كەل و پەلەكانمدا بگرنئت ھات تا بىريارەكە بسەپئىنئىت بەسەرمدا و منئىش ھىرشم كرده سەرى ، پەيوەندى كرد بە پۆلىسەوه و ئەوانئىش ھاتن شوئىنەكەيان پشكنى و بىنئىيان لەھافى ھىروئىنم پىيە و بۆيە بردمىيان بۆ بەندىخانە و بەو شىوھەيە ژيانم بە بەند كردن كۆتائى ھات بە ھۆى ھاورئى خرابەوه .

تكا دەكەم ئاگاتان لە خۆتان بىت .. ئاگاتان لە خۆتان بىت لە ھاورئى خراب .. ئەى كچانى موسولمان .

كۆئارى (سىدئى) ژمارە ۱۱۱۱

۹۲- ﴿برینی كۆن﴾

له پال مېردەكەيدا دانىشتىبوو... كە شتى دەنوسى ، پياۋيىكى ھېمەن و سادە و خوشەويست بوو ، بەرگەي زۆرى ئەمى گرتىبوو لە ئارامگرتەن و بېدەنگى .. تاوانى ئەم پياۋە چيە ؟

ئافرەتەكە لە خۆي پىرسى ، بۇچى نازارى بدەم ئەو بەرپىرس نىە لەو پۆخلەواتەي لە ناخمدايە .

ئەو ئازار دەكىشىت ، بەلكو نازارەكەم لە جەستەيدا ديارە ، بەردەوام سەردانى پىزىشك دەكات ، ھەموو ئەمانە لەبەر ئەۋەي خوشى ئەۋيەم ، مەن چۆنم ئاۋا بەرگەم دەگرىت كەۋاتە مەن كېم ؟

مەن ئافرەتەكەم وام لىھاتتوۋە مەمانەم بە ھىچ پياۋيىك نەماۋە ، دۋاي ئەزمونىك كە لە گەل مېردىكى ناپاك و خراپدا بردمە سەر.. ھەۋلەم دەدا برىنى كۆن لە بىر كەم بەلام سوۋدى نەبوو ، شتىك لە ناخمدى جەختى لە سەر ئەۋە دەكرەۋە كە ھەموو پياۋان ۋەك يەك وان .

ھەموۋيان ناپاك و درۆزەن.. ھىچ بەلەين و پەيمانىكىيان بەلاۋە نىە چۆن كەسىكى خويىندەۋارى ۋەكو مەن قەسى ۋا دەكات ، چۆن ناخم پىر بوۋە لەو تۆمەتانە بەرامبەر بە رەگەزى پياۋ لە گۆي زەويدا ، لە خۆرھەلات و خۆرئاۋا ؟ چۆن بە ھۆي تاۋانى يەك پياۋەۋە زۆلم لە ھەموو پياۋان دەكەم.. لەۋانەش مېردە زۆر چاكەكەم كە نازارەكىشىت بە ھۆي ئەۋەۋە كە مەمانەم پىيى نىە ۋەك پياۋيىك و مېردىك و باۋكى مەندالەكانم .. مەن رازى نىم پىيى بلىم مۈچەكەم چەندە ، بە ئاۋازىكى توندەۋە پىيى دەلەيم مافى تۆ نىە كە بزانىت مۈچەكەم چەندە ، ۋەك چۆن مەن پىرسىيار ناكەم سەبارەت بە مۈچەكەي تۆ ! ئەۋيش بېدەنگ دەبوو... زىاترىش لەۋە مەن ھاۋكارىم نەدەكرە لە گەلەيدا بۇ كىرىنى ھىچ كەلۈپەۋلىك و خەرجى ناۋمالان ، ھەر لە ساتى ھاۋسەر كىرىمانەۋە پىيەم ۋە ئەۋە نەركى سەرشانى پياۋە بە تەنھا ، نامەۋىت شتەكان بگۆرىت ، تەنھا مەن كىرىنى كارەكەرەكەمان دەدەم كە لە كاتىكدا مەن لە مالەۋە نىم و لە سەر كارم ھەلدەستىت بە نىشەكانى مەن ، بەلام بىجگە لەۋە تۆ بەرپىرسىت لە ھەموۋمان و خەرجى مەن و مەندالەكانت دەكىشىت ، لە روى شەرەۋە ئەمە نەركى سەرشانى

پیاوه.. ئەویش (مێردەكەم) بێدەنگ دەبوو خۆزگە تۆرە دەبوو، یان گوزارشی لەوه دەکرد كه له ناخیدا هەیه.. بێدەنگیەكەى بێتاقەتى دەکردم و دەروونی پارچە پارچە دەکردم و واى لێدەکردم كه بێر لەوه بکەمەوه كه ئایا پشت گوێم دەخات؟ یان پیاویكى لاوازه و ناتوانیٔ بەرهنگارم بێتەوه به هیز وهك مێردى یەكەم كه رقم له ناوی و یادگار یەکانیشیەتى ، ئایا بێدەنگیى پیاو هەمیشە لاوازیەتى ؟

كاتى مێردەكەم راپۆرتە گرنگەكەى تەواو كرد سەبارەت بە كارەكەى لاى كردهوه به لامدا و وتى : بۆچى ئیستا دانیشتوویت له پالمدا ؟

چۆن دواى ئەم هەموو شەونخونیە بەیانی زوو دەچیتە سەر كارەكەت ؟ ئایا پێویستیت بەهیچ هەیه ؟

نەمتوانى خۆم بگرم ، فرمیسك به چاوانمدا هاته خواروه و وتم : ئەى ئایا تۆ پێویستیت به هیچ شتى تر هەیه؟ وا هەست دەكەم چەند رۆژێكە ئاسایى نایەیتە بەرچاوم ؟ ئایا هیچ كێشە یەكەت هەیه له سەر كارەكەت یان له مألەوه ؟ به خەندەوه وتى : نەخێر ئازیزم ، هەموو شتەكان ئاساین، تەنها گەدەم ئازارى هەیه ، ئازارم دەدا خواردنى سوک بخۆم یان قورس ، پێدەچیت گەوره بووبووم بەلام ماشەللاً تۆ جوانتر دەبییت .

له پڕ بینیم دەریایەك له خوێنى هەلپینایەوه و له هۆش خۆى چوو ، هاوارم كرد .. تەلهفۆن .. دكتۆر .. نەخۆشخانە... چووین بۆ نەخۆشخانە.. لەوى پزیشك جەختى لەسەر ئەوه كردهوه كه پێویستە ئاگادارى توورە بوونی مێردەكەم بم و هیچ پەستانیكى نەخەمە سەر و كارى ئاسان ئەنجام بدات .

دواى چەند رۆژێك گەراپنەوه بۆ مألەوه و مێردەكەم بزێكاو ولاواز بوویوو.. وات هەست دەکرد كه خەيالە.. خۆى دابوو به سەرشانمدا داواى لێبوردنى دەکرد كه ئەو چەند شەوه درێژە له نەخۆشخانە منى نارهەت كردوه ، بەردەوام سوپاسى دەکردم و سۆزو خۆشەویستى خۆى دەردەبرى وتى : من نازانم چیم بگردایە ئەگەر خواى گەوره ژنیكى پینەبەخشیمايه سۆزدار نەبووايه له گەلم وهك تۆ بەراستى من زیاتر له خۆم تۆم خۆش دەویٔ ، بەلام دەبمه بار بەسەر تەوه ، چونكه گەدەم به تەواوى كەلكى نەماوه و له حالەتێكدا یە جینی بەزەییە ، رووخسارم فرمیسك تەنى بووى ، مێردە

چاڪه كەشم ھەستى پى نەدە كرد ، بەلكو ھەر بەردەوام لە خۆى دەبوویەوہ بو من ، نەیدەزانى بەو قسانە من دەكوژیت چونكە بەراستى نازارى زۆرم دابوو بە گومانم بە لە دەستدانى متمانە و توندوتیژى نواندن ، بەلام ئەو پیاویكى دل ناسك بو ، ئیستا تەنھا بیر لە ھەست و سۆزى من دەكاتەوہ لە گەنیدا كە ئەو نەخۆشە و راکشاوہ و لە نەخۆشخانە!

ئای لەو دلە رەقم چەندە خراپ بووم لە گەل ئەو پیاوہمدا ھەتا نەخۆشم خست ، ئاھ لە خەيالى نەخۆشم ، سزای پیاویكى بیتاوانى دا لەبرى تاوانى پیاویكى تر ...

میردەكەم وەكو مندالێكى بزكاو خەوت ، منیش رۆشتم بەرەو نوسینگەكەى تا ئەو دوا راپۆرتەى ببینم كە نەیناردبوو بۆ سەركارەكەى بە ھۆى نەخۆشیەوہ ، زۆر سەرسام بووم كاتى ئەو لاپەرەيەم بینى كە میردەكەم شتى تیا دەنوسى كەبرىتى بوولە قەرزەكانى .. بۆم دەرکەوت كە بړىك پارەى زۆرى لە يەكێك لە ھاورێكانى قەرز كردووہ و پى نەوتوووم ، بەلى ئەو بړە پارەيە ئۆتۆمبیلەكەى پى كرىبوو كاتى داوام لىكردبوو كەواتە بۆیە ئەو شەوہ میردەكەم درەنگ خەوتبوو خەفتى ئەو قەرزە زۆرەى ھەبوو وە بە منى نەوتبوو ، چونكە ئومید بړاو بووبوو لە وەى كە من یارمەتى بەدم .

ئای چەندە من خراپم لە ئەزمونێك كە خەرىكە متمانە لەناخدا ناهیلێت ، ئای لەو رابردووہى كە خەرىكە ئیستام تىك دەشكىنێت .

بۆ بەيانى رۆژى دوایى چووومە لای میردەكەم كە چای دەخواردووہ ھەموو خشل و زىرەكانى خۆم دانا لە بەردەمیدا وە ھەموو پارەيەكى پاشەكەوت كراو و ژيانیشم لە بەردەمیدا دانا تىر گریام بەلكو لەو كردەوانەم خۆش بیست كە لە ساتى يەكەمى ھاوسەرگىریمانەوہ كردووومە بەرامبەرى ، چونكە لىبوردەيى ئەو بۆ من شىفایە بۆ ھەموو ئەو رق و كینەيە كە ھەمبوو بەرامبەر بە پیاوان .

۹۲- ﴿ملوانه که کهم لی مه دزن چونکه هه تیوم﴾

سالی ۲۰۰۲ ز سه ره تا که ی رۆزه کی باش و بهروبومینکی باشی هه بوو ، به لام کۆتاییه که ی خه مۆکی و بیتاقه تی دلمی داگیر کردبوو ، به لکو هه تا ترسانیش له خوای گه وره و بالاده ست به لام ئازاری ویزدان کاریگه ریه کی زۆری هه بوو له سه ر ده روونم ، له بهر نه وه شه و خه وم لینه ده که موت ، ته نها ساتانینکی که م نه بیئت ، بۆیه هه ولم نه یا نه چمه سه ر جیگا که م هه تا باویشک زۆرم بۆ نه هینیت و ماندوو بوون زال نه بیئت به سه رمدا .

مه به ستیشم نه وه بوو که نه م مندا له بچکۆ له یه له خه ودا نه یه ت بۆم له گه ل نه وه شدا لۆمه ی ده کردم له سه ر تا وان و هه له یه ک که من کردبووم ده ره ق به نه و رۆژیک له رۆژان ، بۆیه ژیا نی لی تال کردبووم ، به لکو خه ویشی لی تال کردبووم و مه زاجی تیک دا بووم... کاتیکیش له خه و هه لده ستام نه م ده توانی خۆم بگرم و به چه سه رت و په شیمانیه وه ده گریام... له سه ر نه و کرده وه یه ی که کردبووم ، به لام تازه هه یچ سوودی نیه ، کاره که تیپه ری بوو و کۆتایی هاتبوو .

ده لیم ئاین یان ره وشت رۆژی له رۆژان به ری لینه گرتم له سه ر نه وه ی که کردومه به لکو دنیا بووم که من ویزدانم نیه ، نه گه ر وا بوایه نه وایه نه و ویزدانه رۆژیک یان دوو رۆژ ئازاری نه یام ، و هه موو شتی ک کۆتایی ده هات و ناسه واری نه ده ما له دلما ، یان کاره که م ئاشکرا ده بوولای خه لکی و پیاوانی ناسایش... نه وه ش شتی بوو من به دوورم ده بیینی ، نه وه ههستی هه موو دزیکه پیش نه وه ی تاوانه که ی نه نه جام بدات... له سه ر نه و بنچینه یه و بنه مایه و پیویستی زۆرم به پاره ، بیرم له وه ده کرده وه که چۆن به ناساترین و ساده ترین ریگا و به بی ماندوو بوون ده ستم که ویت.

که من نافرته تیشم ، به لام چۆن ؟ تا نه و رۆژه هاته پیشه وه که بانگ هینشت کرام بۆ زه واجی کچیکی هاو پیم له خۆیندنگا... له رۆژی دیاریکراودا رۆشتم و بیروکی هه به ده ست خه ستنی پاره هه ر له بیر و هۆشما بوو ، به لکو زال بووبوو به سه ر بیرکردنه وه مدا .

کاتی چوومه هۆله که وه به راشکاوانه ده یلیم زه ر و ئالتونینکی زۆرم بیینی ، وه ک نه وه ی که وت بیئت له زه ویدا و پیویستی به که سه ی ک هه یه بییات ، نافرته تانم ده بیینی

خۆيان رازاندبويوه بهو كانزا گرانبه هايه و بړنكي زور له دست و ملياندا بو ، وه بهسريانوه بوو تنانته به قاچيشيانوه ، لهو كاتدا هستم ده كرد كه كاري من نهويه نهو زيرانه بهرم ... نهه نهو فرسته گرنگيه كه من به دوايدا دهگيريم له هه مان كاتدا دهنگي گوزاني و سه ما كردن يارمه تيدهرم بوون بو نه انجام گهياندي تاوانه كم ، نافرته كان سهرقال بوون هيج ناگيان له زيره كانيان و له كچه بچوكه كانيان نه ده بوو .. وازيان ليهينا بوون بگه رين و ياري بكن به چوارده و هري هوله كه دا ، زيريش به مليانوه و به دسته بچوكه كانيانوه بوو .

لهو كاتدا بړوكه كه به ناشكرا هات به بيرمدا و به خوم وت : چي تيايه با به ختي خوم تاقى بگه موه و باهم جاره دزي بكم ، با ملوانه كه يه كيان موسيله يه كي بچوكيش بيت .. به لام له مپه رنكي بچوك كاره كه مي وه ستاند ، نهو يش نهو بوو چون نهو كاره نه انجام بدم ، به لام زور به خي رايي فيكره يه كي جهه نيم بو هات و به خي رايي له هوله كه رامكرد بو دهره وه بو لاي نزيك ترين فروشي ار ..

هه ندي لهو شيرينيانه م كړي كه مندا لاني بچوك چه زيان ليده كرد ، مه به ستي من له ودا راو كړديان و هه لنيان بوو بو نهو خوار دنه .. بويه بړوكه كه سه ري گرت و يه كنيانم ماچ كرد و دننيام كه چوار ساني تينه پهراند بوو بړنكي زور خشل و زيوي پيوه بوو منيش دانه و يم هوه بوي و به خوم وت : نا نهه يه نيچيره كه نهه يه قوربانيه كه ، به قسه كردن سهرقالم كرد و پارچه يه كه له شيرينيه كه م پيدا و بهو شيوازه توانيم باز نه كان له دسته بچوكه كانى دابكهنم و به خي رايي له هوله كه هاتمه دره وه .. به لام راستيتان پي ده ليم ، نهو شه وه هستم به نازاري ويژدان ده كرد هه رچه نده دلخوش بووم بهو دستكه وته كه نهو دزيه بچوكه بوو . فروشتم و پاره كه يم وه رگرت .

له سه ر نهو بنچينه يه و نهو سه ركه وته ، بريارمدا بوو جاريكي تر كاره كه تاقى بگه موه و به مهرچيك په چه بكم به روخسارمدا هه تا كه س نه مناسيته وه ، و له گه ل هاموشوكه راندا وه كه نهو هي بانگ كرابم يان منيش له وان بم بهو شيوه يه نه زمونه كه م چه ندين جار دووباره كرده وه .

به دري رايي ساليكي ته او واته سالي ۲۰۰۲ من به دري رايي هه فته سهرقال بووم و ده چومه هوله كانى ناهنگ گي راني زه واجه وه ، پاره يه كي زورم دست ده كه وت ... تا

شەوئىكىيان چوومە يەكئى لە ھۆلەكانەوہ دانىشتەم و بەدوای نىچىردا دەگەرەم بە گۆشەكانى ھۆلەكەدا ، بىنىم لە دورەوہ مندالىك دانىشتووہ ، وەك ئەوہى نەيەوئت بەشدارى ناھەنگەكە بكات .

منىش فرسەتەكەم قوزتەوہ و بە خۆم وت : بەراستى ئەمە نىچىرەكەيە وئەمە دەستكەوتەكەيە ، بە ھەنگاوەكانم بەپەلە چووم بۆ لاى و خەندەيەكى درىژم خستە سەر روخسارم بۆى ، خواردنىشم بە دەستەوہ بوو ، كە ھەندى شىرىنى بوو مندالان حەزىان لىدەكرد... دانەویمەوہ بۆى و پىم وت : كچى جوان ناوت چيە ؟ وتى (شعاع) وتەم : لە پۆلى چەندى ؟ وتى : چوارەمى سەرەتايى و بە يەكەم دەرچووم و پىم وت : نزيك بەرەوہ تا پىرۆزبايت لى بکەم و سەرت ماچ بکەم و ئەم شىرىنيەت بەمى ، بەراستى عاقلەيت و شياوى ھەموو شتىكىت .. كچە داماوەكەش بە بەرائەتى مندالانەى خۆيەوہ نزيك بوويەوہ لىم ، لەو كاتەدا دەستى راستم درىژ كرد تا پىنج بكاتەوہ بە دەورى ملیددا و و ملوانكەكە لىبكاتەوہ و كچەكەش خىرا ھەستى كرد و پىنى وتەم : ملوانكەكەى مەم مەدزە من ھەتيوم ، بىجگە لەو كەسى تر بۆى نەكەريوم) منىش بەھۆى قسەكانىوہ دەستم كيشايەوہ دواوہ ، بەلام لەبەر ئەوہى مرقىك بووم ناين و رەوشت داڤنرا بوو لىم و وىژدانم مردبوو ، پىم وت : كچى خۆم مەترسە تەنھا حەز ئەكەم ئەو ملوانكەيە بىنىم كە خۆتت پى رازاندوہتەوہ چونكە جوانە و ھەتا منىش يەكئىك لەو شىوہيە بکەم بۆ كچەكەم ... نزيك بوويەوہ لىم و بېرەوای پىكردم و داىكەند و داىە دەستم و منىش شىرىنيەكەم داىە دەستى... ئەو سەرقالى شىرىنيەكە بوو.. منىش بە خىرايى لە ھۆلەكە ھاتە دەرەوہ و بە خىرايى بەرەولاي ئۆتۆمبيلەكەم روشتەم ، گەشتمە مائەوہ و كاتىك خۆم دا بەسەر جىگاكەمدا بۆ يەكەمىن جار ھەستم كرد بە پەشىمانى ، بەلكو ئارەق بەتەوئىلمدا دەھاتە خوار ، ھەتا لىدانى دلم زيادى كرد و ھەستم بە ترسىكى زۆر كرد و ويستم چاوم بنوقىنم و و بخەوم ، بەلام چەند ساتىكى نەبەرد و تىشكىك لە خەومدا دەھات بۆم و دەگريسا و دەيوت : (كوا ملوانكەكەم باوكم زۆرى لىداوم ، تەماشاي جەستەم بکە ئەوہ ئاسەواری لىدانەكەيە و بە ئاشكرا ديارە ، تكات لى دەكەم بىمەرەوہ) ھەستام لە خەو بە تۆقيوى و سەيرى

لای راست و چەپی خۆم کرد ، چونکه دوور نەبوو که ئەو مندالە لە ژوورە کەمدا بیئت

لە سەر ئەوه و لە سەر ئەو هەستە ناخۆشە که دەتلامەوه پێوهی بپارمدا واز لە چالاکیەکانم بهێنم بۆ ماوهیەکی دیاریکراویش بیئت ، تا بحەسێمەوه ، بەلام تیشکێک دواى دوو رۆژ بۆ جاری دووم بۆم هاتەوه ، ئەو قسانەى کرد که جاری یەکەم کردنى ، تەنها لەوساتەدا هەستم بە گەورەیی ئەو تاوانە کرد که من دەیکەم و بپارمدا تەوبە بکەم و واز لە دزینی ئالتون وزیڤى مندالان بهێنم لە ناهەنگەکاندا. . وە بەهۆی ئەو کچە هەتیوهوه بپارمدا تەوبەیهکی راستەقینە بکەم و بگەرێمەوه بۆ لای خوا. . ئەوهش کاتێک بۆ جاری یەکەم نوێژم کرد و داواى لیبوردنم لەخواى گەوره کرد ، ئیستاش لە سەر ئەو رینگایەم و دەخوایم بەردەوام بم لە سەرى تا خواى گەوره رۆژى لە رۆژان گیانم دەکێشیت لەگەڵ تێپەرپوونی ماوهیەکی زۆر بە سەر دواهەمین دزیکردندا ، وە دواهەمین خەوینین بەو مندالەوه، بەلام هیشتا وینەکەى لە بیر و هۆشمدایە و لە خەودا دیت بۆم با مانگی جارێکیش بیئت لە هەمان کاتدا شوین نەماوه نەچم بۆی و سۆراخی ئەو کچەم نەکردیئت بەلکو (شعاع) لەوى بیئت تا لەناویاندا ئەو مالوانەکەیهى بدەمەوه که لێم دزی بوو. . چونکه هیشتا نەم فەوتانەبوو ، لە هەمان کاتیشدا هیشتا ویزدانم لەو کاتەوه نازارم دەدات، بە هۆی ئەوهوه هیشتا نەحەساومەتەوه یان بە بەختەورى بژیم .

هەتا دیدۆزمەوه و ئەو ملوانکەیهى دەدەمەوه که رۆژى لە رۆژان لێم دزی بوو. . . دەخوایم ئەو رۆژه بیته پێشەوه بەلکو ئەو ساتەى که دەگەم بە (شعاع) زۆر نزیکە .

رۆژنامەى (الهدف) ی کویتى ژماره ١٨٦٧

۹۴- دایکی خوښه ویستم ... ژيانمی ویران کرد

کاتیک له دایک بووم وهک پیشینان ده لنین که وچکیکی زیر له ده ممدا بوو، من له خیزانیکي دهوله مهنه بووم ، به لام نهو دهوله مهنه دیه هیچ شتیکی نه ده گوږی ، چونکه زیاده روئی له نازدان به کوران و کچان سات به سات ره وشتیان به ره و خرابی ده یانبات .. پاشان زیاده روئی و نازیندان ته نها له ناو خیزانه دهوله مهنه کاڼدا نیه، به لکو خیزانه هه ژاره کانیش، دایک زیاده روئی دهکات له نازدانی به کوږ و کچه کانی ، هه تا ده بیته هوی تیاچوونیان ، چونکه هه لده ستیت به هه موو کاروباره کانیان . به لکو کیشه کانیان ده گریته نه ستوی خوئی .

له ناخی خویدا ده لیت : هه موو شتیکی واز لیینن بو من من قبولی ده کم لیتان ... به لای منه وه نه وه هه لیه کی گوره یه که دایکم و دایکانی تریش تیئی که وتبوون، که به راستی ریزم هه یه بویان به لام من جیاوازم له گه لیاندا سه باره ت به شیوازی په روره کردنیان .

هه که هوشم کرده وه به دنیا یه دا و ورده ورده له شته کان تیده گه یستم خووم بینیه وه که نازیکی سه یرم پیده ده ن ، هه رچهنده ته مهنیشم بچوک بوو ... به لکو نهو ساتانه ی دهستم ده کرد به گریان دایکم به تایبه تی وای هه ست ده کرد که دنیا له بهر چاوی رهش بووه ، هه رچهنده وه کو وتم من ته مهنم بچوک بوو ، روژنکم نایه ته وه یاد که داوای شتیکم کرد بیته و نهو روژه بویان په یدا نه کردیم له گه ل هه موو نه واندا به راستی ناهه قی دایکم ناگرم ، نه گه ر به راده یه کی مه عقول بوایه .. به لام کاتیکیش گوره بووم پیویست بوو به شیک له به رپر سیاریه تی من هه لگریته و واز له من بینیت له ژیاندا پشت به خووم ببهستم با که میکیش بوایه ... به لام دایکم خوا رینمایي بکات ژیان تهرخان کردبوو بو من ، که نه وه هه لیه کی گوره بوو نهو تیئی که وتبوو، منیشی له گه ل خویدا تووش کردبوو ، کاتی گوره بووم نازیندان زیاتری کرد ، نه یده هیشته پشت به خووم ببهستم و هه تا له سه عیگردن و ته واو کردنی پیویسته کانی ماله وشدا.

نهو ده یه ویست یارمه تیم بدات بهو کاره ی به لکو ناسایی بوو به لایه وه هه موو شته کانی قوتا بخانه م بو بنوسیته وه ، خوژگه کاره که هه ر به وه بوه ستایه ، به خوا سویند نه خووم

ئەگەر پىم بووتايە بە دەستى خۆت خواردنم بەدرى يەك دەقىقە دوا نەدەكەوت ، بەلكو
 ھەتا پىم بووتايە : دايكە وەرە پۇشاكەكانم لەبەربەكە راي دەکرد و ئەھات تا ئەو كارە
 بكات ، ئەم دايكە ھىچ كارىكى لە ژياندا بۆ من نەھىشتەو ، ئەو لەبرى دەست و قاچم
 ھەندەستا بە كارەكان، لە لاي ھەموو خزمان و ناسراوان و ھاورپىيان بەرگرى
 لىدەكردم، دەيخستە مېشكيانەو بەلكو ناچارى دەکردن كە بېروا بگەن من لە سەر
 ھەق و راستىم تا وام لىنھات و بېروام كرد ھەرشتى من دەيكەم بە تەواوى راستەقىنەيە..
 ئەوھشى بە ھەلەم دابنىت با لە كارىكى سادە و بچوكيشدا بىت بە سەرسورمانەو و
 ھەندى جار بە سەرزەنشتەو تەماشام دەكرد، تا بووم بەكچىكى نازدار كە
 رانەھاتبوو كەس لە مائەو بە ھەلەى بخاتەو ، بەو شىوھىە لە سەر ئەو پەرورەدە و
 شىوازەى دايكە مامەلەى لە گەلدا دەكردم گەرە بووم، بە شىوھىەك وا گومانى دەبەرد
 كە باشترىن رىگاي پەرورەكردنە ، وە رۆژى لە رۆژان بىرى لەو نەكردبوويەو كە
 كۆر و كچەكانيان كاتى پشت بە خويان دەبەستن بەختەورەى بۆ باوك و دايك ، بەلكو
 متمانەيان واتە متمانەى مندالەكان بە خويان تروپكى پەرورەكردنە، بەلام زۆر بە
 داخوھ ئەو جۆرە شتانە نەنزىك و نەدوور بە بىر و ھۆشى دايكەدا نەدەھات .
 ھەولم دەدا بەرى لىبگرم و رىى لىبگرم ، بەلكو چەندىن جار رىم لى دەگرت و
 بەراشكاوانە پىم دەوت كە ئەو جۆرە شىواز و مامەلە كردنەى لە گەل مندا و ھەتا
 پەرورەكردنەكەشى بە تەواوى ھەلەيە ، وە كارى راست و دروست ئەوھىە كە وازم
 لى بىننىت لە ھەموو ژياندا پشت بەخۆم ببەستم، ئەمە بۆمن باشە و ئەنجامى باشى
 دەبىت ، بەلام زۆر بەداخوھ پىى دەوتم كچى خۆم ھىشتا مندالىت ، پىويستە
 يارمەتيت بەم، چونكە من دايكەم ، لە سەر ئەو بنچىنەيە سوور بوونم واى نەدەكرد
 وازم لىبىننىت كە لەژياندا پشت بە خۆم ببەستم ، لە راستيدا منىش بەشدارى ئەو
 ھەلانەى بووم ، چونكە بىرم لە نايىندە نەدەكردەو و لە ژيانى كردهى و ويناى ئەوھم
 نەدەكرد كە دەگەمە رىگايەكى داخراو، چونكە پەرورەكەى دايكەم بۆ من و
 زىادەرپۆيى لە نازپىدانم ھۆكارى ئەوانە بوون ، بەلكو زىانى ھەبوو بۆمن و شكستى
 پىھىنام.. بەلام كار لە كار ترزا و پەرورەكردنەكەى تىكەلى ھەست و نەست و
 خوينم بووبوو ، نەم دەتوانى رىگارم لىى يان لەو بارەيەو شتى بگەم .

به سهرکه وتوویی قوناغی دواناوه ندیم تهواو کرد ، و رۆشتمه زانکووه، لهویش خویندیم تهواو کرد و تهنها وهزیفه و زهواجم مابوو بۆیه یهکه میانم دهست کهوت که وهزیفه یهکی چاک بوو له یهکیک له وهزاره تهکانی حکومه تدا ، بهلام دووه میان دواکهوت به هوی چاره نووسه وهکو وا دهلین ، بهلام دننیا بووم که کوپنکی چاک رۆژی له رۆژان له ده رگای مالممان ده دات و من داوا دهکات بۆ ژیا نی هاوسه رگری ، چونکه نهوه سوننه تی ژیا نه و کچ تهنها نهوه ی له سه ره نارام بگری ت تا به ختی دهگری ته وه .

بهو شیوه یه دهستم کرد به کارکردن و رۆژنکیان چوومه وهزاره ته وه و من کچنکی دهوله مند ی به ناز و مه کر بووم که پیشتر هه رگیز کهس سه رزه نشتی نه کرد بووم یان به درۆی نه خست بوومه وه ، سه ره تای دهوامی من سه عات نۆی به یانی بوو دوا ی دهست پیکردنی دهوامی ره سمی به سه عات و نیویک چوومه سه ر کاره کهم، بۆیه ناوی منیان له لاپه ره یه کهدا نووسی له گه ل نهو فه رمان به رانه ی که دوا ده که وتوون له سه ر کار.. نهو رۆژه به رپه سه کهم بانگی کردم و نامۆژگاری کردم که پبویسته پابه ند بم به کاتی دیاری کرایی دهوامه وه ، پاشان پۆزشی بۆ هینامه وه چونکه یه کهمین جاره به لام دوا ی نهوه ی چه ندين جاری تر دوا که وتم.. به رپه سه که بۆی ده رکهوت که جگه له نویسی راپۆرت به ولاره هیه چ سوودی نیه بۆ من.. تیایدا وتبووی که من ناشیم بۆ کارکردن و غیا باتیشم زۆره و له سه ر هه موو نه وانه شه وه کاتی کارنیم پیده سپی ردریت رای ناپه رینم ، بهو شیوه یه به ته نها له ماله وه مامه وه .

نهوه یه کهمین گورزی لیدان بوو که دای به سه رمدا ، چونکه وه ک پیشتر وتم من کچنکی به ناز بووم و گویم به هیه چ شتی ک نه ده دا .

دایکم نار ه چه تیه که ی له سه ر ناسان کردم و وتی : نارام بگره ، نارام گرت و چه ند مانگیکی نه خایاند به ختم کرایه وه و شوم کرد وه ک ده لین چوومه قه فه زی زپه نه وه ، منیش خوازیار بووم که وا بییت.. نه گه ر دایکم رای نه هینامایه له سه ری.. چونکه مرو فیک بووم به مانای وشه پشتم به ده ورو به رم ده به ست و هیه چ نه ده زانی ، لیره دا مه به ستم ته نها پید او یستی و نه رکه کانی ماله وه نیه به لام هه تا قسه کردنیش من خوازیار بووم می رده کهم ده رباره ی من قسه بکات.. نایا دوا ی نه م پشت به ستمه شتیکی تر ما وه .

بیست و چوار مانگ تیپه‌ری به سهر ژیانماندا و میرده‌که‌م باری گرانى مروڤنیک هه‌لده‌گریت که لاشه‌ی گه‌وره‌یه و عه‌قلی بچوکه ، مروڤنیکى ناز پیدراوی بی متمانه به‌خو همیشه هه‌ول دهدات پیشه‌نگى ده‌وروبه‌ره‌که‌ی بیٚت و فه‌رمانیان به‌سه‌ردا بدات. مروڤنیکى سته‌مکاره به‌سه‌ر ده‌وروبه‌ره‌که‌یدا و هه‌مووشتی داوا ده‌کات و هیچ شتی پیشکەش ناکات ، هه‌تا میرده‌که‌م به‌ته‌واوی پر بوو لیم وتی : هاوسه‌ری به‌ریزم چاکه نواندن له‌گه‌ل تۆدا سوودی نیه ، باشتر وایه به‌چاکى ده‌ست به‌ردارت بېم ، (فَامْسَاكُ بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرِیحُ بِاِحْسَانٍ) به‌و شیوه‌یه بۆ جاری دوهم ژیانى هاوسه‌ریم شکستی هینا به‌هۆی زیاده‌پۆیى دایکم له‌نازپیدانى پیم .. میرده‌که‌م دواى ئه‌وه‌ی ئارامى نه‌ما و ته‌لاقیدام ؟. تا بگه‌ریمه‌وه بۆ مالى دایکم .. که هۆکارى نابه‌خته‌وه‌ری من بوو به‌بی ئه‌وه‌ی رۆژى له‌رۆژان هه‌ست به‌وه‌ بکات.

ئىستاش ئه‌مه به‌سه‌رهاتى من بوو ئه‌مه‌ش په‌يامه‌که‌م بوو بۆ هه‌موو دایکىک له‌هه‌موو خاکىكى موسولماندا ، به‌راشکاوانه پیتان ده‌لیم :

نه‌که‌ن زیاده‌پۆیى بکه‌ن له‌نازپیدان به‌کچه‌کانتان .. رایان به‌ینن با پشت ببه‌ستن به‌خۆیان له‌ژیاناندا ، ئه‌مه بوو به‌سه‌رهاتى من ، ئه‌ی دایکان پیش ئه‌وه‌ی کار له‌کار بترزیت په‌ند و وانه‌ی لى وهریگرن، چونکه شکست هینان له‌ژیاندا تامى تاله ، وه له‌وانه‌یه کۆتایى پىبیت و بره‌وه‌یته‌وه ئه‌گه‌ر ئافره‌ته‌که‌ سهر له‌نۆی بیه‌ته‌وه به‌خۆیدا ، به‌لام ئاسه‌واره‌کانى زیاده‌پۆیى له‌نازپیداندا نه‌سته‌مه ره‌گ و ریشه‌ی له‌دندا هه‌لبه‌که‌نرى و دیار نه‌مینیت و بره‌وه‌یته‌وه، چونکه وه‌ک خوین به‌ناو هه‌موو جه‌سته‌دا هاتوچۆ ده‌کات .

رۆژنامه‌ی (الهدف)ى کویتى ژماره ١٨٦٨

۹۵- ﴿ھاوسەرگیری چاره سەرە﴾

من كچىكم و خواى گهوره رىزىكى زورى رژاندووه به سهرمدا، سوپاس بۇ خوا له خاوخىزانىكى زور دىنداردا گهوره بووم .. بهلكو خوشم ههندى شتم پى قبول ندهبوو، بۇ نمونه گونگرتن له گورانى به ناشكرا و قسهكردى زور به تلهلفون .

وه هروهها يهكى له روزهكانى ترى خواى گهوره بهسهرمهوه نهوه بوو كه من سوور بووم له سهر خويندنهكهم كه بگه مه پله و ناستيك كه دلخوشيم پىنى ، حزم له خويندنهوه بوو به همور شيوهكانيهوه ، زور خويندنهوه واى كرديبوو كه له زوريك له بوارهكان له فيكرمدا گهشهيان كرديبوو ، لهبهر نهوه كهسيكى كومهلايهتى و خوشهويست بووم ، وه زوريك له خهلكى بهم شيوهيه وهسفيان دهكردم) كهسايهتیهكى پىگهيشتوو و روناكبير گهورهتر له تهمنى خوى ، ناسك ، تيگهيشتوو، تواناى ههنگرتنى بهرپرسياريهتى هيه (.....)

به هرحال خويندنه تهواو كرد و دلخوش بوو به تهواو كردنهكهم ، خواى گهوره بوى ناسان كردم كه وهزيفيهكى باشم دهست بكهويت ، مامهوه و چاوهروانى وهزيفيهكى تر بووم ، دهويست پهيوهندي له گهل مرؤفيكى چاكدا بيهستم، مهرجهكانم زور خاكيانه بوو ، نهو مرؤفesh هات كه له روى كومهلايهتى و خويندنهوه له من نرمتر بوو بهلام من تماشاي نهو شتانه نهئكرد ، نهوهنده بهس بوو دهروبهر شايهتى چاكى و پاپهند بوونى بۇ بدن ، بهلام توشى شوك بووم كاتى خيزانهكهمان قبوليان نهدهكرد ، بهلى وا تماشاي منيان دهكرد ، كه هيچ مرؤفيك نيه شياوى من بيت ، وه دهيانويست پلهو پايهيهكى كومهلايهتى بهرزي ههبيت ، چهندين كهسى تر دههاتن بۇ داوام و كهس وكاريشم به منيان نهدهوت ، بهلكو ههر خويان له نيو خوياندا مشت و مريان دهكرد و كوتاييان پندههينا به شيوهيه (لهچارهه نهنوسراوه) ... نههميان شيوهه ناوايه و نههميان شيوهه ناوايه، نههميان كارهكهى وايه و سييهميان كهس و كارهكهى وايه ... هتد .

نهو بارودوخه زور كاريگهري ههبوو له سهرم ، خهونهكانم بوون به ههلم .. بويه پالنهريك پالى پيوه نام بير له شتى بكهمهوه كه بيتاقهتيم دهركات .

بۆيە هيلى ئىنتەرنېتىم راكىشا بۇ ژورنەكەم و دەستەم كىرد ، شارهزا بووم تىايدا و ورده ورده تەماشاي فىلمى ناشەرى و وينەي ناشەرىم دەكىرد ، مومارەسەي سىنكىسى ئەلەكترونېم دەكىرد ، تا خواي گەورە كچىكى ھاوپرى باشى بۇ ناردەم كە ئاگادارى كىردەمە و ئامۇزگارى كىردەم و سوئندى دام كە دوركەومە و لىي ، بۆيە بەراستى منىش رووم كىردە (مندى) شوئنگەكان ، لەوى جىهانىكى رووناكىرى و پىشكەوتووم بىنى ، بۇماوۋىيەكى درىژبىر و ھۇشم فراوان بوو ، بەلام ھەر ھەزم لە گۇرانى و كرىنى كاسىت بوو .

پاشان سەرقال بووم لە سەنتەرەكە ، ھەتا سەرسام بووم بە يەكى لە نوسەرەكان لە ھەمان سەنتەر ، پەيوەندى دروست بوو لە نىوانماندا ، نامەي پۇستەيى ، پۇستەر ، وەلام دانەو ، پاشان مۇبايل ، بىنگومان منىش بى عەقل نەبووم ھەروا بە ناسانى خۇم بىدەم بەدەستەو ، بەلكو بەخىرايى و بە راشكاوانە پىم وت : من سوژم ھەيە بوئ ، ئەگەر تۇش وايت ئەو تەنھا يەك شت لە بەردەمتايە ئەو يە كە بىتتە داوام ، بۆيە ئەويش برىارىدا بىتتە داوام ، بۆيە خواي گەورەمان كىردە سەر پىشكى كارەكەمان و لە گەل كەسوكارىدا ھاتە داوام ، بەلام ھەلسوكەوتى خىزانەكەيان ناتەندروستانە بوو ، ھەرچەندە خۇي ھىچ نەنگىيەكى نەبوو ، بىنگومان وەكو پەرچەكردارىك لە خىزانەكەيانەو ھەستا بوون بەژن ھىنان بۇي و ھەولمدا دوركەومە و لىي ، بەلام من ھەر دور دەكەوتەو بەلام لەوشەوۋەدا برىارمدا بەتەواي تەوبە بكەم و واز لە رىگاي نىت و پەيوەندىەكان بىنم ، و رووبكەمە خواي گەورە تا رىگارم بكات و رۇزىم بدات بەو شىوۋەيەكى كە ھىچ حسىيىكى بۇ ناكەم ، بە مىردىكى صالح كە يارمەتى و ھاوكارم بىت لەدىن و دنيادا .

لە بەردەم ئەم رىگرتەي خىزانماندا ، ھەستام بە بەرەنگار بوونەوھيان و بويرانە و بە بىتاقەتەي پىم وتن ، كە من ھەزم لە پەيوەندىە ، بەراستى من ترسم ھەبوو لەخۇم ، شەرمكردن سودى نەبوو بۇم لە كاتىكدا تەمەنم بە سەرئەچىت و شتە وروژنەرەكان كارىان تىكردووم .

كەس و كارم نكولىان دەكىرد كە كارەكە بە دەست ئەوان بىت و بەلكو دەيان بەستەو بە چارەنوسەو ، مەينەتەكە لەوۋەدا بوو كە بەردەوام ئامۇزگارى من و

خوشكەكانمیان دەکرد تەماشای زەنجیرە تەلەفزیۆنیەكان مەكەن ، دەستان داپۆشن و گوی له گۆرانی مەگرن .... هتد ، بۆچی فەرمان بە خۆیان ناكەن بە واز هێنان له نەڕیته نەزۆكەكان و بەشدارىكردن له شاردنەوه مان لە ماله كانماندا ؟

بەمەر حال من دواى ئەم بەلگانە پەنام بڕدە بەر كچە دەزگيراندار و شووكردەوه كان بۆ گەپان بە دواى مێردىكى گونجاودا ، بينيمهوه و كەسىكى چاكيش بوو.. بەلام نەویش رەت كرايهوه چونكە له كەس و كارى ئىمه نەبوو ..

وه ئەمرۆ من له مەملانىدام ، دەمەوینت خۆم داپۆشم و وازم لەزۆر شت هێناوه، وازم له گۆنگرتن له گۆرانی هێناوه تاوهكو سۆزم نەخروشینت. وازم له له پەيوەندى له گەل ئەو مرقەدا هێنا تا خواى گەوره رەزامەند بێت لىم ، هەرچەندە جىگای مەزنە له دلمدا ، من ئىستا نامۆزگارى بەخىوكەران و سەرىپەرشتياران دەكەم كه بەو شىوهيه مامەلە له گەل كچەكانياندا نەكەن كه كەس و كارى من مامەلە دەكەن، چونكە ئەنجامەكەى بەوشىوهيه دەبێت كه بينيتان .. من نمونەيهكم بۆ ئىوه ، من نمونەيهك بووم بۆ رەوشت.. وه هەرگيز بەخەيالمدانە دەهات بچمە ناو قەسەكردنەوه له گەل هەر مرقەئىكدا بێت ... وه دەخوازم لەخواى گەوره كه لىم خۆش بێت و تەوبەيهكى يەكجارى بكەم و لىم وەربگریت ، بەراستى هەر ئەو نەزىك و وەلام دەرەوهيه .

۹۶- ﴿مَرَدِنِكَ لَه سَهَر رِيگَا﴾

ناشکرایه که هه موو مروقیك بهخته وهری له شتیكدا دهییئته وه، مروقی وا ههیه بهخته وهری له كۆكردنه وهی مال و ساماندا دهییئته وه ... وه ههیه له دستخستنی بهررتترین بهروانامه و بهررتترین پۆستدا دهییئته وه ... وه ههیشه له نهجامدانی كرده وهی ناشیرین و ناشه رعیدا دهییئته وه ... وه ههیه له خواردنه وهی عارهق و موعتاد بووندا دهییئته وه ... له گهل ئهوانه شدا ئه و جوړه كهسانه ههست به بهختیاری ناكهن ... چونكه خوای گهوره دهفه رموی: ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنِ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ (۱۲۴) قَالَ رَبُّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا (۱۲۵) قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا كَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى (۱۲۶) وَكَذَلِكَ نُجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى (۱۲۷) ﴿ طه (۲۴-۲۷) .. واته: ﴿وه ههركهسی پوو وه رگی پری له پرباز و یادی من، ئه وه بیگومان ئه وه كهسه گوزهرانیکی سهخت و تهنگی ده بیئت (له گوردادا)، وه له پوژی دوایشدا ههشری ده كهین به کویری، ده لی ئه ی پوره دگار بوچی به کویری ههشرت كردم، خو من له دنیا دا ساغ و بینا بووم، خوای گه ورهش دهفه رموی: هه به و شیوهیه نایه ته كانی ئیمهت بو هات و له بیری خوژت برده وه (وه کویر بویت له ئاستیدا)، به هه مان شیوه توش ئه مرۆ له بیر ده کریت، وه هه به و جوړه پاداشتی ئه وه كهسه ده دهینه وه كه زیاده وهی كریبت و باوه ری هی نابیت به نایه ته كانی پوره دگاری، وه سزای پوژی دوایی به تینتر و بهرده و امتره له سزای دنیا).

له پراستیدا بهخته وهی پراسته قینه نایه ته دی ته نها له ژیر سایه ی ئیمان و یه كتاپه رستیدا نه بیئت. خوای گه وره دهفه رمویت: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (۹۷) النحل: ۹۷ .. واته: ﴿ههركهسی له نیر یا له می كرده وهی چاکی كریبی و بهرواداریش بوو بیئت، ئه وه سویند به خوا به ژیانیکی خوژ ده یانژینین، وه سویند بی پاداشتیان ده دهینه وه به چاكتر له وهی كه ئه وان ده یانكرد﴾.

به هه رحال كیشه ی گه پان به دوای بهخته وه ریدا وای كرد له سی لاهه كه له شاری (جده) وه به ره و شاری (مه دینه ی پرشن گدار) بكه ونه ری له ده پوژی كوتایی

رەمەزاند، بەلام ئايا پۇشتن بۇ شارى مەدینە تا لەزەت لە شەوانى قەدر ببینن لە
 مزگەوتى پىغەمبەر(ﷺ) و قورئان بخوینن و شەو نوپۇز ئەنجام بەدن .. ئەخیر، بەلكو
 پۇشتن بۇ ببینى هەندىك لە ئاھەنگەکانى گۇرانی لە يەكی لە ئوتیلەکاندا... دواى
 ئەو ئاھەنگەكە تەواو بوو پىش چەند ساتى لە نوپۇزى بەیانى، گوپیان لە دەنگى بانگ
 بیژەو بوو، تا سەرەتای پۇزىكى نوپۇ لە رەمەزان پابگەيەنى و خەلكیش دەست لە
 خواردن و خواردنەو هەلگرن، بەلام ئەو سى لاو وەك پىشەى هەمیشەییان بە پۇژوو
 نەبوون .. کاتى وىستیان بگەپنەو بۇ شارى (جەدە) ... یەكێکیان بە گالتەو ووتى:
 ئايا پىش ئەو شارى مەدینە بەجى بەیلین نوپۇزى بەیانى بکەین؟ ووتیان: ئەخیر
 ... نوپۇز ناکەین.

ئۆتۆمبیلەكە بردنى، وە ئەو داماوانە نەیان دەزانی كە فریشتەى مردن لە چاوەپروانى
 ئەواندایە و ئۆتۆمبیلەكەیان لە پرووداویكى ترسناكدا وەردەگەپى، كە لە ئەنجامدا
 دوانیان دەمرن، دواى ئەو شارى لە ئاھەنگىكى گۇرانی گەرابوونەو و نە بەپۇژوو بوون
 و نە نوپۇزیشیان كەردبوو ... بە راشكاوانە دەیان ووت: نوپۇز ناکەین ... سنیەمیان بە
 فەزلى خواى گەورە پزگارى بوو، وە ئەو پرووداوەش بوو بە هۆى ئەو شارى كە تەوبە
 بكات.

۹۷- ﴿جی بچینیت ئەوہ دەدوریتەوہ﴾

پیاویک مەبوو لە کینگەى خاوەنەكەیدا كارى دەکرد ... ئەو كۆیلەیه خوا پەرست بوو،
وازی لە نوێژ و قورئان خویندن نەدەمینا .... خاوەنەكەشى نوێژی نەدەکرد و
قورئانی نەدەخویند، بەلكو سەرقال بوو بە كۆکردنەوى مال و سامانەوہ.

بۆژنکیان خاوەنى كینگەكە ویستی گەشتىكى درێژ بکات و بە بەندەكەى ووت:
دەمەرىت هەموو زەویەكە بکینیت و بیکەیت بە گەنم.

كۆیلەكەش ووتى: بە سەرچاو گەرەم.

پیاوہكە گەشتە درێژەكەى دەستپیکرد و لە کاتى دروینەدا گەرایەوہ و موفاجەئاتى
بینى، بینى بەندەكە لە جیاتی گەنم زەویەكەى کردوہ بە جۆ.

خاوەنەكەى پێى ووت: من فەرمانم پىداویت كە زەویەكە بکەیت بە گەنم، بۆچى
کردت بە جۆ؟

كۆیلەكەش ووتى: من جۆم چاند، ئاواتە خواز بووم كە جۆكە گەنمى لى بێتە
بەرەم.

خاوەنەكەى پێى ووت: گەرە !!! ئایا بە تەما بوویت جۆكە گەنمى لى بەرەم
بیت؟

ئەویش پێى ووت: تۆش گەرەم، ئایا واز لە نوێژ کردن دینى و سەرپىچى خوا
دەكەیت و بە تەمای پەرحمەت و بەزەبى ئەویت.

خاو

ەنەكەى زۆر بە باشى لەو وانەیه تیگەیشت، ووتى: بە راستى وانەیهك فىر بووم
لێتەوہ هەرگیز لە بیرم ناچیتەوہ، لە ئیستە بەدواوہ نوێژ دەكەم و خواى گەرە
دەپەرستم و نایەلم لە ئەمڕۆ بەدواوہ دنیا و سەرەوت و سامان سەرقالم بکەن لە
گوپرایەلى خواى گەرە.

تۆش بۆ لەمپروہ نازادیت لەبەر خواى گەرە.

۹۸- ﴿خوای گهوره به دینه ره﴾

پوژنکیان کۆمهلی پیاوچاک ههستان به گهشتیک به نیو دهریادا به کهشتیهکی گهوره که له نیو وولاتاندا گهشتی دهکرد ... کاتی سهرکهوتنه کهشتیهکه و کاتی نوژن هات به کیکیان ههستا و بانگی داو پاشان قامهتی کرد و پیکهوه به کۆمهل نوژنیان کرد.

بهو شیویه ههموو نوژنکیان به کۆمهل نهنجام دهدا ... پیاویکیش ته ماشای دهکردن و سهرسام بوو پێیان، نزیك بوویهوه لییان و پرسپاری کرد نهوه چی دهکن؟ نهوانیش ووتیان: ئیمه نوژن دهکهین...

پیاوهکه ووتی: بۆچی نوژن دهکهن؟

به کیکیان ووتی: نوژن دهکهین چونکه نهو خوییهی دروستی کردووین و پۆزی داوین فرمانی پینداوین نوژنی بۆ بکهین و سوچدهی بۆ بهرین، ئیمه گوێرایهلی فرمانی خوای گهورهین.

پیاوهکه ووتی: من بپروا ناکهم نهو جیهانه خوییهکی ههبیته. به کیکیان ووتی: چون شستی وا دهلییت، خوای گهوره دروستکهری ئهم گهردوونه ههموویهتی، له ناسمانهکانهوه ههتا زهوی، ههرچی لهم گهردوونهدا ههیه دروستکراوی خوای گهورهیه.

پیاوهکه ووتی: رات چۆنه له گهلمدا بییت بۆ نهو شارهی که تپیدا دهژین، تا نیو سهعات له گهله زانایهکی بهریز له زاناکانمان دانیشین تا بهلگهی نهوهت بۆ بینیتهوه. پیاوهکه ووتی: من پاریم بهوه.

دوای ماویهکی کهم کهشتیهکه گهیشته شارهکه، وه پۆیشتن بۆ لای نهو زانا بهریزه باسی نهوهیان بۆ کرد که پوویدا بوو له نیوان خویان و نهو پیاوهدا، وه نهوآلی پیدان که دوای نیو سهعاتی تر دهگاته لایان.

خه لکهکه گهرا نهوه بۆ لای نهو پیاوه و خواردنیکی خوش و میوهیان پینشکهشکرد و به جوانی میوانداریان کرد، ههتا ههستی به خوشیهکی زۆر کرد.

زاناکه دواکهوت و نههات بۆ لایان، دوای دوو سهعات گهشته لایان و ههموان خیرها تیان کردو نهویش دانیشته... نهو پیاوه نکولی له بوونی خوا دهکرد لینی پسی: نهی زانای بهریز بۆچی نهوهنده دواکهوتیت؟

زاناکەش ووتی: من سەرقالی شتیکی سەیر بووم، پیاوێکە ووتی: ئەو شتە چی بوو؟

زاناکە ووتی: کاتی بەرینگاد دەپۆیشتم لە قەراغ دەریاکەدا کۆمەلی دار و تەختەم بینی کۆبوونەوه، بە بی ئەوهی مرقینک نزیك بێتەوه لییان تا دار و تەختەکان کەشتیەکی زەبەلاحیان لی دروست بوو، پاشان ئەو کەشتیە هەر خۆی بە بی دەریاوان هەموو کەل و پەلەکانی کەناری دەریاکە ی هەلگرت و خستیە سەر پشتی خۆی و پاشان پەتەکانی کردەزه که بەستبوویەوه بە کەناری دەریاکەوه، ئینجا کەشتیەکە بە کەناری دەریاکەدا کەوتە گەر بە بی هیچ دەریاوانیک لە نیو ئەو شەپۆلە بەرزانهدا ... منیش دانیشتم بیرم لەو کارە سەیره دەکردهوه.

پیاوێکە ووتی: من هەرگیز بپروا بەو شتە ناکەم که تۆ دەیلییت، چون تەختەکان خۆیان کۆدەبنەوه و هەلدهستن بەو کارانه بە بی وەستاو کریکار و دەریاوانیک، هەموو ئەو کارانه چۆن ئەنجام دەدەن؟

زاناکە ووتی: (سبحان الله!) تۆ بپروا ناکەیت کەشتیەک ئەو کارانه بە تەنها بکات، ئەو چۆن بپروا دەکەیت که ئەم گەردوونە هەمووی بە خۆر و ئەستیره و مانگ و هەسارهوه دروست بوون بە بی دروستکاریک که دروستی بکات، و کاری بەری بکات و وای لی بکات بە سیستەمیکی ریک بپروات بەرپۆه بە بی ئەوهی بەری یەکتەری بکەون .. پیاوێکە ووتی: راست دەکەیت، زانای بەرین، ئەوه من باوەرم هینا بە خوای تاک و تەنها و بەدییهنەری ئاسمانەکان و زهوی .. شایەتی دەدەم که پەرستراو نیە بیجگە لە خوا .. وه محمد (ﷺ) بەنده و نیردراری خوای گهرهیه.

۹۹- ﴿ تەۋبە يەك لە سەر رووی كەشتىيەك ﴾

گەنجىك ھەبوو ناۋى (عەممار) بوو، لە گەل خىزانە كەيدا دەژيا، ۋە زۆر چاك بوو لە گەل دايك و باوكيدا ... كاتىك ھۆكارەكانى گوزەران ناپەھەتى كرد، بىر يارىدا سەفەرىكات بۇ شارىكى نزيك لە گوندەكەى كە دەريايەك لە نىوانياندا بوو.

ئەو ھەش لە پىناۋى ئەو ھەدا كە كار بىكات و خەرجى خىزانە ھەژارەكەى داين بىكات.

دوای تىپە پىۋونى سالىك بە سەر غەربىيدا، عەممار بېرى پارەى باشى كۆكردەۋە و ويستى بگەرىتەۋە بۇ لاي خىزانەكەى، تاۋەكو خوشى و شادى بىخاتە ناويانەۋە.

عەممار لە قەراغ دەريا كەدا ۋەستا و چاۋە پروانى ھاتنى كەشتى بوو تا سواری بىيت و بگەرىتەۋە نىشتەمان و ناو خىزانەكەى. دوای ماۋە يەكى دىرژ كەشتىيەكە ھات و لە قەراغ دەريا كەدا ۋەستا و خەلكى وور دە وور دە سەر كەوتن بۇ ناو كەشتىيەكە و كەلوپەلەكانى شيان بار كىرد ... كاتى كەشتىيەكە كەوتە پرى، عەممار بە ھۆى شەكەتى و ماندوو بوونەۋە خەۋى لىكەوت، چونكە ماۋە يەكى زۆر ۋەستا بوو لە چاۋە پروانى كەشتىيەكەدا ... كەشتىيەكە شەپۆلەكانى دەبېرى و بەرەو شارەكەى عەممار كەوتە پرى.

لە پىر عەممار ھەستى بە دەنگىك كىرد كە بانگى دەكات، چاۋى كىردەۋە بىنى پىاۋىكى دىرژى دەنگ گىرە پىنى دەلى: ئەو پارە يەى كە پىتە بىمەرى.

عەممار ىش ووتى: لە خوا بىرسە، ئەو پارە يە پەنجى ماندو بوونى بەردەوام و ئىش كىردنى سالىكى مە، تا بىبە مەۋە بۇ خىزانەكەم.

پىاۋەكە ووتى: ئەگەر ئەو پارە يەم نە يەيتى سەرت ئەپىرم.

عەممار ووتى: ھەندى لە پارەكە بەرە و ئەۋى تىرى دانى بۇم تا بىبە مەۋە بۇ خىزانەكەمان.

پىاۋەكە ووتى: بەلكو ھەموو پارەكە دەبەم.

عەممار ووتى: بە خوا ھىچت نا يەمى، چى دەكەيت بىكە، خۋاى گەورە بە تەنھا تواناى ھەيە كە مەن لە شەپرى تۇ دوور بىخاتەۋە ... پىاۋەكە چەقۇ يەكى دەر ھىنا و بەرزى كىردەۋە تا بىدات لە عەممار كەچى موفاجە ئاتىك پىویدا كە بە خەيالى كەسدا نايەت ... قاچى لە سەر كەشتىيەكە خلىسكا و كەوت بە زەویدا و بىزمارىك چوو بە پىيدا و چەقۇكەى لە دەست كەوت و ھەر ھاۋارى دەكرد ...

عەممار تەماشایەکی کرد و خوێن لە قاچی دەپۆیشت، ئەمیش خێرا هەستا بزمارەکی لە قاچی دزەکەدا دەرھینا و برینەکی پینچا بەو دەستەسپەری که پینی بوو. کاتی دزەکه بینی عەممار لە پیناوی ئەودا چی کرد، بە توندی دەستی کرد بە گریان و دەیووت: تۆ ئەم هەموو چاکەیه لە گەل مندا دەکەیت، لە کاتیگدا من دەمویست پیش ساتیک بتکوژم.

عەممار ووتی: بە خوا من لە تۆ خۆش بووم، بەلام پینویستە ئیستا تۆ تەوبە بکەیت و بگەریتەوه بۆ لای خوا و داوای لێخۆش بوون بکەیت .... وە بزانه که مال و سامانی حەرام و ناپەروا سودی نابێت بۆ خاوەنەکی نه له دنیا و نه له پوژی دوايیدا.. دزەکه ووتی: لێم ببورە بڕام، ئەو تەوبەم کردو گەرامووه بۆ لای خوا، دواي ئەوهی وانەیهک له تۆوه فێر بووم، که هەرگیز له بیرم ناچیتەوه و پەیمانەت دەدەمى لەمپۆ بە دواوه دزی نەکەم.

عەممار لە نامیزی گرت و لە خۆشی تەوبەکردنەکیدا ئەمیش دەستی کرد بە گریان .... دواي ئەوه بەلێنیاندا که ئیتر هەموو جاری یەکتەر بیینن لەو مزگەوتەى که نزیکى مالى عەممار بوو ... عەممار بە درێزایی گەشتەکه خواردن و خواردنەوهی پێدا، هەتا بە سەلامەتی و بێ زیان سوپاس بۆ خوا گەشتنەوه شوینی خویان.

۱۰۰ - ﴿ به سه رهاتی (هیندی) مندالی ﴾

مندالئیکی جوان هه بوو ناوی (هیندی) بوو به یانیه کیان زوو پښت بؤ قوتابخانه، وه بالاپوش بوو. پوژئیکیان له قوتابخانه گه پرایه وه زور خه مبار و بیتاقهت بوو، دایکی هوکاري نه وهی لیپرسی (وه له خیزانیکی دیندار بوو) کچه کesh ووتی: ماموستاکه مانه هه ره شهی لیکردووم که نابی جاریکی تر بهم پوژشاکه دریزانه وه برؤم بؤ قوتابخانه. دایکیشی ووتی: به لام نهو پوژشاکه مان نه وه یه که خوای گه وره ده یه ویت.. منداله کesh ووتی: به لام ماموستاکه ی نیمه نایه ویت!! دایکیشی ووتی: ماموستاکه نایه ویت.. خوای گه وره ده یه ویت، نهی تو گوپرایه لی کامیان ده که ییت؟ نهو خوایه ی که دروستی کردویت و بهم شیوه یه تو ی نه خشانده و پوزی داویت، یان دروستکراویک که خاوه نی هیچ سوود و زیانیک نیه؟ منداله کesh به هو ی پاک ی فیکره ته وه ووتی: نه خیز به گو یی خوای گه وره ده کهم، چی ده بییت با بییت... بؤ پوژئ دوه م هه مان پوژشاک ی له بهر کرده وه و پوژشته وه بؤ قوتابخانه، کاتیک ماموستاکه ی نه می بینی زور توپه بوو، سه رزه نشتی نهو کچه منداله ی کرد که به گو یی نه کردوه، و له هه ره شه کانی نه ترسا وه ... قسه ی زوری ووت به منداله که، دوا ی نه وه ی ماموستاکه سه رزه نشتی زوری منداله که ی کرد، منداله به سته زمانه هه ژاره کesh زوری بؤ هات و دهستی کرد به گریان، نه وه نده گریا تا ماموستاکه ی سه رسام کرد، پاشان فرمیسه کانی سپری و و ته یه کی هه ق له زاری هاته ده ر که زور پرمانا بوو، ووتی: به خوا نازانم به گو یی کی بکه م، تو یان نهو؟ ماموستاکه ووتی: نهو کییه؟ منداله کesh ووتی: خوای په روه ردگاری هه موو جیهان، نهو زاته ی که من و تو ی دروست کردوه، و من و تو ی نه خشانده وه، نایا به گو یی تو بکه م و شتی له بهر که م که تو ده ته ویت و نهو له خو م بره نجینم، یان به گو یی نهو بکه م و سه ر پیچی تو بکه م؟! نه خیز... به لکو گوپرایه لی خوای گه وره ده بم و چی ده بییت با بییت... ماموستاکه ش نه بلق و سه رسام بوو، نایا له گهل مندالیکدا ده دویت یان له گهل که سیکی ته مه ن گه وره دا؟ به راستی نهو وشانه کاریگه ری مه زنیان له سه ر دل ی ماموستاکه دروست کرد.. بینه نگ بوو... بؤ پوژئ دوا یی ماموستاکه بانگی دایکی کچه که ی کرد و پیی ووت: به راستی کچه کهت مه زترین ناموژگاری کردم که له ژیانمدا بیست بیتم، نه وه منیش به راستی ته وه بهم کرد و گه پراهه وه بؤ لای خوای گه وره، نه وه خو شم کرد به هاوشانی کچه کهت و به بالاپوش هه تا کچه کهت بزانیت که من کیم! خوای گه وره پاداشتی چاکهت بداته وه، بؤ نهو په روه رده جوانه ی منداله کانت.

کتابه چاپکراوه کانی وه رگیز:

- ﴿ نیکدانه وهی خه ونه کان ﴾ احمد الصباحی عوض الله..و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۲ز) (چاپی دووهم ۲۰۰۷ز).
- ۲- ﴿ روشنبیری گشتی له (۶۰۰۰) پرسیار و وه لامدا ﴾.. نووسینی: حسین محمود هه لمبجهیی.. (چاپی یه کهم ۲۰۰۷ز) (چاپی دووهم ۲۰۰۸ز) (چاپی سییه م ۲۰۰۹ز) (چاپی جوارهم ۲۰۱۰ز) (چاپی پینجه م ۲۰۱۰ز) (چاپی شه شه م ۲۰۱۲ز).
- ۳- ﴿ چۆن کۆبوونه وهی کورت و به ره همدار ده به ستیت ﴾.. د. محمد احمد عبد الجواد..و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۸ز)
- ۴- ﴿ هونه ری هه لسه که وت کردن له گه ل هه رزه کار ﴾.. د. محمد فهذ الثوینی...و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۸ز).
- ۵- ﴿ قوربانیانی شهیتان ﴾.. یوسف الحاج احمد...و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۸ز) (چاپی دووهم ۲۰۰۸ز) (چاپی سییه م ۲۰۰۹ز) (چاپی جوارهم ۲۰۱۰ز).
- ۶- ﴿ چیرۆکه قوربانیه کان بو مندالان ﴾.. (سید قطب - عبد الحمید جوده السحار)..و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۷ز) (چاپی دووهم ۲۰۰۸ز) (چاپی سییه م ۲۰۱۰ز).
- ۷- ﴿ خوشکم ریگاکه ت هه له کرد ﴾.. یوسف الحاج احمد..و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۸ز)
- ۸- ﴿ چۆن سه رکه وتوو ده بیت له خویندندا ﴾.. علاء حسین بشیر..و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۷ز).
- ۹- ﴿ په رسته کانی بیر کردنه وه ﴾.. عمر خالد...و: حسین محمود هه لمبجهیی (چاپی یه کهم ۲۰۰۷ز)
- ۱۰- ﴿ چه کی کیمایی ﴾... نا: حسین محمود هه لمبجهیی.. به هاوکاری کۆمه لهی قوربانیانی کیمیا بارانی هه لمبجه - (چاپی یه کهم ۲۰۰۸ز)
- ۱۱- ﴿ چۆن نمره ی بهرز به ده ست دینیت ﴾.. (نامیلکه).. عبدالله علی- حسین محمود هه لمبجهیی. (۲ جار چاپ کراوته وه)
- ۱۲- ﴿ ۱۰۰ چیرۆکی مندالان ﴾ به تیرازی (۵۰۰) دانه - و: حسین محمود هه لمبجهیی.
- ۱۳- ﴿ ژبانی پینقه مبه ر ﴾ رو داوه کان و زمار مکان.. حامد حسن الفلاحی..و: حسین محمود هه لمبجهیی.. (چاپی یه کهم - ۲۰۰۷) (چاپی دووهم - ۲۰۰۷) (چاپی سییه م - ۲۰۰۹)
- ۱۴- ﴿ چیرۆکه کانی رینمایی ﴾ عمر خالد..و: حسین محمود هه لمبجهیی.. (چاپی یه کهم - ۲۰۰۶ز) (چاپی دووهم - ۲۰۰۹ز) (چاپی سییه م ۲۰۱۲ز).
- ۱۶- ﴿ قوربانیانی ماده هوشبه ر مکان ﴾ نا: حسین محمود هه لمبجهیی.. (چاپی یه کهم - ۲۰۱۰).

۱۷. ﴿ چيروکه کاریگه رەکان بۇ لاوان ﴾ ئەحمەد سالم بادویلان..و: حسین محمود ھەلمبجەیی..(چاپی یەكەم ۲۰۱۰)(چاپی دووھەم ۲۰۱۲).
۱۸. ﴿ بانگی زانیاری-۱۵ ۰۰۰ پرسیار و وەلام ﴾ (گەورترین کتیبی پرسیار و وەلام) نا: حسین محمود ھەلمبجەیی - چاپی یەكەم (۲۰۱۰). چاپی دووم (۲۰۱۰) چاپی سێھەم (۲۰۱۱).
۱۹. ﴿ رەوشتی نیماندار ﴾ عەمر خالید..و: حسین محمود ھەلمبجەیی-(چاپی یەكەم ۲۰۱۰)(چاپی دووھەم ۲۰۱۲)
۲۰. ﴿ کارەساتی ھەلە بچە و کەنالەکانی رۆژناوا ﴾ نا: حسین محمود ھەلمبجەیی - ۲۰۱۰ - بە ھاوکاری کۆمەلەی قوربانیانی کیمیابارانی ھەلمبجە.
۲۱. ﴿ گۆرانی دەروونەکان ﴾ نوسینی: عەمر خالید. و: حسین محمود ھەلمبجەیی- چاپخانەی جوارچرا- ۲۰۱۱.
۲۲. ﴿ ۷۵ چیرۆکی پەروردەیی بۇ مندا لان ﴾ شیخ مەحمود المصری- بەرگی یەكەم و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی-(چاپی یەكەم ۲۰۱۲) ، (چاپی دووھەم ۲۰۱۲ز).
۲۳. ﴿ چارەسەر بە دووعا ﴾ و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی-(چاپی یەكەم ۲۰۱۲)(چاپی دووھەم ۲۰۱۲ز)
۲۴. ﴿ شیکردنەوی کەسایەتیەکان و ھونەری ھەنسوکە و تکرەن لەگەڵیاندا ﴾ و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی-(چاپی یەكەم ۲۰۱۲).
۲۵. ﴿ پەندی گەلان - ۵۰۰۰ پەند ﴾ نا: حسین مەحمود ھەلمبجەیی-(چاپی یەكەم ۲۰۱۲).
۲۶. ﴿ ۷۵ چیرۆکی پەروردەیی بۇ مندا لان ﴾ بەرگی دووھەم ۲۰۱۲ز- چاپی یەكەم..
۲۷. ﴿ چيروکه کاریگه رەکان بۇ کورانی لاو ﴾ احمد سالم بادویلان- و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی- ۲۰۱۲ز.
۲۸. ﴿ چيروکه کاریگه رەکان بۇ کچانی لاو ﴾ احمد سالم بادویلان- و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی- ۲۰۱۲ز.
۲۹. ﴿ چۆن پلان بۇ ژیانەت دادەننیت ﴾ د. صوھەیب نامیدی- و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی- ۲۰۱۰ز.
۳۰. ﴿ بارودوخەم گۆرا دواي کە فالە تکرەنی ھەتیوان ﴾ و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی- چاپی یەكەم- ۲۰۱۱ز.
۳۱. ﴿ چیرۆکی تەویە کاران ﴾ بەرگی یەكەم- و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی- چاپی یەكەم، ۲۰۱۲ز- ۲۰۰۰ز.
۳۲. ﴿ چیرۆکی تەویە کاران ﴾ بەرگی دووھەم- و: حسین مەحمود ھەلمبجەیی- چاپی یەكەم، ۲۰۱۲ز- ۲۰۰۰ز.
۳۳. لەگەن کۆمەلێك نامیلکەي بچوکدا

پيغام

لا پەرە

بايەت

۱. پيشەكى
۲. ﴿پيامكە ھاوارىكرد : خوايه گيان ... ئىبوردەيىت﴾
۴. ﴿دېمەنىكى تۇقىنەر لە شوئىنى مردو شۇردنىكدا﴾
۶. ﴿دوكانى (تۆمارگەي گۆرانىه كان) بۇ نامۇزگارىكردن﴾
۷. ﴿ئەم چارە پىشكە شمان كردد، بۇ جارى داھاتوو تۇ پىشكەشى دىكەيت﴾
۹. ﴿پشت بە نارامگرتن و نويژ بېستن﴾
۱۱. ﴿پىنى ووتم : مامۇستا دەتوانىت ئىم بەيت﴾
۱۴. ﴿موسلمان بوو . ناوى خۇي گۆرى بۇ (ضيف الله)﴾
۱۸. ﴿ومفانكردنى پاكستانىهك ئە (كەعبە لا)﴾
۲۱. ﴿ھىندۇسىيەك موسلمان بوو، سوجدەيەكىشى بۇ خوا نەيرد﴾
۲۳. ﴿كاتى گەشتتە فرۇكە خانە تابوتەكەيان كرددوھ﴾
۲۴. ﴿حاجىهكى توركى دوئەي لىندەكات . دوئەكەي گىرا دەيىت﴾
۲۵. ﴿ئەسەر گۆرمەكى نوسيان ئەمە گۆرى (مسكى يە)﴾
۲۷. ﴿تەويەي لاويك دواي ئەومى لە خەويدا رۇزى قىامەت دەيىنى﴾
۲۹. ﴿تەويەي لاويكى يىناگا دواي ومفاتى خوشكىكى ئىماندارى﴾
۳۱. ﴿تەويەكردنى دوو لاو لە فرۇكە خانە لەسەر دەستى يەكى ئە زانكان﴾
۳۳. ﴿تەويەي لاويك دواي لە دەسدانى بىنايى﴾
۳۴. ﴿تەويەي موعتاد بوويەك﴾
۳۶. ﴿تەويەي لاويكى مواھىد﴾
۳۸. ﴿بالا پۇشى﴾
۴۲. ﴿كۆرى قەشە﴾
۴۹. ﴿كەرو لائىكى پەوانبىژ﴾
۵۲. ﴿ئىيىدز﴾
۵۷. ﴿ئەو رۇشنايىهەي ژيانى منى روناك كرددوھ﴾
۶۲. ﴿زىپكە﴾
۶۸. ﴿چارە نوسىكى گەش﴾
۷۰. ﴿بۇرژانىك ژيانى منى گۆرى﴾
۷۲. ﴿دەيويست سەرگەردانىكات﴾

۲۶	﴿ساره﴾ . ۲۸
۲۹	﴿دووری له په رومردگار﴾ . ۲۹
۹۰	﴿ناپاکۍ﴾ . ۳۰
۹۱	﴿مردوو شؤر﴾ . ۳۱
۹۲	﴿کتیڼی خوا رزگارکردم﴾ . ۳۲
۹۵	﴿بیناگا﴾ . ۳۳
۹۸	﴿قه دمری خوا﴾ . ۳۴
۱۰۱	﴿نافرمتیڼی نه مریڼی﴾ . ۳۵
۱۰۵	﴿گوربانکاری﴾ . ۳۶
۱۰۹	﴿مان ناوایی﴾ . ۳۷
۱۱۱	﴿تووی خیر﴾ . ۳۸
۱۱۲	﴿گوڼه کی بیمار﴾ . ۳۹
۱۱۶	﴿مندالینکی بهه شتی﴾ . ۴۰
۱۱۹	﴿به رمو ریڼگای رووناکۍ﴾ . ۴۱
۱۲۲	﴿ریڼگای رینمایی﴾ . ۴۲
۱۲۴	﴿کچه که موم له دستدا﴾ . ۴۳
۱۲۶	﴿رینمایی﴾ . ۴۴
۱۲۹	﴿رؤزی خوا﴾ . ۴۵
۱۳۲	﴿به ربه یان﴾ . ۴۶
۱۳۳	﴿نایا په رومردگارمان شایه نی نه وه نیه﴾ . ۴۷
۱۳۴	﴿کتیڼیک رینمایی کردم﴾ . ۴۸
۱۳۵	﴿سه رینچی﴾ . ۴۹
۱۳۷	﴿مردنم بینی﴾ . ۵۰
۱۳۹	﴿ته و به یه که دلی لاونیک له تاریکایه کانی (باتکوک) رووناک دمکاته وه﴾ . ۵۱
۱۴۲	﴿لاونیک﴾ . ۵۲
۱۴۶	﴿ریڼگای ماده هوشبه ر مکان﴾ . ۵۳
۱۵۰	﴿خوشکی خوم کوشت﴾ . ۵۴
۱۵۳	﴿دانپیانانی نافرمتیڼی موعتاد﴾ . ۵۵
۱۵۵	﴿خرایی هوتابه ک﴾ . ۵۶
۱۵۶	﴿به سه رهاتی من له گه لن مندا له که مدا﴾ . ۵۷
۱۵۸	﴿به دستي خوم ژبانی خوم ویرانکرد﴾ . ۵۸

- ۱۶۳ .۵۹ ﴿شوم پيگرد تا رژگاری بگم، که چی من تياچووم﴾
- ۱۷۱ .۶۰ ﴿پاکيزمیییم و ماده هوشبدرهکان﴾
- ۱۷۲ .۶۱ ﴿کاره نهوینداریهکانی کچیگی موعتاد﴾
- ۱۷۹ .۶۲ ﴿ناسهواری ماده هوشبدرهکان﴾
- ۱۸۰ .۶۳ ﴿وسیه تی منار﴾
- ۱۸۲ .۶۴ ﴿یه ناز﴾
- ۱۸۹ .۶۵ ﴿کوتایی زولم﴾
- ۱۹۴ .۶۶ ﴿تکولیکردن له مافهکانی خه لکی﴾
- ۱۹۵ .۶۷ ﴿خراپ بوونی کیلگه کم﴾
- ۱۹۶ .۶۸ ﴿خرایی قوتابیه ک﴾
- ۱۹۷ .۶۹ ﴿وتووژی شهیتانی﴾
- ۲۰۱ .۷۰ ﴿به سرهاتی من له گه ن مندانه که مدا﴾
- ۲۰۳ .۷۱ ﴿ته له فریونه که به ره دمرمه له مالمان﴾
- ۲۰۵ .۷۲ ﴿من و خه سوکه کم نه (ته لاق) و نه (عهه) به لکو جیابوونه وه﴾
- ۲۰۹ .۷۳ ﴿خوشه وستی ته من﴾
- ۲۱۲ .۷۴ ﴿چاکه له گه ن دایک و باوکدا﴾
- ۲۱۴ .۷۵ ﴿ناه وناله ی ژینک﴾
- ۲۲۵ .۷۶ ﴿می (می) دراوسیمان﴾
- ۲۳۲ .۷۷ ﴿ریمما و عاشقه که کی﴾
- ۲۳۵ .۷۸ ﴿میزدیکم و مندانه کانم له دستدا﴾
- ۲۳۹ .۷۹ ﴿کچیگی نامادیمی﴾
- ۲۴۱ .۸۰ ﴿به بانگخوازی چوویه ناو (نیت) موه و به عاشقی هاته دمرمه﴾
- ۲۴۵ .۸۱ ﴿نه و کچه ی گه رایه وه بۆ لای خوا﴾
- ۲۵۲ .۸۲ ﴿شۆره سوار﴾
- ۲۵۹ .۸۳ ﴿دانپیانانهکانی قوتابیه کی کج﴾
- ۲۶۴ .۸۴ ﴿کاره سات﴾
- ۲۷۶ .۸۵ ﴿دانپیانانهکانی کچیگی سه رمبو﴾
- ۲۷۸ .۸۶ ﴿کچی نینته رنیته که﴾
- ۲۸۰ .۸۷ ﴿دواهمین هیشوو﴾
- ۲۸۸ .۸۸ ﴿تۆم ناوئیت وه ک ژن .... به لکو وه ک خوشه ووست﴾
- ۲۹۱ .۸۹ ﴿به نینه درؤینه کان﴾

۲۹۳	۹۰ . ۛبه دستى خۇم ژيانى خۇم وئرانکرد
۲۹۸	۹۱ . ۛهاورنى خراپ ھۆكۈرى مەينەتەيم بوو
۲۹۹	۹۲ . ۛبرىنى كۇن
۳۰۱	۹۳ . ۛملوانەكەكەم لى مەدزىن چوتكە ھەتتوم
۳۰۶	۹۴ . ۛدايىكى خۇشەويستەم ... ژيانى وئران کرد
۳۱۰	۹۵ . ۛھاوسەرگىرى چارەسەرە
۳۱۳	۹۶ . ۛمردنىك ئە سەر رىنگا
۳۱۵	۹۷ . ۛچى بچىنىت ئەو دەدورىتەو
۳۱۶	۹۸ . ۛخوای گەورە بەدەينەرە
۳۱۸	۹۹ . ۛتەوبەيەك ئە سەر پووى كەشتىەك
۳۲۰	۱۰۰ . ۛبەسەرھاتى (ھىندى مندال)
۳۲۱	كتىبە چاپكراوكانى وەرگىز
۳۲۴	پىزىست